ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH

w okresie od 19 stycznia do 15 czerwca 2026 r.

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH

w okresie od 19 stycznia do 15 czerwca 2026 r.

Opracowanie:
Dział Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP

Spis treści

Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP 7
Działalność organów statutowych 11
Konwenty Powiatów 11
Zarząd ZPP 14
Komisja Rewizyjna ZPP 24
Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym 25
Opinie prawne ZPP 26
Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego 32
Komisje sejmowe i senackie 42
Komisje merytoryczne ZPP 49
Komitety monitorujące i sterujące 49
Delegaci ZPP w poszczególnych gremiach 50
Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej 51
Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia 55
Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli 55
Finanse publiczne 119
Edukacja, kultura i sport 127
Infrastruktura, urbanistyka i transport 160
Ochrona zdrowia i polityka społeczna 253
Ustrój samorządu, obszary miejskie i metropolitalne 282
Sprawy Międzynarodowe, Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej 286
Społeczeństwo informacyjne 288
Energia, Klimat i Środowisko 291
Obszary Wiejskie, Wieś i Rolnictwo 314
Dodatkowe działania wspierające powiaty 316
Prace konsultacyjno-badawcze w JST 316
Działalność doradcza i informacyjna 320
Konferencje z udziałem ZPP 320
Warsztaty i szkolenia 330
Publikacje i wydawnictwa 335
Dziennik Warto Wiedzieć 340

Współpraca 341
Współpraca patronacka 341
Odznaczenia, konkursy i rankingi 346
Efekty realizowanych projektów 358
Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa 358

Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP

Związek Powiatów Polskich, będący jedną z najbardziej powszechnych ogólnopolskich organizacji zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego, od początku swojego istnienia – również w okresie sprawozdawczym – stawia **sobie za cel wspieranie idei samorządności, integrowanie oraz ochronę wspólnych interesów powiatów i miast na prawach powiatu, a także kształtowanie wspólnej polityki. Związek kładzie również duży nacisk na stałe wspieranie inicjatyw służących rozwojowi i promocji powiatów, wymianę doświadczeń oraz upowszechnianie modelowych rozwiązań w zakresie rozwoju i zarządzania w powiatach.**

Siła Związku Powiatów Polskich tkwi przede wszystkim w mocnym mandacie, jaki otrzymuje od powiatów i miast na prawach powiatu – swoich Członków. Dzięki temu wsparciu Związek może śmiało i odważnie reprezentować interesy środowiska samorządowego powiatów.

Związek Powiatów Polskich realizuje swoje cele poprzez działania statutowych organów oraz Biura.

Aktywność i kluczowe efekty prac, w okresie od 19 stycznia do 15 czerwca 2026 r. przedstawiono poniżej.

W okresie sprawozdawczym odbywały się wojewódzkie Konwenty Powiatów, podczas których omawiano liczne kwestie istotne dla środowiska powiatowego. Przewodniczący Konwentów przekazali do Biura Związku 24 podjęte na Konwentach stanowiska, jedną uchwałę oraz skierowali 23 pisma.

Głównym organem odpowiedzialnym za analizowanie i podejmowanie decyzji w Związku jest Zarząd. W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP. Równocześnie Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali za pośrednictwem internetu informacje istotne dla działalności Związku. Łącznie rozpatrzono 156 zagadnień i podjęto 12 uchwał.

Komisja Rewizyjna, zgodnie ze statutem, pełni funkcję kontrolną, a jednocześnie wspiera Zarząd ZPP jako organ doradczy. W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne posiedzenie Komisji Rewizyjnej, ponadto członkowie Komisji brali aktywny udział w posiedzeniu Zarządu ZPP.

Ponadto przewodniczący Konwentów Powiatów z poszczególnych województw brali czynny udział w spotkaniach Zarządu Związku.

Działalność Związku Powiatów Polskich opiera się przede wszystkim na pracy Biura ZPP. To właśnie pracownicy i eksperci zatrudnieni w Związku, w ramach codziennych obowiązków, realizują zadania wyznaczone przez organy ZPP, zgodne z celami i misją organizacji. Ich praca polega głównie na analizie aktów prawnych poddawanych konsultacjom publicznym i uzgodnieniom z samorządami. Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym prawnicy ZPP przeanalizowali łącznie 513 projektów aktów prawnych, z czego do 109 sporządzili szczegółowe opinie prawne. W wielu przypadkach przygotowanie tych opinii poprzedzały prace konsultacyjno-badawcze, które w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 59 razy.

Główna działalność Związku Powiatów Polskich koncentruje się na relacjach pomiędzy organami państwa a jednostkami samorządu terytorialnego poziomu powiatowego. Obrona interesów powiatów i miast na prawach powiatu realizowana jest przede wszystkim poprzez skuteczne reprezentowanie głosu środowiska samorządowego. Zadanie to wykonują zarówno eksperci Biura Związku, jak i przedstawiciele ZPP wyznaczeni przez jego organy.

Kluczową formą działania jest wyrażanie stanowisk środowiska samorządowego na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (oraz jej zespołów tematycznych), komisji sejmowych i senackich, a także innych gremiów, takich jak komitety monitorujące czy sterujące.

Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci Biura Związku uczestniczyli w kilkudziesięciu spotkaniach, podczas których omawiano kwestie związane z funkcjonowaniem samorządów powiatowych.

Zaangażowanie organów i Biura Związku przynosi konkretne, wymierne efekty. Wśród najważniejszych osiągnięć z okresu sprawozdawczego warto wymienić:

- ✓ *W toku prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne (UD60) Związek Powiatów Polskich aktywnie reprezentował interesy powiatów i powiatowych wydziałów geodezji, zgłaszając uwagi w ramach konsultacji oraz uczestnicząc w spotkaniach roboczych. Działania te przyczyniły się do wprowadzenia istotnych zmian w projekcie oraz utrzymania rozwiązań korzystnych dla samorządów powiatowych.*
  Jednym z najważniejszych efektów było ograniczenie zakresu zakazu wykonywania prac geodezyjnych i sprawowania nad nimi nadzoru przez pracowników organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. Pierwotnie zakaz miał obowiązywać na terenie całego kraju. W wyniku uwag ZPP został on ograniczony do obszaru właściwości miejscowej danego organu, co pozwoliło zachować równowagę między przeciwdziałaniem konfliktom interesów a możliwością wykonywania działalności zawodowej poza własnym obszarem działania.
  Istotnym sukcesem było również usunięcie z projektu przepisów przewidujących udział WINGiK i Głównego Geodety Kraju w opiniowaniu kandydatów na stanowisko geodety powiatowego. Dzięki temu zachowano dotychczasową samodzielność powiatów i kompetencje starostów w zakresie decyzji kadrowych.

Ponadto podczas lutowego spotkania uzgodnieniowego uwzględniono wszystkie zgłoszone przez ZPP uwagi redakcyjne i porządkujące, co wpłynęło na większą przejrzystość i spójność projektowanych przepisów.
Związek doprowadził także do jednoznacznego włączenia do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego protokołów ustaleń sporządzanych z czynności sprawdzających prowadzonych przez WINGiK. Rozwiązanie to uporządkowało status tych dokumentów oraz wyeliminowało wątpliwości dotyczące zasad ich przechowywania i udostępniania przez organy powiatowe.

- ✓ *Związek Powiatów Polskich doprowadził do uwzględnienia, w Ustawie o usprawnieniu procesu inwestycyjnego kluczowych inwestycji infrastrukturalnych (UD262), swoich postulatów dotyczących zasad weryfikacji wyników prac geodezyjnych wykonywanych na potrzeby kluczowych inwestycji infrastrukturalnych.*
  Pierwotna wersja projektu ograniczała zakres weryfikacji prowadzonej przez organy powiatowe, skracała termin jej przeprowadzenia do trzech dni oraz wprowadzała rozwiązania pozwalające na włączanie dokumentacji do zasobu bez pełnej kontroli merytorycznej. ZPP wskazywał, że proponowane przepisy mogłyby osłabić nadzór nad jakością dokumentacji geodezyjnej, a jednocześnie generować dodatkowe obciążenia organizacyjne i finansowe dla powiatów.
  W wyniku stanowiska prezentowanego przez przedstawicieli Związku Ministerstwo Infrastruktury uwzględniło zgłoszone uwagi. W projekcie przywrócono pełny zakres weryfikacji wynikający z art. 12b ust. 1 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, obejmujący również kontrolę zgodności z przepisami prawa, a termin na jej przeprowadzenie określono na 7 dni roboczych. Przyjęte rozwiązanie pozwala realizować cel projektu związany z usprawnieniem procesu inwestycyjnego, przy jednoczesnym zachowaniu rzetelnej kontroli jakości dokumentacji geodezyjnej sprawowanej przez organy powiatowe.

- ✓ *Dzięki działaniom ZPP planowane przeniesienie zadania wydawania decyzji środowiskowych z wójtów na starostów zostało przesunięte o rok (do 2028 roku), tak by powiaty mogły się do nowego zadania przygotować. Ponadto, w ramach planowanych zmian, doprowadzono do zwiększenia proponowanego udziału powiatów w opłacie za wniosek o wydanie decyzji środowiskowej (z 80 do 85%), a także spowodowano, że zostanie wprowadzony mechanizm waloryzacyjny opłat.*

Działalność Związku w okresie sprawozdawczym wykraczała poza płaszczyznę legislacyjną. Związek Powiatów Polskich czynnie angażował się także w organizację i współorganizację różnego rodzaju konferencji. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 19 dni szkoleniowych, w których wzięło udział ponad 6400 pracowników samorządowych.

Przy zaangażowaniu ZPP w okresie sprawozdawczym powstało pięć publikacji.

Redaktorzy Dziennika Warto Wiedzieć przygotowali ponad 1530 artykułów prasowych, głównie o charakterze konsultacyjno-doradczym, które publikowano na portalu informacyjnym prowadzonym przez Związek.

Dzięki szerokiej działalności ZPP konsekwentnie umacnia swoją pozycję i rozpoznawalność. Na publikacje oraz stanowiska Związku powołują się inne dzienniki, czasopisma i serwisy informacyjne. W okresie sprawozdawczym o patronat ZPP wystąpiło wiele podmiotów. Związek objął patronatem 22 inicjatywy, a Dziennik Warto Wiedzieć 16 wydarzeń.

Kolejnym elementem działalności ZPP było wdrażanie projektu, na który Związek pozyskał środki z innych źródeł niż składki członkowskie. Dzięki jego realizacji ZPP może w większym wymiarze wspierać samorządy, szczególnie powiatowe, w doskonaleniu profesjonalnego świadczenia usług publicznych. W konsekwencji tego stale zwiększa się liczba powiatów i miast na prawach powiatu, które skutecznie i profesjonalnie świadczą usługi publiczne.

Szczegóły działalności ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w kolejnych rozdziałach.

Działalność organów statutowych

Konwenty Powiatów

Do realizacji celów statutowych Związek Powiatów Polskich powołał 16 Konwentów Powiatów, po jednym w każdym województwie. **Zadaniem Konwentów jest reprezentowanie interesów członków Związku na poziomie regionalnym.**

Konwenty pełnią funkcję doradczą wobec organów ZPP i mogą w szczególności przyjmować własne stanowiska lub opinie, a także kierować do Zarządu ZPP pisma w sprawach wymagających interwencji związanej z celami statutowymi Związku. Ponadto Konwenty Powiatów mają możliwość współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej w swoich województwach.

W okresie sprawozdawczym w całym kraju **odbyło się kilka posiedzeń Konwentów Powiatów.** W ich trakcie **przyjęto 24 stanowiska i omówiono wiele istotnych kwestii.** Do Biura ZPP **wpłynęły 23 pisma oraz 1 uchwała** przekazane przez Przewodniczących Konwentów.

Zestawienie stanowisk przyjętych przez poszczególne Konwenty przedstawiono w poniższej tabeli.
(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Stanowisko w sprawie
1	30 stycznia 2026 r.	Dolnośląskiego	ograniczenia środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla Powiatowych Urzędów Pracy na realizację zadań ustawowych w 2026 roku.
2	11 lutego 2026 r.	Zachodniopomorskiego	projektu nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej.
3	4 lutego 2026 r.	Śląskiego	przedstawionej propozycji zmian dotyczących finansowania i organizacji publicznego transportu zbiorowego.
4	4 lutego 2026 r.	Śląskiego	systemu finansowania zadań oświatowych.
5	4 lutego 2026 r.	Śląskiego	projektu Planu Transformacji dla Województwa Śląskiego na lata 2027-2031 oraz zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych na poziomie powiatów.
6	4 lutego 2026 r.	Śląskiego	ograniczenia środków Funduszu Pracy na finansowanie programów aktywizacji zawodowej w województwie śląskim.

7	13 lutego 2026 r.	Opolskiego	ujednolicenia zasad wynagradzania rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka na terenie całego kraju.
8	20 lutego 2026 r.	Małopolskiego	pilnej potrzeby podjęcia działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia.
9	20 lutego 2026 r.	Małopolskiego	apel o podjęcie działań dotyczących uregulowania przepisów prawa w zakresie dzikiej zwierzyny.
10	23 lutego 2026 r.	Podlaskiego	potrzeby wprowadzenia zmian legislacyjnych w zakresie uregulowania statutu prawnego dróg powiatowych.
11	23 lutego 2026 r.	Podlaskiego	ograniczenia środków Funduszu Pracy na 2026 rok na realizację form wsparcia bezrobotnych i pracodawców/przedsiębiorców.
12	23 lutego 2026 r.	Podlaskiego	pilnej potrzeby zmian w systemie ochrony zdrowia.
13	27 lutego 2026 r.	Świętokrzyskiego	ujednolicenia zasad ustalania średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
14	27 lutego 2026 r.	Świętokrzyskiego	wydłużenia terminu realizacji oraz rozliczenia inwestycji D4.1.1 „Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie powiatowym” realizowanych ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).
15	12 marca 2026 r.	Warmińsko-Mazurskiego	zmiany zapisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 roku o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.
16	27 marca 2026 r.	Pomorskiego	stworzenia podstaw prawnych do nieodpłatnego przekazywania nieruchomości Skarbu Państwa na cele ochrony ludności i obrony cywilnej.
17	27 marca 2026 r.	Pomorskiego	podziału środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie budowy, przebudowy lub remontu dróg powiatowych i dróg gminnych na poszczególne województwa.
18	27 marca 2026 r.	Pomorskiego	zwiększenia środków Funduszu Pracy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i wsparcia pracodawców.
19	27 marca 2026 r.	Pomorskiego	potrzeby zapewnienia finansowania zadań zleconych Starostom Powiatowym z zakresu administracji rządowej dotyczących scalania i wymiany gruntów.
20	22 kwietnia 2026 r.	Opolskiego	konieczności zmiany przepisów ustawy o drogach publicznych dotyczących zmiany kategorii dróg publicznych.
21	25 maja 2026 r.	Lubelskiego	dramatycznej sytuacji w szpitalach powiatowych.
22	25 maja 2026 r.	Lubelskiego	wprowadzenia zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
23	25 maja 2026 r.	Lubelskiego	konieczności zmiany przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

24	25 maja 2026 r.	Lubelskiego	poparcia utworzenia Muzeum Dzieci Zamojszczyzny na terenie Willi Rózin w Zwierzyńcu.

Zestawienie pism przekazanych do Biura ZPP przedstawiono w poniższej tabeli.
(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Pismo w sprawie
1	19 stycznia 2026 r.	Lubelskiego	zmiany przepisów z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.
2	5 lutego 2026 r.	Opolskiego	posiedzenia Konwentu (13 lutego 2026 r.).
3	9 lutego 2026 r.	Łódzkiego	posiedzenia Konwentu (19 lutego 2026 r.).
4	17 lutego 2026 r.	Podlaskiego	posiedzenia Konwentu (23 lutego 2026 r.).
5	17 lutego 2026 r.	Świętokrzyskiego	posiedzenia Konwentu (27 lutego 2026 r.).
6	17 lutego 2026 r.	Kujawsko-Pomorskiego	posiedzenia Konwentu (4 marca 2026 r.).
7	20 lutego 2026 r.	Śląskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (4-5 lutego 2026 r.).
8	6 marca 2026 r.	Opolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (13 lutego 2026 r.).
9	25 marca 2026 r.	Małopolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (20 lutego 2026 r.).
10	27 marca 2026 r.	Łódzkiego	protokół z posiedzenia Konwentu (19 lutego 2026 r.).
11	31 marca 2026 r.	Pomorskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (7 listopada 2025 r.).
12	3 kwietnia 2026 r.	Wielkopolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (31 marca 2026 r.).
13	14 kwietnia 2026 r.	Opolskiego	posiedzenia Konwentu (22 kwietnia 2026 r.).
14	16 kwietnia 2026 r.	Mazowieckiego	posiedzenia Konwentu (11-12 maja 2026 r.).
15	30 kwietnia 2026 r.	Łódzkiego	posiedzenia Konwentu (10 czerwca 2026 r.).
16	11 maja 2026 r.	Opolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (22 kwietnia 2026 r.).
17	13 maja 2026 r.	Wielkopolskiego	posiedzenia Konwentu (9 czerwca 2026 r.).
18	15 maja 2026 r.	Opolskiego	posiedzenia Konwentu (22 maja 2026 r.).
19	18 maja 2026 r.	Kujawsko-Pomorskiego	posiedzenia Konwentu (2 czerwca 2026 r.).
20	21 maja 2026 r.	Lubelskiego	posiedzenia Konwentu (25 maja 2026 r.).
21	26 maja 2026 r.	Kujawsko-Pomorskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (4 marca 2026 r.).
22	27 maja 2026 r.	Lubelskiego	wyboru przedstawiciela Konwentu Powiatów Woj. Lubelskiego do Wojewódzkiej Rady do Spraw Potrzeb Zdrowotnych województwa lubelskiego.
23	1 czerwca 2026 r.	Opolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (22 maja 2026 r.).

Zestawienie uchwał skierowanych do Biura ZPP przedstawiono w poniżej zamieszczonej tabeli. *(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).*

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Uchwałą w sprawie
1	26 lutego 2026 r.	Wielkopolskiego	Powołania przedstawicieli Konwentu Powiatów Województwa Wielkopolskiego w Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy w Poznaniu, w kadencji powołanej na lata 2026-2030.

Zarząd ZPP

Organem wykonawczym Związku Powiatów Polskich jest Zarząd.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP.

W okresie pomiędzy posiedzeniami Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali, za pośrednictwem internetu, informacje istotne dla działalności Związku.

Posiedzenie stacjonarne odbyło się 19 stycznia 2026 roku w Warszawie.

W sumie Członkowie Zarządu rozpatrzyli 156 zagadnień i podjęli 12 uchwał.

Szczegółowy zakres tematyczny obrad posiedzeń Zarządu ZPP został przedstawiony poniżej.

Posiedzenie Zarządu nr 1/26 – Warszawa, 19 stycznia 2026 r.

Zrealizowano następujący porządek obrad:

- ✓ Przyjęcie porządku obrad.

- ✓ Informacja o działalności Związku Powiatów Polskich pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu.
- ✓ Przyjęcie protokołów z posiedzeń Zarządu Nr 11/25, 12@/25 oraz materiałów przyjętych podczas tych posiedzeń.
- ✓ Zagrożenia dla szpitali powiatowych płynące z obecnej sytuacji finansowej i prawnej systemu ochrony zdrowia.
- ✓ Wpływ ograniczenia środków z Funduszu Pracy na realizację zadań z zakresu aktywizacji zawodowej przez powiatowe urzędy pracy.
- ✓ Sprawy różne.
- ✓ Zamknięcie posiedzenia.

Okres nr 2@/26 - pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu

Członkowie Zarządu otrzymali informacje na temat następujących zagadnień:

- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Związku Powiatów Polskich w sprawie konieczności podjęcia przez rząd natychmiastowych działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do programu priorytetowego „Poprawa efektywności energetycznej budynków szpitalnych".
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich w sprawie funkcjonowania systemu Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (EPUAP) po dniu 1 stycznia 2026 r.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej (nr 340).
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Związku Powiatów Polskich w sprawie braku możliwości realizacji przez powiaty zadań z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący ujednolicenia regulacji dotyczących ostrzegania i alarmowania ludności cywilnej o zagrożeniach z powietrza, wynikających z procedury operacyjnej SP0-13 „Ostrzeganie i alarmowanie wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza".
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami oraz niektórych innych ustaw (UD148).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o Wojewódzkich Zespołach Koordynacji do spraw polityki umiejętności (UD347).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD240).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw służących zwiększeniu dostępności gruntów pod budownictwo mieszkaniowe (UA10).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy.

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim (UD305).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60).
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia stanowiska Związku Powiatów Polskich w sprawie dochodzenia należności od Skarbu Państwa i jednostek podległych administracji rządowej.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie wydatku o wartości powyżej 50.000 zł.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do programu priorytetowego „Poprawa efektywności budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenach wiejskich".
- ✓ Dodatkowe uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw.
- ✓ Dodatkowe uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do Programu priorytetowego „Poprawa efektywności energetycznej budynków edukacyjnych".
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (RPW/556/2026).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestii bieżącej współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego a wojewodami.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (UD335).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry po złożeniu autopoprawki (druk numer 2082).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący sporządzania uproszczonych planów urządzenia lasów osób prawnych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ewidencji obrony cywilnej.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący wsparcia powiatów w realizacji zadania pomiaru hałasu wynikającego z art. 115a ustawy Prawo ochrony środowiska.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 stycznia 2026 r. w sprawie ograniczenia środków Funduszu Pracy przeznaczonych dla Powiatowych Urzędów Pracy na realizację zadań ustawowych w 2026 rok.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UD317).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (UDER44).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (UD108).

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków ustawy Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD48).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (UD294).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości (UC127).
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do projektu „Strategii Rozwoju Polski do 2035 roku".
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC89).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Inspekcji Ochrony Środowiska (UDER81).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący niezbędnych zmian prawnych będących konsekwencją zniesienia odpłatności za dostęp do danych z Rejestru Cen Nieruchomości.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Śląskiego z dnia 4 lutego 2026 r. w sprawie:
  - ✓ przedstawionej propozycji zmian dotyczących finansowania i organizacji publicznego transportu zbiorowego,
  - ✓ systemu finansowania zadań oświatowych,
  - ✓ projektu Planu Transformacji dla Województwa Śląskiego na lata 2027-2031 oraz zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych na poziomie powiatów,
  - ✓ ograniczenia środków Funduszu Pracy na finansowanie programów aktywizacji zawodowej w województwie śląskim.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustaw w celu optymalizacji niektórych procesów w zakresie spraw obywatelskich (UD329).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący zagrożeń dla dualnego modelu kształcenia zawodowego wynikających z radykalnego ograniczenia refundacji wynagrodzeń pracowników młodocianych.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący niekorzystnej dla samorządów zmiany regulaminu tegorocznej edycji Zadania 1 w ramach programu „Aktywna szkoła".
- ✓ Projekt uchwały w sprawie powołania Forum Geodetów.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Podlaskiego z dnia 23 lutego 2026 r. w sprawie:
  - ✓ potrzeby wprowadzenia zmian legislacyjnych w zakresie uregulowania statutu prawnego dróg powiatowych,
  - ✓ ograniczenia środków Funduszu Pracy na 2026 rok na realizację form wsparcia bezrobotnych oraz pracodawców/przedsiębiorców,
  - ✓ pilnej potrzeby zmian w systemie ochrony zdrowia.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zrównoważonym rozwoju miast (UPRO3).

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (druk senacki nr 628).
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zachowania i rozwoju śląskiego etnolektu języka polskiego „godki śląskiej".
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (RPW/5176/2026).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący przekazywania informacji z Ewidencji gruntów i budynków (EGiB) do Elektronicznych Ksiąg Wieczystych (eKW) w ramach Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach (ZSIN).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (UD369).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustawy (UD232).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313).
- ✓ List Związku Powiatów Polskich do Minister Zdrowia dotyczący zmian systemowych w ochronie zdrowia.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do rządowego projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (druk nr 2293).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 1650).
- ✓ Pismo Związku Powiatów Polskich do Ministerstwa Zdrowia w sprawie opublikowanego przez resort komunikatu pt. „Ministerstwo Zdrowia ma plan, który odpowiada na postulaty protestujących. Efektywność działań zależy od współpracy i współodpowiedzialności".
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją XXVI Światowego Jamboree Skautowego w Polsce w 2027 r. (UD359).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz ustawy o referendum lokalnym ustawy (druk senacki nr 638).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2307).
- ✓ Sprawozdanie finansowe Związku Powiatów Polskich sporządzone na dzień 31 grudnia 2025 roku.
- ✓ Informacja o wykonaniu budżetu Związku Powiatów Polskich za rok 2025.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 lutego 2026 r. w sprawie:
  - ✓ ujednolicenia zasad ustalania średnich miesięcznych wydatków na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
  - ✓ wydłużenia terminu realizacji oraz rozliczenia inwestycji D4.1.1 „Rozwój opieki długoterminowej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych na poziomie

powiatowym" realizowanych ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie zmiany zapisów ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych (UD30).
- ✓ Odpowiedź Ministerstwa Zdrowia na stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich z dnia 21 stycznia 2026 r. w sprawie konieczności podjęcia przez rząd natychmiastowych działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia wraz z odpowiedzią Prezesa Zarządu ZPP na ww. pismo.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o ochotniczych strażach pożarnych (druk nr 651).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestii procedowania nowelizacji ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych (UD61) – dokument zaktualizowany.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC115).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
- ✓ Raport z badania dotyczącego komunikacji Związku Powiatów Polskich.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich do KWRiST dotyczący finansowania systemu ochrony zdrowia.
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do projektu Zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna.
- ✓ Materiały z posiedzenia Konwentu Powiatów Województwa Małopolskiego z dnia 20 lutego 2026 r.:
  - ✓ stanowisko w sprawie pilnej potrzeby podjęcia działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia,
  - ✓ apel o podjęcie działań dotyczących uregulowania przepisów prawa w zakresie dzikiej zwierzyny.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej (nr 159).
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia w poczet członków Związku Powiatów Polskich – Powiatu Sanockiego.
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich dotycząca postulatu wprowadzenia zmian w art. 40 ustawy o drogach publicznych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych (RPW/7298/2026).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich wraz z propozycjami poprawek do ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 637).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (UD381).

- ✓ Stanowisko organizacji samorządowych w sprawie propozycji uregulowania pracy nauczycieli w godzinach nadliczbowych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do nowego projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu unieważniania dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, wzorów zaświadczeń wydanych dla tych pojazdów, sposobu przechowywania zaświadczeń oraz prowadzenia ich ewidencji (WPL MI nr 149).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony rolniczych funkcji produkcyjnych wsi.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Opolskiego z dnia 13 lutego 2026 r. w sprawie ujednolicenia zasad wynagradzania rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka na terenie całego kraju.
- ✓ Odpowiedź Ministerstwa Zdrowia na Stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich z dnia 9 marca 2026 r. w sprawie uporządkowania funkcjonowania systemu ochrony zdrowia poprzez wprowadzenie modelu lokalnych centrów zdrowia oraz wzmocnienie roli planowania strategicznego na poziomie regionalnym.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o opiece długoterminowej i osobach starszych (UD326).
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich dotyczącą ewentualnego wprowadzenia obowiązku występowania organów rejestrujących do centralnego organu technicznego Krajowego Systemu Informatycznego (COT KSI) z zapytaniem o dane SIS przed każdą rejestracją czasową z urzędu, a także potencjalnego wpływu takiego rozwiązania na obsługę procesu rejestracji w urzędach.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich do Ministry Zdrowia dotyczący uproszczonego dostępu do wykonywania zawodów lekarza i lekarza dentysty dla obywateli tzw. państw trzecich z prośbą o zmianę komunikatu w sprawie ogłoszenia wykazu dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego.
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (WPL MI nr 134).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący luki legislacyjnej wynikającej z obecnego brzmienia art. 84 ust. 4 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, a ujawnionej w praktyce stosowania tego przepisu przez starostów w sprawach o ponowne wydanie uprawnień diagnosty do wykonywania badań technicznych pojazdów.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej (nr 159).
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy – o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw (RPW/9790/2026).

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Rejestru Urbanistycznego.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (UC99).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (UD335).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (UD315).
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Pomorskiego z dnia 27 marca 2026 r. w sprawie:
  - ✓ stworzenia podstaw prawnych do nieodpłatnego przekazywania nieruchomości Skarbu Państwa na cele ochrony ludności i obrony cywilnej,
  - ✓ podziału środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na dofinansowanie budowy, przebudowy lub remontu dróg powiatowych i dróg gminnych na poszczególne województwa,
  - ✓ zwiększenia środków Funduszu Pracy na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych i wsparcia pracodawców,
  - ✓ potrzeby zapewnienia finansowania zadań zleconych Starostom Powiatowym z zakresu administracji rządowej dotyczących scalania i wymiany gruntów.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (UD365)
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (UD232).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (UD233).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący wymogu uzyskania opinii o celowości inwestycji, o której mowa w art. 95d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla Inwestycji D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia, realizowanych w KPO.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (UC148).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego w zakresie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych (UD262) – zaktualizowane.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o własności lokali (UD312).
- ✓ Odpowiedź MRPiPS/Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych na Stanowisko Zarządu ZPP w sprawie projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia w poczet członków Związku Powiatów Polskich – Powiatu Brzozowskiego.
- ✓ Pismo Koalicji "Na pomoc niesamodzielnym" w sprawie stanowiska ZPP dotyczącego projektu ustawy o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych (UD326).

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (UD219).
- ✓ Korespondencja Koalicji na Pomoc Niesamodzielnym w sprawie stanowiska ZPP do projektu o koordynowanej opiece długoterminowej i osobach starszych (UD326).
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (RPW/13032/2026).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (UD354).
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia w poczet członków Związku Powiatów Polskich – Powiatu Krośnieńskiego.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania z działalności ZPP w 2025 r.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Opolskiego z dnia 22 kwietnia 2026 r. w sprawie konieczności zmiany przepisów ustawy o drogach publicznych dotyczących zmiany kategorii dróg publicznych.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący rozliczania przez jednostki samorządu terytorialnego środków otrzymanych w ramach rządowego programu Olimpia (programu budowy przyszkolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący potwierdzania znajomości języka polskiego na poziomie B1 przez osoby, które uzyskały prawo wykonywania zawodu lekarza albo lekarza dentysty oraz pielęgniarki albo położnej na terenie Polski.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL (RD289).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustawy (UD234).
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o sporcie (RPW/16349/2026).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów warunkujących przynależność podmiotu wykonującego działalność leczniczą do poziomu zabezpieczenia opieki onkologicznej Krajowej Sieci Onkologicznej Specjalistyczny Ośrodek Leczenia Onkologicznego (MZ 1897).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych – zaktualizowany.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia aktualizacji projektu budżetu Związku Powiatów Polskich na rok 2026.

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej.
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o ostatecznym uporządkowaniu stanu prawnego gruntów spółdzielni mieszkaniowych (RPW/13277/2026).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UC118).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027-2031.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Lubelskiego z dnia 25 maja 2026 r. w sprawie:
  - ✓ dramatycznej sytuacji w szpitalach powiatowych,
  - ✓ wprowadzenia zmian w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
  - ✓ konieczności zmiany przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie wyboru zastępców delegatów Związku Powiatów Polskich do Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia w poczet członków Związku Powiatów Polskich – Powiatu Gorzowskiego.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wzorów wniosków o udostępnienie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, licencji i Dokumentu Obliczenia Opłaty, a także sposobu wydawania licencji.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1907).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy (RPW/13478/2026) o zmianie ustawy o obywatelstwie polskim oraz ustawy o cudzoziemcach.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o sporcie (RPW/17087/2026).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący przygotowania systemów informatycznych do wdrożenia cyfrowego wniosku w sprawach rejestracji pojazdów po 18 stycznia 2027 r.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich w sprawie programu wieloletniego „Program Olimpia - Program budowy przyszkolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich”.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich związany z wprowadzeniem do ustawy o finansach publicznych możliwości lokowania środków pochodzących z dotacji z budżetu na lokatach overnight oraz wprowadzenia stosownych zmian prawnych w tym zakresie.
- ✓ Dodatkowe uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego

oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (numer w wykazie prac legislacyjnych 104).

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie poziomów zdolności wykonawcy do wykonania zamówienia na roboty budowlane.
- ✓ Odpowiedź Związku Powiatów Polskich na pismo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie przejęcia przez powiaty całości lub części zadań własnych gmin związanych z ochroną zwierząt.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestii przekazywania nieruchomości stanowiących mienie instytutów badawczych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Śląskiego z dnia 21 maja 2026 r. w sprawie kontynuacji rządowego programu rozwoju dróg lokalnych po roku 2030.

Informacje z posiedzeń Zarządu są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *Organy ZPP > Zarząd ZPP > Informacje z posiedzeń Zarządu*. Bezpośredni link: http://zpp.pl/kategoria/informacje-z-posiedzen-zarzadu

Komisja Rewizyjna ZPP

Organem kontrolnym Związku Powiatów Polskich jest Komisja Rewizyjna.

W okresie sprawozdawczym członkowie Komisji odbyli jedno stacjonarne spotkanie oraz brali aktywny udział w posiedzeniach Zarządu ZPP.

Posiedzenie stacjonarne miało miejsce w dniach 14-15 maja 2026 r. w Uniejowie.

Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym

Zaangażowanie przedstawicieli Związku Powiatów Polskich w proces legislacyjny przejawia się na wielu płaszczyznach.

Część działań koncentruje się na opracowywaniu i **formułowaniu stanowisk**, które następnie kierowane są do adresatów – najczęściej instytucji państwowych, a także do klubów parlamentarnych lub konkretnych parlamentarzystów. W poszczególnych regionach stanowiska o charakterze wojewódzkim trafiają również do instytucji i władz regionalnych, co realizują bezpośrednio przewodniczący Konwentów Powiatów.

Kolejnym obszarem aktywności jest **analiza projektów aktów prawnych** dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, które są przedmiotem konsultacji społecznych. Eksperci Biura ZPP przeprowadzają szczegółowe analizy tych projektów i przygotowują **opinie prawne**, które następnie przekazywane są do instytucji centralnych.

Kluczowym miejscem opiniowania aktów prawnych pozostaje Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Działalność ZPP w procesie legislacyjnym obejmuje również **czynny udział przedstawicieli i ekspertów Związku w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich**, gdzie wymieniane są poglądy oraz wprowadzane zmiany w projektach aktów prawnych.

Warto również podkreślić rolę **analiz aktów prawnych prowadzonych w ramach komisji tematycznych funkcjonujących** przy Związku Powiatów Polskich, jak również w innych gremiach, takich jak komitety monitorujące i sterujące zewnętrznymi programami pomocowymi.

Szczegółowe informacje dotyczące zaangażowania ZPP w proces legislacyjny zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Opinie prawne ZPP

W okresie sprawozdawczym prawnicy i eksperci Biura Związku Powiatów Polskich analizowali wszystkie projekty aktów prawnych dotyczące jednostek samorządu terytorialnego, które zostały skierowane do konsultacji społecznych.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Biura ZPP przeanalizowali 127 projektów aktów prawnych (opiniowanych poza Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego) i do **109 przygotowano szczegółowe opinie**, uwzględniając również te sporządzone w ramach KWRiST.

Prawnicy Biura ZPP regularnie monitorują wykaz prac legislacyjnych Rady Ministrów, stronę internetową Rządowego Centrum Legislacji oraz strony Sejmu i Senatu RP. Dzięki temu analizowane i opiniowane są również projekty ustaw i rozporządzeń, które nie zostały oficjalnie przekazane do Biura ZPP w ramach konsultacji publicznych, opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego ani w toku prac komisji parlamentarnych.

Zestawienie tabelaryczne przedstawia **projekty aktów prawnych, wobec których Związek zajął pisemne stanowisko** (w kolejności chronologicznej).

Lp.	Odbiorca	Uwagi ZPP zgłoszone do projektu
1	Sejm RP	ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry (druk sejmowy nr 2082).
2	Sejm RP	ustawy o Funduszu Rozwoju Technologii Przełomowych (RPW/28813/2025).
3	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (nr 80).
4	Ministerstwo Sportu i Turystyki	ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw.
5	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	ustawy o wygaszeniu rozwiązań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UD345).
6	Ministerstwo Zdrowia	uwagi do założeń nowelizacji przepisów dotyczących wynagrodzeń w ochronie zdrowia.
7	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz niektórych innych ustaw.
8	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej (nr 340).

9	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	programu priorytetowego „Poprawa efektywności energetycznej budynków szpitalnych”.
10	Ministerstwo Zdrowia	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami oraz niektórych innych ustaw (UD148).
11	Ministerstwo Zdrowia	ustawy o zmianie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami oraz niektórych innych ustaw (UD148).
12	Komitet do spraw Pożytku Publicznego	ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD240) - aktualna wersja.
13	Ministerstwo Edukacji Narodowej	ustawy o Wojewódzkich Zespołach Koordynacji do spraw polityki umiejętności (UD347).
14	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim (UD305).
15	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60).
16	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie niektórych ustaw służących zwiększeniu dostępności gruntów pod budownictwo mieszkaniowe (UA10).
17	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy.
18	Ministerstwo Sportu i Turystyki	ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw.
19	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60).
20	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	programu priorytetowego „Poprawa efektywności budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenach wiejskich”.
21	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Narodowego Programu Leśnego (NPL).
22	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224).
23	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (RPW/556/2026).
24	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (UD335).
25	Sejm RP	ustawy - o najmie krótkoterminowym (RPW/40193/2025).
26	Sejm RP	ustawy o uznaniu osobowości prawnej rzeki Odry po złożeniu autopoprawki (druk numer 2082).
27	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ewidencji obrony cywilnej.
28	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UD 317).
29	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (nr UD108).
30	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (UDRER44).
31	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	stanowiska w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Ewidencji Obrony Cywilnej.

32	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UD317).
33	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków ustawy Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD48).
34	Ministerstwo Sportu i Turystyki	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw.
35	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	ustawy o zmianie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (nr UD294).
36	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości (nr UC127).
37	Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	„Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.”.
38	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji.
39	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC89).
40	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu usprawnienia działań Inspekcji Ochrony Środowiska (UDER81).
41	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60).
42	Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej (UD317).
43	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	ustawy o zmianie ustaw w celu optymalizacji niektórych procesów w zakresie spraw obywatelskich (UD329).
44	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	ustawy o zrównoważonym rozwoju miast (UPRO3).
45	Senat RP	ustawy o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (druk senacki nr 628).
46	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw (RPW/5176/2026).
47	Sejm RP	ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zachowania i rozwoju śląskiego etnolektu języka polskiego „godki śląskiej” (RPW/5149/2026).
48	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustawy (UD232).
49	Ministerstwo Cyfryzacji	ustawy o zmianie ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (UD369).
50	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313).
51	Ministerstwo Finansów	rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych.
52	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	„Strategii Integracyjnej Polski na lata 2026–2035”.

53	Sejm RP	ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (druk nr 2293).
54	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 1650).
55	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2307).
56	Senat RP	ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz ustawy o referendum lokalnym ustawy (druk senacki nr 638).
57	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją XXVI Światowego Jamboree Skautowego w Polsce w 2027 r. (UD359).
58	Ministerstwo Sprawiedliwości	ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych (UD30).
59	Ministerstwo Finansów	stanowiska resortu w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych.
60	Senat RP	ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o ochotniczych strażach pożarnych (druk nr 651).
61	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych (UD61) - zaktualizowany.
62	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC115).
63	Ministerstwo Finansów	rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
64	Narodowy Fundusz Zdrowia	Zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna.
65	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej (nr 159).
66	Ministerstwo Edukacji Narodowej	stanowisko organizacji samorządowych w sprawie propozycji uregulowania pracy nauczycieli w godzinach nadliczbowych.
67	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100).
68	Senat RP	ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 637).
69	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych (RPW/7298/2026).
70	Ministerstwo Edukacji Narodowej	ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (UD381).
71	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ochrony rolniczych funkcji produkcyjnych wsi.
72	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu unieważniania dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, wzorów zaświadczeń wydanych dla tych pojazdów, sposobu przechowywania zaświadczeń oraz prowadzenia ich ewidencji (WPL MI nr 149).
73	Ministerstwo Infrastruktury	opinia dotycząca ewentualnego wprowadzenia obowiązku występowania organów rejestrujących do centralnego organu technicznego Krajowego Systemu Informatycznego (COT KSI) z zapytaniem o dane SIS przed każdą rejestracją czasową z urzędu, a także potencjalnego wpływu takiego rozwiązania na obsługę procesu rejestracji w urzędach.
74	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224).
75	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	ustawy o opiece długoterminowej i osobach starszych (UD326).

76	Sejm RP	ustawy – o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw (RPW/9790/2026).
77	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (WPL MI nr 134).
78	Ministerstwo Infrastruktury	rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej (nr 159).
79	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (UD315).
80	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (UC99).
81	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (UD335).
82	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Rejestru Urbanistycznego.
83	Ministerstwo Edukacji Narodowej	rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej.
84	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (UD232).
85	Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (UD365).
86	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	ustawy o zmianie ustawy o własności lokali (UD312).
87	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego w zakresie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych (UD262) – zaktualizowany.
88	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (UD233).
89	Ministerstwo Sprawiedliwości	ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (UC148).
90	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (UD219).
91	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (RPW/13032/2026).
92	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (UD354).
93	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
94	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości.
95	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL (RD289).
96	Ministerstwo Zdrowia	ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustawy (UD234).
97	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.
98	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o sporcie (RPW/16349/2026).
99	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale

		społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (UD224).
100	Ministerstwo Zdrowia	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustawy (UD234).
101	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	stanowiska resortu w sprawie projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.
102	Ministerstwo Zdrowia	rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów warunkujących przynależność podmiotu wykonującego działalność leczniczą do poziomu zabezpieczenia opieki onkologicznej Krajowej Sieci Onkologicznej Specjalistyczny Ośrodek Leczenia Onkologicznego (MZ 1897).
103	Sejm RP	ustawy o ostatecznym uporządkowaniu stanu prawnego gruntów spółdzielni mieszkaniowych (RPW/13277/2026).
104	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych - zaktualizowany.
105	Ministerstwo Edukacji Narodowej	rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej.
106	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UC118).
107	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	stanowiska resortu w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych.
108	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027-2031.
109	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.
110		
111		

Wszystkie opinie ZPP są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym > Opinie i uwagi ZPP*. Bezpośredni link: http://zpp.pl/biblioteka/opinie

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) działa na podstawie ustawy z dnia 6 maja 2005 roku o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. 2005 nr 90 poz. 759), a także zgodnie z Regulaminem Prac Komisji. KWRiST zazwyczaj odbywa swoje posiedzenia raz w miesiącu, podczas których opiniuje kilkadziesiąt aktów prawnych. Główna część prac Komisji odbywa się jednak w zespołach tematycznych.

Działalność KWRiST koncentruje się na wypracowywaniu wspólnych stanowisk pomiędzy przedstawicielami rządu oraz gmin, miast, powiatów i województw w kwestiach ustrojowych. Komisja rozpatruje problemy związane z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego, a także sprawy z tego obszaru mieszczące się w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których należy Rzeczpospolita Polska.

W okresie sprawozdawczym odbyło się pięć plenarnych posiedzeń Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
W ramach prac Komisji Wspólnej ZPP zaopiniował 386 projektów ustaw, rozporządzeń i innych dokumentów, z których część była opiniowana w trybie obiegowym. Każdy z tych projektów został poddany analizie i zaopiniowany przez ekspertów Biura Związku Powiatów Polskich.

Projekty przedłożone do zaopiniowania w ramach KWRiST zostały zestawione w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja przedkładająca	Tytuł projektu aktu prawnego
	Styczeń 2026 r.	
1	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
2	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.
3	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (MC 37).
4	Ministerstwo Zdrowia	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne (UC123).
5	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw (UC135).

6	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Projekt Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.
7	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UC317).
8	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Ewidencji Obrony Cywilnej.
9	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (UD219).
10	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD240).
11	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	Projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026-2030.
12	Urząd Zamówień Publicznych	Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą.
13	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD332).
14	Ministerstwo Finansów	Projekt OSR ex-post do ustawy z 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw.
15	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu likwidacji obowiązku dołączania dokumentów dostępnych w prowadzonych elektronicznie rejestrach publicznych (UDER96).
16	Ministerstwo Zdrowia	Projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami oraz niektórych innych ustaw (UD148).
17	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji dyspozytorni medycznej (MZ1842).
18	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego.
19	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej (340 RM).
20	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia w sprawie maksymalnej wysokości opłat za sporządzenie odpisu lub kopii dokumentacji o czasowym okresie przechowywania.
21	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie egzaminów eksternistycznych.
22	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków.
23	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2026–2028.
24	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.

25	Ministerstwo Infrastruktury	Wniosek rekomendujący zmiany do podstaw programowych kształcenia dla zawodu technik transportu drogowego.
26	Ministerstwo Infrastruktury	Wniosek rekomendujący zmiany do podstaw programowych kształcenia dla zawodu kierowca mechanik.
27	Ministerstwo Infrastruktury	Wniosek o wprowadzenie nowego zawodu technik mobilności drogowej osób i podstaw programowych dla tego zawodu.
28	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim (UD305).
29	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami.
30	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia w sprawie szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy.
	Luty 2026 r.	
1	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Projekt rozporządzenia w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii.
2	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia w sprawie korzystania z informacji geologicznej za wynagrodzeniem.
3	Ministerstwo Infrastruktury	Kryteria podziału rezerwy subwencji, o której mowa w art. 34 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania lub ochrony dróg publicznych, którymi zarządzają jst w 2026 r., które zostały opracowane w związku z art. 9 i 34 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
4	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia w sprawie Ewidencji Obrony Cywilnej.
5	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratownictwa gaśniczego.
6	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia w sprawie włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.
7	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (nr 6).
8	Rządowe Centrum Legislacji	Projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz niektórych innych ustaw.
9	Ministerstwo Sprawiedliwości	Projekt uchwały w sprawie przyjęcia dokumentu Krajowa Strategia przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego na lata 2025-2030.
10	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60).
11	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (UD316).
12	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia strategii dotyczącej informatyzacji państwa (ID151).

13	Ministerstwo Zdrowia	Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (UD285).
14	Ministerstwo Zdrowia	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne (UC123).
15	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (UDER82).
16	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu	Projekt Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030.
17	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	Projekt Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Lubelskiego do 2030 roku (z perspektywą do 2040 roku).
18	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw (UC135).
19	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia w sprawie wykazu podmiotów zobowiązanych do sporządzenia planu ochrony dóbr kultury na czas wojny oraz trybu zgłaszania podmiotów w celu wpisania ich do wykazu.
20	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2026 r..
21	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy.
22	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.
23	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC89).
24	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków ustawy Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD48).
25	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie wyrażenia zgody na przedłożenie Komisji Europejskiej drugiej aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich wraz z projektem drugiej aktualizacji zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich.
26	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (UDER44).
27	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska (UD108).
28	Generalny Inspektor Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania.

Marzec 2026 r.		
1	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (UD116).
2	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodach szkolnictwa branżowego.
3	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" dotyczącego wspierania w latach 2024–2028 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.
4	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia w sprawie sposobu przygotowania projektu planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii.
5	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją XXVI Światowego Jamboree Skautowego w Polsce w 2027 r. (UD359).
6	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (UD381).
7	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100).
8	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o samorządzie województwa oraz niektórych innych ustaw dotyczących jednostek samorządu terytorialnego (UD309).
9	Ministerstwo Sprawiedliwości	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych (UD30).
10	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych .
11	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów umowy o turystyczny rachunek powierniczy, formularzy gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych (MSiT 14).
12	Ministerstwo Sportu i Turystyki	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (MSiT 13).
13	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceny pracy nauczycieli szkół artystycznych (nr 42).
14	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.
15	Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

16	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (MZ1832).
17	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia w sprawie kursu reedukacyjnego w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii oraz szczegółowych warunków i trybu kierowania na badania lekarskie lub badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu.
18	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	Projekt Programu Polityki Senioralnej Województwa Łódzkiego 2030 „Łódzkie na rzecz dobrostanu seniorów”.
19	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków ustawy Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD48).
20	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej.
21	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji.
22	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych (UD61).
23	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia w sprawie ustanowienia strefy ochronnej zwierząt łownych w otulinie Parku Narodowego „Ujście Warty”.
24	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
Kwiecień 2026 r.		
1	Ministerstwo Zdrowia	Projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej oraz niektórych innych ustaw (UD258).
2	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.
3	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (ID109).
4	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt rozporządzenia sprawie zakresu projektu miejscowego planu rewitalizacji w części tekstowej oraz zakresu i formy wizualizacji ustaleń miejscowego planu rewitalizacji.
5	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych.
6	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o zmianie ustawy o własności lokali (UD312).
7	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (MZ 1841).
8	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Projekt zmiany Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej.
9	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa.

10	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Projekt ustawy o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych (UD326).
11	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w europejskim systemie informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) (UC104).
12	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego (MZ 1858).
13	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie systemu zarządzającego trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym (MZ 1863).
14	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 1883).
15	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia w sprawie wykazu państw, których obywatele posiadający zezwolenie na pracę nie są uprawnieni do wykonywania pracy w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach ruchu bezwizowego (poz. 98 MRPiPS).
16	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Projekt Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie edukacji i kapitału społecznego.
17	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Projekt zmiany Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego.
18	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy - Kodeks karny skarbowy.
19	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (UC138).
20	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Rejestru Urbanistycznego.
21	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (UD335).
22	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (UD232).
23	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu legalizacji tablic rejestracyjnych oraz warunków technicznych i wzorów znaku legalizacyjnego (WPL MI 163).
24	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia w sprawie granicy portu morskiego w Nowej Pasłęce.
25	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego w zakresie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych (UD262).
26	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz niektórych innych ustaw (UC97).
27	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (UDER44).
28	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt ustawy o zapewnieniu gospodarce krajowej dostępu do surowców, w tym surowców krytycznych (UC83).
29	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042).

30	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolny Wieprz (PLH060051).
31	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk specjalnego obszaru ochrony siedlisk Terespol (PLH060053).
32	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Komaszyce (PLH060063).
33	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Niedzieliski Las (PLH060092).
34	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka (PLH080007).
35	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Małomickie Łęgi (PLH080046).
36	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Rynna Jezior Rzepińskich (PLH080049).
37	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Prądnika (PLH120004).
38	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolinki Jurajskie (PLH120005).
39	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Lipówka (PLH120010).
Maj 2026 r.		
1	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.
2	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	Projekt stawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC115).
3	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
4	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślania egzaminatorów z ewidencji.
5	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.
6	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.
7	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Projekt ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

8	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu dokumentów publicznych, do których prawo wyłączne powierza się wytwórcy wyłącznemu, oraz zakresu tego powierzenia (RD280).
9	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Projekt Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027-2031.
10	Główny Urząd Statystyczny	Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2027.
11	Główny Urząd Statystyczny	Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2026.
12	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach.
13	Ministra Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.
14	Ministerstwo Zdrowia	Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (UD234).
15	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego.
16	Ministerstwo Zdrowia	Projekt ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw (UD187).
17	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (MZ 1890).
18	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów warunkujących przynależność podmiotu wykonującego działalność leczniczą do poziomu zabezpieczenia opieki onkologicznej Krajowej Sieci Onkologicznej Specjalistyczny Ośrodek Leczenia Onkologicznego (MZ 1897).
19	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych w zakresie badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz badań jakości wody w kąpieliskach.
20	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych.
21	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (UC122).
22	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt rozporządzenia w sprawie rodzaju i zakresu danych udostępnianych z centralnej ewidencji pojazdów (WPL MC poz. 44).
23	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt rozporządzenia w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL (RD289).
24	Ministerstwo Edukacji	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (nr 113).

25	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa i ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (UDER110).
26	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie Rejestru Zastawów Skarbowych (12/2026).
27	Ministerstwo Finansów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
28	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt rozporządzenia w sprawie zakresu projektu miejscowego planu rewitalizacji w części tekstowej oraz zakresu i formy wizualizacji ustaleń miejscowego planu rewitalizacji.
29	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych.
30	Ministerstwo Rozwoju i Technologii	Projekt rozporządzenia w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego.
31	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Projekt rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy de minimis na realizację zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.
32	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Projekt rozporządzenia w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej na realizację zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Projekty aktów prawnych przesyłane do zaopiniowania są na bieżąco zamieszczane na stronie Związku Powiatów Polskich: www.zpp.pl, w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym*, w zakładce *Projekty aktów prawnych do zaopiniowania*. Bezpośredni link: http://zpp.pl/biblioteka/projekty-aktow-prawnych

Szczegółowe sprawozdania z prac KWRiST publikowane są w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl), w zakładce *Legislacja*, w dziale *Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego*.

Komisje sejmowe i senackie

Aktywność Związku Powiatów Polskich w procesie legislacyjnym przejawia się również w czynnym uczestnictwie jego przedstawicieli i ekspertów w posiedzeniach komisji parlamentarnych. Warto podkreślić, że przedstawiciele ZPP – jako jedyni w większości przypadków – aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach komisji, których obrady dotyczyły spraw samorządowych.

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci ZPP wzięli udział w 33 posiedzeniach komisji sejmowych i senackich.

Poniżej przedstawiono tematy oraz terminy posiedzeń komisji parlamentarnych, w których – w okresie sprawozdawczym – czynny udział brali przedstawiciele ZPP.

Lp.	Data posiedzenia	Nazwa	Cel posiedzenia
Luty 2026 r.			
1	11	Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych	Informacja Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat planowanych zmian przepisów dotyczących jednostek samorządu terytorialnego.
2	12	Sejmowa Komisja samorządu terytorialnego i polityki regionalnej oraz Podkomisja stała gospodarki i infrastruktury komunalnej	1. Informacja na temat funkcjonowania Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych oraz planowanych kierunków finansowania transportu publicznego w jednostkach samorządu terytorialnego. 2. Informacja na temat stanu prac nad umożliwieniem miejskim przedsiębiorstwom komunalnym korzystania z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych poza granicami miast.
3	12	Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi	1. Rozpatrzenie informacji z odstrzału dzików w 2025 r. z podziałem na województwa. 2. Rozpatrzenie informacji na temat zwalczania grypy ptaków i wirusa ASF. 3. Rozpatrzenie informacji na temat propozycji rozwiązań walki z chorobami zakaźnymi zwierząt w ujęciu interdyscyplinarnym. 4.Rozpatrzenie Informacji na temat stanu hodowli trzody chlewnej w Polsce. Plany na odbudowę pogłowia zapewniającego bezpieczeństwo żywnościowe kraju.
4	13	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez prezydenta rzeczypospolitej polskiej projektu ustawy	Rozpatrzenie: - przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), - rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), - poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933).

		o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933)	
5	24	Sejmowa Komisja Nadzwyczajna do spraw ochrony zwierząt	1. Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zapobieganiu bezdomności psów i kotów (druk nr 836). 2. Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o działalności stowarzyszeń felinologicznych i kynologicznych oraz organizacji hodowli psów i kotów rasowych (druk nr 837). 3. Rozpatrzenia obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw (druk nr 700).
6	24	Sejmowy Parlamentarny Zespół ds. Dialogu Obywatelskiego	Bezrobocie wśród młodych- kontynuacja tematu podjętego na posiedzeniu zespołu w dniu 9 stycznia br.
7	25	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez prezydenta rzeczypospolitej polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933)	Rozpatrzenie: - przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), - rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), - poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933) – kontynuacja.
8	26	Sejmowa Komisja Infrastruktury	Informacja na temat planów poprawy efektywności działania Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska w zakresie wydania decyzji środowiskowych w kontekście inwestycji infrastrukturalnych.
9	26	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny	Rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2250).

10	27	Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2165).
Marzec 2026 r.			
11	9	Sejmowy Parlamentarny Zespół ds. Walki z Wykluczeniem Transportowym	Dyskusja wokół zaproponowanych zmian w nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (UD232).
12	12	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja stała do spraw współpracy z organizacjami pozarządowymi	1. Informacja na temat potrzeby poszerzenia zakresu kompetencji rad działalności pożytku publicznego oraz wprowadzenia obligatoryjnego wyboru przedstawicieli strony pozarządowej przez organizacje pozarządowe. 2. Informacja na temat konieczności gruntownych i kompleksowych zmian ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym. 3. Informacja na temat stanu prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
13	12	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez prezydenta rzeczypospolitej polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933)	Rozpatrzenie: - przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), - rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), - poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933) – kontynuacja.
14	12	Sejmowa Komisja Nadzwyczajnej do spraw ochrony zwierząt	Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (druk nr 2293).
15	12	Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych	Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2307).
16	17	Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Podkomisja nadzwyczaj-na do rozpatrzenia	Rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2307).

		rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy	
17	25	o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2307)	Rozpatrzenie sprawozdania Podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2307).
18	26	Sejmowa Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych	1. Dyskusja na temat proponowanych zmian w ustawie o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw (UC135). 2. Dyskusja na temat ujednolicenia zasad uzyskiwania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, w tym omówienie możliwości ich uzyskiwania przed pozwoleniem na budowę.
19	26	Sejmowa Komisja Infrastruktury Podkomisji stałej do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej oraz poczty	Rozpatrzenie: - przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), - rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), - poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933).
Kwiecień 2026 r.			
20	7	Senacka Komisja Ustawodawcza oraz Komisja Praw Człowieka i Praworządności oraz Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej	Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 673, druki sejmowe nr 2307, 2342 i 2342-A).
21	14	Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	Przedstawienie sprawozdania z działalności Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego za 2025 r. oraz informacji dotyczącej planowanych kierunków działalności w 2026 r.
22	14	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób	Rozpatrzenie: - przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), - rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), - poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933) – kontynuacja.

		z niepełnosprawnościami (druk nr 1933)	
23	14	Sejmowy Parlamentarny Zespół ds. Szpitali Samorządowych Parlamentarny Zespół ds. rozwiązywania problemów Polski "Powiatowo-gminnej"	1. Informacja Ministra Zdrowia o rozliczeniu świadczeń wykonanych w roku 2025 przez szpitale samorządowe (powiatowe, wojewódzkie): szpitale powiatowe/szpitale wojewódzkie, świadczenia nielimitowane, świadczenia wykonane ponad limit (jaka stawka). 2. Informacja o sytuacji finansowej samorządowych szpitali powiatowych i wojewódzkich. 3. Ocena wpływu ograniczenia finansowania badań diagnostycznych (rezonansu magnetycznego, tomografii komputerowej, gastroskopii, kolonoskopii) na bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów i kondycję finansową placówek. 4. Wolne wnioski.
24	16	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933)	Rozpatrzenie: - przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), - rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), - poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933) – kontynuacja.
25	16	Sejmowa Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Podkomisja stała do spraw monitorowania ustawodawstwa w zakresie zarządzania zasobami przyrodniczymi	Rozpatrzenie informacji na temat dzikich zwierząt w miastach i na terenach zurbanizowanych (stan, diagnoza, problemy, rozwiązania).
26	21	Senacka Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej	Rola miast w polityce rozwoju Polski. 1. Miasta – bieguny wzrostu i ośrodki równoważenia rozwoju w Polsce. 2. Polityka miejska w Polsce w latach 1990-2026 z perspektywy miast. 3. Rozwiązania ustawowe dla miejskich obszarów funkcjonalnych. 4. Miejskie obszary funkcjonalne w policentrycznej Polsce.

Maj 2026 r.			
27	7	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia: przedstawionego przez prezydenta rzeczypospolitej polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnospra-wnościami (druk nr 316), rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnospra-wnościami (druk nr 1929), poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnospra-wnościami (druk nr 1933)	Rozpatrzenie: - przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 316), - rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1929), - poselskiego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk nr 1933) – kontynuacja.
28	20	Sejmowy Parlamentarny Zespół ds. zakończenia bezdomności	Depenalizacja żebractwa. Konieczność utworzenia oddziałów przerywania ciągów alkoholowych. Propozycje zmian legislacyjnych.
29	27	Sejmowa Komisja Polityki Senioralnej, Polityki Społecznej i Rodziny oraz Zdrowia	Pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych (druk nr 2579).
30	27	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny oraz Podkomisja stała do spraw rodziny	Informacja na temat stanu prac nad zapowiadaną w 2023 roku reformą systemu pieczy zastępczej w Polsce.
31	28	Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Podkomisja stała finansów i ustroju samorządu terytorialnego	Ocena funkcjonowania ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.
32	28	Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Podkomisja stała polityki regionalnej i wydatkowania środków Unii Europejskiej	Informacja Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na temat możliwości pozyskiwania środków europejskich dla jednostek samorządu terytorialnego, w ramach naborów Funduszu w latach 2026-2027.
33	28	Sejmowa Komisja do Spraw Petycji	1. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 46 ze zm.) (BKSP-153-X-785/25). 2. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 21 listopada 2025 r. o zdrowiu zwierząt (Dz.U. z 2025 r.

			poz. 1795) w zakresie kar administracyjnych (BKSP-153-X-789/25). 3. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2024 r. poz. 593 ze zm.) (BKSP-153-X-792/25). 4. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) (BKSP-153-X-793/25). 5. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany sposobu przeprowadzania egzaminu praktycznego na prawo jazdy kat. B (BKSP-153-X-823/25). 6. Rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1131 ze zm.) (BKSP-153-X-825/26). 7. Rozpatrzenie petycji w sprawie ochrony fizycznego obiegu pieniądza (BKSP-153-X-829/26). 8. Rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Finansów i Gospodarki na dezyderat nr 171 w sprawie zmiany art. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. 9. Rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na dezyderat nr 182 w sprawie zmiany ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji w zakresie dostępności programów telewizyjnych dla osób z niepełnosprawnościami.

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich biorą również udział w posiedzeniach wybranych zespołów parlamentarnych.

Komisje merytoryczne ZPP

Kolejnym miejscem analizy aktów prawnych przekazywanych do Biura ZPP w ramach konsultacji są komisje merytoryczne funkcjonujące przy Związku Powiatów Polskich.

Komisje te są podzielone na obszary problemowe, które odpowiadają zespołom tematycznym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ze składem osobowym poszczególnych komisji merytorycznych ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach* > *Gremia krajowe* > *Komisje merytoryczne ZPP*. Bezpośredni link: https://zpp.pl/artykul/76-komisje-merytoryczne-zpp

W okresie sprawozdawczym Biuro Związku Powiatów Polskich cyklicznie, co tydzień (w każdy czwartek), wysyłało komunikaty do członków komisji merytorycznych z prośbą o opinie dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych. Napływające uwagi były analizowane przez ekspertów Biura, na podstawie których przygotowywano stanowiska i opinie prawne, kierowane następnie do odpowiednich instytucji centralnych.

Komitety monitorujące i sterujące

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich aktywnie uczestniczą w pracach komitetów monitorujących i sterujących Programy Operacyjne. Podczas posiedzeń reprezentują interesy jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji skupiających samorządy.

W okresie sprawozdawczym odbyło się kilka posiedzeń różnych komitetów monitorujących i sterujących. Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli ZPP w tych gremiach udało się wprowadzić zmiany w zapisach niekorzystnych dla samorządów.

Informacje o pracach wszystkich komitetów są na bieżąco publikowane w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl) w zakładce *Rozwój i Fundusze*.

Delegaci ZPP w poszczególnych gremiach

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich biorą aktywny udział także w pracach różnych gremiów, których zakres oddziaływania dotyka jednostki samorządu terytorialnego. W okresie sprawozdawczym, do pracy w ramach wymienionych poniżej gremiów, zgłoszeni zostali:

- ✓ **Rada Programowa II Ogólnopolskiego Kongresu i Forum Samorządowego „Bezpieczna Polska i Obywatele. Nowy System Obrony Cywilnej":**
  - ✓ **Andrzej Płonka** – Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, Starosta Bielski.

- ✓ **Komitet Organizacyjny Międzynarodowego Roku Wolontariatu 2026 w Polsce:**
  - ✓ **Rafał Rudka** – Kierownik Działu Współpracy, Informacji, Analiz i Programów w Biurze Związku Powiatów Polskich.

- ✓ **Międzyresortowy Zespół do spraw uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji:**
  - ✓ **Kamil Cieśliński** – Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Zdzisława Paszkiewicza w Łęczycy.

- ✓ **Grupa tematyczna do spraw młodzieży, młodych rolników i odnowy pokoleniowej na obszarach wiejskich:**
  - ✓ **dr inż. Ryszard Drożdżak** – Wicestarosta Bocheński.

- ✓ **Zespół wspierający pracę nad przygotowaniem Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034:**
  - ✓ **Rafał Rudka** – Kierownik Działu Współpracy, Informacji, Analiz i Programów w Biurze Związku Powiatów Polskich.

- ✓ **Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027:**
  - ✓ **Robert Czyżewski** – Starosta Pułtuski.

- ✓ **Grupa robocza powołana w ramach projektu „Dostępność i Dziedzictwo:**
  - ✓ **Piotr Rzeszotarski** – Członek Zarządu Związku Powiatów Polskich.

- ✓ **Komisja Konkursowa 30. Edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Modernizacja Roku & Budowa XXI w.":**
  - ✓ **Rudolf Borusiewicz** – Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich.

- ✓ **Rada Konsultacyjna projektu „Standaryzacja obsługi cudzoziemców w PSZ"** (Międzynarodowa Organizacja do Spraw Migracji we współpracy z Fundacją Polskie Forum Migracyjne):
  - ✓ **Beata Januszczyk** – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Szczytnie.

Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej

Reprezentanci Związku Powiatów Polskich działają również w ramach organizacji międzynarodowych (opisanych w poniższych podrozdziałach), **gdzie reprezentują interesy samorządów terytorialnych szczebla pośredniego.**

Europejski Komitet Regionów

Utworzony w 1994 roku **Europejski Komitet Regionów (EKR) jest zgromadzeniem przedstawicieli samorządów regionalnych i lokalnych Unii Europejskiej**. W jego skład wchodzi 329 członków, w tym przewodniczący regionów, burmistrzowie oraz demokratycznie wybrani przedstawiciele regionów, powiatów i miast z 27 państw członkowskich UE.

Europejski Komitet Regionów ma na celu zbliżenie obywateli do Unii Europejskiej. Dzięki jego działalności władze lokalne i regionalne państw członkowskich mogą zabierać głos w sprawach opracowywanego prawa unijnego, które może wpływać na miasta, powiaty i regiony.

Członkowie Europejskiego Komitetu Regionów muszą być wyłonieni w demokratycznych wyborach lub sprawować mandat polityczny w kraju pochodzenia. Na co dzień żyją i pracują w swoim mieście, powiecie lub regionie, co pozwala im doskonale rozumieć potrzeby i obawy swoich wyborców. Są ich głosem w procesie podejmowania decyzji i tworzenia prawa unijnego, a jednocześnie informują ich o bieżących procesach zachodzących w Unii Europejskiej.
Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach* > *Gremia międzynarodowe* > *Europejski Komitet Regionów*. Bezpośredni link: https://www.zpp.pl/artykul/60-komitet-regionow-ue-kr

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (Congress of Local and Regional Authorities, CLRAE) jest organem doradczym Komitetu Ministrów, reprezentującym władze lokalne i regionalne państw Rady Europy. Od 1994 roku Kongres funkcjonuje jako organ stały, zbierający się dwa razy do roku na sesjach w Strasburgu. Obecnie Kongres liczy 648 członków – 324 przedstawicieli państw członkowskich i ich 324 zastępców. Liczba mandatów dla każdego państwa członkowskiego Rady Europy jest taka sama jak w Zgromadzeniu Parlamentarnym. Polska dysponuje 12 miejscami dla przedstawicieli oraz 12 miejscami dla ich zastępców. Reprezentanci muszą posiadać mandat wynikający z wyborów lokalnych.

Głównym celem Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy jest promocja demokracji lokalnej i regionalnej oraz wzmacnianie znaczenia samorządu terytorialnego. Szczególną wagę przywiązuje do realizacji zasad określonych w Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego.

Kongres wspiera decentralizację, regionalizację oraz współpracę transgraniczną między regionami, powiatami i miastami państw członkowskich. Zapewnia także udział władz lokalnych i regionalnych w pracach Rady Europy.

Najważniejsze zadania Kongresu:

- ✓ ocena sytuacji demokracji lokalnej – Kongres regularnie przeprowadza wizyty monitorujące, analizując realizację założeń Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego,
- ✓ dialog z rządami państw członkowskich – zachęca je do większego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w proces decyzyjny,
- ✓ obserwacja wyborów lokalnych i regionalnych – pełni rolę obserwatora, oceniając przestrzeganie zasad demokratycznych,
- ✓ ocena przestrzegania zasady subsydiarności – analizuje, czy decyzje są podejmowane na najniższym możliwym poziomie władzy.

Kongres wspiera także tworzenie narodowych stowarzyszeń, działających na rzecz interesów władz lokalnych w polityce krajowej. Angażuje się w rozwój współpracy transgranicznej, dialog międzykulturowy i promowanie zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach* > *Gremia międzynarodowe* > *Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych*. Bezpośredni link: https://www.zpp.pl/artykul/61-kongres-wladz-lokalnych-i-regionalnych-europy-clrae-w-izbie-wladz-lokalnych

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego (CEPLI asbl)

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego (CEPLI) to pierwsza europejska konfederacja skupiająca krajowe stowarzyszenia reprezentujące władze lokalne szczebla pośredniego (powiaty) z sześciu krajów europejskich: Belgii, Francji, Niemiec, Włoch, Polski i Rumunii. W jej skład wchodzą również dwie europejskie sieci władz lokalnych: Arco Latino oraz Partenalia.

CEPLI reprezentuje krajowe stowarzyszenia oraz europejskie sieci władz lokalnych, współpracujące w celu: zwiększenia udziału władz lokalnych szczebla pośredniego w europejskim procesie decyzyjnym; reprezentowania ich interesów na poziomie europejskim, zwłaszcza w odniesieniu do unijnego prawodawstwa; tworzenia bezpośredniego dialogu z instytucjami odpowiedzialnymi za programy i polityki terytorialne oraz z innymi europejskimi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi; wzmacniania spójności i przejrzystości działań na terytorium europejskim; ułatwiania współpracy między władzami lokalnymi szczebla pośredniego oraz realizacji wspólnych projektów europejskich; ustanowienia stałej wymiany informacji i dobrych praktyk między społecznościami lokalnymi.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach* > *Gremia międzynarodowe* > *Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego (CEPLI asbl)*. Bezpośredni link: https://www.zpp.pl/artykul/63-europejska-konfederacja-wladz-lokalnych-szczebla-posredniego-cepli-asbl

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) została założona w 1951 roku przez grupę burmistrzów z Europy, a później rozszerzyła swoje działania na powiaty i regiony. Obecnie jest największą organizacją zrzeszającą lokalne i regionalne władze w Europie. Jej członkami jest ponad 60 krajowych stowarzyszeń miast, gmin i regionów z 41 krajów, co łącznie reprezentuje około 100 000 przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych.

CEMR działa na rzecz lokalnych i regionalnych samorządów oraz demokracji. Organizacja dąży do kształtowania przyszłości Europy, zachęcając lokalne i regionalne podmioty do wpływania na prawo i politykę europejską oraz do wymiany doświadczeń na poziomie lokalnym i regionalnym.

CEMR angażuje się w wiele dziedzin, w tym: rynek pracy, energię, środowisko, równe szanse, zarządzanie i przyszłość UE, społeczeństwo informacyjne, demokrację lokalną i regionalną, współpracę północ-południe, usługi publiczne i zamówienia publiczne, politykę regionalną, sprawy społeczne, zrównoważony rozwój, miasta partnerskie, transport oraz politykę dotyczącą miast i wsi.

Komitety i grupy robocze CEMR starają się wpływać na projekty unijnych aktów prawnych, aby zapewnić uwzględnienie interesów i potrzeb władz lokalnych i regionalnych od początku do końca procesu legislacyjnego w Unii Europejskiej.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach* > *Gremia międzynarodowe* > *Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)*. Bezpośredni link: https://www.zpp.pl/artykul/62-rada-gmin-i-regionow-europy-cemr

Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia

Aktywność Związku Powiatów Polskich jest niezwykle szeroka, jednak warto w szczególny sposób podkreślić kilka działań podejmowanych przez ZPP. Ich znaczenie wynika z konkretnego wpływu – choć nie zawsze bezpośredniego i natychmiastowego – na codzienne funkcjonowanie samorządów powiatowych.

Opis wybranych działań ZPP został przedstawiony w ramach poniższych obszarów tematycznych.

Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli

ZPP w sprawie funkcjonowania systemu ePUAP po 1 stycznia 2026 r.

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o włączenie do porządku obrad posiedzenia Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST, w dniu 20 stycznia 2026 r., punktu dotyczącego funkcjonowania Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) po 1 stycznia 2026 r. ZPP zwrócił uwagę na problemy praktyczne związane ze składaniem pism przez obywateli za pośrednictwem tego systemu po wejściu w życie przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych.

Zdaniem Związku, po 1 stycznia 2026 r. ePUAP powinien dopuszczać techniczną możliwość wysyłania pism wyłącznie w przypadkach przewidzianych prawem. Jednym z proponowanych rozwiązań było wprowadzenie w interfejsie systemu mechanizmu wyboru prawnie dopuszczalnej kategorii sprawy, której dotyczy składane wystąpienie. Alternatywnie ZPP postuluje rozważenie wprowadzenia automatycznej odpowiedzi systemowej dla osób składających pisma przez ePUAP, zawierającej informację, że co do zasady, od 1 stycznia 2026 r. wniesienie pisma tą drogą jest prawnie nieskuteczne, zgodnie z art. 147 ust. 2 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

ZPP wskazał, że mimo prowadzonych kampanii informacyjnych oraz komunikatów publikowanych przez podmioty publiczne, w tym starostwa i urzędy miast, po 31 grudnia 2025 r. część obywateli nadal składa wnioski za pośrednictwem ePUAP. W ocenie Związku kwestia ta pozostaje dla wielu użytkowników niezrozumiała. ZPP podkreślał, że brak jednoznacznego komunikatu w samym systemie może prowadzić do sporów dotyczących skuteczności wniesienia pisma, w szczególności w sytuacjach, gdy organ administracji nadal posiada aktywną skrzynkę odbiorczą w ePUAP i zapoznaje się z wpływającymi tam dokumentami.

Szczególne znaczenie problem ten ma w kontekście postępowań administracyjnych, w których sądy administracyjne mogłyby przyjąć interpretację korzystną dla obywateli nieprzestrzegających przepisów, uznając, że skoro organ korzysta z ePUAP, to faktycznie zapoznaje się z wpływającymi pismami. Jako przykład ZPP wskazuje sprawy dotyczące rejestracji pojazdów samochodowych. Niezachowanie ustawowego terminu na złożenie wniosku o rejestrację pojazdu lub zawiadomienie starosty o jego zbyciu skutkuje administracyjną karą pieniężną, o której mowa w art. 140mb ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Według ZPP mieszkańcy składają w takich sprawach wnioski lub zawiadomienia przez ePUAP, uznając je za skuteczne. Jednocześnie organy administracji, zgodnie z ustawą o doręczeniach elektronicznych, nie powinny traktować takich pism jako prawnie skutecznych. Związek zwrócił uwagę, że skala takich spraw jest bardzo duża i może obejmować setki, a nawet tysiące przypadków dziennie w skali kraju. W konsekwencji istnieje ryzyko masowego nakładania kar pieniężnych na obywateli, a następnie uruchamiania postępowań odwoławczych oraz sądowych.

ZPP wskazał również na ograniczone możliwości organizacyjne administracji publicznej w zakresie indywidualnego reagowania na każde nieskutecznie wniesione pismo. Zgodnie z przepisami ustawy o doręczeniach elektronicznych oraz Kodeksu postępowania administracyjnego odpowiedzi powinny być kierowane na adres do doręczeń elektronicznych lub w formie tradycyjnej, przy czym większość obywateli nie posiada jeszcze adresu do doręczeń elektronicznych. Zdaniem Związku takie rozwiązanie byłoby czasochłonne, skomplikowane, kosztowne i nieefektywne.

ZPP wnioskował o zmianę procedur ostrzegania ludności o zagrożeniach z powietrza

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie ujednolicenia regulacji w zakresie ostrzegania i alarmowania ludności cywilnej o zagrożeniach z powietrza. Wniosek dotyczył konieczności dostosowania tymczasowej instrukcji ostrzegania i alarmowania ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza, wynikającej z procedury operacyjnej SPO-13 „Ostrzeganie i alarmowanie wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza", ujętej w Krajowym Planie Zarządzania Kryzysowego.

Argumentacja prawna

Związek Powiatów Polskich powołał się na art. 11 ust. 3 pkt 3 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, zgodnie z którym zadanie powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach na obszarze powiatu starosta wykonuje przy pomocy komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej. Dodatkowo wskazano na art. 18 ust. 3a ustawy o zarządzaniu kryzysowym, wprowadzony ustawą o ochronie ludności, który umożliwia staroście powierzenie wykonywania zadań powiatowego centrum zarządzania kryzysowego komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej.

Zidentyfikowane problemy

Według Związku Powiatów Polskich obowiązujące brzmienie instrukcji nie w pełni uwzględnia rozwiązania organizacyjne funkcjonujące na poziomie powiatów. Jako kluczowy problem wskazano powszechny brak etatowych dyżurnych w strukturach starostw powiatowych.

ZPP podkreślał, że obecny stan prowadzi do rozbieżności pomiędzy zapisami procedury a faktycznym sposobem realizacji zadań. Skutkuje to koniecznością zapewnienia gotowości do pracy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego bez wprowadzenia dyżurów pracowniczych w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy, a także obciążaniem pracowników starostwa dodatkowymi zadaniami - często w porze nocnej oraz w dni wolne od pracy.

Postulowane rozwiązanie

Związek Powiatów Polskich sugerował nałożenie w procedurze wykonywania zadań związanych z odbiorem oraz przekazywaniem komunikatów o zagrożeniu uderzeniami z powietrza na służbę dysponującą całodobową obsadą dyżurną, tj. Państwową Straż Pożarną. W ramach proponowanego rozwiązania wszystkie powiatowe komendy PSP powinny zostać wyposażone w odbiorniki KF radiowej sieci ostrzegania oraz zapewniony powinien zostać im dostęp do wojewódzkiej sieci alarmowania wojewody - w celu skutecznego odbioru, a następnie przekazywania sygnałów i komunikatów alarmowych.

ZPP apelował o poprawę współpracy między samorządami a wojewodami

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o uwzględnienie w porządku obrad Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego kwestii bieżącej współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego a wojewodami.

Przypadek Powiatu Radomskiego

Związek Powiatów Polskich przedstawia problem na przykładzie korespondencji między Powiatem Radomskim a Wojewodą Mazowieckim. Powiat zakupił karetki transportowe, które zamierza wykorzystać w bieżącej działalności szpitali powiatowych. Zakup został dofinansowany w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej - w tym zakresie podpisano stosowną umowę z Wojewodą Mazowieckim.

Powiat zadał konkretne pytania dotyczące możliwości wykorzystywania zakupionych zasobów w celu jednolitego i prawidłowego ich wykorzystania zgodnie z Programem OLiOC oraz umową. Powiatowi chodziło o potwierdzenie, że bieżące wykorzystywanie karetek na potrzeby działalności szpitali jest jednocześnie wypełnieniem zadań ochrony ludności.

Odpowiedź wojewody

W odpowiedzi Wojewoda wskazał, że przekazanie karetek szpitalom powinno być zrealizowane zgodnie z: umową, ustawą o ochronie ludności i obronie cywilnej, ustawą o finansach publicznych, Programem Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026 oraz Wojewódzkim Programem Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej rok 2025.

Według Związku Powiatów Polskich jedynym konkretem było potwierdzenie, że szpitalom można użyczyć karetki, ale z zastrzeżeniem, że odpowiedzialność za zakupiony sprzęt ze środków dotacji celowej spoczywa na beneficjencie, a zakupiony sprzęt jest przeznaczony do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej. Organizacja zauważa, że jest to oczywiste, ale nie tego dotyczyły pytania.

Dalsza korespondencja

W związku z lakoniczną odpowiedzią Starosta Radomski wystosował pismo, w którym przedstawił swoje stanowisko do zaprezentowanych pytań. Jednocześnie zaznaczono, że brak odpowiedzi będzie uznany za przychylenie się do stanowiska.

W odpowiedzi przedstawiciel Wojewody - Zastępca Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego - wysłał krótkie pismo, w którym podziękował za przedstawione informacje i podtrzymał stanowisko przedstawione w swoim poprzednim piśmie. Związek Powiatów Polskich wskazuje, że nie jest więc pewne, czy Wojewoda przychylił się do stanowiska Powiatu, czy popiera je w części, lub jest mu przeciwny, co zostanie dopiero wykazane np. przy kontroli nadzorczej.

Ocena sytuacji

Związek Powiatów Polskich stwierdził, że sprawa dotyczy wdrażanego systemu ochrony ludności, ale powinna być podstawą do szerszej dyskusji na temat współpracy między administracją rządową a samorządami. Organizacja określa tego typu odpowiedzi jako najczystszą formę urzędniczego biurokratyzmu.

Związek wyraził przekonanie, że źródłem tak zachowawczej i niejednoznacznej korespondencji jest obawa urzędników administracji rządowej przed formułowaniem jednoznacznych ocen i odpowiedzi, które w jakiś sposób mogą zostać uznane za nieprawidłowe - czy to przez inny organ, czy przez przełożonych. Taka postawa, choć być może zrozumiała z perspektywy indywidualnej, pozostaje według organizacji trudna do zaakceptowania z punktu widzenia funkcjonowania państwa i administracji publicznej.

Związek Powiatów Polskich podkreślił, że urzędy istnieją po to, aby rozstrzygać wątpliwości i realizować polityki publiczne, a nie jedynie znać i przytaczać podstawy prawne. Jeżeli wskazywanie konkretnych odpowiedzi, ocen czy kierunków interpretacyjnych miałoby być postrzegane jako działanie zbyt ryzykowne, powstaje pytanie o faktyczną realizację konstytucyjnej zasady współpracy organów administracji publicznej.

Konsekwencje dla samorządów

Organizacja zwróciła uwagę, że taki sposób komunikacji rodzi z perspektywy samorządów uzasadnioną obawę, że udzielane odpowiedzi, choć formalnie ogólnie poprawne, nie będą w przyszłości stanowiły realnej ochrony dla JST w razie ewentualnych kontroli prowadzonych przez organy nadzoru. Związek stwierdził: trudno oprzeć działania samorządu na wyjaśnieniach, które niczego nie wyjaśniają.

Postulat

Związek Powiatów Polskich prosił o podjęcie przez Zespół (albo Komisję Wspólną jako całość) tego zagadnienia oraz o odniesienie się przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji do standardów udzielania przez wojewodów odpowiedzi na pytania jednostek samorządu terytorialnego - w szczególności w zakresie oczekiwania odpowiedzi konkretnych, odnoszących się do przedstawionych stanów faktycznych i prezentowanych stanowisk, a nie wyłącznie do ogólnych ram prawnych (nawet nie konkretnych przepisów).

Styczniowe posiedzenie plenarne KWRiST

28 stycznia 2026 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Głównymi tematami posiedzenia były sytuacja kryzysowa na Ukrainie, rekomendacje dotyczące zmian granic gmin oraz przekazanie pakietu ustaw deregulacyjnych 2.0.

Nowe miasta na mapie Polski

Posiedzenie Komisji rozpoczęło się uroczystym wręczeniem aktów nadania statusu miasta burmistrzom sześciu miejscowości, które z dniem 1 stycznia 2026 roku uzyskały prawa miejskie. Są to: Stanisławów, Małkinia Górna oraz Staroźreby w województwie mazowieckim, Janów Podlaski w województwie lubelskim, Branice w województwie opolskim oraz Janów w województwie śląskim.

Pomoc Ukrainie

Bezpośrednio po części uroczystej nastąpiło przekazanie informacji Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych na temat możliwych form wsparcia logistycznego dla jednostek samorządu terytorialnego gotowych do udzielenia pomocy Ukrainie w zakresie zaopatrzenia w generatory i powerbanki. Sytuacja na Ukrainie, zwłaszcza w Kijowie, jest bowiem poważna. W wyniku ostatnich rosyjskich bombardowań poważnie uszkodzona została infrastruktura energetyczna i ciepłownicza ukraińskich miast. W samym Kijowie ponad 60 proc. mieszkańców pozostaje bez dostępu do energii elektrycznej, co obejmuje również szpitale, szkoły i przedszkola. Z powodu mrozów i braku ogrzewania w ostatnich dniach miasto opuściło blisko 600 tys. osób poszukując schronienia na obszarach, na których utrzymany jest dostęp do energii.

Marek Wójcik, sekretarz strony samorządowej Komisji Wspólnej, podkreślił solidarnościowe zaangażowanie polskich samorządów, wskazując Warszawę jako przykład dobrej praktyki. Stołeczne przedsiębiorstwa komunalne zakupiły 90 agregatów prądotwórczych, które są już transportowane na Ukrainę. Zaapelował o włączenie się kolejnych samorządów w pomoc rzeczową, obejmującą m.in. agregaty, dmuchawy oraz inne urządzenia niezbędne do zabezpieczenia mieszkańców przed skutkami zimy. Zaznaczył również, że strona rządowa zadeklarowała wsparcie w przekazywaniu darów oraz koordynację działań pomocowych.

Przedstawiciele rządu poinformowali, że dotychczas na Ukrainę trafiło 379 generatorów prądu, 18 nagrzewnic oraz inny sprzęt niezbędny do zaspokojenia podstawowych potrzeb ludności cywilnej.

Zapowiedziano zacieśnienie współpracy rządu i samorządów oraz wystosowanie wspólnego apelu o skoordynowanie dalszej pomocy.

Zastępca prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych **Andrzej Hawryluk** przedstawił zasady współpracy z samorządami w zakresie przekazywania i transportu sprzętu na Ukrainę. Poinformował, że RARS pozostaje w stałym kontakcie z władzami Ukrainy i na bieżąco identyfikuje najbardziej potrzebny sprzęt. Przekazywanie darów odbywa się na podstawie umów darowizny, a sprzęt musi być szczegółowo wyspecyfikowany ze względu na procedury celne i transportowe. Samorządy mogą przekazywać dary do wskazanych składnic, skąd RARS organizuje i finansuje transport do miejsc docelowych na Ukrainie, we współpracy z MSZ oraz stroną ukraińską. Agencja udostępniła jednolity wzór umowy darowizny oraz dane kontaktowe (https://form.rars.gov.pl/pl/donation_form).

Na zakończenie **Tomasz Szymański** zaapelował do organizacji samorządowych o przekazywanie informacji o możliwościach wsparcia za pośrednictwem własnych kanałów komunikacji. Zwrócił uwagę, że pomoc jest często udzielana w sposób nieskoordynowany, a wspólne działania pozwolą lepiej odpowiadać na realne potrzeby strony ukraińskiej. Podkreślono, że poza wskazanym sortymentem przyjmowane będą również inne formy pomocy rzeczowej, takie jak koce czy łóżka polowe. Szczegółowe informacje, w tym linki do wzorów umów, kontaktów i lokalizacji magazynów, dostępne są na stronie KWRiST.

ZPP zgłosił uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie Ewidencji Obrony Cywilnej

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Ewidencji Obrony Cywilnej. Dotyczyły one kilku różnych aspektów projektowanej regulacji.

Specjalizacja we wnioskach o przydział

W odniesieniu do przepisu dotyczącego wnioskowania o przydział mobilizacyjny obrony cywilnej organizacja proponowała, aby wskazanie specjalizacji pozostawić jako fakultatywne. Zdaniem Związku Powiatów Polskich to organ ewidencyjny ma wskazywać w ewidencji specjalizację. Organ wnioskujący nie musi sugerować specjalizacji, gdyż to przydzielający powinien na podstawie informacji o kwalifikacjach i doświadczeniu ustalić specjalizację danej osoby. „Nieprawidłowe" wskazanie albo jego brak nie powinien skutkować nieskutecznością wniosku.

Problem właściwości miejscowej

Związek zgłosił uwagę do § 8 i § 14, wskazując, że nadal nie wiadomo, co w sytuacji, gdy osoba mająca dostać przydział mieszka poza województwem, gdzie jest planowane miejsce służby. Procedura przewidująca dostarczenie de facto zamyka się wewnątrz województwa. Organy mają składać wnioski

według swojej właściwości miejscowej, a wojewoda dostarcza wezwania w zakresie swojej właściwości miejscowej.

Organizacja stwierdziła, że stąd powinna zostać zmieniona formuła doręczeń wezwań odpowiadająca takim sytuacjom. Nowa wersja miała zawierać przepis to regulujący, ale nadal tego nie zawiera.

Rezygnacja z wysyłki elektronicznej

W odniesieniu do § 8 ust. 4 Związek Powiatów Polskich skrytykował fakt, że projektodawcy rezygnują z wysyłki wniosków drogą elektroniczną i pozostają przy staroświeckim wysyłaniu wniosków papierowych. Na taki wniosek wskazuje wymóg czytelnego podpisu osoby, której to dotyczy, we wzorze wniosku o przyznanie przydziału. Organizacja zauważyła, że nie sprzyja to cyfryzacji państwa oraz wdrażaniu systemu e-doręczeń.

Procedura przekazywania karty przydziału

Związek Powiatów Polskich podtrzymał swoją wcześniejszą uwagę, odnoszącą się do przekazywania karty przydziału przez kierowników podmiotów, w tym organów. Organizacja postawiła pytanie: po co nadmiernie biurokratyzować system doręczeń wymagając bezpośredniego przekazania przez podmiot wnioskujący (domyślnie w siedzibie podmiotu), skoro wojewoda/minister może wysłać to bezpośrednio do danej osoby (adres korespondencyjny jest we wniosku).

Związek wskazał, że jedyna sytuacja, gdzie przekazanie bezpośrednie jest efektywne i szybkie, to przekazanie swojemu pracownikowi organu karty przydziału, jeśli będzie on pełnić służbę w urzędzie obsługującym organ ochrony ludności. Przy czym i tak większość urzędników zapewne będzie posiadać adres do doręczeń elektronicznych.

Zamiast wzywania do organu po bezpośredni odbiór organizacja proponuje wprowadzić trzy opcje:

- ✓ Przekazanie pracownikom organu, jeżeli mają pełnić służbę w urzędzie obsługującym dany organ
- ✓ Doręczenie elektroniczne/mObywatel
- ✓ Przekazanie karty listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

Związek postulował wprowadzenie domyślnej formy doręczeń elektronicznych, a w przypadku braku adresu - przekazanie bezpośrednie listem poleconym.

Brak wzorów wniosków

W uwadze do § 12 organizacja wskazała na brak wzoru wniosku o uchylenie przydziału. Skoro są wzory wniosku o nadanie przydziału, to powinien być też wzór o uchylenie oraz o aktualizację danych w ewidencji. Projekt rozporządzenia nie określa obecnie takiego trybu.

Niejasność skutków przekazania informacji

Odnośnie § 14 ust. 4, Związek zapytał, jaki skutek ma przekazanie informacji o wezwaniu w mObywatelu. Czy to tylko informacja, że organ otrzymał wezwanie, które należy odebrać i należy czekać na jego wezwanie do odbioru, czy organy już nie będą musiały tego robić. Jest to w ocenie ekspertów nadal niejasne.

Sprzeczność z ustawą

W odniesieniu do § 14 Związek Powiatów Polskich wskazał, że w obecnym stanie prawnym przepis, rozdzielający zadanie dostarczenia wezwań na poszczególne szczeble i organy, jest sprzeczny z ustawą. Art. 13 ust. 1 pkt 13 oraz art. 139 ust. 3 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej mówią wprost, że to wojewoda dostarcza wezwania do służby w obronie cywilnej. Nie przewiduje się rozdzielania tego zadania na inne organy ochrony ludności. Przepisy dotyczące wójta i starosty nie przewidują ich udziału w dostarczaniu wezwań do służby w OC. Organizacja zauważyła, że planowana jest nowelizacja ustawy m.in. w tym względzie, z tym, że mówi ona wyłącznie o wykorzystaniu wójtów - co powinno w takim razie stanowić zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Związek nie neguje jednak, że kierunkowo jest dobrym pomysłem dostarczenie kierownikom urzędów wezwań dla ich pracowników, którzy mieliby pełnić służbę OC właśnie w ich urzędzie.

Forma elektroniczna karty przydziału

Organizacja podtrzymała swoją wcześniejszą uwagę, że karta powinna być przede wszystkim w formie elektronicznej. Pełni ona funkcję głównie informacyjną - realnie ważniejszym dokumentem jest wezwanie. Potwierdzeniem odbioru karty przydziału byłby odbiór w systemie doręczeń elektronicznych. Nie trzeba do tego podpisu własnoręcznego (czytelnego).

Niejasna funkcja adnotacji

Odnosząc się do załącznika nr 3, Związek zapytał, jakie inne adnotacje poza datą stawienia i zwolnienia ze służby w OC mają być w adnotacjach. Nie ma wyjaśnionej funkcji tej części załącznika. Nie ma o niej wspomnianej w projekcie przepisów merytorycznych rozporządzenia.

Uwagi zostały przekazane przez Związek Powiatów Polskich jako organizację samorządową zgłaszającą zastrzeżenia do projektu opracowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

ZPP pytał o wsparcie dla powiatów w realizacji pomiarów hałasu

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o uwzględnienie w porządku obrad prac KWRiST punktu zawierającego udzielenie przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska informacji na temat wsparcia powiatów w realizacji zadania pomiaru hałasu wynikającego z art. 115a ustawy Prawo ochrony środowiska.

Kontekst nowelizacji przepisów

Związek Powiatów Polskich przypomniał, że po nowelizacji przepisów w zakresie pomiarów hałasu organem odpowiedzialnym za realizację zadania pozostał starosta – odebrano to zadanie Inspekcji Ochrony Środowiska. Organizacja podkreśliła, że wielokrotnie zaznaczała, iż zmiana ta spowoduje wzrost kosztów w samorządach ze względu na realną konieczność wykonywania pomiarów przez akredytowane laboratoria lub podmioty.

Wcześniejsze deklaracje i działania

W listopadzie 2022 r. informowano stronę samorządową KWRiST, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska analizuje możliwość wsparcia finansowego powiatów w tym zakresie.

W pierwszej połowie 2023 r. powiaty otrzymały ankietę z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, która miała dać Funduszowi informacje co do zakresu i poziomu niezbędnego wsparcia dla powiatów.

Pytania do rządu

Związek Powiatów Polskich zwrócił się z prośbą o udzielenie informacji stronie samorządowej, czy rząd planuje faktyczne wsparcie samorządu w tym zadaniu, czy temat został odłożony. Organizacja pytała również, czy jest rozważany powrót tego zadania do Inspekcji Ochrony Środowiska, która jako podmiot wyspecjalizowany posiadała odpowiednie laboratoria i sprzęt.

ZPP zgłosił liczne zastrzeżenia do projektu nowelizacji ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przedstawiło pod koniec stycznia kolejną wersję projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Związek Powiatów Polskich (ZPP) w swoim stanowisku zgłosił 18 uwag do projektowanych rozwiązań, wskazując na liczne wątpliwości systemowe, legislacyjne i finansowe.

Spór o finansowanie jednostek wojskowych ze środków na ochronę ludności

Jednym z kluczowych zastrzeżeń ZPP była propozycja rozszerzenia katalogu podmiotów ochrony ludności o jednostki Wojskowej Ochrony przeciwpożarowej (art. 1 pkt 2 projektu). Zdaniem Związku, głównym celem takiego zabiegu jest umożliwienie finansowania tych podmiotów z puli środków Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. ZPP argumentuje, że jednostki wojskowe powinny być finansowane z puli środków przeznaczonych na obronność, a nie z niewielkiej puli środków wydzielonych na finansowanie podmiotów i infrastruktury służących zapewnieniu pomocy cywilom. Związek postuluje skreślenie tego przepisu.

Analogiczne zastrzeżenia ZPP zgłasił do projektowanego art. 152 ust. 3, który - w ocenie samorządowców - stanowi próbę finansowania ze środków na ochronę ludności instytucji, które nie są uznane za podmioty ochrony ludności, tj. Policji i Straży Granicznej. Związek podkreślał, że obie te służby mają w ramach swoich budżetów zabezpieczone środki na wykonywanie podstawowych zadań, a w przypadku wojny podlegają militaryzacji na podstawie ustawy o obronie Ojczyzny. ZPP ostrzega, że takie rozwiązanie uderzy w samorządowe terytorialne organy ochrony ludności i podstawowe elementy systemu ochrony ludności, stanowiąc podstawę do przesunięć środków w kolejnych edycjach Programu OLiOC.

Kontrowersje wokół punktów schronienia

Projektowana regulacja wprowadza nową kategorię - punkty schronienia - która budzi szereg wątpliwości ZPP. Związek kwestionował przepis nakładający na właścicieli i zarządców obiektów obowiązek udostępniania punktu schronienia osobom zaalarmowanym lub powiadomionym o zagrożeniu (dodawany art. 69 pkt 5).

Zdaniem ZPP, jest to obowiązek nadmiarowy, ponieważ punkty schronienia mają dotyczyć miejsc raczej krótkotrwałej ochrony w razie nagłej potrzeby, a nie pełnić funkcji stałego miejsca ochrony. Dodatkowo mają być formalnie wyznaczane przez Państwową Straż Pożarną, choć bez decyzji administracyjnej nakładającej na właścicieli jakiekolwiek obowiązki. ZPP podnosił m.in. kwestie obowiązku udostępniania punktu: co jeśli osoba odpowiadająca za dany punkt nie będzie w stanie go udostępnić, bo np. nie będzie jej na miejscu. Związek proponował skreślenie przepisu albo jego przemodelowanie, uznając że tego typu punkty powinny być po prostu używane w razie możliwości.

W zakresie definicji punktów schronienia (dodawany art. 84a) ZPP postulował podkreślenie ich charakteru jako miejsc używanych w sytuacjach nagłych i nieplanowanych. Proponowana definicja brzmi: "Punkty schronienia to miejsca przydatne do tymczasowego ukrycia ludności, w obiektach budowlanych albo w innych miejscach, zapewniające w nagłych sytuacjach spełnienie podstawowej funkcji ochronnej przed skutkami: 1) niebezpiecznych zjawisk pogodowych lub 2) użycia konwencjonalnych środków rażenia, w szczególności odłamkami".

Związek dostrzegał również sprzeczność między projektowanym przepisem a uzasadnieniem w zakresie art. 91 ust. 1. Przepis po nowelizacji zaliczałby punkty schronienia do niezbędnej liczby obiektów zbiorowej ochrony. Tymczasem w uzasadnieniu jest mowa, że punkty schronienia nie wchodzą w katalog art. 90 ust. 2

dotyczący wymaganych ogólnych pojemności obiektów zbiorowej ochrony (OZO). ZPP proponował nie uwzględniać punktów schronienia do przeglądów albo wyraźnie napisać, że nie wchodzą w katalog z art. 90 ust. 2.

Ponadto, w kontekście identyfikacji punktów schronienia według projektowanego art. 91a ustawy ZPP podnosi dwie uwagi. Po pierwsze, skreślenie ust. 1 pkt 3, ponieważ miejsca doraźnego schronienia są planowane po to, by wykorzystywać je w konkretnej sytuacji faktyczno-prawnej (art. 102 uOLiOC), a nie jako tymczasowe punkty schronienia. Według Związku wprowadzi to zamieszanie kategoryzacyjne.

Po drugie, w pkt 4 ZPP proponował zmienić sformułowanie na "*spełnienie podstawowej funkcji ochronnej przed skutkami niebezpiecznych zjawisk pogodowych oraz...*" - jest to uwaga językowa.

Problemy z przepisami budowlanymi i technicznymi

Projekt ma także na celu wprowadzenie przepisów dotyczących wymagań technicznych dla miejsc doraźnego schronienia (MDS) w budynkach użyteczności publicznej (art. 1 pkt 13 dot. art. 94 uOLiOC). ZPP po raz kolejny kategorycznie sprzeciwił się temu rozwiązaniu, proponując skreślenie przepisu.

Związek argumentował, że projektowane przepisy powinny znaleźć się w przepisach techniczno-budowlanych, a nie w ustawie o ochronie ludności. Ponadto projektodawcy pominęli, że obecnie trwają postępowania o pozwolenie na budowę. Część samorządów na zaawansowanym etapie ma zlecone prace projektowe dotyczące budynków użyteczności publicznej. Wprowadzenie zmiany bez stosownego vacatio legis i przepisów przejściowych spowoduje zablokowanie możliwości wydania pozwoleń na budowę w stosunku do inwestycji, które są na zaawansowanym etapie planowania albo w stosunku do których toczy się postępowanie o pozwolenie na budowę.

ZPP podkreślał również, że jest dyskusyjne, czy MDS muszą mieć koniecznie wyznaczone powierzchnie i przeliczniki. Systemowo miały być to po prostu miejsca wyznaczane w sytuacjach nadzwyczajnych, na podstawie oceny organów czy nadają się one do wypełnienia takiej roli. W tym celu wydane zostało rozporządzenie z dnia 9 lipca 2025 r. w sprawie warunków organizowania oraz wymagań, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia, które daje elastyczne podejście do tej kwestii, wykorzystując zastany stan faktyczny.

Podobne zastrzeżenia dotyczyły dodawanego art. 95a, który w ocenie ZPP rażąco narusza zasady przyzwoitej legislacji. Przepis wywołuje kilka problemów:

- ✓ Niejasność momentu zgłoszenia - przepisy budowlane nie definiują "zamierzenia budowlanego" jako takiego. Pytanie, który moment w procesie inwestycyjnym należy brać pod uwagę przy obowiązku zgłoszenia zamierzenia do wójta.
- ✓ Kuriozalne sytuacje z właściwością organów - wskazanie wójta jako organu, który przy braku uzgodnienia jest organem właściwym, może doprowadzić do sytuacji, w których powiat może zostać pozbawiony możliwości zapewnienia równomiernego dostępu dla ludności powiatu do obiektów

zbiorowej ochrony. Jest to konsekwencja wadliwego sformułowania art. 89 dotychczasowej ustawy, który nie przesądza w sposób jednoznaczny o właściwości organu.

- ✓ Wątpliwości co do egzekwowalności - art. 95a ust. 3 zd. 1 budzi pytanie, czy będzie egzekwowalny czy ma być jedynie wytyczną. Warunki techniczne powinny wynikać z przepisów wykonawczych.
- ✓ Niekonstytucyjność - art. 95a ust. 3 zd. 2 jest według ZPP sprzeczny z Konstytucją (art. 45).

ZPP podkreślał również brak *vacatio legis* i przepisów przejściowych, co może sparaliżować procesy inwestycyjne. Są to kluczowe uwagi do projektu.

Problemy z wyznaczaniem OZO i odstępstwa od wymogów technicznych

Dodawany art. 92a budzi wątpliwość systemową - czy wprowadzenie możliwości odstępstw od wymogów technicznych nie wprowadzi dodatkowego zamieszania w kwestii projektowania obiektów zbiorowej ochrony? ZPP pytał, w którym momencie ma być wydawana zgoda na odstępstwo. W przepisach prawa budowlanego (art. 9) procedura jest określona, natomiast w projektowanym przepisie nie jest określona procedura uzyskiwania tego zezwolenia.

Ponadto ZPP podnosił wątpliwość merytoryczną - czy jednak w przypadku OZO nie powinniśmy trzymać się ściśle wymogów technicznych.

Obowiązek udostępniania punktów schronienia

W zakresie dodawanego art. 103a ZPP proponuje doprecyzowanie przepisu: "*W razie ogłoszenia alarmu za pomocą systemu ostrzegania i alarmowania ludności, w szczególności alarmu o zagrożeniu uderzeniem z powietrza, właściciel lub zarządca obiektu, w którym znajduje się punkt schronienia, udostępnia go w miarę możliwości osobom chroniącym się przed zagrożeniem, na czas trwania tego zagrożenia*".

Uzasadnienie: punkty schronienia mają być wykorzystywane w sytuacjach nagłych i nieprzewidzianych. Właściciele i zarządcy obiektów, gdzie będą takie punkty, niekoniecznie będą w stanie go wtedy udostępnić. Ich wyznaczenie ma nie być w formie decyzji administracyjnej nakładającej jakieś techniczne obowiązki, a jedynie poinformowania właściciela.

Kwestie terminologiczne i redakcyjne

ZPP zwracał uwagę na problem redakcyjny w art. 1 pkt 16 lit. b (dodawany art. 108 ust. 5). Definicyjnie punkt schronienia nie będzie OZO, ale nadal jest w rozdziale tak zatytułowanym. Należy zastanowić się, czy nie powinno to zostać dookreślone, ponieważ może nastąpić interpretacja, że do punktu schronienia stosuje się zarówno ust. 4 jak i ust. 5 artykułu 108.

Problemy z ewidencją obywateli do celów obrony cywilnej

Dodawany art. 130a budzi szereg pytań ZPP:

- ✓ Jaka będzie sankcja za brak poinformowania organów prowadzących ewidencję o zmianie danych?
- ✓ W jakim trybie przekazywane są informacje, o których mowa w ust. 2?
- ✓ Co można uznać za "uzyskanie" informacji?

Związek zauważył, że nie jest to tryb wnioskowy o przydział mobilizacyjny i prosi o wyjaśnienia lub doprecyzowanie. Być może trzeba uwzględnić to w ramach projektowanego brzmienia art. 140 i zamieścić w rozporządzeniu.

Wątpliwości dotyczące systemu obrony cywilnej

W zakresie dodawanego art. 135 ust. 1a (art. 1 pkt 29 lit. a) ZPP pytał: na jakim etapie ma się to odbywać i w jaki sposób? Nadanie przydziału to ostatni etap, dlatego wojewoda, mając niezbędne dane z wniosku, może wystąpić do szefa Wojskowych Centrów Rekrutacji. Wprowadzany przepis ma to teoretycznie usprawnić, ale nie jest jasne, czy wojewoda z urzędu będzie informować (według własnego uznania) dane organy samorządowe o odgórnej możliwości takich uzgodnień wcześniej, czy będzie informować już po złożeniu wniosku, że prosi o uzgodnienie z szefem WCR. Przepis należy doprecyzować, choć ostatecznie, patrząc na procedurę, wydaje się zbędny.

W zakresie art. 139 ust. 3 (art. 1 pkt 32 lit. B) ZPP proponował uzupełnić o zdanie, że udział wójtów w dostarczaniu wezwań do służby OC to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Jeśli co do zasady ma to organizować wojewoda i będzie to jego zadanie, to w przypadku wykorzystania wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) powinno być to zadanie zlecone.

Na posiedzeniu Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST padło sformułowanie sugerujące takie rozwiązanie, które nie jest odzwierciedlone w projekcie.

Dodatkowo ZPP zwróciło uwagę na proponowane terminy uruchamiania Ewidencji Obrony Cywilnej. W tym zakresie ZPP proponował skreślenie art. 1 pkt 44. Ewidencja powinna osiągnąć pełną funkcjonalność już w tym roku. Ewentualnie należy skrócić wskazywany w projekcie termin (31 grudnia 2027). W szczególności nie może być tak, że przez jakiś czas tylko część województw będzie objęta Ewidencją Obrony Cywilnej.

Problem dotowania podmiotów ochrony ludności przez samorządy

W odniesieniu do dodawanego art. 153 ust. 4 (art. 1 pkt 39) ZPP podtrzymał wcześniej zgłaszaną uwagę, że przepis, chociaż zasadny, nie rozwiązuje problemu zlecania zadań podmiotom ochrony ludności przez samorządy.

Ustawa o ochronie ludności nie zawiera własnych przepisów dot. zlecania zadań przez JST, tylko odsyła do ustawy o finansach publicznych (art. 153 ust. 2 ustawy o ochronie ludności, który nie jest zmieniany). Na tym tle pojawiają się dwa problemy:

Problem pierwszy: W art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wskazano, że dotacje z budżetu samorządu mogą otrzymywać jedynie podmioty niezaliczane do jednostek sektora finansów publicznych. Pytanie zatem, czy gmina/powiat może udzielić dotacji przedsiębiorcy, jeżeli został uznany za podmiot ochrony ludności. ZPP wnosił o jednoznaczne uregulowanie takiej możliwości w przepisach ustawy o ochronie ludności albo w art. 221 ustawy o finansach publicznych poprzez wskazanie, że ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy udzielania dotacji podmiotom ochrony ludności.

Problem drugi: Nie jest jasne, w jakim trybie samorządy miałyby udzielać dotacji. Zgodnie z art. 221 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tryb zlecania zadań z wyłączeniem przepisów ustawy o pożytku publicznym (czyli na podstawie umowy i uchwały rady gminy/powiatu) dotyczy wyłącznie zadań innych niż wymienione w ustawie o pożytku. Tymczasem zadania z zakresu ochrony ludności (a za niedługo również obrony cywilnej) są wpisane do katalogu w art. 4 ust. 1 ustawy o pożytku. Pytanie zatem, w jakim trybie samorząd ma przekazywać dotacje.

Zastrzeżenia do metodologii finansowania zadań

W zakresie nowelizacji art. 156 (art. 1 pkt 41) ZPP postulował, że Program Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej powinien odnosić się wyłącznie do wydatkowania środków, o których mowa w art. 155 ust. 2 pkt 3. W przypadku pozostałych środków ujęcie ich w Programie ma charakter pozorny, a sposób i tryb wydatkowania wynika z innych przepisów (chociażby z ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym i świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

W zakresie ust. 5 ZPP pytał, jak należy rozumieć zdanie "*w okresie obowiązywania Programu następuje jego aktualizacja*" - brzmi, jakby aktualizacja była procesem ciągłym, co nie powinno mieć miejsca.

Martwy przepis o zamówieniach publicznych

Dodawany art. 157a budził zastrzeżenia ZPP, które powtarza, że będzie to przepis w praktyce niedotyczący samorządów. Art. 157a ust. 2 de facto powoduje, że każde środki spoza tych, które są wskazane w art. 155 ust. 2 pkt 3 uOLiOC, powodują wejście w reżim Prawa zamówień publicznych. Najmniejsza partycypacja środków JST w zakupach, wymienionych w tym przepisie, wyłączy możliwość stosowania proponowanej regulacji.

Nie jest to oczywiście dziwne, natomiast spowoduje, że przepis będzie martwy - ciężko wyobrazić sobie w systemie ochrony ludności inwestycje finansowane wyłącznie ze środków przeznaczonych na finansowanie potrzeb obronnych.

Lutowe posiedzenie plenarne KWRiST

25 lutego 2026 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Głównymi tematami posiedzenia były Fundusz sołecki, kontrowersje wokół regulacji dotyczących biomasy oraz pierwsze problemy związane z funkcjonowaniem Krajowego Systemu e-Faktur.

Z ramienia Związku Powiatów Polskich w posiedzeniu udział wzięli: Prezes Zarządu ZPP **Andrzej Płonka**, Wiceprezes Zarządu ZPP **Jan Grabkowski**, Dyrektor Biura ZPP **Rudolf Borusiewicz** oraz jego Zastępca dr **Grzegorz Kubalski**.

Fundusz sołecki: od dróg do wspólnot

Posiedzenie otworzyła prezentacja Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego poświęcona funduszowi sołeckiemu w Polsce w latach 2010-2024, którą przedstawiła dr **Julita Łukomska**.

Z przedstawionych danych wynika, że liczba gmin korzystających z funduszu wzrosła z niespełna tysiąca w 2010 roku do 1500 w roku 2024 - to wzrost o ponad 50%, obejmujący dziś 67% wszystkich sołectw w Polsce. Największy skok - o 200 gmin - odnotowano w latach 2014-2015, bezpośrednio po nowelizacji ustawy podnoszącej poziom zwrotu wydatków z budżetu państwa do 20-40%. Łączne wydatki w ramach funduszu sołeckiego wzrosły realnie ponad trzykrotnie - z 274 mln zł w 2010 roku do ponad 850 mln zł w roku 2024. Choć w relacji do budżetów gmin stanowi to niecały 1%, prelegentka podkreśliła, że przy wysokim udziale wydatków sztywnych nie jest to kwota mała.

Istotną zmianę odnotowano w strukturze wydatków. Przez lata dominowały nakłady na drogi i transport - ponad 1/3 całości - jednak w 2024 roku po raz pierwszy wyprzedziła je kultura, rozumiana jako doposażenie świetlic i organizacja lokalnych wydarzeń. Udział wydatków inwestycyjnych osiągnął około 40%. Wyraźne są też różnice regionalne: w Polsce wschodniej wciąż przeważają wydatki na infrastrukturę drogową, podczas gdy w gminach zachodniej i centralnej części kraju fundusz służy przede wszystkim budowaniu kapitału społecznego. Analiza wykazała wyraźny efekt sąsiedztwa - gminy korzystające z funduszu i te nieuczestniczące skupiają się w charakterystycznych skupiskach. Widoczna jest również historyczna linia podziału: na terenach dawnego zaboru rosyjskiego odsetek gmin wyodrębniających fundusz pozostaje wyraźnie niższy.

Prelegentka zwróciła uwagę na symboliczną zmianę społeczną: w 2024 roku kobiety stanowiły już niemal połowę sołtysów w Polsce. Na zakończenie postawiła pytania otwarte: czy fundusz sołecki powinien być obligatoryjny, jak wzmocnić pozycję sołectw oraz czy obecny model finansowania oparty na zwrotach z budżetu państwa jest optymalny? Z pełną treścią raportu NIST można zapoznać się na stronie internetowej Instytutu.

Spór o biomasę: samorządy kontra projekt ustawy

Strona samorządowa przedstawiła krytyczne stanowisko wobec projektu ustawy UC 106, dotyczącego nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw. W imieniu Związku Miast Polskich głos zabrał prezydent **Krzysztof Kosiński**, który - powołując się na doświadczenia własnego miasta - ocenił propozycje Ministerstwa Klimatu i Środowiska jako „dalece szkodliwe".

Wskazał na ryzyko ograniczenia podaży biomasy leśnej w systemach ciepłowniczych, wzrostu kosztów produkcji ciepła oraz podważenia opłacalności inwestycji zrealizowanych ze środków publicznych i unijnych. W jego ocenie przepisy są niespójne z celami transformacji energetycznej, destabilizują rynek ciepłowniczy i uderzają w bezpieczeństwo energetyczne miast. Strona samorządowa wezwała ministerstwo do natychmiastowego wycofania kwestionowanych przepisów, a podpisane w tej sprawie stanowisko przekazała do resortu.

KSeF: wdrożenie systemu pod ostrzałem krytyki

Krajowy System e-Faktur obowiązuje od 1 lutego, a jego pierwsze tygodnie przyniosły samorządom poważne trudności operacyjne. Burmistrz Chodzieży **Jacek Gursz**, zabierając głos w imieniu strony samorządowej, nie kwestionował samej zasadności cyfryzacji obiegu dokumentów, lecz sposób jej przeprowadzenia. – *Wdrożenie nie zostało w wystarczającym stopniu skoordynowane i nie przewidziano wszystkich skutków dla jednostek samorządu terytorialnego* – ocenił.

Skala problemów jest znaczna. W wielu gminach liczba wpływających dokumentów wzrosła kilkudziesięciokrotnie, a w skrajnych przypadkach nawet kilkusetkrotnie. Samorządy otrzymują faktury zawierające błędne dane identyfikacyjne odbiorców, z nieprawidłowym przypisywaniem jednostek organizacyjnych. Szczególnie dotkliwe okazały się relacje z dostawcami energii elektrycznej i gazu - spółkami Skarbu Państwa, które wystawiają faktury wadliwe, uniemożliwiające sprawne księgowanie i terminowe regulowanie płatności. Część z nich sugeruje samorządom konieczność zawierania nowych umów dla każdego punktu poboru energii.

Gursz zwrócił również uwagę na systemową lukę: KSeF dopuszcza wystawianie faktur zawierających błędy rachunkowe lub pozbawionych danych kluczowych dla obiegu płatniczego, takich jak numer rachunku bankowego. Brak mechanizmu walidacji sprawia, że system przyjmuje dokumenty formalnie poprawne, lecz operacyjnie bezużyteczne. Tymczasem już 1 kwietnia do KSeF dołączy znacznie więcej podmiotów, co - bez pilnych działań naprawczych - może sparaliżować procesy księgowe i płatnicze w jednostkach samorządu terytorialnego.

Resort finansów przyjął krytykę z rezerwą. Wiceminister **Hanna Majszczyk** zaznaczyła, że system jest na bieżąco monitorowany, a część nieprawidłowości może wynikać z błędów samych wystawców, nie zaś z wad platformy. Dyrektor Departamentu Analiz Krajowej Administracji Skarbowej, **Krzysztof Rogowski** przyznał jednak, że ministerstwo analizuje możliwość wprowadzenia mechanizmów walidacji, i zapowiedział ponowne rozmowy ze spółkami energetycznymi.

Burmistrz **Gursz** zwrócił uwagę, że sprawne przypisywanie faktur do właściwych jednostek organizacyjnych nie jest żadną nowością - spółki Skarbu Państwa realizowały to bez problemu przed wdrożeniem KSeF. Obecna sytuacja, w której wszystkie dokumenty trafiają zbiorczo do urzędu zamiast bezpośrednio do poszczególnych jednostek, generuje po stronie samorządów dodatkowe obciążenie administracyjne. Dyrektor **Rogowski** wyjaśnił, że resort przygotował obszerne podręczniki z wytycznymi dotyczącymi prawidłowego wystawiania faktur, wskazującymi m.in. konieczność oznaczenia w dokumencie zarówno gminy jako nabywcy, jak i konkretnej jednostki podrzędnej jako podmiotu trzeciego - co umożliwia automatyczne przekierowanie faktury do właściwego odbiorcy.

Komisja przyjęła deklarację ministerstwa o podjęciu działań naprawczych przed 1 kwietnia. Strona samorządowa zaoferowała współpracę w ramach Zespołu roboczego.

Podział rezerwy drogowej na 2026 r.: samorządy postulują zmiany w zasadach rozliczeń

W części posiedzenia poświęconej kryteriom podziału rezerwy subwencji, o której mowa w art. 34 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania lub ochrony dróg publicznych zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego w 2026 r., jako pierwszy głos zabrał Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, Starosta Bielski **Andrzej Płonka**.

Prezes Zarządu ZPP zwrócił się z prośbą, aby w ramach przyjętego podziału oraz obowiązujących kryteriów wydatkowania środków z rezerwy wydłużyć o miesiąc termin rozliczenia środków pozyskanych w roku poprzednim, obecnie powiązany z datą 31 marca. Uzasadniał to względami praktycznymi: trwający sezon zimowy uniemożliwia zakończenie wielu inwestycji, w szczególności zadań mostowych. Podkreślił, że realne zakończenie prac i ich rozliczenie jest możliwe do końca kwietnia, natomiast termin marcowy uznał za nierealistyczny, odwołując się do warunków panujących m.in. na Podbeskidziu. Zaapelował o przedłużenie terminu o miesiąc lub o przyjęcie rozwiązania dopuszczającego uznanie dotychczasowego zakresu rozliczenia dotacji za wystarczający, z możliwością rozliczenia części uzupełniającej po stronie dochodów JST do końca kwietnia.

Następnie głos zabrał Dyrektor **Rafał Cieślik** ze Związku Województw RP, wskazując dwie kwestie formalne wymagające doprecyzowania. Pierwsza dotyczyła oświadczenia składanego w toku procedury, obejmującego deklarację braku wcześniejszego dofinansowania ze środków budżetu państwa oraz potwierdzenie wykorzystania wsparcia i udziału własnego w poprzednich latach. Zaproponował określenie ram czasowych, za jaki okres jednostka powinna wykazać pełne wykorzystanie środków z rezerwy subwencji ogólnej oraz zadeklarowanego wkładu własnego. Druga kwestia odnosiła się do braku zasad postępowania z oszczędnościami powstałymi po przetargach na zadania objęte dofinansowaniem. Poprosił o doprecyzowanie, czy środki te powinny podlegać zwrotowi do budżetu państwa, czy też mogą zostać przeznaczone na inne zadania, a jeśli tak – na jakich warunkach.

W odpowiedzi przedstawicielka Ministerstwa Infrastruktury zapowiedziała analizę zgłoszonych wniosków, zaznaczając, że część z nich już na tym etapie wydaje się możliwa do uwzględnienia. W pozostałych sprawach konieczne będą konsultacje z ministrem infrastruktury, nieobecnym na posiedzeniu. Poprosiła o przekazanie uwag na piśmie, aby możliwe było sprawne ustosunkowanie się do nich.

Przewodniczący KWRiST podkreślił, że wszystkim stronom zależy na jak najszybszym uruchomieniu tej części rezerwy, i zapowiedział przekazanie pisemnych propozycji przez stronę samorządową. Komisja wydała opinię pozytywną do propozycji kryteriów podziału rezerwy subwencji, z prośbą o uwzględnienie - w miarę możliwości - uwag zgłoszonych w toku posiedzenia.

Podział rezerwy - wyrównanie dochodów CIT za lata 2024-2025

Komisja omówiła również propozycję podziału rezerwy obejmującej dodatkowe środki na 2026 r., przeznaczone na wyrównanie dochodów za lata 2024–2025 w związku z aktualizacją bazy dochodów podatników CIT.

Negatywną opinię w tej sprawie, w imieniu Związku Województw RP, przedstawił Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Piotr Całbecki**. Wskazał, że propozycja nie zawiera szczegółowych wyliczeń ani metodologii pozwalających zweryfikować sposób ustalenia kwot, a mimo wielokrotnych wniosków nie przekazano danych źródłowych. Zwrócił także uwagę na znaczne zróżnicowanie wysokości środków przyznanych poszczególnym województwom, co - w ocenie Związku - czyni podział nieczytelnym i trudnym do zaakceptowania.

Przedstawicielka Ministerstwa Finansów wyjaśniła, że rezerwa ma charakter wyrównawczy i służy korekcie błędów naliczeniowych wynikających ze zmian w systemach informatycznych w latach bazowych. Poinformowała, że szczegółowe dane zostały przekazane stronie samorządowej dzień wcześniej, a zastosowanie klucza per capita byłoby sprzeczne z celem rezerwy, gdyż środki nie trafiłyby do jednostek faktycznie dotkniętych ubytkami dochodów.

Marszałek **Całbecki** poinformował, że po analizie przekazanych danych, przeprowadzonej podczas spotkania skarbników województw, stanowisko negatywne zostało podtrzymane. Zaznaczył jednocześnie, że postulowane proste i przejrzyste zasady podziału miałyby dotyczyć przyszłych rozwiązań.

Przewodniczący KWRiST podkreślił, że mimo rozbieżności strona samorządowa docenia działania ministerstwa: identyfikację błędów w obliczeniach, zabezpieczenie ponad 1,4 mld zł na uzupełnienie ubytków w CIT oraz rezygnację z żądania zwrotów od JST, które w poprzednich latach otrzymały wyższe kwoty. W konsekwencji strona samorządowa wydała opinię pozytywną do propozycji podziału rezerwy - z zastrzeżeniem oczekiwania na przekazanie szczegółowych danych stanowiących podstawę wyliczeń - przy odrębnym stanowisku Związku Województw RP.

Prawo geodezyjne: porozumienie z zastrzeżeniami finansowymi

W kolejnym punkcie posiedzenia Komisja opiniowała projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (druk UDER60). Stanowisko Związku Powiatów Polskich przedstawił Zastępca Dyrektora Biura ZPP, dr **Grzegorz Kubalski**.

Wskazał, że w momencie pierwszego przekazania projektu strona samorządowa dysponowała obszerną listą zastrzeżeń. Podziękował przedstawicielom Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Głównemu Geodecie Kraju za przeprowadzenie kolejnych rund konsultacji - zarówno przed przedstawieniem nowej wersji projektu, jak i w ramach prac właściwego zespołu problemowego Komisji Wspólnej oraz podczas dodatkowego spotkania roboczego. W ich wyniku udało się uzgodnić wiele kwestii i uwzględnić znaczną część zgłoszonych uwag, co korzystnie wpłynęło na kształt nowelizacji.

W związku z uwzględnieniem zmian wskazanych w piśmie z dnia poprzedniego strona samorządowa zadeklarowała gotowość wydania opinii pozytywnej, zgłaszając jednocześnie dwie uwagi o charakterze finansowym, wymagające dalszych rozmów.

Pierwsza uwaga dotyczyła obniżenia stawek za naradę koordynacyjną. Grzegorz Kubalski podkreślił, że dokonane przekalibrowanie zmian - polegające na równoważeniu ubytku w jednej kategorii przez inną - nastąpiło w oderwaniu od zasady, zgodnie z którą opłaty powinny odzwierciedlać rzeczywistą kosztochłonność działań. Zwrócił uwagę, że w materiałach przekazanych do Ministerstwa Finansów wskazano, iż przeprowadzenie narady i wprowadzenie jej wyników do baz geodezyjnych generuje łączny koszt ok. 190 zł, podczas gdy projekt przewiduje stawkę 125 zł, niepokrywającą realnych kosztów realizacji zadania. Zaznaczył, że skala rozbieżności sięga około pół miliarda złotych, co uniemożliwia akceptację kierunku zmian ograniczających finansowanie zadań geodezyjnych.

Druga uwaga dotyczyła planowanego dostępu online Głównego Geodety Kraju do lokalnych baz danych. **Grzegorz Kubalski** zaznaczył, że strona samorządowa rozumie przedstawione argumenty, jednak zapewnienie takiego dostępu będzie wiązało się z dodatkowymi nakładami po stronie jednostek samorządu terytorialnego. Koszty wdrożenia - nawet przy rozbudowie odpowiednich funkcjonalności przez producentów oprogramowania - w praktyce zostaną przerzucone na samorządy. W związku z tym strona samorządowa oczekuje wprowadzenia rozwiązania pomostowego pokrywającego koszty wdrożenia. Z tymi dwoma zastrzeżeniami zadeklarowano gotowość wydania opinii pozytywnej do projektu.

Przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju i Technologii podziękował stronie samorządowej za rzetelną dyskusję i otwartość na zmiany, deklarując dalszą analizę obu kwestii. Wstępnie, w odniesieniu do pierwszej uwagi, nie zgłosił zastrzeżeń i wskazał możliwość jej pozytywnego rozstrzygnięcia w trybie roboczym; druga kwestia będzie natomiast przedmiotem szczegółowych analiz.

Komisja wyraziła zgodę na upoważnienie właściwych Zespołów do wydania opinii wiążącej do:

- ✓ Projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii
- ✓ Projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie korzystania z informacji geologicznej za wynagrodzeniem
- ✓ Projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratownictwa gaśniczego
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego

KWRiST zaopiniowała pozytywnie następujące projekty:

- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących (nr 6)
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz niektórych innych ustaw (UDER101) (Rządowe Centrum Legislacji)
- ✓ Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia dokumentu Krajowa Strategia przeciwdziałania antysemityzmowi i wspierania życia żydowskiego na lata 2025–2030 (Ministerstwo Sprawiedliwości)
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60) (Ministerstwo Rozwoju i Technologii) - z uwagami
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (UD316) (Ministerstwo Rozwoju i Technologii)
- ✓ Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia strategii dotyczącej informatyzacji państwa (ID151) (Ministerstwo Cyfryzacji)
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (UD285) (Ministerstwo Zdrowia)
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne (UC123) (Ministerstwo Zdrowia)
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (UDER82) (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)
- ✓ Projekt Strategii Polityki Społecznej Województwa Opolskiego na lata 2026-2030 (Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu)
- ✓ Projekt Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Lubelskiego do 2030 roku (z perspektywą do 2040 roku) (Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego)
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw (UC 135) (Ministerstwo Sportu i Turystyki)

Dorota Bąbiak-Kowalska, reprezentująca Unię Metropolii Polskich, poinformowała, że projekt został zaopiniowany pozytywnie, przy jednoczesnym zgłoszeniu piętnastu uwag przekazanych na piśmie. Wśród najważniejszych wskazała brak rozstrzygnięcia skutków zmiany funkcji lokalu w strukturze budynku

w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, gdyż projekt koncentruje się głównie na ewidencji, obowiązkach informacyjnych oraz relacji usługodawca-klient. Zwróciła także uwagę, że w definicji usług hotelarskich użyto pojęć takich jak „dom", „mieszkanie" czy „pokój", które mają charakter nieostry i nie posiadają legalnych definicji w obowiązujących przepisach, co może prowadzić do rozbieżności interpretacyjnych. W związku z tym zaproponowała zastąpienie ich terminami ustawowymi: „budynek mieszkalny", „lokal mieszkalny" oraz „jednostka mieszkaniowa". Ponadto podniosła, że nierozstrzygnięta pozostaje kwestia, czy lokal, w którym świadczone są usługi hotelarskie, zachowuje status lokalu mieszkalnego oraz czy przepisy projektowanej ustawy nie pozostają w sprzeczności z art. 71 ust. 1 Prawa budowlanego dotyczącym zmiany sposobu użytkowania, co w praktyce może powodować poważne trudności przy wydawaniu stosownych zgód.

Marek Wójcik, reprezentujący Związek Miast Polskich, również zadeklarował pozytywną opinię wobec projektu, jednocześnie zwracając się do ministerstwa z prośbą o uwzględnienie szerszego kontekstu regulacji. Wskazał, że zmiana prawa budowlanego z 2018 roku umożliwiła niekontrolowane wyodrębnianie lokali, co doprowadziło do sytuacji, w których w domach jednorodzinnych funkcjonuje nawet kilkanaście lokali. Zaznaczył, że problem ten nabiera znaczenia w kontekście projektowanej ustawy o usługach hotelarskich, która również dopuszcza wyodrębnienie do sześciu lokali. Przypomniał, że obowiązujące przepisy pozwalają - w odniesieniu do budynków z pozwoleniem na budowę sprzed 2003 roku - na dzielenie ich na bardzo małe lokale, nawet o powierzchni około dwunastu metrów kwadratowych, co w jego ocenie stanowi zjawisko powszechne i niepożądane. Zaapelował, aby przy okazji procedowania ustawy nie utrwalać tych praktyk i podjąć wspólne prace nad zmianami prawa budowlanego, które ograniczyłyby możliwość tworzenia lokali mieszkalnych niespełniających współczesnych standardów.

- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wykazu podmiotów zobowiązanych do sporządzenia planu ochrony dóbr kultury na czas wojny oraz trybu zgłaszania podmiotów w celu wpisania ich do wykazu.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2026 r.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy.
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC89) (Ministerstwo Infrastruktury).

Grzegorz Kubalski ze Związku Powiatów Polskich ocenił kierunek projektu ustawy pozytywnie, sygnalizując jednak istotne zastrzeżenie systemowe. Projekt nakłada na miasta będące węzłami miejskimi trwałe obowiązki, przewidując jednocześnie mechanizmy finansowania jedynie na lata 2028–2029. Po tym okresie ciężar zadania ma w całości spaść na barki JST. Dyrektor **Kubalski** ocenił to jako „nienajlepszą praktykę" i poprosił o refleksję w toku dalszych prac legislacyjnych.

- ✓ Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie wyrażenia zgody na przedłożenie Komisji Europejskiej drugiej aktualizacji wstępnej oceny stanu środowiska wód morskich wraz z projektem drugiej

aktualizacji zestawu właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich (Ministerstwo Infrastruktury).

- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (UDER44) (Ministerstwo Klimatu i Środowiska).

Grzegorz Kubalski poinformował, że po zapoznaniu się z wyjaśnieniami przedstawionymi przez stronę rządową projekt został zaopiniowany pozytywnie, przy czym zaznaczył, iż opinia ta wynika z przedstawionych deklaracji i interpretacji projektu. Wskazał, że jego istotą jest przeniesienie na niższy poziom administracyjny decyzji dotyczących wydawania pozwoleń zintegrowanych dla inwestycji o charakterze jądrowym oraz związanych z terminalem regazyfikacyjnym skroplonego gazu ziemnego. Podkreślił, że w zakresie spraw o charakterze pobocznym nie budzi zastrzeżeń realizowanie tych zadań na poziomie starostów i marszałków województw. Zastrzegł jednak, że strona samorządowa nie chciałaby, aby w konsekwencji doszło do sytuacji, w której decyzje dotyczące tak kluczowych inwestycji, jak elektrownia jądrowa, były rozstrzygane na poziomie powiatu.

- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (UD108) (Ministerstwo Klimatu i Środowiska).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania (Generalny Inspektor Ochrony Środowiska).

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawy Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD48) został skierowany do dalszych prac na posiedzenie właściwego Zespołu, z planem wydania ostatecznej opinii najpóźniej na plenarnym posiedzeniu w kolejnym miesiącu.

ZPP zgłosił uwagi do projektu nowelizacji Kodeksu cywilnego dotyczącego testamentów

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych (UD30), przygotowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Uwaga ogólna - postulat poszerzenia katalogu testamentów zwykłych

Związek Powiatów Polskich zwrócił uwagę, że projekt ogranicza katalog testamentów zwykłych do ich dwóch rodzajów - testamentu holograficznego i testamentu notarialnego. Dzieje się to w oderwaniu od obecnych realiów funkcjonowania społeczeństwa.

Problem elektronizacji życia codziennego

Organizacja wskazywała, że testament holograficzny był naturalnym sposobem wyrażania woli testatora w realiach społeczeństwa bazującego na tworzeniu dokumentów odręcznych. Wobec szerokiej elektronizacji codziennego życia forma własnoręczna staje się coraz mniej oczywista.

Najlepiej to widać po przypadkach, w których - wobec niskiej świadomości prawnej społeczeństwa - osoby próbują sporządzić testament poprzez wydruk jego treści i własnoręczne podpisanie. Odejście od pisma odręcznego w codziennych sytuacjach prowadzi również do problemów w uzyskaniu materiału porównawczego w przypadku podejrzenia sfałszowania testamentu.

Postulowane rozwiązania

Związek wskazywał, że w tej sytuacji dziwi brak jakiejkolwiek ewolucji w zakresie testamentów zwykłych. Organizacja postulowała rozważenie wprowadzenia:

- ✓ testamentu elektronicznego (kwalifikowany podpis elektroniczny jest przecież zrównany z podpisem własnoręcznym)
- ✓ testamentu w aplikacji mObywatel
- ✓ testamentu wyrażonego pismem z podpisem potwierdzonym urzędowo lub przez świadków

Wątpliwości dotyczące likwidacji testamentów allograficznych

W odniesieniu do art. 1 pkt 1 Związek wskazał na konieczność ponownego rozważenia zaproponowanej zmiany. Nie sprzeciwiając się a priori likwidacji testamentów allograficznych, organizacja wskazała, że uzasadnienie zmiany jest mało przekonujące i bardziej wygląda na dopasowywanie argumentów do przyjętej z góry tezy niż faktyczne umotywowanie zasadności zmian.

Brak danych statystycznych

Aby ocenić rzeczywistą skalę stosowania testamentów allograficznych, należałoby przeprowadzić analizę statystyczną stwierdzeń nabycia spadku i poświadczeń dziedziczenia. Fakt, że w sądzie II instancji i w Sądzie Najwyższym testamenty allograficzne były rzadko przedmiotem rozstrzygnięć równie dobrze może oznaczać, że testamenty te w praktyce nie budzą zastrzeżeń i tym samym nie trafiają do sądu II instancji.

Związek wskazywał, że wniosek o licznych błędach formalnych przy sporządzaniu testamentu allograficznego w najlepszym razie obciążony jest błędem reprezentatywności (skoro wnioski nie wynikają z danych statystycznych tylko z analizy orzecznictwa, które dotyczy wyłącznie spraw problemowych), w najgorszym ma charakter dowodu anegdotycznego.

Problem dostępności na terenach wiejskich

Argument dotyczący dostępności do notariuszy jest słuszny w realiach miast. Zdecydowanie łatwiej jest sporządzić testament notarialny u notariusza w Warszawie niż testament allograficzny przed Prezydentem m.st. Warszawy. Sytuacja jest jednak zupełnie inna w realiach miejscowości położonych z dala od wielkich miast.

Bazując na bazie Krajowej Rady Notarialnej, można znaleźć powiaty, w których liczba notariuszy jest mniejsza niż liczba urzędników, przed którymi może być sporządzony testament allograficzny. Oznacza to, że uzasadnienie jest oderwane od realiów części kraju.

Organizacja podkreślała, że uzyskanie pozytywnej oceny dla likwidacji testamentów allograficznych wymaga przedstawienia poprawnego metodologicznie uzasadnienia.

Przesłanki wykluczające bycie świadkiem testamentu

W odniesieniu do art. 1 pkt 8, dotyczącego zmienianego art. 956 KC, Związek Powiatów Polskich proponował dodanie przesłanki: „*5) która nie włada językiem, w którym spadkodawca składa swoje oświadczenie woli, w stopniu pozwalającym na pełne zrozumienie treści oświadczenia spadkodawcy*".

Organizacja wyraziła głęboki sceptycyzm co do usunięcia z katalogu w art. 956 przesłanki nieznajomości języka, w którym spadkodawca sporządza testament, jako przesłanki wykluczającej bycie świadkiem testamentu.

Związek wskazał jako niezrozumiałe, jak projektodawcy doszli do wniosku, że łatwiejsze dowodowo będzie wykazanie, że świadek rozumiał oświadczenie woli bez uprzedniego zbadania, czy świadek dostatecznie rozumie język, w którym oświadczenie testatora zostało złożone.

Definicja powiązania z osobą prawną

W odniesieniu do art. 1 pkt 9, w zakresie dodawanego art. 957 § 4 KC, Związek wskazał na konieczność zdefiniowania powiązania z osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną.

Zaprojektowany przepis § 4 był tak sformułowany, że w zasadzie wykluczał bycie świadkiem testowania na rzecz osób prawnych (w tym jednostek samorządu terytorialnego) w przypadku, gdy jest się „szeregowym" pracownikiem danej instytucji (np. pracownik urzędu gminy w przypadku spadku na rzecz gminy).

Organizacja postulowała rozważenie albo zdefiniowania „powiązania" w ramach przedkładanej nowelizacji, albo przemodelowania paragrafu w kierunku, który dotyczyłby osób faktycznie decyzyjnych w ramach struktury danej osoby prawnej - co wydaje się być zamierzeniem projektodawców.

Uwagi zostały zgłoszone przez Związek Powiatów Polskich jako organizację samorządową opiniującą projekt przygotowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

ZPP zarzucił Rządowi złamanie ustaleń w sprawie nowelizacji ustawy o ochronie ludności

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o pilne omówienie na plenarnym posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego kwestii procedowania nowelizacji ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Organizacja wskazała, że sposób procedowania projektu rzutuje na poziom zaufania strony samorządowej do przedstawicieli Rządu. Pismo skierowane zostało do współprzewodniczących KWRiST.

Kontekst sprawy

Do Sejmu skierowano projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2307), który wcześniej stanowił przedmiot prac KWRiST. Analiza projektu i jego uzasadnienia spowodowała, zdaniem ZPP, konieczność omówienia kwestii współpracy z Rządem w ramach procedowania projektów legislacyjnych.

Zarzuty wobec strony rządowej

Nieprawdziwe przedstawienie opinii KWRiST

Związek Powiatów Polskich wskazał, że w Ocenie Skutków Regulacji nieprawdziwie stwierdzono, że Komisja Wspólna pozytywnie zaopiniowała projekt. W rzeczywistości opinia była pozytywna częściowo. Do dwóch zmian Komisja wyraziła opinię negatywną.

Brak odpowiedzi na propozycje poprawek

W toku prac poproszono ZPP o przygotowanie propozycji ewentualnych poprawek w przepisach, które nadal budziły wątpliwości strony samorządowej. Zgodnie z ustaleniami, ZPP przygotowało propozycje, które przesłano do MSWiA. Resort w żaden sposób nie odniósł się do pisma, a analiza projektu wykazała, że nie zostały one praktycznie w ogóle uwzględnione.

Złamanie gwarancji dotyczących zadań zleconych

Jednym z warunków strony samorządowej co do opinii pozytywnej było to, że jeśli co do zasady doręczanie wezwań do służby w obronie cywilnej to zadanie wojewody, to w przypadku wykorzystania do tego celu wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) powinno być to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Strona rządowa przychyliła się do tego stanowiska, a co więcej, zagwarantowała wprowadzenie tego sformułowania do projektu. Obiecanej gwarancji w projekcie skierowanym do parlamentu jednak nie było, co ZPP traktuje jako złamanie ustaleń Rządu ze stroną samorządową.

Dopiero zwrócenie na ten fakt uwagi przez przedstawiciela Związku Powiatów Polskich już w ramach prac komisji sejmowych spowodowało propozycję poprawki popartą przez Rząd, która spowodowała usunięcie roli wójtów. Nie rozwiązuje to jednak problemu, ponieważ w zaopiniowanym przez stronę samorządową pozytywnie, w dobrej wierze, projekcie rozporządzenia w sprawie Ewidencji Obrony Cywilnej (w § 14 ust. 2) jest zapis, że zadanie za wojewodów mają realizować organy wykonawcze szczebla gminnego.

Niespójność z ustawą o finansach publicznych

Mimo kilkukrotnego zwracania uwagi, że nowelizacja przepisów w kontekście dotacji dla organizacji pożytku publicznego jest niespójna z ustawą o finansach publicznych, wydaje się, że proponowane przez ZPP rozwiązanie nie zostało przedstawione przez gospodarza procesu, czyli MSWiA, resortowi finansów.

W toku prac sejmowej podkomisji strona rządowa wyrażała zainteresowanie poprawką, jednocześnie sugerując konieczność konsultacji z Ministerstwem Finansów - tymczasem problem ten był opisywany jeszcze na etapie KWRiST i to już na początku procedowania projektu nowelizacji.

ZPP przypomniał, że projekty aktów prawnych konsultowane są w ramach prac ze stroną rządową, a nie pojedynczym resortem.

Zmiany w finansowaniu inwestycji wieloletnich

Do projektu dodano zasadnicze zmiany w kwestii finansowania inwestycji wieloletnich w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej. Wbrew zapewnieniom Rządu i projektowi opiniowanemu przez KWRiST, brzmienie projektowanego art. 156 nie gwarantowało, że finansowanie z Programu OLiOC będzie obejmować inwestycje/działania wieloletnie (nie tylko budowlane).

Przed skierowaniem do parlamentu ust. 7 brzmiał: „*W Programie uwzględnia się ciągłość finansowania inwestycji wieloletnich*". Była to kluczowa gwarancja dla samorządów pod kątem korzystania z dofinansowań z Programu. W dodatku, już po opinii KWRiST, do projektu wprowadzono art. 156a, który ustanawia procedurę, zgodnie z którą inwestorzy korzystający z Programu, w tym JST, muszą uzyskiwać zgodę na zaciąganie zobowiązań w wyznaczonych limitach. Nie jest przy tym jasne, kiedy zgoda będzie wyrażana i czy będzie obejmowała całą planowaną inwestycję.

Związek podkreślał, że bez gwarancji finansowania samorządy same nie będą mogły zaciągać zobowiązań finansowych przekraczających rok budżetowy. Zapewnienia przedstawicieli Rządu, że wojewodowie będą uwzględniać wieloletnie inwestycje budowlane w planach wojewódzkich, nie były w ocenie ZPP poparte odpowiednią konstrukcją legislacyjną.

Podsumowanie i wnioski

Związek Powiatów Polskich zwrócił uwagę, że realizacja zadań ochrony ludności w szczególny sposób łączy odpowiedzialność administracji rządowej i samorządowej. Strona samorządowa wielokrotnie dawała tutaj wyraz zaufania administracji rządowej.

Niestety, sposób procedowania nad projektowanymi zmianami - w szczególności dodawania kluczowych zmian poza KWRiST oraz nieuwzględnienie zgłaszanych uwag - podważa to zaufanie i rodzi poważne wątpliwości co do partnerskiego charakteru współpracy.

ZPP wyraził oczekiwanie, że dalsze działania w tym obszarze będą prowadzone w duchu rzeczywistego dialogu, z poszanowaniem roli, ale też dotychczasowych doświadczeń praktycznych strony samorządowej.

Marcowe posiedzenie plenarne KWRiST

25 marca 2026 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Najważniejsze tematy dotyczyły podziału rezerwy subwencji ogólnej, dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych, reformy „Kompas Jutra", FBiO oraz lokali.

Obradom przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali Wiceprezes Zarządu **Jan Grabkowski**, Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz** oraz jego Zastępca dr **Grzegorz Kubalski**.

Fundusz solidarnościowy, drogi lokalne, pomoc społeczna i edukacja

Strona samorządowa przekazała propozycję podziału rezerwy subwencji ogólnej. Korporacje samorządowe - za wyjątkiem Związku Województw RP - chcą przeznaczyć ok. 361 mln zł na utworzenie tzw. funduszu solidarnościowego, wspierającego JST, które nie otrzymały dochodów, rok do roku, na poziomie uwzględniającym wskaźnik inflacji. Fundusz miałby zasilić w sumie 208 gmin, 35 powiatów i 7 miast na prawach powiatu. Strona samorządowa zwróciła się do Ministerstwa Finansów z prośbą, by połowa tej kwoty pochodziła z części rezerwy, o której przeznaczeniu minister właściwy ds. finansów publicznych decyduje w uzgodnieniu z reprezentacją JST, a druga połowa z części pozostającej w dyspozycji tego ministra. Pozostała kwota rezerwy subwencji miałaby zostać przeznaczona na drogi lokalne - 40%, pomoc społeczną - 33% (w tym 25% tej kwoty na domy pomocy społecznej proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców umieszczonych w nich na starych zasadach, a 75% na pieczę zastępczą) i edukację - 27%.

W czasie posiedzenia przedstawiciel Związku Województw RP przypomniał, że Zarząd organizacji wysłał do Ministra Finansów i Gospodarki **Andrzeja Domańskiego** pismo prezentujące odrębne stanowisko. Związek chce, by w podziale rezerwy uwzględnione zostały także samorządy województw.

– *Mówicie państwo o solidarnościowym podziale środków, natomiast artykuł 34 ustawy mówi o rezerwie na uzupełnienie dochodów JST, nie różnicując w tym zakresie poszczególnych kategorii jednostek samorządu. Jeżeli chodzi o województwa, owszem, padają oczywiście zdania dotyczące uzyskania w poprzednich latach wielkich niby dochodów, nie wskazując oczywiście pewnych kategorii wydatków w zakresie na przykład utrzymania przewozów regionalnych, które pochłaniają coraz większe środki. Jeżeli chodzi o ubytek dochodów jednostek samorządów wojewódzkich, w 2026 roku w stosunku do 2025 roku, nastąpił on o 681 mln zł. Po korekcie dot. rozliczania CIT-u, które nastąpiło z innej rezerwy, jest to 495 mln zł* – mówił.

W tym punkcie sekretarz strony samorządowej **Marek Wójcik** zaapelował do strony rządowej, by ta zabezpieczała odpowiednie środki na zadania realizowane przez JST.

– *My nie chcielibyśmy ze środków tej rezerwy naprawiać tego, co wynika z niedoszacowania zadań, które realizują jednostki samorządu terytorialnego. Przede wszystkim dotyczy to pieczy zastępczej i pomocy społecznej. Tak się składa, że po raz kolejny strona samorządowa proponuje przekazanie środków na to zadanie, ale powiedzmy sobie uczciwie i szczerze, nie można w nieskończoność akceptować tego, że nie udaje się w budżecie państwa znaleźć środków na szeroko rozumianą pieczę zastępczą i na finansowanie mieszkańców DPS-ów, skierowanych do tych domów przed 1 stycznia 2004 roku. (…) Zwracam się tym samym - i do pani Minister Finansów, i do pani Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - o to, żebyście Państwo zrobili wszystko, aby w kolejnym roku zabezpieczyć odpowiednie pieniądze na te zadania* – skonkludował.

O dochodach ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa

Strona samorządowa wystąpiła z wnioskiem o informację Ministra Rozwoju i Technologii na temat zaawansowania prac legislacyjnych porządkujących kwestie wysokości potrącania na rzecz powiatu dochodów ze sprzedaży użytkownikom wieczystym prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa.

Problem pozostaje nierozwiązany od kilkunastu miesięcy i dotyczy wysokości dochodu powiatów i miast na prawach powiatu ze sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na rzecz użytkowników wieczystych. Od pewnego momentu, w niektórych regionach, naliczany jest on w wysokości 5%, w innych - praktyka pozostała przy 25%.

Tym razem strona samorządowa zapowiedziała przekazanie Ministrowi pisma z apelem w tej sprawie. – *Prosimy o wstrzymanie lub zawieszenie realizacji wszystkich postępowań administracyjnych w sprawie o zwrot nieprzekazanych dochodów pozyskanych ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa, a oddane w użytkowanie wieczyste na podstawie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami w stosunku do tych samorządowców, którzy wykonywali zadania z zakresu administracji rządowej i na zmianę przepisów*

w taki sposób, aby wszystkie samorządy były traktowane tak samo i żeby dotyczyło to pozostawienia 25% z tego dochodu w gestii samorządu – mówiła **Dorota Bąbiak-Kowalska** z Unii Metropolii Polskich.

W odpowiedzi Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **Tomasz Lewandowski** zapowiedział, że resort odpowie na apel w formie pisemnej. – *Mamy pierwsze rozstrzygnięcia sądów administracyjnych, które potwierdzają zasadność i słuszność działań Ministra Finansów i Gospodarki, więc myślę, że doskonale państwo sobie zdają sprawę, że jeżeli mielibyśmy to zmienić, to musiałaby być przygotowana zmiana przepisów prawa. To nie jest kwestia tylko i wyłącznie interpretacyjna, więc te pogłębione analizy, potwierdzam, się toczą i z całą pewnością na ten apel odpowiemy.*

Grzegorz Kubalski przypomniał, że „pogłębione prace analityczne" w ministerstwie trwają już od kilku miesięcy. – *Myślę, że biorąc pod uwagę, że nie jest to szczególnie skomplikowany problem, to jednak ten czas być może już wystarczył do wyciągnięcia jakichś wniosków. (…) Ja rozumiem, że może być problem wynikający z unii personalnej w zakresie dwóch ministerstw, ale o tym, że trzeba w tym zakresie zrobić zmianę przepisów, rozmawialiśmy rok temu. Co więcej, my jako Związek Powiatów Polskich, napisaliśmy proponowane brzmienie przepisów. (…) Sytuacja, w której państwo czekacie de facto na rozstrzygnięcia sądów administracyjnych, ma charakter podejścia na zasadzie: a nuż uda się uzyskać w sądach administracyjnych korzystne dla budżetu państwa rozwiązania i wtedy będziemy tłumaczyć, że nie można dokonać zmian, bo to będzie uszczerbkiem w budżecie państwa. My generalnie z takim podejściem kategorycznie się nie zgadzamy, bo jest to łamanie ustaleń, które mieliśmy między stroną samorządową a rządową. I to, że budżet państwa jest w lepszym czy gorszym stanie, nie powinien być w najmniejszym nawet stopniu przesłanką do tego, żeby traktować nie fair jednostki samorządu terytorialnego* – podsumował.

Niespełnione deklaracje

Strona samorządowa krytycznie oceniła procedowanie nowelizacji ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Projekt ten wzbudzał po stronie samorządów daleko idące wątpliwości. Ostatecznie jednak KWRiST wydała opinię pozytywną do całości aktu, zastrzegając jednocześnie negatywną opinię do dwóch konkretnych rozwiązań. MSWiA zadeklarowało, że pochyli się jeszcze nad propozycjami samorządów. Tak się jednak nie stało.

Skończyło się to ostatecznie tym, że do Sejmu poszła informacja obcięta o fragment mówiący o wydaniu opinii negatywnej w odniesieniu do pewnych rozwiązań, a propozycje, które zostały przez nas złożone na etapie prac przed skierowaniem do parlamentu, w żaden sposób nie zostały przeanalizowane czy w jakikolwiek sposób zbadane - przypomniał **Grzegorz Kubalski**.

W odpowiedzi przedstawiciel strony rządowej podziękował za uwagi ze strony Związku Powiatów Polskich. – *(…) zapewniam, że nad wszystkimi uwagami wspólnie pracowaliśmy przez ten czas i głęboko były analizowane. Z naszej strony został dokonany najbardziej optymalny wybór, jeżeli chodzi o zapisy do projektu ustawy (…)* – mówił.

Grzegorz Kubalski stwierdził, że przepisy nie są zoptymalizowane, lecz dalej zawierają błędy, które - ma nadzieję - uda się naprawić na etapie prac w Senacie i że skłonność strony samorządowej do elastycznych rozwiązań przy opiniowaniu projektów drastycznie spadła.

Marek Wójcik zwrócił się z kolei z prośbą o realizację pozostałych ustaleń dotyczących nowelizacji ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym organizacji spotkania strony samorządowej z przedstawicielami MSWiA i MON oraz spotkania z wojewodami.

Kompas Jutra

Na wniosek strony samorządowej Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej **Katarzyna Lubnauer** zaprezentowała informacje dotyczące reformy edukacyjnej „Kompas Jutra".

Jak powiedziała we wstępie, wprowadzane zmiany wynikają z dokładnych analiz dotyczących stanu edukacji. Wiceminister przypomniała, że o ile od roku 2003 do 2018 pozycja Polski w zakresie edukacji stale się zwiększała, co jest również zasługą samorządów, to pomiędzy rokiem 2018 a 2022 nasz kraj spadł we wszystkich rankingach. – *Nasz spadek jest największy ze wszystkich krajów Unii Europejskiej. Spadek w przypadku matematyki o dwadzieścia siedem punktów oznacza, że wróciliśmy do pozycji sprzed roku 2003. Czyli wszystko to, co przez te lata nadrabialiśmy pracowicie, straciliśmy poprzez zarówno kwestię długiego zamknięcia szkół w pandemii, jak i również likwidację gimnazjów, które wyrównywały szanse* – mówiła.

Ministerstwo zdecydowało się na zmiany w kilku obszarach. Dotyczą one m.in. podręczników (zwiększenie dotacji podręcznikowej, wprowadzenie czwartej recenzji - metodyczno-dydaktycznej), nauki poprzez praktykę (obowiązkowy tydzień projektowy), nauczania przyrody także w klasie piątej i szóstej czy ograniczania korzystania z ekranów w przedszkolach.

Środki z Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności

Na prośbę samorządów **Mateusz Gaczyński** z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej przedstawił informację w sprawie zaawansowania prac nad wdrażaniem zapisów ustawy o Funduszu Bezpieczeństwa i Obronności, ze wskazaniem kryteriów oraz terminów aplikowania o środki przez jednostki samorządu terytorialnego (FBiO), która weszła w życie 7 stycznia br.

Jak podsumował przedstawiciel resortu, Komitet Sterujący FBiO przyjął podział na 4 priorytety inwestycyjne: infrastruktura ochrony ludności (ok. 9 mld zł), infrastruktura dual use (ok. 6 mld zł), cyberbezpieczeństwo (ok. 2,4 mld zł), modernizacja przemysłu - ze szczególnym uwzględnieniem działań związanych z badaniami i rozwojem (ponad 4 mld zł).

Pożyczki dla jednostek samorządu terytorialnego będą nieoprocentowane i będą miały dość długi harmonogram zwrotu. Dodatkowo, przewiduje się możliwość umarzania części takich pożyczek.

– W tym momencie trwają jeszcze rozmowy z Ministerstwem Finansów, z udziałem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministra Obrony Narodowej na temat tego, w jakiej wysokości będą te umorzenia pożyczek dla jednostek samorządu terytorialnego w poszczególnych priorytetach inwestycyjnych. Dodatkowo, na bazie uzgodnień z Ministrem Obrony Narodowej, w tym momencie planowana jest procedura, którą będą musiały przejść jednostki samorządu terytorialnego zainteresowane złożeniem wniosków (…). Zgodnie z naszymi aktualnymi ustaleniami z MON-em, w przypadku, kiedy jednostka samorządu terytorialnego będzie zainteresowana złożeniem wniosku o pożyczkę do BGK-u na finansowanie infrastruktury dual use, będzie musiała uzyskać zielone światło z Ministerstwa Obrony Narodowej, które będzie potwierdzało, że droga planowana przez jednostkę samorządu terytorialnego wpisuje się w plany mobilności bądź antymobilności, które są przygotowywane przez Ministra Obrony Narodowej. Dopiero z taką informacją z MON-u jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła złożyć wniosek o pożyczkę do Banku Gospodarstwa Krajowego – mówił **Mateusz Gaczyński**.

Pierwsze nabory zostaną ogłoszone przez Bank Gospodarstwa Krajowego w części pożyczkowej dla jednostek samorządu terytorialnego najprawdopodobniej na początku drugiej połowy br. W naborach z FBiO będą mogły brać udział także spółki komunalne, jednak w ich przypadku pożyczki będą bardzo nisko oprocentowane.

Nowe przepisy dotyczące lokali

Strona samorządowa zwróciła się z prośbą o informację Ministra Rozwoju i Technologii na temat zaawansowania prac legislacyjnych pozwalających rozwiązać problem powstawania obiektów zamieszkania zbiorowego w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz zmiany Prawa budowlanego ograniczającego możliwość nieograniczonego dzielenia lokali mieszkalnych w budynkach jednorodzinnych.

– Ta sprawa stawała już na posiedzeniu plenarnym. My się później spotykaliśmy z przedstawicielami resortu (…). Po naszym ostatnim spotkaniu, bardzo dobrym, za które dziękuję, przesłaliśmy zgodnie z umową nasze propozycje legislacyjne. Otrzymaliśmy odpowiedź, której nie akceptujemy, ponieważ to jest takie wysyłanie nas w odległą perspektywę bez żadnej nadziei na to, że uda się załatwić ten problem szybko. A musi się go załatwić szybko, zanim dojdzie do tragedii – mówił **Marek Wójcik**.

W odpowiedzi **Tomasz Lewandowski** zapewnił, że zmiany nadejdą. – *Mamy przygotowane przepisy, które zmieniają prawo w trzech obszarach. Po pierwsze, doprecyzowują, że przeznaczenie powierzchni mieszkaniowej budynku jednorodzinnego w większym procencie niż 30 na cele zamieszkania okresowego, a więc między innymi na te quasi hotele pracownicze, wymaga zmiany decyzji o zmianie sposobu użytkowania budynku. A więc przecinamy tę wątpliwość, wprost wskazujemy: jeżeli ktoś chce u siebie prowadzić taki hotel pracowniczy, musi wystąpić o zmianę sposobu użytkowania budynku. Po drugie, zamierzamy wprowadzić karę finansową do 10 tys. zł za użytkowanie budynku bez uprzedniej zgody na zmianę sposobu użytkowania. Przy czym ta kara będzie mogła być nakładana także w kolejnych etapach, jeżeli właściciel budynku się temu nie podporządkuje. Co do tych przepisów, ja szczegółowo to opiszę i propozycję treści tych przepisów oczywiście przedstawimy. Natomiast w tej chwili zastanawiamy się, jaką najszybszą ścieżką pójść: czy wnioskiem o wpis do wykazu prac rządu, czy czasem w porozumieniu*

z parlamentarzystami, którzy też o to zabiegają, tych przepisów nie wprowadzić do którejś z inicjatyw parlamentarnych – zreferował.

Na koniec **Marek Wójcik** zwrócił się także z prośbą o przywrócenie przepisu Prawa budowlanego, mówiącego o możliwości wydzielenia co najwyżej dwóch lokali mieszkalnych.

Inne sprawy poruszone na posiedzeniu

Pracownicy Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego przedstawili prezentację pt. „Partycypacja oczami urzędników administracji samorządowej. Wyniki sondażu SAM-SON."

Burmistrz **Anna Grygierek** zwróciła się z prośbą o przesłanie do właściwego ministerstwa pytania dotyczącego wydłużenia terminu realizacji zadań w ramach KPO związanych z środkami na gospodarkę wodno-ściekową.

KWRiST upoważniła właściwy Zespół do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych oraz projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Strona samorządowa rozpatrzyła pozytywnie następujące wnioski:

- ✓ wniosek Ministra Finansów o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (UD116);
- ✓ wniosek Ministra Edukacji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego;
- ✓ wniosek Ministra Edukacji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu" dotyczącego wspierania w latach 2024–2028 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków;
- ✓ wniosek Ministerstwa Klimatu i Środowiska o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu przygotowania projektu planu obszarów przyspieszonego rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii;
- ✓ wniosek Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli do wydania opinii wiążącej do

projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją XXVI Światowego Jamboree Skautowego w Polsce w 2027 r. (UD359);

- ✓ wniosek Ministerstwa Infrastruktury o upoważnienie zespołu do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej.

Strona samorządowa rozpatrzyła negatywnie następujące wnioski:

- ✓ wniosek Ministra Edukacji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (UD381);
- ✓ wniosek Ministerstwa Klimatu i Środowiska o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100).

KWRiST zaopiniowała pozytywnie następujące projekty i wniosek:

- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (UD30);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów umowy o turystyczny rachunek powierniczy, formularzy gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych (MSiT 14);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki zmieniającego rozporządzenie w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (MSiT 13);
- ✓ wniosek Ministerstwa Cyfryzacji o opinię do nowego zawodu technik cyberbezpieczeństwa;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceny pracy nauczycieli szkół artystycznych (nr 42);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (MZ1832);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie kursu reedukacyjnego w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii oraz szczegółowych warunków i trybu kierowania na badania lekarskie lub badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu (MZ 1851);
- ✓ projekt Programu Polityki Senioralnej Województwa Łódzkiego 2030 „Łódzkie na rzecz dobrostanu seniorów" (Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym i ustawy o samorządzie województwa oraz niektórych innych ustaw dotyczących jednostek samorządu terytorialnego (UD309) – z deklaracją MSWiA, że uwzględni uwagę Związku Województw RP dotyczącą telekomunikacji oraz postara się przeforsować zmianę postulowaną przez Związek Powiatów Polskich, dotyczącą umożliwienia zarządom dróg realizację zadań w zakresie zarządzania ruchem drogowym;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników

monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji - opinia pozytywna z uwagą Unii Metropolii Polskich.

KWRiST zaopiniowała negatywnie następujące projekty:

- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków ustawy Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (UD48) (Ministerstwo Infrastruktury);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury oraz Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej (Ministerstwo Infrastruktury);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych (UD61) (Ministerstwo Klimatu i Środowiska);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie ustanowienia strefy ochronnej zwierząt łownych w otulinie Parku Narodowego „Ujście Warty".

ZPP zgłosił zastrzeżenia do projektu ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych

Związek Powiatów Polskich skierował do Kancelarii Sejmu RP pismo zawierające uwagę do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dowodach osobistych (RPW/7298/2026).

Przedmiot zastrzeżenia

Uwaga ZPP dotyczyła przyjętej w projekcie konstrukcji regulującej dostęp do dokumentacji związanej z dowodami osobistymi osób zmarłych. Zgodnie z projektowanymi przepisami, dostęp do tej dokumentacji - praktycznie od razu po śmierci posiadacza dokumentu i bez ograniczeń czasowych - miałyby uzyskać organizacje, których statutowa działalność obejmuje badanie kwestii historycznych lub kulturowych.

ZPP ocenił przyjęte rozwiązanie jako nadmiarowe i wskazał na dwa podstawowe mankamenty projektowanej regulacji.

Po pierwsze, projekt nie przewiduje żadnych wymogów dotyczących ugruntowanej pozycji naukowej ani społecznej organizacji ubiegających się o dostęp do dokumentacji - przykładowo nie wymaga prowadzenia działalności przez określony czas.

Po drugie, skoro podmioty te zajmują się kwestiami historycznymi, powinny - zdaniem ZPP - podlegać ograniczeniu czasowemu w dostępie do dokumentacji. W ocenie organizacji brak takich ograniczeń naraża projekt na zarzuty stworzenia furtki dla nieograniczonego dostępu do dokumentów i potencjalnych nadużyć prawa. ZPP wskazał przy tym na okoliczność praktyczną: zarejestrowanie organizacji, np. w formie stowarzyszenia, nie jest dziś problematyczne i może nastąpić w stosunkowo krótkim czasie.

Propozycje zmian

ZPP zaproponował jedno z dwóch rozwiązań w odniesieniu do podmiotów określonych w projektowanym art. 75 ust. 3 pkt 2 lit. b:

Rozwiązanie pierwsze - uznanie tych podmiotów za uprawnione na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 roku o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, tj. na zasadach wskazanych w lit. d tego samego przepisu, z jednoczesnym wykreśleniem lit. b z projektu.

Rozwiązanie drugie - wprowadzenie co najmniej kilkuletniego okresu karencji w potencjalnym dostępie do dokumentacji. ZPP zaproponował następujące przykładowe brzmienie przepisu:

„b) po upływie okresu 5 lat do upływu okresu 10 lat, licząc od dnia 1 stycznia roku następnego od daty zgonu posiadacza dowodu osobistego – organizacje społeczne, których statutowa działalność polega na badaniach historycznych, badaniach lub popularyzacji wiedzy z zakresu historii, genealogii, antropologii, odrębności etnicznych lub kulturowych i prowadzące działalność statutową we wskazanym zakresie co najmniej 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2".

Stanowisko w zakresie dostępu dla osób bliskich

ZPP wyraził jednocześnie pozytywną ocenę tej części projektu, która dotyczyła dostępu do dokumentacji dla osób bliskich zmarłego, uznając ją za zasługującą na poparcie Sejmu.

Kwietniowe posiedzenie plenarne KWRiST

10 kwietnia 2026 r. w gmachu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji odbyło się dodatkowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Było ono nietypowe, gdyż w całości poświęcone systemowi ochrony zdrowia. Spotkanie zainicjował Związek Powiatów Polskich, który wobec dramatycznej sytuacji szpitali powiatowych od miesięcy domaga się od Ministerstwa Zdrowia odpowiedzi na kluczowe pytania dotyczące wynagrodzeń w systemie ochrony zdrowia, finansowania świadczeń opieki zdrowotnej oraz restrukturyzacji podmiotów leczniczych i zapowiadanego programu pożyczkowego Banku Gospodarstwa Krajowego.

– Z panią minister rozmawialiśmy i myślę, że rozmawiamy. Ta forma dialogu trwa. Natomiast, w naszej ocenie, wydaje się, że trzeba poinformować o tym, co się dzieje i stąd nasza prośba o tę Komisję Wspólną - aby te sprawy, które dzisiaj będą tu poruszone, dotarły do rządu. Bo być może rząd nie wie, jak to wygląda dzisiaj. Szpitale zaczynają się przewracać! (…) Ludzie zostaną zupełnie bez opieki – mówił Prezes ZPP **Andrzej Płonka**.

Prezes ZPP skrytykował również powszechną narrację stawiającą NFZ w roli bankruta, a samorządy jako odpowiedzialne za zamykanie szpitali, podkreślając, że to rząd ma instrumenty pozwalające na dokonywanie zmian w systemie. - *Narodowy Fundusz Zdrowia nie jest żadnym bankrutem. Bo albo rząd daje pieniądze, albo rząd nie daje pieniędzy. Albo są na to środki, albo ich nie ma. Albo oszczędzamy, a jak nie, to reformujemy i mówimy, jak to ma wyglądać. W związku z czym uważam, że jeżeli Narodowy Fundusz Zdrowia przez całe lata wykupywał usługi zabezpieczające zdrowotnie naszych mieszkańców, no to to się do pewnego czasu „tliło". Dzisiaj przestaje się nawet tlić i widzimy, że środków nie ma. (…) też nie może być tak, że narracja - niestety ze strony rządu - idzie taka, iż to nie rząd, tylko samorządy zamykają szpitale. Drodzy Państwo, jest to straszne nadużycie! Tak nie powinno być na pewno w naszym kraju.*

Na spotkaniu pojawiła się również liczna reprezentacja starostów i organów założycielskich prowadzących szpitale powiatowe. Mimo dostosowywania terminu posiedzenia do kalendarza Minister Zdrowia **Jolanty Sobierańskiej-Grendy**, ostatecznie sama polityk nie była obecna na spotkaniu.

Obradom standardowo przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**. Z ramienia ZPP obecni byli także Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz**, jego zastępca **dr Grzegorz Kubalski** oraz Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz mec. **Bernadeta Skóbel**.

Analiza sytuacji finansowej szpitali

Na początku posiedzenia **Bernadeta Skóbel** przedstawiła skrótowe informacje na temat sytuacji finansowej szpitali powiatowych na koniec 2025 roku. Tego typu analizy Związek Powiatów Polskich prowadzi corocznie, a najnowsze dane ukazują, że sytuacja placówek jest coraz gorsza - wyniki finansowe pogarszają się, a zadłużenie narasta. - *Porównując dane za rok 2025 i dane za rok 2024, widać dużo wyższe „tąpnięcie", niż obserwowaliśmy w poprzednich latach. (…) w 207 szpitalach odnotowaliśmy stratę łączną w wysokości przeszło 1,8 miliarda złotych. To jest kwota około 30% wyższa niż w zeszłym roku*.

Prawniczka podkreśliła, że dramatyczna sytuacja dotyczy zarówno SPZOZ-ów, jak i spółek prawa handlowego. – *Dane pokazują, że samo przekształcenie szpitala w spółkę prawa handlowego nie poprawia w dłuższej perspektywie czasowej sytuacji finansowej. Czyli problem nie leży w strukturze organizacyjnej czy w formie prowadzenia działalności, ale ma po prostu inne przyczyny.*

Mecenas przytoczyła także m.in. dane dotyczące strat na sprzedaży. – *Jeżeli mówilibyśmy tylko i wyłącznie o wyniku netto szpitali, to on wynosi minus 1,26 mld zł. Gdybyśmy przeszli już na dane jednostkowe, 91% szpitali odnotowało straty na sprzedaży. Tylko 19 placówek było na plusie. Natomiast średnia dla wszystkich szpitali, jeżeli chodzi o straty na sprzedaży, to jest minus 9 mln zł. Gdybyśmy wzięli pod uwagę tylko te szpitale, które odnotowały stratę, to jest minus 10 mln zł.*

Pełny raport dostępny jest na stronie internetowej ZPP oraz na portalu Dziennik Warto Wiedzieć.

Pożyczki i restrukturyzacja

Związek Powiatów Polskich zwrócił się do strony rządowej z pytaniem dotyczącym restrukturyzacji podmiotów leczniczych i zapowiadanym programem pożyczkowym Banku Gospodarstwa Krajowego. Jest to instrument, który w ostatnich latach był wielokrotnie zapowiadany przez poprzednie i obecne kierownictwo Ministerstwa Zdrowia. Na jednym z ostatnich posiedzeń Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST, strona samorządowa otrzymała odpowiedź, z której wynikało, że Ministerstwo Zdrowia i Bank Gospodarstwa Krajowego są w zasadzie gotowe, do tego, by taki program uruchomić, ale potrzebują „zielonego światła" ze strony Ministerstwa Finansów. Teraz ZPP raz jeszcze postanowił zapytać o konkrety. – *Nam generalnie chodzi o to, żeby Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Zdrowia przekazały jednoznaczną informację czy ten instrument będzie czy go nie będzie. Jeżeli będzie, to kiedy możemy się go spodziewać. Dlatego że od takiej informacji jest uzależnione również podejmowanie decyzji o charakterze restrukturyzacyjnym* – tłumaczyła **Bernadeta Skóbel**.

Z odpowiedzi przedstawicieli strony rządowej wynika, że oczekiwanych przez stronę samorządową ustaleń dwóch resortów nie ma. – *Od wielu miesięcy trwały prace ze strony Ministerstwa Zdrowia, Banku Gospodarstwa Krajowego, a także Ministerstwa Finansów, żeby wypracować ten mechanizm. Z uwagi na to, że do tej pory, pomimo naszych starań, nie uzyskaliśmy w naszej ocenie adekwatnego wsparcia do wprowadzenia tego mechanizmu ze strony Ministerstwa Finansów, my się zdecydowaliśmy na to, żeby podjąć kroki i po prostu samodzielnie spróbować przeprowadzić zmianę ustawy o działalności leczniczej i wprowadzić ten mechanizm. W związku z tym, w ciągu kilku, kilkunastu dni projekt ustawy powinien zostać wprowadzony do planu prac programowych i legislacyjnych. Niemniej tutaj konieczne jest wsparcie Ministerstwa Finansów, które umożliwiłoby nam wygospodarowanie środków, które to środki następnie mogłyby być pożyczane przez Bank Gospodarstwa Krajowego podmiotom szpitalnym w trudnej sytuacji, w szczególności tym, które będą przygotowywały, a następnie realizowały programy naprawcze* - mówiła przedstawicielka Ministerstwa Zdrowia.

Głos zabrała także Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk**, która podkreśliła, że problem nie tkwi w braku środków, a w kwestiach prawnych. – *Ja, wbrew kierunkowi, w którym poszła Minister Zdrowia, jestem zawsze zdania, że w rządzie jest jeden głos, a nie dwa. Będzie projekt, ocenimy* - mówiła. - *Co do zasady Minister Zdrowia dokładnie zna środki, którymi dysponuje. (…) będziemy oczywiście otwarci na ich dysponowanie, żeby ten mechanizm stworzyć. Problem z tym mechanizmem nie leży w środkach, bo jakie środki Minister Zdrowia ma w roku 2026, dokładnie wie. Natomiast chodzi tutaj o mechanizm w ogóle jakby techniczny. Dlatego, że to nie jest zwykły mechanizm BGK-u, i od tego trzeba zacząć, bo gdyby tak było, to BGK jest otwarty, żeby udzielać pożyczek, w tym na restrukturyzację. Dobrze Państwo wiecie, że szpitale nie spełniają same w sobie, również przy konsolidacji, określonych wskaźników, żeby bank mógł pójść w takim kierunku. I to w tym jest problem. I nie jest łatwo przejść z systemu budżetowego na system bankowy, żeby utrzymać wszystkie parametry prawne dla funkcjonowania takich mechanizmów. (…) oczywiście pracujemy i będziemy starać się te problemy prawne rozwiązać.*

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia **Katarzyna Kęcka** zapewniła z kolei, że Ministerstwo Zdrowia jest gotowe złożyć wniosek o wpis do wykazu prac legislacyjnych, by rozpocząć procedowanie stosownej ustawy, ale zrobi to dopiero po sfinalizowaniu rozmów z Ministerstwem Finansów. Na stanowcze pytania ze

strony przedstawicieli ZPP o planowany termin przyjęcia ustawy przez Radę Ministrów, wiceminister odmówiła odpowiedzi na tym etapie.

Brak sprawczości rządu nie uszedł uwadze mec. **Bernadety Skóbel**. - *O instrumencie BGK-u słyszymy od dwóch lat. Dwa lata na przygotowanie projektu ustawy to jest naprawdę dużo czasu, a mają Państwo wszelkie zasoby, środki prawne, finansowe, organizacyjne, żeby projekt ustawy przygotować, bo to jest Państwa zadanie* - komentowała.

W toku dyskusji **Andrzej Płonka** podkreślił, że w obszarze ochrony zdrowia samorządy są dziś w patowej sytuacji. – *(…) nie dziwcie się nam, samorządowcom, dzisiaj, że na Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego sytuacja jest nerwowa, ponieważ na tym dole to my jesteśmy i mamy codziennie kłopoty. Dzisiaj to już jest tragedia* – mówił. – *(…) Dzisiaj szpitale w Polsce mają około 28 miliardów długów. W tym jest 1/3 powiatowych szpitali. To przecież wyraźnie wskazuje, że system nie działa. (…) Doszliśmy pod ścianę.*

Prezes przekonywał, że będzie coraz gorzej, a za 2-3 lata problem zadłużenia dosięgnie także ratownictwa medycznego. – *Proszę nam powiedzieć, co my mamy zrobić w powiatach, gdzie się szpital "przewraca", bo stoją w kolejkach płatności usług różnego rodzaju. Nie zapłacimy, bo środków nie ma. Wymagane zadłużenie rośnie. Co my mamy zrobić? Lesko upadnie, Żywiec mi za chwileczkę upadnie. Jak Żywiec upadnie, przewróci się Bielsko-Biała. (…) My nie wiemy, co mamy zrobić. My nie wiemy, co będzie jutro. (…) I jeszcze jedna rzecz, nie może być tak, że za podwyżki i to, że ich nie będzie, winne będą samorządy. Bo jeżeli rząd ma taką wizję i chce dać podwyżki, proszę bardzo, ale nie z worka Narodowego Funduszu Zdrowia* – mówił.

Katarzyna Kęcka przypomniała, że resort, w oparciu o rzeczywiste i realne potrzeby pacjentów, tworzy mapę potrzeb zdrowotnych, która odpowie m.in. na problem niewykorzystanych zasobów łóżkowych. – *W oparciu o tę mapę potrzeb zdrowotnych będziemy też wskazywali Państwu kierunki ewentualnej konsolidacji podmiotów - zewnątrzpodmiotowej, konsolidacji wewnątrzpodmiotowej. (…) Nasze prace w resorcie w tej chwili skupione są na tym, po pierwsze, aby stworzyć i dać państwu narzędzie w postaci mapy potrzeb zdrowotnych i to będzie prawdopodobnie na początku czerwca. (…) W tej chwili szykujemy i też jakby w takich trzech rozdziałach: taki obszar szybki - tam będzie kardiologia, neurologia i szybka pomoc. Drugi obszar to jest zabezpieczenie w ginekologię i te tematy, które są szalenie wrażliwe z punktu widzenia kobiet, czyli też oddziały porodowe. A trzeci obszar to jest takie pozostałe zabezpieczenie. I tutaj też patrzymy w kierunku Powiatowych Centrów Zdrowia, żeby też państwu wspomóc te możliwości. Te prace się toczą. Plan jest taki, że na początku trzeciego kwartału my to państwu przekażemy, żebyście też państwo jako starostowie mieli możliwość spojrzenia na podmioty, których państwo jesteście właścicielami* – mówiła.

Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia przedstawili także informację dotyczącą środków z Funduszu Medycznego. – *Wczoraj został ogłoszony konkurs, w którym to wsparcie będzie dotyczyło dofinansowania inwestycji. To chodzi o wsparcie infrastruktury podmiotów, które będą się konsolidowały. Nabór projektów będzie trwał do końca października, w związku z tym ocena tych projektów i podpisanie umów - liczymy na to, że na przełomie roku bądź na początku przyszłego roku to nastąpi, więc środki będą mogły być wypłacone dopiero w przyszłym roku. Taki jest proces przygotowania projektów, tym bardziej, że one dotyczą inwestycji*

budowlanych i trzeba je przygotować, a też w powiązaniu z procesami konsolidacyjnymi, które trwają i też muszą być przygotowane, wymaga to wszystko niestety trochę czasu. Natomiast te środki są zabezpieczone. Też będzie dofinansowanie możliwe w kwocie pokrywającej wszystkie koszty danej inwestycji, czyli 100% kosztów inwestycji będzie pokrywane, w tym oczywiście VAT – zapewniła Zastępca Dyrektora Departamentu Oceny Inwestycji w Ministerstwie Zdrowia **Joanna Rytel-Szczęsna**.

W kontekście restrukturyzacji podmiotów leczniczych głos zabrał także Zastępca Prezesa NFZ **Jakub Szulc**, który podkreślił, że na to zagadnienie nie można patrzeć jedynie w kontekście finansów. – *Jeżeli będziemy zajmowali się tylko i wyłącznie stroną finansową, a nie będziemy zajmowali się strukturą i tym, co leży tak naprawdę u podstaw tego, dlaczego jesteśmy w takiej sytuacji, w jakiej jesteśmy, to jakikolwiek instrument finansowy pozostanie tylko instrumentem do zasypania dziury*.

Zastępca Prezesa NFZ podkreślił także, że obecne zaangażowanie finansowe budżetu państwa wynosi w sumie 40 000 000 000 zł, co daje kwotę większą, niż w ubiegłych latach. – *Nie możemy mówić o tym, że nagle finansowanie się zmniejszyło i stało się coś złego, bo mamy mniej środków. Środków mamy zdecydowanie więcej. Natomiast, ja się z Państwem od początku do końca zgadzam: system jest strukturalnie niezbilansowany. Jest tak, ponieważ przy wzrastających przychodach istotnie zwiększyliśmy bazę kosztową, czyli koszty - tak już mówiąc najbardziej wprost, najbardziej prostym językiem - rosną nam zdecydowanie szybciej, niż rosną nam przychody.*

Zastępca Prezesa NFZ podkreślił, że blisko połowa tych podmiotów, które mają dzisiaj problemy finansowe, to podmioty, które funkcjonują na ujemnych kapitałach własnych, co oznacza, że problem trwa od co najmniej 10 lat i nie uda się go naprawić w ciągu pół roku czy - z dużym prawdopodobieństwem - nawet 2 lat.

– *Stąd ja zwracam państwu uwagę, na to co zadziało się do tej pory i co już mamy na stole. To jest przecież mechanizm 50/50, czyli możliwość zejścia z pełnego profilu funkcjonowania przy zachowaniu 50% finansowania w ramach ryczałtu PSZ, w który już dzisiaj można wchodzić. To, co Państwo usłyszeliście dzisiaj na okoliczność wsparcia inwestycyjnego z Funduszu Medycznego, gdzie mówimy o procesach, w zasadzie, jeżeli proces jakiejkolwiek konsolidacji wewnętrznej czy zewnętrznej reorganizacji rozpoczął się po wejściu w życie ustawy, to rozwiązanie mechanizmu wsparcia w ramach Funduszu Medycznego będzie dotyczyło każdego podmiotu i każdej zmiany, która się dokonała po tym czasie. Mamy na stole w tym momencie bardzo zaawansowane prace, czy w zasadzie kończące się prace w Ministerstwie Zdrowia na okoliczność zmiany, przedefiniowania funkcjonowania przede wszystkim świadczeń w ramach hospitalizacji planowej, które razem z możliwością zejścia z przeprofilowania w dół, a więc z pełnego profilu zabezpieczenia do hospitalizacji planowej albo do hospitalizacji jednego dnia, są również istotnym elementem, które będą miały wpływ w długim okresie na państwa bazę kosztową* – wymieniał Zastępca Prezesa NFZ.

W tym punkcie Sekretarz Strony Samorządowej **Marek Wójcik** podkreślił, że dyskutowany problem dotyczy nie tylko powiatów, ale również miast i województw.

Problematyczna struktura kosztów

Związek Powiatów Polskich wywołał również dyskusję na temat finansowania świadczeń opieki zdrowotnej. 1 lipca sektor ochrony zdrowia wejdzie w nowy okres podwyżkowy. – *(…) jeżeli chodzi o rok 2026, będziemy musieli borykać się z kolejnymi podwyżkami rzędu blisko 9%. Są to podwyżki niespotykane w sektorze administracji publicznej i dużo wyższe niż chociażby podwyżka minimalnego wynagrodzenia za pracę. Związek Powiatów Polskich chciał zapytać o przyszłość, bo przecież podwyżki mają charakter coroczny, więc nasze pytanie dotyczy tego, jaki mają Państwo plan na rok 2027 i ewentualnie kolejne lata* – mówiła **Bernadeta Skóbel**.

Prawniczka ZPP zadała również konkretne pytania dotyczące procesu legislacyjnego. – *Na ostatnim posiedzeniu Zespołu do spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej pani Minister wspomniała o tym, że są planowane prace legislacyjne nad projektem ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej. Rzeczywiście taki projekt został wpisany do wykazu prac legislacyjnych, tylko z opisu tego projektu w wykazie prac legislacyjnych nie wynika w ogóle, że miałby on w jakikolwiek sposób dotyczyć powiązania tej ustawy z nowelizacją ustawy podwyżkowej. Nie ma słowa na ten temat. Ponadto planowany okres zakończenia prac legislacyjnych na poziomie Rady Ministrów dotyczących tej ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej to jest 3-4 kwartał 2026 roku. Więc gdyby Państwo mieli plan legislacyjny polegający na tym, że najpierw ta ustawa jest procedowana, a później ewentualne zmiany ustawy podwyżkowej, no to patrząc na kalendarz prac legislacyjnych, jest mało prawdopodobne, przynajmniej w naszej ocenie, że w 2027 roku coś w zakresie ustawy podwyżkowej się zmieni. Jeżeli się mylę, to prośba o sprostowanie i przekazanie informacji, co państwo planujecie, jeżeli chodzi o działania legislacyjne związane z ustawą podwyżkową.*

Bernadeta Skóbel podkreśliła także, że struktura kosztów powoduje, że wynagrodzenia stanowią podstawowy problem w sektorze ochrony zdrowia i że bez działań po stronie rządowej, nie uda się tego zmienić. – *W przypadku szpitali pierwszego i drugiego poziomu wynagrodzenia te tak naprawdę zawierają 80-85%, a w niektórych szpitalach ponad 100% przychodu. Ponad 100% przychodu to jest pewien paradoks. Ale jeżeli patrzymy na strukturę, no to niestety muszą nam państwo pomóc w tym, żeby strukturę zracjonalizować* – mówiła.

Katarzyna Kęcka poinformowała, że projekt ustawy jest na etapie uzgodnień wewnętrznych. Resort zakłada, że Prezydent podpisze ją w listopadzie. W akcie ma znajdować się delegacja do ustawy podwyżkowej. – *Czyli mówimy tutaj o poziomach kompetencyjnych dla pielęgniarek i położnych, które będą spójne z ustawą o najniższym wynagrodzeniu. I tutaj też będą przygotowane w ramach tego rozporządzenia dla państwa, podające konkretne przykłady, czynności wykonywanych na danym stanowisku pracy, przypisane do danej grupy: 6, 5, 2. Tak jest to planowane. I drugi obszar z kolei, bo tutaj też mówimy o wynagrodzeniach w ramach działalności gospodarczej, czyli B2B, co niejednokrotnie też było podnoszone, jest w tej chwili w projekcie ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw. To jest nasze UD285. Wprowadzamy przepisy przyznające Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji oraz NFZ-owi uprawnienia do pozyskiwania szczegółowych danych powiązanych z konkretnym PESEL-em lub numerem prawa wykonywania zawodu, niezależnie od grupy zawodowej. Czyli będzie to dotyczyło zarówno lekarzy, jak i pielęgniarek, ratowników i fizjoterapeutów, żeby*

można było zbierać te dane o wynagrodzeniach, żeby można było je przeanalizować i też podjąć w przyszłości ten temat – mówiła wiceminister.

Dyrektor Departamentu Dialogu Społecznego w Ministerstwie Zdrowia **Jakub Bydłoń** zapewniał z kolei, że zmiany są konieczne. – *Te zmiany, które dotyczą kompetencji pielęgniarek, tych trzech grup, no one siłą rzeczy będą musiały być przeprowadzone potem do ustawy o najniższym wynagrodzeniu, ponieważ ta grupa druga, grupa piąta i szósta, one dotyczą pielęgniarek i gdybyśmy tego nie zrobili, to będziemy mieli wtedy taki dualizm, że będziemy mieli w jednej ustawie określone pewne zakresy kompetencji, czego w tej chwili nie ma. I ja przypomnę, że mamy teraz duży problem z tymi pozwami, które są w sądach, ponieważ do ustawy został wpisany taki podział na grupy, jaki został wpisany. Natomiast nikt tak do końca chyba wtedy nie zastanowił się nad tym, co ta pielęgniarka z grupy drugiej ma robić innego niż pielęgniarka z grupy piątej albo z grupy szóstej. W tej chwili próbujemy zniwelować ten problem i wprost zapisać w akcie prawnym rangi ustawy, a potem dalej rozporządzenia, do czego będzie delegacja w ustawie, żeby już ten dyrektor szpitala, czy to powiatowego, czy jakiegokolwiek innego, nie borykał się potem z problemem udowadniania przed sądem, że pielęgniarka z dyplomem studiów magisterskich, specjalizacją może robić coś innego niż pielęgniarka ze średnim wykształceniem* – mówił.

Po tej wypowiedzi mec. **Bernadeta Skóbel** przypomniała, że nie jest prawdą, że w czasie prac legislacyjnych nad nowelizacją ustawy, nikt nie zwrócił uwagi na skutki proponowanego podziału pielęgniarek na grupy. – *Osobiście na Zespole do Spraw Ochrony Zdrowia zwracałam Państwu uwagę na to, że ustawa jest nierealizowalna i zawiera braki legislacyjne powodujące, że będą spory sądowe na tym gruncie. (…) Usłyszałam wtedy odpowiedź, że projekt został uzgodniony w zespole trójstronnym i nie możemy już go zmieniać. Taka była Państwa odpowiedź na uwagę merytoryczną i legislacyjną. Co do tego, że wszyscy się teraz borykamy z pozwami, nie, my się borykamy z pozwami, nasze szpitale, a nie państwo się borykacie, bo państwo w niczym nam nie pomagacie, żeby problem rozwiązać* – mówiła.

Odnosząc się do procesu legislacyjnego prawniczka zwróciła uwagę na to, że „ustawa podwyżkowa" nie dotyczy tylko i wyłącznie problemów pielęgniarek. – *Tam są inne grupy zawodowe, które też otrzymują wynagrodzenia, które są w przypadku większości powiatów. Ja nie mówię o dużych miastach na prawach powiatu, ja mówię o typowych powiatach małych, ziemskich, gdzie poziom wynagrodzeń na stanowiskach pracy rażąco odbiega w górę od median wynagrodzeń na stanowiskach pracy, które wymagają wyższych kwalifikacji. Jeżeli dochodzimy do sytuacji, w której noszowy albo salowa - osoby, od których wymagane jest wykształcenie podstawowe - ma gwarantowane wynagrodzenie minimalne wyższe niż urzędnik zatrudniony na stanowisku specjalistycznym, który wydaje decyzje administracyjne, no to chyba mamy jakiś paradoks absurdów. Moje pytanie dotyczyło tego, nie czy Państwo, jak Państwo uregulujecie kwestie związane z kwalifikacją pielęgniarek, bo to jest problem, który się za nami ciągnie. (…) Natomiast dla nas najważniejsze jest to, jaki będzie współczynnik, według którego będą wyliczane podwyżki w kolejnym roku i czy państwo zamierzacie go utrzymać, czy w tym zakresie podjąć prace legislacyjne.*

W odpowiedzi **Katarzyna Kęcka** przypomniała raz jeszcze, że resort przygotowuje mapę potrzeb zdrowotnych. – *To jest to wykorzystanie właśnie norm zatrudnienia w oparciu o łóżka, które mają niski poziom obłożenia. Te zmiany pomogą nam wprowadzić też zmiany, jeśli chodzi o zatrudnienie personelu. To jest pierwsza zmiana, która jest ważna. Druga zmiana to jest ta ustawa o zawodzie pielęgniarki i położnej (…).*

Ja wiem, że nie cofniemy czasu, mam tego świadomość. Prawo wstecz nie działa, ale to ureguluje na później. Natomiast moja odpowiedź brzmi: tak, mamy zamiar do tego wrócić w tym roku jeszcze.

O finansowaniu świadczeń opieki zdrowotnej

Związek Powiatów Polskich, nawiązując do ostatniej nowelizacji zarządzenia Prezesa NFZ-u w sprawie finansowania świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna, podjął temat finansowania świadczeń opieki zdrowotnej. – *My, jako przedstawiciele organów właścicielskich, oczywiście rozumiemy to, że Narodowy Fundusz Zdrowia szuka oszczędności i szuka sposobu na to, żeby racjonalizować wydatkowanie świadczeń opieki zdrowotnej. Jest to jak najbardziej zrozumiałe działanie, tylko sposób, w jaki państwo to robicie, i tutaj zwracam się i do NFZ-u, i do Ministerstwa Zdrowia, bo przecież oczywistym jest, że tego typu decyzje są podejmowane - zakładam - w jakimś porozumieniu, jest z punktu widzenia świadczeniodawców nie do przyjęcia. Czyli wprowadzacie Państwo projekt rozporządzenia, który zawiera lakoniczne uzasadnienie, które nie wskazuje żadnych analiz finansowych, na podstawie których przyjmujecie Państwo pewne wartości, według których będziecie finansować nadwykonania. Wprowadzacie rozwiązanie polegające na tym, że de facto za udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, które są nielimitowane, będziecie Państwo płacić po roku* – mówiła **Bernadeta Skóbel**.

ZPP zadał konkretne pytania o to, czy strona rządowa ma w planach wprowadzanie kolejnych rozwiązań mających na celu znalezienie oszczędności w NFZ, a jeśli tak to jakie; czy NFZ dysponuje analizami finansowymi, na podstawie których wprowadzony został konkretny próg finansowania świadczeń nielimitowanych i jaka była metodologia analizy kosztów zmiennych w sytuacji, w której dla każdego świadczeniodawcy poziom „odcięcia" jest różny, bo zależy od wielkości kontraktu. Ważne pytanie dotyczyło płatności.

To jest takie trochę pytanie retoryczne, ale je zadam – mówiła **Bernadeta Skóbel**. - *Chciałam zapytać, czy Narodowy Fundusz Zdrowia podlega Dyrektywie w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. I pytam o to dlatego, że w tej Dyrektywie jest taki przepis, który mówi o tym, że w przypadku, gdy jakiś warunek w umowie lub praktyka dotycząca daty lub terminu płatności za koszty odzyskiwania nie są uzasadnione warunkami przyznawanymi wierzycielowi lub służą przede wszystkim temu, aby przysporzyć dłużnikowi dodatkowej płynności finansowej na koszty wierzyciela, może być uznane za nadużycie. (…) Dlaczego na to zwracam uwagę? Dlatego, że ta Dyrektywa służy temu, żeby dłużnik jednostronnie nie kształtował umowy w taki sposób, żeby nie płacić, odciągać termin zapłaty za zrealizowaną usługę. Jak mamy płacić wykonawcom w terminie 60 dni w sytuacji, w której Narodowy Fundusz Zdrowia płaci po roku? Czy Państwo, Pana zdaniem, Panie Prezesie, pod tę Dyrektywę podlegacie czy nie?*

Zastępca Prezesa NFZ nie czuł się kompetentny do odpowiedzi na pytanie, czy Fundusz podlega pod wspomnianą Dyrektywę. – *Jeśli chodzi o Dyrektywę, ja nie odpowiem, bo nie jestem ani prawnikiem, ani specjalistą od prawa unijnego, pod jakie zobowiązania konkretnych aktów Narodowy Fundusz Zdrowia podlega* – tłumaczył.

Odnośnie zarządzenia **Jakub Szulc** powiedział, że choć rozumie zaskoczenie samorządów, przedstawione propozycje rozwiązań były znane już wcześniej. – *To nie jest tak, że my z propozycją tych rozwiązań, które przedstawiliśmy, wyszliśmy z dnia na dzień, bo rozmawialiśmy o nich jednak długo wcześniej. I pewnie Państwo, tak jak tu siedzicie, w znakomitej większości wiecie, że mówimy nie tylko o ambulatoryjnych świadczeniach diagnostyki kosztochłonnej, ale mówimy także o ambulatoryjnej opiece specjalistycznej czy rehabilitacji. To są te zmiany, które już zapowiadaliśmy i które będziemy proponować w najbliższym czasie. I ja rozumiem z jednej strony to, o czym mówi pani Mecenas, że państwo macie zobowiązania wobec swoich dostawców, czyli najczęściej osób, które są zatrudnione na podstawie umowy kontraktowej w szpitalu, to znaczy umowy B2B. I też ten obszar, który wybraliśmy do tego, by dokonać w nim zmian, jest obszarem nieprzypadkowym, dlatego że to są właśnie dokładnie te obszary działalności, gdzie mamy bardzo wysoki odsetek osób, które wykonują działalność leczniczą na zasadzie właśnie stosunku cywilno-prawnego* – powiedział.

Gorzkie podsumowanie

Trwające ponad dwie godziny posiedzenie podsumował zastępca dyrektora Biura ZPP **dr Grzegorz Kubalski**, zaznaczając, że będą to gorzkie słowa. – *Państwo przedstawiliście nam kilka informacji. Doceniam, że szły w kierunku pokazania, że jedziemy wspólnie na tym samym wózku. Kłopot polega na tym, że rzeczywistość wygląda trochę inaczej - na dwóch poziomach, zarówno poziomie merytorycznym, jak i na poziomie przekazu publicznego. Na poziomie merytorycznym jest jedna podstawowa różnica. Tak, rzeczywiście wszyscy mamy problemy w systemie ochrony zdrowia. Ale to Państwo odpowiadacie za ustalanie zasad działania bezpośrednio lub pośrednio, podczas gdy my mamy możliwość działania w takich granicach, które państwo nam wyznaczycie. W związku z czym państwa ubolewanie, że jest trudno, jest trochę inne niż to ubolewanie, które my wyrażamy. Bo o ile my nie mamy praktycznie żadnych możliwości zadziałania, to Państwo, zwłaszcza ci, którzy sprawują władzę publiczną, taką możliwość zadziałania mają. Pytanie, czy są do tego skłonni.*

Przedstawiciel ZPP przypomniał słowa Minister Zdrowia **Jolanty Sobierańskiej-Grendy** z wystąpienia, które miało miejsce dzień wcześniej.

– W tej chwili dedykujemy do ochrony zdrowia dodatkowe środki, które mają również wzmocnić reorganizację szpitali". Przed chwilą dowiedzieliśmy się, że z tym kierowaniem środków to jest trochę trudno. „Mają zderegulować niektóre wymagania, które są w szpitalach, więc będziemy mogli optymalnie zorganizować pracę tych szpitali". Proszę Państwa, my jako jednostki samorządu mamy serdecznie dość narracji, z której wynika, że problemy szpitali nie są problemami systemowymi ochrony zdrowia, ale są problemami złego zarządzania w konkretnym szpitalu. Ja dokonam tutaj porównania z sytuacją z edukacji. Jeżeli w klasie nie zdaje dwóch czy trzech uczniów, to znaczy, że jest to problem tych uczniów, bo się nie nauczyli. Jeżeli w klasie nie zdaje 30 uczniów, to znaczy, że jest problem systemowy, bo po prostu nauczyciel niczego nie nauczył. Jeżeli byśmy mieli do czynienia z sytuacją, że mamy 10% szpitali, które nie są sobie w stanie poradzić, to tak, to są pewnie problemy zarządcze. Jeżeli my mamy 10% szpitali, które sobie z trudem radzą i to tylko i wyłącznie dzięki temu, że mają specyficzną strukturę, która pozwala im ciągnąć sytuację i to z roku na rok coraz słabiej, to znaczy, że problem jest po stronie systemu. My w systemie ochrony zdrowia osiągnęliśmy taki etap, że jeżeli nie podejmiemy natychmiast odważnych decyzji, to ten system się rozsypie.

I my nie powinniśmy udawać, że jest inaczej. Nasz wniosek o to, żeby było dedykowane temu posiedzenie Komisji Wspólnej miało właśnie na celu sprawienie, że ten temat głośno wybrzmi w debacie publicznej. Bo to, co my często podnosimy w ramach posiedzeń Zespołu do Spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, to jest w mniejszym czy większym stopniu bagatelizowane, po czym słyszymy po dwóch czy trzech latach: "Nikt tego nie był w stanie przewidzieć". Kłopot polega na tym, że my pewne sytuacje, jako Związek Powiatów Polskich, przewidywaliśmy od lat, mówiliśmy o tym zarówno poprzedniej władzy, jak i obecnej, a sytuacja cały czas jest taka, jaka jest.

Słowa **Grzegorza Kubalskiego** skomentowała **Katarzyna Kęcka**. – *Może nie w pełni spełniliśmy państwa oczekiwania, ale przedstawiliśmy również dzisiaj mechanizmy, które wspomogą procesy restrukturyzacyjne. To, co Pan słusznie zauważył, i my wiemy o tym, to są zaniedbania 30-letnie i to, że obecnie funkcjonujący system ochrony zdrowia realnie nie jest dostosowany do faktycznych potrzeb społeczeństwa, potrzeb związanych z wielochorobowością i z demografią, to, o czym dzisiaj mówiliśmy, to my te mechanizmy projektujemy. Więc proszę nie mówić, że myśmy państwu nic nie przedstawili. Mamy pewien spójny kierunek i chcemy poniekąd, wykorzystując te mechanizmy, przeprojektować system ochrony zdrowia tak, aby był zabezpieczony za 5, za 10, za 15 lat. I wszyscy, jak tutaj siedzimy, mamy też świadomość, że nie zrobimy tego w 3 miesiące* – skomentowała.

Inne sprawy

W związku z tym, że Ministerstwo Zdrowia nie odpowiedziało szczegółowo na wszystkie pytania ze strony przedstawicieli samorządów, **Mieczysław Kieca** zwrócił się z prośbą do korporacji samorządowych o pisemne sformułowanie pytań do 15 kwietnia. Miały one zostać przesłane do Ministerstwa Zdrowia z prośbą o udzielenie odpowiedzi.

KWRiST wydała pozytywną opinię z uwagami do projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej oraz niektórych innych ustaw (UD258).

ZPP zgłasza uwagi do projektu zmian w Kodeksie karnym

Związek Powiatów Polskich skierował do Ministerstwa Sprawiedliwości pismo zawierające uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (UC148).

Zaostrzenie odpowiedzialności karnej za nieużywanie urządzeń ochronnych (art. 1 pkt 8 - zmiana art. 186 Kodeksu karnego)

ZPP sugerował ponowne rozważenie potrzeby zaostrzenia odpowiedzialności karnej za czyn określony w art. 186 KK. Organizacja rozumie intencję „dopasowania rodzajowego" kary do innych nowelizowanych przepisów poprzez wprowadzenie identycznej sankcji, wskazuje jednak na zasadniczą różnicę między czynami stypizowanymi w nowelizowanych art. 171, 181, 182, 183 i 184 KK - które dotyczą przestępstw

polegających na działaniu, często świadomym - a czynem z art. 186 KK, który dotyczy zaniechania, braku należytej staranności lub niedopatrzenia, niewynikającego zawsze ze złej woli.

Zdaniem ZPP biorąc pod uwagę, że sprawcą czynu z art. 186 KK może być szeroki krąg osób dbających na co dzień o sprawność urządzeń, w tym urządzeń publicznych, należy rozważyć pozostawienie także mniej dotkliwych sankcji (kary grzywny, kary ograniczenia wolności). Zwłaszcza pod kątem ewentualnych negatywnych skutków takiego zaniechania, które niekoniecznie mogą wystąpić.

Zbyt daleko idąca penalizacja handlu i przywozu okazów chronionych gatunków (art. 6 pkt 4 - zmiana art. 128a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody)

ZPP wskazał, że projektowana zmiana art. 128a ustawy o ochronie przyrody budzi wątpliwości co do jej zakresu. Organizacja zwróciła uwagę, że sformułowanie „przywożenie z zagranicy" obejmuje z perspektywy polskiego prawa również wewnątrzwspólnotowy transport okazów, który - w rozumieniu rozporządzenia Rady 338/97 - jest w pełni dopuszczalny po uzyskaniu stosownych zezwoleń i świadectw pochodzenia CITES. Dopuszczalny jest również - po spełnieniu wymogów formalnych - handel takimi gatunkami.

ZPP wskazał, że kwestie te są ściśle związane z zadaniami starostów, którzy prowadzą rejestry zwierząt wymienionych w załącznikach rozporządzenia Rady 338/97. Organizacja zwróciła uwagę na przykład podmiotów gospodarczych prowadzących handel żywymi zwierzętami gatunków chronionych, które zgodnie z art. 64 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody nie mają obowiązku rejestracji tych zwierząt u starosty.

ZPP ocenił, że nowa treść przepisu - bez dodania klauzuli dotyczącej posiadania wymaganych zezwoleń, świadectw lub innej dokumentacji - może być interpretowana jako całkowity zakaz handlu i transportu okazów do Polski, zapewne wbrew intencjom projektodawców. Organizacja wskazała, że obowiązujące brzmienie przepisu precyzuje karalny charakter czynu, dookreślając że karalny jest wyłącznie handel mający negatywny wpływ na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku. ZPP zwrócił również uwagę, że przepis dyrektywy będącej podstawą tej części projektu - art. 3 ust. 2 lit. o Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1203 z dnia 11 kwietnia 2024 roku w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne i zastępująca dyrektywy 2008/99/WE i 2009/123/WE - mówi o penalizowaniu przypadków dotyczących znacznej liczby okazów.

Organizacja zaproponowała następujące brzmienie przepisu:

„1. Kto, nie posiadając stosownych zezwoleń, świadectw lub innej, wymaganej prawem dokumentacji, handluje lub przywozi z zagranicy okaz lub okazy gatunków podlegających ochronie na podstawie przepisów rozporządzenia Rady 338/97 podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5."

Ewentualnie ZPP postulowało bardziej szczegółowe uzasadnienie i wyjaśnienie nowej treści przepisu po uprzednim uzgodnieniu jej z Ministerstwem Klimatu i Środowiska.

Drugie kwietniowe posiedzenie plenarne KWRiST

29 kwietnia 2026 r. odbyło się plenarne posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, które rozpoczęło się minutą ciszy dla uczczenia tragicznie zmarłego posła Łukasza Litewki.

W części merytorycznej poruszony został m.in. temat zadań zleconych, propozycji podziału pozostałej części rezerwy subwencji ogólnej na rok 2026 oraz koordynacji opieki długoterminowej.

Obradom przewodniczyli Prezydent Wodzisławia Śląskiego **Mieczysław Kieca** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali Wiceprezes Zarządu ZPP **Jan Grabkowski**, Dyrektor Biura **Rudolf Borusiewicz** oraz jego Zastępca **Grzegorz P. Kubalski**.

Zadania zlecone – problem nierozwiązany

Prezes Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego prof. **Paweł Swianiewicz** przedstawił prezentację pt. "W otchłani niepewności, czyli finansowanie zadań zleconych samorządom terytorialnym", będącą zapowiedzią raportu na ten temat.

Problem zadań zleconych skomentował następnie m.in. **dr Grzegorz P. Kubalski**, przypominając, że pozostaje on nierozwiązany od lat. – *Wszyscy - jak jeden mąż - wiemy, że zadania zlecone z zakresu administracji rządowej są niedofinansowane w mniejszym lub większym stopniu* – mówił. – *Ewentualnie kwestią znaku zapytania jest to, ile to niedofinansowanie konkretnie wynosi. Problem tylko polega na tym, że my od lat mamy postawę ze strony administracji rządowej - nie mówię o tej konkretnej, bo to jest konsekwentnie, niezależnie od tego, jaką barwę polityczną ma rząd - udającą, że problemu nie ma. Rozumiem, że jest to opłacalne z punktu widzenia budżetu państwa, przynajmniej w krótkiej perspektywie czasu, tylko to jest po prostu elementarnie nieuczciwe. Bo jeżeli my, jako jednostki samorządu, mamy realizować określone zadania na zlecenie rządu, w związku z faktem, że rząd uznał, że ten poziom organizacji przestrzennej państwa jest optymalny do danych zadań, to powinien wywiązywać się ze zobowiązań. Przy czym, to jest perspektywa krótkoterminowo korzystna, bo narastające niezadowolenie w powiązaniu z kilkoma innymi czynnikami w jednostkach samorządu terytorialnego, przekłada się na coraz większą skłonność do występowania przed sądami odnośnie pokrycia rzeczywistych kosztów. I jeżeli tak się stanie, to tak na dobrą sprawę przegrają na tym wszyscy. Po pierwsze, sądy będą dociążone dodatkowymi sprawami i to potencjalnie relatywnie w dużej ilości; koszty, które finalnie będzie musiał ponieść budżet państwa w związku z odsetkami, kosztami sądowymi, będzie jeszcze wyższy. A problem będzie dalej tkwił i dalej pozostawał nierozwiązany. W związku z czym, apel z naszej strony, żeby wreszcie jednak nad tym zagadnieniem na poważnie się pochylić z zamiarem jego rozwiązania, a nie tylko pozorowania rozwiązania.*

Opieka długoterminowa ponownie w pracach Zespołu

W porządku obrad znalazł się punkt dotyczący projektu ustawy o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych (UD326), który m.in. wprowadza przepisy dotyczące ustanowienia programu rządowego w zakresie rozwijania i zapewniania usług wsparcia osobom, które ukończyły 65. rok życia, jako świadczenia

niepieniężnego, zwanego „bonem senioralnym”. Strona samorządowa, po pracach w Zespole ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST, zdecydowała się zaopiniować akt negatywnie, jednak Sekretarz Stanu i Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Senioralnej **Małgorzata Okła-Drewnowicz** zwróciła się w czasie posiedzenia plenarnego z prośbą o ponowne rozważenie tej opinii.

W odpowiedzi **Grzegorz P. Kubalski** raz jeszcze wytłumaczył, że strona samorządowa nie sprzeciwia się pomocy osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji, lecz przyjęciu tak źle skonstruowanych rozwiązań - ustawa ma nie zapewniać samorządom powiatowym odpowiednich narzędzi, kompetencji do podejmowania skutecznych interwencji i źródeł finansowania do realizacji przypisanych im zadań, zaś sporządzona do projektu Ocena Skutków Regulacji jest nierzetelna.

Przedstawiciel ZPP przypomniał także, że bon senioralny miał zostać uregulowany w odrębnej ustawie, która była pozytywnie opiniowana przez KWRiST. – *Państwo z pełnym cynizmem dorzuciliście te rozwiązania do ustawy o opiece długoterminowej, żeby mieć argument mówiący o tym, że może jednak wydamy opinię pozytywną, bo co prawda ta ustawa obciąża powiaty, nie dając im pieniędzy, ale daje jednocześnie pieniądze, które będą mogły gminy przeznaczać na określone działania. I w tym momencie było to z naszego punktu widzenia celowe wprowadzenie rozwiązań, które mają zwiększyć szansę tego projektu ustawy* – mówił.

Ostatecznie dyskusja na temat projektu będzie kontynuowana 4 maja na wspólnym posiedzeniu Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli oraz Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej.

MF wobec propozycji samorządów

Strona samorządowa zwróciła się z wnioskiem o odniesienie się Ministra Finansów do przedstawionej przez nią propozycji podziału pozostałej części rezerwy subwencji ogólnej na rok 2026.

W odpowiedzi Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk** zapowiedziała, że - jeżeli chodzi o podziały na kategorie różnych potrzeb - Ministerstwo kierunkowo popiera propozycję samorządów. Wniesie jednak inne uwagi wynikające z racji przyjętych założeń. – *Przy wyliczaniu tych różnych poziomów, np. porównujecie państwo rok 2025 z rokiem 2026. My chcielibyśmy, żeby te porównania opierały się na uwzględnieniu pełnych dochodów. Również, jeżeli państwo subwencję uzupełniającą pomniejszacie dla potrzeb tych obliczeń o te wyrównania CIT-u. My uważamy, z naszego punktu widzenia, że jest to niewłaściwe, dlatego że wtedy zerujecie państwo to zwrócenie tych środków. To w zasadzie z jednej strony wyrównujemy te dochody, których nie uzyskały te jednostki, a z drugiej strony one są jakby karane przy podziale. Chcielibyśmy również, żeby dla porównania tych dochodów rok do roku uwzględniać wszelkie dochody, łącznie z podatkami lokalnymi. To są takie jak gdyby główne kierunki* – wyliczała.

Pismo ze szczegółami w tej sprawie miało zostać przekazane stronie samorządowej do końca kwietnia.

Środki na pomoc społeczną

Na prośbę strony rządowej z porządku obrad zdjęty został punkt związany z planami finansowymi na rok 2027, dotyczącymi zabezpieczenia środków na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy zastępczej.

Korzystając z okazji, sekretarz strony samorządowej **Marek Wójcik** po raz kolejny przypomniał, że są to zadania niedoszacowane i zaapelował o zwiększenie środków na ten obszar w kolejnym roku. – *W ciągu ostatnich 5 lat ubyło 4 tys. rodzin zastępczych. Mamy już w tej chwili ponad 2 tys. dzieci z wyrokami sądowymi, które czekają na umieszczenie w pieczy zastępczej. Pojawia się projekt ustawy, z której wynika, że potrzeby, dotyczące umieszczenia tych dzieci w nowych formach pieczy zastępczej nie będą nic kosztowały. To jest nieprawda!* – mówił.

Sekretarz zapowiedział, że strona samorządowa będzie wspierała działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zmierzające do tego, by Minister Finansów uwzględnił te potrzeby w stopniu większym, niż do tej pory. – *Chcielibyśmy, żeby na starcie, już w maju, przy wstępnych pracach nad budżetem na 2027 rok, zauważyć potrzeby w zakresie pieczy zastępczej, w odpowiedni sposób podnosząc dotychczasowe kwoty wydawane na te zadania. Po pierwsze dlatego, że już było niedoszacowanie. Po drugie, że planuje się w ustawie o pieczy zastępczej nowe formy wsparcia, które - mimo że mają być fakultatywne - będą wymagały od nas podjęcia przedsięwzięć, bez najmniejszych wątpliwości. Na nie trzeba będzie znaleźć pieniądze* – powiedział.

Inne sprawy

Mieczysław Kieca przypomniał, że kilka miesięcy temu strona samorządowa złożyła propozycje do tzw. „pakietu 2.0" i że do dnia posiedzenia odpowiednie resorty nie przedstawiły na ich temat swojego stanowiska. Zwrócił się z prośbą, aby zrobiły to w najbliższym miesiącu. Wówczas samorządy będą mogły przedłożyć kolejne propozycje, w ramach „pakietu 3.0".

Współprzewodniczący zapowiedział także przekazanie w kolejnym dniu pisma do sekretariatu KWRiST. – *Mieliśmy zgłoszone wnioski o kilka dodatkowych punktów Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej. Będę prosił, aby te punkty - zadekretowane - były przesłane na odpowiednie zespoły robocze z prośbą o udzielenie informacji. W zależności od tych informacji będziemy decydować, czy będą te punkty wnoszone do spraw różnych na kolejnych posiedzeniach Komisji Wspólnej* – mówił.

Marek Wójcik poinformował, że na czas uzasadnionej nieobecności przedstawicielki KWRiST w Radzie Dialogu z Młodym Pokoleniem **Beaty Stepaniuk-Kuśmierzak**, będzie zastępować ją **Agnieszka Parol-Górna**.

Burmistrz Kowala **Eugeniusz Gołembiewski** zwrócił się z pytaniem o to, czy zostanie uruchomiona rezerwa na aktywne formy walki z bezrobociem. Pytanie to pozostało bez odpowiedzi ze względu na brak na sali osoby kompetentnej do jej udzielenia. Burmistrz przypomniał także o konieczności nowelizacji ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Strona rządowa poinformowała, że zgodnie z ustaleniami za tę ustawę odpowiedzialny będzie minister właściwy ds. rozwoju.

KWRiST upoważniła właściwy Zespół do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw (UD335) (WPL MI 163) (Ministerstwo Rozwoju i Technologii) oraz do projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (UD232).

Na posiedzeniu zapowiedziano, że 24 czerwca br. odbędzie się dodatkowe posiedzenie plenarne KWRiST poświęcone wyłącznie tematom: nowelizacji ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zadań zleconych, dodatkowych dochodów JST z zaproszeniem przedstawicieli Rady Fiskalnej, a także kwestii związanych z wyliczaniem potrzeb oświatowych. Standardowe posiedzenie czerwcowe odbędzie się w lipcu.

KWRiST rozpatrzyła pozytywnie następujące wnioski:

- ✓ wniosek Ministra Edukacji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (UD 381);
- ✓ wniosek Ministra Edukacji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (ID109);
- ✓ wniosek Ministra Finansów i Gospodarki o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o zmianie ustawy o własności lokali (UD312) (Ministerstwo Rozwoju i Technologii) – pod warunkiem, że opinia będzie pozytywna;
- ✓ wniosek Ministra Zdrowia o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (MZ 1841);
- ✓ wniosek Ministra Edukacji o upoważnienie zespołu do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia oraz uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia nowego programu rządowego wspierania organów prowadzących szkoły podstawowe i placówki doskonalenia nauczycieli w zakresie wyposażania lub doposażania szkolnych pracowni do prowadzenia zajęć w ramach pracowni Kompas Jutra;
- ✓ wniosek Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o upoważnienie zespołu do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i ochronie, udziale społeczeństwa (UD224);
- ✓ wniosek Wicemarszałka Województwa Pomorskiego o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej do projektu zmiany Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej (RPS BZiWS).

KWRSiT rozpatrzyła negatywnie następujące wnioski:

- ✓ wniosek Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych;

- ✓ wniosek Ministra Finansów i Gospodarki o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zakresu projektu miejscowego planu rewitalizacji w części tekstowej oraz zakresu i formy wizualizacji ustaleń miejscowego planu rewitalizacji (Ministerstwo Rozwoju i Technologii);
- ✓ wniosek Ministra Finansów i Gospodarki o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu do wydania opinii wiążącej do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Ministerstwo Rozwoju i Technologii).

KWRiST zaopiniowała pozytywnie następujące projekty:

- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (UD219) - opinia pozytywna z uwagą, by w przyszłości zasady tworzenia ciał doradczych przy organach stanowiących zostały uregulowane systemowo, zamiast indywidualnie – dla potrzeb każdego kolejnego środowiska domagającego się ustanowienia dla niego szczególnej rady;
- ✓ projekt ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w europejskim systemie informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) (UC104);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego (MZ 1858);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie systemu zarządzającego trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym (MZ 1863);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 1883) – opinia pozytywna z uwagą Związku Powiatów Polskich, zgodnie z którą zmiana rozporządzenia nie powinna stanowić podstawy do obniżenia wyceny świadczeń przez szpitale w przypadku obsługi pacjenta w terminie do dwunastu godzin;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wykazu państw, których obywatele posiadający zezwolenie na pracę nie są uprawnieni do wykonywania pracy w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach ruchu bezwizowego (poz. 98 MRPiPS);
- ✓ projekt Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie edukacji i kapitału społecznego (Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego);
- ✓ projekt zmiany Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego (Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy - Kodeks karny skarbowy (Ministerstwo Finansów) (UDER 107);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa (Ministerstwo Finansów) (UC 138);

- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Rejestru Urbanistycznego (Ministerstwo Rozwoju i Technologii) - opinia pozytywna z prośbą ze strony Związku Gmin Wiejskich RP o wydłużenie okresu przejściowego;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu legalizacji tablic rejestracyjnych oraz warunków technicznych i wzorów znaku legalizacyjnego (WPL MI 163);
- ✓ projekt ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego w zakresie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych (UD262) (Ministerstwo Infrastruktury);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz niektórych innych ustaw (UC97) (Ministerstwo Klimatu i Środowiska);
- ✓ projekt ustawy o zapewnieniu gospodarce krajowej dostępu do surowców, w tym surowców krytycznych (UC83) (Ministerstwo Klimatu i Środowiska) - art. 14 zostanie doprecyzowany w trybie roboczym;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie granicy portu morskiego w Nowej Pasłęce;
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (UDER44) (Ministerstwo Klimatu i Środowiska) - opinia pozytywna z uwagą ZWRP;
- ✓ Transza (6-ZM) projektów rozporządzeń Ministra Klimatu i Środowiska zmieniających rozporządzenia w sprawie specjalnych obszarów ochrony siedlisk:
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostrzyca Proboszczowicka (PLH020042) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolny Wieprz (PLH060051) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk specjalnego obszaru ochrony siedlisk Terespol (PLH060053) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Komaszyce (PLH060063) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Niedzieliski Las (PLH060092) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka (PLH080007) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Małomickie Łęgi (PLH080046) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
    - ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Rynna Jezior Rzepińskich (PLH080049) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),

- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Prądnika (PLH120004) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolinki Jurajskie (PLH120005) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska),
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Lipówka (PLH120010) (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska).

ZPP zgłosił uwagi do projektu ustawy o równym wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości, opracowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Projekt datowany jest na 29 kwietnia 2026 roku. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwaga dotycząca trybu prac nad projektem

ZPP zwraca uwagę, że strona samorządowa nie otrzymała stanowiska resortu do uwag zgłoszonych do poprzedniej wersji projektu. Brak informacji zwrotnej przed planowanym posiedzeniem Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej powoduje konieczność powielania uwag w kolejnej korespondencji. Organizacja wskazała ponadto, że z uwagi na przedmiot regulacji wpływający na funkcjonowanie urzędów administracji publicznej projekt powinien być również opiniowany przez Zespół ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli.

Uwagi szczegółowe

Forma regulacji – uwaga ogólna

ZPP postulował, by projektowane zmiany były wprowadzane bezpośrednio w Kodeksie pracy, wskazując jako cel ułatwienie stosowania przepisów przez pracodawców i zapewnienie spójności aktów prawnych.

Rozdział 1 – ustalanie liczby pracowników

ZPP postulował wprowadzenie przepisów określających, według stanu na jaki dzień ustala się liczbę pracowników oraz czy jest to średnia pracowników z roku czy stan na konkretny dzień. Organizacja wskazuje, że projekt wprowadza pojęcie rocznej jednostki roboczej wyłącznie w odniesieniu do sprawozdania z luki płacowej, a z definicji tego pojęcia wynika, że nawet krótkotrwałe zatrudnienie powoduje wliczenie danej osoby do rocznych jednostek roboczych.

Art. 4 i art. 7 – kategorie pracowników a pragmatyki służbowe

ZPP pytał, czy kwestie określone w art. 4 i 7 mogą lub powinny być uregulowane w regulaminie wynagradzania. Wskazuje ponadto, że nie jest jasne, jak ustalanie kategorii pracowników ma się do listy stanowisk pracy i przypisanych im kategorii zaszeregowania na potrzeby ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego w pragmatykach służbowych. Nie zawsze pracownicy zatrudnieni na stanowiskach o tej samej nazwie, wykonują pracę o tej samej wartości.

Art. 2 pkt 1 w związku z art. 62 (zamiana art. 18(3c) §2 Kodeksu pracy - definicja składników wynagrodzenia

ZPP wskazał, że w przypadku podmiotów objętych Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych powstanie wątpliwość czy świadczenia z funduszu również będą objęte definicją składników uzupełniających lub zmiennych. Pojawia się pytanie czy do innych świadczeń trzeba będzie zaliczać również świadczenia z tytułu delegacji pracowników (diety, zwrot kosztów podróży, kilometrówka, zapewnienie noclegu itp.) oraz jak powinien być traktowany dodatek stażowy, który z założenia będzie zaburzać prawidłowość wyliczenia średnich poziomów wynagrodzeń.

Organizacja wskazała, że chociaż świadczenia ZFSS co do zasady powiązane są z faktem zatrudnienia, przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Podobnie rzecz się ma z kosztami delegacji. Jeżeli świadczenia te nie przekraczają progu wynikającego z przepisów prawa powszechnie obowiązującego to takie świadczenia nie powinny być zaliczane do świadczeń z tytułu zatrudnienia.

Art. 12 ust. 2 – zwolnienie pracodawców zatrudniających mniej niż 50 pracowników

ZPP wskazał, że Dyrektywa zezwala na zwolnienie pracodawców zatrudniających mniej niż 50 pracowników z obowiązku zapewnienia dostępu do czynników wzrostu wynagrodzeń, i pyta, dlaczego projekt nie przewiduje takiego zwolnienia. Organizacja wskazała, że jest to sprzeczne z procedowanym obecnie projektem Programu regulacyjnego na lata 2026-2028, i wnosi o zastosowanie tego zwolnienia.

Art. 14 ust. 8 – termin udzielenia informacji pracownikowi

ZPP postulował zmianę terminu na udzielenie pracownikowi informacji z 30 dni na 2 miesiące, wskazując że projekt bez uzasadnienia dwukrotnie skraca termin przewidziany w Dyrektywie.

Art. 23 ust. 1 – termin przekazywania sprawozdań

ZPP postulował zmianę daty przekazywania pierwszych sprawozdań z 31 marca na 7 czerwca, wskazując że data 7 czerwca wynika z Dyrektywy. Organizacja wskazała, że dla pracodawców sektora finansów publicznych pierwszy kwartał roku jest już obecnie mocno obciążający z uwagi na kumulację wielu obowiązków sprawozdawczych.

Art. 23 ust. 4 – otwarty katalog danych żądanych przez organ monitorujący

ZPP postulował skreślenie fragmentu „dodatkowe informacje wskazane przez organ monitorujący, w szczególności", wskazując że obecne sformułowanie tworzy otwarty katalog danych, których może żądać organ monitorujący. Może to prowadzić do nakładania na pracodawców obowiązków niewynikających z Dyrektywy oraz do dodatkowych, kosztownych obciążeń sprawozdawczych.

Art. 24 w związku z art. 71 – termin udostępnienia narzędzia pracodawcom

ZPP wskazał, że narzędzie, o którym mowa w art. 24, powinno zostać udostępnione pracodawcom z odpowiednim wyprzedzeniem, umożliwiającym przygotowanie się do wdrożenia ustawy. Organizacja zauważyła, że art. 71 nie określa terminu udostępnienia tego narzędzia.

Art. 72 – przesunięcie terminu sporządzenia sprawozdania

ZPP postulował doprecyzowanie, że przepis odnosi się również do przesunięcia w czasie obowiązku sporządzenia sprawozdania. W projektowanym przepisie jest mowa o przesunięciu w czasie obowiązku przekazania pierwszego sprawozdania z luki płacowej. Projekt ustawy – w przeciwieństwie do Dyrektywy - rozróżnia pojęcie sporządzenia sprawozdania od jego przekazania.

ZPP zgłosił uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie opłat za dane z rejestru PESEL

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL, datowanego na 30 kwietnia 2026 roku. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Brak uzasadnienia wysokości nowej opłaty

ZPP wskazał, że projekt wprowadza nowy rodzaj opłaty za udostępnienie danych z rejestru PESEL w zakresie danych o seriach, numerach i datach ważności ważnych dowodów osobistych, ustalonej w wysokości 0,30 zł za każde pobranie informacji. Opłata ta dotyczy podmiotów pozyskujących dane w celach komercyjnych. Organizacja wskazuje, że jej wysokość przyjęto na analogicznym poziomie co obowiązująca opłata za dostęp do danych z rejestru PESEL w drodze weryfikacji dla podmiotów publicznych, jednak zarówno w uzasadnieniu, jak i w OSR projektu nie przedstawiono żadnego uzasadnienia dla przyjętej wysokości tej nowej opłaty. ZPP postulował, by takie uzasadnienie zostało przedstawione.

Niekompletność i niejednoznaczność przepisu dotyczącego wezwań do uiszczenia opłaty

ZPP zgłosił dwa zastrzeżenia redakcyjne do § 4 ust. 3 i proponuje następujące brzmienie: „*W wezwaniu do uiszczenia opłaty, o której mowa w § 2 pkt 2 i 3, wskazuje się odpowiednio liczbę jednostkowych weryfikacji, jakie zostały wygenerowane z rejestru PESEL w danym okresie lub liczbę informacji o seriach, numerach*

i datach ważności dowodów osobistych, jakie zostały pobrane z rejestru PESEL w danym okresie. Wezwania wysyłane są nie częściej niż raz w miesiącu."

Pierwsze zastrzeżenie dotyczy braku słowa „odpowiednio" w treści przepisu, co może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych co do tego, które dane dotyczą pkt 2, a które pkt 3.

Drugie zastrzeżenie dotyczy niezgodności wewnętrznej projektu: zgodnie z § 1 pkt 3 oraz § 2 pkt 3 udostępnienie ma dotyczyć danych o seriach, numerach i datach ważności dowodów osobistych, tymczasem w § 4 ust. 3 wskazano wyłącznie serie i numery, pomijając daty ważności. ZPP postuluje ujednolicenie projektu w tym zakresie.

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST

15 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Przedmiotem obrad był projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z organizacją XXVI Światowego Jamboree Skautowego w Polsce w 2027 r. (UD359).

Jest to specustawa, dotycząca niektórych aspektów organizacji w Gdańsku Światowego Jamboree. Istotne dla samorządów przepisy związane są z zaangażowaniem szpitali oraz ze skróconą - wyłącznie na potrzeby organizacji wydarzenia - procedurą wnoszenia sprzeciwu do zgłoszenia budowy tymczasowego obiektu budowlanego związanego z wydarzeniem. Projekt został przekazany stronie samorządowej już w lutym. W drugiej wersji dokumentu uwzględniona została większość uwag zgłoszonych przez Związek Powiatów Polskich.

W czasie spotkania mec. **Katarzyna Liszka-Michałka** z ZPP zwróciła się z prośbą o ustosunkowanie się do dwóch uwag Organizacji, które nie znalazły odzwierciedlenia w dokumencie.

Pierwsza uwaga dotyczyła rozszerzenia kręgu osób, do których mają zastosowanie przepisy mówiące o zwiększeniu gotowości medycznej, o kierowców w zespołach ratownictwa medycznego oraz osoby niewykonujące zawodów medycznych, stanowiące personel medyczny (art. 6 ust. 1 oraz art. 8 ust. 1 pkt 4 projektu). – *Ten zapis wiąże nam ręce. Nie będziemy mogli zaangażować podmiotów, które wskazaliśmy w uwagach, czyli kierowców i personelu pomocniczego, bo nie są to osoby, które wykonują zawód medyczny w rozumieniu tego artykułu 6 ust. 1, który państwo proponują* - argumentowała prawniczka.

W odpowiedzi Zastępca dyrektora w Departamencie Spraw Obywatelskich w MSWiA **Cezary Maliszewski** zapewnił, że realizatorzy nie upatrują problemu w tej kwestii. – *Rozmawialiśmy także o tym na roboczo z Urzędem Miasta Gdańska, że nie ma potrzeby takiej konkretyzacji, którą państwo zaproponowali, żeby rozszerzać ten krąg osób, wskazanych w tym przepisie o te wskazane przez państwa* - powiedział.

Kolejna uwaga dotyczyła dodawanego art. 26k ust. 5 ustawy o działaniach antyterrorystycznych. Związek Powiatów Polskich zaproponował poszerzenie kręgu podmiotów, które otrzymują plan zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego do wiadomości o wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz starostę. Zdaniem organizacji jest to o tyle zasadne, że oba organy są terytorialnymi organami ochrony ludności, a także oba wypełniają zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Dodatkowo starosta jest nominalnym zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży. – *Uzupełnili państwo katalog podmiotów, które otrzymają plan zabezpieczenia medycznego o Prezydenta Miasta Gdańska, a jeżeli chodzi o ten plan zapewnienia bezpieczeństwa i porządku, nie ma tutaj nikogo z poziomu lokalnego. Dlaczego?* - dopytywała mec. **Katarzyna Liszka-Michałka**.

Z odpowiedzi przedstawiciela resortu wynika, że strona rządowa nie dostrzega takiej potrzeby. – *Krąg podmiotów, które zostały wskazane jako te, które powinny uzyskać ten plan zabezpieczenia porządku publicznego, wynika z pragmatyki i także z doświadczeń dotychczasowych specustaw, które były uchwalane na potrzeby organizacji innych wydarzeń. Na przykład ustawa o organizacji szczytu NATO. I nie dostrzegliśmy tutaj takiej potrzeby, żeby ten zakres, żeby ten plan zabezpieczenia porządku publicznego był kolportowany do szerszego kręgu podmiotów, tylko do tych, które mają istotny wpływ na realizację tego planu ewentualnie* – mówił **Cezary Maliszewski**.

Spotkanie zakończyło się wydaniem pozytywnej opinii wiążącej do projektu.

Majowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

27 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Była to szczególna data, gdyż właśnie 27 maja obchodzony był Dzień Samorządu Terytorialnego.

Niech dzisiaj ze strony Komisji dla wszystkich wójtów, burmistrzów, prezydentów, starostów, marszałków i wszystkich współpracowników administracji samorządowej popłyną jak najlepsze życzenia oraz podziękowania za całą pracę trudną, wymagającą dialogu i kompromisu w rozwiązywaniu problemów lokalnych ze społeczeństwem – mówił Współprzewodniczący ze strony samorządowej **Mieczysław Kieca**.

Jej Sekretarz **Marek Wójcik** zapewnił z kolei, że życzenia kierowane są także do przedstawicieli administracji rządowej, uczestniczących w pracach KWRiST. Życzliwe słowa popłynęły również ze strony rządowej.

Ze względu na inne zobowiązania w obradach wyjątkowo nie uczestniczył Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali Wiceprezes Zarządu ZPP **Jan Grabkowski** oraz Zastępca Dyrektora Biura **Grzegorz Kubalski**.

Decyzje i sprawczość zamiast zbywania

Strona samorządowa wyraziła głębokie rozczarowanie tempem i rezultatami prac nad propozycjami legislacyjnymi zgłoszonymi przez nią w ramach „pakietów samorządowych" 1.0 oraz 2.0. – *Nie mówimy dziś o postulatach politycznych, nie mówimy o ideologii, nie mówimy o sporze kompetencyjnym. Mówimy o konkretnych, praktycznych rozwiązaniach przygotowanych przez samorządowców - ludzi, którzy każdego dnia odpowiadają za funkcjonowanie państwa najbliżej obywatela, o rozwiązaniach wynikających z doświadczenia, orzecznictwa, kontroli, problemów organizacyjnych i realnych potrzeb mieszkańców. W wielu przypadkach są to zmiany porządkujące, deregulacyjne, usuwające absurdy administracyjne albo luki prawne; takie, które nie generują wielkich kosztów dla budżetu państwa, ale mogą realnie poprawić sprawność działania administracji publicznej* - mówił **Mieczysław Kieca** w emocjonalnym wystąpieniu podsumowującym współpracę w tym zakresie.

Z analizy stanowisk resortów do przedstawionych propozycji wyłania się obraz, który stronie samorządowej trudno jest zaakceptować. – *W miejsce partnerskiej rozmowy często otrzymujemy odpowiedzi zachowawcze, asekuracyjne albo po prostu negatywne; nawet wobec propozycji, które wcześniej były uznawane za zasadne i kierunkowo słuszne. W części stanowisk ministerstw odnosimy wręcz wrażenie, że większą obawę budzi zwiększenie sprawczości samorządów, niż rzeczywiste rozwiązanie problemu obywatela. Przykłady można mnożyć. Kiedy samorządy proszą o możliwość skutecznej ochrony własnego majątku i prawa do udziału w postępowaniach dotyczących ich interesu prawnego, słyszą, że mogłoby to być zbyt trudne dla administracji. Kiedy wskazują na absurd sytuacji, w której gmina płaci sama sobie, generując wyłącznie biurokrację i koszty obsługi, otrzymują odpowiedź, że problem wymaga dalszych analiz. Kiedy proponują rozwiązania dla miejscowości turystycznych i uzdrowiskowych, które realnie mierzą się z przeciążeniem infrastruktury, słyszą, że mogłoby to zostać źle odebrane społecznie. A przecież właśnie po to istnieje Komisja Wspólna – żeby problemy praktyczne rozwiązywać wspólnie, a nie wyłącznie opisywać powody, dla których nie da się czegoś zrobić* – mówił Współprzewodniczący Komisji.

Mieczysław Kieca przypomniał również, że samorządowcy poważnie potraktowali wypowiedź Premiera Donalda Tuska z 2023 r.: „*Samorząd terytorialny, ten cud, który się zdarzył w tak krótkim czasie po obaleniu komunizmu, zmienił Polskę na lepsze, skuteczniej niż rewolucje i powstania".* - jako zapowiedź nowego otwarcia, powrotu do partnerskich relacji państwa z samorządem, odbudowy zaufania i realnego dialogu. Dziś chcą, by za tymi deklaracjami szły konkretne działania legislacyjne i instytucjonalne. – *Samorząd nie oczekuje przywilejów. Samorząd oczekuje podmiotowego traktowania. Oczekuje, że władza praktyków będzie traktowana jako wartość dla państwa, a nie problem do odrzucania w uzgodnieniach międzyresortowych. Oczekuje, że propozycje wypracowane przez stronę samorządową będą analizowane z intencją rozwiązania problemu, a nie wyłącznie z perspektywy ryzyka proceduralnego czy potencjalnej komplikacji dla administracji centralnej. Bo prawda jest taka, że bez silnego samorządu nie będzie silnego państwa. To samorządy organizują transport lokalny, edukację, pomoc społeczną, gospodarkę komunalną, politykę mieszkaniową, bezpieczeństwo lokalne, inwestycje i usługi publiczne, z których codziennie korzystają miliony obywateli. I dlatego apelujemy dziś do strony rządowej, nie tylko o informację o stanie prac, ale przede wszystkim o zmianę podejścia do współpracy ze stroną samorządową. Potrzebujemy rzeczywistego partnerstwa. Potrzebujemy sprawczości. Potrzebujemy decyzji. Potrzebujemy zaufania do samorządów. Bo samorząd terytorialny nie jest problemem państwa. Samorząd jest jednym z największych*

sukcesów polskiej demokracji i powinien być traktowany jako partner współodpowiedzialny za przyszłość Rzeczypospolitej.

Marek Wójcik poinformował, że spośród 47 propozycji legislacyjnych przekazanych w ramach „pakietu samorządowego 2.0", 44 zostało ocenionych przez stronę rządową negatywnie; w przypadku dwóch propozycji resorty przekazały, że nie są właściwe do ich rozpatrywania, a co do jednej, choć nie w całości, resort zdrowia stwierdził, że warto się nad nią pochylić. – *Chcielibyśmy, aby propozycje z pakietu numer 2 jeszcze raz zostały omówione na Zespołach. Niech przedstawiciele administracji rządowej, patrząc nam w oczy, powiedzą, dlaczego nie zgadzają się z tego typu propozycjami. Łatwo mówi się „nie", jak się jest anonimowym. Niech ci, którzy mówią "nie", spotkają się z nami i wyjaśnią, dlaczego nie chcą robić tych rzeczy. Niech wyjaśnią, dlaczego uważają, że nie są one potrzebne mieszkańcom, wspólnotom samorządowym* – powiedział.

Propozycje zgłoszone w ramach pakietu 2.0 miały powrócić do prac w Zespołach. Temat miał być również omawiany na kolejnym posiedzeniu KWRiST.

Problematyczne zgony

KWRiST upoważniła Zespół do Spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (UD 234). Zasadniczym celem nowelizacji jest kompleksowe uregulowanie kwestii zadań realizowanych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, związanych z procedurą stwierdzania i dokumentowania zgonu. Akt był przedmiotem dyskusji podczas prac Zespołów.

Kluczowe uwagi do projektu przypomniał na posiedzeniu **Grzegorz Kubalski**. – *Projekt dotyczy niewątpliwie bardzo istotnej kwestii, o którą my jako strona samorządowa już od lat, a za chwilę będzie można powiedzieć dekad, wnosimy. Natomiast w obecnym kształcie projektu odnosimy wrażenie, że projektodawcy nieco oderwali się od rzeczywistości i żyją w świecie równoległym* – mówił, tłumacząc, że skutkiem projektowanej regulacji będzie konieczność stwierdzania przez nocną i świąteczną opiekę zdrowotną ok. 100 tys. zgonów rocznie. – *Jest to bardzo duża skala obciążenia, którą projektodawcy ledwo zauważają, a co więcej, zakładają, że właściwie odbędzie się to w ramach obecnych kosztów, jeżeli mówimy o funkcjonowaniu podmiotów, w których ta pomoc świąteczna i nocna jest świadczona, co jest oczywiście założeniem kontrfaktycznym. Niezależnie od tego, z dużym zdziwieniem - my jako Związek Powiatów Polskich - przyjmujemy trudności w zrozumieniu uwagi, że konstrukcja polegająca na tym, że umowa jest zawierana między wojewodą a konkretnym podmiotem, który świadczy usługi, a wynagrodzenie nie jest wypłacane stronie umowy, tylko jest wypłacane w określonej, zresztą za niskiej kwocie, lekarzowi, który będzie stwierdzał zgon, jest zaskakujące z tego względu, że w ten sposób określoną znaczną pulę kosztów przerzucacie Państwo bezpośrednio na podmioty, które będą stroną umowy z wojewodą. W związku z czym, jeżeli Państwo nie chcecie uzyskać opinii negatywnej na posiedzeniu Zespołu, bardzo proszę, żeby się gruntownie pochylić nad naszymi uwagami i znaleźć w tym zakresie rozwiązanie, bo w przeciwnym wypadku zrobicie Państwo „skok na kasę" i zdemontowanie funkcjonowania systemu nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej.*

Wniosek o kartę parkingową

Komisja nie wydała ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych. Akt przewiduje odstąpienie od obowiązku osobistego składania wniosku o wydanie karty parkingowej. Celem zmiany jest zapewnienie realnej dostępności procedury dla osób, które - z uwagi na znaczne trudności w samodzielnym poruszaniu się - nie są w stanie osobiście stawić się w powiatowym zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Projekt był przedmiotem obrad Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, który ostatecznie zarekomendował opinię pozytywną z uwagą dotyczącą potrzeby monitorowania występowania ewentualnych nadużyć w postaci korzystania z kart przez osoby nieuprawnione.

Związek Powiatów Polskich jeszcze na etapie prac w Zespole zgłaszał wątpliwości w tym zakresie. Zdaniem Organizacji zniesienie obowiązku osobistego stawiennictwa, bez wprowadzenia alternatywnych rozwiązań prawnych, może w praktyce prowadzić do sytuacji, w których karty parkingowe będą wykorzystywane głównie przez osoby trzecie (np. członków rodziny), podczas gdy osoba uprawniona - ze względu na stan zdrowia - faktycznie nie będzie korzystała z możliwości przemieszczania się. W związku z ograniczoną liczbą miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami pozostaje to w sprzeczności z celem regulacji, jakim jest wspieranie mobilności osób z niepełnosprawnościami.

Na posiedzeniu **Grzegorz Kubalski** zapytał o to, w jaki sposób resort zamierza zapobiegać korzystaniu z kart parkingowych w sposób sprzeczny z regulacją.

W odpowiedzi przedstawicielka resortu poinformowała, że projektując zmiany, Ministerstwo wyszło naprzeciw oczekiwaniom osób z niepełnosprawnościami, które wskazywały na trudności ze stawieniem się w urzędzie w celu osobistego złożenia wniosku. Resort nie dostrzega przy tym ryzyka, które zasygnalizował ZPP. – *Te osoby mają trudności z poruszaniem się. To są osoby na wózkach, osoby o kulach, które wymagają pomocy w samodzielnej egzystencji. One miały trudności z konkretnym przyjściem do urzędu - czy to będzie urząd powiatowy, czy wojewódzki - żeby o taką kartę się ubiegać. (…) chcemy, żeby one np. mogły osobę z rodziny upoważnić do tego, żeby taką kartę w ich imieniu wydać. Tylko tyle. Oczywiście będą sprawdzane dane osobowe, będą sprawdzane podpisy, jest cała dokumentacja, mamy wzory podpisów takiej osoby, jeżeli ona może się podpisać, jeżeli nie jest ubezwłasnowolniona. Więc wydaje nam się, że organy, które będą te karty parkingowe wydawały, mają na tyle narzędzi, żeby po prostu sprawdzić, że nie będzie to wykorzystywane w innych celach niż te, które zakładamy* – mówiła.

To zapewnienie nie przekonało przedstawicieli ZPP. – *Jak Państwo mówiliście na Zespole, by jednak wprowadzić to ułatwienie, ale w takim razie trzeba pomyśleć nad skuteczniejszymi sposobami monitorowania prawidłowości wykorzystywania kart parkingowych, to ja zakładałem, że Państwo macie jakiekolwiek wyobrażenie, w jaki sposób ma to nastąpić. Odpowiedź, którą uzyskałem od Ministerstwa, dowodzi, że Państwo takiego rozwiązania nie widzicie, bo jeżeli samochód stoi w określonym miejscu z wystawioną kartą parkingową, to proszę mi powiedzieć, w jaki sposób będziemy weryfikować, czy osoba, która w ten sposób skorzystała, rzeczywiście wiozła osobę z niepełnosprawnością czy nie* – mówił **Grzegorz Kubalski**.

Jan Grabkowski zaapelował z kolei o to, by przy zmianie przepisów, zwracać uwagę na wielkość podmiotu. – *Mój zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności obsługuje populację miasta Poznania i powiatu poznańskiego. To jest 1,1 mln mieszkańców. Więc skala i roszczenia o kartę jest olbrzymia. (…) Jestem absolutnym przeciwnikiem zmian przepisów, bo roszczenia ludzi będą potworne* – mówił.

Ostatecznie Komisja zobligowała resort do przedstawienia propozycji wdrażania projektowanych rozwiązań na posiedzeniu Zespołu. Jednocześnie upoważniła Zespół do wydania opinii wiążącej do projektu.

O podziale rezerwy

W porządku obrad znalazł się wniosek strony samorządowej o przedstawienie stanowiska Ministra Finansów dotyczącego propozycji podziału pozostałej części rezerwy subwencji ogólnej na rok 2026, w nawiązaniu do pisma z dnia 13 maja 2026 r.

W piśmie tym strona samorządowa wnosiła o: utrzymanie zasady pomniejszania wyliczonej kwoty uzupełniającej o środki otrzymane lub należne w 2026 r. z tytułu wyrównania dochodów z CIT za lata 2024-2025; partycypację Ministra Finansów i Gospodarki w finansowaniu mechanizmu uzupełnienia dochodów JST; rezygnację z wyłączenia z rezerwy JST, które „zgodnie z wynikami przeprowadzonej kontroli przez Regionalną Izbę Obrachunkową, przekazały nieprawidłowe dane w zakresie determinant wykorzystanych do obliczenia potrzeb wyrównawczych na 2026 rok w wyniku czego potrzeby wyrównawcze zostały zawyżone”; niedokonywanie jednostronnego (bez opinii reprezentacji strony samorządowej ze strony MFiG) przesunięcia środków na finansowanie oświaty oraz wyodrębnienie z puli środków na infrastrukturę drogową kwoty 75 mln zł dla miast na prawach powiatu.

Na posiedzeniu **Mieczysław Kieca** przekazał zgromadzonym ustalenia dokonane z nieobecną na posiedzeniu Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów **Hanną Majszczyk** oraz wnioski strony samorządowej. – *Ustaliliśmy, po pierwsze, że w najbliższych dniach odbędzie się dodatkowe posiedzenie zespołu ds. finansów, który dokona ostatecznie ustaleń i podejmie decyzję co do podziału rezerwy, o której mówiliśmy i w ramach której wymieniamy korespondencję. Strona samorządowa wnosi także o pilne uruchomienie środków w wysokości 400 mln zł, które przeznaczyliśmy na drogi publiczne powiatowe i wojewódzkie oraz drogi w miastach na prawach powiatu. Zależy nam na tym, aby te inwestycje były jak najszybciej realizowane. I przy okazji mamy trzecią prośbę do Ministerstwa. Bardzo będziemy prosić o podanie terminu, w jakim strona samorządowa otrzyma materiał z Ministerstwa, który będzie omawiany na czerwcowym posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego* – wymieniał.

Marszałek Województwa Śląskiego **Wojciech Saługa** przypomniał z kolei, że Związek Województw RP wyraził odrębne od pozostałych korporacji stanowisko w sprawie podziału rezerwy.

Finansowanie zadań z obszaru pomocy społecznej

Na wniosek strony rządowej z porządku obrad zdjęty został punkt dotyczący informacji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministra Finansów w zakresie planów finansowych na rok 2027 dotyczących zabezpieczenia środków na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy zastępczej. – *Z informacji, którą mamy, pani minister chciałaby osobiście spotkać się*

z grupą roboczą i przedyskutować kwestie w tym obszarze, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy zastępczej – poinformował **Mieczysław Kieca**.

Marek Wójcik zwrócił się natomiast z prośbą do resortu o większą dynamikę prac, przypominając, że strona samorządowa postuluje zwiększenie środków w tym obszarze od połowy 2024 r., zaś problem z realizacją pieczy zastępczej narasta. – *Nie chcemy czekać następnego miesiąca i uprzejmie prosimy o to, by w przyszłym tygodniu odbyło się spotkanie z udziałem Pani Minister Dziemianowicz-Bąk, poświęcone tej sprawie. (…) chcielibyśmy wiedzieć, czy propozycja, która dotyczy pieczy zastępczej, te założenia dotyczące przyszłorocznego budżetu są większe o co najmniej pół mld zł niż w tym. Mówię „o co najmniej", bo to jest kwota, która być może załata bieżącą dziurę, ale na pewno nie rozwiąże całego problemu finansowania pieczy zastępczej. (…) To ostatni sygnał, ostatnia właściwie chwila na to, żeby w tej sprawie wykonać jakiś rozsądny ruch* - skonkludował.

Inne sprawy poruszone na posiedzeniu

KWRiST upoważniła Zespół ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli do wydania opinii wiążącej do projektu Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027-2031 pod warunkiem, że będzie to opinia pozytywna. Przedtem zwołany zostanie zespół roboczy do prac nad projektem. W tym punkcie **Mieczysław Kieca** przypomniał o ustaleniach, które do dziś nie zostały zrealizowane. – *Kilka miesięcy temu, gdy procedowaliśmy ustawę, w wyniku której pracujemy dalej nad programami, zawarliśmy pewnego rodzaju porozumienie na Zespole, wydając opinię pozytywną, mimo wielu uwag i wątpliwości strony samorządowej. (…) Umówiliśmy się wtedy, że po przyjęciu ustawy, po przejściu procesu legislacyjnego i podpisaniu, będzie zorganizowane spotkanie przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej z udziałem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Obrony Narodowej i wojewodami w celu uspójnienia realizacji tego programu. I bardzo prosiłbym, aby do takiego spotkania doszło, bo idziemy dalej w toku naszych prac, ale to było kluczowe ustalenie, na które oczekuje strona samorządowa. Dlatego możemy pójść na rękę: zwołać kolejny zespół roboczy i upoważnić zespół pod warunkiem, ze będzie to opinia pozytywna, ale proszę się nie zdziwić, jeżeli wydanie tej opinii będzie uwarunkowane realizacją uzgodnień, które mieliśmy podjęte wcześniej, bo tak po prostu będzie fair do wszystkich stron tego porozumienia* – zastrzegł.

Prezes Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego prof. **Paweł Swianiewicz** przedstawił prezentację pt. „Między merytokracją i komunikacją: oczekiwane i postrzegane style lokalnego przywództwa w oczach pracowników administracji samorządowej". Raport na ten temat zostanie opublikowany na stronie internetowej NIST-u w ciągu kilku dni.

Komisja skierowała projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (UD 365) do prac w Zespołach.

KWRiST zapowiedziała powołanie zespołu roboczego do prac nad projektem ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. W kolejnym kroku KWRiST upoważni Zespół ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu do wydania opinii wiążącej do projektu.

W odpowiedzi na wniosek Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie o wskazanie przedstawiciela KWRiST do prac w Komitecie konsultacyjnym Dorzecza Wisły strona samorządowa zadeklarowała przekazanie stosownego pisma.

KWRiST wyraziła zgodę na upoważnienie odpowiedniego Zespołu do wydania opinii wiążącej do:

- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Zespół ds. Edukacji Kultury i Sportu);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślania egzaminatorów z ewidencji (Zespół ds. Edukacji Kultury i Sportu);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1907) (Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie okresowych ograniczeń oraz zakazu ruchu niektórych rodzajów pojazdów na drogach (nr 166) (Zespół ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu);
- ✓ projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Zespół ds. Energii, Klimatu i Środowiska);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach (Zespół ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych (Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych) – przedtem odbędzie się posiedzenie zespołu roboczego.

KWRiST nie wyraziła zgody na upoważnienie Zespołu do wydania opinii wiążącej do:

- ✓ projektu ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC 115);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

KWRiST zaopiniowała pozytywnie następujące projekty:

- ✓ projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu dokumentów publicznych, do których prawo wyłączne powierza się wytwórcy wyłącznemu, oraz zakresu tego powierzenia (RD280);
- ✓ projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2027 (Główny Urząd Statystyczny);
- ✓ projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2026 (Główny Urząd Statystyczny);

- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla (Ministerstwo Klimatu i Środowiska);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 1867);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych oraz niektórych innych ustaw (Ministerstwo Zdrowia) (UD187);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (MZ 1890);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów warunkujących przynależność podmiotu wykonującego działalność leczniczą do poziomu zabezpieczenia opieki onkologicznej Krajowej Sieci Onkologicznej Specjalistyczny Ośrodek Leczenia Onkologicznego (MZ 1897);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych w zakresie badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz badań jakości wody w kąpieliskach (MZ 1845);
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw (UC122) (Ministerstwo Cyfryzacji) – z uwagą dotyczącą konieczności zapewnienia dostosowania rozwiązań krajowych do nowych wymagań na dalszych etapach wdrażania Europejskiego Portfela Tożsamości Cyfrowej;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (nr 113) – z uwagą dotyczącą problemu finansowania zadań wykonywanych w okresie przejściowym;
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa i ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Ministerstwo Finansów) (UDER110);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie Rejestru Zastawów Skarbowych (12/2026);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zakresu projektu miejscowego planu rewitalizacji w części tekstowej oraz zakresu i formy wizualizacji ustaleń miejscowego planu rewitalizacji (Ministerstwo Rozwoju i Technologii);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego (Ministerstwo Rozwoju i Technologii);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy de minimis na realizację zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej na realizację zadań związanych z inwestycją w zakresie bezpieczeństwa i obronności realizowaną w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich w sprawie dochodzenia należności od Skarbu Państwa i jednostek podległych administracji rządowej

Związek Powiatów Polskich skierował do Kancelarii Sejmu RP opinię dotyczącą poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o obywatelstwie polskim oraz ustawy o cudzoziemcach (RPW/13478/2026).

Kontekst demograficzny

ZPP wskazał na pośredni wpływ projektu na sytuację demograficzną Polski. Organizacja przywołała wyniki „Prognozy ludności na lata 2023–2060", zgodnie z którymi do 2060 roku prognozowany jest wyraźny ubytek ludności, postępujące starzenie się społeczeństwa, duży spadek liczby dzieci i młodzieży (0-17 lat) oraz kurczenie się zasobów ludności w wieku produkcyjnym – o 25% do 40% w zależności od scenariusza. Liczba kobiet w wieku prokreacyjnym ma spaść z 8,7 mln (dane z 2022 roku) do 6,3–4,8 mln w 2060 roku.

ZPP wskazał, że przeciwdziałanie problemom demograficznym wymaga wieloaspektowych działań, a migracje i integracja mogą okazać się w perspektywie najbliższych lat kluczowym obszarem. Organizacja przywołuje przy tym słowa projektodawców zawarte w Deklarowanych Skutkach Regulacji, którzy wskazują, że wydłużenie okresów pobytu może zmniejszyć motywację obcokrajowców do integracji i dążenia do obywatelstwa.

Zastrzeżenia do szczegółowych rozwiązań projektu

ZPP wskazał, że proponowane zmiany będą miały bardzo szeroki zakres oddziaływania. O ile bowiem zrozumiała może być chęć ograniczenia nielegalnej imigracji, o tyle projekt uderzy również w osoby dążące do głębszej integracji i faktycznie wiążące swoją przyszłość z Polską. Organizacja identyfikuje cztery grupy rozwiązań budzących szczególne zastrzeżenia.

Wydłużone okresy pobytu. ZPP wskazał, że nawet trzykrotnie dłuższe niż dotychczas wymagane okresy pobytu nie dadzą cudzoziemcowi poczucia stabilności, szczególnie w kontekście podejmowania długoterminowych decyzji, takich jak budowa domu czy zaciąganie kredytów.

Wymóg pięcioletniego nieskorzystania z zasiłków społecznych. ZPP wskazał, że pojęcie zasiłków społecznych jest bardzo szerokie i wymaga doprecyzowania. Bez doprecyzowania osoba starająca się o obywatelstwo mogłaby utracić taką możliwość w przypadku jednorazowego skorzystania z pomocy społecznej z przyczyn losowych.

Wymóg znajomości języka polskiego na poziomie C1. ZPP ocenił ten wymóg jako mocno wygórowany, wskazując, że poziom C1 oznacza zaawansowaną biegłość językową, umożliwiającą sprawne funkcjonowanie na wysokich stanowiskach menadżerskich, urzędowych i zawodowych a język polski należy do języków trudnych. Proponowany wymóg znacznie przewyższa dotychczas obowiązujący poziom B1.

Rozszerzenie katalogu przesłanek decyzji o zobowiązaniu do powrotu. ZPP wskazał, że projekt przewiduje objęcie tym katalogiem wszystkich wykroczeń popełnionych umyślnie lub zagrożonych karą aresztu bądź ograniczenia wolności. Choć organizacja rozumie zasadność dodania do katalogu wykroczeń o charakterze

chuligańskim, ocenia jako zbyt dotkliwe objęcie sankcją zobowiązania do powrotu w przypadku takich wykroczeń jak uszkodzenie drzewa lub krzewu stanowiącego zadrzewienie przydrożne (art. 144 § 2 Kodeksu wykroczeń) czy jakiekolwiek zanieczyszczenie lasu, w tym przez kamienie (art. 162 Kodeksu wykroczeń).

Ocena ogólna

ZPP wskazał, że obserwowany od 2023 roku skokowy wzrost liczby wniosków o nadanie obywatelstwa polskiego może mieć charakter przejściowy, związany z aktualną sytuacją geopolityczną. Organizacja podkreśliła, że przepisy dotyczące nadawania obywatelstwa polskiego powinny ważyć interes zarówno społeczny, jak i ekonomiczny państwa.

Finanse publiczne

Stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich w sprawie dochodzenia należności od Skarbu Państwa i jednostek podległych administracji rządowej

Zarząd Związku Powiatów Polskich przyjął 27 stycznia 2026 roku stanowisko dotyczące dochodzenia należności od Skarbu Państwa i jednostek podległych administracji rządowej. Dokument zawierał deklarację wsparcia dla powiatów, które zdecydują się wystąpić na drogę sądową w sprawach zaniżonych dotacji na zadania zlecone.

Tło stanowiska

Związek wskazał na wieloletni problem niedofinansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Podczas prac nad projektem ustawy o dochodach JST propozycje zgłoszone przez ZPP zostały odrzucone przez Ministerstwo Finansów.

W dokumencie przywołano wypowiedź **Hanny Majszczyk**, Podsekretarza Stanu w MF, która podczas posiedzenia Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zasugerowała, by „*nie pozbawiać sądów pracy*".

Związek przypomniał również, że Minister Finansów **Andrzej Domański** deklarował przeprowadzenie w 2025 roku nowej wyceny zadań zleconych. Deklaracja ta nie została zrealizowana.

Oferowane wsparcie

ZPP nie posiada statusu prawnego umożliwiającego wystąpienie do sądu w imieniu powiatów. Zadeklarowło jednak udzielenie wsparcia prawnego, eksperckiego i organizacyjnego dla powiatów członkowskich. Wsparcie miało objąć: przygotowanie ekspertyz prawnych, pomoc w sporządzaniu pism procesowych oraz przygotowanie analiz finansowych.

Analogiczne wsparcie miało zostać udzielone radom powiatów występującym do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskami dotyczącymi konstytucyjności przepisów regulujących zasady finansowania zadań JST.

ZPP negatywnie ocenił projekt likwidacji opłaty od posiadania psów

Związek Powiatów Polskich przedstawił negatywną opinię w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, który przewiduje likwidację opłaty od posiadania psów. Stanowisko zostało przekazane do Kancelarii Sejmu w odpowiedzi na pismo dotyczące projektu oznaczonego numerem RPW/556/2026.

Fakultatywność opłaty

Związek Powiatów Polskich podkreślał, że wprowadzenie w danej gminie opłaty od posiadania psa ma charakter fakultatywny, a decyzja w tym zakresie należy do kompetencji rady gminy. Organizacja zwracała uwagę, że należy założyć, iż decydując się na wprowadzenie opłaty radni kierują się racjonalnymi przesłankami.

Zdaniem Związku, to rada gminy dokonuje oceny, czy wprowadzenie i pobór tej opłaty na terenie danej gminy jest uzasadnione.

Kontekst międzynarodowy

W stanowisku wskazano, że podobne opłaty lub podatki funkcjonują w innych krajach. Ich opłacenie nie jest odbierane jako „społecznie kontrowersyjne", a raczej stanowi potwierdzenie odpowiedzialności właścicieli za posiadane zwierzę.

Problem rejestracji psów

Związek Powiatów Polskich zwracał uwagę, że fakt wprowadzenia opłaty przez niewielką liczbę gmin wynika po części z braku jednolitego systemu rejestracji i chipowania psów. Organizacja informowała, że od roku trwają prace legislacyjne nad rządowym projektem ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (UD128), który przewiduje m.in. powszechny obowiązek rejestracji psów i ich właścicieli. Dostęp do rejestru, w celu realizacji zadań, będą miały również gminy.

Według Związku wprowadzenie rejestru rozwiąże wskazany w ocenie skutków regulacji przez projektodawców problem prowadzenia przez gminy samodzielnie ewidencji psów i ich właścicieli. W dalszej perspektywie może to przyczynić się do tego, że opłata od psa nie będzie miała aż tak marginalnego znaczenia jak obecnie.

Postulowane rozwiązanie

Związek Powiatów Polskich powołał się na przykład Niemiec, gdzie wpływy z podatku od posiadania psa oscylują w granicach 400 mln euro rocznie. Organizacja stoi na stanowisku, że zamiast likwidować opłatę od posiadania psów należałoby raczej podjąć działania mające na celu zwiększenie jej efektywności fiskalnej, biorąc pod uwagę doświadczenia innych państw.

ZPP zgłosił uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie klasyfikacji budżetowej

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministerstwa Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Organizacja zgłosiła trzy uwagi dotyczące różnych aspektów klasyfikacji budżetowej.

Postulat likwidacji rozdziału 75414

Związek Powiatów Polskich postulował rozważenie usunięcia rozdziału 75414 i przeniesienie ujmowania operacji w tym zakresie w rozdziałach 75281 oraz 75282.

Organizacja argumentowała, że obecnie granica pomiędzy zadaniami ujmowanymi w wymienionych rozdziałach jest płynna i warunkowana głównie źródłem finansowania zadań. Należy przy tym zaznaczyć, że pełnienie służby w obronie cywilnej również stanowi realizację obowiązków w zakresie obronności Państwa, co wynika z art. 3 ust. 3 ustawy o obronie Ojczyzny.

Wyodrębnienie rozdziałów dotyczących usamodzielniania

Odnosząc się do rozdziału 85510, Związek postulował o wyodrębnienie w dziale 852 (pomoc społeczna) rozdziału dedykowanego pomocy osobom usamodzielnianym na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz wyodrębnienie w dziale 855 rozdziału dedykowanego usamodzielnianiu osób opuszczających pieczę zastępczą.

Organizacja wskazywała, że obecnie wydatki właściwe dla sektora pomocy społecznej są ujmowane w dziale Rodzina. Jest to pozostałość po zmianie przepisów w 2011 r., kiedy wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej zostały wyodrębnione z zadań pomocy społecznej.

W samym dziale Rodzina również brakuje wyodrębnionego rozdziału poświęconego procesowi usamodzielniania. Związek podkreślał, że takie ujmowanie dochodów i wydatków uniemożliwia prowadzenie analiz finansowych związanych z tym sektorem. Dane finansowe możliwe są do pozyskania, ale w ramach sprawozdawczości resortowej, która nigdzie nie jest publikowana. Następuje również sztuczne zawyżenie kosztów funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zmiana nazwy rozdziału 85149

W odniesieniu do rozdziału 85149 Związek Powiatów Polskich wniósł o rozważenie zmiany nazwy tego rozdziału na „*zadania z zakresu zdrowia publicznego*".

ZPP wskazał, że programy polityki zdrowotnej są definiowane w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej bardzo wąsko. Powstaje wątpliwość, czy przy tworzeniu rozdziału rzeczywiście intencją było ograniczanie znaczeniowe wydatków ujmowanych w tym rozdziale.

Związek argumentował, że zadania z zakresu zdrowia publicznego mogą być realizowane w różnych formach, a program polityki zdrowotnej jest tylko jedną z nich.

Kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych KWRiST

8 kwietnia 2026 r. odbyło się dodatkowe posiedzenie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Spotkanie w całości poświęcone było opiniowaniu projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zasadach ewidencji podatników i płatników (UD314).

Projektowany akt wprowadza zmiany w obszarze systemu opodatkowania VAT. Mają one z jednej strony charakter deregulacyjny, gdyż likwidują niektóre obowiązki sprawozdawcze, wprowadzają rozwiązania upraszczające oraz doprecyzowujące, które ułatwią prowadzenie działalności gospodarczej, z drugiej - uszczelniający, bo ich zadaniem jest ochrona interesów państwa przed unikaniem opodatkowania i nieprawidłowościami w rozliczeniach podatku VAT.

Projekt m.in. doprecyzowuje przepisy dotyczące rozliczenia VAT w systemie kaucyjnym, likwiduje obowiązek składania odrębnej informacji o dokonanym spisie z natury oraz rozszerza zakres stosowania odpowiedzialności solidarnej nabywcy za zaległości podatkowe sprzedawcy w konkretnych przypadkach.

Ze strony samorządowej trzy uwagi do projektu zgłosiła Unia Metropolii Polskich. Organizacja zaproponowała m.in. wyłączenie jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków z zakresu stosowania rozszerzonej odpowiedzialności solidarnej dotyczącej usług niematerialnych albo wprowadzenie odrębnego progu wartościowego (np. 200 000 zł miesięcznie), poniżej którego odpowiedzialność solidarna nie będzie stosowana wobec JST i ich jednostek organizacyjnych, a także usunięcie obowiązku nakładania sankcji za brak wyrejestrowania kasy oraz odstąpienie od zakazu wymiany pamięci fiskalnej w kasach z elektronicznym zapisem kopii albo wprowadzenie wieloletniego okresu przejściowego (np. 5 lat) dla JST i ich jednostek organizacyjnych.

Uwagi te nie zostały uwzględnione przez resort. – *Wydaje mi się, że te uwagi nie są uzasadnione, ponieważ my wprowadzamy te rozwiązania z konkretnego powodu. Mamy sygnały od naszych służb kontrolnych, że właśnie w tych obszarach są nadużycia. Nie możemy zatem traktować w różny sposób różnego rodzaju podatników. I tak chciałam zaznaczyć, że po pierwsze, po konsultacjach obecny projekt różni się od tego*

pierwotnie przedstawionego do konsultacji i uzgodnień, ponieważ złagodziliśmy i tak pewne wymogi dotyczące solidarnej odpowiedzialności. (…) Jeżeli chodzi o zniesienie, usunięcie obowiązku nakładania sankcji za brak wyrejestrowania kasy fiskalnej, to też wydaje mi się ta uwaga nieuzasadniona. Po prostu obowiązek wyrejestrowania nieużywanej kasy już obecnie ciąży na wszystkich podatnikach, więc ja nie wiem, dlaczego jednostki samorządu terytorialnego mają z tym problemy, żeby wyrejestrować nieużywaną kasę. (…) – mówiła Zastępca Dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług w Ministerstwie Finansów **Katarzyna Nowicka**, zapowiadając jednocześnie, że z przedstawionej wersji projektu zostaną usunięte jeszcze przepisy dotyczące instytucji uchylenia NIP.

Ostatecznie Zespół, w imieniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu.

ZPP zgłosił obszerne zastrzeżenia do projektu reformy podatku od nieruchomości

Związek Powiatów Polskich skierował do Kancelarii Sejmu RP opinię dotyczącą poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw (RPW/9790/2026), zgłaszając szereg szczegółowych zastrzeżeń do projektowanych przepisów.

Organizacja postulowała przede wszystkim doprecyzowanie redakcji przepisu dotyczącego ustalania podstawy opodatkowania budynków mieszkalnych i lokali, wskazując na błędy w konstrukcji językowej. Poważne wątpliwości budzi także wewnętrzna niespójność regulacji dotyczących opodatkowania nieruchomości stanowiących współwłasność, która może prowadzić do wielokrotnego opodatkowania oraz niewykonalności przepisów w przypadku współwłasności łącznej.

ZPP opowiedział się ponadto za zastąpieniem całkowitego wyłączenia spod stawki podwyższonej lokali znajdujących się w budynkach posiadających budowle ochronne bardziej proporcjonalnym rozwiązaniem w postaci obniżonej stawki pośredniej. Krytycznie oceniono również przepisy uzależniające zastosowanie stawki podstawowej od wskaźnika energetycznego EP budynku, wynoszącego nie więcej niż 70 lub 65 kWh/(m²·rok) odpowiednio dla budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych.

Zastrzeżenia dotyczyły ponadto niedookreśloności zakresu uprawnień rad gmin w kształtowaniu lokalnej polityki podatkowej, nieprecyzyjności obowiązków informacyjnych nałożonych na podatników oraz braku rzetelnej kalkulacji kosztów finansowych, administracyjnych i kadrowych projektowanych zmian dla jednostek samorządu terytorialnego.

Drugie kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych KWRiST

23 kwietnia, odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Na spotkaniu rozmawiano m.in. o zmianach w prawie lokatorów i rezerwie subwencji ogólnej. Wydano również jedną pozytywną opinię wiążącą i dwie pozytywne rekomendacje.

W porządku obrad znalazł się projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (UD 365). Projekt może mieć wpływ na gminy w związku z poszerzeniem ochrony na lokatorów mieszkań podlegających egzekucji na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Związek Powiatów Polskich zgłosił jedną uwagę dotyczącą Oceny Skutków Regulacji - w projekcie nie oszacowano tych skutków, wskazując jedynie że będą one znikome, ale jednocześnie nie wskazano potencjalnej liczby osób, których może to dotyczyć, powołując się na brak danych.

W ocenie ZPP, skutki niekoniecznie będą znikome, gdyż projekt może dotyczyć lokatorów mieszkań tzw. mundurówki (o ile nie podlegają szczególnej ochronie) czy osób, które dostają decyzje administracyjne o opróżnieniu lokalu w związku z realizacją m.in. specustaw infrastrukturalnych.

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych w swoich uwagach wskazało m.in. na konieczność przyznania dotacji celowej na nowe zadanie, jednak prawie wszystkie zastrzeżenia Organizacji zostały odrzucone.

Ustawa dotyczy egzekucji na bruk w egzekucji administracyjnej. I to są bardzo nieliczne przypadki, sytuacje, w których prowadzimy egzekucję obowiązków niepieniężnych i jest decyzja administracyjna zobowiązująca do opróżnienia lokalu, nie wskazująca żadnego lokalu zastępczego – mówił Zastępca Dyrektora Departamentu Systemu Podatkowego Ministerstwa Finansów **Łukasz Pepliński**. – *I ta osoba, która jest eksmitowana, ma uprawnienia do lokalu takiego, które musiałaby zapewnić jej gmina, albo nie ma żadnego lokalu, nie jest w ogóle upoważniona czy uprawniona do żadnych lokali, to wtedy wchodzą jakieś noclegownie czy miejsca, DPS-y i tym podobne rzeczy. Skala tego jest bardzo niewielka. (…) myśmy powołali się na ustawę z 2025 roku, tę, która zmieniła zasady kwaterunku służb w tym kontekście, że tam w dużej części skierowano te sprawy do egzekucji sądowej, a tylko w niewielkiej części, bodajże, (…) tam, gdzie następuje przeniesienie czy delegowanie funkcjonariusza, tam został tryb administracyjny dochodzenia czy eksmisji takich osób, więc tych spraw będzie dużo, dużo mniej. Z tego, co wiem, to ta ustawa jednak zmniejszyła odpowiedzialność w dużej mierze czy ryzyko odpowiedzialności na gruncie ustawy egzekucyjnej, bo ono będzie na gruncie Kodeksu postępowania cywilnego. Ale z naszych danych, proszę państwa, wynika, że nawet dzisiaj to jest kilkadziesiąt decyzji rocznie, w których byłoby niebezpieczeństwo tego, że gmina będzie musiała zapewnić jakieś pomieszczenie zastępcze albo lokal czy miejsce w noclegowni. Natomiast jak się to weźmie w skali całego kraju i weźmie jako koszt finansowania czy skutki finansowe całej ustawy, to jest to trudne do określenia. Bo jeżeli to podzielimy przez liczbę gmin w kraju, no to będzie wiele gmin, które nigdy nie zetkną się z taką sytuacją. Będą pojedyncze przypadki, że coś takiego może wystąpić, ale trudno jest to ująć jako jakiś nowy mechanizm finansowania czegoś, co się*

odbywa. I tak, w egzekucji cywilnej, bo w egzekucji cywilnej to faktycznie w skali kraju to są kilkaset, czy nawet kilka tysięcy czasami spraw, a w egzekucji administracyjnej teraz już nawet po zmianie tych ustaw resortowych to – naszym zdaniem – będą naprawdę pojedyncze przypadki, w których faktycznie może się okazać, że gmina będzie zobowiązana do zapewnienia jakiegoś lokalu czy pomieszczenia zastępczego, mieszkania. No i w związku z tym właśnie dlatego Ocena Skutków Regulacji tutaj żadnych wyliczeń nie zawiera w tym zakresie.

W odpowiedzi mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich zwróciła uwagę na to, że Ocena Skutków Regulacji dokonywana jest w skali globalnej, dla całej Polski, a nie dla wybranych gmin. Nawiązała również do wspomnianej ustawy z 2025 roku dotyczącej kwaterunku funkcjonariuszy. – *Ustawa z 2025 roku, która miała wpływy na wydatki jednostek samorządu terytorialnego, bo spowodowała przeniesienie egzekucji w inny tryb, w ogóle przez nas nie była opiniowana, bo państwo, nie wiem, który resort, wskazywaliście, że nie ma skutków dla jednostek samorządu terytorialnego. A te skutki już wtedy były. A teraz jeszcze bardziej rozszerzamy zakres zmian. Plus jeszcze dochodzą te decyzje wydawane w trybach specustaw różnych inwestycyjnych* – mówiła. – *(…) Jeżeli pozostałe gminy, samorządy zgodzą się na to, żeby tę ustawę zaopiniować pozytywnie, to my też nie będziemy przeciwko temu oponować i byśmy po prostu wtedy złożyli uwagę do Oceny Skutków Regulacji. Natomiast wydaje się, że decydujące znaczenie powinien mieć tutaj właśnie głos gmin, przede wszystkim OPOS-u, którego stanowisko było tutaj dużo bardziej jednoznaczne, niż nasze.*

Związek Gmin Wiejskich zadeklarował, że podziela stanowisko OPOS-u i negatywnie ustosunkowuje się do projektowanej ustawy.

Krzysztof Mączkowski z Unii Metropolii Polskich zwrócił uwagę na zbyt krótki czas na analizę projektu, wobec czego temat będzie kontynuowany. Akt był również przedmiotem prac Zespołu ds. Administracji i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST.

Inne sprawy

Jacek Brygman ze Związku Gmin Wiejskich RP przypomniał, że Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów **Hanna Majszczyk** ponad rok temu, na posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, deklarowała, że przy kolejnej zmianie ustawy o finansach publicznych zostanie uwzględniony - zgłaszany od kilku lat - wniosek dotyczący artykułu 274, czyli podniesienia kwoty, powyżej której obowiązuje audyt wewnętrzny w JST. – *Taka zmiana ustawy ostatnio miała miejsce w lutym i niestety ten punkt się nie znalazł, a przypomnę, że ponad pół roku temu nawet, z bólami, ale uzgodniliśmy tę kwotę po tych wskaźnikach waloryzacyjnych na 67 mln zł i ciągle to nie jest wdrożone* – powiedział.

Zadał również pytanie o to, czy jest jakakolwiek informacja z Ministerstwa Finansów na temat odniesienia się Ministra Finansów do wniosku strony samorządowej, dotyczącego wsparcia z części rezerwy subwencji ogólnej, tzw. „funduszu solidarnościowego” dla tych gmin, które otrzymały mniejsze środki z budżetu państwa na rok 2026.

Trzecia kwestia, zgłoszona przez **Jacka Brygmana**, dotyczyła przekazanej już przez stronę samorządową, propozycji podziału subwencji ogólnej. – *Wniosek taki, żeby jak najszybciej uruchomić środki właśnie w ramach tej rezerwy solidarnościowej i te środki na inwestycje drogowe w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, tak żeby można było jak najszybciej te środki wykorzystać i wdrożyć inwestycje drogowe. A jeżeli chodzi o to wsparcie solidarnościowe, to gminy dzwonią, pytają o to przez cały czas i zasadnym byłoby, żeby to jednak w pierwszym półroczu jeszcze ta informacja do nich trafiła* – mówił.

Krzysztof Mączkowski potwierdził, że w ramach Unii Metropolii Polskich prowadzona była przez skarbników dyskusja dotycząca m.in. poszerzenia katalogu wyłączeń z art. 243 Ustawy o finansach publicznych. UMP jest w trakcie przygotowywania wystąpienia do Ministerstwa na ten temat.

Burmistrz Kowala **Eugeniusz Gołembiewski** zwrócił się z prośbą o to, by porównując ile środków poszczególne samorządy otrzymały rok do roku, uwzględnić nie tylko lata 2025 i 2026, ale także rok 2024. – *Mnie się wydaje, że byłoby to bardziej, powiedziałbym, miarodajne, gdyby porównać te dane z końcem roku 2024, a nie tylko 2025-2026, bo wtedy, w praktyce, byśmy zobaczyli, jak zmienia się sytuacja poszczególnych samorządów pod rządami nowej ustawy* – przekonywał.

Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego w Ministerstwie Finansów **Marek Wiewióra** zapewnił, że zgodnie z prośbą, Ministerstwo przygotuje takie zestawienie. Odniósł się także do kwestii dotyczącej propozycji podziału rezerwy subwencji ogólnej, przedstawionej przez stronę samorządową. – *Otrzymaliśmy w połowie kwietnia stanowisko strony samorządowej właśnie z propozycjami podziału rezerwy. Analizujemy obecnie tę propozycję (…). Chcemy jednak stronie samorządowej podać już konkretne kwoty rozdysponowania środków rezerwy na poszczególne obszary wydatkowe, a żeby to zrobić, to musimy najpierw ustalić wykaz gmin, które będą - niestety - w 2026 roku wykluczone z tej rezerwy z uwagi na kwestię nierozliczenia się z kwot, które samorządy otrzymały w 2021 roku na cele wodno-kanalizacyjne. O takiej sankcji stanowią przepisy końcowe ustawy o dochodach i obecnie spływają do nas rozliczenia z gmin, no i ustalamy właśnie ten wykaz gmin. Natomiast co do samego podziału propozycji strony samorządowej podziału środków na uzupełnienie dochodów do 4%, czyli około 360 mln zł, to tak wstępnie sygnalizuję, że najprawdopodobniej będziemy mieli pewne drobne propozycje doprecyzowujące ten model podziału zaproponowany przez stronę samorządową. Między innymi to doprecyzowanie będzie dotyczyć w szczególności kwestii ustalenia poziomu zamożności samorządów, ponieważ ustawa o dochodach w artykule 34 obliguje do ustalenia zamożności z uwzględnieniem również subwencji. Natomiast w państwa propozycji to ustalenie zamożności opierało się tylko na dochodach podatkowych. Ale to są jak gdyby takie doprecyzowania metodologiczne, nie zmieniają, nie ingerują w samą filozofię tego podziału. Ale podsumowując, to w kwestii stanowiska Ministra Finansów do propozycji strony samorządowej, to takie odniesienie będzie mieć miejsce, myślę, że na początku maja.*

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (UD116).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag. Akt w większości zmierza do uszczelnienia przepisów prawa podatkowego oraz do doprecyzowania przepisów (np. w kontekście rozbieżnych orzeczeń sądowych).
Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu:

- ✓ ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy (UDER 107).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag. Projekt ma charakter deregulacyjny, kierowany głównie do małych i średnich przedsiębiorstw. Jedna zmiana nie ma takiego charakteru (wprowadzenie odpowiedzialności karno-skarbowej za sporządzenie lokalnej dokumentacji niezgodnie z art. 23zc ustawy PIT lub z art. 11q ustawy CIT (wadliwość), czyli odpowiedzialność m.in. za brak oświadczenia w lokalnej dokumentacji (art. 53c §2a KKS).

- ✓ ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (UC 138).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag. Celem projektu jest dostosowanie zasad odpowiedzialności osób trzecich za zaległości podatkowe spółki kapitałowej do wymogów prawa unijnego wynikających z wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które dotyczyły:

1) możliwości kwestionowania przez członka zarządu ustaleń organu podatkowego dotyczących wysokości i istnienia zaległości podatkowej spółki, za którą ma on odpowiadać;

2) dostępu członka zarządu do akt postępowania wymiarowego prowadzonego w stosunku do spółki kapitałowej;

3) zasady przypisania odpowiedzialności członkowi zarządu w kontekście jego winy w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

Z porządku obrad zdjęto punkt uznany za bezprzedmiotowy, a dotyczący projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych (CRU JSFP).

Edukacja, kultura i sport

ZPP zgłosił uwagi do projektu ustawy o Wojewódzkich Zespołach Koordynacji do spraw polityki umiejętności

Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło 12 stycznia 2026 r. projekt ustawy o Wojewódzkich Zespołach Koordynacji do spraw polityki umiejętności. Związek Powiatów Polskich zgłosił do projektu trzy uwagi dotyczące funkcjonowania nowych struktur oraz ich wpływu na kompetencje samorządów powiatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego.

Cel i zakres projektowanych regulacji

Projekt ustawy przewiduje utworzenie na poziomie województw nowych organów - Wojewódzkich Zespołów Koordynacji (WZK) - zajmujących się polityką umiejętności. Zgodnie z projektem, WZK mają wydawać opinie w przedmiocie zasadności kształcenia w poszczególnych zawodach. Opinie te będą niezbędne do wykonywania wspólnego zadania organu prowadzącego szkołę i jej dyrektora, polegającego na ustaleniu, w jakich zawodach będzie kształcić dana szkoła.

W skład Wojewódzkich Zespołów Koordynacji mają wchodzić przedstawiciele różnych podmiotów. Projekt wskazuje, że powiaty mogą przedstawiać kandydatów do składu WZK, jednak ostateczną decyzję o powołaniu członków zespołu podejmuje marszałek województwa.

Projekt zakładał również uchylenie dotychczasowych przepisów ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, które umożliwiają zasięganie opinii powiatowych rad rynku pracy w sprawach związanych z kształceniem w poszczególnych zawodach.

Brak terminów wydawania opinii przez WZK

ZPP zwrócił uwagę na problem braku określenia w projekcie terminu, w jakim Wojewódzkie Zespoły Koordynacji powinny wydawać opinie dotyczące zasadności kształcenia w zawodach. Związek wniósł o wyznaczenie takiego terminu lub o wyraźne wskazanie, że nieprzedstawienie opinii w określonym czasie równa się opinii pozytywnej.

W uzasadnieniu tej uwagi ZPP podkreślił, że opinia WZK jest niezbędna do wykonywania wspólnego zadania organu prowadzącego szkołę i dyrektora - ustalenia zawodów, w jakich kształci dana szkoła. Opieszałość w wydawaniu opinii, zdaniem Związku, utrudni realizację tego zadania.

Postulat obligatoryjnego udziału przedstawiciela powiatów w WZK

Druga uwaga ZPP dotyczyła składu Wojewódzkich Zespołów Koordynacji i odnosi się do art. 6 ust. 2 pkt 2 lit. f) w związku z art. 6 ust. 7 projektowanej ustawy. Związek Powiatów Polskich wnosi o zagwarantowanie obligatoryjnego udziału przedstawiciela powiatów w każdym WZK.

Dodatkowo ZPP postulował wprowadzenie do składu Zespołów - również w sposób obligatoryjny - przedstawiciela wojewódzkiego konwentu dyrektorów powiatowych urzędów pracy. Uzasadniając tę uwagę, Związek wskazał, że działalność WZK ma w dużym stopniu oddziaływać na wykonywanie zadań przez samorządy powiatowe, zwłaszcza jako organy prowadzące szkoły branżowe. Przepisy wskazane w projekcie nie gwarantują jednak - zdaniem ZPP - że przedstawiciel samorządów powiatowych na pewno będzie miał zapewnione miejsce w składzie Zespołu.

Z brzmienia art. 6 ust. 2 wynika jedynie, że powiaty przedstawiają kandydatów, jednak ostateczną decyzję co do ich powołania podejmuje marszałek województwa. Marszałek mógłby zatem teoretycznie pominąć reprezentację samorządów powiatowych przy powoływaniu składu WZK.

Wątpliwości wobec likwidacji opinii powiatowych rad rynku pracy

Trzecia uwaga ZPP odnosi się do art. 20 pkt 2 ustawy nowelizującej, który przewiduje uchylenie art. 8 ust. 3-7 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Uchylenie tych przepisów oznacza rezygnację z zapisu o możliwości zasięgnięcia opinii powiatowej rady rynku pracy w sprawach związanych z kształceniem w danym zawodzie.

Związek Powiatów Polskich wniósł o pozostawienie takiego zapisu w odniesieniu do Wojewódzkich Zespołów Koordynacji, na przykład w art. 5 ust. 1 projektowanej ustawy. W uzasadnieniu tej uwagi ZPP wskazał na naturalne różnice między poszczególnymi powiatami w obrębie tego samego województwa. Może to spowodować - w ocenie Związku - że przy uwzględnieniu skali całego województwa nauczanie określonego zawodu zostanie uznane za mało potrzebne, choć w wybranych powiatach uruchomienie kształcenia w takim zawodzie będzie uzasadnione. Propozycja ZPP ma na celu uwzględnienie tych lokalnych zróżnicowań potrzeb rynku pracy.

Styczniowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

20 stycznia 2026 roku odbyło się posiedzenie Zespołu Edukacji, Kultury i Sportu w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Uczestnicy obrad omówili 11 projektów, które znalazły się na agendzie. Wydanie opinii nie zawsze było możliwe od razu, a opiniowanie jednego z punktów przedłużyło się na dodatkowe spotkanie zorganizowane doraźnie następnego dnia.

Podczas posiedzenia szczególnie wiele uwagi przykuła kwestia niedawnych propozycji dotyczących rynku usług hotelarskich. Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych przygotowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki dał organizacjom samorządowym - nie wyłączając ZPP - asumpt do zgłoszenia wielu uwag i przedstawienia własnych wizji funkcjonowania rynku najmu krótkoterminowego. To właśnie na ten rodzaj działalności, na który zmiany przepisów mają oddziaływać w największym stopniu.

Jak poinformował wiceminister **Ireneusz Raś**, celem proponowanych zmian jest dostosowanie krajowego prawa do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1028 z 11 kwietnia 2024 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania danych dotyczących usług krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1724. Potrzeba dostosowania przepisów odbywa się pod presją czasu, gdyż wspomniane rozporządzenie miało wejść w życie 20 maja 2026 r.

Zgodnie z informacją przedstawioną przez **Ireneusza Rasia**, w dużej mierze chodzi o ujednolicenie. Odtąd osoby wynajmujące lokale mają bowiem być traktowane jak przedsiębiorcy turystyczni. Innym założeniem

wynikającym z prawa wspólnotowego jest, aby każdy obiekt otrzymywał indywidualny numer identyfikacyjny. Przewidziane w projekcie wysokie kary administracyjne powinny wspomóc starania na rzecz wyjęcia najmu krótkoterminowego z szarej strefy - strefy, której skala pozostaje na ten moment nieznana wobec braku jednolitych badań w tym zakresie. Stwierdzenie niestosowania się do przepisów ma skutkować zakazem działalności takiego przedsiębiorcy i brakiem możliwości wpisania danego obiektu do rejestru przez rok.

Dyrektor Departamentu Turystyki MSiT **Dominik Borek** potwierdził, że procedura dostosowywania przepisów odbywa się w pośpiechu z uwagi na nieprzekraczalny termin 20 maja. Wspomniane rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ma bowiem wejść w życie właśnie tego dnia. W swojej wypowiedzi dyr. **Borek** stwierdził, że nowe zadania dla samorządów będą zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa - pomimo postulatu Ministerstwa Finansów, aby traktować te zadania jako własne. Z tego faktu - jak zapewniał - wynika brak podania w ocenie skutków regulacji kosztów po stronie jednostek samorządu terytorialnego.

Przedstawiciel resortu sportu i turystyki odniósł się przy tym do uwag Związku Powiatów Polskich. Jak wynika z wypowiedzi, uwzględniona zostanie m.in. uwaga o potrzebie uwzględnienia pozycji zarządców sukcesyjnych, a także uwaga dotycząca niespójności przepisów przejściowych i przepisów dotyczących wejścia ustawy w życie. W niektórych obszarach ma nastąpić doprecyzowanie brzmienia projektu. **Dominik Borek** odniósł się do obaw ZPP związanych z kontrolowaniem obiektów najmu krótkoterminowego. Odpowiadając na zgłoszoną uwagę wskazał, że możliwość przeprowadzenia kontroli w danym obiekcie będzie fakultatywną opcją i kontrole nie będą musiały być przeprowadzane wskutek każdego zgłoszenia. Co do samych zgłoszeń poinformowano, że składanie ich przez spółdzielnie mieszkaniowe będzie wymagało podjęcia uchwały, zaś same kontrole będą prowadzone w trybie przepisów ustawy - Prawa przedsiębiorców. Zdaniem dyr. **Borka** nie należy zatem obawiać się pieniactwa i natarczywych zgłoszeń obligujących do ciągłego kontrolowania obiektów. MSiT nie zgodziło się jednak z uwagą ZPP w przedmiocie braku możliwości ponownego wpisu wykreślonego obiektu do rejestru wcześniej niż po roku. W ocenie resortu, brzmienie przepisu ma związek z praktyką przekazywania obiektów z rąk do rąk - np. między małżonkami. Wydawanie ograniczeń na obiekt, a nie na właściciela, ma przysłużyć się ukróceniu stosowania takich metod, zwłaszcza że niejednokrotnie usługi najmu świadczą także osoby niebędące właścicielami nieruchomości. Przedstawiciel MSiT wyjaśnił też, że wójt ma być w sprawach postępowań administracyjnych stroną, a marszałek województwa będzie mógł je wszcząć tylko na jego wniosek.

Reprezentujący ZPP apl. radc. **Piotr Majoch** zwrócił uwagę na konieczność zapewnienia adresatom nowych przepisów większej precyzji legislacyjnej. Niektóre pojęcia zawarte w projekcie, związane chociażby z kryteriami wyznaczania stref bez usług najmu krótkoterminowego nieuchronnie wzbudzą wiele wątpliwości i nieporozumienia, jeśli nie zostaną uszczegółowione. Przedstawiciel ZPP podtrzymał także uwagę dotyczącą pojęcia "powtarzających się naruszeń", jako sformułowania, które - pomimo zapewnień - mogą okazać się furtką dla nie zawsze uzasadnionych zgłoszeń, które mogą wywołać presję częstego przeprowadzania kontroli przez upoważnione organy.

Pisemna polemika z resortem będzie kontynuowana, zaś samemu projektowi zostanie poświęcone spotkanie robocze zaplanowane na początek lutego. W związku z tym, na opisywanym posiedzeniu Zespołu opinia nie została jeszcze wydana. Warto odnotować postulat przedstawiciela Unii Metropolii Polskich **Michała**

Cyrankiewicza-Gortyńskiego, aby projektem zajęły się także inne zespoły w ramach KWRiST - Zespół Społeczeństwa Informacyjnego i Zespół Infrastruktury. Jak wynika z odpowiedzi dyr. **Dominika Borka**, przeszkodą jest jednak termin wejścia w życie rozporządzenia unijnego co sprawia, że opiniowanie projektu odbywa się pod presją czasu.

Dwudniowe dyskusje o Wojewódzkich Zespołach Koordynacji

Najwięcej uwag ze strony samorządowej wzbudził projekt ustawy o Wojewódzkich Zespołach Koordynacji (WZK) do spraw polityki umiejętności. Projekt ten ma na celu zrealizowanie założeń Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), oraz kamienia milowego A43G w ramach reformy A3.1 „Kadry dla nowoczesnej gospodarki: poprawa dopasowania umiejętności i kwalifikacji do wymogów rynku pracy". Pomysł skoordynowania polityki umiejętności i utworzenia nowych ciał mających stymulować rozwój nowoczesnego szkolenia zawodowego i uczenia się przez całe życie, nie jest pomysłem nowym. Projekt, który zakładał dodanie nowych przepisów do ustawy o samorządzie województwa trafił do organizacji samorządowych już w sierpniu ub. r. i został poddany dużej krytyce. Związek Powiatów Polskich zwracał uwagę, że ustawa ustrojowa, jaką jest podstawowy akt prawny regulujący funkcjonowanie województw, nie jest miejscem na przepisy natury oświatowej, niepasujące do charakteru ustawy. Uwaga ta została uwzględniona o tyle, że projekt wrócił w innym kształcie - już nie jako propozycja zmian w ustawie o samorządzie województwa, lecz odrębny akt prawny. Niektóre kwestie wciąż wzbudzały jednak nasze wątpliwości. W uwagach, które Związek Powiatów Polskich zasygnalizował jeszcze przed posiedzeniem Zespołu, wybrzmiała kwestia potrzeby zagwarantowania obligatoryjnego udziału przedstawiciela samorządów powiatowych w każdym Wojewódzkim Zespole Koordynacji. Nasza organizacja skoncentrowała się na brzmieniu przepisu opisującego skład WZK, z którego można było wyprowadzić teoretyczną możliwość pominięcia takich kandydatów przez podejmujących ostateczne decyzje marszałków województw. ZPP wniósł również o wyraźne wskazanie, iż w składzie każdego Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji musi znaleźć się miejsce dla przedstawiciela wojewódzkich konwentów dyrektorów powiatowych urzędów pracy. W tym kontekście wyrażono zaniepokojenie pomysłem uchylenia przepisów art. 8 ust. 3-7 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, co oznacza rezygnację z przepisu o możliwości zasięgnięcia opinii powiatowej rady rynku pracy przed wydaniem przez radę województwa opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Uwagi te nie zostały jednak uwzględnione. Podobny los spotkał zdecydowaną większość uwag przedstawionych przez Związek Województw RP. Przedstawiciele Ministerstwa tłumaczyli swoje działanie potrzebą pilnego wdrożenia projektu z uwagi na realizację założeń KPO oraz kamienia milowego, co nie przekonało przedstawicieli samorządów.

Podczas posiedzenia 20 stycznia jedyną możliwą opinią do wydania była opinia negatywna. Ostatnią szansą na zmianę tego stanu rzeczy miały stanowić ustępstwa resortu i uwzględnienie przynajmniej części uwag. Z tego powodu, przedstawiciele MEN zdecydowali o poddaniu projektu i uwag ponownej analizie, zaś samo opiniowanie zostało przełożone na kolejny dzień.

Na środowym spotkaniu, które odbyło się z udziałem wiceminister edukacji **Katarzyny Lubnauer**, reprezentująca ZPP mec. **Bernadeta Skóbel**, zwróciła uwagę, iż uwagi naszej organizacji mają w gruncie rzeczy charakter redakcyjny, a ich wdrożenie - przynoszące wymierne korzyści - nie powinno nastręczyć trudności. Podtrzymując uwagę związaną z zapewnieniem udziału przedstawicieli środowiska samorządów powiatowych, mec. **Skóbel** przypomniała, że takie gwarancje zostały już zaproponowane przez Ministerstwo w poprzedniej wersji projektu, tj. w październiku 2025 r. Przedstawicielka ZPP przekonywała, że rozróżnienie przedstawicieli samorządów w składzie WZK na reprezentantów gmin i powiatów, jest bardzo ważne. Na poziomie lokalnym to powiaty organizują bowiem działalność z obszaru kształcenia zawodowego i odpowiadają na potrzeby rynku pracy. Wiceminister **Lubnauer** zapowiedziała doprecyzowanie przepisów, co ma doprowadzić do niebudzącego już wątpliwości zagwarantowania przedstawicielom powiatów miejsca w składzie Wojewódzkich Zespołów Koordynacji. W kolejnej wypowiedzi jasno wskazała, że - istotnie - rola powiatów w wykonywaniu zadań objętych projektem i całym kamieniem milowym KPO, jest bardzo duża. Brzmienie przepisów stanowiących o składach WZK musi zatem zostać uszczelnione, tak aby będące organizatorami kształcenia zawodowego powiaty mogły być pewne swojej pozycji. Uwzględnienie tej, a także szeregu innych uwag przekonało stronę samorządową do wydania opinii pozytywnej.

Materiały edukacyjne pod lupą - ZPP wyjaśnia wątpliwości związane z istniejącymi projektami rozporządzeń

Dużą uwagę Związku Powiatów Polskich przykuł projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2026 r. Projekt ten służy wykonaniu upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 60 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Projekt zawiera nowe formularze na 2026 rok, uwzględniając przy tym dotychczas obowiązujące maksymalne kwoty dotacji określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z 11 maja 2023 r. w sprawie maksymalnych kwot dotacji celowej udzielanej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. Właśnie ta kwestia zaciekawiła najbardziej. **Piotr Majoch** z ZPP zauważył, że w pierwszych dniach roku na stronie Rządowego Centrum Legislacji pojawił się inny projekt - rozporządzenia w sprawie maksymalnych kwot dotacji celowej udzielanej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. Założeniem tego projektu było podniesienie maksymalnych kwot dotacji na ww. materiały dla uczniów wszystkich klas szkół podstawowych o 20%. W konsekwencji - jak wynika z jednego z paragrafów rzeczonego projektu, rozporządzenie RM z maja 2023 roku miało utracić moc obowiązującą wraz z końcem I kwartału 2026 roku. Dokładnie w tym samym czasie, od 1 kwietnia miało natomiast obowiązywać rozporządzenie, którego projekt trafił do porządku obrad styczniowego Zespołu Edukacji, a który w całości został oparty właśnie na kwotach określonych w rozporządzeniu z 2023 r., który miał niebawem utracić moc obowiązującą.

Wątpliwości rozwiała **Anna Dakowicz-Nawrocka**, zastępca dyrektora Departamentu Kształcenia Ogólnego w MEN. Jak przekazała, sens opiniowania projektu wynika z konieczności przygotowania rozporządzenia, które mogłoby obowiązywać od 1 kwietnia. Resort rzeczywiście pracuje nad podniesieniem maksymalnych kwot dotacji. Gotowy projekt zmian w tym obszarze był już zawarty w nowelizacji Prawa oświatowego oraz niektórych innych ustaw. Pakiet zmian prawnych przeszedł cały proces legislacyjny, jednak 18 grudnia został zawetowany przez Prezydenta RP. W związku z tym, Ministerstwo przygotowało kolejny, mały projekt ustawy obejmujący przepis stanowiący o potrzebie wydania przez Radę Ministrów nowego rozporządzenia

dotyczącego wysokości maksymalnych kwot dotacji. Jeśli ustawa ta zostanie przyjęta, powstaną warunki do tego, aby umieszczone przed kilkoma tygodniami na stronie RCL rozporządzenie również zostało uchwalone. Okoliczności zmuszają jednak do pewnego rodzaju pośpiechu i resort edukacji nie może czekać na nową ustawę. Zdaniem dyr. **Dakowicz-Nawrockiej** resort nie ma możliwości ryzykowania sytuacji, w której 1 kwietnia br. rozporządzenie w sprawie dotacji celowej nie mogłoby funkcjonować. Jeśli zaistnieją warunki do tego, aby wysokość dotacji została podniesiona, stanie się to najpewniej w drodze nowelizacji rozporządzenia, które znalazło się w porządku obrad.

Zielone światła dla innych projektów

Strona samorządowa zaopiniowała pozytywnie szereg innych projektów, które znalazły się w agendzie posiedzenia. Są to:

- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie maksymalnej wysokości opłat za sporządzenie odpisu lub kopii dokumentacji o czasowym okresie przechowywania,
- ✓ Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Edukacji w sprawie egzaminów eksternistycznych,
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków,
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (tuż przed posiedzeniem Zespołu projekt ten został zredukowany do przepisu dostosowującego treść rozporządzenia poprzez zastąpienie przedmiotu "wychowanie do życia w rodzinie" przedmiotem "edukacja zdrowotna"),
- ✓ Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2026–2028,
- ✓ Wniosek Ministra Infrastruktury rekomendujący zmiany do podstaw programowych kształcenia dla zawodu "technik transportu drogowego",
- ✓ Wniosek Ministra Infrastruktury rekomendujący zmiany do podstaw programowych kształcenia dla zawodu "kierowca mechanik",
- ✓ Wniosek Ministra Infrastruktury o wprowadzenie nowego zawodu "technik mobilności drogowej osób" i podstaw programowych dla tego zawodu.

Lutowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

11 lutego 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Choć porządek obrad należał do obszernych, to spotkanie ponownie zostało zdominowane przez temat zmian na rynku usług najmu krótkoterminowego.

Dyskusje o najmie krótkoterminowym nadal bez przełomu

Dotychczasowy projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych został przyjęty krytycznie, o czym świadczy duża liczba uwag zgłaszanych przez organizacje samorządowe. Uwagi zostały omówione przez **Dominika Borka** z Departamentu Turystyki MSiT. W swojej wypowiedzi potwierdził, że najem krótkoterminowy ma być traktowany jako usługa hotelarska. Pod pojęciem usługi hotelarskiej kryje się ponadto świadczenie licznych usług wewnątrz danego obiektu. W nawiązaniu do licznych uwag dotyczących niewystarczającej precyzyjności przepisów projektu, przedstawiciel MSiT wspomniał, że umieszczanie w projekcie dodatkowych definicji uważane jest za niezasadne. Wyszczególnianie kolejnych rodzajów obiektów także nie jest potrzebne, gdyż tworzone przepisy są spójne z innymi. Jak wynika z wypowiedzi **Dominika Borka**, wiele szczegółów można znaleźć w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1028 z 11 kwietnia 2024 r. Odpowiedź na inne pytania ma natomiast wynikać z uzupełnienia oceny skutków regulacji projektu oraz jego nowej przedstawionej wersji (z którą do czasu posiedzenia Zespołu uczestnicy nie mogli się jeszcze zapoznać). Przedstawiciel MSiT przekonywał, że kontrole obiektów hotelarskich mają mieć fakultatywny charakter i nie obciążać zanadto samorządów.

Mimo to, uczestnicy spotkania podnieśli wiele uwag, odwołując się również do pisemnych odpowiedzi resortu na zastrzeżenia złożone wcześniej. Reprezentant Związku Powiatów Polskich dostrzegł potrzebę doprecyzowania wielu projektowanych przepisów, zwracając uwagę na ich małą klarowność. W swojej wypowiedzi podniósł, że poprawienie wielu projektowanych zapisów nie powinno nastręczyć trudności, lecz jeden z pomysłów resortu pozostaje absolutnie nie do przyjęcia. Stanowczo zakwestionowano pogląd, że dokonywane przez wójtów gmin wykreślanie wpisów obiektów hotelarskich do ewidencji miałoby następować w formie czynności materialno-technicznej. Taki porządek pozbawiłby bowiem przedsiębiorców możliwości odwołania się. Przedstawiciele resortu sportu i turystyki oświadczyli, że posiadają odpowiednie ekspertyzy, z których wynika możliwość posłużenia się taką formą czynności. W odpowiedzi Zastępca Dyrektora Biura ZPP **Grzegorz Kubalski** poprosił o podanie ich źródła i przesłanie źródła takiej ekspertyzy, bowiem uzasadnienie ograniczania praw przedsiębiorców w drodze czynności materialno-technicznych wydaje się nieprawdopodobne.

Kolejne uwagi, zgłaszane głównie przez przedstawiciela Związku Województw RP, potwierdziły skalę problemów, jakie nadal wychodzą na jaw po tygodniach opiniowania. Wspominano chociażby o niepewności co do tego, które organy mają być stronami postępowania w sprawie nakładania administracyjnych kar pieniężnych na przedsiębiorców, czy o braku wiedzy co do finansowych konsekwencji wdrożenia nowych przepisów po stronie samorządów. Nikt po stronie samorządowej nie miał bowiem wątpliwości, że takie konsekwencje wystąpią.

Liczba i zakres zgłoszonych uwag, a także fakt przesłania stronie samorządowej nowej wersji projektu sprawiły, że dalsze dyskusje w ramach tego posiedzenia Zespołu stały się bezcelowe. Zdecydowano o kontynuowaniu pracy nad projektem w ramach spotkania roboczego, które zostało zaplanowane na kolejny tydzień (wtorek, 17 lutego). Opinia nie została zatem wydana. W ramach „zwykłego" spotkania uwagę przekierowano na kolejne projekty.

Szereg projektów z akceptacją strony samorządowej

Wśród projektów zaopiniowanych pozytywnie znalazł się projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie wykazu podmiotów zobowiązanych do sporządzenia planu ochrony dóbr kultury na czas wojny oraz trybu zgłaszania podmiotów w celu wpisania ich do wykazu. Nowa wersja projektu, przesłana pod koniec stycznia, była uzupełnieniem propozycji omawianej już na listopadowym posiedzeniu.

Opinię pozytywną wydano także w odniesieniu do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy. W tym przypadku Komisja Wspólna upoważniła Zespół do wydania opinii wiążącej, której pozytywny kształt wynikał z braku uwag wobec proponowanych rozwiązań. Proponowane w projekcie zmiany miały bowiem charakter dostosowujący i koncentrowały się na przedłużeniu funkcjonowania niektórych rozwiązań stosowanych wobec ukraińskich dzieci i młodzieży do 31 sierpnia, czyli do końca roku szkolnego.

Po udzieleniu odpowiedzi na uwagi nadesłane przez niektóre samorządy, opinię pozytywną otrzymał także projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Pozytywnie zaopiniowano również projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2026 r. Omawiająca projekt **Anna Dakowicz-Nawrocka** z Departamentu Kształcenia Ogólnego MEN potwierdziła, że nowy projekt różni się od poprzednich tylko wskazaniem klas szkoły podstawowej, które w danym roku mają otrzymać środki, a także niektórymi terminami składania poszczególnych wniosków.

Ile będą kosztować zmiany ramowych planów nauczania?

Nie wszędzie opinia pozytywna była jednak formalnością. Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół w gruncie rzeczy powtarzał rozwiązania proponowane już w poprzedniej wersji projektu. Dokument był omawiany pod koniec ubiegłego roku. Brak możliwości jego wejścia w życie wynikał z zawetowania nowelizacji Prawa oświatowego przez Prezydenta RP. Już wtedy jednak Związek Powiatów Polskich przedstawił jedną uwagę dotyczącą przewidywanych skutków finansowych wdrożenia zmiany rozporządzenia. Z dużym sceptycyzmem przyjęliśmy zapowiedzi braku negatywnych konsekwencji z uwagi na oszczędności wynikające z ograniczenia liczby zajęć religii. W kontekście rosnącej, wielomiliardowej luki potrzeb oświatowych, już sama wzmianka o „oszczędnościach” została uznana za zbyt daleko idącą. Po przedstawieniu nowej wersji, nasze stanowisko nie uległo jednak zmianie. Przedstawiciel ZPP **Piotr Majoch** zwrócił uwagę na przewidywany wzrost liczby godzin zajęć w porównaniu do stanu obecnego, co stawia jakiekolwiek szanse na sfinansowanie nowych pomysłów ze wspomnianych "oszczędności" pod dużym znakiem zapytania. Ponieważ środowisko samorządowe nie wniosło wielu innych zastrzeżeń,

dyskusja na temat projektu zakończyła się wydaniem opinii pozytywnej, ale z uwagą - dotyczącą właśnie skutków finansowych, które w perspektywie kilku lat mogą okazać się inne niż wynika z zapewnień resortu.

Dwa projekty jeszcze bez możliwości zaopiniowania

Podczas obrad Zespołu uwagę poświęcono także projektom, które nie mogły zostać zaopiniowane ze względu na trwające konsultacje czy uzgodnienia międzyresortowe. Z powodu konsultacji trwających do 20 lutego, nie wydano jeszcze opinii do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy. Potrzeba wydania tego rozporządzenia wynika z upoważnienia zawartego w Karcie Nauczyciela. Zgodnie z nim, minister ds. oświaty w porozumieniu z ministrem ds. pracy oraz po zasięgnięciu opinii KWRiST corocznie określa wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin oraz dla nauczycieli, dla których wymiar ten jest ustalany na podstawie art. 42 ust. 7 Karty Nauczyciela, a także sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

Uzgodnienia międzyresortowe nie zakończyły się natomiast w pracach nad projektem rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Szczegóły projektu zostały przypomniane uczestnikom spotkania przez **Piotra Bartosiaka** - dyrektora Departamentu Kształcenia Zawodowego MEN. W odpowiedzi na sygnalizowane uwagi dotyczące zmian w zawodach branży ogrodniczej, dyr. **Bartosiak** poinformował, że wszystkie planowane rozwiązania zostały omówione z samą branżą i uzyskały jej aprobatę. Zmiany obejmują m.in. wykreślenie zawodu ogrodnika i wprowadzenie zawodów takich, jak agroogrodnik, asystent ogrodniczy czy technik architektury krajobrazu i arborystyki. Wobec trwających uzgodnień międzyresortowych, Zespół nie mógł jednak wydać swojego stanowiska. Po zakończeniu wspomnianych uzgodnień, opiniowanie nastąpi prawdopodobnie w trybie obiegowym.

Inne sprawy przedyskutowane w ramach posiedzenia

Ze względu na nieobecność przedstawiciela Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nie omówiono jednego z punktów porządku obrad w ramach tzw. "spraw różnych", tj. kwestii stanu prac nad zmianą ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. W ramach luźnej dyskusji uczestnicy spotkania usłyszeli natomiast propozycję zorganizowania przez MEN spotkania poświęconego uporządkowaniu kwestii rozliczania godzin nadliczbowych nauczycieli. Deklaracja spotkała się z krytycznym przyjęciem dyr. **Grzegorza Kubalskiego** zabierającego głos w imieniu ZPP. Zwrócił on uwagę, że temat ten jest obecny na agendzie prac Ministerstwa, a także KWRiST już od roku, jednak wciąż nie znamy bliższych szczegółów. Samorządy obawiają się, że resort ulegnie roszczeniom strony związkowej i przyjmie zbyt krótkie okresy rozliczeniowe. Potrzebny będzie czas na ewentualną polemikę, toteż strona samorządowa oczekuje możliwie szybkiego udzielenia szerszych informacji w tym przedmiocie.

Piotr Majoch z ZPP zadał ponadto pytanie o planowane w bieżącym roku kryteria podziału rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego w obszarze oświaty. Celem było dowiedzenie

się, czy jest szansa na powrót kryterium dofinansowania wyposażenia pracowni dla szkół, które rozpoczynają kształcenie w nowych zawodach. Kryterium takie występowało do 2024 roku, jednak w roku ubiegłym zostało pominięte przez MEN. Odpowiedzi udzielił **Marcin Nowak** z Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym. Poinformował, że z racji zmiany systemu finansowania samorządów, kwota rezerwy została dość znacznie ograniczona, a Ministerstwo nie chce rozdrabniać jej nadmiernie na wiele kryteriów. Jeśli jednak margines środków będzie odpowiednio szeroki, to niewykluczone, że kryterium dofinansowania wyposażenia wspomnianych pracowni zostanie przywrócone.

ZPP o zagrożeniach dla dualnego modelu kształcenia zawodowego

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o umieszczenie w porządku obrad marcowego posiedzenia Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego tematu zagrożeń dla dualnego modelu kształcenia zawodowego, wynikających z radykalnego ograniczenia refundacji wynagrodzeń pracowników młodocianych.

Problem niedoboru środków w Ochotniczych Hufcach Pracy

Związek Powiatów Polskich wskazał, że problem niedoboru środków finansowych na kontach Ochotniczych Hufców Pracy, które są operatorem dualnego modelu kształcenia, tworzy poważne ryzyko dalszego ograniczania ilości umów o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Organizacja poinformowała, że już w 2025 roku brak pieniędzy w dyspozycji OHP doprowadził do czasowego zaprzestania refundowania wynagrodzeń pracowników młodocianych przez pracodawców. W innych przypadkach refundacje były wypłacane niejednokrotnie z naruszeniem 40-dniowego terminu liczonego od dnia złożenia przez pracodawcę wniosku o zwrot kosztów.

Sytuacja budżetowa

Związek Powiatów Polskich wskazał, że pogarszająca się sytuacja rodzi poważne pytania o przyszłość dualnego modelu kształcenia zawodowego, włącznie z wątpliwościami co do jego stosowania w kształceniu młodocianych pracowników. Problem ma charakter ogólnokrajowy i ma tendencję do dalszego pogłębiania.

Organizacja z dużym niepokojem przyjęła m.in. określenie w ustawie budżetowej kwoty przeznaczonej na refundację wynagrodzeń w wysokości 900 mln zł przy rzeczywistych potrzebach pracowników młodocianych, szacowanych na 1,2 mld zł.

Konsekwencje dla szkół branżowych

Związek wskazał na coraz poważniejsze trudności dla szkół realizujących dualny model kształcenia. W przypadku, gdy pracodawcy nieotrzymujący refundacji wynagrodzeń przestają przyjmować uczniów na

praktyczne kształcenie w zawodzie, ucierpi na tym oferta szkół branżowych, które nie zawsze są w stanie uczyć przedmiotów zawodowych wyłącznie w warunkach szkolnych ani zaadaptować pracowni do nowych potrzeb.

Długofalowe skutki

Organizacja ostrzega, że długofalową konsekwencją niedoboru środków będzie gorszy poziom wykształcenia w wielu zawodach, co pogłębi już widoczne problemy braku specjalistów w niektórych branżach, w tym tzw. luki pokoleniowej.

Pytania do rządu

Związek Powiatów Polskich postawił pytanie, czy zdaniem rządu szkolnictwo w systemie dualnym przestało być pożądanym kierunkiem kształcenia i podnoszenia kompetencji młodych osób, a kondycja szkół branżowych nie jest już sprawą istotną - mimo że przekłada się nie tylko na kondycję systemu oświaty, lecz także rynku pracy, a także na sytuację małych przedsiębiorców i wielu młodych osób. Zastanawiające jest również to, jak duża jest skala problemu widziana z perspektywy strony rządowej.

Postulat

Mając na uwadze powyższe, Związek Powiatów Polskich wniósł o omówienie tego problemu przy zagwarantowanej obecności przedstawicieli Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a także Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

ZPP krytykuje zmiany w regulaminie programu "Aktywna szkoła"

Związek Powiatów Polskich wystąpił również z wnioskiem o umieszczenie w porządku obrad marcowego posiedzenia Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego tematu niekorzystnej dla samorządów zmiany regulaminu tegorocznej edycji Zadania 1 w ramach programu „Aktywna szkoła".

Ograniczenie do obiektów typu „Orlik"

Związek Powiatów Polskich wskazał, że zmiany w regulaminie ograniczały możliwości uczestnictwa w naborze wyłącznie do jednostek samorządu terytorialnego dysponujących obiektami typu „Orlik". W odróżnieniu od poprzednich edycji programu Ministerstwo Sportu i Turystyki wyklucza tym samym dzieci i młodzież z tych powiatów, które do tej pory wykorzystywały w ramach tego przedsięwzięcia obiekty sportowe innego rodzaju - nierzadko o lepszym standardzie.

Ograniczenie dyscyplin sportowych

Organizacja zwróciła uwagę, że ograniczenie dostępu do programu znacząco ogranicza także liczbę dyscyplin sportowych uprawianych przez dzieci i młodzież przy wsparciu krajowego realizatora przedsięwzięcia. Wiele spośród nich nie może być bowiem trenowana na obiektach typu „Orlik", co szkodzi samorządom realizującym swoje zadania z zakresu wspierania kultury fizycznej, koncentrując się na dyscyplinach innych niż np. piłka nożna.

Wykluczenie zajęć wakacyjnych

Kolejną niekorzystną zmianę stanowiło nieuzasadnione wykluczenie możliwości prowadzenia zajęć sportowych w ramach programu w wakacje. Związek Powiatów Polskich wskazał, że takie wyłączenie nie pozwala na optymalne wykorzystanie obiektów sportowych.

Ocena i postulaty

Związek Powiatów Polskich ocenił powyższe zmiany negatywnie. Organizacja wniosła o dyskusję na ten temat na posiedzeniu Zespołu, oczekując przedstawienia przez resort informacji o powodach zmiany zasad oraz informacji o tym, czy planowany jest powrót do wcześniejszych warunków w kolejnych edycjach programu.

ZPP zgłasza uwagi do senackiego projektu ustawy o spółdzielniach uczniowskich

Związek Powiatów Polskich przedstawił opinię z uwagami do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (druk nr 1650), którego pierwsze czytanie zaplanowane było na 12 marca 2026 r. Pismo skierowane zostało do Komisji Edukacji i Nauki.

Stanowisko ogólne

Związek Powiatów Polskich podkreślał, że konsekwentnie popiera pomysł uregulowania zasad funkcjonowania spółdzielni uczniowskich i pozytywnie odnosi się do prowadzonej przez nie działalności. Przedłożony projekt zakłada wprowadzenie przepisów regulujących funkcjonowanie spółdzielni uczniowskich w szkołach poprzez dodanie w ustawie - Prawo oświatowe - art. 85a–85g.

Pomimo zmian widocznych w zestawieniu z poprzednią wersją projektu, aktualnie proponowane regulacje organizacja uznaje w dalszym ciągu za niewystarczające.

Główne problemy projektu

Niepewność podatkowa

Pomimo przedstawienia szeregu informacji dotyczących charakteru spółdzielni, m.in. poprzez wskazanie, że mają one funkcjonować w ramach struktury danej jednostki oświatowej, projekt pozostawia liczne wątpliwości, zwłaszcza dotyczące podatkowych konsekwencji działalności spółdzielni. Niepewność dotycząca podatkowych aspektów przedstawionego projektu dotyczy także relacji szkół z funkcjonującymi spółdzielniami oraz prowadzących je jednostek samorządu terytorialnego.

Organizacja wskazała, że kwestie te wymagają wyjaśnienia także z punktu widzenia samych spółdzielni, które będą zobowiązane do sporządzenia swoich statutów. Konieczność ich opracowania w pełnej zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego wymaga, aby poszczególne regulacje były jednoznaczne.

Status na gruncie podatku VAT

W dalszym ciągu zachodzą wątpliwości co do statusu spółdzielni uczniowskiej na gruncie prawa podatkowego. Bez względu na to, że spółdzielnie będą funkcjonować w obrębie szkół, płatnikami podatku VAT (w przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego) pozostaną samorządy. Uzasadnione pozostają pytania o to, czy spółdzielnie korzystałyby ze zwolnienia z VAT, czy podlegałyby pełnemu opodatkowaniu.

Związek powołał się na interpretację ogólną Ministra Finansów z 10 czerwca 2020 r. (PT1.8101.3.2019), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego finansujące na swoim terenie publiczną oświatę nie występują w roli podatników VAT, zaś ich działalność nie podlega z tego tytułu opodatkowaniu o ile wykonywanie czynności podlega ścisłemu reżimowi publiczno-prawnemu. Jeżeli warunek ten nie jest spełniony w grę wchodzi zastosowanie zwolnienia z art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o podatku od towarów i usług, zgodnie z którym zwolnieniu podlegają usługi świadczone przez jednostki objęte systemem oświaty w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, w zakresie kształcenia i wychowania oraz dostawa towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane.

Z uwagi na niejednoznaczne brzmienie przepisów i nierozstrzygnięcie tej kwestii w uzasadnieniu, nie wiadomo, czy działalność spółdzielni uczniowskich będzie mieściła się w działalności szkoły w zakresie kształcenia i wychowania. Gdyby tak nie było, czynności podejmowane przez spółdzielnie będą podlegały opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Uwagi szczegółowe

Ewidencja księgowa

Przepisy informują o dużych uproszczeniach, co wyraża się w braku obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych i sprawozdań na gruncie ustawy o rachunkowości. Zgodnie z zamiarem projektodawcy

przedstawionym w uzasadnieniu, spółdzielnie mają jednak funkcjonować w obrębie struktury szkoły. Oznacza to konieczność ewidencjonowania ich środków przez samą szkołę jako jednostkę budżetową, w prowadzonych przez nią księgach rachunkowych.

Związek wskazał, że zasadnym byłoby doprecyzowanie tej kwestii w przepisach. W przeciwnym razie będą tworzyć mylne wrażenie wyjęcia spółdzielni uczniowskich spod przepisów i braku konieczności prowadzenia ewidencji jej środków.

Wiek członków spółdzielni

Związek wskazał, że ograniczenie możliwości uczestniczenia w pracach spółdzielni do uczniów powyżej 13 roku życia jest posunięciem słusznym. Osoby poniżej tego wieku nie posiadają bowiem żadnej zdolności do czynności prawnych.

Z oceny skutków regulacji wynika jednak, że młodsi uczniowie również będą mogli działać w spółdzielniach pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody rodziców. Konieczne jest usunięcie tej sprzeczności.

Odpowiedzialność nauczyciela-opiekuna

Organizacja wskazała na konieczność wyjaśnienia odpowiedzialności nauczyciela-opiekuna za działalność spółdzielni, także na gruncie wewnątrzszkolnych relacji służbowych. Niewiadomą pozostaje udział dyrektora szkoły w bieżących pracach spółdzielni jako bezpośredniego przełożonego nauczyciela, który nadzoruje m.in. dokumentację i rozliczenia finansowe, wchodząc w sferę kompetencji dyrektora.

Wykorzystywanie nadwyżek finansowych

Związek Powiatów Polskich wskazał, że treść przepisu jest niewystarczająca i może prowadzić do poważnych błędów w zarządzaniu finansami szkoły. Konieczne jest przygotowanie dodatkowych regulacji w zakresie wykorzystywania finansowych nadwyżek spółdzielni.

Organizacja przypomniała, że samorządowe szkoły są zobowiązane do odprowadzania dochodów na rachunek budżetu, co wynika z art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spółdzielnie co do zasady nie mają zatem dowolności w dysponowaniu swoimi dochodami. Ewentualna, wynikająca z art. 223 ustawy o finansach publicznych możliwość utworzenia wydzielonego rachunku dochodu w szkołach i placówkach oświatowych wymaga wydania w tym przedmiocie decyzji przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Związek podkreślał, że te zagadnienia zostały w projekcie całkowicie pominięte.

Struktura organów spółdzielni

Organizacja kwestionowała, czy funkcjonowanie spółdzielni uczniowskiej, w skład której może wchodzić mała liczba uczniów (nawet tylko 5 członków), wymaga tworzenia tylu organów. Mając na względzie brak osobowości prawnej spółdzielni, brak wpisu do KRS, jak również odwołanie się w projekcie do przepisów ustawy - Prawo spółdzielcze - wyłącznie w sprawach nieuregulowanych, wymogi tego typu wydają się nieproporcjonalne.

Zamiast powoływania komisji rewizyjnej czy zarządu lepszym pomysłem wydaje się wyodrębnienie całkowicie pominiętej w projekcie funkcji skarbnika. Jego obowiązki mógłby pełnić zarówno wyznaczony uczeń, jak i nauczyciel-opiekun.

Związek Powiatów Polskich zgłosił uwagi do projektu nowelizacji ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (UD369), przygotowanego przez Ministerstwo Cyfryzacji.

Postulat rozszerzenia zakresu podmiotowego OSE

W odniesieniu do art. 1 pkt 1 projektu, dotyczącego nowelizacji art. 2 ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, Związek Powiatów Polskich wskazał, że skoro ustawodawca rozszerzył funkcjonowanie OSE także na placówki Ochotniczych Hufców Pracy (ośrodki szkolenia zawodowego OHP, centra kształcenia i wychowania OHP oraz jednostki organizacyjne OHP podległe wojewódzkim komendantom OHP) i dostosowuje do tego ustawę o OSE, to zasadne jest, aby OSE mogła obejmować wszystkie jednostki systemu oświaty.

Organizacja postulowała rozszerzenie OSE w szczególności na: przedszkola, placówki oświatowo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze oraz placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania. ZPP argumentował, że wszystkie wymienione jednostki stanowią elementy systemu oświaty i wykonują działania edukacyjne oraz wychowawcze, w tym w różnym stopniu przygotowują lub organizują naukę swoim podopiecznym.

ZPP wskazał, że jeśli celem systemu OSE jest m.in. dalsze rozwijanie oferty dla szkół, które w większości są już siecią objęte, a korzystać z tego mają też placówki OHP niebędące bezpośrednio w systemie oświaty (będące de facto systemem równoległym, w ramach innego działu administracji rządowej niż oświata i wychowanie - art. 119 Prawa oświatowego), należy poważnie rozważyć rozszerzenie podmiotowe działania OSE.

Związek zwrócił uwagę, że także wzrost limitu wydatków (praktycznie dwukrotny w stosunku do dotychczasowego - art. 1 pkt 10 projektu) sugeruje, że państwo może zacząć spełniać ten postulat.

Uwaga legislacyjna dotycząca terminów

W odniesieniu do art. 1 pkt 5 lit. c projektu, dotyczącego art. 7 ust. 4 pkt 1 ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, Związek zgłosił uwagę legislacyjną. Organizacja proponowała przemodelować zdanie, by było jasne, że odpowiedź operatora następuje w ciągu 30 dni od wniosku.

Związek wskazał, że aktualne brzmienie może sugerować, że w ciągu 30 dni następuje przyłączenie szkoły do sieci, co wprowadza zamieszanie w kontekście pkt 2 mówiącym o terminie rozpoczęcia świadczenia usługi ustalanym w umowie. Organizacja zaproponowała przy tym odpowiednią poprawkę.

Marcowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

17 marca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST. Jego uczestnicy dyskutowali o uzgadnianych i opiniowanych projektach, w wyniku czego wydano szereg opinii pozytywnych. Poruszono jednak także tematy natury bardziej ogólnej, które znalazły się w porządku posiedzenia z inicjatywy Związku Powiatów Polskich.

Pozytywne opinie Zespołu

Z pozytywnym przyjęciem spotkał się wniosek Ministerstwa Cyfryzacji o wprowadzenie nowego zawodu, jakim jest technik cyberbezpieczeństwa. Zawód mający stanowić odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie zawiera dwie wyodrębnione kwalifikacje, tj. zarządzanie bezpieczeństwem systemów i sieci komputerowych, a także programowanie bezpiecznych aplikacji webowych.

Strona samorządowa wyraziła także pozytywną opinię wobec projektu rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów umowy o turystyczny rachunek powierniczy, formularzy gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych. Podstawą zmiany tego rozporządzenia jest modyfikacja przepisów ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych w związku z ustawą z 7 listopada 2025 r. Wzory formularzy gwarancji bankowej i gwarancji ubezpieczeniowej zostaną dostosowane do ww. zmiany poprzez wprowadzenie możliwości spełnienia wymogu minimalnej sumy gwarancyjnej przez przedsiębiorcę turystycznego także poprzez zawarcie kilku umów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej - nie tylko jednej jak do tej pory.

Opinię pozytywną otrzymał także projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceny pracy nauczycieli szkół artystycznych. Była to nowa wersja projektu dostarczonego stronie samorządowej już pod koniec stycznia br. Potrzeba nowelizacji rozporządzenia z 2022 r. wynika ze zmian wprowadzonych przez zmianę rozporządzenia w sprawie oceny

pracy nauczycieli. W opiniowanym projekcie znalazły się zmiany o charakterze dostosowującym. Zakładają one usunięcie dodatkowych kryteriów oceny pracy, doprecyzowanie w zakresie punktów, w których oceniany jest poziom spełnienia kryteriów oceny pracy, zapewnienie większej transparentności oceny pracy, a także zwiększenie udziału nauczyciela w procedurze odwoławczej od dokonanej oceny.

Projekty niezaopiniowane

Opinii w ramach posiedzenia Zespołu nie uzyskał projekt rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki zmieniającego rozporządzenie w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie. Nowelizacja rozporządzenia z 2004 r. przewiduje zmianę wymagań w zakresie kategoryzacji obiektów hotelarskich (w tym hoteli, moteli i kempingów), w celu dostosowania dotychczasowych standardów do zmian społecznych, technologicznych, a także potrzeb zrównoważonego rozwoju. Oznacza to liczne zmiany techniczne, odnoszące się chociażby do wyposażenia obiektów hotelarskich czy oferowanych przez nie usług. Liczne uwagi do projektu zgłosił Związek Województw RP, który na chwilę rozpoczęcia posiedzenia nie otrzymał jeszcze odpowiedzi. Uczestnicy obrad postanowili o poddaniu projektu opiniowaniu w trybie obiegowym w kolejnym tygodniu.

Brak opinii dotyczy także projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego. Rozporządzenie to wprowadza nowe podstawy programowe i jest kontynuacją wcześniejszych prac w obszarze udoskonalania systemu kształcenia w zawodach. Dotychczas obowiązujące rozporządzenie z 2019 r. ma zostać uzupełnione o podstawy programowe zawodów nowych (m.in. agroogrodnika czy technika cyberbezpieczeństwa), natomiast niektóre zawody już wyodrębnione w rozporządzeniu otrzymają nowe programy nauczania zgodne z postulatami środowiska branżowego. Do głównych celów założonych zmian należą dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb współczesnego rynku pracy, a także zmian technologicznych motywowanych transformacją cyfrową czy wzrostem świadomości ekologicznej. Decyzję w sprawie dalszych losów tego projektu miał podjąć sam resort, który następnego dnia skierował do KWRiST wniosek o upoważnienie Zespołu do wydania opinii wiążącej.

Sprawy różne z inicjatywą ZPP - dyskusja o przyszłości dualnego modelu kształcenia

Po zakończeniu prac nad projektami zmian legislacyjnych, uczestnicy posiedzenia poświęcili uwagę problemom dostrzeżonym przez przedstawicieli Związku Powiatów Polskich. Wnioski o dołączenie tych spraw do porządku obrad zostały skierowane niezwłocznie po zgłoszeniu nam tych kwestii przez przedstawicieli samorządów.

W pierwszej kolejności uczestnicy pochylili się nad trudną sytuacją szkół realizujących dualny model kształcenia (tj. nauki zawodu prowadzonej przez szkołę w porozumieniu z przedsiębiorstwem). Jak zauważono, niedobór środków finansowych na kontach Ochotniczych Hufców Pracy będących operatorami tego modelu kształcenia, doprowadził pod koniec ubiegłego roku do czasowego zaprzestania refundowania wynagrodzeń młodocianych pracowników. W innych przypadkach refundacje były wypłacane z naruszeniem

40-dniowego terminu liczonego od dnia złożenia przez pracodawcę wniosku o zwrot kosztów. Przedstawiciele samorządów powiatowych przyjęli z zaniepokojeniem określenie w ustawie budżetowej kwoty na ten cel na poziomie 900 mln zł. Rzeczywiste potrzeby pracowników młodocianych i pracodawców uczących ich praktyki zawodu szacuje się bowiem na zdecydowanie więcej - ok. 1,2 mld zł.

Nasza organizacja zwróciła uwagę, że zgłoszony problem nie jest trudną sytuacją tylko dla pracodawców. Mówimy bowiem o realnym zagrożeniu dla szkół realizujących dualny model kształcenia, które mogą być zmuszone do ograniczenia swoich ofert. W przypadku, gdy pracodawcy nie będą mogli przyjmować młodocianych pracowników na praktyczne szkolenie w zawodzie, szkoły nie zawsze będą mogły ich zastąpić. Pewne zawody nie mogą być nauczane w warunkach szkolnych, a zaadaptowanie pracowni do nowych potrzeb może być wyzwaniem nazbyt trudnym. Długofalową konsekwencją takiego stanu rzeczy może być zatem pogorszenie jakości kształcenia w zawodach i pogłębienie niedoboru fachowców w różnych dziedzinach, w tym tzw. luki pokoleniowej.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **Małgorzata Baranowska** przyjęła obawy Związku ze zrozumieniem. Z udzielonej informacji wynikało, że wnioski o refundację są rozpatrywane wg. kolejności zgłoszeń do wyczerpania limitów w planie finansowym Funduszu Pracy. Kiedy środków zabrakło, resort rozpoczął poszukiwania. Ochotnicze Hufce Pracy wydały komunikaty dotyczące możliwości ponownego składania wniosku o refundację, a w styczniu decyzją MRPiPS dodano ok. 169 mln zł do poprzednich 900 mln na refundację kosztów. Wciąż pozostała jednak luka, której nie udało się zapełnić pomimo składanych do Ministerstwa Finansów wniosków o zabezpieczenie dodatkowych pieniędzy. Niestety środki te nie zostały udzielone, a szanse na zmianę tego stanu rzeczy mają być w tej chwili niewielkie - co wynika z wypowiedzi przedstawiciela MF. Dialog z resortem ma być jednak ciągle prowadzony nie tylko przez MRPiPS, lecz także MEN - w tym osobiście minister **Barbarę Nowacką**, która trzykrotnie występowała w tej sprawie do MF.

Sprawy różne z inicjatywą ZPP - dyskusja o zmianie regulaminu programu "Aktywna Szkoła"

Drugim z dodatkowych tematów, które trafiły do porządku obrad Zespołu Edukacji z inicjatywy ZPP była kwestia niekorzystnej dla samorządów zmiany regulaminu Zadania 1 w ramach programu "Aktywna Szkoła" (dawniej "Aktywny AS"). Zmiany te polegały na ograniczeniu możliwości uczestnictwa w naborze tylko do jednostek samorządu terytorialnego dysponującymi obiektami sportowymi typu "orlik". Wykluczono tym samym uczestników z tych powiatów, w których zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży były przeprowadzane w obszarze obiektów innego rodzaju. Nieuzasadnioną zmianą było również ograniczenie możliwości prowadzenia zajęć w ramach "Aktywnej Szkoły" wyłącznie do okresów nauki, z pominięciem wakacji. W związku z tym, przedstawiciele samorządów oczekiwali stosownych wyjaśnień.

Zastępca Dyrektora Departamentu Sportu **Marcin Nowocień** przekazał, że wspomniane zmiany są w dużej mierze uwarunkowane kwestiami budżetowymi, jednak resort nie zamyka się na ewentualne zmiany regulaminu w przyszłorocznej edycji. Jak ponadto nadmienił, wyłączenie organizacji zajęć w okresie letnich wakacji wynikało z nieodpowiedniej frekwencji na zajęciach odbywających się w tym czasie.

Podczas posiedzenia z inicjatywy Unii Metropolii Polskich omawiano także stan prac nad zmianą ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Prawdopodobnie w sprawie tej odbędzie się dodatkowe spotkanie czy posiedzenie Zespołu poświęcone tylko kwestiom organizacyjnym w tym przedmiocie.

Cyfryzacja geodezji w centrum rozmów ZPP z Głównym Geodetą Kraju

23 marca 2026 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Związku Powiatów Polskich z Głównym Geodetą Kraju. Rozmowy poświęcone były podsumowaniu dotychczasowych prac w obszarze geodezji i kartografii, identyfikacji kluczowych problemów i barier oraz wypracowaniu możliwych kierunków dalszej współpracy pomiędzy administracją rządową i samorządową.

Jednym z głównych tematów była cyfryzacja procesów w geodezji i kartografii. Szczególną uwagę uczestnicy poświęcili kwestii elektronicznych zawiadomień do ksiąg wieczystych. Podkreślono, że mimo istniejących i testowanych rozwiązań technicznych, nadal nie funkcjonuje pełna, dwustronna wymiana danych. Obecnie komunikacja odbywa się wyłącznie w jednym kierunku – z sądów do starostw powiatowych.

Uczestnicy zgodnie wskazali, że pełna cyfryzacja tego procesu przyniosłaby wymierne korzyści finansowe i organizacyjne. Elektroniczny obieg dokumentów umożliwiłby ograniczenie kosztów wysyłki, usprawnienie pracy urzędów oraz zwiększenie bezpieczeństwa danych.

Drugim istotnym punktem spotkania było omówienie wybranych zagadnień projektu ustawy nowelizującej Prawo geodezyjne i kartograficzne (UD60). Przedstawiono założenia proponowanych zmian, w tym koncepcję włączania protokołów z czynności sprawdzających do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. W trakcie dyskusji poruszono również kwestie ograniczenia zakresu weryfikacji prac geodezyjnych oraz propozycje dotyczące zawężenia możliwości wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych przez urzędników służby geodezyjnej i kartograficznej.

Spotkanie miało na celu wypracowanie wspólnego stanowiska w kluczowych zagadnieniach istotnych dla funkcjonowania Służby Geodezyjnej i Kartograficznej.

Stanowisko organizacji samorządowych w sprawie propozycji uregulowania pracy nauczycieli w godzinach nadliczbowych

Związek Powiatów Polskich wraz z organizacjami samorządowymi przedstawił stanowisko w sprawie propozycji Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczących uregulowania pracy nauczycieli w godzinach nadliczbowych.

W dokumencie wskazano kluczowe zastrzeżenia dotyczące m.in. ewidencjonowania czasu pracy, okresu rozliczeniowego oraz propozycji dodatkowych ryczałtów.

Pełna treść stanowiska: https://zpp.pl/storage/files/2026-04//aba9bf6428d8b64bcfc757dc097345712260.pdf

Kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

13 kwietnia 2026 r. odbyło się dodatkowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Upoważniony przez Komisję Zespół wydał dwie pozytywne opinie wiążące.

Mniej ekranów

Przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej przedstawił informacje na temat projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (UD381). Akt ma wprowadzić przepisy regulujące kwestię używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

W publicznych szkołach podstawowych planuje się wprowadzenie całkowitego zakazu korzystania z telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych na terenie szkoły (zarówno w czasie zajęć edukacyjnych, jak i w trakcie przerw międzylekcyjnych). Inaczej sytuacja ma wyglądać w publicznych szkołach ponadpodstawowych oraz wszystkich placówkach niepublicznych, w których ma obowiązywać zasada autonomii - każda szkoła będzie mogła samodzielnie ustalić w swoim statucie warunki ewentualnego korzystania z urządzeń.

– *Zauważamy przy tym, że nie jest możliwe wprowadzenie całkowitego zakazu wnoszenia takich urządzeń na teren szkoły, bo jest to logistycznie niemożliwe* – komentował przedstawiciel resortu – *To, na czym nam szczególnie zależało, to też na tym, żeby pokazać szkołom, że one mają realne możliwości egzekwowania tego zakazu i dlatego w projekcie ustawy jasno wskazaliśmy, że szkoły mogą stosować czy to działania wychowawcze, czy kary statutowe, czy obniżać oceny z zachowania. Mają szereg działań, szereg narzędzi, które mogą stosować w zakresie naruszenia ewentualnego zakazu czy innych warunków.*

Ze strony samorządowej wpłynęły dwie jednobrzmiące uwagi do projektu, zgłoszone przez Związek Powiatów Polskich oraz Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich, dotyczące rozszerzenia tego zakazu na przedszkola i oddziały przedszkolne.

– *Naszym zdaniem regulacja ustawowa nie wymaga rozszerzenia tego na przedszkola, bo taki zakaz już w zasadzie wprowadziliśmy w drodze rozporządzenia* – wyjaśnił przedstawiciel Ministerstwa.

Chodzi o rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 378) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego, które będzie obowiązywać

od 1 września 2026 r., a które wprowadza jasne zasady dotyczące korzystania z urządzeń ekranowych przez najmłodsze dzieci.

Projekt trafił do konsultacji publicznych, które potrwają do 23 kwietnia. Jeśli ustawa wejdzie w życie zgodnie z planem, tj. 1 września, szkoły będą mogły dostosować swoje statuty do 31 października.

Podstawy programowe w nowych zawodach

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodach szkolnictwa branżowego.

Nowelizacja określa podstawy programowe kształcenia w nowych zawodach wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego: agroogrodnik, asystent ogrodniczy, asystent florystyczny, ogrodnik terenów zieleni, monter optoelektroniki, technik optoelektroniki, technik optyki okularowej, technik agroogrodnictwa, technik architektury krajobrazu i arborystyki, technik aranżacji florystycznych, technik cyberbezpieczeństwa. Ponadto nowe brzmienie otrzymają podstawy programowe kształcenia w zawodach: florysta, kierowca mechanik, technik transportu drogowego, technik awionik, technik mechanik lotniczy, technik lotniskowych służb operacyjnych, technik farmaceutyczny, technik ortopeda, technik sterylizacji medycznej i terapeuta zajęciowy. Możliwe będzie też prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub kursach umiejętności zawodowych w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach: agroogrodnik, asystent ogrodniczy, asystent florystyczny, ogrodnik terenów zieleni, monter optoelektroniki, technik optoelektroniki, technik optyki okularowej, technik agroogrodnictwa, technik architektury krajobrazu i arborystyki, technik aranżacji florystycznych, technik cyberbezpieczeństwa.

W czasie posiedzenia **Piotr Majoch** ze Związku Powiatów Polskich zgłosił ustne uwagi do projektu. Pierwsza dotyczyła terminu przeprowadzania projektowanych zmian. – *Zmiana klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego powinna nastąpić na etapie wcześniejszym, tak żeby szkoły miały czas na przygotowanie się do nowego roku szkolnego. Najlepiej, gdyby to się działo na kilka miesięcy wcześniej, tak do listopada, ponieważ to wynika z potrzeb konkretnych dyrektorów i organów prowadzących, którzy muszą uzyskać opinię Wojewódzkich Rad Rynku Pracy. Pochodną tej procedury jest konieczność złożenia arkusza organizacyjnego. Tutaj mamy termin 21 kwietnia. Także zasadnym byłoby jednak przygotowanie takiego rozporządzenia wcześniej, tak żeby dać czas na odpowiednie analizy, zrobienie porównań i zestawień z poprzednią wersją rozporządzenia.*

Drugie zastrzeżenie dotyczyło skutków finansowych nowelizacji. – *Rzetelna ocena finansowych skutków tych proponowanych zmian nie została nam przygotowana. Pojawiły się argumenty braku możliwości oszacowania takich skutków. Natomiast trudno jest mi się z tym zgodzić, dlatego że Ministerstwo Edukacji, nawet na potrzeby prac wewnętrznych, wewnątrzresortowych, musiało wykonać jakieś analizy, musi mieć lepszą wiedzę dotyczącą chociażby aktualnego stanu wyposażenia szkół, jak daleko idące będą to zmiany. Oczywiście tutaj ta reforma jest rozłożona na lata, natomiast już teraz chciałbym jednak zasygnalizować wyraźnie, że oczekujemy dalszego wzrostu nakładów i przywrócenia kryterium podziału rezerwy na*

uzupełnienie dochodów na wyposażenie pracowni w nowo uruchamianych zawodach. Takie kryterium było jeszcze dwa lata temu, w ubiegłym roku się nie pojawiło.

W odpowiedzi na postulat dotyczący kryteriów podziału rezerwy na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego przedstawiciel strony rządowej zapewnił, że resort dostrzega, że kryterium dotyczące kształcenia w nowych zawodach jest dla szkół bardzo ważne.

Skłaniamy się do tego, żeby takie kryterium w tym roku zaproponować. Natomiast czekamy jeszcze na to, aż reprezentacje samorządów wyślą ten podział rezerwy do Ministra Finansów. Do 30 marca taki podział miał być dokonany. Jeżeli okaże się, że tych środków na oświatę jest trochę więcej, niż w roku poprzednim, to bardzo chętnie takie kryterium wprowadzimy, ponieważ widzimy bardzo dużą potrzebę. Jest to bardzo potrzebne w tych szkołach, więc jest ogromna szansa, że takie kryterium będzie zaproponowane w tym roku. A nad kryteriami będziemy pracować już całkiem niedługo. Myślę, że jeszcze w kwietniu - powiedział.

„Posiłek w szkole i w domu”

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2024–2028 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania.

Nowelizacja wprowadza jedynie techniczne zmiany, wynikające z konieczności dostosowania się do nowego stanu prawnego, wprowadzonego nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

ZPP postulował ograniczenie kształcenia ogólnego w szkołach branżowych

Związek Powiatów Polskich zgłosił uwagę ogólną do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej, datowanego na 20 marca 2026 roku. Uwaga została przekazana w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

ZPP postulował uszczuplenie podstawy programowej i ograniczenie przerabianego materiału oraz wymagań edukacyjnych w przedmiotach kształcenia ogólnego w szkołach branżowych, a w konsekwencji - wprowadzenie zmian w ramowych planach nauczania i położenie większego nacisku na naukę zawodu oraz praktyki.

Organizacja wskazała, że proponowana zmiana ma na celu przywrócenie szkołom branżowym ich właściwego charakteru jako placówek, w których szczególny nacisk kładzie się na umiejętności związane z wybranym przez ucznia zawodem.

ZPP wskazał, że w ostatnich latach obserwuje się postępującą tendencję przekształcania techników i szkół branżowych w „licea z zawodem", wynikającą z systematycznego wzrostu liczby godzin nauczania ogólnego. Skutkiem tego procesu jest przeciążanie uczniów oraz ograniczanie możliwości elastycznej organizacji pracy. Organizacja wskazała na konkretny praktyczny efekt tego stanu rzeczy: proponowany przez pracodawców model realizacji zajęć praktycznych przez trzy dni w tygodniu w klasach II i III jest w obecnych warunkach niemożliwy do zrealizowania.

ZPP zaznaczył, że zgłaszana uwaga dotyczy zasadniczo ramowych planów nauczania, jednak wprowadzenie niezbędnych zmian jest konieczne już na etapie projektowania podstaw programowych. Organizacja podkreślała, że nie sprzeciwia się przekazywaniu w szkołach branżowych wiedzy ogólnej, wskazując jednocześnie, że w kontekście trwających prac MEN zmierzających do lepszego dostosowania kształcenia branżowego do potrzeb rynku pracy, należy wyeliminować problem u jego źródła, gdyż nadmiar kształcenia ogólnego ogranicza szanse uczniów na zdobycie odpowiedniego poziomu wykształcenia w wybranym zawodzie.

Drugie kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

21 kwietnia 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazły się projekty regulacji dotyczące zakazu używania urządzeń elektronicznych w szkołach; podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej; wypoczynku dzieci i młodzieży oraz Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie edukacji i kapitału społecznego.

O urządzeniach elektronicznych w placówkach szkolnych

Zespół kontynuował temat projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe (UD381), omawiany na poprzednim posiedzeniu. Akt ma wprowadzić zakaz korzystania przez uczniów szkół podstawowych z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku podczas pobytu na terenie szkoły oraz obowiązek określenia w statucie szkoły warunków wnoszenia na teren szkoły takich urządzeń. Ustawa przewiduje przy tym wyjątki od zakazu, a także stosowanie działań wychowawczych i kar za jego nieprzestrzeganie.

Ze strony Związku Powiatów Polskich oraz Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich wpłynęły jednobrzmiące uwagi do projektu, postulujące rozszerzenie zakazu na przedszkola i oddziały przedszkolne. Jak zostało to już wyjaśnione na poprzednim posiedzeniu Zespołu, zastrzeżenia te nie zostały uwzględnione, ponieważ taki zakaz został już wprowadzony w drodze rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 378) w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego, które będzie obowiązywać od 1 września 2026 r., a które dotyczy m.in. korzystania z urządzeń ekranowych przez najmłodsze dzieci.

Ministerstwo uwzględniło za to kilka uwag zgłoszonych przez Związek Województw RP. Resort poparł postulat, by zgoda na korzystanie z urządzenia, jaką będzie mógł wyrazić dyrektor szkoły, mogła być wyrażona w formie dokumentowej oraz by została dodana możliwość udzielenia takiej zgody na czas określony. MEN przychyliło się także do wniosku dotyczącego uzupełnienia uzasadnienia do projektu ustawy i OSR-u o wskazanie, że szkoła nie może np. przeszukiwać zawartości urządzenia, żądać jego odblokowania czy ingerować w dane ucznia.

Zgodnie z kolejną uwzględnioną uwagą - ze względu na to, że projekt przewiduje wejście w życie 1 września 2026 r., a czas na zmianę statutów do 31 października 2026 r. - zostanie dodany przepis, mówiący o tym, że do dnia dostosowania statutów będą stosowane dotychczasowe postanowienia statutowe, o ile nie są sprzeczne z ustawą. Dodatkowo, ponieważ uzasadnienie do projektu wskazuje na potrzebę dostosowania statutów także przez placówki i zespoły, natomiast art. 2 posługuje się wyłącznie pojęciem „szkoły", powstała rozbieżność zostanie usunięta dla uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych.

Ministerstwo zgodziło się także na rozszerzenie mechanizmu ewaluacji. Zdaniem Związku Województw RP jest to potrzebne, gdyż odwołanie się wyłącznie do szerokich badań edukacyjnych i wyników PISA nie pozwoli ocenić samego wdrożenia regulacji ani jej wpływu na organizację pracy szkół i JST w pierwszych latach obowiązywania.

Odpowiadając na zgłoszone uwagi, Dyrektor Departamentu Komunikacji w Ministerstwie Zdrowia **Kacper Lawera** stwierdził, że sam projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych. – *(…) Na samym poziomie projektu ustawy skutki finansowe nie są generowane, bo my nie wymagamy, żeby szkoła cokolwiek kupowała. Natomiast oczywiście, jeśli szkoła zdecyduje, żeby coś kupić, to jakiś skutek finansowy powstanie. Ale sam projekt ustawy nie generuje jeszcze takich skutków, bo my nie nakazujemy niczego kupić, a jedynie wskazujemy, że zakazane jest korzystanie, bez konieczności kupowania na przykład depozytów, bo można po prostu telefon schować do plecaka* – mówił.

Wypowiedź tę skomentował **Marek Wójcik** ze Związku Miast Polskich, który przyznał, że popiera wprowadzane rozwiązanie, jednak nie zgadza się z narracją, według której jest ono bezkosztowe. – *Prośba o to, żeby nie mówić, że nie będzie jednak kosztów dla samorządu, bo oczywiście, że będą. Nawet na tym etapie wstępnym* - przekonywał. - *Są rodzice, którzy naciskają bardzo mocno na to, żeby tego typu zakazy wprowadzić. Są, rzecz jasna, i tacy, którzy odwrotnie. Ale ci, którzy oczekują, że ten zakaz zostanie wprowadzony, oczekują także od nas podjęcia konkretnych działań o charakterze infrastrukturalnym, które będziemy musieli, choćby słynne szafki, które tutaj są pewnym symbolem, podjąć. Także (…) chciałbym, żebyście państwo nie używali jednak tej narracji, że to na pewno nie przyniesie żadnych obciążeń dla jednostek samorządu terytorialnego.*

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki **Ireneusz Nalazek** poinformował, że w dniu wczorajszym MSiT przesłało do Minister Edukacji pismo z uwagami. – *Projektowana ustawa ogranicza się tylko do sformułowania zakazu używania telefonów „na terenie", a przecież zgodnie z aktualnymi przepisami zajęcia dydaktyczne mogą być również realizowane poza terenem szkoły. I tu mamy na myśli parki, muzeum*

czy nawet inne obiekty sportowe, niż obiekt szkolny. W związku z tym, wydaje nam się zasadne, abyśmy uniknęli wątpliwości interpretacyjnych w przyszłości i powyższe kwestie wyjaśnili – powiedział.

W odpowiedzi, przedstawiciel resortu edukacji przyznał, że będzie należało uspójnić tę kwestię w celu wykluczenia wątpliwości interpretacyjnych.

Ponieważ w dniu posiedzenia Zespołu trwały jeszcze konsultacje publiczne projektu, ustalono, że MEN wystąpi do KWRiST z wnioskiem o upoważnienie Zespołu do wydania opinii wiążącej do projektu.

Podstawy programowe

W porządku obrad znalazł się projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej.

Akt określa podstawę programową kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej, które są tożsame z obecnie obowiązującymi podstawami programowymi kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz szkoły policealnej, określonymi w załącznikach nr 4a, 5 i 6 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Związek Powiatów Polskich przesłał uwagę do projektu, postulując uszczuplenie podstawy programowej i ograniczenie przerabianego materiału, jak również wymagań edukacyjnych w przedmiotach kształcenia ogólnego w szkołach branżowych, a - co za tym idzie - także wprowadzenie zmian w ramowych planach nauczania i położenie większego nacisku na naukę zawodu oraz praktyki.

Proponowana przez Związek Powiatów Polskich generalna zmiana podejścia do kwestii nauczania ogólnego w szkołach branżowych ma na celu przywrócenie tym szkołom ich odpowiedniego charakteru - placówek, w których szczególny nacisk kładzie się na umiejętności związane z wybranym przez ucznia zawodem. Zdaniem Organizacji, w ostatnich latach obserwuje się postępującą tendencję zmiany techników i szkół branżowych w „licea z zawodem", co wynika z systematycznego wzrostu liczby godzin nauczania ogólnego. Skutkuje to przeciążaniem uczniów i ograniczaniem możliwości elastycznej organizacji pracy. W praktyce oznacza to, że proponowany przez pracodawców model realizacji zajęć praktycznych przez 3 dni w tygodniu (w klasie II i III) jest niemożliwy do zrealizowania. Choć – jak zaznacza Organizacja – ZPP nie jest przeciwny przekazywaniu w szkołach branżowych wiedzy ogólnej, to mając na uwadze trwające prace MEN zmierzające do lepszego dostosowania kształcenia branżowego do potrzeb rynku pracy, należy wyeliminować błąd tkwiący poniekąd u źródła, ograniczający szanse na zdobycie w szkole branżowej odpowiedniego poziomu wykształcenia w wybranym zawodzie.

W czasie posiedzenia **Piotr Majoch** ze Związku Powiatów Polskich zapytał o to, jak będą wyglądały prace nad projektem docelowych podstaw programowych, które miałyby wejść w życie od 2027 roku (kiedy można spodziewać się wstępnego zarysu podstaw programowych, ewentualnych konsultacji, możliwości zgłaszania uwag czy badania ankietowego). Pytanie to zostanie przekazane do osób odpowiedzialnych w Ministerstwie.

Zmiany w wypoczynku dzieci i młodzieży

Barbara Labisko-Podolska z Ministerstwa Edukacji Narodowej przedstawiła informacje na temat projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (ID109).

Projekt przewidywał wprowadzenie obowiązku zapoznania uczestników wypoczynku nad wodą z regulaminem kąpieliska, a także zapewnienia przez organizatora wypoczynku korzystania z kąpielisk wyłącznie w godzinach ich funkcjonowania, a jeśli nie są określone - wyłącznie w porze dziennej. Ponadto, akt wprowadza możliwość prowadzenia kursów na kierownika i wychowawcę wypoczynku w formie zdalnej - ale tylko w odniesieniu do zajęć teoretycznych. Zaktualizowano także wzór karty kwalifikacyjnej uczestnika wypoczynku, uwzględniając nowe istotne informacje o dziecku.

Ponieważ w dniu posiedzenia Zespołu trwały jeszcze konsultacje publiczne projektu, ustalono, że MEN wystąpi do KWRiST z wnioskiem o upoważnienie Zespołu do wydania opinii wiążącej do projektu.

Program regionalny

Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie edukacji i kapitału społecznego (Urząd Marszałkowski Woj. Pomorskiego). Dokument został przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego mocą uchwały z 2 kwietnia br. – *To jest projekt wprowadzający głównie przedsięwzięcie strategiczne - regionalne wsparcie ponadpodstawowych szkół i placówek oświatowych w zakresie gotowości cywilnej. Polega on głównie na wprowadzeniu takich dwóch punktów. Pierwszy to jest rozwijanie kompetencji uczniów i kadry z zakresu gotowości cywilnej, w tym sprawności taktycznej oraz umiejętności zachowania w sytuacjach kryzysowych i zagrożeniach, cyberbezpieczeństwa oraz ratownictwa medycznego oraz dostosowanie oferty szkół zawodowych do potrzeb sektora obronnego i technologii dual-use. (…) Fundusze przewidziane na ten projekt to jest około 100 milionów złotych z programu EFS+. Ten projekt, ta aktualizacja, ma głównie za zadanie możliwość wykorzystania tych funduszy* – powiedział **Marek Gumowski** z Urzędu Marszałkowskiego Woj. Pomorskiego.

Inne sprawy

Marek Wójcik zwrócił się z wnioskiem o odpowiedź na pytanie, czy MEN rozmawia ze związkami zawodowymi na temat ustalenia górnej granicy liczby wychowanków w przedszkolach lub w szkołach. – *Sygnalizuję to, bo ja jestem po rozmowach z przedstawicielami związków zawodowych i oni potwierdzają, że takie postulaty składają do resortu, że państwo z nimi o tym rozmawiacie. Ja chcę bardzo wyraźnie*

powiedzieć, rzecz jasna tylko w imieniu Związku Miast Polskich, bo nie wiem jak inne organizacje, ale mam nadzieję, że mają to samo zdanie co my, że my się na żadne obniżanie w tym zakresie nie zgodzimy – mówił.

Drugi zgłoszony przez niego wniosek dotyczył przedstawionej przez MEN informacji na temat końcowej analizy z badania dotyczącego efektywności nauki zdalnej. – *Jak państwo wiecie, od dawna mamy zastrzeżenia co do zasad finansowania tego typu edukacji i kwestia jakości kształcenia w tej sprawie powinna być argumentem zasadniczym. Na razie, z tych szczątkowych informacji wynika, że efektywność działania tej edukacji jest bardzo słaba, bardzo niska jakość kształcenia. Rzecz jasna, są szkoły, które działają. Nie chciałbym być nie w porządku. Ale szczególnie tak zwana szkoła na platformie, czy edukacja na platformie, takim optymizmem nie napawa* – skomentował.

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

13 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Celem spotkania było zaopiniowanie trzech projektów, co do których KWRiST upoważniła Zespół do wydania opinii wiążących.

Środki finansowe na doposażenie pracowni

Jednym z nich był projekt rozporządzenia Rady Ministrów oraz uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia nowego Rządowego Programu wspierania organów prowadzących szkoły podstawowe i placówki doskonalenia nauczycieli w zakresie wyposażenia lub doposażenia szkolnych pracowni do prowadzenia zajęć przyrody i zajęć praktyczno-technicznych na lata 2026-2029 - "Pracownie Kompas Jutra".

– *Projekt rozporządzenia jest takim projektem komplementarnym w stosunku do Reformy26 „Kompas Jutra", która wprowadza nowe zmiany programowe; m.in. w klasach 4-6 wprowadza poszerzony program przyrody oraz zajęć technicznych* - mówiła przedstawicielka strony rządowej. - *Zakładamy wsparcie samorządów przez najbliższe cztery lata. Budżet programu to 200 mln zł. Chcielibyśmy doposażyć organy prowadzące szkoły i dyrektorów szkoły, wyposażyć pracownie – i techniczne, i przyrodnicze. Ministerstwo Edukacji Narodowej przeprowadziło bardzo szczegółowe badanie wśród 40 tys. jednostek. Mamy ogromne potrzeby. 92% dyrektorów szkół stwierdziło, że konieczne jest doposażenie pracowni technicznych i przyrodniczych. Nasze rozporządzenie proponuje konkretne wyposażenie, natomiast to szkoły i samorządy będą decydowały, jakie mają potrzeby na podstawie indywidualnej diagnozy szkoły i będą mogły wnioskować o dofinansowanie w wysokości od 10 do 30 tys. zł na pracownię.*

Burmistrz **Anna Grygierek** przypomniała, że warunkiem otrzymania wsparcia finansowego jest zapewnienie przez organ prowadzący wkładu własnego w wysokości co najmniej 20% kosztów realizacji zadania oraz poddała w wątpliwość czy kwoty przyznawane na doposażenie pracowni nie będą za niskie.

W odpowiedzi przedstawicielka resortu zapewniła, że podane kwoty mają swoje uzasadnienie. – *Mamy przykładowy koszt takiej pracowni. Było to przygotowywane przez osoby, które praktycznie się tym zajmują.*

(…) Trochę to zależy od potrzeb szkoły, ponieważ zakładamy, że to może być i wyposażenie od zera, ale i doposażenie. I mamy takie dane wynikające z ankiety, że - powiedzmy - 49% szkół ma w tej chwili pracownie przyrodnicze, natomiast tylko 20% ma pracownie techniczne. Trochę zależy to od indywidualnej sytuacji szkoły, stąd te diagnozy. Mamy taką symulację, że taka super wyposażona pracownia od zera, techniczna, przykładowa, to ok. 30 tys. (…) Przy założeniu, że koszt pracowni będzie średni, czyli zakładamy, że od 10 do 15-30 tysięcy, przy założeniu, że będzie to 15 tys., to możemy wesprzeć ok. 13 tys. szkół. Myślę, że powinno to być adekwatne. I na ten moment mamy taki budżet i walczymy o niego z Ministrem Finansów, więc mam nadzieję, że się uda.

Mec. **Katarzyna Liszka-Michałka** ze Związku Powiatów Polskich zwróciła się z pytaniem czy szkoły podstawowe specjalne również będą mogły ubiegać się o dofinansowanie, na co uzyskała odpowiedź twierdzącą. Zwróciła się również z prośbą o doprecyzowanie w projektowanym Załączniku, że wykaz sprzętów, narzędzi i pomocy dydaktycznych, które mogą być zakupione w ramach wsparcia finansowego ma charakter otwarty. Przedstawicielka resortu zgodziła się z tym postulatem.

Uwagi do projektu zgłosili także przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego. Zostaną one jeszcze doprecyzowane na piśmie. Ostatecznie Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu.

Telefony i wypoczynek nad wodą

Tożsamą opinię uzyskały dwa pozostałe dokumenty: projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (UD 381) oraz projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (ID109).

Pierwszy z nich ma wprowadzić zakaz korzystania przez uczniów szkół podstawowych z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku podczas pobytu na terenie szkoły oraz obowiązek określenia w statucie szkoły warunków wnoszenia na teren szkoły takich urządzeń. Ustawa przewiduje przy tym wyjątki od zakazu, a także stosowanie działań wychowawczych i kar za jego nieprzestrzeganie.

Drugi projekt wprowadzi obowiązek zapoznania uczestników wypoczynku nad wodą z regulaminem kąpieliska, a także zapewnienia przez organizatora wypoczynku korzystania z kąpielisk wyłącznie w godzinach ich funkcjonowania, a jeśli nie są określone - wyłącznie w porze dziennej. Ponadto, akt wprowadza możliwość prowadzenia kursów na kierownika i wychowawcę wypoczynku w formie zdalnej - ale tylko w odniesieniu do zajęć teoretycznych. Zaktualizowano także wzór karty kwalifikacyjnej uczestnika wypoczynku, uwzględniając nowe istotne informacje o dziecku.

W czasie posiedzenia **Piotr Majoch** ze Związku Powiatów Polskich ponowił pytanie, zadane na kwietniowym posiedzeniu Zespołu, dotyczące prac nad projektem podstaw programowych kształcenia ogólnego w szkołach branżowych, szkołach policealnych przysposabiających do pracy (kiedy można spodziewać się wstępnego zarysu podstaw programowych, ewentualnych konsultacji, możliwości zgłaszania uwag czy

badania ankietowego). W odpowiedzi przedstawiciele resortu zapewnili, że przygotują informację na ten temat na najbliższe posiedzenie Zespołu.

Drugie majowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

20 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST. Uczestnicy obrad dyskutowali na temat aktualnie opiniowanych projektów, a także innych szczególnie ważnych obecnie dla samorządów spraw. Czynny udział w posiedzeniu wzięli przedstawiciele Związku Powiatów Polskich.

Los szkół przyszpitalnych pod lupą ZPP

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej spotkał się z krytycznym przyjęciem. Proponowane uzupełnienie przepisów rozporządzenia z 23 stycznia 2025 r. obejmuje rozwiązanie dotyczące nieletnich, wobec których orzeczono o zastosowaniu środka leczniczego w postaci umieszczenia w zakładzie leczniczym lub środka tymczasowego w postaci tymczasowego umieszczenia w takim zakładzie. Dla tych dzieci mają być organizowane odrębne oddziały szkół przyszpitalnych. Dostosowanie kształcenia i specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych przez organy prowadzące ma nastąpić do końca bieżącego roku, przy czym wejście rozporządzenia w życie ma nastąpić 1 września br.

Udostępnione stronie samorządowej przepisy sprawiały wrażenie niejasnych oraz pozostawiały obawy o negatywne konsekwencje finansowe dla samorządów, które już teraz dopłacają do szkół przyszpitalnych coraz wyższe kwoty. Odpowiedź na uwagi przedstawione na naszej stronie internetowej została udzielona przez **Magdalenę Borecką** z Departamentu Edukacji Włączającej MEN. W odniesieniu do uwag ZPP wskazał, że dzieci i młodzież z odpowiednimi orzeczeniami sądowymi będą kierowane tylko do placówek spełniających szczegółowe wymogi wymienione w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 31 października 2022 r. w sprawie komisji do spraw środka leczniczego dla nieletnich, trybu wykonywania środka leczniczego oraz warunków zabezpieczenia zakładów leczniczych. Z informacji resortu wynika, że aktualnie istnieją trzy zakłady tego typu, zaś całkowita liczba dzieci, wobec których sądy orzekły o zastosowaniu środka leczniczego czy wyżej wspomnianego środka zapobiegawczego, wynosi ok. 80.

Niejasnym - jak zauważył **Piotr Majoch** z ZPP - pozostaje jednak, czy obowiązek utworzenia oddziału będą miały także placówki, do których dzieci na razie nie trafią. Przepisy były bowiem trudne do jednoznacznej oceny, czego nie ułatwiała także dość ogólna ocena skutków regulacji. Choć jej uzupełnienie zostało zapowiedziane przez resort w udzielonej odpowiedzi, a kwestia wprowadzenia nowej wagi na szkoły przyszpitalne od 2027 roku została przedstawiona już na etapie przesłania projektu do zaopiniowania, niektórych niejasności nie udało się wyeliminować. Niepewność co do rzeczywistych oczekiwań projektodawcy w kwestii zadań po stronie samorządów, a także finansowania dostosowania placówek w okresie do końca trwającego roku, skłoniły stronę samorządową do wydania opinii pozytywnej z uwagami.

Pozytywnie o zmianach dotyczących podręczników

W trakcie posiedzenia Zespołu zaopiniowano pozytywnie (jest to opinia wiążąca) projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników, którego treścią jest podniesienie opłat wnoszonych przez podmiot posiadający prawa autorskie do podręcznika wraz z wnioskiem o dopuszczenie podręcznika do użytku szkolnego. Wprowadzenie nowego "cennika" w miejsce stawek niezmienianych od wielu lat wynikało z uchwalonej 13 lutego 2026 r. zmiany ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Ponadto, w treści projektu dostosowano określane w podręcznikach poziomy zaawansowania znajomości języków obcych do zmian wprowadzonych w podstawach programowych wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych. W konsekwencji wskazywany będzie tam jedynie poziom określony w skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Bez opinii, ale z większą porcją wiedzy

Z uwagi na trwające konsultacje publiczne Zespół nie zaopiniował jeszcze dwóch projektów umieszczonych w porządku obrad majowego posiedzenia, poprzestając na ich omówieniu.

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych koncentruje się na kilku zasadniczych kwestiach. Jednym z jego założeń jest umożliwienie dyrektorom szkół kształcących w zawodzie, którego podstawa programowa zakłada naukę jazdy, zwolnienia z takiego kursu uczniów posiadających zaświadczenia o ukończeniu szkolenia poza szkołą (nawet jeżeli nie zdobyli jeszcze prawa jazdy). Projekt precyzuje także kwestię trybu i formy przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych, poprawkowych oraz sprawdzianów wiedzy i umiejętności ucznia, które mają odbywać się wyłącznie w formie stacjonarnej, w szkole do której uczeń jest zapisany i w liczbie nieprzekraczającej trzech jednego dnia. Do pozostałych celów projektu należą uzupełnienie przepisów dotyczących prac domowych w szkołach podstawowych, które - choć pozostaną nieobowiązkowe - będą mogły mieć wpływ na oceny wystawiane uczniom odrabiającym bądź nieodrabiającym zadania. Zgodnie z założeniami "Reformy ’26 – Kompas Jutra” następuje także modyfikacja katalogu podstawowych obszarów uwzględnianych przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny z zachowania ucznia. Konsultacje tego projektu zakończą się 8 czerwca.

Do 13 czerwca miał być konsultowany projekt rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślania egzaminatorów z ewidencji. Celem tego projektu jest określenie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów w nowych przedmiotach, w których będzie przeprowadzony egzamin maturalny w roku szkolnym 2026/27 (biznes i zarządzanie i historia tańca jako przedmioty dodatkowe, a także język łaciński jako przedmiot obowiązkowy do wyboru zamiast języka obcego nowożytnego). Propozycja zakłada także możliwość wpisania egzaminatora egzaminu w zawodzie, dla którego przewidziano zawód o charakterze pomocniczym, również na listę dotyczącą profesji pomocniczej. W świetle projektu możliwe będzie także nieuczestniczenie przez

kandydatów na egzaminatorów w tych blokach tematycznych szkolenia, jakie zostały już przez nich zrealizowane w ramach szkolenia odbytego wcześniej.

"Olimpijskie" rozterki samorządów

W ramach spraw różnych poruszonych w trakcie minionego posiedzenia, przedstawiciele Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Ministerstwa Finansów pochylili się nad problematyką rozliczania przez jednostki samorządu terytorialnego środków otrzymanych w ramach rządowego programu "Olimpia – program budowy przyszkolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich". W wyniku trwających rozliczeń środków przyznanych w ramach programu uchwalonego w 2023 roku, niektóre jednostki samorządu terytorialnego zostały zobowiązane do zwrotu całości uzyskanej dotacji m.in. z uwagi na dodatkowe skorzystanie ze środków PFRON, konieczne z powodu otrzymania niewystarczających kwot. Związek Powiatów Polskich otrzymał zawiadomienia o potencjalnych błędach polegających na niedostatecznie jasnej treści regulaminu programu, którego interpretacja prowadzi teraz do obciążania samorządów daleko idącymi konsekwencjami finansowymi. Jak zauważyła mec. **Bernadeta Skóbel** z ZPP, obok niejasnych przepisów jedną z zasadniczych przyczyn komplikacji są różnice względem poprzednich tego typu programów, w których kwestia dodatkowych źródeł finansowania była uregulowana zupełnie inaczej. Problem nie został na razie rozstrzygnięty, a wymiana argumentów między stronami dyskusji najpewniej powtórzy się przy okazji kolejnego posiedzenia.

Co dalej z nowelizacją ustawy o działalności kulturalnej?

W części poświęconej na omówienie spraw różnych uczestnicy obrad pochylili się także nad wnioskiem Unii Metropolii Polskich o udzielenie informacji dotyczących stanu prac nad nowelizacją ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Jak wynika z wypowiedzi **Donaty Jaworskiej**, dyrektor Departamentu Narodowych Instytucji Kultury, prace nad pierwszym etapem nowelizacji są już na finiszu. Początkowo przedstawione zostaną legislacyjne propozycje obejmujące liczne postulaty, do których analizy resort kultury powołał specjalny zespół zadaniowy. Projekt może zostać wpisany do wykazu prac legislacyjnych już na przełomie maja i czerwca. Następny etap prac nad nowelizacją ustawy ma dotyczyć głównie propozycji pracowników instytucji kultury, w tym tych dotyczących tzw. trzynastej pensji.

ZPP zgłasza zastrzeżenia do projektu rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Nierzetelna ocena skutków finansowych wprowadzenia edukacji zdrowotnej (OSR pkt 6)

ZPP ocenił obciążenie jednostek samorządu terytorialnego kosztami wprowadzenia edukacji zdrowotnej jako przedmiotu obowiązkowego za działanie nieuczciwe i niezgodne z wcześniejszymi deklaracjami resortu.

Organizacja wskazała, że w dniu 11 lutego 2026 roku Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST - z inicjatywy ZPP - wydał opinię pozytywną z uwagami dotyczącymi skutków finansowych wprowadzenia zmiany rozporządzenia MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół. W odpowiedzi na te uwagi poinformowano, że założenia dotyczące kosztów - zgodnie z którymi samorządy miały „zaoszczędzić" odpowiednią kwotę z tytułu zmniejszenia liczby godzin religii - zostały przygotowane przy założeniu funkcjonowania edukacji zdrowotnej jako przedmiotu nieobowiązkowego, z frekwencją na poziomie 75% uczniów szkół podstawowych. Na takim założeniu oparto prognozy skutków finansowych po stronie JST aż do 2036 roku, po czym nastąpiła zmiana obejmująca wszystkie typy szkół. ZPP wskazuje, że skutek w postaci rosnącej luki potrzeb oświatowych oraz deficytu środków na zadania własne samorządów ma obciążać wyłącznie same organy prowadzące.

Zbyt późne przygotowanie podstawy prawnej

ZPP wskazał, że prace nad podstawą prawną dla wprowadzenia edukacji zdrowotnej jako przedmiotu obowiązkowego od roku szkolnego 2026/2027 zostały podjęte zbyt późno, w czasie gdy organy prowadzące zatwierdzały już arkusze organizacyjne szkół.

Organizacja wskazałą, że termin przekazania arkuszy organom prowadzącym upłynął 21 kwietnia 2026 roku. Pierwsze deklaracje o dążeniu do uczynienia edukacji zdrowotnej przedmiotem obowiązkowym pojawiły się w grudniu 2025 roku, decyzja była wielokrotnie zapowiadana w marcu 2026 roku, a ogłoszono ją 9 kwietnia 2026 roku - początkowo wyłącznie jako zapowiedź medialną. Projekt rozporządzenia stanowiącego podstawę prawną trafił do konsultacji dopiero 21 maja 2026 roku. ZPP ocenia jako niezrozumiałe, dlaczego proces przygotowania projektu trwał tak długo, skoro ponownie zmusza środowisko edukacyjne do wprowadzania zmian w już przyjętych arkuszach organizacyjnych.

Brak zmian w zakresie kształcenia ogólnego w technikach i szkołach branżowych

ZPP konsekwentnie sprzeciwia się niepodejmowaniu przez resort jakichkolwiek zmian w zakresie proporcji kształcenia ogólnego i zawodowego w technikach i szkołach branżowych.

Organizacja wskazała, że o ile w latach 90. XX wieku nauka zawodu w technikach zajmowała około 70% całego procesu kształcenia, to obecnie liczba godzin przeznaczonych na przedmioty zawodowe niemal zrównała się z liczbą godzin nauczania ogólnego. Problem ten - w ocenie ZPP - pogłębia się jeszcze bardziej w związku z wprowadzeniem edukacji zdrowotnej jako przedmiotu obowiązkowego oraz modułu poświęconego zdrowiu seksualnemu jako fakultatywnego. Konsekwencją jest brak możliwości organizowania praktycznej nauki zawodu u pracodawców częściej niż przez dwa dni w tygodniu.

ZPP wskazał, że postulat ograniczenia kształcenia ogólnego wynika z licznych zgłoszeń dotyczących nieodpowiedniego przygotowywania uczniów do egzaminów zawodowych i podjęcia pracy w zawodzie, a także z trudności w zakresie współdziałania szkół z pracodawcami.

ZPP postulował usunięcie wymogu nauki jazdy kategorii T z podstawy programowej technika architektury krajobrazu i arborystyki

Związek Powiatów Polskich skierował do Ministerstwa Edukacji Narodowej pismo z dodatkową uwagą do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (numer w wykazie prac legislacyjnych 104). Projekt był zaopiniowany przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST w dniu 13 kwietnia 2026 roku.

ZPP wniósł o usunięcie z warunków realizacji kształcenia w zawodzie technik architektury krajobrazu i arborystyki wymagań dotyczących nauki jazdy w zakresie kategorii T.

Organizacja wskazała trzy argumenty na rzecz postulowanej zmiany. Po pierwsze, wykonywanie zawodu technika architektury krajobrazu i arborystyki opiera się co do zasady na pracach projektowych i pielęgnacyjnych, które nie wymagają prowadzenia pojazdów kategorii T. Wymóg nauki jazdy w tym zakresie jest zatem - zdaniem ZPP - nadmiarowy i niezwiązany z istotą kształcenia w tym zawodzie.

Po drugie, wymóg ten niepotrzebnie generuje istotne koszty po stronie organów prowadzących szkoły kształcące w tym zawodzie. ZPP wskazuje, że powiaty zasygnalizowały ten problem już po zakończeniu uzgodnień w ramach KWRiST.

Po trzecie, wśród kandydatów zainteresowanych tym zawodem mogą znajdować się osoby, które ze względu na stan zdrowia nie są w stanie uzyskać wymaganych badań lekarskich w zakresie związanym z kierowaniem pojazdami, co w praktyce zamykałoby tym osobom dostęp do kształcenia w omawianym zawodzie.

W związku z powyższym, ZPP postulował o rezygnację z odpowiednich zapisów w projekcie nowej podstawy programowej.

Infrastruktura, urbanistyka i transport

Związek Powiatów Polskich krytykuje podział opłat za rejestrację jachtów

Związek Powiatów Polskich przedstawił stanowisko wobec projektu ustawy o zmianie ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim, przygotowanego przez Ministerstwo Infrastruktury. Oprócz uwag redakcyjnych samorządy powiatowe

zdecydowanie sprzeciwiały się planowanemu podziałowi opłat za potwierdzanie ważności dokumentów rejestracyjnych, argumentując, że państwo chce partycypować w przychodach za zadania, których w ogóle nie realizuje.

Przedmiot projektu i kontekst regulacji

Projekt ustawy z 12 grudnia 2025 r. wprowadzał zmiany w systemie rejestracji jachtów i innych jednostek pływających. Jedną z kluczowych nowości było wprowadzenie nowej czynności administracyjnej - potwierdzania ważności dokumentów rejestracyjnych - wraz z opłatą za jej wykonanie. Projekt przewidywał również modyfikację zasad podziału środków pochodzących z opłat rejestracyjnych pomiędzy powiaty, polskie związki sportowe oraz budżet państwa.

Uwagi redakcyjne do błędów gramatycznych

ZPP zgłosił dwie uwagi redakcyjne dotyczące błędów gramatycznych i stylistycznych w projekcie ustawy: pierwsza odnosiła się do art. 10a ust. 5 URJ, gdzie wskazano na błędny zwrot „konieczności ujawnienie" zamiast „konieczności ujawnienia" oraz zaproponowano poprawione brzmienie przepisu bez zmiany jego sensu merytorycznego, natomiast druga dotyczyła art. 18 ust. 2 URJ, w którym ZPP zwrócił uwagę na zbędny przecinek i dwukropek po słowie „Dowód", proponując korektę mającą przywrócić poprawność gramatyczną i stylistyczną przepisu zgodnie z zasadami języka polskiego.

Główny spór: podział opłat za potwierdzanie dokumentów

Trzecia uwaga, najobszerniejsza i najważniejsza merytorycznie, dotyczyłą art. 18 ust. 6 i 6a URJ (art. 1 pkt 13 lit. c i d ustawy zmieniającej). ZPP zdecydowanie postulował utrzymanie dotychczasowego stosunku podziału środków uzyskanych z tytułu opłat za rozpatrzenie wniosku o potwierdzenie ważności dokumentu rejestracyjnego. Związek wskazywał, że przepis w proponowanym brzmieniu stanowi, iż środki uzyskiwane z tytułu opłat pobieranych za rozpatrzenie wniosku o potwierdzenie ważności dokumentu rejestracyjnego będą rozdzielane po połowie dla powiatu albo właściwego polskiego związku sportowego oraz po połowie dla budżetu państwa.

ZPP konsekwentnie podnosił, że taka zmiana jest niedopuszczalna i nieuzasadniona. Związek argumentował, że przedstawiciele resortu podczas prowadzenia konsultacji z przedstawicielami samorządu wskazywali, iż niemożliwe jest zachowanie dotychczasowego sposobu partycypacji opłat w odniesieniu do opłaty pobieranej za rozpatrzenie wniosku o potwierdzenie ważności dokumentu rejestracyjnego, gdyż takowa wcześniej nie obowiązywała, a co za tym idzie - nie była objęta żadnym sposobem podziału.

ZPP stanowczo odpowiedział na tę argumentację: "*Taka argumentacja z pewnością do nas nie przemawia, gdyż niepodważalnym jest fakt, iż czynność potwierdzenia ważności dokumentu rejestracyjnego ma stanowić nowy obowiązek, którego ciężar wykonania spoczywał będzie na powiecie albo właściwym polskim związku sportowym. Tak też państwo w ogóle nie będzie uczestniczyło w obsłudze administracyjnej dotyczącej realizacji żądania wyrażonego w przedmiotowym wniosku przez danego interesanta*". Związek podkreślał,

że brak jest jakichkolwiek podstaw ku temu, aby państwo partycypowało w zyskach z tej opłaty w stosunku większym niż dotychczas obowiązującym, tj. 10 zł zgodnie z ust. 7.

Opłata to nie podatek

ZPP przypomniał fundamentalną różnicę między opłatą a podatkiem: "*Uwypuklenia po raz kolejny wymaga fakt, iż jak sama nazwa wskazuje, opłata to nie podatek. Opłata to obowiązkowa należność za otrzymane świadczenia, usługi, dobra lub za wykonanie czynności, która od podatku różni się tym, że wiąże się z konkretnym, wzajemnym świadczeniem lub usługą ze strony podmiotu ją pobierającego*". Zdaniem Związku brak jest zatem uzasadnionych podstaw, aby państwo uzurpowało sobie prawo do partycypacji w opłacie uzyskiwanej za wykonanie zadania, którego de facto w ogóle nie realizuje.

Krytyka uzasadnienia projektu

ZPP zwrócił uwagę, że argumentacja wobec takiego sposobu konstrukcji przepisu nie została zawarta nawet w uzasadnieniu projektu, gdzie posłużono się jedynie stwierdzeniem: "*Proponuje się, aby połowa [opłaty za rozpatrzenie wniosku związanego z potwierdzaniem danych] wpływała do budżetu państwa, a połowa stanowiła odpowiednio dochód lub przychód organu rejestrującego*".

Związek podkreślił, że wskazano tam jednoznacznie, iż opłata jest należna za rozpatrzenie wniosku związanego z potwierdzeniem danych, a więc z dokonaniem realnej czynności, w której przeprowadzeniu państwo nie uczestniczy. Czynność ta ma być w całości dokonana przez pracowników starostw, zaś przepis w obecnym brzmieniu ma na celu doprowadzenie do sytuacji, gdy państwo jest gratyfikowane bez dołożenia jakiegokolwiek wkładu w realizację zadania.

Pominięcie kosztów obsługi administracyjnej

ZPP krytykował również wyliczenia przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji. Związek wskazywał, że resort w wyliczeniach stanowiących załącznik do OSR posłużył się stwierdzeniem: "*Obecnie jednostkowy koszt JST nie przekracza 30 zł (20 zł koszt produkcji dokumentu, 10 zł koszt dostawy paczki dokumentów - koszt jest taki sam zarówno dla jednego jak i dla kilku, czy kilkunastu wysyłanych w jednej przesyłce dokumentów); do szacunków przyjęto jednostkowy koszt w wysokości 50 zł*".

Z powyższego - zdaniem ZPP - wynika, że zdaniem resortu starostwa w przedmiocie dokonywania czynności regulowanych przez nowelizowaną ustawę obciążone są jedynie kosztami produkcji dokumentów oraz kosztami ich doręczeń. Związek podkreślał, że przy dokonywanych kalkulacjach całkowicie pominięto kwestię kosztów obsługi administracyjnej, w tym przede wszystkim wynagrodzeń dla pracowników mających dokonywać chociażby wspomnianych potwierdzeń.

Propozycja ZPP: zachowanie dotychczasowych proporcji

Związek wskazał, że pomimo poruszania tej kwestii w rozmowach prowadzonych z przedstawicielami ministerstwa, w dalszym ciągu zgodnie z przedstawionymi założeniami projektu z treści art. 18 ust. 6 ustawy nowelizowanej ma wynikać, że środki uzyskane za 6 z 7 rodzajów przewidzianych opłat mają stanowić dochód powiatu albo przychód właściwego polskiego związku sportowego, a 10 zł z każdej opłaty w odniesieniu do trzech z wymienionych rodzajów stanowi niepodatkową należność budżetu państwa o charakterze publicznoprawnym, zaś opłata za potwierdzenie ważności dokumentu rejestracyjnego, jako wyjątek, ma być dzielona w stosunku 50/50 pomiędzy państwo a powiat lub właściwy polski związek sportowy. ZPP stanowczo stwierdza: "*Taka konstrukcja przepisu jest dla nas niedopuszczalna*".

Związek nie podzielił również argumentacji przedstawianej przez przedstawicieli resortu polegającej na wskazywaniu i przedstawianiu wyliczeń obrazujących, iż przychody JST po wprowadzeniu nowelizacji znacząco wzrosną z uwagi na wzrost samych opłat należnych za przeprowadzenie przedmiotowych czynności. ZPP podkreślał, że stanowisko samorządów oponuje przeciwko zmianie sposobu zasad dokonywania podziału z zysków wspomnianych opłat, a nie powstawaniu obowiązków dokonywania kolejnych czynności administracyjnych, czy też modyfikacji wysokości opłat z nimi związanych.

Mając na uwadze dotychczas obowiązujące tendencje w zakresie partycypowania w zyskach pochodzących z przedmiotowych opłat, a także fakt, iż powiaty odgrywają kluczową rolę w procesie administracyjnym dotyczącym czynności związanych z rejestracją jednostek pływających - ZPP wniósł o wykreślenie art. 1 pkt 13 lit. c) i d) ustawy zmieniającej oraz zachowanie dotychczasowych przepisów.

Konsekwencje legislacyjne

Czwarta uwaga dotyczyła art. 18 ust. 8 i 9 URJ (art. 1 pkt 13 lit. f ustawy zmieniającej). ZPP postulował wykreślenie zwrotu "ust. 6a pkt 2 i", wskazując, że jest to konsekwencja wyżej wskazanej potrzeby modyfikacji przepisów dotyczących podziału opłat.

Postulat doprecyzowania terminu "od dnia jego zwrotu"

Piąta uwaga odnosiła się do art. 3 ust. 4 ustawy zmieniającej i dotyczyła doprecyzowania określenia "*od dnia jego zwrotu*". ZPP wskazał, że przedmiotowa zmiana była już przez samorządy wskazywana w odniesieniu do pierwotnego brzmienia projektu i co więcej - została uwzględniona na etapie konsultacji. Dlatego też finalne odstąpienie od tego rozwiązania pozostaje dla ZPP niezrozumiałe, tym bardziej, iż nie znalazło odzwierciedlenia ani w uzasadnieniu projektu, ani w OSR. Związek zaproponował następujące brzmienie: "*4. Wnioski nieuzupełnione w terminie 60 dni liczonych od dnia jego doręczenia wnioskodawcy pozostawia się bez rozpatrzenia*".

ZPP wyjaśnił, że przepis wskazuje, iż wnioski o rejestrację jednostki pływającej niezłożone w terminie 60 dni od dnia jego zwrotu do wnioskodawcy pozostawia się bez rozpatrzenia. W takim przypadku powstaje pytanie: czy "od dnia jego zwrotu" należy rozumieć moment nadania/wysłania zwrotu przez urząd, czy też

doręczenia/odbioru przez podmiot zainteresowany? Określenie "*zwrotu*" - zdaniem ZPP - może bowiem sugerować różne momenty, jak np. chwila fizycznego odesłania pisma przez urząd (data stempla pocztowego nadania przez urząd), a nie faktyczne otrzymanie go przez adresata. Użycie obecnie proponowanego sformułowania mogłoby rodzić spory interpretacyjne w tym zakresie.

Związek argumentował, że w kontekście wskazanego przepisu bardziej klarownym, doprecyzowującym oraz jednoznacznym sformułowaniem w języku prawnym będzie użycie terminu "*doręczenia*" zamiast "*zwrotu*". Sformułowanie "*doręczenia*" prowadzi do domniemania, że dany podmiot zapoznał się z określonym pismem, jego merytoryczną treścią i powziął wiedzę o konieczności uzasadnienia zaistnienia podnoszonych braków. ZPP podkreślał również, że przyjęcie biegu terminu od momentu nadania przedmiotowego pisma mogłoby powodować naruszenie prawa strony do czynnego udziału w postępowaniu.

ZPP zgłosił szereg uwag do projektu rozporządzenia o szkoleniu kierowców zawodowych

Związek Powiatów Polskich przedstawił swoje stanowisko w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy. Uwagi Związku miały przede wszystkim charakter redakcyjny i dotyczyły poprawności językowej oraz precyzji zapisów projektowanego rozporządzenia. ZPP zgłosił sześć szczegółowych uwag do różnych paragrafów projektu. Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury dotyczy zasad szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy. Dokument reguluje m.in. wymagania dotyczące ośrodków szkolenia, procedury egzaminacyjne, dokumentację oraz terminy związane z procesem kształcenia i egzaminowania kierowców zawodowych.

Postulat zmiany sformułowania "do szkolenia" na "na potrzeby szkolenia"

Pierwsza uwaga ZPP odnosiła się do § 4 ust. 1 rozporządzenia, czyli części ogólnej przepisu. Związek zaproponował zastąpienie wyrazu "*do*" sformułowaniem "*na potrzeby*". ZPP sugerował następujące brzmienie: "*§ 4. 1. Ośrodek szkolenia, branżowe centrum umiejętności i jednostka systemu oświaty prowadząca szkolenie posiadają na potrzeby szkolenia w zakresie bloku programowego:*".

W uzasadnieniu tej uwagi Związek wskazywał, że jest to uwaga redakcyjna, mająca na celu nadanie przedmiotowej regulacji większej poprawności językowej oraz stylistycznej. Sformułowanie "*na potrzeby*" - zdaniem ZPP - jednoznacznie przesądza, że pojazd ma służyć realizacji określonego zadania (szkolenia), eliminując wątpliwości co do celu posiadania tego środka.

Wątpliwości wobec wymogu własnoręcznego podpisu w erze elektronicznej

Druga uwaga dotyczyła § 8 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia. ZPP zwracał uwagę na anachroniczny charakter wymogu własnoręcznego podpisu oświadczenia w sytuacji, gdy prawo dopuszcza składanie oświadczeń

w postaci elektronicznej. Ponadto - jak wskazywał ZPP - nie budzi wątpliwości, że podpis składany w tradycyjny sposób musi być podpisem własnoręcznym.

Propozycja konkretnego terminu zamiast "z odpowiednim wyprzedzeniem"

Trzecia uwaga odnosiła się do § 24 ust. 5, w której ZPP postulował o rozbicie przepisu na dwie odrębne jednostki redakcyjne. Związek wskazał, że w obecnym § 24 ust. 5 pkt 1 zwrot "*z odpowiednim wyprzedzeniem*" jest sformułowaniem nieostrym i subiektywnym, co w praktyce może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych. Brakowanie lub usunięcie z systemu teleinformatycznego dokumentacji to - zdaniem ZPP - czynności, które jednostka może zaplanować.

ZPP zaproponował nowe brzmienie, które wprowadza konkretny 14-dniowy termin: "*5. Ośrodek szkolenia albo branżowe centrum umiejętności informuje właściwy organ sprawujący nadzór o terminie rozpoczęcia brakowania lub usunięcia z systemu teleinformatycznego dokumentacji, o której mowa w § 23 oraz ust. 1 i 3 nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym rozpoczęciem czynności, przy czym organ ten w uzasadnionym przypadku może do dnia rozpoczęcia tego brakowania lub usunięcia wnioskować o przekazanie określonego zakresu dokumentacji na potrzeby prowadzonego i niezakończonego postępowania*". Zdaniem Związku wskazanie konkretnie określonego terminu usunie niepewność prawną i wyznaczy sztywne ramy czasowe dla stosownego poinformowania organu nadzoru przez podmioty odpowiedzialne za przeprowadzenie szkolenia.

Termin informowania o zniszczeniu lub utracie dokumentacji

W ramach tej samej uwagi ZPP odniósł się do § 24 ust. 5 pkt 2 i zwrócił uwagę, że nie da się z odpowiednim wyprzedzeniem poinformować o zniszczeniu lub utracie dokumentacji w wyniku przyczyn losowych - czyli o zdarzeniu, które już miało miejsce.

Związek zaproponował wskazanie terminu, w którym po wystąpieniu zdarzenia powinno nastąpić poinformowanie organu: "*6. W przypadku zniszczenia lub utraty określonej dokumentacji, potwierdzonych zgłoszeniem do właściwych służb (np. Policja, Straż Pożarna), ośrodek szkolenia albo branżowe centrum umiejętności niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni od momentu zniszczenia lub utraty dokumentacji, informuje o tym właściwy organ sprawujący nadzór*". ZPP uzasadnił, że termin 14 dni wynika z faktu, iż w przypadku np. pożaru nie zawsze istnieje możliwość wejścia na teren objęty pożarem i oszacowania strat bezpośrednio po zdarzeniu.

Uwagi interpunkcyjne do § 26 i § 38

Czwarta uwaga dotyczy § 26 ust. 2 rozporządzenia i miała charakter czysto interpunkcyjny. ZPP zaproponował przyjęcie brzmienia przepisu, które przywraca - względem obecnie obowiązującego rozporządzenia - przecinek po wyrażeniu "*w wyznaczonym terminie*". Związek argumentował, że brak przecinka narusza zasady interpunkcji i utrudnia odbiór normy prawnej, zaś jego zastosowanie pozytywnie wpłynie na poprawność językową przepisu.

Piąta uwaga odnosi się do § 38 ust. 1 rozporządzenia i również dotyczy kwestii interpunkcyjnych. ZPP zaproponował przywrócenie przecinka po wyrażeniu "*w postaci papierowej*".

Według Związku dodanie tego znaku interpunkcyjnego przyczyniłoby się do poprawności redakcyjnej oraz językowej przepisu poprzez jednoznaczne oddzielenie okolicznika czasu od początkowej części zdania. Taki zabieg - zdaniem ZPP - ułatwi odbiór normy, poprawi jej czytelność oraz wpisuje się w realizację zasad techniki prawodawczej.

Krytyka błędów w § 41 dotyczącym zgłaszania uczniów do egzaminów

Szósta uwaga odnosi się do § 41 ust. 1 rozporządzenia, dotyczącego uczniów i słuchaczy zgłaszanych do egzaminu zawodowego. Przepis zawierał sformułowanie: "*nie później niż do pierwszego dnia terminem terminu głównego egzaminu zawodowego*". Związek ocenił, że należy przypuszczać, iż ze strony projektodawcy doszło tutaj do omyłki pisarskiej, której skutkiem jest niepoprawność językowa, redakcyjna oraz merytoryczna normy. ZPP wskazał również, że zasadniczo doprecyzowania wymaga kwestia, kiedy dyrektor jednostki systemu oświaty powinien poinformować komisję o numerze identyfikującym profil kierowcy zawodowego wydanego dla każdej zgłoszonej osoby oraz zawnioskować o wyznaczenie terminu testu kwalifikacyjnego.

Związek zauważył, że zgodnie z uzasadnieniem projektu autorzy wprowadzili zmiany redakcyjne proponowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, jednak w dużej mierze została ona zmodyfikowana. Postulat CKE wskazywał na doprecyzowanie terminu zgłaszania uczniów lub słuchaczy przez dyrektora jednostki systemu oświaty do OKE poprzez wprowadzenie unormowania "*nie później niż na sześć tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego*".

ZPP zaproponował przyjęcie rozwiązania, które pełniej wpisuje się w tę ideę, a jednocześnie odwołuje się do brzmienia obecnie obowiązującego rozporządzenia: *"§ 41. 1. W przypadku uczniów lub słuchaczy, o których mowa w art. 39b1 ust. 3a ustawy, dyrektor jednostki systemu oświaty, nie później niż na sześć tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego, przeprowadzanego z zakresu kwalifikacji wstępnej, informuje komisję o numerze identyfikującym profil kierowcy zawodowego wydanym dla każdej zgłaszanej osoby oraz wnioskuje o wyznaczenie dla nich terminu testu kwalifikacyjnego*".

ZPP poparł ułatwienia w dostępie do gruntów pod budownictwo, ale domagał się precyzyjnych poprawek

Związek Powiatów Polskich zajął stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw służących zwiększeniu dostępności gruntów pod budownictwo mieszkaniowe (UA10), przygotowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. W piśmie skierowanym do resortu ZPP kierunkowo poparło założenia projektu, jednocześnie zgłaszając cztery szczegółowe uwagi dotyczące jego przepisów.

Projekt ustawy miał na celu wprowadzenie rozwiązań prawnych, przyczyniających się do zwiększenia dostępności gruntów przeznaczonych na budownictwo mieszkaniowe oraz wsparcia obywateli w uzyskaniu prawa do mieszkania. Związek Powiatów Polskich, w odpowiedzi na pismo Ministerstwa z 9 stycznia 2026 r., wyraził poparcie dla tych założeń, wnosząc jednocześnie o wprowadzenie modyfikacji w zakresie czterech kwestii dotyczących przekazywania nieruchomości przez gminy.

Brak terminu stwierdzenia niezrealizowania inwestycji

Pierwsza uwaga ZPP dotyczyła art. 1 ustawy nowelizującej w odniesieniu do art. 24c ust. 6 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, który miał zostać wprowadzony przez projektowaną nowelizację. Związek zasugerował doprecyzowanie przepisu w sposób analogiczny do ust. 5 tego samego artykułu - poprzez wskazanie, że Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) może żądać od gminy rekompensaty odpowiadającej wartości przekazanego prawa do nieruchomości w przypadku niezrealizowania przedsięwzięcia przez wskazane podmioty w ciągu 5 lat od dnia ustanowienia na ich rzecz przez gminę użytkowania wieczystego.

ZPP wskazał, że brzmienie przepisu nie zawierało terminu, czyli nie jest wprost określony moment, kiedy można stwierdzić, że inwestycja nie została zrealizowana.

Wątpliwości wobec odpowiedzialności gmin za spółdzielnie mieszkaniowe

W ramach tej samej uwagi Związek Powiatów Polskich podniósł zastrzeżenia dotyczące zasadności przyznania KOWR uprawnienia w postaci dochodzenia od gminy rekompensaty odpowiadającej przekazanego prawa do nieruchomości w przypadku niezrealizowania określonego przedsięwzięcia przez spółdzielnię mieszkaniową.

ZPP argumentował, że w przypadku realizacji inwestycji przez spółdzielnię mieszkaniową gmina nie jest inwestorem, nie zarządza spółdzielnią ani nie ma nad nią kompetencji nadzorczych. W związku z tym - zdaniem Związku - gmina nie powinna również ponosić odpowiedzialności finansowej za niewywiązanie się ze zobowiązań obciążających inny podmiot. ZPP wnosił zatem o wprowadzenie odrębnego przepisu, który będzie sankcjonował wyłącznie spółdzielnię mieszkaniową w przypadku braku terminowej realizacji przedsięwzięcia.

Dodatkowo Związek proponował doprecyzowanie kręgu podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o przedłużenie terminu na realizację przedsięwzięcia. ZPP sugerował, aby w zdaniu drugim wyraźnie wskazać gminę oraz odnieść się do podmiotów wskazanych w ust. 2 pkt 2, formułując zapis: „*Na wniosek gminy lub podmiotu wskazanego w ust. 2 pkt 2, ...*".

Uwaga redakcyjna do art. 24d

Druga uwaga ma charakter redakcyjny i dotyczy art. 1 ustawy nowelizującej w odniesieniu do art. 24d ust. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. ZPP sugerował dodanie kropki po

cyfrze „2" oznaczającej ust. 2, a także zwrotu „r." w ramach oznaczenia publikacyjnego aktu prawnego - po wyrazach „(Dz. U. z 2025)".

Postulat doprecyzowania terminu przeniesienia własności

Trzecia uwaga dotyczyła art. 1 ustawy nowelizującej w odniesieniu do art. 36b ust. 7 zdanie drugie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. Przepis stanowił, że „*Gmina przenosi własność lub użytkowanie wieczyste nieruchomości lub jej części w terminie 3 miesięcy od dnia wpływu wystąpienia, o którym mowa w zdaniu poprzednim*". ZPP sugerował modyfikację tego zapisu w celu nadania mu jednoznacznego brzmienia oraz doprecyzowania. Związek proponował wskazanie, że przeniesienie przez gminę własności lub użytkowania wieczystego następuje na rzecz zasobu, o którym mowa w ust. 3. Zdaniem ZPP pozwoli to na usunięcie wszelkich ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, a także ułatwi rozumienie treści przepisu.

Proponowane przez Związek brzmienie ust. 7 zdania drugiego: „*Gmina przenosi do zasobu, o którym mowa w ust. 3, własność lub użytkowanie wieczyste nieruchomości lub jej części w terminie 3 miesięcy od dnia wpływu wystąpienia, o którym mowa w zdaniu poprzednim*". ZPP wskazał, że analogiczne rozwiązanie znalazło zastosowanie w projektowanym art. 1 ustawy nowelizującej w odniesieniu do art. 24c ust. 5 zdanie drugie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Propozycja zmian w art. 36b ust. 8

Czwarta uwaga dotyczyła art. 1 ustawy nowelizującej w odniesieniu do art. 36b ust. 8 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym. ZPP sugerował dokonanie analogicznych zmian jak w przypadku projektowanego art. 24c ust. 6 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

Związek zaproponował trzy modyfikacje tego przepisu:

- ✓ doprecyzowanie, że państwowa osoba prawna będąca spółką lub organ wykonujący prawa z akcji może żądać od gminy rekompensaty odpowiadającej wartości przekazanego prawa do nieruchomości w przypadku niezrealizowania przedsięwzięcia przez wskazane podmioty w ciągu 5 lat od dnia ustanowienia na ich rzecz przez gminę użytkowania wieczystego;
- ✓ wprowadzenie odrębnego przepisu, który będzie sankcjonował wyłącznie spółdzielnię mieszkaniową w przypadku braku terminowej realizacji przedsięwzięcia;
- ✓ dookreślenie kręgu podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o przedłużenie terminu na realizację przedsięwzięcia poprzez dodanie po zwrocie „*w ust. 4*" określenia „*pkt 2*".

Styczniowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

22 stycznia 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Porządek posiedzenia obejmował osiem punktów, w tym siedem poświęconych projektom aktów prawnych, zaś jeden z nich dotyczył spraw różnych.

Ustawa o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim

Obrady rozpoczęły się od omówienia projektu ustawy o zmianie ustawy o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim (UD 305). Związek Powiatów Polskich zgłosił w tym zakresie po raz kolejny stanowcze zastrzeżenia, wskazując przy tym nieuwzględnienie przez resort wcześniejszych postulatów dotyczących podziału opłat za potwierdzenie ważności dokumentu rejestracyjnego. Podniesiona została również kwestia, iż w nowej wersji projektu odstąpiono od wcześniej zaakceptowanej zmiany w zakresie art. 3 ust. 4, która miała na celu uniknięcie ewentualnych sporów interpretacyjnych dotyczących momentu rozpoczęcia biegu terminu.

Przedstawiciel ZPP wskazał jednak, iż głównym punktem sporu w dalszym ciągu pozostaje kwestia podziału zysków z opłat. ZPP konsekwentnie sprzeciwia się propozycji podziału 50/50 między państwo a powiaty, argumentując że całą pracę wykonują pracownicy starostw, a państwo nie uczestniczy w realizacji zadania. Samorządy podkreślają, że opłata to należność za świadczenie, więc państwo nie ma podstaw do partycypacji w zyskach.

W odpowiedzi Ministerstwo przedstawiło nową propozycję w tym przedmiocie, wedle której do budżetu państwa miałoby trafiać 10% z zysków pochodzących z wszystkich opłat związanych z rejestracją jednostek pływających. Dr **Grzegorz Kubalski** ocenił propozycję jako interesującą, ale wymagającą analizy pod względem kalkulacji finansowych.

Finalnie podjęto decyzję o przeniesieniu sprawy na posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W dalszej kolejności rozpatrzeniu miał podlegać projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz niektórych innych ustaw (UDER101), jednakże postanowiono o zniesieniu tego punktu z porządku obrad z uwagi na nieobecność żadnego sprawozdawcy ze strony Rządowego Centrum Legislacji.

Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu likwidacji obowiązku dołączania dokumentów dostępnych w prowadzonych elektronicznie rejestrach publicznych

Trzeci punkt obrad dotyczył projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu likwidacji obowiązku dołączania dokumentów dostępnych w prowadzonych elektronicznie rejestrach publicznych (UDER96). Związek Powiatów Polskich złożył w tym przedmiocie pisemnie dwie uwagi.

Pierwsza z nich dotyczyła rezygnacji z załączania odpisów z Krajowego Rejestru Sądowego do wniosków o profesjonalną rejestrację pojazdów. ZPP zwrócił uwagę na ryzyko błędów wynikające z tego, że spółki w grupach kapitałowych mają często niemal identyczne nazwy różniące się jedynie kropką, literą czy kolejnością słów. W związku z tym ZPP zaproponował modyfikację wzoru wniosku tak, aby obligatoryjnie wskazywać w nim numer KRS obok nazwy firmy, co miałoby wyeliminować ryzyko pomyłek.

Druga uwaga dotyczyła rozszerzenia zakresu nowelizacji o art. 7 ustawy o działalności lobbingowej, który również wymaga załączania wyciągów z KRS. ZPP argumentował, że objęcie tym przepisem również tej regulacji wzmocniłoby realizację polityki cyfryzacji państwa.

W odpowiedzi na pierwszą uwagę przedstawiciele rządu wyrazili zgodę z rekomendacją, jednak wskazali, że jej realizacja wymaga zmiany rozporządzenia Ministerstwa Infrastruktury. Druga uwaga została oceniona jako wpisująca się w założenia projektu, wobec czego zapewniono o zwróceniu się w tej kwestii do Ministerstwa Infrastruktury z prośbą o ustosunkowanie. Finalnie projekt uzyskał opinię pozytywną Zespołu.

Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i trybu finansowania zwrotnego w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego oraz minimalnych wymagań dotyczących lokali powstałych przy udziale tego finansowania

W odniesieniu do projektu rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i trybu finansowania zwrotnego w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego oraz minimalnych wymagań dotyczących lokali powstałych przy udziale tego finansowania Zespół był upoważniony do wydania opinii wiążącej.

Do projektu uwagi zgłaszały dwie organizacje samorządowe. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej poinformował, że ich uwaga dotycząca definicji pustostanów została uwzględniona i opiniują projekt pozytywnie. Z kolei Unia Metropolii Polskich podniosła uwagę dotyczącą ograniczenia partycypacji własnej najemcy do 15% kosztów inwestycji. UMP wnioskowała o zmianę tego zapisu, argumentując że obecne ograniczenie przy sankcji 100 punktów ujemnych znacząco ogranicza elastyczność montażu finansowego TBS i SIM. Ponadto podniesiono, że przy wysokich stopach procentowych, rosnących kosztach budowy i limitowaniu czynszu utrzymanie modelu opartego na 15% partycypacji najemców staje się trudne. Wymusza to dodatkowe wsparcie właścicieli, co ogranicza zdolność inwestycyjną i może zahamować nowe projekty mieszkaniowe.

Ministerstwo Infrastruktury nie uwzględniło uwagi, wyjaśniając że projekt wprowadza próg preferencyjny w systemie punktowym, nie sztywny obowiązek. Wnioskodawca może kształtować wyższą partycypację, akceptując konsekwencje punktowe. MI podkreśliło, że celem jest wzmocnienie społecznego charakteru

programu przez obniżenie barier dla najemców przy zwiększeniu wsparcia publicznego. Resort zaznaczył, że projekt różnicuje priorytety finansowania, ale nie zakazuje kredytu przy partycypacji powyżej 15%.

W odpowiedzi przedstawicielka UMP wskazała, że nie kwestionują oni celu omawianej regulacji, ale proszą o narzędzia uwzględniające niższą partycypację, gdyż obecny projekt będzie eliminował dużą ilość programów realizowanych przez TBS. UMP wskazała, że głównie chodzi im o likwidację punktów ujemnych w tym zakresie.

Przewodniczący zawnioskował do przedstawicieli resortu oraz UMP o podjęcie wspólnych prac nad wypracowaniem rozwiązania zadowalającego obie strony, co spotkało się z obopólną zgodą. Ustalono, że odbędzie się spotkanie między Ministerstwem Infrastruktury a UMP w celu wypracowania kompromisu. Tym samym projekt uzyskał opinię pozytywną z zastrzeżeniem o konieczności złagodzenia systemu punktowego.

Ustawa o zmianie ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej

Sprawą, której omówienie zajęło największą część czasu posiedzenia była nowelizacja ustawy o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60).

W trakcie dyskusji krytyczne stanowisko wobec procedowanych zmian wyrazili m.in. przedstawiciele ZPP, ZWRP, czy UMP. Strona samorządowa wyraziła poważne zastrzeżenia wobec projektowanych regulacji, nakreślając przy tym jedynie kilka z nich, które uważa się za jedne z najistotniejszych.

Przedstawiciele samorządów stanowczo sprzeciwili się wprowadzeniu obowiązku opiniowania kandydatów na geodetów powiatowych i wojewódzkich przez Głównego Geodetę Kraju. Proponowane przepisy nie określają bowiem merytorycznych kryteriów wydawania opinii, co stwarza ryzyko subiektywnych ocen i nadużyć. Wprowadzenie dodatkowego poziomu zatwierdzania przez organy centralne narusza zasadę samodzielności samorządu terytorialnego i może blokować procedury awansu wewnętrznego, de facto przekształcając opinię w zgodę na zatrudnienie. Związek Powiatów Polskich podobnie jak ZWRP stanowczo sprzeciwił się uzależnieniu zatrudnienia geodety powiatowego od decyzji Głównego Geodety Kraju, oceniając to jako nadmierną centralizację i niedopuszczalną zmianę ustrojową. ZPP wskazał, że może to być furtka umożliwiająca eliminowanie osób o poglądach sprzecznych z GGK.

Postulowano także wykreślenie przepisów umożliwiających Głównemu Geodecie Kraju uzyskanie bezpośredniego dostępu do baz danych prowadzonych przez starostów. Proponowany mechanizm jest nieprecyzyjnie zdefiniowany i nie zapewnia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych. Umożliwienie bezpośredniego łączenia wprowadzi ryzyko zaburzenia wydajności pracy starostw i spowoduje dodatkowe koszty związane z rozbudową infrastruktury.

Wskazano również na konieczność wykreślenia przepisów rozszerzających zakaz wykonywania prac geodezyjnych przez pracowników Służby Geodezyjnej na cały kraj lub alternatywnie - ograniczenia ich do terenu właściwości miejscowej. Proponowana regulacja w sposób nieuzasadniony różnicuje pracowników

i może być źródłem nadużyć. Uzasadnione podejrzenie konfliktu interesów dotyczy jedynie prac na obszarze powiatu zatrudnienia. Ograniczenie działalności dodatkowej bez zapewnienia odpowiedniego wynagrodzenia przy niewystarczającym finansowaniu zadań geodezyjnych może zaś doprowadzić do odpływu wykwalifikowanych pracowników do sektora prywatnego.

Ministerstwo Infrastruktury wyjaśniło, że duża część przepisów powstała w odpowiedzi na sygnały społeczne i patologie stwierdzone przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Resort podkreślił, że opiniowanie przez GGK nie jest obligatoryjne i nie wstrzymuje zatrudnienia, lecz ma być pomocne. MI uzasadniło również wprowadzenie ograniczeń w dostępie do zbiorów danych terenów strategicznych względami bezpieczeństwa kraju oraz konieczność ujednolicenia pracy klasyfikatorów gruntu w wyniku ustaleń Najwyższej Izby Kontroli.

Takie stanowisko nie znalazło aprobaty u przedstawicieli samorządu. Przedstawicielka ZPP - **Bernadeta Skóbel** wskazała, że zgodnie z przepisami zawartymi w projekcie oraz wbrew twierdzeniom MI, opinia GGK faktycznie ma charakter wiążący, ponieważ musi być pozytywna. Jako przykład kwestionujący dopuszczalność takiego rozwiązania powołano się na negatywne doświadczenia w analogicznym przypadku związane z opiniowaniem kandydatów na powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego. ZWRP z kolei ocenił wszystkie zmiany jako znaczną centralizację zadań geodezyjnych i kartograficznych.

Wobec pojawiających się kontrowersji wobec zaproponowanych przepisów, niniejszym Ministerstwo zaproponowało przesunięcie opiniowania projektu na kolejne posiedzenie, deklarując ustosunkowanie się na piśmie do zgłoszonych uwag. Tym samym temat został przełożony na następne posiedzenie zespołu.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości opłat za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami

Kolejny punkt porządku obrad stanowiło rozpatrzenie projektu rozporządzenia dotyczącego wysokości opłat za wydanie praw jazdy, wobec którego Związek Powiatów Polskich zgłosił poważne zastrzeżenia. Przedstawiciel ZPP - **Mateusz Jabłoński** wskazał, że resort podczas przygotowywania projektu nie zastosował się do regulacji ustawowej wymagającej uwzględnienia przy ustalaniu wysokości opłat kosztów produkcji, dystrybucji oraz kosztów rzeczowych i osobowych związanych z wydaniem dokumentów, mimo powoływania się na ten przepis w uzasadnieniu projektu i ocenie skutków regulacji.

Związek Powiatów Polskich podkreślił również, że nadal oczekuje na projekt nowelizacji ustawy o kierujących pojazdami, który przewidywałby zwiększenie maksymalnych stawek opłat oraz zapewnienie mechanizmów ich systematycznej waloryzacji. Przedstawiciele ZPP zaznaczyli, że nie chodzi już o decyzję merytoryczną, która i tak byłaby negatywna, ale o decyzję polityczną dotyczącą tego, czy strona samorządowa zgadza się na obecne propozycje, czy też pozostaje z niczym. Stanowisko ZPP poparła Unia Metropolii Polskich, która również opowiedziała się za wyższym poziomem opłat. W związku z tym ZPP wniósł o rozstrzygnięcie kwestii na posiedzeniu plenarnym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ministerstwo Infrastruktury poinformowało, że nadal prowadzone są konsultacje nad nowelizacją ustawy w zakresie zwiększenia limitów stawek. Wskazano również, że przedstawione w rozporządzeniu propozycje

dotyczące ich wysokości wynikają z kwestii ostrożności wobec zbyt gwałtownego wzrostu kosztów względem obywateli. Powołano się również na fakt, iż kwestia podwyżek była krytykowana przez inne organizacje i stowarzyszenia pozarządowe.

Ostatecznie temat został skierowany na posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy

W dalszej kolejności pochylono się nad projektem rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy. W tym przedmiocie pisemne uwagi zgłaszało ZPP oraz ZWRP. W odniesieniu do uwag ZPP - Ministerstwo Infrastruktury zaakceptowało wszystkie zaproponowane zmiany. Projekt uzyskał pozytywną opinię Zespołu.

W punkcie dotyczącym spraw różnych poruszone zostały trzy kwestie, których inicjatorem był Związek Powiatów Polskich.

Pierwsza sprawa dotyczyła wniosku Związku Powiatów Polskich złożonego na grudniowym posiedzeniu Zespołu w przedmiocie podjęcia przez Ministerstwo Infrastruktury informacji o stanie prac nad nowelizacją ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

Ministerstwo wyjaśniło, że konsultacje publiczne wobec projektu zakończyły się w lipcu 2025 roku. Na podstawie uwag od 45 podmiotów opracowano praktycznie nowy projekt. Obecnie trwają uzgodnienia wewnątrzresortowe. Tym samym resort wyraża nadzieję, że uzgodnienia zakończą się w przyszłym tygodniu, co pozwoli na udostępnienie projektu pod koniec miesiąca do konsultacji publicznych.

Kolejny punkt dotyczył wniosku Związku Powiatów Polskich do Ministerstwa Infrastruktury o przywrócenie strażom gminnym i miejskim uprawnień do wykorzystywania fotoradarów.

W ramach argumentacji uzasadniającej takie rozwiązanie wskazano, że od 2016 roku, kiedy straże utraciły te kompetencje, dramatycznie wzrosły naruszenia przepisów ruchu drogowego. ZPP powołało się przy tym na dane Komendy Głównej Policji, która odnotowała 30% więcej przypadków przekroczenia prędkości w miastach oraz dwukrotny wzrost nielegalnych wyścigów, szczególnie we Wrocławiu, Warszawie i Krakowie. Samorządy podkreślają, że w tej sprawie nie chodzi o nowe źródła dochodu, lecz o ochronę życia i spokoju mieszkańców. Wskazano również, że propozycja ZPP zakłada transparentną instalację fotoradarów wyłącznie w miejscach rzeczywistego zagrożenia - przy szkołach, przejściach dla pieszych i tam, gdzie Policja udokumentowała nielegalne wyścigi. Każda lokalizacja wymagałaby uzasadnienia i zatwierdzenia przez Policję. Dane z urządzeń trafiałyby do systemu CANARD prowadzonego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego.

Ministerstwo Infrastruktury odpowiedziało, że dostrzega problem i pracuje nad przepisami zwiększającymi skuteczność kontroli drogowych. Planowane jest również podjęcie prac nad zmianami w kierunku wskazywanym przez samorządy. MI podkreśliło, że rośnie liczba naruszeń i ofiar wypadków, ale kontrole służb przynoszą efekty, zaś fotoradary są już instalowane w uzasadnionych lokalizacjach wskazanych przez samorządy. Podniesiono również, że 4 grudnia 2025 r. podpisano ustawę zawierającą regulacje mające na celu walkę z nielegalnymi wyścigami.

Związek Powiatów Polskich zwrócił również uwagę na konieczność modyfikacji art. 84 ust. 2b ustawy Prawo o ruchu drogowym. Obecne przepisy z jednej strony umożliwiają dostęp do zawodu diagnosty osobom nieprzygotowanym, z drugiej wykluczają faktycznie kompetentne. Do uzyskania uprawnień diagnosty wystarczy bowiem dwuletnia praktyka w stacji kontroli i wykształcenie średnie branżowe w dowolnej specjalności. Diagnostą może więc zostać absolwent branży fryzjersko-kosmetycznej czy gastronomicznej, ale nie może absolwent szkoły I stopnia nawet z branży motoryzacyjnej oraz osoby z wykształceniem średnim posiadające dyplom mistrza lub świadectwo czeladnicze w zawodach motoryzacyjnych wydane na podstawie ustawy o rzemiośle, a często są to osoby z wieloletnim doświadczeniem zawodowym.

ZPP postuluje tym samym pilną zmianę w tym zakresie, co spotkało się z pozytywną reakcją Ministerstwa Infrastruktury. Resort potwierdził, że przepisy wymagają doprecyzowania i zapowiedział podjęcie w tym celu stosownych prac.

Punkt dotyczący kontynuacji dyskusji z grudniowego posiedzenia Zespołu dotyczącego problemu nielegalnych obiektów zakwaterowania zbiorowego powstających w budynkach mieszkalnych, jednorodzinnych postanowiono przełożyć na kolejne posiedzenie.

ZPP zgłosił 46 uwag do projektu nowelizacji Prawa geodezyjnego i kartograficznego

Związek Powiatów Polskich przedstawił szczegółowe stanowisko wobec projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej, przygotowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. ZPP zgłosił 46 uwag do projektu, obejmujących zarówno kwestie merytoryczne dotyczące kompetencji samorządów, jak i liczne zastrzeżenia techniczne oraz finansowe.

Wykluczenie zobrazowań lotniczych i satelitarnych z państwowego zasobu

Pierwsza i jedna z najważniejszych uwag ZPP dotyczyła definicji państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (art. 2 pkt 10 projektu). Związek wnosił o przywrócenie do definicji zobrazowań lotniczych i satelitarnych oraz dodanie protokołów ustaleń z czynności sprawdzających. ZPP podkreślał, że w obowiązującym i pierwotnie projektowanym stanie prawnym zobrazowania lotnicze i satelitarne były wprost ujmowane jako element państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Ich pominięcie w obecnej

definicji oznacza jednoznaczne wykreślenie tych danych z zasobu, co - zdaniem Związku - ma daleko idące konsekwencje prawne i organizacyjne.

Związek argumentował, że zobrazowania te są podstawowym źródłem danych referencyjnych dla wielu rejestrów publicznych, opracowań kartograficznych oraz analiz przestrzennych. Ich formalne wyłączenie z zasobu osłabia spójność systemu informacji geodezyjnej i kartograficznej państwa.

ZPP wskazywał również, że dotychczas 80 z 380 powiatów i miast na prawach powiatu samodzielnie wykonywało przedmiotowe zdjęcia satelitarne, nie czekając w tym zakresie na decyzję Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Zdaniem Związku procedowane zmiany spowodują, że brak będzie jednoznacznej podstawy prawnej do finansowania tworzenia i aktualizacji zobrazowań lotniczych i satelitarnych ze środków geodezyjnych, co finalnie doprowadzi do konieczności klasyfikowania ich jako inne zadania.

Sprzeciw wobec opiniowania kandydatów na geodetów powiatowych

Czwarta, bardzo obszerna uwaga ZPP dotyczyła przepisów wprowadzających system opiniowania kandydatów na stanowiska geodety powiatowego i geodety województwa przez Głównego Geodetę Kraju oraz wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego (art. 6a ust. 2c, art. 7a ust. 1 pkt 20, art. 7b ust. 1 pkt 7, art. 7c ust. 1 pkt 7, art. 7d pkt 8 projektu).

Związek stanowczo sprzeciwiał się wprowadzeniu tych regulacji, wnosząc o usunięcie wszystkich wskazanych przepisów. ZPP argumentował, że proponowane przepisy nie określają merytorycznych zasad kształtowania opinii i ponieważ "opinią" w języku polskim określamy subiektywny pogląd, osąd lub przekonanie na temat czegoś lub kogoś, brak określenia zasad wydania takiej opinii może powodować pole do nadużyć i wyrażania opinii negatywnych nieuzasadnionych w sposób merytoryczny.

Związek podnosił zasadnicze pytanie: "*Jeżeli ktoś nie zna danego kandydata, nie współpracuje z nim, to w jaki sposób może napisać rzetelną i wyczerpującą opinię dot. postawy takiej osoby, wywiązywania się z obowiązków, itp.?*"

Zaprzeczenie idei samodzielności samorządu

ZPP podkreślał, że geodeci powiatowi są pracownikami samorządowymi, a służby geodezyjne nie są kolejną państwową inspekcją. Wprowadzenie dodatkowej opinii - będącej w istocie zgodą na zatrudnienie osoby spełniającej wymogi określone w rozporządzeniu - było zdaniem Związku nadmiarowe i skutkuje możliwością decydowania o zatrudnieniu przez organy centralne (GUGiK) w przypadku geodetów województwa (zatrudnianego przez marszałka województwa) lub geodety powiatowego (zatrudnionego przez starostę).

Z przepisów projektu wynikało, że przed wyrażeniem opinii Główny Geodeta Kraju zasięga obligatoryjnie opinii wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego. Powyższa regulacja - zdaniem ZPP - wydłuża procedurę zatrudnienia na stanowisku geodety powiatowego i geodety województwa. Spełnienie wymogów formalnych, a nawet wygranie otwartego konkursu nie jest przesłanką do zatrudnienia

na powyższych stanowiskach, gdyż formalnie marszałek województwa i starosta muszą wystąpić do GGK o opinię, zaś GGK występuje o opinię do WINGiK.

Związek podkreślał, że opinia WINGiK nie jest dla GGK wiążąca, a opinia GGK jest dla marszałka województwa i starosty wiążąca - tylko pozytywna daje podstawę do zatrudnienia. Ten tryb jest zatem - w ocenie ZPP - zaprzeczeniem idei samodzielności samorządu, nie jest określony czasowo, nie ma też kryteriów, które brane byłyby pod uwagę przy wyrażaniu opinii, co może ją sprowadzać do zgody na zatrudnienie danej osoby na określonym stanowisku.

ZPP wyraził zdumienie, że przedmiotowe propozycje zostały ponowione w nowej wersji projektu ustawy, mimo wyrażania przez przedstawicieli strony samorządowej zdecydowanych protestów w tym zakresie. Związek stwierdza, że proponowana zmiana stoi również w sprzeczności ze stanowiskiem wyrażanym przez członków Rady Ministrów w kontekście roli i pozycji ustrojowej samorządów.

Brak środków na ograniczanie dostępu do danych ze względów obronnych

Trzecia uwaga dotyczyła art. 4a projektu, który nakłada na organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, w szczególności na powiaty, obowiązek technicznego ograniczania upubliczniania danych w systemach PZGiK na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej.

ZPP wskazywał, że przepis wymaga stworzenia nowych mechanizmów i algorytmów w systemach teleinformatycznych, co wiąże się z istotnymi kosztami. Jednocześnie projekt nie wskazuje źródeł finansowania tych nowych zadań, przerzucając ich realizację na jednostki samorządu terytorialnego.

Związek podkreślał, że sama decyzja Ministra Obrony Narodowej nie zapewnia środków ani rozwiązań technicznych koniecznych do jej wykonania, co grozi nierównym stosowaniem prawa i chaosem organizacyjnym. ZPP wnosił o uzupełnienie przepisu o rozwiązania systemowe i finansowe albo odroczenie jego wejścia w życie do czasu przygotowania odpowiedniej infrastruktury technicznej.

Bezpośredni dostęp GGK do baz powiatowych - zagrożenie dla bezpieczeństwa

Szósta uwaga odnosiła się do przepisów zapewniających Głównemu Geodecie Kraju bezpośredniego dostępu do baz prowadzonych przez starostę (art. 7a ust. 1 pkt 5a, art. 7d pkt 1a, art. 9 ust. 3 pkt 1 projektu). ZPP postulował o wykreślenie tych przepisów.

Związek argumentował, że wszystkie cele wskazane w uzasadnieniu projektu (zgodność oznaczeń nieruchomości z księgami wieczystymi, rozwój nowych usług publicznych, zapewnienie narzędzi nadzoru GGK) mogą być zrealizowane poprzez skuteczne wykorzystanie i rozwój obecnie istniejących już mechanizmów i systemów: usług sieciowych, standardowych formatów wymiany danych (GML) oraz poprzez uruchomienie pełnego zakresu przewidzianych w przepisach usług sieciowych systemu ZSIN.

Niezgodność z RODO i dyrektywą NIS2

ZPP podkreślał, że proponowany mechanizm "bezpośredniego dostępu" do danych jest zdefiniowany nieprecyzyjnie i w ogóle nie określa sposobu zapewnienia bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych w szczególności w kontekście integralności, poufności i rozliczalności przetwarzania danych.

Według Związku tak zaproponowane przepisy nie były zgodne z rozporządzeniem parlamentu europejskiego w zakresie ochrony danych osobowych - RODO oraz dyrektywy NIS2 dotyczącej cyberbezpieczeństwa. Proponowane przepisy nie uwzględniały również ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, która w sposób jednoznaczny definiuje sposoby komunikacji pomiędzy systemami teleinformatycznymi. Komunikacja ta powinna opierać się o usługi, a nie o bezpośredni dostęp.

ZPP ostrzegał, że umożliwienie GGK bezpośredniego łączenia do produkcyjnej bazy danych w starostwach wprowadzi bardzo duże ryzyko zaburzenia wydajności pracy, w szczególności z uwagi na to, że administrator systemu po stronie starostwa nie będzie miał realnego wpływu na działania wykonywane w bazie danych przez system zewnętrzny.

Centralizacja opiniowania dotacji celowych dla JST

Siódma uwaga dotyczyła art. 7a ust. 1 pkt 13a projektu, przyznającego Głównemu Geodecie Kraju kompetencję do opiniowania podziału przez wojewodów dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego. ZPP wnosił o wykreślenie tego przepisu lub - alternatywnie - o wprowadzenie terminu 14 dni na wydanie opinii z domniemaniem opinii pozytywnej w przypadku jego przekroczenia. Związek argumentował, że projektowany przepis jest niezasadny. Wprowadzenie dodatkowego etapu opiniowania na szczeblu centralnym nie wnosi wartości merytorycznej do procesu podziału dotacji, natomiast nieuchronnie wydłuży procedurę decyzyjną po stronie wojewodów i wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

ZPP podkreślał, że dotacje celowe powinny być rozdysponowywane w sposób adekwatny do rzeczywistych potrzeb jednostek samorządu terytorialnego, które najlepiej są znane na poziomie wojewódzkim. Centralne opiniowanie osłabia tę zasadę, wprowadzając zbędną centralizację procesu, co jest sprzeczne z polityką rządu.

Związek ostrzegał, że brak terminu na wydanie opinii czyni przepis nieproporcjonalnym i ryzykownym organizacyjnie, a także może powodować nieuzasadnioną zwłokę z punktu widzenia powiatowych organów SGiK w opiniowaniu, a w skrajnych sytuacjach doprowadzić do paraliżu zamówień publicznych w przedmiotowym zakresie i w konsekwencji do niewykonania zadań i zwrotu niewykorzystanych środków z dotacji.

Zakaz wykonywania prac geodezyjnych przez pracowników samorządowych

Jedenasta, bardzo obszerna uwaga dotyczyła art. 11 ust. 5 i 6 projektu, wprowadzających zakaz wykonywania prac geodezyjnych lub sprawowania nad nimi nadzoru przez osoby posiadające uprawnienia zawodowe, które w ramach obowiązków służbowych realizują zadania organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. ZPP postuluje o wykreślenie tych przepisów lub - ewentualnie - ich modyfikację ograniczającą zakaz wyłącznie do terenu objętego właściwością miejscową danego organu.

Nieuzasadnione różnicowanie pracowników

Związek wskazywał, że zaproponowana w projekcie regulacja w nieuzasadniony sposób różnicuje pracowników organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. W efekcie zamiast wyeliminować stwierdzone podczas kontroli GUGiK nieprawidłowości związane z etyką pracowników samorządowych czy uzasadniające podejrzenie istnienia konfliktu interesów, może być tylko przyczyną kolejnych nadużyć i nieprawidłowości.

ZPP podkreślał, że przepis budzi dodatkowe i uzasadnione zastrzeżenia związane z równym traktowaniem pracowników samorządowych. Ocena możliwości wykonywania określonych prac lub sprawowania nad nimi nadzoru przez osoby posiadające uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii, które w ramach obowiązków służbowych realizują zadania organów SGiK, powinna leżeć w kompetencjach władz tego organu, który zatrudnia danego pracownika w ramach obecnie istniejących regulacji prawnych odnoszących się do wszystkich pracowników samorządowych.

Dyskryminacja wobec biegłych sądowych

Związek zwracał uwagę na wyłączenie zakazu w odniesieniu do możliwości wykonywania funkcji biegłego sądowego, co ocenia jako niesprawiedliwe i dyskryminujące w stosunku do innych prac geodezyjnych. ZPP argumentował, że wykonywanie prac na zlecenie sądu ze względu na to, że jest się wpisanym na listę biegłych jest analogiczne z wykonywaniem prac na zlecenie. Stanowi to - zdaniem Związku - dyskryminację wobec zakazu wykonywania prac przez pracowników administracji powiatowej.

Brak godziwego wynagrodzenia

ZPP podkreślał, że nie można pomijać faktu, iż ograniczenie prowadzenia określonej działalności - nawet uzasadniane względami etycznymi - powinno się wiązać z zapewnieniem odpowiedniego wynagrodzenia w podstawowym miejscu pracy. Projektodawcy - w ocenie Związku - najwyraźniej o tym zapominają, wpisując się w zgubny trend budowania "taniego" państwa.

Projekt ustawy nie przewiduje dodatkowych dochodów; wręcz przeciwnie - znosi odpłatność za część usług i podnosi ponoszone przez powiaty koszty rzeczowe. W sytuacji, w której powiaty nie mają zapewnionego odpowiedniego poziomu finansowania zadań z zakresu geodezji, a tym samym zapewnienia w pełni godziwego wynagrodzenia zatrudnionym wysokokwalifikowanym pracownikom, nakładanie na nich

nadmiarowych ograniczeń prowadzenia dodatkowej działalności może - zdaniem ZPP - doprowadzić do odpływu pracowników z sektora publicznego do prywatnego.

Utrata dochodów z tytułu udostępniania danych

Trzydziesta piąta uwaga dotyczy art. 40a ust. 2 pkt 1 lit. l-m projektu, rozszerzającego katalog danych udostępnianych nieodpłatnie. ZPP postulował o wykreślenie tych przepisów lub wprowadzenie mechanizmu rekompensaty finansowej dla powiatów z tytułu utraconych wpływów.

Związek wskazywał, że projektowane zmiany znacząco poszerzają zakres danych udostępnianych bez pobierania opłat, obejmując w przypadku działek ewidencyjnych nie tylko identyfikatory i geometrię, ale również pola powierzchni ewidencyjnej, wykazy klasoużytków oraz numery grup rejestrowych, a w przypadku budynków dodatkowo liczbę kondygnacji nadziemnych i podziemnych, co oznacza udostępnienie praktycznie pełnych danych przedmiotowych tych obiektów.

ZPP argumentował, że uwolnienie tak szerokiego zakresu danych bez zapewnienia rekompensaty finansowej będzie miało jednoznacznie negatywne przełożenie na wpływy powiatów z tytułu udostępniania materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, które stanowią istotne źródło finansowania zadań z zakresu geodezji i kartografii.

W sytuacji, gdy już obecnie powiaty dokładają do wykonywania tych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej - jak podkreśla Związek - wprowadzenie projektowanych zmian bez odpowiedniej rekompensaty pogorszy ich sytuację finansową i może negatywnie wpłynąć na jakość realizacji ustawowych obowiązków.

Obniżenie opłaty za koordynację sieci uzbrojenia

Czterdziesta trzecia uwaga odnosiła się do zmniejszenia opłaty za koordynację usytuowania projektowanej sieci uzbrojenia terenu ze 150 zł do 100 zł. ZPP postulował o pozostawienie regulacji bez zmian i utrzymanie dotychczasowej stawki 150 zł. Związek argumentował, że obniżenie opłaty przy corocznych wskaźnikach inflacji jest nieuzasadnione. W całościowych kosztach inwestycji, dla inwestora wysokość przedmiotowej opłaty pozostaje - zdaniem ZPP - kompletnie bez znaczenia. Jej zmniejszenie będzie miało jednoznacznie negatywne przełożenie na wpływy z tytułu udostępniania danych z PZGiK. Od lat powiaty dokładają do wykonywania zadań z zakresu geodezji i kartografii, po wprowadzeniu tych zapisów sytuacja będzie jeszcze gorsza.

Brak waloryzacji opłat za wypisy i wyrysy od 2014 roku

Czterdziesta czwarta uwaga dotyczyła opłat zawartych w tabeli nr 11. ZPP postulował o aktualizację wszystkich kwot dotyczących opłat. Związek wskazywał, że aktualizacja jest niezbędna z dwóch kluczowych powodów. Po pierwsze, stawki za wypisy i wyrysy z ewidencji gruntów i budynków nie były waloryzowane od 2014 roku, co oznacza ponad dziesięcioletnią deprecjację ich realnej wartości na skutek inflacji. Po drugie, art. 40a ust. 2 pkt 1 znacząco rozszerza katalog danych udostępnianych nieodpłatnie, co istotnie ogranicza

wpływy organów Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. Uwolnienie znacznej części danych, choć słuszne z punktu widzenia otwartego dostępu do informacji publicznej, tworzy - zdaniem ZPP - lukę finansową, która wymaga rekompensaty poprzez dostosowanie opłat za pozostałe usługi do aktualnych kosztów ich świadczenia.

Problemy z terminami wdrożenia

Czterdziesta szósta, ostatnia uwaga dotyczyła art. 18 ustawy nowelizującej i terminów jej wejścia w życie. ZPP postulował o przyjęcie jednolitego terminu *vacatio legis* wynoszącego 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Związek argumentował, że zróżnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów wprowadzi chaos organizacyjny i interpretacyjny, zwłaszcza że część regulacji przewidzianych do stosowania już po 14 dniach od wejścia w życie ustawy wymaga uprzednich, istotnych zmian w systemach teleinformatycznych służących prowadzeniu państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

ZPP podkreślał, że takich zmian - jak dostosowanie definicji wykonawcy, formularzy zgłoszeń prac, dokumentów naliczania opłat czy protokołów weryfikacji - nie da się zaprojektować, wdrożyć i przetestować w ciągu kilku tygodni. Jednolity, sześciomiesięczny *vacatio legis* pozwoli - w ocenie Związku - na uporządkowane przygotowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych oraz zapewni stabilne i bezpieczne wdrożenie ustawy w praktyce.

Kolejne uwagi do projektu nowelizacji Prawa geodezyjnego

Związek Powiatów Polskich przedstawił kolejne uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej, przygotowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Uwagi dotyczyły kompetencji starostów w zakresie aktualizacji ewidencji gruntów, nieprecyzyjnych definicji prawnych oraz automatyzacji procedur administracyjnych.

Starosta nie może aktualizować ewidencji z urzędu

Pierwsza uwaga, wykraczająca poza zakres procedowanych zmian, dotyczyła art. 22 ust. 2 i 3 Prawa geodezyjnego i kartograficznego. ZPP zaproponowało doprecyzowanie tych przepisów w sposób umożliwiający staroście nakładanie obowiązku opracowania dokumentacji geodezyjnej niezbędnej do aktualizacji ewidencji gruntów i budynków z urzędu, niezależnie od zgłoszenia zmiany przez podmioty wymienione w przepisach.

Związek wskazał na fundamentalny problem wynikający z ugruntowanego orzecznictwa sądów administracyjnych, zgodnie z którym starosta nie posiada podstawy prawnej do nakładania z urzędu obowiązku opracowania dokumentacji geodezyjnej służącej aktualizacji ewidencji na właścicieli nieruchomości.

ZPP wyjaśnił, że art. 22 ust. 2 nakłada wprawdzie obowiązek zgłaszania zmian na właścicieli, ale ma charakter wyłącznie deklaratoryjny i nie daje staroście instrumentów prawnych do reagowania na sytuacje niepełnienia tego obowiązku. Z kolei art. 22 ust. 3 umożliwia nałożenie obowiązku opracowania dokumentacji geodezyjnej, ale tylko na wniosek podmiotów, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Oznacza to, że starosta nie może działać z własnej inicjatywy nawet przy oczywistych rozbieżnościach między stanem ewidencyjnym a faktycznym. Prowadzi to - zdaniem Związku - do paradoksalnej sytuacji, w której starosta będąc organem odpowiedzialnym za ewidencję, nie posiada skutecznych narzędzi do zapewnienia jej aktualności.

ZPP podkreślał, że w praktyce właściciele mogą blokować aktualizację ewidencji przez niepodejmowanie inicjatywy, nawet gdy stan faktyczny znacznie odbiega od ewidencyjnego. Proponowane przez Związek rozwiązanie zapewniłoby staroście skuteczne narzędzia do prowadzenia aktualnej i rzetelnej ewidencji, służąc realizacji interesu publicznego i poprawie jakości rejestrów publicznych.

Niejasne pojęcie "gruntów użytkowanych rolniczo"

Kolejna uwaga, dotyczyła art. 26a projektu. ZPP postulował o doprecyzowanie pojęcia "*użytkowane rolniczo grunty niestanowiące gruntów rolnych*", bądź przyjęcie alternatywnego brzmienia przepisu: "*26a. Grunty rolne i leśne, obejmuje się gleboznawczą klasyfikacją gruntów, przeprowadzaną w sposób jednolity dla całego kraju, na podstawie urzędowej tabeli klas gruntów*".

Związek wskazał, że brzmienie art. 26a projektu ustawy budzi poważne wątpliwości interpretacyjne, które mogą prowadzić do niepewności prawnej w praktyce stosowania przepisów o gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Sformułowanie "*grunty rolne oraz użytkowane rolniczo grunty niestanowiące gruntów rolnych*" jest nieprecyzyjne i może być różnie interpretowane przez organy administracji oraz podmioty uczestniczące w postępowaniach klasyfikacyjnych.

ZPP przypomniał, że zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, użytki gruntowe dzielą się na pięć podstawowych grup: 1) grunty rolne; 2) grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione; 3) grunty zabudowane i zurbanizowane; 4) grunty pod wodami; 5) tereny różne.

W tym kontekście pojęcie "*użytkowane rolniczo grunty niestanowiące gruntów rolnych*" może - zdaniem Związku - teoretycznie odnosić się do gruntów z którejkolwiek z pozostałych czterech grup, pod warunkiem że są one faktycznie wykorzystywane rolniczo. Taka interpretacja prowadzi jednak do fundamentalnego konfliktu z ustaloną judykaturą sądów administracyjnych.

ZPP powołał się na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 maja 2022 r. (sygn. I SA/Wa 1954/21), który wyraźnie podkreślił, że procedury klasyfikacji gruntów są wtórne względem ustaleń użytku gruntowego. Oznacza to, że najpierw należy ustalić odpowiedni użytek gruntowy, a dopiero następnie można przystąpić do klasyfikacji gleboznawczej.

Równie istotne znaczenie - zdaniem Związku - ma orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 20 sierpnia 2020 r. (sygn. II SA/Po 403/19), które kategorycznie wykluczyło możliwość dokonywania przez klasyfikatora zmian między różnymi grupami użytków gruntowych.

WSA jednoznacznie stwierdził, że klasyfikator może jedynie przyporządkować grunt do określonego rodzaju użytku gruntowego w obrębie już ustalonej grupy użytków, natomiast zmiana przynależności do innej grupy wymaga odrębnego postępowania w trybie aktualizacji ewidencji gruntów i budynków.

Brak wytycznych interpretacyjnych w projekcie

ZPP podkreślał, że projektowany art. 26a nie zawiera żadnych wytycznych interpretacyjnych, które pozwoliłyby na rozstrzygnięcie, w jakich konkretnie przypadkach grunty niestanowiące gruntów rolnych mogą być uznane za "*użytkowane rolniczo*" oraz czy klasyfikator jest uprawniony do stwierdzenia takiego stanu faktycznego.

Związek zwracał uwagę, że w uzasadnieniu projektu posłużono się jedynie następującą oraz nieusuwającą wskazanych wątpliwości argumentacją: "*Celem projektowanego przepisu jest ograniczenie przeprowadzenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów jedynie do obszarów użytkowanych rolniczo. Przepisy obecnego ust. 3 zostały z modyfikacją przeniesione do projektowanego przepisu art. 26a ustawy PGiK*".

Brak stosownego uzasadnienia do nowelizacji uniemożliwia - zdaniem ZPP - zastosowanie wykładni celowościowej, co dodatkowo pogłębia niepewność co do intencji prawodawcy.

Naruszenie zasady racjonalnego prawodawcy

Związek podnosił, że przedstawiona regulacja narusza zasadę racjonalnego prawodawcy, zgodnie z którą przepisy powinny być tworzone w sposób sensowny, racjonalny i celowy, z zachowaniem spójności całego systemu prawnego. Wprowadzenie niejasnych sformułowań, które mogą być interpretowane w sposób sprzeczny z dotychczasową praktyką orzeczniczą, prowadzi do fragmentaryzacji systemu prawnego i może skutkować licznymi sporami interpretacyjnymi.

W praktyce projektowany przepis może - według ZPP - prowadzić do sytuacji, w których różne organy będą odmiennie interpretować zakres swoich kompetencji, co z kolei może skutkować wydawaniem sprzecznych decyzji administracyjnych oraz tworzeniem niepewności prawnej dla właścicieli gruntów.

ZPP wskazał na szczególnie problematyczny przykład: ustalenie, czy grunty obecnie zaliczone do grupy gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, na których prowadzona jest działalność rolnicza, powinny być poddane gleboznawczej klasyfikacji gruntów, czy też wymagają one uprzednio zmiany kategorii użytku gruntowego w ramach aktualizacji ewidencji gruntów i budynków.

Pieczęć elektroniczna organu jako alternatywa dla podpisu przewodniczącego

Ostatnia uwaga dotyczyła art. 28b ust. 9 projektu, regulującego formę protokołu z narady koordynacyjnej. ZPP proponował dodanie pkt. 9 w brzmieniu: "*9) podpis przewodniczącego lub pieczęć elektroniczną organu*".

Związek argumentował, że wprowadzenie możliwości opatrywania protokołu z narady koordynacyjnej (oprócz podpisu przewodniczącego) pieczęcią elektroniczną organu, umożliwia automatyzację procesu koordynacji oraz usprawnia obieg dokumentów w formie elektronicznej. Takie rozwiązanie - zdaniem ZPP - zwiększa efektywność działania organu.

Trzy dodatkowe uwagi Związku Powiatów Polskich koncentrowały się na kwestiach praktycznego stosowania prawa przez organy administracji geodezyjnej oraz zapewnienia spójności nowych regulacji z ugruntowanym orzecznictwem sądów administracyjnych.

Stanowisko ZPP w sprawie projektu ustawy o najmie krótkoterminowym

Związek Powiatów Polskich zajął stanowisko wobec poselskiego projektu ustawy o najmie krótkoterminowym (RPW/40193/2025). W piśmie skierowanym do Kancelarii Sejmu ZPP co do zasady poparł ideę uregulowania zasad funkcjonowania najmu krótkoterminowego, jednocześnie wskazując, że przekazany projekt wymaga dogłębnej modyfikacji oraz zagwarantowania gminom środków finansowych na realizację nowych zadań. Związek zgłosił 15 szczegółowych uwag do projektu.

Cel projektu i ogólne stanowisko ZPP

Poselski projekt ustawy ma na celu uregulowanie zasad funkcjonowania najmu krótkoterminowego w Polsce. Związek Powiatów Polskich w odpowiedzi na pismo z 12 grudnia 2025 r. wyraził poparcie dla samej idei regulacji tego zjawiska, ale jednocześnie wskazał na liczne problemy zawarte w projekcie, które - jeśli nie zostaną usunięte - mogą sparaliżować funkcjonowanie tego segmentu rynku najmu oraz obciążyć gminy nowymi kosztami bez zapewnienia źródeł ich finansowania.

Doprecyzowanie zakresu usług w najmie krótkoterminowym

Pierwsza uwaga ZPP dotyczyła art. 2 zd. 2 projektu i miała charakter redakcyjny. Związek zaproponował nadanie przepisowi następującego brzmienia: "*Najem krótkoterminowy może obejmować również świadczenie innych usług związanych z obsługą i utrzymaniem lokalu, w szczególności jego sprzątania lub dostarczania pościeli.*".

ZPP wskazuje, że projektodawcy w zdaniu drugim przepisu sformułowali, iż "*Najem może obejmować również świadczenie innych usług jak sprzątanie lub dostarczenie pościeli.*". W opinii Związku brzmienie powołanej normy wymagało modyfikacji celem zwiększenia jej przejrzystości oraz jednoznaczności.

Związek argumentował, że z uwagi na fakt, iż w tekście ustawy nie posłużono się praktyką wskazania, że gdy na gruncie niniejszego aktu mowa o najmie, to rozumie się przez to najem krótkoterminowy, zasadnym byłoby dodanie po słowie "Najem" określenia "krótkoterminowy".

Ponadto - zdaniem ZPP - wprowadzenie postulowanej zmiany podkreślałoby, że pod pojęciem "innych usług" należy rozumieć wyłącznie usługi funkcjonalnie powiązane z danym lokalem, a nie dowolne świadczenia, co pozwoliłoby jednocześnie ograniczyć ryzyko błędnej interpretacji, iż najem krótkoterminowy obejmuje również w rozumieniu ogólnym chociażby usługi gastronomiczne czy transportowe. Z kolei efektem posłużenia się zwrotem "w szczególności" będzie wskazanie wprost potencjalnemu odbiorcy tekstu ustawy, że przedmiotowy przepis formułuje katalog otwarty w omawianym zakresie.

Zagrożenie dla funkcjonowania najmu krótkoterminowego po okresie przejściowym

Druga uwaga ogólna dotyczyła art. 5 w związku z art. 19 projektu. ZPP ostrzegał, że proponowany przepis niemal na pewno spowoduje, że większość z dotychczasowych lokali przeznaczonych na najem krótkoterminowy po upływie okresu przejściowego nie uzyska zgody wspólnot mieszkaniowych oraz zarządów spółdzielni.

Związek podkreślał, że oczywistym jest, iż prowadzenie tego rodzaju działalności ma wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców. ZPP postawił pytanie, czy rzeczywiście taka jest intencja projektodawców. Nie kwestionując, że regulacje w tym zakresie są konieczne, Związek wskazał, że skutki zaproponowanego przepisu muszą być szerzej opisane w Ocenie Skutków Regulacji.

Problem procedowania wniosków przy zmiennych uchwałach gmin

Trzecia uwaga odnosiła się do art. 5 ust. 2 w związku z ust. 3 oraz art. 7 ust. 1 projektu. ZPP zwrócił uwagę na praktyczny problem, jaki może pojawić się w związku z podejmowaniem uchwały przez wspólnotę mieszkaniową oraz zarząd spółdzielni.

Oba podmioty mają dokonywać oceny spełnienia warunków wynikających z uchwały, o której mowa w art. 7. Tymczasem Związek zwrócił uwagę, że w toku procedowania wniosku może zdarzyć się, że uchwały nie będzie albo uchwała zostanie zmieniona. Oba podmioty mogą nie być w stanie, procedując wiele wniosków na raz, ocenić w ostatniej chwili, czy lokal spełnia warunki wynikające z uchwały rady gminy.

Ponadto w przypadku wspólnot mieszkaniowych - jak wskazał ZPP - należy założyć, że wyrażenie zgody będzie czynnością przekraczającą sprawy zwykłego zarządu. W takim przypadku częstą praktyką jest podejmowanie uchwał przez właścicieli lokali w drodze indywidualnego ich zbierania, co oznacza, że

pomiędzy rozpoczęciem a zakończeniem procedury zbierania głosów może dojść do zmiany stanu prawnego.

Niewłaściwa właściwość sądowa i problem z kolejnymi uchwałami

Czwarta uwaga dotyczyła art. 5 ust. 4 projektu. ZPP wskazał, że zgodnie z art. 17 pkt 4² Kodeksu postępowania cywilnego sprawy o uchylenie, stwierdzenie nieważności albo o ustalenie istnienia lub nieistnienia uchwał organów osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, rozpoznawane są przez sądy okręgowe.

W związku z powyższym Związek postulował o zastąpienie terminu "rejonowego" zwrotem "powszechnego" bądź "okręgowego". Ponadto ZPP zwrócił uwagę, że uchylenie przez sąd uchwały, jeżeli nastąpiłoby to po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, będzie skutkowało niemożnością podjęcia kolejnej uchwały przez zarząd spółdzielni lub wspólnotę.

Brak regulacji skutków późniejszych zmian uchwał gmin

Piąta uwaga ogólna odnosiła się do art. 7 w związku z art. 12 projektu. ZPP wskazał, że w przepisach należałoby doprecyzować, jaki skutek względem podmiotów wpisanych do ewidencji będzie miało późniejsze wejście w życie uchwały, o której mowa w art. 7, lub jej zmiana w takim kierunku, że lokal przestanie spełniać warunki do świadczenia w nim usługi najmu krótkoterminowego.

Postulat fakultatywności uchwał gmin

Szósta uwaga dotyczyła art. 7 ust. 1 projektu. ZPP postulował, aby uchwała rady gminy miała charakter fakultatywny a nie obligatoryjny. Związek argumentował, że w większości gmin, zwłaszcza gmin wiejskich, zjawisko najmu krótkoterminowego ma charakter marginalny.

Wątpliwości co do zakresu ograniczeń przestrzennych

Siódma uwaga odnosiła się do art. 7 ust. 2 projektu. W odniesieniu do pkt 1 przepis może - zdaniem ZPP - budzić wątpliwości co tego, czy gmina będzie mogła wprowadzić ograniczenia w zakresie konkretnych budynków albo określonego typu budynków (np. budynków podlegających ochronie konserwatorskiej), a nie określonego obszaru, jak zdaje się sugerować brzmienie przepisu.

Problem weryfikacji warunków przed wpisem do ewidencji

Ósma uwaga dotyczyła art. 8 ust. 2 oraz art. 11 projektu. ZPP wskazał na wątpliwość, czy i w jakim zakresie organ będzie mógł przed dokonaniem wpisu do ewidencji zweryfikować spełnienie przez lokal warunków sanitarnych, przeciwpożarowych, wynikających z odrębnych przepisów oraz z uchwały, o której mowa w art. 7.

Z art. 11 i art. 14 wynikało - jak zauważa Związek - że kontrola ma mieć charakter następczy. Jednocześnie z projektowanego art. 8 ust. 3 nie wynikało, aby wnioskodawca był zobowiązany do przedłożenia do wniosku dokumentów potwierdzających, że lokal spełnia określone wymagania, a brzmienie art. 11 wprost odwołuje się do tego, czy treść wniosku spełnia wymogi określone w art. 8.

Brak możliwości przeniesienia decyzji na nabywcę lokalu

Dziewiąta uwaga odnosiła się do art. 10 projektu. ZPP zwracał uwagę, że projektowane przepisy nie przewidują możliwości przeniesienia decyzji o wpisie do ewidencji na nabywcę lokalu, w którym prowadzony jest najem krótkoterminowy. W takim przypadku rodzi się wątpliwość, czy od nabywcy lokalu zainteresowanego kontynuowaniem działalności w zakresie najmu krótkoterminowego organ miałby wymagać przedłożenia zgody, o której mowa w art. 5, wydanej na rzecz nabywcy lokalu mieszkalnego.

Nieokreślony czasookres dla przypadków naruszenia porządku

Dziesiąta uwaga dotyczyła art. 12 ust. 1 projektu. ZPP wskazał, że należałoby dookreślić, w jakim czasookresie miałoby dojść do 3 przypadków naruszenia porządku lub bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę fakt, że wpis dokonywany jest na okres 10 lat, Związek przewiduje, że w tak długim okresie czasu pojawią się najemcy, którzy naruszą zasady bezpieczeństwa lub porządku.

Jak podkreślał ZPP, nie było również jasne jakimi kryteriami i na podstawie jakich danych organ miałby ustalać, czy faktycznie doszło do naruszenia porządku lub bezpieczeństwa. Sama informacja od wspólnoty lub spółdzielni nie jest wystarczająca do stwierdzenia, że do takich sytuacji doszło.

Wątpliwości co do statusu procesowego wspólnot i spółdzielni

Jedenasta uwaga odnosiła się do art. 12 ust. 2 projektu. ZPP wskazał na trzy problemy. Po pierwsze, proponowane brzmienie przepisów budziło wątpliwości odnośnie tego, czy poprzez złożenie wniosku wspólnota mieszkaniowa albo spółdzielnia będą posiadały status strony w postępowaniu o wykreślenie z ewidencji.

Po drugie, Związek zwracał uwagę, że nie jest jasne, na jakim etapie postępowania organ miałby stwierdzać, czy wniosek jest uzasadniony czy nie - czy na etapie oceny warunków formalnych, czy w toku merytorycznego rozpoznania sprawy.

Wreszcie po trzecie, proponowany przepis, zdaniem ZPP, będzie generował dużą liczbę potencjalnych postępowań administracyjnych, których koszt będą ponosiły gminy.

Opłata 100 zł nie pokryje kosztów realizacji zadań

Dwunasta uwaga dotyczyła art. 13 ust. 2 projektu i miała kluczowe znaczenie finansowe. ZPP stanowczo stwierdził, że biorąc pod uwagę zakres nowych zadań nakładanych na samorząd gminny, opłata w wysokości 100 zł z pewnością nie zrekompensuje ani kosztów ich realizacji, ani nawet kosztów prowadzenia postępowań, o których mowa w tym przepisie. Związek zwrócił również uwagę na brak mechanizmu waloryzacji wysokości opłaty.

Niejasne pojęcie "właściwych służb"

Trzynasta uwaga odnosiła się do art. 14 ust. 3 projektu. ZPP wskazał, że w przepisie projektodawcy posłużyli się sformułowaniem "*na zgłoszenie właściwych służb*", przy czym w tekście aktu nie została sformułowana definicja precyzująca, co kryje się pod tym pojęciem. Związek zwrócił również uwagę, że przepis będzie generował szereg nowych zadań po stronie gmin, które będą musiały reagować na zgłoszenia różnych podmiotów.

Brak sankcji i problem z platformami zagranicznymi

Czternasta uwaga dotyczyła art. 15 ust. 2 projektu. ZPP wskazał, że brak odpowiedzi nie jest obarczony żadną sankcją. Ponadto Związek zwracał uwagę, że szereg platform jest prowadzonych przez podmioty zarejestrowane w innych państwach (w tym spoza UE). W praktyce nie będzie możliwości wyegzekwowania uzyskania informacji przez gminy.

Wadliwa Ocena Skutków Regulacji

Piętnasta uwaga odnosiła się do części II pkt 6 Oceny Skutków Regulacji. ZPP stanowczo stwierdził, że OSR w zakresie skutków finansowych w stosunku do gmin nie spełniał warunków wynikających z Regulaminu Sejmu.

Projekt przewidywał nałożenie nowych zadań na gminy - wydawanie decyzji administracyjnych, prowadzenie kontroli, prowadzenie ewidencji, pełnienie roli oskarżyciela publicznego - bez oszacowania kosztów realizacji zadań oraz wskazania źródeł ich finansowania. Związek podkreślał, że oczywistym jest, iż opłata w wysokości 100 zł za wydanie decyzji kosztów tych nie pokryje.

ZPP sceptycznie ocenił projekt reformy taryf za wodę i ścieki

Ministerstwo Infrastruktury przedstawiło kolejną wersję projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawy - Prawo wodne oraz ustawy o utrzymaniu czystości w gminach. Projekt został przekazany w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego 23 stycznia 2026 r. Związek Powiatów Polskich zgłosił do niego 15 szczegółowych uwag,

wyrażając poważne zastrzeżenia do proponowanych rozwiązań dotyczących regulacji taryf za wodę i ścieki oraz wprowadzenia taryf progresywnych.

Stanowisko ogólne ZPP

Związek Powiatów Polskich podtrzymał znaczną część uwag zgłoszonych do poprzedniej wersji projektu. ZPP opowiadał się za przywróceniem autonomii gmin (w tym miast na prawach powiatu) w zakresie samodzielnego decydowania o wysokości taryf za wodę. Przedłożony projekt uznał za krok w dobrym kierunku, ale jako taki, który może zostać dopracowany.

W swoim stanowisku ogólnym Związek formułuje dwa kluczowe zastrzeżenia:

Po pierwsze, obecność regulatora może być w opinii ZPP jedynie doradcza (w postaci opiniowania cen), a nie decyzyjna (uzgodnieniowa), nawet w ograniczonym zakresie (od pewnego pułapu podwyżek). Uzgadnianie taryf przez zewnętrznego regulatora wydaje się słuszną opcją jedynie w bardzo skrajnych warunkach i okolicznościach.

Po drugie, samodzielność powinna przejawiać się także w przypadku tzw. taryf progresywnych. Ustawa powinna dać do tego podstawę, ale nie musi narzucać konkretnych rozwiązań. Nie powinno to wiązać się również z nadmierną biurokracją.

Wątpliwości wobec definicji obszaru osłonowego i poziomów

ZPP podtrzymał wątpliwość co do potrzeby definicji obszaru osłonowego i poziomów bazowego i ponadbazowego w zakresie ilości dostarczanej wody. Zdaniem Związku jest to niepotrzebna komplikacja ustawy. Jeśli gmina zdecydowałaby się na wprowadzenie taryfy progresywnej, wystarczy to określać według ilości dostarczonej wody, którą to powinna określać już sama gmina.

Sprzeciw wobec narzucania 30% różnicy w stawkach

ZPP sprzeciwił się, aby ustawa regulowała różnicę w stawkach opłat. Powinno to pozostać domeną danego samorządu. Nie wytłumaczono w uzasadnieniu ani w ocenie skutków regulacji, czemu wskazana w projekcie różnica ma wynosić akurat 30%.

Związek zauważył, że w potencjalnym wyznaczeniu poziomu bazowego jako bardzo dużej ilości wody, można przecież wyobrazić sobie konstrukcję taryfy, gdy następny poziom miałby stawkę niewiele wyższą, za to taką, która i tak nie obejmowałaby wielu odbiorców. Warunek minimum 30% jest zdaniem ZPP zbędny.

Kategoryczny sprzeciw wobec regulacji przeznaczenia zysków przedsiębiorstw

W odniesieniu do dodawanego do ustawy wodnej art. 20 ust. 7 i 8 ZPP po raz kolejny sprzeciwiał się, by na poziomie ustawowym regulować, na co przedsiębiorstwa mają przeznaczać zyski, w dodatku w sposób, który będzie budzić wątpliwości i spory interpretacyjne.

Regulacja wkracza w gospodarkę finansową podmiotów, które często mogą występować w formie spółek prawa handlowego. Związek zdaje sobie sprawę, że pełnią one specyficzną rolę i często są zależne od władz politycznych danej gminy, ale ich polityka finansowa w tym względzie nie powinna być zbytnio usztywniana przez regulacje ustawowe. ZPP podkreślał, że z założenia nie jest czymś złym, że w dobrze zarządzanym przedsiębiorstwie powstają nadwyżki, które można np. traktować jako zabezpieczenie na przyszłość albo przeznaczać na dodatkowe świadczenia pracowników. Nie zakłada to w żaden sposób sytuacji, że będzie to "wyciąganie nadwyżek" od mieszkańców. Taka kontrowersyjna argumentacja była stosowana przez projektodawców przy poprzedniej wersji projektu.

Jeszcze bardziej wątpliwe było zdaniem ZPP sformułowanie z ust. 8 - niepodzielony zysk nie może zostać przeznaczony na finansowanie działalności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wykraczającej poza zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Związek ponownie zwrócił uwagę, że trudno jednak postawić granicę, gdzie taka działalność zapewnia zaopatrzenie w wodę, a które przejawy działalności przedsiębiorstwa takimi nie są.

Zarówno odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, jak i ujmowanie, uzdatnianie i dostarczanie wody są tylko efektem końcowym funkcjonowania przedsiębiorstwa, w tym czynności i procedur niekojarzących się intuicyjnie z "dostarczaniem" wody oraz - na bazowym poziomie - utrzymania odpowiednio wykwalifikowanego i opłacanego personelu.

Niejasności dotyczące "*innych warunków stosowania cen i stawek*"

W zakresie dodawanego art. 20a ust. 2 pkt 3 ZPP pytał czym są inne warunki stosowania cen i stawek opłat wynikające z uwarunkowań lokalnych? Jest to rzecz, której nie ma w rozporządzeniu taryfowym, skąd przenoszone są przepisy, a nie jest to wytłumaczone w uzasadnieniu.

Postulat ograniczenia obowiązku przygotowywania prognoz cen

W odniesieniu do dodawanego art. 20a ust. 4 ZPP sugerował, że prognoza cen powinna być stosowana wyłącznie, gdy jej wartość wzrośnie powyżej wartości wymaganej do zatwierdzenia przez regulatora. Przyjmując uzasadnienie do projektowanej jednostki redakcyjnej, Związek sugerował rozważenie przygotowywania prognoz wyłącznie, gdy z kalkulacji wyjdą znaczące wzrosty cen i stawek opłat.

Procedura występowania rady gminy: niedookreślona i niespotykana

Dodawany art. 20b ust. 2 budził trzy zasadnicze wątpliwości ZPP:

1) W jakim trybie rada ma występować za pośrednictwem burmistrza do przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego? To niedookreślona procedura, niespotykana w systemie prawnym. Z wyjaśnień do poprzedniej wersji wynika, że rada ma nie podejmować dodatkowej uchwały w tym zakresie, ale nie zostało dookreślone jak to ma się wydarzyć.

2) Czy ma być to wniosek w ogóle wszczynający procedurę z art. 20b? Z wyjaśnień do uwag do poprzedniej wersji projektu tak wynika, ale nie z przepisu.

3) Czy rada miałaby występować do przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wskazując konkretne nieruchomości? Projekt używa sformułowania "*poszczególnych nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi*", co sugeruje wskazanie dokładnych adresów/działek. Ta wątpliwość nie została wyjaśniona przy dyskusji o poprzedniej wersji.

Zbędne dane w uchwale taryfowej

Związek pytał również, czy wskazywanie różnicy za pomocą procentów jest konieczne. Taryfa ma przecież określać ceny i stawki opłat dla poziomów bazowego i ponadbazowych. Zdaniem Związku są to zbędne dane - uchwała powinna wskazywać po prostu ceny i stawki opłat (zgodnie zresztą z definicją poziomu bazowego i ponadbazowego).

Krytyka systemu zbierania danych o liczbie mieszkańców

Procedura określania liczby osób zamieszkałych w lokalach (art. 20b ust. 8, art. 20c, art. 20d) została przepisana z poprzedniej wersji projektu i nadal wydała się ZPP nadmiarowa.

Cały system taryf progresywnych jest przez projektowane przepisy niejasny. Związek pytał czy taryfa progresywna będzie w końcu zależeć od zużycia wody czy od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość? Tego typu kwestie powinny być przecież ustalane w sposób generalny i abstrakcyjny.

Projektowane przepisy brzmią w ten sposób, że rada gminy ma zbierać dane dotyczące poszczególnych budynków, a nawet lokali. Narzuca dodatkowe obowiązki dla mieszkańców, realizowane już w inny sposób. W dodatku projektowany art. 20c ust. 5 daje furtkę do nadużyć - wystarczy, że nie zgłosi się realnej liczby osób zamieszkujących nieruchomość i jest się liczonym jako "jedna osoba".

ZPP powtarzał, że nie widzi potrzeby zbierania wskazywanych danych do opracowywania projektów taryf. Taryfy można określić w sposób abstrakcyjny. Uchwały rady gminy stanowiące akty prawa miejscowego powinny być abstrakcyjne i generalne.

Według ZPP przepisy te należało z projektu usunąć albo gruntownie przemodelować.

Niejasna relacja do deklaracji śmieciowych

W zakresie dodawanego art. 20c ust. 9 oraz art. 2 projektu ZPP wskazał, że nie wydaje się jasne, jak w systemie taryf progresywnych będą się mieć przepisy dotyczące deklaracji śmieciowych do deklaracji wodnych.

Z treści projektu i zestawienia wskazanych przepisów wynika, jakoby deklaracje "wodne" zastępowały deklaracje "śmieciowe" z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w przypadku wprowadzenia taryf progresywnych. Jednak obowiązek z art. 6m ustawy czystościowej nadal obowiązuje. Związek prosił o wyjaśnienia, gdyż uzasadnienie było nader skąpe.

Krytyka procedury zatwierdzania taryf przez regulatora

Dodawane art. 24ba-24bc oraz art. 24cb budziły zasadnicze wątpliwości ZPP. Zatwierdzanie cen przez zewnętrznego regulatora to ograniczenie autonomii samorządu, która - jak pokazała praktyka - może mieć wymiar nie tylko gospodarczo-społeczny, ale przede wszystkim polityczny.

Co prawda obecny projekt doprecyzował zasady, według których ma się odbywać uzgodnienie taryf z organem regulacyjnym, ale nadal budziło to wątpliwości Związku:

1) Procedura jest skomplikowana - kto w zasadzie uzgadnia: wójt czy rada? Komplikuje fakt, że to przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest stroną postępowania.

2) Wysokość wskaźnika należy znacząco podnieść - regulator powinien uzgadniać taryfy wyłącznie przy bardzo znaczącej podwyżce. Wskaźnik bazowy 15% to w ocenie ZPP za mało.

3) Te same przesłanki prawidłowości taryf ma badać wójt (por. art. 24ba ust. 6 i art. 24ca). Co, jeśli ma odmienną opinię niż regulator? Ma przecież obowiązek "brać pod uwagę" uzgodnienie.

Drobne uwagi do pozostałych przepisów

Art. 24j - ZPP proponował skreślić "*potrzeby wprowadzenia taryfy progresywnej*". Taką potrzebę ma stwierdzać rada, a nie przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Art. 4 (przepisy przejściowe) - dla spójności systemu, także taryfy tymczasowe powinny obowiązywać w ustalonym już okresie. Ewentualnie wydłużyć do 90 dni okres "karencji" na złożenie nowej taryfy.

Art. 5 – wójtowi należy zostawić fakultatywność wymierzenia kary, a nie obligatoryjność. Trzeba zapewnić samodzielność decyzji wójta w tym zakresie, zwłaszcza że znaczna część przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych i tak podlega gminom.

ZPP konsekwentnie broni autonomii gmin w kwestii ustalania taryf, sprzeciwia się nadmiernej ingerencji zewnętrznego regulatora oraz wskazuje na liczne problemy legislacyjne, systemowe i praktyczne związane z proponowaną regulacją taryf progresywnych i obowiązkami związanymi z ich wprowadzeniem.

Związek Powiatów Polskich o projekcie ustawy o drogach publicznych

Ministerstwo Infrastruktury przedstawiło projekt ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw, implementujący unijne dyrektywy dotyczące inteligentnych systemów transportowych (ITS) oraz informacji pasażerskiej. Związek Powiatów Polskich zgłosił do projektu wiele szczegółowych uwag, z których najważniejsze dotyczyły braku systemu finansowania dla jednostek samorządu terytorialnego zobowiązanych do kosztownej cyfryzacji i przekazywania danych.

Kluczowy problem: brak finansowania dla większości zarządców dróg

Związek Powiatów Polskich w najobszerniejszej uwadze (dot. art. 43b ustawy nowelizującej) postawił fundamentalny zarzut: procedowane regulacje *de facto* przerzucają ciężar finansowania nowych zadań publicznych na jednostki samorządu terytorialnego i nie przewidują w związku z tym - w odniesieniu do większości zarządców dróg - żadnej rekompensaty.

Sytuacja 41 miast: finansowanie tylko na dwa lata

Zgodnie z projektowanym art. 43b ust. 9, zarządcy dróg w 41 miastach stanowiących węzły miejskie w rozumieniu transeuropejskiej sieci transportowej mają bezwzględny obowiązek przekazywać do Krajowego Punktu Dostępu (KPD) prowadzonego przez GDDKiA aktualne dane dotyczące:

- ✓ organizacji i ograniczeń ruchu drogowego,
- ✓ aktualnej przejezdności i zarządzania ruchem,
- ✓ lokalizacji parkingów,
- ✓ nagłych i potencjalnie niebezpiecznych sytuacji na drodze.

Miasta na prawach powiatu zostaną tym samym obarczone dodatkowymi, czasochłonnymi, wymagającymi pod względem technologicznym, a przede wszystkim kosztownymi obowiązkami.

Problem finansowania: Jak wynika z oceny skutków regulacji, na realizację projektu w 41 miastach przewidziano łącznie 410 mln zł, czyli po 10 mln zł na jedno miasto. Zaznaczenia wymaga, że rekompensata przewidziana jest jedynie na lata 2027-2028 (po 205 mln zł rocznie ogółem i po 5 mln zł rocznie na jedno miasto). Tym samym nie przewidziano żadnych dodatkowych środków finansowych mających pokryć realizację zadania w przeciągu kolejnych lat (2029-2035).

Sytuacja pozostałych 2765 zarządców dróg: brak jakiegokolwiek finansowania

Z kolei z treści ust. 10 omawianego przepisu wynika, że autorzy projektu nie przewidzieli jakiegokolwiek systemu finansowania dla pozostałych 2765 zarządców dróg publicznych (w tym powiatów), pomimo że również będą oni zobowiązani do przekazywania we właściwym formacie zdigitalizowanych danych (jeżeli takimi dysponują).

ZPP podkreślił, że sytuacja powiatów jest jeszcze bardziej niekorzystna, gdyż dla tej grupy podmiotów projekt ustawy w ogóle nie przewiduje jakiegokolwiek mechanizmu rekompensaty finansowej. Co szczególnie niepokojące, projekt ustawy nie zawiera nawet próby oszacowania, jakie będą łączne koszty po stronie wskazanej grupy zarządców dróg. W OSR nawet częściowo nie odniesiono się do tej kwestii, koncentrując się w głównej mierze na kosztach, które dla właściwego wdrożenia oraz obsługi projektu obciążą administrację rządową.

Rzeczywiste koszty po stronie samorządów

ZPP szczegółowo opisał, co w praktyce będą musiały zrobić jednostki samorządowe:

Po stronie 41 miast:

- ✓ Przeprowadzenie kompleksowej cyfryzacji przedmiotowych informacji drogowych.
- ✓ Budowa lub istotna rozbudowa systemów teleinformatycznych służących zarządzaniu ruchem.
- ✓ Zintegrowanie lokalnych systemów z KPD prowadzonym przez GDDKiA.
- ✓ Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz kadrowej gwarantujących ciągłość działania systemów i bezpieczeństwo przekazywanych informacji.

Koszty bieżące (których projekt nie uwzględnia):

- ✓ Stała eksploatacja systemów teleinformatycznych.
- ✓ Bieżące utrzymanie.
- ✓ Okresowe aktualizacje.
- ✓ Zapewnienie ciągłości działania.
- ✓ Wsparcie techniczne.
- ✓ Dodatkowe koszty na pokrycie wynagrodzeń administratorów lokalnych systemów.
- ✓ Ewentualne zatrudnienie dodatkowego personelu wyspecjalizowanego w tym zakresie.

Projekt wobec 41 miast uwzględnia jedynie początkowe koszty inwestycyjne związane z realizacją przedsięwzięcia, lecz nie przewiduje, że ciężar jego utrzymania będzie spoczywał na barkach JST przez wiele lat. Resort wskazuje ponadto, że kalkulacje w tym przedmiocie są utrudnione, co utrudnia szacunki co do ostatecznych kosztów projektu, jednocześnie podnosząc, że w razie potrzeby JST będą miały możliwość ubiegania się o środki europejskie.

Kontekst: trudna sytuacja finansowa samorządów

Podniesiony problem tym bardziej zyskuje na znaczeniu, gdy pod uwagę weźmie się obecną ogólną sytuację finansową JST. ZPP przypomniał:

- ✓ Samorządy od lat borykają się z niedofinansowaniem.
- ✓ Rosną koszty realizacji zadań własnych i zleconych.
- ✓ Systematycznie zmniejsza się poziom oraz realna wartość subwencji i dotacji otrzymywanych z budżetu państwa.
- ✓ Dodatkowe zadania bez jednoczesnego wprowadzenia stosownej rekompensaty mogą ten problem jedynie pogłębić.

Analogiczny problem z danymi o transporcie publicznym

ZPP zgłosił analogiczne zastrzeżenia do art. 18c ust. 3 oraz art. 43a ust. 6, 7 i 8 projektu. Projektodawca postanowił nałożyć na JST obowiązek gromadzenia, przekazywania oraz aktualizowania złożonych danych o szerokim zakresie dotyczących przystanków komunikacyjnych oraz dworców, których te są właścicielem lub zarządzającym.

Zakres wymaganych danych obejmuje m.in.:

- ✓ Współrzędne geograficzne.
- ✓ Wyniki audytu dostępności.
- ✓ Informacje o ścieżkach transportowych.

Problem: Przy procedowaniu ustanowienia na rzecz JST nowych i jednocześnie licznych obowiązków nie przewidziano zarazem mechanizmów przewidujących zakup, zaprogramowanie, obsługę, aktualizację, utrzymanie i bieżące funkcjonowanie zaplecza oraz sprzętu teleinformatycznego, za pośrednictwem którego obowiązki te miałyby być realizowane. Dodatkowo należałoby uwzględnić także chociażby koszty sporządzenia audytu dostępności obiektu.

W OSR wprost wskazano, że organizatorzy publicznego transportu zbiorowego będą właściwi do realizacji zadań związanych z cyfryzacją informacji oraz dostarczania do KPD MMTIS danych jej dotyczących, lecz nie przewidziano przy tym żadnych środków mających służyć pokryciu kosztów towarzyszących tym obowiązkom.

Ograniczone wsparcie tylko dla małych gmin: W ramach projektu KPD MMTIS (koszt po stronie MI) przewidziano rozwiązanie informatyczne dla mikroprzedsiębiorców oraz małych gmin. Obejmuje ono m.in. konwerter danych, który pozwoli przekształcać najpopularniejsze formaty do europejskiego profilu wymiany danych NeTEx. Brak jest analogicznych rozwiązań względem pozostałych JST, w tym powiatów.

Wątpliwości dotyczące ograniczania dostępu do danych ze względów bezpieczeństwa

ZPP zgłosił poważne zastrzeżenia do przepisów dotyczących ograniczania dostępności danych (art. 43c ust. 3 oraz art. 43b ust. 5). Regulacje w żaden sposób nie wskazują:

- ✓ Co konkretnie należy rozumieć jako sytuację zagrożenia bezpieczeństwa lub porządku publicznego.
- ✓ Jaki podmiot jest odpowiedzialny za stwierdzenie, iż takowa nastąpiła.
- ✓ W jakiej formie ma zostać wydana „decyzja" stwierdzająca ograniczenie dostępności danych.
- ✓ Przez jaki czas takowe powinno obowiązywać.
- ✓ Czy ma podlegać kontroli jakiegoś organu.
- ✓ Czy stanowić następstwo uzgodnień przeprowadzanych przez podmiot prowadzący KPD z Ministrem Obrony Narodowej.

Przepisy w proponowanym kształcie dają bardzo dużą swobodę i uznaniowość podmiotowi prowadzącemu KPD GDDKiA/KPD MMTIS, co niejako wyklucza się z postulatem powszechnego dostępu do kompletnej informacji o warunkach ruchu drogowego oraz możliwościach i warunkach podróżowania transportem zbiorowym.

Dodatkowo ZPP wskazał na niespójność między art. 43c ust. 3 (mówiący o „sytuacji, gdy udostępnienie danych stanowiłoby zagrożenie") a art. 43b ust. 5 (dotyczący „sytuacji zagrożenia"). Pierwszy dotyczy sytuacji, gdy takiej oceny należałoby dokonać jeszcze przed udostępnieniem danych, drugi – jakby ograniczenie miało być dokonywane w reakcji na sytuację zagrożenia, która już nastąpiła.

Problemy definicyjne i terminologiczne

Nazwa rejestru przystanków nieadekwatna do funkcji

ZPP zaproponował zmianę nazwy "*Ogólnopolski rejestr przystanków komunikacyjnych, dworców oraz informacji pasażerskiej*" (art. 18b). Sam rejestr przystanków z natury rzeczy nie zawiera danych wystarczających do planowania podróży - służą do tego dopiero dane rozkładowe. Jeśli rejestr ma gromadzić również te dane, jego nazwa powinna to odzwierciedlać, aby uniknąć wątpliwości co do zakresu obowiązków posiadaczy danych.

Związek zaproponował, by w ust. 3 zastąpić słowo „*obliczenie*" sformułowaniem „*wygenerowanie przez system informatyczny*", co eliminuje nieścisłość terminologiczną i precyzyjniej opisuje proces.

Konieczność uwzględnienia hierarchii przystanków

ZPP wskazał, że należałoby rozważyć wprowadzenie rozróżnienia/zdefiniowania terminów „*przystanek komunikacyjny*" oraz „*dworzec*" w taki sposób, aby można było w łatwy sposób wykorzystać popularne standardy wymiany informacji, jak GTFS oraz NeTEx.

Standardy te opierają się na wielopoziomowej hierarchii obiektów (poziomy 0-3: od węzła przesiadkowego, przez zespół przystankowy/dworzec, miejsce wsiadania, po słupek przystankowy/stanowisko/peron). Brak odzwierciedlenia tej struktury w Rejestrze uniemożliwi prawidłowe mapowanie danych między Rejestrem a formatami wymiany danych.

Problem pogłębia się w przypadku zespołów przystankowych i węzłów przesiadkowych zlokalizowanych na styku infrastruktury różnych zarządców, gdzie zazwyczaj każdy zarządca nadaje niezależnie nazwy i numery podległym sobie obiektom.

Postulowane doprecyzowania i uzupełnienia katalogu danych

W zakresie art. 18c ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 pkt 1 lit. a) ZPP postulował doprecyzowanie i ujednolicenie katalogu danych, w szczególności:

- ✓ W ust. 1 pkt 1 lit. c) – „*właściciel lub zarządzający*" należy zmienić na „*właściciel i zarządzający*" - obie informacje są niezbędne, w szczególności do identyfikacji przystanków, gdzie podmioty te się nie pokrywają.
- ✓ W ust. 1 pkt 2 lit. g) – dane o sektorach i miejscach wsiadania należy rozszerzyć na drogową infrastrukturę przystankową – obecne brzmienie ogranicza je do dworców kolejowych.
- ✓ W ust. 4 pkt 1 lit. a) – identyfikator przystanku, dworca lub lotniska powinien być wprost określony jako unikalny i publicznie dostępny – jest to warunek interoperacyjności między systemami.
- ✓ Należy wprowadzić dodatkową kategorię określającą nazwy alternatywne (aliasy) w przypadku, gdy nazwa urzędowa nie mieści się na tabliczkach pojazdowych lub bileterkach, a także dla nazw dwujęzycznych.
- ✓ Należy wprowadzić dodatkową kategorię „*nazwa miejscowości*" – istotne szczególnie na obszarach wiejskich.
- ✓ Należy wprowadzić dodatkową kategorię „*informacje o kategorii drogi, przy której położony jest przystanek komunikacyjny*" – obowiązek podawania takiej informacji istnieje w rozkładach jazdy dot. przewozów regularnych.
- ✓ Postuluje się doprecyzowanie, czy w Rejestrze będzie wskazana informacja o tym, czy dany przystanek jest dostępny wyłącznie dla operatora, czy wyłącznie dla przewoźnika, czy też dla obu tych podmiotów.

Problem spójności danych z dokumentami administracyjnymi

ZPP wskazał (uwaga do art. 43a ust. 7 i 8), że projekt nakłada na różne podmioty obowiązek bieżącej aktualizacji danych w jednym wspólnym systemie, ale nie reguluje relacji między danymi w systemie a dokumentami administracyjnymi.

Zmiana dokonana przez jednego posiadacza (np. przewoźnika) może sprawić, że dane innego posiadacza (np. organizatora) staną się natychmiast nieaktualne lub sprzeczne z dokumentami administracyjnymi, takimi jak zezwolenia czy zaświadczenia.

Projekt nie wskazywał które źródło danych jest wiążące w przypadku rozbieżności oraz nie przewidział mechanizmu postępowania w sytuacjach tymczasowych zmian (np. krótkotrwałego wyłączenia infrastruktury przystankowej).Bez takich reguł system szybko stanie się wewnętrznie niespójny.

Problem przystanków niewpisanych do rejestru

W odniesieniu do art. 46 ust. 1 pkt 4 ZPP wskazuje, że wprowadzenie wymogu wykorzystania do konstruowania rozkładu jazdy wyłącznie przystanków dostępnych w Rejestrze może spowodować problemy z:

- ✓ Przystankami, które nie zostały jeszcze ujęte w uchwale Rady Miasta – nowoutworzone przystanki.
- ✓ Przystankami tymczasowymi – mogą być uruchamiane na kilka dni lub nawet na kilka lat, dlatego ujmowanie ich w uchwale Rady Miasta może okazać się bezcelowe, gdyż w dniu jej podjęcia mogą już nie funkcjonować.
- ✓ Przystankami obsługującymi oba kierunki ruchu, ale dysponującymi tylko jednym fizycznym obiektem przystankowym – szczególnie na terenach wsi.

Sztywne zastosowanie wymogu zgodności rozkładu jazdy z Rejestrem bez okresu przejściowego spowoduje, że zatrzymań w kierunku przeciwnym nie będzie można formalnie ująć w rozkładzie jazdy. W efekcie przepis porządkujący dane pogłębi wykluczenie komunikacyjne.

ZPP postulował, by do czasu wybudowania brakującego przystanku, po drugiej stronie drogi powinna istnieć możliwość wpisania do Rejestru przystanku wirtualnego - czyli dodatkowego wpisu dla kierunku przeciwnego, przypisanego do tego samego przystanku fizycznego.

Postulat przedłużenia *vacatio legis*

W zakresie art. 14 pkt 1 ZPP proponował przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów dotyczących rejestru przystanków z 1 stycznia 2027 r. na 1 lipca 2027 r.

Termin wyznaczony na 1 stycznia 2027 r. należy uznać za niewystarczający z punktu widzenia gotowości organizacyjnej i technicznej zobowiązanych podmiotów. Biorąc pod uwagę zakres wymaganych działań, ich złożoność techniczną oraz konieczność koordynacji pomiędzy wieloma podmiotami, istnieje realne ryzyko, że podmioty te nie będą w stanie terminowo wypełnić nałożonych obowiązków. Przesunięcie daty wejścia regulacji w życie o sześć miesięcy zapewni niezbędny czas na prawidłowe przygotowanie infrastruktury informatycznej i zasobów danych.

Stanowisko Związku Powiatów Polskich do projektu nowelizacji ustawy o drogach publicznych jest krytyczne. ZPP nie kwestionuje celowości wdrożenia unijnych dyrektyw dotyczących inteligentnych systemów transportowych i informacji pasażerskiej, ale zdecydowanie sprzeciwia się przerzucaniu kosztów tych zadań na jednostki samorządu terytorialnego bez zapewnienia odpowiedniego, pełnego i stałego systemu finansowania. Szczególnie dotkliwa jest sytuacja powiatów, dla których projekt w ogóle nie przewiduje żadnej rekompensaty finansowej, mimo nałożenia kosztownych obowiązków cyfryzacji i przekazywania danych.

Związek konsekwentnie postuluje o uzupełnienie projektu o rozwiązania przewidujące pełny, stały oraz proporcjonalny system finansowania dla wszystkich zarządców dróg zobowiązanych do cyfryzacji.

ZPP zgłosił problemy związane ze zniesieniem odpłatności za dane z Rejestru Cen Nieruchomości

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o uwzględnienie w porządku obrad posiedzenia Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego tematu niezbędnych zmian prawnych będących konsekwencją zniesienia odpłatności za dostęp do danych z Rejestru Cen Nieruchomości.

Oczekiwany model udostępniania danych

Zdaniem Związku Powiatów Polskich w sytuacji, w której dane z Rejestru Cen Nieruchomości są jawne, a stały się dodatkowo darmowe, jedynym racjonalnym organizacyjnie sposobem ich udostępnienia powinien być dostęp do cyklicznie aktualizowanej bazy połączony z jednoczesnym zniesieniem trybu dostępu na wniosek. Skoro bowiem wszystkie dane są dostępne, to zmartwieniem zainteresowanego powinno być odpowiednie przefiltrowanie bazy pod kątem potrzebnych informacji.

Stan faktyczny po zmianach

Organizacja wskazała, że tak się jednak nie stało. Nie zmodyfikowano regulacji określających specyfikację usług sieciowych (WFS/WMS), a te w obecnym kształcie nie obejmują pełnych danych transakcyjnych gromadzonych w RCN, lecz jedynie podstawowe informacje o transakcjach. W efekcie według stanu na dzień dzisiejszy w Geoportalu dostępne są jedynie szczątkowe dane. W zasobach Otwartych Danych nie jest możliwe łatwe wyszukanie danych z Rejestru Cen Nieruchomości.

Jednocześnie utrzymano tryb udostępniania danych na wniosek - w oparciu o skądinąd zdezaktualizowane w wyniku zniesienia odpłatności formularze P i P5.

Konsekwencje dla administracji

Związek Powiatów Polskich stwierdza, że w konsekwencji powstała sytuacja, w której najefektywniejszym trybem uzyskania danych z Rejestru Cen Nieruchomości pozostaje procedura wnioskowa wraz ze wszystkimi obciążeniami administracyjnymi, jakie się z tym wiążą.

Organ nadal jest zobowiązany każdorazowo rozpatrzyć wniosek, przygotować żądany zbiór danych, wystawić licencję określającą warunki wykorzystania udostępnionych materiałów, a następnie przekazać dane wnioskodawcy – niezależnie od tego, czy wniosek dotyczy pojedynczej transakcji, czy pełnego zbioru

danych z całego powiatu za cały okres prowadzenia rejestru. Jednocześnie zniesienie opłat usunęło barierę, która do tej pory w naturalny sposób ograniczała liczbę i zakres składanych wniosków.

Wzrost liczby wniosków

Organizacja wskazuje, że istotnie - odnotowana została większa liczba składanych wniosków, w tym wniosków o udostępnienie całej bazy Rejestru Cen Nieruchomości w formacie GML w cyklu codziennym, ewentualnie po inicjalnym udostępnieniu całej bazy codziennego udostępniania baz różnicowych.

Zdaniem wnioskodawcy uzasadnieniem do takiego żądania jest fakt, że „*nie przygotowano uregulowań szczegółowych w tym zakresie*". Z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością wnioski takie zostały złożone do wszystkich jednostek poziomu powiatowego w Polsce (miast na prawach powiatu i powiatów).

Bilans zmian

Związek Powiatów Polskich wskazał, że efektem zniesienia odpłatności za dane z Rejestru Cen Nieruchomości jest w chwili obecnej zwiększenie obciążenia pracowników starostw powiatowych i urzędów miast na prawach powiatu, przy jednoczesnym pozbawieniu jednostek samorządu terytorialnego jakichkolwiek dochodów, z których ową pracę mogłyby sfinansować.

Wcześniejsze ostrzeżenia

Organizacja podkreślała, że już na etapie prac legislacyjnych nad przedmiotową nowelizacją wielokrotnie i jednoznacznie sygnalizowała ryzyko wystąpienia problemów, które obecnie się zmaterializowały. Zajmowane wówczas przez ZPP stanowisko zawierało szczegółową analizę zagrożeń, w tym w szczególności wskazywało na nieuchronny wzrost liczby wniosków o udostępnienie danych z RCN, brak jednoczesnych zmian w przepisach wykonawczych oraz brak zabezpieczenia rekompensat finansowych dla powiatów.

Ostrzeżenia te nie zostały wówczas uwzględnione, czego skutki obserwujemy obecnie - od pierwszego dnia wejścia w życie nowych przepisów.

Żądanie informacji

W tej sytuacji Związek Powiatów Polskich wskazuje na konieczność pilnego przedstawienia informacji, jakie zostały podjęte lub jakie zostaną podjęte przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii oraz Głównego Geodetę Kraju celem rozwiązania zaistniałego problemu.

Lutowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

19 lutego 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, podczas którego zgromadzeni w ramach porządku obrad składającego się z sześciu punktów debatowali na temat projektów legislacyjnych dotyczących samorządów.

W pierwszej kolejności pochylono się nad projektem ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz niektórych innych ustaw (UDER101), wobec którego pisemne uwagi zgłaszał Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas posiedzenia brak było dodatkowych zastrzeżeń wobec aktu, skutkiem czego projekt uzyskał pozytywną opinię Zespołu.

Następnie pod dyskusję poddano projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60), w odniesieniu do którego zastrzeżenia w formie pisemnej skierowały aż cztery organizacje samorządowe. Podczas posiedzenia wywiązała się obszerna wymiana poglądów przedstawicieli ZWRP oraz resortu. Reprezentanci województw wskazali, że dotychczas dwukrotnie wymienili wzajemne stanowiska z Ministerstwem, jednakże w dalszym ciągu podtrzymują część zastrzeżeń do proponowanych rozwiązań, zaś strona rządowa ustnie odniosła się do podnoszonych przez nań uwag, podobnie jak w odniesieniu do stanowiska Unii Metropolii Polskich. W imieniu ZPP głos zabrał **Mateusz Jabłoński**, który podniósł, że co prawda część odpowiedzi resortu jest satysfakcjonująca, w tym przede wszystkim rezygnacja z projektowanego zakazu wykonywania prac geodezyjnych przez urzędników powiatowych na terenie całego kraju (ograniczono ten rygor do obszaru właściwości miejscowej danego organu) oraz wykreślenie przepisów przyznających Głównemu Geodecie Kraju prawo opiniowania kandydatów na geodetów powiatowych. Wskazano jednocześnie, że mimo to projekt nadal w dużej części budzi liczne wątpliwości oraz zastrzeżenia z punktu widzenia powiatowych wydziałów geodezji oraz ich odpowiedników w miastach na prawach powiatu. Wobec zaistniałej sytuacji ZPP zaproponowało, by dokonać szczegółowego omówienia uwag do projektu, punkt po punkcie, na bieżącym posiedzeniu albo zwołać najpóźniej w poniedziałek, jeszcze przed posiedzeniem plenarnym KWRiST, zespół roboczy, w którego skład oprócz przedstawicieli strony samorządowej mieliby wchodzić również przedstawiciele resortu oraz GGK, aby wspólnie wypracować kompromisowe rozwiązania w przedmiocie procedowanych regulacji. Finalnie Ministerstwo przystało na drugą propozycję, wyrażając zgodę na organizację spotkania. W związku z powyższym Zespół odstąpił od opiniowania projektu na bieżącym posiedzeniu.

Kolejny punkt obrad dotyczył dyskusji nad projektem ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC89). Strona samorządowa - ZPP i UMP - zwróciła uwagę na fakt, iż projekt uwzględnia koszty inwestycyjne związane z cyfryzacją i przekazywaniem danych dla 41 miast będących węzłami miejskimi jedynie przez pierwsze dwa lata jego wdrażania, natomiast po roku 2029 ciężar utrzymania systemów teleinformatycznych spadałby wyłącznie na barki samorządów, bez żadnej rekompensaty ze strony budżetu państwa. Podniesiono, że samorządy od lat borykają się z niedofinansowaniem i rosnącymi kosztami realizacji zadań, a dodatkowe zobowiązania bez stosownego wsparcia finansowego mogą ten problem tylko pogłębić. Resort w odpowiedzi wyjaśnił, że projekt jest bezpośrednią konsekwencją regulacji unijnych, a koszty utrzymania wdrożonych rozwiązań powinny być pokrywane z budżetów JST lub, o ile to możliwe, ze środków europejskich. Zwrócono przy tym uwagę, że

wiele miast posiada już pewną infrastrukturę ITS wdrożoną w poprzedniej perspektywie finansowej. Ponadto **Marek Wójcik** z ZMP wystąpił do resortu z wnioskiem o przygotowanie na kolejne posiedzenie informacji o planowanych, z uwzględnieniem środków europejskich, źródłach finansowania dróg lokalnych i regionalnych. Finalnie projekt uzyskał pozytywną opinię Zespołu, z zastrzeżeniem dotyczącym braku przewidzenia stałego systemu finansowania utrzymywania i funkcjonowania systemów ITS przez jednostki samorządu terytorialnego po 2029 r.

Dalej pochylono się nad kwestią Projektu Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Lubelskiego do 2030 roku (z perspektywą do 2040 roku). Akt przygotowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego nie wzbudził zastrzeżeń ze strony Zespołu. Ministerstwo Infrastruktury zgłosiło wobec niego pisemne uwagi dotyczące doprecyzowania treści niektórych elementów oraz aktualizacji opisanych przedsięwzięć, które zostały uwzględnione. W efekcie projekt uzyskał pozytywną opinię zespołu.

Następnie pod dyskusję poddano zaktualizowany projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (UD316). Głos w tej kwestii zabrali przedstawiciele UMP wskazując, że co do zasady popierają kierunek reformy, ale jednocześnie mają kilka systemowych uwag dotyczących m.in. relacji między planami ogólnymi a miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, braku regulacji w zakresie rozliczenia środków wpłaconych przez inwestora w przypadku wycofania zgody na inwestycję, a także niedoprecyzowania niektórych nowych instytucji prawnych wprowadzanych przez ustawę. W odniesieniu resort zapewnił, że projekt stanowi odpowiedź na wieloletnie postulaty samorządów i że niemal wszystkie wcześniej zgłoszone uwagi organizacji reprezentujących interesy JST znalazły odzwierciedlenie w tekście aktu. Ministerstwo punkt po punkcie odniosło się do uwag UMP, wskazując m.in. na zasadność przeniesienia pojęcia zabudowy śródmiejskiej do planów miejscowych oraz na istniejące przepisy i orzecznictwo dotyczące uchylania planu miejscowego. Resort ustosunkował się ustnie również do uwag ZWRP. Projekt został zaopiniowany przez Zespół pozytywnie, przy czym ustalono, że odbędzie się jeszcze spotkanie robocze z przedstawicielami resortu oraz UMP, mające na celu wypracowanie satysfakcjonujących i pełnych kompromisów względem regulacji.

Ostatni z punktów obrad posiedzenia dotyczył spraw różnych, w ramach których omówiono cztery tematy. Najpierw MRiT poinformowało, że problem nielegalnych obiektów zakwaterowania zbiorowego w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych jest obecnie przedmiotem prac legislacyjnych. Wskazano, iż w ramach opracowywanej nowelizacji Prawa budowlanego planuje się doprecyzowanie definicji i pojęcia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego oraz nakładanie sankcji za jej niezgłoszenie. Wspólnie z Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego (GUNB) wypracowywane są kompleksowe rozwiązania umożliwiające skuteczne ustalanie i reagowanie na przypadki faktycznej zmiany sposobu użytkowania. **Marek Wójcik** zaproponował zaproszenie na kolejne spotkanie przedstawicieli samorządów najbardziej dotkniętych tym problemem - zwłaszcza gmin leżących na obrzeżach dużych miast. Ministerstwo przystało na propozycję.

Na wniosek ZPP podniesiono również potrzebę dokonania niezbędnych zmian prawnych będących konsekwencją zniesienia odpłatności za dostęp do danych z Rejestru Cen Nieruchomości. Przedstawiciel ZPP wskazał, że ustawodawca uczynił dane z RCN bezpłatnymi, nie dostosowując jednocześnie systemu ich udostępniania do nowej rzeczywistości przede wszystkim poprzez zaniechanie dokonania stosownych

nowelizacji przepisów wykonawczych. Podniesiono, iż zniesienie opłat usunęło naturalną barierę ograniczającą liczbę wniosków, co przełożyło się na ich gwałtowny wzrost - w tym masowe, kierowane mailowo do wszystkich powiatów w Polsce żądania codziennego udostępniania całej bazy RCN w formacie GML. Efekt uwolnienia danych z RCN jest zatem odwrotny od zamierzonego, bowiem finalnie urzędy powiatowe są bardziej obciążone pracą niż przed nowelizacją, a jednocześnie pozbawione dochodów z opłat. ZPP przypomniał, że ostrzegał przed takim scenariuszem już na etapie prac legislacyjnych, a ostrzeżenia te nie zostały uwzględnione. Wezwano MRiT i GGK do pilnego przedstawienia informacji o planowanych działaniach zaradczych.

W odpowiedzi GGK stwierdził, że zgodnie z § 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie organizacji i trybu prowadzenia PZGiK do danych uwolnionych nie stosuje się trybu wnioskowego, jednocześnie nie wskazując w jakim trybie w takim razie przedmiotowe dane mają być udostępniane. GGK poinformował również o trwających pracach nad zmianą rozporządzenia EGiB, obejmującą opracowanie nowego schematu usług WFS/WMS oraz określenie nowego sposobu udostępniania danych z RCN za pośrednictwem usług sieciowych i portalu otwartych danych. Wskazał ponadto, że na geoportalu publikowane są już dane z około 320 powiatów, do których zainteresowanych można odsyłać zamiast rozpatrywać indywidualne wnioski. Projekt stosownego rozporządzenia został przekazany do ministerstwa; trwają prace nad Oceną Skutków Regulacji (OSR), a sam akt powinien wejść w życie w perspektywie najbliższych miesięcy - przewidywanym terminem jest marzec lub kwiecień bieżącego roku.

W dalszej kolejności głos zabrali przedstawiciele UMP wnioskując do Ministerstwa Klimatu i Środowiska o przedstawienie informacji o stanie prac nad projektem rozporządzenia MKiŚ w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji (nr 1253), a także o to, by to rozporządzenie, oprócz Komisji Środowiska, trafiło również do rozpatrzenia w ramach Komisji Infrastruktury. UMP zwróciła uwagę, że projekt rozporządzenia dotyczącego monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu w miastach będzie miał istotny wpływ na obszar planowania i zagospodarowania przestrzennego, a także wskazała na zaistnienie niespójności między treścią rozporządzenia a ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ostatni punkt posiedzenia stanowił zainicjowany przez ZMP wniosek dotyczący kryteriów podziału rezerwy subwencji. Przedstawiciele resortu stwierdzili jednak, iż z racji, że punkt pojawił się w porządku obrad wraz z ich rozpoczęciem, to na chwilę obecną nie dysponują informacjami w tym zakresie. **Marek Wójcik** zawnioskował przy tym o przyjęcie kryteriów identycznych z obowiązującymi w 2025 roku. Strona samorządowa postulowała też, aby drogi gminne były traktowane priorytetowo przy podziale rezerwy.

ZPP zgłosił uwagi do ustawy o budowlach przeciwpowodziowych

Związek Powiatów Polskich przedstawił spostrzeżenia dotyczące procedowania przez Senat RP ustawy o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (druk senacki nr 628). Pisząc o specustawie organizacja odwołała się do Ustawy

z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 104).

Związek Powiatów Polskich wskazał, że projekt w istotny sposób został poszerzony na etapie prac sejmowych. W pierwotnym przedłożeniu, który został skierowany do opiniowania przez korporacje samorządowe, ograniczono się do dodania do specustawy kilku kategorii budowli przeciwpowodziowych. Nie budziło to wątpliwości organizacji.

Jednak na etapie sejmowym dodano przepisy, które poszerzają obowiązywanie specustawy także do przygotowywania remontów lub przebudowy obiektów przeciwpowodziowych.

Związek Powiatów Polskich ocenił, że kierunkowo zmiany wydają się słuszne, obawiał się jednak, że poszerzenie zakresu przedmiotowego w tak szerokim zakresie może być uznawane za naruszenie procedury legislacyjnej, a przez to rzutować na konstytucyjność przepisów. W konsekwencji może to budzić wątpliwości co do ich stosowania - także przez inwestorów, w tym samorządy.

Kwestia remontów

Organizacja wskazała, że biorąc pod uwagę definicję „remontu" z Prawa budowlanego i skutki w procesie budowlanym takiego skategoryzowania inwestycji, należałoby wyjaśnić, czy w istotny sposób nie ogranicza to możliwości właścicieli obiektów przeciwpowodziowych do przeprowadzania szybkich prac remontowych.

Związek przypomniał, że pozwolenie na realizację inwestycji ze specustawy zastępuje pozwolenia na budowę (art. 14 specustawy), a te nie są wymagane, co do zasady, przy remontach (art. 29 ust. 3 pkt 2 Prawa budowlanego).

Organizacja podkreśliła jednak, że biorąc pod uwagę specyfikę obiektów, jakich ma to dotyczyć, nie sprzeciwia się temu przepisowi - oczekuje raczej wyjaśnień.

Uwagi szczegółowe do art. 1 pkt 2 ustawy

Określenie „dowód tytułu prawnego"

W zakresie dodawanego do specustawy art. 6 ust. 1a pkt 7 Związek Powiatów Polskich wskazał, że sformułowanie „dowód tytułu prawnego" nie jest określone i jego znaczenie dotyczące udowodnienia tytułu prawnego do nieruchomości wynika bardziej z kontekstu.

Organizacja zaproponowała poprawkę do ustawy: w art. 1 w pkt 2 w zakresie dodawanego art. 6 ust. 1a pkt 7 wyrazy „dowód tytułu prawnego" zastąpić wyrazami „dokument potwierdzający tytuł prawny do nieruchomości".

Niejasność wymaganych opinii i uzgodnień

W zakresie dodawanego do specustawy art. 6 ust. 1a pkt 8 organizacja wskazała, że punkt o treści „*wymagane opinie i uzgodnienia, przy czym niewydanie opinii w terminie oznacza brak wnoszonych zastrzeżeń*" jest zupełnie niejasny normatywnie - nie wiadomo, o jakie wymagane opinie i uzgodnienia chodzi.

Związek Powiatów Polskich zwrócił uwagę, że inwestor nie będzie więc wiedział, co ma dołączyć do wniosku o zgodę na realizację inwestycji (a sformułowanie całego wstępu do ust. 1a sugeruje, że to część obowiązkowa wniosku). W analogicznym przepisie art. 6 ust. 1 pkt 7 specustawy wymieniono konkretne opinie, które należy przedłożyć do wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji.

Organizacja wniosła o doprecyzowanie tego punktu, zwłaszcza w kontekście remontowym.

ZPP przedstawił rozbudowane uwagi do nowelizacji ustawy o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy

Związek Powiatów Polskich zgłosił obszerny pakiet uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (numer w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD313). Dokument zawiera piętnaście szczegółowych uwag merytorycznych oraz jedną uwagę dotyczącą Oceny Skutków Regulacji.

Uwagi ogólne

Brak regulacji zasad doręczania pism

Związek Powiatów Polskich wskazał, że projekt wprowadza szereg czynności i procedur opartych na terminach oraz skutkach braku reakcji strony – w tym utratę roszczenia o zawarcie umowy najmu, obowiązek opróżnienia lokalu, sankcje za niezłożenie dokumentów czy skutki braku odpowiedzi na ofertę. Dotyczy to w szczególności projektowanych art. 18b (oferta najmu po śmierci najemcy), art. 21b (wezwania do oświadczeń i ich skutki) oraz art. 21c (żądanie deklaracji dochodowej, wezwania do dokumentów, wypowiedzenia czynszu).

Organizacja zwróciła uwagę, że akt w żadnym miejscu nie reguluje zasad doręczania pism w sprawach dotyczących mieszkaniowego zasobu gminy ani momentu uznania doręczenia za skuteczne. Jest to poważna luka, która w praktyce może paraliżować stosowanie nowych przepisów.

W realiach gminnych nieuchronnie będą pojawiać się przypadki nieodebrania korespondencji, zmiany adresu bez poinformowania gminy czy celowego unikania doręczeń. Bez jednoznacznych reguł dotyczących fikcji

doręczenia, doręczeń zastępczych czy potwierdzenia odbioru każda z tych sytuacji przerodzi się w spór o to, czy strona została skutecznie zawiadomiona.

Związek postulował wprowadzenie do ustawy jednoznacznych regulacji dotyczących sposobu doręczania pism w sprawach dotyczących mieszkaniowego zasobu gminy, obejmujących co najmniej: moment uznania doręczenia za skuteczne, fikcję doręczenia po upływie ustawowego terminu, zasady doręczeń zastępczych oraz relację do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Konieczność zdefiniowania pojęcia „stałego zamieszkiwania"

Organizacja wskazała, że zasadnym wydaje się w przedmiocie procedowanego projektu zdefiniowanie pojęcia „stałego zamieszkiwania". W orzecznictwie termin ten został określony jako zamieszkiwanie w konkretnym mieszkaniu, w określonej miejscowości z zamiarem stałego pobytu, przy czym ten stan musi trwać do chwili śmierci najemcy.

Związek Powiatów Polskich zauważył, że samo sformułowanie „stałe zamieszkiwanie" jest pojęciem nieostrym i stwarza ryzyko powstawania wątpliwości interpretacyjnych, a w konsekwencji – nadużyć. Dla jednej osoby stałe zamieszkiwanie może oznaczać okres roku czy miesiąca, ktoś inny może twierdzić, iż zamieszkuje w lokalu stale od dwóch tygodni.

Organizacja postulowałą wprowadzenie jasno sprecyzowanego wymogu stałego zamieszkiwania z najemcą przez konkretny okres, co ograniczy nadużycia osób bliskich, które faktycznie nie zamieszkiwały z najemcą w sposób stały, a które do lokalu wprowadziły się bezpośrednio przed jego śmiercią, aby uzyskać możliwość wstąpienia w stosunek najmu.

Wybrane uwagi szczegółowe

Zakres uprawnień do udostępniania lokalu

Związek zaproponował rozszerzenie przesłanek żądania udostępnienia lokalu również o przypadki jego dewastacji lub porzucenia, gdyż zagrożenie sanitarne lub przeciwpożarowe nie zawsze obejmuje sytuacje rażącego niszczenia mienia czy faktycznego opuszczenia lokalu przez lokatora.

Organizacja wskazała również na konieczność określenia minimalnego standardu proceduralnego wejścia do lokalu. Uprawnienie to ingeruje w sferę miru domowego, dlatego powinno być obwarowane jasnymi zasadami, w szczególności obowiązkiem uprzedniego wezwania i wyznaczenia terminu (z wyjątkiem awarii nagłej).

Podwyższone odszkodowanie za bezumowne zajmowanie lokalu

Związek postulował wykreślenie przepisu lub jego istotną modyfikację. Organizacja argumentuje, że projektowany przepis nie spełni zakładanej funkcji dyscyplinującej, a jego wprowadzenie przyniesie skutki odwrotne do zamierzonych.

Najczęstszą przyczyną utraty tytułu prawnego do lokalu wchodzącego w skład publicznego zasobu mieszkaniowego jest zadłużenie czynszowe. Osoby, które dotychczas nie regulowały czynszu w podstawowej wysokości, z bardzo wysokim prawdopodobieństwem nie będą uiszczały odszkodowania w kwocie trzykrotnie wyższej. Dług będzie zatem narastał trzykrotnie szybciej niż dotychczas.

W razie nieuwzględnienia propozycji wykreślenia przepisu, Związek wskazał, że podwyższone odszkodowanie powinno dotyczyć osób zajmujących lokal bez tytułu prawnego oraz osób, którym wypowiedziano najem z powodu niezamieszkiwania lub posiadania innego lokalu - czyli sytuacji, gdzie osoby mają realną możliwość zamieszkania gdzie indziej lub nie korzystają z lokalu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Kryteria dochodowe dostępu do lokali gminnych

W odniesieniu do art. 21 ust. 6 Związek Powiatów Polskich wskazał błąd legislacyjny - sformułowanie „*nie może być niższa niż*" wyznacza dolną granicę kryterium dochodowego, podczas gdy mieszkaniowy zasób gminy służy zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych osób o niskich dochodach. Kryterium dochodowe powinno zatem wyznaczać górną, a nie dolną granicę dochodu. Przepis powinien brzmieć „*nie może być wyższa niż*".

Organizacja podkreśliła również, że wskazane progi dochodowe są rażąco wysokie i nieadekwatne do celu regulacji. Przy odniesieniu do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w danym województwie dochód uprawniający do ubiegania się o lokal gminny może w przypadku czteroosobowego gospodarstwa domowego przekraczać nawet 20 tys. zł miesięcznie.

Okres referencyjny dla weryfikacji dochodów

Związek postulował wprowadzenie we wszystkich wskazanych przepisach jednolitego odwołania do okresu „*12 miesięcy poprzedzających złożenie deklaracji*" w miejsce „*roku kalendarzowego poprzedzającego rok złożenia deklaracji*".

Powiązanie okresu referencyjnego ze sztywną granicą roku kalendarzowego, w zestawieniu z zakazem wyznaczania terminu złożenia deklaracji wcześniej niż przed 1 maja roku weryfikacji, tworzy lukę informacyjną obejmującą od czterech do pięciu miesięcy bieżącego roku. Dotyczy to w szczególności przypadków nagłej i istotnej zmiany sytuacji dochodowej, takich jak utrata zatrudnienia czy choroba.

Zakres wyłączeń z obowiązku weryfikacji

Związek zasugerował ponowne rozważenie zakresu wyłączeń z obowiązku weryfikacji, a w szczególności usunięcie wyłączenia dotyczącego osób w wieku emerytalnym oraz osób pobierających dodatek mieszkaniowy.

Organizacja argumentowała, że osiągnięcie wieku emerytalnego nie jest równoznaczne z przejściem na emeryturę, gdyż osoby w tym wieku mogą nadal aktywnie pracować zarobkowo i osiągać dochody znacznie przekraczające świadczenia emerytalne. Dodatkowo dochód emerytalny jest ze swojej natury stabilny i przewidywalny, co czyni jego weryfikację szczególnie prostą.

Uwaga do oceny skutków regulacji

Związek Powiatów Polskich wskazał, że Ocena Skutków Regulacji wymaga uzupełnienia o rzetelne i choćby szacunkowe wyliczenia kosztów wdrożenia projektowanych rozwiązań po stronie jednostek samorządu terytorialnego. Teza o „braku kosztów" lub o niemożności ich oszacowania na obecnym etapie prac nie odpowiada realiom praktycznego wdrożenia regulacji.

Organizacja wskazała, że OSR powinien obejmować szacunki kosztów administracyjnych związanych z masową weryfikacją dochodów najemców, kosztów związanych z obsługą dostępu do ksiąg wieczystych oraz przetwarzaniem danych osobowych, a także ryzyka wzrostu liczby sporów sądowych wynikających z nowych podstaw wypowiadania umów.

Uwagi zostały przygotowane przez Związek Powiatów Polskich w ramach procedury opiniowania projektu nowelizacji ustawy o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy.

ZPP o projekcie reformy publicznego transportu zbiorowego

Projekt nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (UD232) skierowany przez Ministerstwo Infrastruktury do konsultacji publicznych spotkał się z obszernym i krytycznym stanowiskiem Związku Powiatów Polskich. W piśmie skierowanym do resortu, ZPP sformułował szereg uwag - od zastrzeżeń legislacyjnych i ustrojowych, po konkretne propozycje alternatywnych przepisów.

Stanowisko ogólne ZPP wobec projektu

Związek Powiatów Polskich podtrzymał stanowisko, zgodnie z którym popiera wszystkie działania mające na celu skuteczną likwidację wykluczenia transportowego. Jednocześnie ZPP docenił wolę współpracy ze strony Ministerstwa Infrastruktury, wyrażając zarazem ubolewanie, że mimo konsekwentnie zgłaszanych uwag resort nadal promuje - w ocenie Związku - niefunkcjonalną koncepcję przekazania samorządowi

województwa i marszałkowi województwa nadmiernych kompetencji w zakresie kształtowania systemu publicznego transportu zbiorowego.

ZPP podkreślił, że w poczuciu wspólnej odpowiedzialności za funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego przedkłada swoje uwagi, oczekując rzetelnego odniesienia się do ich treści. Jednocześnie zadeklarował wolę dalszej współpracy, w szczególności poprzez ewentualne spotkanie robocze lub pomoc w przygotowaniu konkretnego brzmienia przepisów.

Pojęcie wykluczenia transportowego

Pierwsza uwaga Związku dotyczyła umocowania legislacyjnego pojęcia „wykluczenia transportowego". ZPP zaznaczył, że wykluczenie transportowe stało się ważnym hasłem debaty publicznej, jednak nie powinno być traktowane jako hasło marketingowe, lecz jako realny problem społeczny. W ocenie Związku projekt ustawy drastycznie spłyca to pojęcie, sprowadzając je do braku dostępności minimalnych usług publicznego transportu zbiorowego. W definicji pojawia się również brak zapewnienia transportu na żądanie, co - zdaniem ZPP - jest nietrafne, ponieważ transport na żądanie stanowi jedną z form realizacji minimalnego standardu usług.

Związek ocenił, że przy takim ujęciu, pod warunkiem realizacji wszystkich obowiązków ustawowych, wykluczenie transportowe staje się pojęciem bez desygnatów, a więc nadmiarowym. Jako przykład wskazano nowy art. 5b ustawy, zgodnie z którym za linię komunikacyjną utworzoną w celu przeciwdziałania wykluczeniu transportowemu uznaje się linię spełniającą minimalne standardy usług.

W związku z tym ZPP zaproponował rezygnację z używania pojęcia „*wykluczenie transportowe*" w treści ustawy, ewentualnie pozostawienie go tylko w tytule, albo jego operacjonalizację, np. w oparciu o wyniki badania Gospostrateg. W takim przypadku na terenach szczególnie zagrożonych wykluczeniem transportowym możliwe byłoby m.in. dotowanie linii w większej skali niż na innych obszarach.

Minimalny standard usług publicznego transportu zbiorowego

Druga uwaga dotyczyła minimalnego standardu usług publicznego transportu zbiorowego. ZPP wskazał, że wprowadzenie takich standardów jest niezbędne do realnej likwidacji białych plam transportowych, bo trudno mówić o skutecznym przeciwdziałaniu wykluczeniu tam, gdzie linie prowadzą tylko do ograniczonej liczby miejsc i funkcjonują z symboliczną częstotliwością, np. jednej pary kursów dziennie.

Związek ocenił, że kierunek zmian zaproponowanych w projekcie jest dobry, ale wymaga dopracowania szczegółów. Wśród błędnych rozwiązań wskazano po pierwsze brzmienie projektowanego art. 5a ust. 1 pkt 1 lit. a, które przez użycie spójnika „lub" oznacza, że dla spełnienia minimalnego standardu wystarczy zapewnienie połączenia tylko z jednym z ośrodków. W ocenie ZPP może to doprowadzić do sytuacji, w której mieszkańcy miast powiatowych będą mieli zagwarantowany bezpośredni dostęp tylko do jednego z dwóch głównych ośrodków administracyjnych województwa, bez gwarancji połączenia z drugim, mimo że oba pełnią zasadnicze funkcje administracyjne i usługowe wobec mieszkańców całego województwa.

Po drugie, Związek skrytykował zaproponowany w art. 5a ust. 1 pkt 1 standard komunikacyjny jako układ gwiaździsty. Zwrócono uwagę, że choć gwarantuje on połączenia między miastami powiatowymi a stolicą województwa, to nie zapewnia połączeń między sąsiednimi miastami powiatowymi położonymi przy różnych drogach wychodzących ze stolicy województwa. Problem ten ma być szczególnie widoczny na granicach województw, gdzie dotarcie do sąsiedniego miasta powiatowego położonego w innym województwie może wymagać przejazdu przez stolice obu województw. Zdaniem ZPP nie odpowiada to rzeczywistym potrzebom lokalnych wspólnot. Związek podkreślił, że miasta powiatowe nie funkcjonują w izolacji, lecz tworzą sieć wzajemnie powiązanych ośrodków, między którymi zachodzi stały ruch ludności związany z rozmieszczeniem specjalistycznych placówek leczniczych, instytucji sądowych, urzędów skarbowych, szkół ponadpodstawowych oraz miejsc pracy. W ocenie ZPP wykluczenie komunikacyjne dotyczy więc nie tylko relacji wieś - miasto powiatowe, lecz także relacji między sąsiednimi miastami powiatowymi.

Po trzecie, Związek uznał za wadliwie skonstruowany standard z art. 5a ust. 2. Wskazał, że po pierwsze nie wiadomo, skąd ma być zapewniona możliwość dojazdu do wskazanych miejscowości. Po drugie, przepis został prawdopodobnie oparty na potocznym rozumieniu pojęcia obiektu użyteczności publicznej. ZPP zaznaczył, że jeśli pojęcie to będzie utożsamione z budynkiem użyteczności publicznej, to przy szerokiej definicji zawartej w §3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, zaproponowany standard obejmuje właściwie dojazd do każdej większej miejscowości.

W odpowiedzi na te zastrzeżenia ZPP przedstawił własną propozycję nowego brzmienia art. 5a, określającą zasady organizacji publicznego transportu zbiorowego w sposób zapewniający jego dostępność przestrzenną i czasową, a także wskazującą minimalne standardy połączeń bezpośrednich oraz minimalnej liczby par połączeń.

Rola marszałka województwa

Kolejna uwaga dotyczyła roli marszałka województwa. ZPP wskazał, że Polska przyjęła absurdalnie dużą liczbę organizatorów publicznego transportu zbiorowego, podczas gdy analiza potrzeb transportowych pokazuje, że wykraczają one poza granice gmin, a racjonalną skalą organizacji transportu zaspokajającego potrzeby m.in. młodzieży szkolnej i seniorów jest skala powiatu. Zdaniem Związku rozdrobnienie organizatorów doprowadziło do nieefektywnej organizacji systemu, szczególnie na obszarach peryferyjnych.

Jednocześnie ZPP ocenił, że choć wdrożenie rozwiązań integrujących system jest niezbędne, to propozycja zawarta w projekcie jest jeszcze bardziej kuriozalna niż w jego pierwotnej wersji. Według Związku rozwiązanie to jest sprzeczne z zasadami decentralizacji, pozbawia większość organizatorów władztwa w zakresie ustalania kształtu sieci komunikacyjnej, różnicuje w nieuzasadniony sposób związki międzygminne i związki powiatowo-gminne, prowadzi do sytuacji, w której linie organizowane lokalnie będą ustalane w dokumencie niemającym znaczenia prawnego, przyznaje decydujący głos marszałkowi województwa, który nie jest organem wykonawczym samorządu województwa, a także przewiduje merytoryczną kontrolę wojewody nad rozstrzygnięciami marszałka, co budzi wątpliwości konstytucyjne.

W tym zakresie ZPP zaproponował, aby przebieg linii organizowanych przez poszczególnych organizatorów był ustanawiany w postaci schematu sieci danego organizatora, przyjmowanego jako akt prawa miejscowego przez właściwy organ stanowiący. Schemat miałby obejmować listę linii wraz ze standardem czasowym ich obsługi, zakres przestrzenny i standard czasowy realizacji przewozów na żądanie, a w przypadku gmin także wyznaczenie obszaru obsługiwanego przejazdami na żądanie.

ZPP zaproponował też, by gminy wyznaczały węzły przesiadkowe, województwo przyjmowało schemat sieci w przewozach wojewódzkich realizujący co najmniej standard połączeń między miastami powiatowymi a siedzibą wojewody lub sejmiku województwa oraz między miastami powiatowymi w granicach województwa, a także by określić zasady organizacji linii łączących siedziby graniczących ze sobą powiatów z dwóch województw oraz zasady uzgadniania linii pokrywających się z liniami organizatora o większym zasięgu.

Związek zaznaczył przy tym, że jeśli Ministerstwo Infrastruktury będzie zainteresowane, jest gotów przedłożyć te propozycje w formie konkretnych przepisów. Jednocześnie zasygnalizowano, że utrzymanie obecnych rozwiązań będzie wymagało daleko idących poprawek, ponieważ w obecnym kształcie zawierają one liczne luki i niedoskonałości mogące prowadzić do rozregulowania systemu tam, gdzie działa on dobrze, zwłaszcza na obszarach dedykowanych związkom powiatowo-gminnym.

Schemat komunikacyjny województwa

Kolejna uwaga odnosiła się do idei schematu komunikacyjnego województwa. ZPP podkreślił, że problem ten został już zasygnalizowany wcześniej, ale zasługuje na odrębne omówienie, ponieważ - w ocenie Związku - w znacznym stopniu łamie podstawowe zasady ustrojowe.

Związek wskazał, że obecnie organizator uchwala plan transportowy jako akt prawa miejscowego, na podstawie którego wyznacza przebieg linii, wyłania operatora i ubiega się o dofinansowanie. Tymczasem schemat sieci komunikacyjnej województwa nie ma waloru aktu prawnego, lecz jest dokumentem informacyjno-technicznym publikowanym w BIP. Zdaniem ZPP oznacza to, że wprowadzenie go jako głównego instrumentu planistycznego *de facto* uniemożliwia organizatorom lokalnym prowadzenie postępowań zmierzających do wyłonienia operatora zgodnie z przepisami prawa zamówień publicznych. W konsekwencji zmiany w zakresie linii komunikacyjnych odbywałyby się w trybie pozaustawowym, bez należytej podstawy prawnej.

ZPP zwrócił też uwagę, że projektowany model wpływu organizatorów lokalnych na ostateczny kształt schematu jest dalece niewystarczający, ponieważ jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego nie miałyby żadnego bezpośredniego wpływu na jego treść. Ich rola ograniczałaby się do zgłaszania uwag marszałkowi województwa, a ich uwzględnienie zależałoby wyłącznie od jego uznania. Zdaniem Związku oznacza to radykalne ograniczenie samodzielności organizatorów lokalnych i powierzenie kluczowych decyzji podmiotowi, który nie posiada pełnego rozeznania w lokalnych potrzebach transportowych. Dodatkowo ZPP zakwestionował przepis zobowiązujący organizatorów i przewoźników do uzgadniania z marszałkiem każdej zmiany rozkładu jazdy. W ocenie Związku obowiązek ten dramatycznie

wydłuży procedury i sparaliżuje bieżące zarządzanie siecią komunikacyjną, także w odniesieniu do linii niedofinansowywanych z Funduszu.

Osobne zastrzeżenia budzi udział wojewody w procesie zatwierdzania schematu, który - zdaniem ZPP - wykracza poza konstytucyjnie dopuszczalne granice nadzoru. Propozycja Związku w tym punkcie jest jednoznaczna: bezwzględnie wycofać się z tego rozwiązania.

Transport na żądanie

Kolejna uwaga dotyczyła transportu na żądanie. ZPP bardzo pozytywnie ocenił samo wprowadzenie do ustawy przepisów odnoszących się do tej formy transportu, wskazując, że jest to realizacja postulatu zgłaszanego od lat. Związek zaznaczył, że na terenach o rozproszonej zabudowie transport na żądanie może być skutecznym narzędziem ograniczania wykluczenia transportowego, a część samorządów już wdrażała takie rozwiązania, choć wymagało to ekwilibrystyki prawnej.

Jednocześnie ZPP ocenił, że z punktu widzenia systemu publicznego transportu przewóz na żądanie powinien mieć priorytet, jako element przyzwyczajania mieszkańców do korzystania z transportu publicznego. Tymczasem projekt – zarówno przez kolejność wskazania form transportu na żądanie, doprecyzowanie jedynie przejazdu na żądanie, jak i wykluczenie przewozu na żądanie z możliwości uzyskania dofinansowania z Funduszu – odwraca tę kolejność.

Związek wskazał też na wady samych przepisów. Po pierwsze, w definicji doszło do przemieszania cech definiujących z właściwościami definiowanych pojęć. Po drugie, samo odwołanie przewozu na żądanie do przewozu okazjonalnego w rozumieniu ustawy o transporcie drogowym uznano za niewystarczające, ponieważ projekt nie daje organizatorowi publicznego transportu zbiorowego upoważnienia do dookreślenia zasad realizacji takiego przewozu. Związek zwrócił uwagę, że definicja nie odnosi się do infrastruktury przystankowej, co rodzi poważne wątpliwości co do charakteru tej formy transportu i ryzyko, że w praktyce stanie się ona przewozem *de facto door-to-door*. Po trzecie, zdaniem ZPP zakres stosowania przejazdów na żądanie jest zdecydowanie zbyt szeroki i nie został ograniczony do funkcji uzupełniającej względem przewozów regularnych. Po czwarte, wątpliwości budzi sformułowanie „*osoba, dla której przejazd zamawia mieszkaniec gminy*", ponieważ ustawa nie określa żadnych kryteriów dla tej osoby, co może prowadzić do traktowania tej instytucji jako rozwiązania parataksówkowego współfinansowanego ze środków publicznych. Po piąte, ZPP wskazał, że nowelizacja wyklucza możliwość uzyskania dofinansowania z Funduszu dla przewozów na żądanie.

W odpowiedzi na te zastrzeżenia Związek zaproponował nowe brzmienie definicji transportu na żądanie, rozróżniając przewóz na żądanie i przejazd na żądanie, a także nowe przepisy rozdziału 3A ustawy dotyczące zasad organizacji tej formy transportu. Zaznaczył również, że konieczne są odpowiednie zmiany w ustawie o Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych.

Preferencje dla samorządów województw w podziale środków

Kolejna uwaga dotyczyłą utrzymania nieuzasadnionych preferencji w pozyskiwaniu środków z Funduszu dla samorządu województw. ZPP wskazał, że Fundusz przeciwdziałania wykluczeniu transportowemu powinien być kierowany przede wszystkim do tych organizatorów, którzy mają szczególne problemy z zapewnieniem odpowiedniej dostępności usług publicznego transportu zbiorowego. Zdaniem Związku projekt nie gwarantuje takiej alokacji środków i coraz bardziej przypomina narzędzie nieograniczonego transferu pieniędzy do budżetów samorządów województw.

ZPP odnotował, że w nowej wersji projektu nastąpiła zgodna z wcześniejszymi postulatami zmiana hierarchii pierwszeństwa dostępu do środków, ponieważ województwo przestało być wskazane na pierwszym miejscu. Jednocześnie jednak za nie do zaakceptowania uznano rozwiązanie, w którym marszałek województwa arbitralnie pomniejsza kwotę środków przewidzianych do rozdziału między lokalnych organizatorów publicznego transportu zbiorowego. Związek zaznaczył, że decyzja o takim pomniejszeniu nie podlega żadnej kontroli i może prowadzić do zabezpieczenia przez marszałka nawet 80 proc. środków ze szkodą dla pozostałych organizatorów.

W związku z tym ZPP zaproponował ograniczenie tej możliwości do maksymalnie 10 proc. środków, a alternatywnie - ze względu na charakter linii wojewódzkich - całkowite zniesienie możliwości dofinansowywania linii prowadzonych przez województwa.

Integracja transportu na dworcach

Następna uwaga dotyczyła zagwarantowania integracji transportu na dworcach. ZPP postulował uzupełnienie projektowanych przepisów o regulację zobowiązującą przewoźników i operatorów do zatrzymywania się na dworcu wskazanym przez organizatora, jeżeli dworzec ten znajduje się w miejscowości, przez którą przebiega dana linia komunikacyjna, i został udostępniony na warunkach określonych przez właściwą jednostkę samorządu terytorialnego. Zdaniem Związku takie rozwiązanie pozwoliłoby przywrócić dworcom ich właściwą funkcję jako węzłów integrujących ruch pasażerski.

W uzasadnieniu wskazano, że obecne przepisy nie przewidują mechanizmu zobowiązującego przewoźników do korzystania z dworców, przez co ci często omijają je i zatrzymują się na pobliskich ulicach lub prowizorycznych przystankach, kierując się względami finansowymi. Skutkiem ma być degradacja dworców jako węzłów komunikacyjnych, rozproszenie ruchu pasażerskiego, utrudnienia dla podróżnych i marnotrawstwo infrastruktury wybudowanej ze środków publicznych.

Umowy wieloletnie i stabilność finansowania

Kolejna uwaga odnosiła się do odpowiedzialnego podejścia do umów wieloletnich. ZPP wskazał, że wykształcenie w społeczeństwie nawyku korzystania z publicznego transportu zbiorowego wymaga co najmniej 2–3 lat, a zwrot inwestycji w nowy autobus następuje według szacunków po około 7 latach. Oznacza to, że transport publiczny potrzebuje perspektywy wieloletnich umów i stabilnego finansowania.

Związek ocenił, że proponowane przez Ministerstwo Infrastruktury zmiany sprowadzają w praktyce kontraktowanie usług w ramach Funduszu przeciwdziałania wykluczeniu transportowemu do kontraktowania rocznego. W szczególności ZPP skrytykował propozycję obniżenia limitu środków przewidzianych na umowy wieloletnie z 70 proc. do 20 proc., uznając ją za zbyt radykalną i nieznajdującą przekonującego uzasadnienia. Zdaniem Związku argument o dynamicznym reagowaniu na zmieniające się potrzeby w praktyce godzi w stabilność finansowania transportu zbiorowego. ZPP wskazał, że gwałtowne ograniczenie puli środków możliwych do zaangażowania w umowy wieloletnie może skutkować masowym nieprzedłużaniem umów z operatorami i faktyczną likwidacją sieci komunikacyjnych.

W związku z tym Związek Powiatów Polskich zaproponował wprowadzenie rozwiązań wzmacniających stabilność finansowania przewozów oraz umożliwiających zawieranie dłuższych umów na obsługę linii zapewniających minimalne usługi publicznego transportu zbiorowego, nawet na okres do 10 lat.

Waloryzacja dopłat

Następna uwaga dotyczyła zapewnienia waloryzacji dopłaty. ZPP zaproponował dodanie przepisu przewidującego coroczną waloryzację maksymalnej stawki dopłaty w oparciu o planowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ustalony w ustawie budżetowej.

W uzasadnieniu wskazano, że stawka dopłaty ustalona sztywno na poziomie ustawowym, bez mechanizmu waloryzacji, będzie z czasem tracić realną wartość ekonomiczną z powodu inflacji oraz wzrostu kosztów paliwa, energii, pracy i utrzymania taboru. Zdaniem Związku brak waloryzacji oznacza stopniowe realne obniżanie poziomu dofinansowania i przerzucanie kosztów organizacji transportu publicznego na jednostki samorządu terytorialnego.

Uwagi redakcyjne i legislacyjne

Niezależnie od zastrzeżeń merytorycznych Związek Powiatów Polskich wskazał, że projekt zawiera również błędy o charakterze techniczno-legislacyjnym i językowym, które wymagają korekty. ZPP zwrócił uwagę m.in. na potrzebę doprecyzowania niektórych przepisów, ujednolicenia stosowanej terminologii oraz usunięcia niespójności redakcyjnych i braków językowych w treści projektu ustawy.

Projekt powinien trafić do Komisji Wspólnej

Na zakończenie Związek Powiatów Polskich zaznaczył, że z uwagi na oddziaływanie procedowanego projektu ustawy na jednostki samorządu terytorialnego, po zakończeniu ponownego uzgadniania i konsultacji akt ten musi zostać przedłożony do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Marcowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

18 marca 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazły się dwa projekty: projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji oraz projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury oraz Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej.

Wskaźniki i mierniki dotyczące zieleni

Zespół zarekomendował negatywną opinię dla projektu dotyczącego sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji.

Dokument określa szczegółowy zakres sprawozdań, które miasta liczące co najmniej 20 tys. mieszkańców zobowiązane są składać co dwa lata z realizacji miejskich planów adaptacji do zmian klimatu. Akt precyzuje szczegółowy zakres sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu; mierniki monitorowania skuteczności osiągania szczegółowych celów miejskiego planu adaptacji oraz wskaźniki monitorowania skuteczności wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu.

Projekt był już rozpatrywany na posiedzeniu Zespołu do Spraw Energii, Klimatu i Środowiska KWRiST, jednak wobec licznych uwag ze strony samorządowej, zwłaszcza Unii Metropolii Polskich, nie uzyskał wówczas opinii. Związek Powiatów Polskich wskazywał, że część wskaźników i mierników jest zdecydowanie nadmiarowa, a dokonywanie ich raportowania sprowadzi się do zbędnej biurokracji. Uwagi te nie zostały jednak uwzględnione.

Jedna z głównych kwestii podnoszonych przez stronę samorządową dotyczyła wskaźników powierzchni terenów zielonych. Na posiedzeniu głos zabrała m.in. Dyrektor Koordynator ds. zielonej Warszawy **Magdalena Młochowska**. – *Zgodnie z tym rozporządzeniem powierzchnia terenów zielonych ogółem nie mogłaby się zmniejszyć do 2030 r., a mówimy o badaniu teledetekcyjnym, które za tereny zielone uważa wszystkie ogródki działkowe, tereny rolne i wiele innych, co oznacza, że dla każdego większego miasta, które jest jednak jeszcze w fazie rozwoju, szansa na zmniejszenie tej powierzchni jest równa 100* - mówiła. - *Jest oczywiste, że te powierzchnie będą nam się w najbliższych latach zmniejszać, bo wszyscy wiemy, że te nasze miasta jeszcze się rozwijają. Wszyscy jesteśmy w tej chwili na końcówce przygotowywania planów ogólnych, gdzie widzimy, ile jeszcze tego terenu będzie terenem, który będzie zagospodarowany, co oznacza, że wszyscy będziemy musieli raportować niespełnienie tego wskaźnika.*

Dyrektor Departamentu Strategii i Odporności Klimatycznej w Ministerstwie Klimatu i Środowiska **Paweł Jaworski** wyjaśnił, że choć w projekcie rozporządzenia wprowadzone wskaźniki i mierniki dotyczące zieleni są obligatoryjne, sam monitoring nie zakłada obowiązku osiągnięcia konkretnych wartości. – *My rozporządzeniem nie wprowadzamy żadnych wymagań co do tego, że wskaźnik ma osiągnąć określoną wartość albo że ma być rosnący. Cele w odniesieniu do polityki adaptacyjnej ustala sobie samodzielnie miasto i my nie wnikamy - ani na poziomie ustawy, czyli Prawa ochrony środowiska, ani na poziomie rozporządzenia - w tę kwestię. My oczywiście mamy świadomość tego, że samorządy teraz pracują nad planami ogólnymi, równocześnie pracują nad planami miejscowymi i ze względu na przykład na prowadzoną politykę przestrzenną może dochodzić do ubytków terenów zieleni, ale to rozporządzenie nie dotyczy tego aspektu polityki. My nie ingerujemy w prace planistyczne, ani ich nie spowalniamy, nie przyspieszamy i też nie nakładamy żadnych wymagań, ani ilościowych, ani jakościowych, na samą problematykę planowania przestrzennego (…). Nas interesuje na tym poziomie rozporządzenia skumulowany efekt wysiłków adaptacyjnych, wysiłków w zakresie ochrony środowiska, bez wyznaczania tutaj jakichś wartości progowych czy wartości docelowych* – przekonywał.

Strona samorządowa pozostała przy stanowisku, że takie wskaźniki powinny mieć charakter fakultatywny. Zaproponowała również kontynuowanie dyskusji na temat projektu na spotkaniu roboczym. Ponieważ przedstawiciel Ministerstwa uprzedził, że w zakresie wskaźników Ministerstwo nie ustąpi, Zespół zakończył dyskusję nad projektem stanowiskiem negatywnym.

Inne sprawy w porządku obrad

Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury oraz Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej.

Projekt określa wymagany zakres planów zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich - morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej. Zastępuje on dotychczasowe rozporządzenie z 2017 roku, przy czym nie zmienia jego zakresu merytorycznego. Zmiany mają uporządkować treść, ujednolicić układ informacji oraz poprawić przejrzystość dokumentu. Korporacje samorządowe nie zgłosiły żadnych uwag do dokumentu.

ZPP postuluje wydłużenie terminu dostosowania pomieszczeń dla kierowców transportu publicznego

Związek Powiatów Polskich przedstawił stanowisko w sprawie konsultacji publicznych projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej (nr 159 w Wykazie prac legislacyjnych MI).

Kierunkowe poparcie dla inicjatywy

Związek Powiatów Polskich informował, że kierunkowo popiera inicjatywę podjętą w celu poprawy warunków socjalnych dla kierowców publicznego transportu zbiorowego, jak i ułatwienia pracodawcom spełnienia tego wymogu.

Organizacja zaproponowała wprowadzenie do projektu jednej poprawki dotyczącej § 1 pkt 2 rozporządzenia nowelizującego w odniesieniu do § 52 rozporządzenia zmienianego.

Proponowane brzmienie

Związek postulował przyjęcie następującego brzmienia przepisu:

„§ 52. W terminie do dnia 20 kwietnia 2028 r. należy dostosować znajdujące się na krańcach linii komunikacyjnych pomieszczenia do spożywania posiłków oraz pomieszczenia sanitarne do wymagań określonych w § 46."

Uzasadnienie propozycji

Projekt nakłada na pracodawców, będących operatorami lub przewoźnikami publicznego transportu zbiorowego, obowiązek dostosowania znajdujących się na krańcach linii komunikacyjnych pomieszczeń do spożywania posiłków oraz pomieszczeń sanitarnych do wymagań określonych w § 46 rozporządzenia w terminie do 31 grudnia 2026 r., zamiast jak dotychczas 30 kwietnia 2026 r.

Historia poprzednich prac legislacyjnych

Związek podkreślał, że w ramach prac podejmowanych nad poprzednimi projektami nowelizacji rozporządzenia strona samorządowa optowała za przyjęciem rozwiązania zaproponowanego w projekcie ze stycznia 2025 r., tj. ażeby obowiązek dostosowania pomieszczeń sanitarnych miał zostać spełniony do dnia 20 kwietnia 2028 r., co też ówcześnie miało pełną aprobatę projektodawcy – Ministra Infrastruktury.

Taki termin miał pozwolić na pełne dostosowanie pomieszczeń socjalno-sanitarnych do wymagań rozporządzenia i w praktyce był i dalej jest pożądany przez jednostki samorządu terytorialnego jako organizatorów publicznego transportu zbiorowego.

Pochopna decyzja o skróceniu terminu

Finalnie termin ten został decyzją resortu skrócony o ponad 2 lata, jedynie na podstawie uwag zgłoszonych w tym kontekście przez Forum Związków Zawodowych, które opierały się wyłącznie na stwierdzeniu, iż *„około 95% zarządzających publicznym transportem zbiorowym uruchomiło już punkty socjalno-sanitarne dla kierowców i motorniczych (…)".*

Jak zweryfikowała rzeczywistość i co też jednocześnie odzwierciedla stanowisko ministerstwa przedstawione w uzasadnieniu oraz OSR do projektu, decyzja o skróceniu terminu była pochopna.

Rzeczywiste problemy samorządów

Związek ponownie wskazał, że samorządy w trakcie podejmowania działań dla dostosowania przedmiotowych pomieszczeń napotykają komplikacje związane m.in. z:

- ✓ nieuregulowanym stanem prawnym nieruchomości przy krańcach linii,
- ✓ wielomiesięcznymi procedurami projektowymi i realizacyjnymi związanymi z przyłączami do sieci.

Uzasadnienie postulowanego terminu

Mając na uwadze uniknięcie w przyszłości dokonywania kolejnych nowelizacji rozporządzenia, ZPP postulował przyjęcie koncepcji zawartej w projekcie nowelizacji datowanej na 13 stycznia 2025 r., czyli wydłużenie terminu określonego w § 52 rozporządzenia do 20 kwietnia 2028 r.

ZPP argumentował, że taki termin pozwoli operatorom i przewoźnikom kompleksowo i w pełni wywiązać się z obowiązku dostosowania do nowych standardów.

ZPP sprzeciwił się zmianom w opłatach za zajęcie pasa drogowego przez infrastrukturę telekomunikacyjną

Związek Powiatów Polskich wyraził stanowczy sprzeciw wobec postulatu wprowadzenia zmian w art. 40 ustawy o drogach publicznych poprzez uchylenie ust. 6d tego artykułu, co umożliwiłoby stosowanie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego w odniesieniu do ostatecznych decyzji administracyjnych zezwalających na zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, w zakresie wysokości opłaty za to zajęcie względem obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Historyczne ustalenia i kompromis z 2019 roku

Związek Powiatów Polskich zwrócił uwagę, że nowelizacja ustawy o drogach publicznych z 2019 r., która wprowadziła regulacje znacząco obniżające ustawowo określone maksymalne wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m² pasa drogowego w celu umieszczenia obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej - z 10 zł do 0,20 zł za jeden dzień oraz z 200 zł do 20 zł za rok - była klarownym wynikiem uzgodnień strony rządowej oraz samorządowej, zapadłych w ramach prac KWRiST nad nowelizacją tzw. „megaustawy" w 2019 roku.

Treść kompromisu

Wedle tychże ustaleń obniżone stawki opłat miały jednoznacznie i bezspornie znajdować zastosowanie wyłącznie względem nowych inwestycji telekomunikacyjnych, tj. nowych decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego. Z kolei ostateczne decyzje wydane przed wejściem w życie nowelizacji miały natomiast pozostawać nienaruszone, co oznacza, że zmiana uchwał w zakresie stawek opłat nie może wywoływać skutków prawnych w odniesieniu do wysokości opłat ustalonych w tych decyzjach.

Potwierdzenie ze strony Ministerstwa Cyfryzacji

Stanowisko to zostało wyrażone wprost chociażby przez ówczesną Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji, która podczas posiedzeń Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii w czerwcu i lipcu 2019 r. bezsprzecznie wskazywała, że zaproponowane rozwiązanie jest wynikiem kompromisu zawartego z przedstawicielami JST.

Kompromis zakładał zrozumienie samorządów względem potrzeb tworzenia atrakcyjnego środowiska inwestycyjnego dla nowej infrastruktury telekomunikacyjnej, jednakże pod warunkiem jednoczesnego zachowania przez nie dotychczasowych przychodów pochodzących z tytułu decyzji już wydanych.

Wprowadzenie art. 40 ust. 6d w 2022 roku

Dodatkowym potwierdzeniem trwałości tego porozumienia oraz rzeczywistej intencji prawodawcy jest wprowadzony na początku 2022 r. przepis art. 40 ust. 6d ustawy o drogach publicznych, który wprost wyłączył stosowanie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego do decyzji dotyczących zajęcia pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, w zakresie wysokości opłaty za to zajęcie, jeżeli takowe dotyczą obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Organizacja wskazała, że wspomniana zmiana stanowiła umocnienie wyrazu celu prawodawcy w reakcji na procedowane w tamtym czasie przed sądami administracyjnymi postępowania w przedmiocie zmiany decyzji w zakresie wysokości opłaty za zajęcie pasa drogowego, które często kończyły się wydawaniem rozstrzygnięć niekorzystnych dla JST.

Wymiar finansowy proponowanej zmiany

Związek podkreślał, że niezwykle istotne znaczenie ma wymiar finansowy proponowanej zmiany. Przeprowadzona jeszcze w 2021 r. przez Biuro Związku Powiatów Polskich ankieta wykazała alarmujące dane:

- ✓ W przypadku 24 spośród 88 powiatów (tyle udzieliło odpowiedzi), które procedowały wówczas kwestię modyfikacji decyzji ustalających wysokość opłat, zmiana takowych skutkowałaby ubytkami w budżecie na poziomie ponad 34 milionów złotych rocznie.

- ✓ 55 powiatów wskazało, że w przypadku potencjalnego objęcia zmianą wszystkich dotychczas niewzruszonych decyzji, łączny ubytek finansowy sięgnąłby w tych jednostkach około 240 milionów złotych rocznie.

Konsekwencje dla infrastruktury drogowej

Środki te zasilają budżety jednostek samorządu terytorialnego i są bezpośrednio powiązane z finansowaniem utrzymania oraz remontów dróg publicznych. Ich utrata prowadziłaby zatem do realnego ograniczenia możliwości inwestycyjnych powiatowych zarządców dróg, co przełożyłoby się bezpośrednio na stan infrastruktury drogowej będącej w ich zarządzie.

Niezgodność z Konstytucją RP

Skala przedstawionych ubytków finansowych nabiera szczególnego znaczenia w świetle konstytucyjnych gwarancji samodzielności jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 167 Konstytucji RP

Zgodnie z art. 167 ust. 1 Konstytucji RP jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań, zaś ust. 4 tego artykułu wprost stanowi, że zmiany w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych.

Naruszenie zasady adekwatności finansowania

Tymczasem proponowane uchylenie art. 40 ust. 6d ustawy o drogach publicznych prowadziłoby do drastycznego uszczuplenia dochodów własnych powiatów bez jakiegokolwiek mechanizmu kompensacyjnego przy jednoczesnym zachowaniu dotychczasowego zakresu powierzonych im zadań, których realizacja w dużej mierze jest bezpośrednio finansowana z wpływów pochodzących z opłat za zajęcie pasa drogowego.

Byłoby to zatem działanie sprzeczne z konstytucyjną zasadą adekwatności finansowania, a także naruszające istotę art. 165 ust. 2 Konstytucji RP, czyli zasadę samodzielności JST.

Stanowisko Związku Powiatów Polskich

Postulat uchylenia art. 40 ust. 6d ustawy o drogach publicznych i jednoczesnego otwarcia operatorom telekomunikacyjnym drogi do wzruszania ostatecznych decyzji administracyjnych w trybie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego pozostaje w oczywistej sprzeczności z opisanym konsensusem, który legł u podstaw reformy z 2019 r., i stanowiłby jednostronne zerwanie kompromisu zawartego ze stroną samorządową.

Związek Powiatów Polskich stoi na stanowisku, że decyzje wydane zgodnie z przepisami obowiązującymi w dacie ich wydania - w tym zgodnie z ówczesnymi uchwałami właściwych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego określającymi stawki opłat - powinny pozostawać trwałe i niezmienne.

Uprzywilejowana pozycja infrastruktury telekomunikacyjnej

Organizacja podkreślała, że bezsprzecznie należy stwierdzić, iż infrastruktura telekomunikacyjna korzysta z uprzywilejowanej pozycji prawnej, jakiej nie posiada żaden inny rodzaj infrastruktury obcej lokalizowanej w pasie drogowym dróg publicznych.

Fakt, iż operator zdecydował się w określonym momencie dokonać danego przedsięwzięcia przy wówczas obowiązujących stawkach, oznacza, że najwyraźniej taka inwestycja w dalszym ciągu była dla niego rentowna.

Deklaracja gotowości do współpracy

Mając na uwadze powyższe, Związek Powiatów Polskich zdecydowanie sprzeciwił się uchwaleniu regulacji prawnych, które pozwalałyby na zmianę ostatecznych decyzji administracyjnych zezwalających na zajęcie pasa drogowego w zakresie wysokości opłaty za to zajęcie w stosunku do infrastruktury telekomunikacyjnej i jednoczesnym umożliwieniu stosowania art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego do decyzji administracyjnej dotyczącej zajęcia pasa drogowego w zakresie ustanowionej w tej decyzji wysokości opłaty, jeżeli takowa dotyczy obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Organizacja zadeklarowałą przy tym gotowość do merytorycznego wsparcia Ministerstwa w dalszych pracach nad tą sprawą, w tym do udziału w konsultacjach i ewentualnych spotkaniach roboczych.

ZPP zgłosił uwagi do ustawy o budowlach przeciwpowodziowych

Związek Powiatów Polskich skierował do Ministerstwa Infrastruktury pismo zawierające zastrzeżenia do projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach (WPL MI nr 134).

Uwaga pierwsza: dokumenty rejestracyjne z państw trzecich – brak wykazu i szkoleń dla diagnostów (§ 1 pkt 1 lit. a) rozporządzenia nowelizującego w odniesieniu do § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a) tiret trzecie rozporządzenia nowelizowanego)

ZPP postulował uzupełnienie projektu o zobowiązanie Ministra Infrastruktury do określenia wykazu wzorów dokumentów rejestracyjnych i właściwych organów rejestrujących w państwach trzecich oraz do objęcia uprawnionych diagnostów odpowiednim przeszkoleniem. Oba elementy ZPP wskazało jako warunki

konieczne dla prawidłowego dokonywania identyfikacji pojazdów w ramach przeprowadzenia badań diagnostycznych na podstawie dokumentów wydanych przez organy właściwe do rejestracji pojazdów w państwach niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

Organizacja wyjaśniła, że formuła dokumentu wydanego przez organ właściwy do rejestracji pojazdów w państwie trzecim jest już stosowana w obowiązującym art. 72 ust. 2a ustawy Prawo o ruchu drogowym, dopuszczającym taki dokument jako substytut dowodu rejestracyjnego przy rejestracji pojazdu sprowadzonego z państwa trzeciego. W praktyce wydziałów komunikacji starostw powiatowych ustalenie, czy organ wskazany w treści dokumentu jest rzeczywiście organem właściwym do rejestracji pojazdów w danym państwie, należy do najpoważniejszych trudności proceduralnych. Organy rejestrujące dysponują w tym zakresie doświadczeniem instytucjonalnym i procedurami, choć i im ta weryfikacja sprawia trudności. Diagności nie dysponują ani jednym, ani drugim.

ZPP wskazało na praktyczne ryzyko wynikające z braku wykazu i szkoleń: diagnosta mógłby przeprowadzić badanie techniczne na podstawie dokumentu, który starosta – po przeprowadzeniu weryfikacji właściwej organowi rejestrującemu – uzna za niespełniający wymogów art. 72 ust. 2a p.r.d. i odmówi rejestracji pojazdu. Właściciel pojazdu znajdzie się wówczas w sytuacji, w której dysponuje ważnym zaświadczeniem o badaniu technicznym, lecz nie może uzyskać rejestracji, co podważa spójność procedury dopuszczenia pojazdu do ruchu i generuje po stronie starosty zbędne postępowania wyjaśniające.

Uwaga druga: brak trybu badania technicznego dla pojazdów zaprzestających działalności jako taksówki lub pojazdy szkoleniowe (§ 1 pkt 1 lit. a) rozporządzenia nowelizującego w odniesieniu do § 3 ust. 1 rozporządzenia nowelizowanego)

ZPP postulowało uzupełnienie § 3 ust. 1 rozporządzenia o dedykowany punkt określający zakres dodatkowego badania technicznego pojazdu zaprzestającego być używanym jako taksówka lub pojazd do nauki jazdy albo do przeprowadzania egzaminu państwowego. Badanie to powinno obejmować wyłącznie sprawdzenie usunięcia wyposażenia dodatkowego wymaganego dla danej kategorii. Organizacja postuluje również stosowne uzupełnienie art. 81 ust. 11 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

ZPP wskazało, że § 3 ust. 1 rozporządzenia, wykonując art. 81 ust 11 p.r.d, reguluje zakres dodatkowych badań technicznych m.in. dla pojazdów, które mają być używane jako taksówki lub pojazdy do nauki jazdy albo do przeprowadzania egzaminu państwowego, jednak ani ustawa, ani rozporządzenie nie przewidują odrębnego trybu badania technicznego potwierdzającego zaprzestanie używania pojazdu w tych kategoriach i usunięcie dodatkowego wyposażenia.

W praktyce organów rejestrujących brak tej regulacji skutkuje rozbieżnościami interpretacyjnymi: część organów wykreśla stosowną adnotację z dowodu rejestracyjnego na podstawie samego oświadczenia właściciela pojazdu, inne wymagają uprzedniego badania technicznego. Diagności, nie dysponując dedykowaną podstawą prawną w ramach § 3, kwalifikują takie badanie jako badanie pojazdu, w którym dokonano zmian konstrukcyjnych, co wiąże się z pełnym zakresem sprawdzenia układów pojazdu i odpowiednio wysoką opłatą – nieadekwatną do rzeczywistego zakresu czynności sprowadzających się do

potwierdzenia usunięcia wyposażenia dodatkowego. Organizacja ocenia, że opisana rozbieżność narusza zasadę równego traktowania właścicieli pojazdów przez organy administracji oraz generuje niepotrzebne koszty po stronie posiadaczy pojazdów rezygnujących z działalności taksówkarskiej lub szkolenia kierowców.

Uwaga trzecia: brak kwalifikacji usterki w tabeli załącznika nr 2 (§ 1 pkt 3 lit. c) rozporządzenia nowelizującego w odniesieniu do Załącznika nr 2, dział I tabeli, pkt 6.1., kolumna trzecia i czwarta, ppkt 7 rozporządzenia nowelizowanego)

ZPP wskazało, że projekt dodaje w kolumnie trzeciej tabeli działu I załącznika nr 2, w ramach pkt 6.1., nowy ppkt 7 o treści: „*Brak dokumentacji potwierdzającej spełnienie wymagań dotyczących automatycznego urządzenia gaśniczego oraz osłon termicznych zmniejszających rozprzestrzenianie ognia pochodzącego z kół pojazdu - w przypadku pojazdów „EX/III" i „FL", jeżeli są wymagane.*" Jednocześnie projekt nie uzupełnia w tym zakresie kolumny czwartej tej samej tabeli, która powinna wskazywać przynależność usterki do jednej z trzech grup: usterka drobna (UD), usterka poważna (UP) albo usterka niebezpieczna (UN).

Organizacja zwróciła uwagę, że projektodawca był świadomy konieczności dokonania tej kwalifikacji, wyrażając ją *expressis verbis* w uzasadnieniu projektu: „*Wówczas powyższa usterka skutkująca uznaniem stanu technicznego za niezadowalający zostanie zakwalifikowana jako usterka poważna.*". Stwierdzenie to nie znalazło jednak żadnego odzwierciedlenia w treści projektowanego przepisu. Dla porównania, w pozostałych podpunktach pkt 6.1. tabeli kwalifikacja usterki jest wyraźnie oznaczona jako UP bezpośrednio w kolumnie czwartej. ZPP wskazuje, że brak analogicznego oznaczenia przy projektowanym ppkt 7 stanowi niekonsekwencję redakcyjną i tworzy istotną lukę prawną. W związku z powyższym ZPP postuluje o uzupełnienie § 1 pkt 3 lit. c) projektu poprzez jednoznaczne wskazanie w kolumnie czwartej tabeli przynależności usterki określonej w ppkt. 7 do właściwej grupy, tj. oznaczenia „X" w rubryce UP.

Wniosek o skierowanie projektu do KWRiST

W końcowej części pisma ZPP zaznaczył, że z uwagi na oddziaływanie procedowanego projektu na jednostki samorządu terytorialnego, rozporządzenie powinno zostać przedłożone do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

ZPP zasygnalizował lukę legislacyjną w przepisach o cofaniu uprawnień diagnostom

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, pismo wskazujące na lukę legislacyjną w art. 84 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Organizacja wniosła o umieszczenie tej kwestii w porządku obrad najbliższego posiedzenia Zespołu.

Przedmiot sprawy

ZPP wskazzał na lukę legislacyjną ujawnioną w praktyce stosowania art. 84 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym przez starostów w sprawach o ponowne wydanie uprawnień diagnosty do wykonywania badań technicznych pojazdów.

Istota problemu

Pięcioletni okres karencji przewidziany w art. 84 ust. 4 p.r.d. stanowi sankcję administracyjną wobec diagnostów, którzy dopuścili się naruszeń określonych w art. 84 ust. 3 pkt 1 i 2 p.r.d. - tj. przeprowadzenia badania technicznego niezgodnie z określonym zakresem i sposobem wykonania lub wystawienia dokumentów niezgodnie ze stanem faktycznym. Sankcja ta zakłada, że przez pięć lat od dnia, w którym decyzja cofająca uprawnienia stała się ostateczna, diagnosta nie będzie mógł wykonywać zawodu.

ZPP wskazał, że założenie to oparte jest na uproszczonym modelu, w którym diagnosta przyjmuje decyzję do wiadomości i oczekuje na upływ okresu karencji. W rzeczywistości jednak - jak wyjaśnia organizacja - system prawa administracyjnego i sądowoadministracyjnego oferuje narzędzie, które to założenie całkowicie niweczy.

Mechanizm obejścia sankcji

ZPP opisał następujący schemat: starosta wydaje decyzję cofającą uprawnienia, Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymuje ją w mocy, w związku z czym decyzja uzyskuje walor ostateczności i od tego momentu biegnie pięcioletni termin karencji. Diagnosta wnosi następnie skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i jednocześnie składa wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji na podstawie art. 61 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

ZPP wskazał, że sądy bardzo często uwzględniają takie wnioski, gdyż zagrożenie wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków w postaci utraty możliwości zarobkowania jest standardową przesłanką w tego rodzaju sprawach. W efekcie diagnosta zachowuje uprawnienia przez cały czas trwania postępowania sądowoadministracyjnego, które nierzadko wynosi kilka lat. Zgodnie z art. 61 § 6 pkt 2 p.p.s.a. wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji traci moc dopiero z dniem wydania przez sąd orzeczenia uwzględniającego skargę lub uprawomocnienia się orzeczenia oddalającego skargę.

Przykład praktyczny

ZPP zilustrował problem konkretnym przykładem: jeżeli decyzja o cofnięciu uprawnień stała się ostateczna w grudniu 2020 roku, diagnosta zaskarżył ją do sądu w lutym 2021 roku i uzyskał wstrzymanie wykonania, a postępowanie zakończyło się prawomocnym oddaleniem skargi w listopadzie 2025 roku - diagnosta przez niemal pięć lat faktycznie wykonywał zawód. Termin karencji z art. 84 ust. 4 p.r.d. upłynął praktycznie w tym samym momencie co utrata faktycznej możliwości wykonywania zawodu, a już w lutym 2026 roku diagnosta mógł złożyć wniosek o ponowne wydanie uprawnień. Skutkiem jest - w ocenie ZPP - brak jakiejkolwiek

dolegliwości zawodowej: diagnosta przez cały okres karencji wykonywał zawód, a zaraz po jego upływie mógł ubiegać się o przywrócenie uprawnień.

Postulat i wniosek

ZPP ocenił, że obecne ukształtowanie art. 84 ust. 4 p.r.d. stanowi problem natury praktycznej wymagający wdrożenia stosownych rozwiązań legislacyjnych, gdyż przepis nie zapewnia faktycznej realizacji zamiaru ustawodawcy. Jako jeden z możliwych kierunków rozwiązania problemu organizacja wskazała wprowadzenie zasady, zgodnie z którą do pięcioletniego okresu karencji nie wliczałoby się czasu, w którym wykonanie decyzji o cofnięciu uprawnień było wstrzymane na podstawie przepisów ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

ZPP wniósł o przedstawienie przez Ministerstwo Infrastruktury stronie samorządowej stanowiska w tej kwestii, wskazania ewentualnych rozwiązań oraz działań, jakie resort zamierza podjąć w tym zakresie.

ZPP zgłosił uwagi do projektu ustawy o uregulowaniu praw spółdzielni mieszkaniowych do gruntów

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw, opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Brak definicji celów publicznych (art. 1 ust. 2)

ZPP postulował doprecyzowanie przepisu wyłączającego z zakresu żądania spółdzielni mieszkaniowych grunty wykorzystywane lub przeznaczone na cele publiczne poprzez dodanie wyraźnego odesłania do art. 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Organizacja wskazała, że projektowany art. 1 ust. 2 nie wprowadza legalnej definicji „celów publicznych", nie określa zakresu znaczeniowego tego pojęcia ani nie odsyła do żadnych innych przepisów regulujących tę kwestię, co może prowadzić do rozbieżności interpretacyjnych w praktyce stosowania prawa. ZPP proponuje konkretne brzmienie przepisu uwzględniające to odesłanie.

Termin rozpoznania żądania, koszty wycen i decyzja odmowna (art. 3 ust. 1)

ZPP podtrzymał uwagę zgłoszoną na etapie konsultacji publicznych, dotyczącą nieadekwatności terminu na rozpoznanie żądania spółdzielni. Organizacja wskazała, że termin 12 miesięcy na wydanie decyzji jest niewystarczający w odniesieniu do rzeczywistej złożoności i czasochłonności postępowań w zakresie gospodarki nieruchomościami. Na poparcie tego stanowiska ZPP przywołał następujące argumenty.

Kwestie prawne dotyczące tytułów spółdzielni mieszkaniowych do gruntów nie zostały rozstrzygnięte od lat siedemdziesiątych XX wieku, co powoduje, że dokumentacja jest często niekompletna, rozproszona lub wymaga żmudnego odtwarzania na podstawie materiałów archiwalnych. W wielu przypadkach konieczne będzie przeprowadzenie procedury podziałowej, gdy spółdzielnia miałaby otrzymać w użytkowanie wieczyste jedynie część nieruchomości - procedura ta wymaga sporządzenia projektu podziału, uzgodnień z właściwymi organami i ewentualnych korekt. Niezbędne jest ponadto sporządzenie operatu szacunkowego przez biegłego rzeczoznawcę majątkowego, stanowiącego podstawę ustalenia opłat za użytkowanie wieczyste. W przypadku nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa wymagane jest dodatkowo uzyskanie wiążącej zgody wojewody na udzielenie bonifikaty od opłaty za użytkowanie wieczyste, co wprowadza dodatkowy szczebel administracyjny. ZPP zwrócił uwagę, że starostwa realizują wiele różnorodnych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a napływ licznych obowiązków wynikających z projektowanej ustawy będzie szczególnie dotkliwy dla starostw obejmujących obszary z dużą liczbą spółdzielni mieszkaniowych z nieuregulowanym stanem prawnym gruntów.

Organizacja kwestionowała ponadto odpowiedź resortu sugerującą, że finansowanie operatów szacunkowych nastąpi ze środków przeznaczonych pierwotnie na wyceny gruntów dla celów ustalania odpłatności za bezumowne korzystanie, wskazując że ani w projekcie, ani w OSR nie ma jakiejkolwiek wzmianki o sposobach i źródłach finansowania tych działań. Środki przekazywane na realizację zadań w zakresie gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa są - zdaniem ZPP - corocznie niewystarczające, a konieczność zlecenia operatów szacunkowych dla wielu nieruchomości w krótkim czasie może przekroczyć możliwości finansowe starostw.

ZPP postulował zmianę terminu na rozpoznanie żądania z 12 na 18 miesięcy, z możliwością przedłużenia na wniosek zainteresowanych podmiotów o kolejne 18 miesięcy w uzasadnionych przypadkach. Organizacja wniosła również o uzupełnienie OSR o wskazanie wysokości dodatkowych środków finansowych niezbędnych dla dokonywania czynności wycen oraz źródeł ich finansowania.

Odnosząc się do stanowiska resortu, że projekt zawiera szczegółowe przesłanki, których niespełnienie obliguje do wydania decyzji odmownej, ZPP postulował wyraźne wprowadzenie takiego uregulowania wprost do treści ustawy, wskazując że obecne brzmienie przepisu sugeruje, iż postępowanie w każdym przypadku kończy się decyzją uwzględniającą żądanie spółdzielni.

Brak ustawowych kryteriów udzielania bonifikat (art. 3 ust. 6)

ZPP wskazał, że projektowany przepis przewiduje udzielanie przez starostę, na podstawie zarządzenia wojewody, bonifikaty od pierwszej opłaty za ustanowienie użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa, nie wprowadzając żadnych ustawowych kryteriów jej przyznawania ani określenia jej wysokości. Organizacja oceniła, że takie rozwiązanie może prowadzić do nadmiernej uznaniowości organów administracji rządowej i znacznych rozbieżności między zarządzeniami poszczególnych wojewodów w zbliżonych stanach faktycznych i prawnych. Brak ustawowych ram dla udzielania bonifikat uniemożliwia ponadto rzetelne oszacowanie skutków finansowych regulacji i stwarza ryzyko niekontrolowanego uszczuplenia dochodów Skarbu Państwa, co ZPP ocenił jako sprzeczne z konstytucyjną zasadą

racjonalnego i przejrzystego gospodarowania środkami publicznymi. Organizacja postulowała doprecyzowanie ustawowych przesłanek udzielania bonifikat albo wprowadzenie jednolitego i bardziej transparentnego mechanizmu ich przyznawania.

Niespójna i niejasna regulacja ograniczenia sposobu zagospodarowania gruntu (art. 3 ust. 8)

ZPP wskazał na wadliwość redakcyjną przepisu posługującego się sformułowaniem „dopuszcza się" w odniesieniu do ograniczenia co do rodzaju i przeznaczenia budynków wznoszonych na gruntach oddanych spółdzielniom w użytkowanie wieczyste. Organizacja argumentowała, że sam fakt konieczności wielozdaniowego wyjaśniania przez projektodawców, iż sformułowanie „dopuszcza się" oznacza w istocie „ogranicza katalog dopuszczalnych funkcji", dowodzi że przepis będzie powodował problemy interpretacyjne w praktyce jego stosowania.

ZPP wskazał ponadto na wewnętrzną niespójność przepisu: zdanie pierwsze ust. 8 posługuje się sformułowaniem „dopuszcza się", podczas gdy zdanie drugie nakazuje sądowi z urzędu dokonanie wpisu ostrzeżenia o ograniczeniu sposobu zagospodarowania. Wpis w dziale III księgi wieczystej musi posiadać konkretną, jednoznacznie określoną treść materialną, co wymaga, by norma stanowiąca podstawę wpisu wyrażała ograniczenie, a nie dopuszczalność. Organizacja wskazała również, że art. 3 ust. 9, stanowiący o możliwości określenia terminu „zagospodarowania gruntów zgodnie z ust. 8", w sposób oczywisty zakłada, iż ust. 8 określa konkretny sposób zagospodarowania.

ZPP wskazał ponadto na brak sankcji za naruszenie przedmiotowego ograniczenia i postuluje opracowanie rozwiązań wprost przewidujących taką możliwość. Organizacja zaproponowała konkretne brzmienie przepisu eliminujące wskazane wątpliwości.

Brak wskazania konkretnych przepisów o pomocy publicznej (art. 4)

ZPP wskazał, że regulacja w obecnym brzmieniu odsyła do „przepisów o pomocy publicznej" bez wskazania, jakie konkretnie normy mają mieć zastosowanie. Przepisy dotyczące pomocy publicznej mają złożony, wielopoziomowy charakter i obejmują unormowania prawa Unii Europejskiej, regulacje krajowe oraz wytyczne i orzecznictwo unijne. ZPP postulował dookreślenie treści art. 4 poprzez wskazanie konkretnych przepisów lub aktów prawnych mających zastosowanie w odniesieniu do społecznego budownictwa mieszkaniowego.

Zawieszenie biegu roszczeń za bezumowne korzystanie z gruntu (art. 5 ust. 3a)

ZPP wskazał na wadliwość przepisu zawieszającego bieg roszczeń z tytułu bezumownego korzystania z gruntu przez cały okres postępowania, bez zróżnicowania sytuacji w zależności od jego wyniku. Organizacja rozumie intencję ochrony spółdzielni, których oczekiwanie na przyznanie prawa do gruntu okazało się uzasadnione, jednak wskazuje, że w przypadku wydania ostatecznej decyzji odmownej Skarb Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego trwale tracą prawo do dochodzenia świadczeń za faktyczne korzystanie z gruntu publicznego bez materialnoprawnej podstawy.

ZPP postulował wprowadzenie wyłączenia stosowania ust. 3 w odniesieniu do przypadków, gdy postępowanie zakończyło się wydaniem ostatecznej decyzji odmownej, i proponuje stosowne brzmienie przepisu. Organizacja zaznaczyła, że proponowane rozwiązanie nie odbiera spółdzielniom ochrony w trakcie trwania postępowania, a wymóg ostateczności decyzji odmownej zapewnia, że obowiązek uregulowania świadczeń aktualizuje się dopiero po wyczerpaniu administracyjnego toku instancji.

ZPP zgłosił również szereg innych uwag o charakterze redakcyjnym i językowym.

ZPP kwestionuje rzetelność oceny skutków regulacji projektu zmian w egzekucji administracyjnej

Związek Powiatów Polskich zgłosił uwagę do projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, datowanego na 10 kwietnia 2026 roku. Uwaga została przekazana w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Przedmiot uwagi i stanowisko ZPP

Uwaga ZPP dotyczyła Oceny Skutków Regulacji projektu. Organizacja ocenia podejście projektodawcy do kwestii kosztów ponoszonych przez samorządy jako nie do przyjęcia - zarówno z punktu widzenia systemowego, jak i z perspektywy art. 167 ust. 4 Konstytucji RP, który stanowi, że zmiany w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych.

Uzasadnienie

ZPP wskazał, że projektodawca, opisując nowe rozwiązania rozszerzające obowiązek gmin w zakresie zapewniania pomieszczeń tymczasowych, najmu socjalnego lub wypłaty odszkodowań, zapewnia o sporadycznym, marginalnym lub znikomym charakterze tych działań. Jednocześnie - jak podnosi organizacja - w części czwartej OSR nie przedstawiono danych dotyczących rzędu wielkości grup podmiotów zajmujących lokal podlegający opróżnieniu ani osób szczególnie chronionych nieposiadających prawa do innego lokalu.

ZPP wskazał ponadto, że zasób służący realizacji projektowanych regulacji jest tożsamy z zasobem, którym gminy dysponują już na potrzeby egzekucji sądowych oraz realizacji zadań z zakresu opieki społecznej. Skoro samorządy już aktualnie ponoszą koszty wypłacanych odszkodowań, projektowane regulacje - zdaniem organizacji - spotęgują tę skalę, a bagatelizowanie tych kosztów przez projektodawcę jest nierzetelne niezależnie od faktycznej skali realizowanego zadania.

ZPP zgłosił rozległe zastrzeżenia do nowelizacji ustawy o publicznym transporcie zbiorowym

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw, autorstwa Ministerstwa Infrastruktury. Uwagi zostały zgłoszone w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dokument obejmował kilkanaście szczegółowych zastrzeżeń o charakterze merytorycznym, systemowym i redakcyjnym.

Definicja komunikacji miejskiej i próg ludnościowy

ZPP postulował wprowadzenie do definicji „komunikacji miejskiej" progu liczby mieszkańców na poziomie 40 tys., poniżej którego gminne przewozy pasażerskie nie byłyby traktowane jako komunikacja miejska. Organizacja wskazuje, że w obecnym kształcie przepisów miasta liczące zaledwie kilka tysięcy mieszkańców, jak przywołany w uwagach Stoczek Łukowski, byłyby zobowiązane do sporządzania planów transportowych właściwych dla komunikacji miejskiej, podczas gdy analogiczne przewozy organizowane przez gminy miejsko-wiejskie takiemu obowiązkowi by nie podlegały.

Transport na żądanie: hierarchia i definicje

ZPP kwestionował przyjętą w projekcie hierarchię form transportu na żądanie, która w sposób nieuzasadniony uprzywilejowuje przejazd na żądanie realizowany samochodem osobowym kosztem przewozu na żądanie realizowanego pojazdem zbiorowym. ZPP konsekwentnie stoi na stanowisku, że to właśnie przewóz na żądanie pojazdem zbiorowym powinien mieć priorytet jako narzędzie kształtowania nawyku korzystania z transportu zbiorowego. Organizacja wskazała, że resort nie uwzględnił w trzeciej wersji projektu żadnych z wcześniej zgłaszanych w tym zakresie uwag.

W odniesieniu do definicji przewozu na żądanie ZPP zwrócił uwagę na brak odniesienia do infrastruktury przystankowej, co stwarza ryzyko faktycznego funkcjonowania tego przewozu jako usługi *door-to-door*, sprzecznej z logiką systemu transportu zbiorowego. Z kolei w definicji przejazdu na żądanie brak jest ograniczenia wykluczającego jego stosowanie na obszarach już obsługiwanych przez regularną komunikację, co rodzi ryzyko finansowania ze środków publicznych usług powielających istniejące połączenia.

ZPP wskazał ponadto na wewnętrzną niespójność definicji wykluczenia transportowego, która sprowadza to pojęcie do kryterium formalnego niespełnienia ustawowych standardów minimalnych, ignorując rzeczywiste potrzeby mieszkańców wykraczające poza to minimum. Organizacja postulowała skreślenie tej definicji lub jej operacjonalizację w oparciu o obiektywne kryteria społeczno-demograficzne.

Minimalne standardy usług transportowych

ZPP krytycznie ocenił projektowany art. 5a, wskazując, że resort całkowicie zignorował wcześniejsze postulaty dotyczące zapewnienia połączeń między sąsiednimi miastami powiatowymi, w tym leżącymi

w różnych województwach. Obecne brzmienie przepisu - przy użyciu spójnika „lub" zamiast „i" - dopuszcza, by w województwach z dwiema siedzibami organów (jak województwo kujawsko-pomorskie z Bydgoszczą i Toruniem) za spełnienie standardu wystarczyło zapewnienie połączenia wyłącznie z jednym z tych miast. ZPP ocenił przyjęty model jako wyłącznie gwiaździsty, nieodpowiadający rzeczywistym potrzebom mieszkańców, i przedstawia szczegółową propozycję alternatywnego brzmienia przepisu.

Schemat sieci komunikacyjnej i uprawnienia marszałka województwa

Organizacja pozytywnie oceniła ideę „małych schematów sieci komunikacyjnej" sporządzanych przez powiaty i związki JST. Wskazała jednocześnie szereg wad projektowanego art. 14a. Wśród nich wymienia: brak sankcji za niewykonanie przez gminy obowiązku przekazania powiatowi informacji niezbędnych do sporządzenia schematu, błędne użycie spójnika „lub" zamiast „i" w przepisie dotyczącym związków powiatowo-gminnych oraz brak terminu, w jakim marszałek województwa powinien dokonać uzgodnienia linii komunikacyjnych.

ZPP podniósł, że projektowane przepisy przyznają marszałkowi województwa uprawnienia do „weryfikacji" i „uzupełniania" schematów organizatorów lokalnych bez jednoznacznego przesądzenia, czy kontrola ta ma charakter wyłącznie formalny.

Odrębne zastrzeżenia budzi obowiązek uzgadniania z marszałkiem każdej zmiany rozkładu jazdy, w tym wynikającej z przyczyn niezależnych od operatora. ZPP ocenił to rozwiązanie jako paraliżujące bieżące zarządzanie siecią komunikacyjną, zwłaszcza że obowiązek dotyczy wszystkich linii ujętych w schemacie, niezależnie od tego, czy organizator ubiega się o dofinansowanie z Funduszu.

Fundusz przeciwdziałania wykluczeniu transportowemu

ZPP sprzeciwił się wykluczeniu przewozu na żądanie z kręgu świadczeń mogących uzyskać dofinansowanie z Funduszu, uznając to za rozwiązanie wewnętrznie sprzeczne z deklarowanym celem projektu, jakim jest przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu.

Organizacja krytykowała również mechanizm podziału środków Funduszu, w którym marszałek województwa arbitralnie pomniejsza kwotę przeznaczoną do rozdziału między lokalnych organizatorów. ZPP wskazał, że brak jakiejkolwiek kontroli tej decyzji może w praktyce skutkować przeznaczeniem przez marszałka nawet 80% środków na linie województwa, kosztem powiatów i gmin. Postulował, by w przypadku niedoboru środków były one proporcjonalnie zmniejszane zarówno dla województw, jak i dla pozostałych organizatorów.

W odniesieniu do limitu środków na umowy wieloletnie ZPP sprzeciwił się obniżeniu tego limitu z 70% do 20%, argumentując, że publiczny transport zbiorowy wymaga ze swojej natury wieloletniego, stabilnego planowania. Organizacja zaproponowała utrzymanie limitu na poziomie 50%. Analogicznie, w odniesieniu do czasu trwania umów o dofinansowanie na linie realizujące minimalne standardy, ZPP postulował ustalenie

generalnego okresu na poziomie 5 lat, a w przypadku umów obejmujących linie komunikacyjne zapewniające minimalne usługi publicznego transportu zbiorowego - 10 lat.

ZPP zwrócił ponadto uwagę na brak mechanizmu waloryzacji stawki dopłaty do wozokilometra, wskazując, że jej nominalne zamrożenie prowadzi do stopniowego realnego obniżania poziomu dofinansowania. Organizacja zaproponowała powiązanie stawki ze wskaźnikiem inflacji określanym w ustawie budżetowej - analogicznie do przyjętego w projekcie mechanizmu waloryzacji opłat za korzystanie z przystanków i dworców.

Integracja organizacji transportu i rola powiatów

ZPP postulował uzupełnienie projektu o możliwość przekazywania przez gminy zadań z zakresu publicznego transportu zbiorowego powiatom w drodze porozumienia, a także jednoznaczne wskazanie, że związki powiatowo-gminne i związki powiatów mogą realizować usługi publicznego transportu zbiorowego poza swoimi granicami. Organizacja wskazała, że pominięcie tych rozwiązań uniemożliwia pełną integrację organizacji transportu, do której projekt deklaratywnie dąży.

Uwagi redakcyjne i legislacyjne

Dokument zawarł szereg uwag dotyczących błędów gramatycznych, redakcyjnych i błędnych odwołań wewnętrznych w projekcie, m.in. użycia błędnych form fleksyjnych, pominięcia przyimka „z" w jednym z przepisów, błędnego numeru artykułu, do którego odsyła inny przepis, a także niespójnego nazewnictwa schematu sieci komunikacyjnej w różnych częściach projektu.

ZPP zgłosił zastrzeżenia do projektu ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego w zakresie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagę do projektu ustawy o usprawnieniu procesu inwestycyjnego w zakresie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych, opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Przedmiot uwagi

Jedyna uwaga ZPP dotyczyła art. 9 projektu, regulującego weryfikację wyników zgłoszonych prac geodezyjnych dotyczących inwestycji kluczowych przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej. Organizacja postuluje powrót do brzmienia przepisu zawartego w wersji projektu z dnia 10 września 2025 r. tj. „*Art. 9 . Weryfikacja wyników zgłoszonych prac geodezyjnych dotyczących inwestycji kluczowej przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, o której mowa w art. 12b ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019), jest dokonywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia przekazania tych wyników.*"

Szczegółowe zastrzeżenia

Zawężenie zakresu weryfikacji

ZPP wskazał, że względem poprzedniej wersji projektu dokonano w ust. 1 zawężenia weryfikacji wyników zgłoszonych prac geodezyjnych dotyczących inwestycji kluczowych wyłącznie do przesłanki ich spójności z prowadzonymi przez organ bazami danych, pomijając pozostałe przesłanki określone w art. 12b ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, to jest zgodności z przepisami prawa z zakresu geodezji i kartografii. Organizacja wskazała, że pozbawia to organ możliwości skontrolowania, czy dokumentacja powstała w wyniku prac geodezyjnych, odpowiada obowiązującym standardom technicznym i jest kompletna, co może przekładać się na poziom bezpieczeństwa procesów inwestycyjnych oraz obrotu sąsiednimi nieruchomościami.

Zbyt krótki termin weryfikacji

ZPP postulował wydłużenie terminu wskazanego w ust. 1 z trzech do siedmiu dni roboczych, co umożliwi powiatowym ośrodkom geodezji na rzetelną ocenę spójności wyników prac dotyczących wielohektarowej inwestycji liniowej bez uszczerbku dla pozostałych zadań realizowanych w trybie zwykłym, przy jednoczesnym uwzględnieniu obciążenia urzędów, braku wystarczającego zaplecza kadrowego i środków finansowych. Organizacja zaznaczyła, że proponowany przez nią termin siedmiodniowy jest jednocześnie krótszy od terminów przewidzianych w art. 12b ust. 1a pkt 2 i 3 PGiK, co stanowi rzeczywiste uproszczenie i przyspieszenie, o które zabiega projektodawca.

Ryzyko milczącego zatwierdzenia bez weryfikacji merytorycznej

ZPP wskazał, że przyjęcie trzydniowego terminu w połączeniu z przewidzianą w art. 9 ust. 7 sankcją milczącego zatwierdzenia prowadzi do sytuacji, w której wyniki prac geodezyjnych będą w praktyce wchodzić do zasobu bez jakiejkolwiek rzeczywistej weryfikacji merytorycznej. Organizacja podkreśliła, że ewentualne nieprawidłowości wykryte po formalnym przyjęciu dokumentacji do zasobu będą musiały zostać usunięte w trybie znacznie bardziej uciążliwym niż standardowa weryfikacja.

Odejście od zasady odpowiedzialności organu za jakość dokumentacji

ZPP krytycznie ocenił konstrukcję przyjętą w art. 9 ust. 3 projektu, zgodnie z którą dokumentacja geodezyjna podlega przyjęciu do Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego na podstawie protokołu odbioru sporządzonego przez zamawiającego, a nie przez organ prowadzący zasób. Organizacja wskazała, że stanowi to odejście od zasady, zgodnie z którą to organ administracji publicznej decyduje o przyjęciu dokumentacji i odpowiada za jej jakość. ZPP ocenił, że włączenie do komisji odbioru osoby posiadającej uprawnienia zawodowe (art. 9 ust. 5 projektu) nie stanowi ekwiwalentu niezależnej kontroli organu, gdyż osoba ta pozostaje związana relacją umowną z zamawiającym.

Zastąpienie klauzuli urzędowej oświadczeniem prywatnego podmiotu

ZPP krytycznie ocenił zaprojektowaną w art. 9 ust. 4, instytucję oświadczenia wykonawcy prac geodezyjnych o uzyskaniu pozytywnego wyniku weryfikacji, równoważne z klauzulą urzędową określoną w art. 40 ust. 3g pkt 3 PGiK. Organizacja wskazała, że klauzula urzędowa jest czynnością organu administracji publicznej potwierdzającą urzędowo stan dokumentacji, a jej zastąpienie oświadczeniem prywatnego podmiotu - nawet obwarowanym odpowiedzialnością karną - oznacza, że w obrocie prawnym będą funkcjonować dokumenty opatrzone adnotacją o skutkach równoważnych klauzuli urzędowej, mimo że nie zostały one odpowiednio zweryfikowane.

Brak uwzględnienia skutków dla powiatów w OSR

ZPP wskazał, że projektodawca nie rozważył wpływu proponowanych rozwiązań na obciążenie organizacyjne i finansowe poszczególnych powiatów, na terenie których będą prowadzone kluczowe inwestycje infrastrukturalne. W Ocenie Skutków Regulacji nie wskazano żadnych skutków dla powiatów, mimo że projekt wymusza reorganizację pracy powiatowych ośrodków geodezji oraz w razie potrzeby dotrzymania trzydniowego terminu może wymagać zaangażowania dodatkowych zasobów kadrowych.

Kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

28 kwietnia 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Spotkanie w całości poświęcone było projektowi ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (UD232). Temat poruszany był już na poprzednim posiedzeniu Zespołu i będzie kontynuowany również w bieżącym tygodniu.

Dyskutowana regulacja ma przede wszystkim zniwelować zjawisko wykluczenia komunikacyjnego i istnienie tzw. „białych plam komunikacyjnych”. System publicznego transportu zbiorowego ma być bardziej efektywny i zintegrowany (w szczególności w zakresie kolei i autobusów), ma zapewniać ustawowo określony minimalny standard dostępności oraz przeciwdziałać dotychczasowemu rozproszeniu organizacyjnemu, wynikającemu z funkcjonowania licznych organizatorów przewozu na poziomie gmin, powiatów, województw i ich związków.

Projekt przewidywał również modyfikację zasad działania Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, chociażby poprzez przekazanie zadań jego obsługi do urzędów marszałkowskich czy ukierunkowanie dopłat przede wszystkim na linie komunikacyjne przeciwdziałające wykluczeniu transportowemu.

Dwa lata prac

W czasie spotkania Sekretarz stanu i Pełnomocnik Rządu ds. przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu **Stanisław Bukowiec** przypomniał, że prace nad projektowanym aktem toczą się od blisko dwóch lat, a wypracowane wnioski to element m.in. pracy zespołu eksperckiego przy Ministerstwie, w którym znaleźli się także przedstawiciele strony samorządowej. Resort chce, by ustawa weszła w życie 1 stycznia 2027 roku. – *Tak szerokie konsultacje, jakie odbyły się przy tej ustawie, nie miały miejsca wcześniej. Kilkaset poprawek, które wpłynęły głównie od strony społecznej, zostały przeanalizowane. Podwójne konsultacje się tak naprawdę wydarzyły i gros tych uwag zostało przyjętych* – podsumowywał wiceminister.

Powiaty i województwa bez różnicowania

Resort przyjął kluczową uwagę Związku Powiatów Polskich dotyczącą równomiernego podziału środków na wszystkie linie w przypadku ich braku po stronie województwa: *„Stoimy na stanowisku, że sprawiedliwe rozwiązanie musi opierać się na założeniu, że województwa i powiaty (odpowiednio związki powiatów, związki powiatowo-gminne) w zakresie finansowania linii komunikacyjnych realizujących standard dostępności komunikacyjnej muszą być traktowane identycznie, co oznacza że w przypadku gdy środków zabraknie do pełnego zaspokojenia potrzeb zostają one proporcjonalnie zmniejszone w obu tych grupach, a nie, tak jak w obecnym rozwiązaniu, całość konsekwencji spada na powiaty”* – argumentowała organizacja w przekazanym piśmie.

Stanisław Bukowiec potwierdził, że wprowadzona zmiana nastąpi przy zachowaniu projektowanej kolejności przyznawania środków. Podkreślił również, iż zwiększenie budżetu do tegorocznej kwoty ponad 1,2 mld zł ma uszczelnić program. – *Jestem przekonany, że dzięki racjonalnemu wydatkowaniu i przyjrzeniu się tym wydatkom z pozycji regionu, czyli z pozycji województw, będzie możliwe zracjonalizowanie tych wydatków i pewne oszczędności, które również pozwolą na poprawę sytuacji, jeśli chodzi o wykluczenie komunikacyjne* – powiedział.

Odnosząc się do zastrzeżeń zgłoszonych przez Związek Województw RP, który wnosił o zwiększenie środków na obsługę procesu, wiceminister wskazał, że przewidziane środki (ponad 6 mln zł tj. 0,5 % środków całego budżetu) są jak najbardziej wystarczające, racjonalne i odpowiadają potrzebom, które zostały przedstawione. – *Ta kwota została zaakceptowana przez Ministerstwo Finansów. Nie ma możliwości, żebyśmy ją zwiększyli. To po pierwsze. Po drugie, nie widzę racjonalnych przesłanek mówiących o tym, że Państwo potrzebujecie większych środków. Ponad 6 mln będzie przeznaczone albo na etaty, albo na etaty i oprogramowanie* – mówił.

W odpowiedzi na uwagi Związku Miast Polskich wiceminister powiedział, że obecnie brak jest budżetu na finansowanie funkcjonowania komunikacji miejskiej wykraczającej poza granice miast. Resort zaproponował, aby w miastach do 30 tys. mieszkańców można było dostać dofinansowanie na transport na tereny podmiejskie, a w miastach do 80 tys. złagodzić ograniczenia dotyczące wykonywania transportu przez przewoźników prywatnych. Inne, możliwe do przyjęcia uwagi ZMP, zostały zaakceptowane.

Dyskusja

W toku dyskusji **Anna Kozub-Lewna** z Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot stwierdziła, że projektowana ustawa w pewnych aspektach stoi w sprzeczności z procedowaną obecnie ustawą o miastach metropolitalnych.

Edward Maniura ze Związku Miast Polskich zwrócił się z pytaniem o to, z czego wynika podniesienie o 400% opłaty za korzystanie z przystanków. W odpowiedzi wiceminister stwierdził, że ta propozycja jest efektem odbytych rozmów, chociażby w kontekście miasta Wałbrzych. Kwota ta nie była waloryzowana od lat i nie przystaje do realiów.

Łukasz Franek z ZTP w Krakowie poniósł kwestię transportu na żądanie. Chce, by przepisy w projekcie nie wykluczyły miast z możliwości organizacji takiego transportu. W odpowiedzi Stanisław Bukowiec podkreślił, że resort walczy w tym momencie z wykluczeniem komunikacyjnym i że nie można porównywać takich miast jak Kraków, Warszawa czy Gdańsk do np. małej wioski w Bieszczadach. – *Absolutnie nie ma tutaj zgody na to i nie mamy też środków, żebyśmy na równi traktowali aglomeracje z miejscowościami, które rzeczywiście to wykluczenie mają* – mówił, wspominając także, że "wchodzenie" w definicję "transportu" i "przejazdu okazjonalnego" zaburzałoby przepisy dotyczące taksówek, co godzi w interes tej branży i spotyka się z jej sprzeciwem.

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich powiedział, że ZMP nie aprobuje wyłączania jakiekolwiek miasta z organizacji PTZ, w miejscach, które stanowią „białe plamy". Ze zdziwieniem przyjmuje także kolejność uzyskiwania środków. – *Przypomnę, że to gmina jest głównym podmiotem, który realizuje w ramach zadań własnych transport zbiorowy* – mówił. – *Państwo odwracacie tę tabelę i ja nazwę to wprost: po to, żeby ratować byłe PKS-y, żeby centralizować transport zbiorowy, a nie odwrotnie. To też budzi nasz sprzeciw.*

Wiceminister w odpowiedzi podniósł, że obecnie komunikacja miejska nie otrzymuje dofinansowania z budżetu państwa, a jeśli ustawa nie wejdzie w życie, to tak pozostanie. Projekt ma być szansą dla miast, a nie zagrożeniem.

– My chcemy stworzyć system. W tej chwili tego systemu nie ma. W tej chwili każda gmina, każdy podmiot, który zgłosi się do wojewody, otrzymuje umowę. Czasem jest tak, że wójt z wójtem się nie zgadzają i jeden drugiego nie puści przejazdem przez swoją gminę. Nie ma wspólnych rozkładów jazdy, nie ma włączonej do systemu kolei, nie ma koordynacji, jeśli chodzi o poszczególne linie. I ten zwykły Kowalski, który oczywiście może mieć połączenie nawet najlepsze na terenie gminy czy powiatu, może nie dostać się do województwa, bo tego rozkładu nie ma. To jest po prostu loteria. (…) Więc budujemy to w ramach regionów, chcemy to zbudować w oparciu o marszałków, którzy mają do tego instrumenty i są naturalnym partnerem. Marszałkowie nie mają być tylko koordynatorami i integratorami. Mają być partnerem dla innych jednostek samorządu terytorialnego. I dlatego ta kolejność jest odwrócona - żeby zbudować system. Trudno system budować oddolnie, bo on nie będzie kompatybilny. Możemy budować system odgórny i dlatego to proponuję, bo to, co się dzieje już w wielu miejscach, czyli powstawanie związków powiatowych, związków powiatowo-

gminnych, jest takim dobrym elementem pewnej synergii, która powoduje, że ten system działa w danym regionie lepiej – mówił.

Przedstawione argumenty nie przekonały przedstawiciela Związku Miast Polskich, który stwierdził, że wszystkie dokumenty strategiczne zobowiązują miasta do zagospodarowania obszarów funkcjonalnych miast, zaś zaproponowane rozwiązanie będzie skutkowało likwidacją linii podmiejskich.

W toku dyskusji głos zabrał także **Grzegorz Kubalski** ze Związku Powiatów Polskich. Przedstawiciel ZPP w pełni poparł działanie Ministerstwa w kwestii odwrócenia kolejności przyznawania środków i zauważył, że obecnie funkcjonujący system PTZ jest fenomenem - w negatywnym tego słowa znaczeniu - w skali Europy.

– *Obecna sytuacja doprowadziła do tego, że przeważająca większość środków z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych zaczęła iść na przewozy gminne, ale nie takie, które są w ramach porozumień, związków międzygminnych etc., tylko są to po prostu króciutkie linie komunikacyjne, które nie zaspokajają potrzeb transportowych kogokolwiek innego poza uczniami szkół podstawowych, dowożonych w ten sposób do szkoły* - tłumaczył. - *W ten sposób gmina ma ulgę w swoim budżecie, bo i tak ma obowiązek ustawowy ten dowóz zapewnić, a tak to ma dodatkowo dofinansowanie. Tego typu działanie jest de facto nieefektywnym wydatkowaniem środków i problemem, że my nie tworzymy spójnego systemu transportu. W związku z czym, jeżeli byśmy mieli pójść wzorem tak, jak jest to robione w większości krajów zachodnich, to powinniśmy w ogóle małe gminy pozbawić możliwości organizacji własnego transportu, a wszystko przenieść na poziom dużych ośrodków miejskich działających w porozumieniu z okolicą, powiatów, związków powiatowo-gminnych itd. Ponieważ tego typu krok byłby trochę zbyt „brutalny" wobec obecnych przyzwyczajeń i wobec obecnie istniejących umów, to minimum, które trzeba było zrobić, to odwrócenie kolejności przyznawania środków*.

Co do postulatu ZMP, dotyczącego wsparcia dla komunikacji miejskiej wyjeżdżającej poza miasto w celu likwidacji „białych plam", **Grzegorz Kubalski** zauważył, że choć to dobra koncepcja, nie jest obecnie możliwa do realizacji z prostej przyczyny. – *My przy okazji tej ustawy nie sięgnęliśmy po wyniki prac, mówiące o tym, jak należy delimitować obszary wykluczenia transportowego. Zrobiliśmy to w sposób trochę opisowy, w ramach projektu. Natomiast to oznacza, że nie mamy dostatecznie dobrej cechy rozróżniającej, żeby powiedzieć, która linia komunikacji miejskiej, wychodząca poza wielkie miasto, jest w celu likwidacji wykluczenia transportowego, a która nie jest. Jeżeli tego nie mamy, nie możemy wpisać tych linii w sposób pełny, bo problem jest taki: fundusz ma ograniczoną kwotę. Jeżeli dopisalibyśmy zbyt dużą liczbę podmiotów tutaj, to w tym momencie by się okazało, że te dopłaty są albo symboliczne, albo zaczyna brakować środków na te miejsca, gdzie ze względu na zdecydowanie mniejszą gęstość zaludnienia, mniejszą urbanizację, zaczyna brakować możliwości doprowadzenia linii. W związku z czym, jest to kwestia do rozważenia, ale - moim zdaniem - nie da się jej rozważyć obecnie.*

Przedstawiciel ZPP odniósł się także do kwestii transportu na żądanie, poruszonej przez **Łukasza Franka**. – *Nie ma jednoznacznych przepisów regulujących tę kwestię. Jeżeli czytalibyśmy obecnie istniejące przepisy w sposób dosłowny, to okaże się, że tego typu rodzaj transportu jest w ogóle niemożliwy. Dlatego, jako Związek Powiatów Polskich, od 8 czy 10 lat postulowaliśmy wprowadzenie tego typu przepisów. Natomiast,*

oczywiście poszczególne miasta znalazły taką czy inną furtkę, żeby taki transport zrealizować. Gdy my w chwili obecnej wpisujemy transport na żądanie jako element ustawy, to to automatycznie zmniejsza "pole szare", w którym obecnie funkcjonują różnego rodzaju rozwiązania, takie jak chociażby LajkBus w Krakowie. I warto jest się faktycznie zastanowić, czy nie jesteśmy w stanie poprzez jakąś pojedynczą zmianę legislacyjną pozwolić istniejącym systemom transportu na żądanie dalej funkcjonować i się rozwijać. Rozumiem problem pod tytułem oczekiwania środowiska taksówkowego itp., ale z drugiej znowu strony niekoniecznie bym chciał, żeby ustawa, która zostanie uchwalona, jako swój pierwszy skutek, zanim jeszcze w ogóle doprowadzi do jakiejkolwiek integracji czegokolwiek, miała skutek taki, że po prostu wyłączy wszystkie istniejące obecnie na zasadzie pilotażu systemy. W związku z czym pytanie, czy jednak nie jesteśmy w stanie w jakiś sposób przychylić się do postulatu, który padł ze strony Krakowa, oczywiście z pełnym uwzględnieniem spraw dotyczących tego, że jest tutaj trochę interesariuszy – mówił.

Wiceminister zadeklarował, że przy procedowaniu innych projektów ustaw będzie możliwy powrót do tego tematu. Resort przychyla się do uregulowania prawnego propozycji możliwości organizowania transportu na żądanie przez miasta bez dofinansowania. **Łukasz Franek** ma skontaktować się z Zastępcą Dyrektora Departamentu Transportu Drogowego w Ministerstwie Infrastruktury Bartoszem Jabłonką celem przedstawienia odpowiedniej propozycji prawnej.

Rafał Cieślik ze Związku Województw RP zauważył, że większość uwag, zgłoszonych przez organizację, nie została uwzględniona.

Stanowisko końcowe

Z uwagi na stanowisko większości organizacji, zwłaszcza Związku Województw RP, którego członkowie mają być głównym beneficjentem ustawy, Zespół zarekomendował negatywną opinię do projektu. **Grzegorz Kubalski** poinformował, że Związek Powiatów Polskich, wobec akceptacji kluczowego postulatu organizacji, nie ma fundamentalnych zastrzeżeń do projektu.

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

5 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Celem spotkania było zaopiniowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (UD232).

Nowelizacja ma przede wszystkim zniwelować zjawisko wykluczenia komunikacyjnego i istnienie tzw. „białych plam komunikacyjnych". System publicznego transportu zbiorowego (PTZ) ma być bardziej efektywny i zintegrowany (w szczególności w zakresie kolei i autobusów), ma zapewniać ustawowo określony minimalny standard dostępności oraz przeciwdziałać dotychczasowemu rozproszeniu organizacyjnemu, wynikającemu z funkcjonowania licznych organizatorów przewozu na poziomie gmin, powiatów, województw i ich związków.

Projekt przewidywał również modyfikację zasad działania Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, chociażby poprzez przekazanie zadań jego obsługi do urzędów marszałkowskich czy ukierunkowanie dopłat przede wszystkim na linie komunikacyjne przeciwdziałające wykluczeniu transportowemu.

Nowa wersja projektu

Na ostatnim spotkaniu poświęconym temu aktowi Zespół dyskutował nad propozycjami zgłoszonymi przez korporacje samorządowe. Tym razem Ministerstwo w krótkim podsumowaniu wskazało, które z nich zostały uwzględnione.

Zgodnie z relacją przedstawiciela resortu, w nowej wersji projektu, w art. 5a, dookreślono, że połączenia między miastami powiatowymi, wojewódzkimi czy gminnymi nie muszą być realizowane bezpośrednimi liniami, lecz także w ramach więcej niż jednej linii komunikacyjnej i z wykorzystaniem różnych rodzajów publicznego transportu zbiorowego.

Ponadto, uwzględniono uwagę Związku Miast Polskich w kwestii zwiększenia limitów dotyczących liczby mieszkańców w kontekście uzyskiwania dofinansowań dla miast.

– *Zgodziliśmy się na propozycję 50 000, jeżeli chodzi o komunikację miejską wyjeżdżającą poza miasta i 100 000, jeżeli chodzi o wjazd do miast* – precyzował przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury.

W kontekście art. 15b uznano możliwość, by linie autobusowe mogły poczekać na różnego rodzaju środki transportu.

Zmiany nastąpiły również w zakresie podziału środków i ustawy o Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. – *Zaproponowany przez nas model, myślę, że prowadzi do tego, że ten podział środków, jeżeli chodzi później o dopłaty z FRPA, będzie bardziej prosty do przeprowadzenia i bardziej przejrzysty* – mówił przedstawiciel resortu. - *Będzie on polegał na tym, że zapewniamy pełne finansowanie, w pełnej kwocie, dla wszystkich linii komunikacyjnych, które są realizowane na zasadzie artykułu 5a, czyli spełniają ten minimalny standard komunikacyjny połączenia między miastami gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi w parze połączeń 4 plus 2 w weekendy. I zarówno województwa, jak i powiaty będą tutaj miały pełne finansowanie, a kolejni - w ramach odpowiedniej grupy. Ten poziom najpierw będzie w odpowiedniej wysokości dla województw, później dla związku powiatów i powiatów. I w ostatnim „koszyku", jeżeli tych środków nie starczy, będą te środki rozdysponowane proporcjonalnie według posiadanych środków.*

Zgodnie z ostatnią wersją projektu, nowe Schematy sieci komunikacyjnej nie będą musiały być zgodne z obecnie obowiązującymi planami transportowymi.

Resort przewidział również zmianę dotyczącą transportu na żądanie. – *Zaproponowaliśmy rozwiązanie kompromisowe. Wskazaliśmy wprost, że organizacja tych przewozów na żądanie będzie dotyczyła tylko gmin*

wiejskich i miejsko-wiejskich. Nie obejmujemy tymi rozwiązaniami miast – mówił przedstawiciel resortu, tłumacząc jednocześnie powody takiej decyzji. – *Zmiana dotycząca miast i uregulowania tego sposobu przewozów, jak doskonale Państwo wiecie, w ogóle teraz w przepisach jakby nie istnieje. Biorąc pod uwagę, że to jest bardzo duża zmiana i też tak rozmawiałem z przedstawicielami metropolii, że doprecyzujemy to w ustawie teraz, którą rozpoczynamy, jeżeli chodzi o przewozy taksówkowe. I chcemy do tego podejść bardzo kompleksowo. Zaprosić wszystkie miasta, które takie przewozy organizują. Nie chcemy robić tego na szybko i w ciągu jednego dnia tworzyć przepisów.*

Ponadto zwiększona została kwota przyznawana z Funduszu dla marszałków do 0,75%.

Gminy na „nie"

W toku dyskusji **Rafał Cieślik** przedstawił stanowisko Związku Województw RP. Organizacja pozytywnie zaopiniowała projekt z zastrzeżeniami przede wszystkim co do poziomu finansowania obsługi zadań, proponując zwiększenie wysokości środków do poziomu 0,9-1%.

Marek Wójcik ze Związku Miast Polskich m.in. zwrócił się z prośbą o zagwarantowanie mechanizmu monitorowania ustawy i - na tej bazie - dokonywania potencjalnych korekt. W odpowiedzi przedstawiciel strony rządowej stwierdził, że resort jest otwarty na stworzenie mechanizmów monitorujących.

Zastępca Dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich **dr Grzegorz Kubalski** ocenił, że zagrożenia wynikające z pierwotnej wersji projektu w przeważającej większości zostały zneutralizowane, a dokument - w obecnym kształcie - kwalifikuje się do pozytywnego zaopiniowania. Przedstawiciel ZPP wskazał również na zastrzeżenia dotyczące treści art. 14b ust. 5 pkt 2 projektowanej ustawy. Wbrew uwagom Związku powszechny obowiązek uzgadniania rozkładów jazdy wszystkich linii na terenie województwa z marszałkiem województwa i uzgadniania każdej zmiany rozkładu, zarówno z przyczyn zależnych, jak i niezależnych od przewoźnika został utrzymany.

– *Tego typu operacja jest fizycznie niemożliwa do zrealizowania, bo jeżeli przesunięcie godziny odjazdu autobusu, który rusza z małej wioseczki, o 2 minuty, ma wymagać każdorazowo uzgodnienia z marszałkiem, nawet jeżeli to wynika z faktu, że akurat droga wojewódzka, która biegnie przez tę wieś i przez którą miałby jechać autobus, jest w tej chwili w remoncie i dlatego wydłużył się czas przejazdu, to generalnie - po pierwsze - powoduje, że marszałek województwa będzie musiał stworzyć chyba odrębny wydział, który będzie tylko i wyłącznie zajmował się uzgadnianiem tego typu kwestii, a po drugie, to w sposób wyjątkowo nieprzyjemny wpłynie na możliwość kształtowania rozkładów jazdy. My proponowaliśmy zrezygnowanie w ogóle z tego przepisu, ewentualnie ograniczenie go do linii, które dotyczą skomunikowania z komunikacją kolejową, bo wtedy rozumiem, że być może taka potrzeba jest. Natomiast w obecnym kształcie ten przepis jest po prostu nierealizowalny. Dlatego proponuję, jeżeli byśmy się kierowali w kierunku opinii pozytywnej, żeby zastrzec, że jako Komisja Wspólna domagamy się usunięcia tego przepisu albo jego urealnienia, bo niestety w takim kształcie on nie zadziała.*

W odpowiedzi przedstawiciel resortu zastrzegł, że na obecną chwilę nie może zapewnić, że zmiana zostanie dokonana. – *Jeżeli chodzi o kwestie rozkładów jazdy i uzgadniania przez marszałków tych rozkładów jazdy, proszę mi wierzyć, że cały czas jeszcze tutaj prowadzimy rozmowy co do ostatecznego brzmienia, ale na tę chwilę nie jestem upoważniony do tego, żeby potwierdzić, że możemy to zmienić* – powiedział.

Mariusz Marszał ze Związku Gmin Wiejskich RP stwierdził, że nie dostrzega w projekcie rewolucyjnych rozwiązań w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Podkreślił przy tym, że dokument ma charakter wojewódzko-centryczny i dotyczy przede wszystkim zasad rozdysponowywania środków z Funduszu. Organizacja postulowała, by gminy albo związki gmin miały możliwości inicjacyjne w przedmiocie linii komunikacyjnych (art. 14a). Mariusz Marszał stwierdził również, że gmina powinna mieć możliwość odwołania od odmowy dotyczącej utworzenia linii przez nią wskazanej, a sama odmowa powinna być odpowiednio uzasadniona. Zauważył również, że projekt nie przewiduje mechanizmu awaryjnego uruchamiania transportu.

Przedstawiciel Ministerstwa nie zgodził się ze stanowiskiem przedmówcy. – *Jeżeli chodzi o tę tezę, że tak naprawdę gminy zostały wykluczone w ogóle z transportu i z możliwości udziału w organizacji publicznego transportu zbiorowego, chciałem zaznaczyć, że gminy jak najbardziej nie zostały wykluczone i będą brały czynny, i powinny brać czynny udział w tworzeniu planów i Schematów transportowych. Te Schematy i plany będzie organizował powiat. Nie wrzuciliśmy tego obowiązku na barki gmin, tylko powiaty będą to organizowały, oczywiście we współpracy z odpowiednimi gminami, które w ramach tego powiatu funkcjonują i też będą miały przez to realny wpływ na te sieci połączeń, które będą tam realizowane. Po drugie, daliśmy możliwość gminom powierzenia organizacji transportu zbiorowego powiatom, które mają większy potencjał i też większe zasoby kadrowe do tego, żeby to organizować. I nie wymagamy tego, żeby gmina wchodziła formalnie w związek powiatowo-gminny, tylko na zasadzie porozumienia może powierzyć organizację takiej linii. (…) Tak naprawdę nie uważamy, że gminy w tym projekcie zostały oszukane. Mają w pełni możliwość współorganizowania tych wszystkich przewozów, które teraz organizują, przy współpracy z odpowiednimi starostami. I chcemy, żeby na takim poziomie to się odbywało.*

Joanna Wons-Kleta ze Związku Gmin Wiejskich RP zwróciła uwagę m.in. na to, że nie wszystkie powiaty mają wystarczające możliwości organizacyjne. – *Ja rozumiem, że być może z perspektywy Warszawy to wygląda inaczej i na pewno większość powiatów w Polsce działa. Cieszę się z tego. Niestety nie wszystkie tak funkcjonują. (…) Moja gmina składa się z 10 sołectw. W każdym sołectwie mamy kilkanaście połączeń autobusowych. Nigdy w historii gminy nie mieliśmy tak dobrych połączeń autobusowych, jak mamy teraz. Jesteśmy w stanie ludzi zawozić do pracy, jesteśmy w stanie ludzi zawozić do szkoły, do miasta powiatowego, do miasta sąsiedniego. W sytuacji, kiedy my nie będziemy mogli sobie wnioskować o te pieniądze samodzielnie, tylko czekać na powiat, nie doczekamy się nigdy. (…) To, co Państwo proponujecie, to taką gminę jak moja kompletnie wykluczy komunikacyjne. My nigdy nie będziemy w stanie zapewnić z tymi rozwiązaniami, które są zaproponowane w ustawie, tego, co mamy teraz* – mówiła.

Ostatecznie Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu z uwagą Związku Powiatów Polskich i zdaniem odrębnym Związku Gmin Wiejskich RP.

ZPP zgłosił zastrzeżenia do projektu ustawy o najmie senioralnym

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, opracowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Warunki zawarcia umowy najmu senioralnego (art. 1 pkt 2 – art. 21d ust. 2 pkt 1)

ZPP wskazał dwie grupy problemów związanych z projektowanym przepisem określającym warunki zawarcia umowy najmu senioralnego.

Wymóg wieku dla wszystkich członków gospodarstwa domowego. Projekt pozwala na zawarcie umowy najmu senioralnego osobom prowadzącym dwuosobowe gospodarstwo domowe wspólnie z małżonkiem, rodzeństwem lub zstępnym, przy czym wszystkie wymienione osoby muszą spełniać kryterium ukończenia 60. roku życia. ZPP wskazał, że w ten sposób z kręgu uprawnionych wykluczone zostały spokrewnione i wspólnie zamieszkujące osoby schorowane, z których tylko jedna osiągnęła wymagany wiek. Dla pełniejszej realizacji celu projektu organizacja postuluje usunięcie z art. 21d ust. 2 pkt 1 lit. a tiret drugie zwrotu „będącym osobą starszą".

Paradoks prawno-społeczny przy posiadaniu tytułu do lokali na wysokich piętrach. ZPP wskazał, że projekt nie przewiduje sytuacji, w której osoba starsza posiada tytuł prawny do dwóch lub więcej lokali, ale wszystkie te lokale znajdują się w budynkach niewyposażonych w windę, na czwartej kondygnacji nadziemnej lub wyższej. Taka osoba nie może w pełni realizować swoich potrzeb mieszkaniowych w żadnej ze swoich nieruchomości, a jednocześnie projekt wyklucza ją z możliwości zawarcia umowy najmu senioralnego. ZPP postulował wprowadzenie przepisu umożliwiającego takim osobom zawarcie umowy na zmodyfikowanych warunkach, np. z obowiązkiem jednoczesnego wynajęcia gminie wszystkich posiadanych lokali albo z zastosowaniem podwyższonego czynszu w zależności od korzyści uzyskiwanych przez osobę starszą z tytułu posiadanych nieruchomości. Organizacja zaproponowała konkretne brzmienie projektowanych przepisów, w tym dodanie art. 21d ust. 2a.

Brak rzetelnej kalkulacji kosztów dla JST w OSR (art. 1 pkt 2 – art. 21d ust. 1, 4, 11, 12 oraz uzasadnienie i OSR)

ZPP postulował uzupełnienie uzasadnienia oraz Oceny Skutków Regulacji o rzetelną kalkulację kosztów finansowych, administracyjnych i kadrowych projektowanych zmian dla jednostek samorządu terytorialnego, wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania lub stosownych mechanizmów rekompensaty.

Organizacja zwróciła uwagę, że w pkt 6 OSR w polu „Źródła finansowania" wskazano jedynie: „Nie dotyczy. Rozwiązanie nie wiąże się z dodatkowymi skutkami finansowymi." ZPP wskazał na dwa zasadnicze obszary nieoszacowanych kosztów.

Po pierwsze, projektowany art. 21d ust. 11 wprowadza – zdaniem organizacji – nieograniczone co do wysokości roszczenie odszkodowawcze właściciela lokalu wobec gminy w zakresie szkody przewyższającej kwoty odzyskane od podnajemcy. Przepis ten przerzuca na gminę odpowiedzialność za działania osoby trzeciej, na które gmina nie ma wpływu, bez zapewnienia jakiegokolwiek źródła finansowania ani bez próby oszacowania skali potencjalnych zobowiązań.

Po drugie, autorzy projektu nie podjęli żadnej próby kalkulacji kosztów administracyjnych związanych z wprowadzeniem i funkcjonowaniem instytucji najmu senioralnego. ZPP wymienił w tym zakresie: koszty związane z pracochłonnością obsługi nowego instrumentu, wynagrodzeniami pracowników zajmujących się przygotowywaniem projektów uchwał, prowadzeniem postępowań wnioskowych, ewentualnym funkcjonowaniem komisji opiniujących, weryfikacją oświadczeń składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz prowadzeniem podwójnej dokumentacji najmu.

ZPP zgłasza zastrzeżenia do projektu rozporządzenia w sprawie kart parkingowych

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych, przygotowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zniesienie obowiązku osobistego stawiennictwa (§ 1 pkt 2, uchylenie § 3)

ZPP wyraził wątpliwości wobec uchylenia § 3 bez wprowadzenia alternatywnych rozwiązań mających na celu ograniczenie zjawiska korzystania z kart parkingowych przez osoby nieuprawnione.

Organizacja przypomniała, że obowiązek osobistego złożenia wniosku oraz złożenia podpisu w obecności przewodniczącego zespołu lub osoby przez niego upoważnionej został wprowadzony w ścisłym związku z reformą systemu wydawania kart parkingowych po wejściu w życie ustawy z dnia 23 października 2013 r. zmieniającej Prawo o ruchu drogowym. Celem tych zmian było m.in. wyeliminowanie powszechnych wcześniej nadużyć: posługiwania się kartami osób zmarłych, wykorzystywania kart przez osoby nieuprawnione oraz braku skutecznej weryfikacji tożsamości wnioskodawcy.

ZPP nie podzielił stanowiska wyrażonego w uzasadnieniu projektu, że zmiana nie zwiększy ryzyka wydawania kart osobom nieuprawnionym. Wskazuje, że weryfikacja dokonywana wyłącznie na podstawie dokumentacji, bez fizycznej obecności wnioskodawcy, nie zapewnia takiego poziomu pewności jak bezpośredni kontakt z osobą ubiegającą się o kartę. Zniesienie obowiązku może prowadzić do sytuacji, w których karty będą wykorzystywane głównie przez osoby trzecie, podczas gdy osoba uprawniona - ze względu na stan zdrowia - faktycznie nie korzysta z możliwości przemieszczania się. W kontekście

ograniczonej liczby miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami pozostaje to w sprzeczności z celem regulacji.

Organizacja wskazała, że praktyka funkcjonowania powiatowych zespołów wypracowała już rozwiązania ograniczające uciążliwości dla osób o znacznych trudnościach w poruszaniu się bez rezygnacji z podstawowych mechanizmów weryfikacyjnych, m.in. poprzez organizowanie obsługi minimalizującej konieczność przemieszczania się oraz indywidualne podejście do szczególnie trudnych przypadków zdrowotnych.

Obowiązek przedkładania kopii orzeczenia (§ 1 pkt 3, dodawany pkt 4 w §5 oraz uchylany ust. 4)

ZPP postulował pozostawienie dotychczasowych przepisów, ewentualnie uzupełnionych o możliwość żądania kopii wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy organ nie posiada dostępu do dokumentacji danej osoby.

Organizacja wskazała na trzy argumenty przeciwko wprowadzeniu powszechnego obowiązku przedkładania kopii dokumentu. Po pierwsze, w przypadku gdy osoba składa wniosek w tym samym zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności, który wydał dane orzeczenie, organ dysponuje już pełną dokumentacją - żądanie dodatkowej kopii jest zbędne i nieuzasadnione. Po drugie, obowiązek przedkładania kopii zwiększy obciążenia administracyjne po obu stronach, a wnioskodawcy często nie dysponują przygotowanymi kopiami, co wydłuży obsługę. Po trzecie, proponowana zmiana stoi w sprzeczności z dążeniem do upraszczania procedur i cyfryzacji administracji, generując zbędne koszty organizacyjne i zwiększając ilość dokumentacji papierowej. ZPP wskazał ponadto na ryzyko sytuacji konfliktowych: wnioskodawcy, świadomi posiadania przez organ ich dokumentacji, będą oczekiwali sporządzenia kopii z akt urzędowych, co zmuszałoby pracowników do każdorazowego sięgania do archiwów lub rozbudowanych zbiorów akt.

Pole podpisu we wzorze wniosku (załącznik, pole nr 25)

ZPP wskazał na niespójność projektowanego wzoru wniosku o wydanie karty parkingowej w zakresie pola nr 25, przewidzianego na „datę i podpis wnioskodawcy albo rodzica, opiekuna lub kuratora". Zgodnie z przypisem nr 12 w określonych przypadkach pole to pozostawia się niewypełnione - m.in. gdy wniosek dotyczy osoby niepełnoletniej, ubezwłasnowolnionej lub niemogącej złożyć podpisu. Rozwiązanie to jest - zdaniem organizacji - niespójne w porównaniu z polem nr 51 i może prowadzić do rozbieżnych interpretacji: wzór dopuszcza sytuacje, w których pole podpisu pozostaje całkowicie puste, bez wskazania alternatywnego sposobu potwierdzenia wniosku.

ZPP postulował doprecyzowanie pola nr 25 poprzez jednoznaczne określenie, że w przypadku gdy wnioskodawca nie może złożyć podpisu, każdy wniosek musi zawierać potwierdzenie woli jego złożenia przez osobę uprawnioną lub jej przedstawiciela ustawowego.

ZPP zgłasza rozbudowane uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych, opracowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Odległość balkonu od bocznej granicy działki w zabudowie pierzejowej

ZPP wskazał na wątpliwości interpretacyjne dotyczące zachowania odległości 1,5 m od bocznej granicy działki przez balkon biegnący wzdłuż elewacji frontowej. W praktyce organy wymagają zachowania tej odległości od każdej z granic, natomiast projektanci stoją na stanowisku, że instalacja bocznej ścianki przeciwpożarowej wyłącza stosowanie tego obowiązku. ZPP postulował doprecyzowanie przepisu w celu wyeliminowania sporów interpretacyjnych.

Nieograniczona liczba budynków przy granicy działki

ZPP wskazał, że przepis nie określa maksymalnej dopuszczalnej liczby budynków gospodarczych lub garaży sytuowanych przy granicy działki, co może prowadzić do sytuowania rzędów takich budynków - szczególnie na obszarach bez miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Organizacja wskazała na analogię z § 13 ust. 6, gdzie ograniczono dopuszczenie do jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego, i postuluje wprowadzenie analogicznego ograniczenia.

Brak wyłączenia terenów przeznaczonych w MPZP pod drogi

ZPP postulował dodanie w § 11 ust. 7 punktu wyłączającego z rygorów zachowania odległości tereny przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod drogi lub linie kolejowe. Organizacja wskazuje, że ewidencyjne oznaczenie terenu jako drogowego (dr lub Tp) powstaje znacznie później niż ustalenie przeznaczenia w MPZP, a w tym przejściowym okresie inwestorzy sąsiednich nieruchomości muszą zachowywać odległości jak od zwykłej działki sąsiedniej, mimo że plan miejscowy informuje ich o przyszłej drodze - co może prowadzić do powstawania ślepych ścian w miejscach przewidzianych jako przestrzeń publiczna. ZPP wskazuje, że uwaga ma zastosowanie również do projektowanych § 16 ust. 8 i § 20 ust. 2.

Przesłanianie przez konstrukcje ażurowe stacji bazowych

ZPP postulował doprecyzowanie, czy przez element przesłaniający należy rozumieć również konstrukcje ażurowe, takie jak wieże kratowe stanowiące konstrukcje wsporcze stacji bazowych telefonii komórkowej. Organizacja wskazała, że kwestia przesłaniania stanowi w praktyce jedyny argument pozwalający

mieszkańcom na rozszerzenie kręgu stron postępowania o lokalizację stacji bazowej, co czyni doprecyzowanie tego przepisu szczególnie istotnym.

Charakter ruchu na drodze dojazdowej

ZPP wskazał na brak określenia w projekcie sposobu ustalania i dokumentowania charakteru ruchu na drodze stanowiącej dojazd - projekt różnicuje wymaganą szerokość dojazdu (3 m dla ruchu jednokierunkowego, 5 m dla dwukierunkowego), jednak nie wskazuje, jak kwalifikować drogi wewnętrzne niemające statusu drogi publicznej i nieposiadające planu organizacji ruchu. Organizacja postulowała doprecyzowanie w przepisie lub uzasadnieniu, jak dokumentować charakter ruchu na takich drogach.

Ryzyko powstawania skupisk zabudowy przy ciągu pieszo-jezdnym

ZPP postulował uzupełnienie § 13 ust. 6 o warunek, że ciąg pieszo-jezdny o szerokości 3 m stanowi dojazd dla nie więcej niż dwóch odrębnych nieruchomości gruntowych. Organizacja wskazała, że ograniczenie do jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego nie wyklucza sytuacji, w której z tego samego ciągu korzysta wiele nieruchomości, z których każda spełnia formalne kryterium jednego budynku, co prowadzi do stanu faktycznie równoważnego z „nowym osiedlem" obsługiwanym niewystarczającą infrastrukturą.

Warunki zwolnienia z reżimu odległościowego dla stanowisk postojowych

ZPP postulował powrót do bezwarunkowego zwolnienia z obowiązku zachowania odległości dla zgrupowania do czterech stanowisk postojowych dla samochodów osobowych przy budynku mieszkalnym jednorodzinnym. Organizacja wskazała, że w najnowszej wersji projektu wprowadzono dwa warunki alternatywne, przy czym pierwszy uzależnia możliwości inwestora od działań sąsiada pozostających poza jego kontrolą, a drugi jest sformułowany w sposób deklaratywny i nieostry, bez wskazania kryterium technicznego oceny, co czyni go iluzorycznym z punktu widzenia ochrony interesu sąsiada, a formalnym obciążeniem bez realnego uzasadnienia dla inwestora.

Sezonowe elementy zacieniające place zabaw

ZPP wskazał na nieprecyzyjność przepisu nakazującego sezonowe wyposażenie placów zabaw w elementy zacieniające. Organizacja wskazała, że z przepisu nie wynika, czy chodzi o obiekty małej architektury, obiekty tymczasowe, czy inne kategorie obiektów budowlanych, a od tej kwalifikacji zależy szereg konsekwencji proceduralnych. Brak rozstrzygnięcia spowoduje liczne spory interpretacyjne.

Oświetlenie sztuczne pomieszczeń stałego pobytu

ZPP wskazał, że sformułowanie „nie jest wskazane" ma charakter ocenny i nieostry, nie pozwalając ustalić według jakiego miernika oceniać zasadność rezygnacji z oświetlenia dziennego. Organizacja wskazała, że może to prowadzić do uzasadniania braku oświetlenia dziennego niemal dowolną argumentacją funkcjonalną, i postuluje doprecyzowanie przepisu i uzasadnienia.

Nasłonecznienie najmniejszych lokali jednopokojowych

ZPP postulował przywrócenie odrębnego wyłączenia dla zabudowy śródmiejskiej w zakresie badania nasłonecznienia najmniejszych lokali jednopokojowych poniżej 35 m². Organizacja wskazała, że scalenie proponowanych w poprzedniej wersji projektu ust. 4 i 5 jest niespójne aksjologicznie z innymi przepisami § 56: warunek powiększonych okien (stosunek 1:4) jest technicznie nieefektywny w zabudowie śródmiejskiej, gdzie spełnienie wymogu nasłonecznienia jest często fizycznie niemożliwe z uwagi na wzajemne przesłanianie sąsiednich budynków, niezależnie od wielkości okien.

Punkt nasłonecznienia na powierzchni przeziernej otworu

ZPP postulował doprecyzowanie, że „dowolny punkt otworu okiennego" musi być położony na powierzchni przeziernej, a nie na elemencie niefunkcjonalnym, takim jak stolarka lub rama okienna. Organizacja wskazała, że w przeciwnym razie spełnienie warunku nasłonecznienia miałoby charakter wyłącznie formalny, a światło słoneczne padające na ramę nie realizuje celu regulacji, jakim jest zapewnienie naturalnego oświetlenia pomieszczenia.

Ekspertyza techniczna przy rozbudowie i nadbudowie

ZPP postulował dodanie ust. 8 i 9 wzorowanych na § 206 ust. 1 i 2 obecnie obowiązującego rozporządzenia, nakazujących sporządzenie ekspertyzy technicznej stanu obiektu przed realizacją budowy w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego budynku oraz przed rozbudową, nadbudową, przebudową lub zmianą sposobu użytkowania. Organizacja wskazała, że brak takich przepisów osłabia ochronę interesów osób trzecich i zwiększa ryzyko szkód.

Zróżnicowanie odległości od lasu w zależności od zgody na zmianę przeznaczenia

ZPP postulował skreślenie przepisu, oceniając go jako nieracjonalny. Wskazuje, że przepis różnicuje lasy ze względu na kryterium prawne (objęcie dawną zgodą na zmianę przeznaczenia), podczas gdy regulacja powinna chronić przed zjawiskiem fizycznym – pożarem, który rozprzestrzenia się jednakowo niezależnie od historii prawnej lasu. Organizacja wskazała ponadto na trudności praktyczne w ustalaniu kryterium objęcia zgodą na zmianę przeznaczenia i ryzyko wydawania błędnych zaświadczeń.

Pas niepalny przy zabudowie na granicy działki

ZPP wskazał na wątpliwości interpretacyjne dotyczące zastosowania pasa niepalnego EI60 przy granicy działki zamiast ściany oddzielenia przeciwpożarowego. Projektanci zakładają, że wymagany pas o szerokości 2 metrów może być podzielony między sąsiadujące budynki po jednym metrze na każdym z nich, podczas gdy organy wymagają pełnych 2 metrów na każdym budynku. ZPP postulował doprecyzowanie przepisu lub przygotowanie załącznika graficznego wizualizującego prawidłowy sposób realizacji tego wymogu.

ZPP zgłosił zastrzeżenia do poselskiego projektu ustawy o uregulowaniu gruntów spółdzielni mieszkaniowych

Związek Powiatów Polskich skierował do Kancelarii Sejmu pismo zawierające uwagi do poselskiego projektu ustawy o ostatecznym uporządkowaniu stanu prawnego gruntów spółdzielni mieszkaniowych (RPW/13277/2026). Organizacja na wstępie podkreśliła, że doceniania działania zmierzające do uregulowania stanów prawnych nieruchomości spółdzielni i wyeliminowania niepewności prawnej posiadaczy spółdzielczych praw do lokali mieszkalnych, jednocześnie wskazując na szereg wątpliwości interpretacyjnych i prawnych.

Zwolnienie z pierwszej opłaty za użytkowanie wieczyste (Art. 6 ust. 3 projektu ustawy)

ZPP postulował przyjęcie rozwiązania analogicznego do zawartego w projekcie rządowym (UD335), przewidującego ustalenie pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego, zamiast projektowanego całkowitego zwolnienia z obowiązku jej wniesienia.

Organizacja wskazała, że o ile uzasadnione jest nieodpłatne nabycie przez spółdzielnię własności budynków wzniesionych z jej środków własnych, o tyle całkowite zniesienie pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntu stanowi nieuzasadnione pokrzywdzenie Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego jako właścicieli gruntów. ZPP podkreślił, że pierwsza opłata stanowi istotny element ekonomicznej rekompensaty dla właściciela gruntu z tytułu obciążenia jego nieruchomości długoterminowym prawem rzeczowym, a ponadto jednorazowy dochód budżetu JST pozwalający na finansowanie wydatków z zakresu gospodarki nieruchomościami. Organizacja postulowała uzupełnienie przepisów o regulację, zgodnie z którą dane żądanie podlega rozpoznaniu w drodze decyzji o oddaniu nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste wraz z nieodpłatnym przeniesieniem wartości budynku oraz o ustaleniu pierwszej opłaty, jak i opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego.

Oświadczenia zarządu i głównego księgowego jako substytut dokumentów

ZPP postulował wykreślenie przepisu, który dopuszcza uznanie oświadczeń zarządu i głównego księgowego spółdzielni za substytut dokumentów potwierdzających, że budynki zostały wzniesione ze środków własnych spółdzielni.

Organizacja wskazała, że takie deklaracje nie stanowią obiektywnego dowodu, lecz wyłącznie oświadczenia wiedzy podmiotów bezpośrednio zainteresowanych rozstrzygnięciem postępowania. Z uwagi na upływ kilkudziesięciu lat i brak stosownych dokumentów, oświadczenia te mogą nawet nieintencjonalnie być niezgodne z prawdą i identyfikować środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych jako środki własne spółdzielni, co może prowadzić do pokrzywdzenia właściciela publicznego.

Wykluczenie uprawnionych z roszczeń reprywatyzacyjnych ze statusu strony postępowania

ZPP postulował wykreślenie przepisu, który stanowi, że w postępowaniach prowadzonych na podstawie art. 6 ust. 1 lub 3 i ust. 6 stroną postępowania nie jest osoba posiadająca roszczenia byłych właścicieli do danej działki gruntu lub jej części albo działek gruntu lub ich części.

Organizacja wskazała, że przepis całkowicie wyklucza z postępowania podmioty mające niewątpliwy interes w jego rozstrzygnięciu. ZPP ocenił to jako naruszenie zasady równości stron postępowania administracyjnego, powołując się na wyrok WSA w Warszawie z dnia 5 października 2004 roku (sygn. II SA 3196/03). Organizacja wskazała, że projektowany przepis wprowadza nieuzasadnione rozróżnienie polegające na tym, że spółdzielnia mieszkaniowa uzyskuje status strony i pełnię gwarancji procesowych, podczas gdy uprawnieni z roszczeń byłych właścicieli zostają pozbawieni jakichkolwiek uprawnień procesowych w postępowaniu, którego rozstrzygnięcie definitywnie ich praw dotyczy. ZPP nie uznaje mechanizmu odszkodowawczego z art. 12 ust. 3 projektu za wystarczającą kompensatę tego stanu rzeczy.

Nabycie własności lub użytkowania wieczystego z mocy prawa po upływie 24 miesięcy (Art. 12 ust. 1 i 2 projektu ustawy)

ZPP postulował wykreślenie obu przepisów, oceniając projektowane rozwiązanie jako niedopuszczalne.

Przepisy przewidują, że w razie nieuporządkowania stanu prawnego gruntu na żądanie spółdzielni mieszkaniowej w okresie 24 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie, spółdzielnia nabywa własność nieruchomości, a w przypadku gdy właścicielem działki gruntu jest Skarb Państwa albo JST - prawo użytkowania wieczystego tych działek. ZPP wskazał na zasadnicze wady tego rozwiązania.

Po pierwsze, ewentualna bezczynność organu w tym terminie może wynikać z okoliczności obiektywnych - konieczności uzupełnienia braków formalnych wniosku, weryfikacji źródeł finansowania budowy, trwania procedury podziałowej, czy okoliczności, które nie świadczą o opieszałości organu, lecz o jego należytej staranności w prowadzeniu postępowania. Projekt nie przewiduje żadnego instrumentu zawieszania biegu terminu 24-miesięcznego w razie zaistnienia obiektywnych przeszkód, ani mechanizmu dyscyplinującego wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych.

Po drugie, brak mechanizmu dyscyplinującego po stronie wnioskodawcy stwarza ryzyko celowego przedłużania postępowania przez samą spółdzielnię w celu bezwarunkowego nabycia pełnej własności nieruchomości albo prawa użytkowania wieczystego z mocy prawa po upływie 24-miesiecznego terminu - z pominięciem kontroli merytorycznej organu i bez weryfikacji spełnienia ustawowych przesłanek.

Tym samym mechanizm, który w założeniu miał chronić spółdzielnię przed bezczynnością organu może przerodzić się w narzędzie umożliwiające obejście całego trybu administracyjnego i materialnoprawnych warunków nabycia prawa do nieruchomości. Wątpliwości te potwierdza sam projektodawca w treści Deklarowanych Skutków Regulacji, gdzie w odniesieniu do alternatywnie rozważanych rozwiązań stwierdzono, że *„powszechne uwłaszczenie spółdzielni z mocy prawa bez etapu administracyjnego (model*

stosowany m.in. w Czechach i Słowacji przy regulacji gruntów państwowych)" zostało odrzucone „*jako potencjalnie niezgodne z art. 64 Konstytucji RP w zakresie ochrony praw właścicielskich Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz z uwagi na ryzyko kolizji z roszczeniami reprywatyzacyjnymi*".

Brak kalkulacji kosztów dla JST

ZPP postulował uzupełnienie uzasadnienia i Deklarowanych Skutków Regulacji projektu o rzetelną kalkulację kosztów finansowych, administracyjnych i kadrowych procedowanych zmian dla jednostek samorządu terytorialnego, wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania lub stosownych mechanizmów rekompensaty.

Organizacja wskazała, że starostwa realizują wiele różnorodnych zadań zleconych i napływ nowych obowiązków wynikających z projektowanej ustawy może skutkować trudnościami z ich terminową realizacją, szczególnie dotkliwymi dla starostw z dużą liczbą spółdzielni z nieuregulowanym stanem prawnym gruntów. ZPP wskazał, że projektodawcy nie przewidzieli dodatkowych środków na dokonywanie wycen nieruchomości, a dotacje na realizację zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa są corocznie niewystarczające. Konieczność zlecenia operatów szacunkowych dla wielu nieruchomości w krótkim czasie może przekroczyć możliwości finansowe starostw, uniemożliwiając dotrzymanie terminów zarówno 12-, jak i 24-miesięcznego.

Drugie majowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

20 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, podczas którego rozpatrzono siedem projektów aktów prawnych, zaś jeden punkt obrad poświęcono na omówienie spraw różnych.

Ochrona praw lokatorów - najem senioralny i dostępność budynków

Pierwszym z omawianych aktów był projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, przygotowany przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Projekt dotyczy poprawy dostępności budynków mieszkalnych dla osób starszych i osób z ograniczoną mobilnością i przewiduje wprowadzenie instytucji najmu senioralnego oraz wspieranie dostosowywania budynków wielorodzinnych poprzez montaż wind i innych rozwiązań architektonicznych. Koncepcje projektu szerzej przedstawiła minister **Marzena Okła-Drewnowicz**, prezentując najem senioralny jako narzędzie, za którym pójdą również środki finansowe. Z uwagi na trwające jeszcze konsultacje publiczne dla przedmiotowego projektu, zdecydowano się pozostawić jego opiniowanie na posiedzenie plenarne KWRiST.

Zakres projektu miejscowego planu rewitalizacji

W odniesieniu do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zakresu projektu miejscowego planu rewitalizacji w części tekstowej oraz zakresu i formy wizualizacji ustaleń miejscowego planu rewitalizacji ZPP nie zgłaszało uwag. Projekt dostosowujący przepisy do zmian w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym do opóźnień w cyfryzacji procesu planistycznego i uruchomieniu Rejestru Urbanistycznego, uzyskał pozytywną opinię Zespołu.

Warunki techniczne dla budynków - kompleksowe zastąpienie przepisów z 2002 r.

Najszerszą dyskusję wywołał projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych. Akt, wedle założeń, ma kompleksowo zastąpić obowiązujące przepisy techniczno-budowlane z 2002 r. i obejmuje m.in. instalacje fotowoltaiczne, magazyny energii, punkty ładowania pojazdów elektrycznych, infrastrukturę światłowodową, kwestie nasłonecznienia, miejsc postojowych, przebudowy budynków, obowiązku montażu dźwigów osobowych, ochrony przeciwpożarowej oraz wdraża wymagania dyrektyw unijnych dotyczących charakterystyki energetycznej budynków i rozwoju sieci gigabitowych. Resort odniósł się m.in. do zgłoszonych przez ZPP uwag dotyczących elementów przesłaniających i powierzchni przeziernej oraz zapowiedział uwzględnienie proponowanych zmian. UMP zgłosiło szerokie zastrzeżenia w zakresie nasłonecznienia i zacienienia lokali, wskazując na ryzyko poszerzania się zjawiska „patodeweloperki". Finalnie zdecydowano, że projekt zostanie zaopiniowany na posiedzeniu plenarnym KWRiST lub w trybie obiegowym po uprzednim spotkaniu roboczym.

Nowelizacja ustawy o własności lokali

Projekt ustawy o zmianie ustawy o własności lokali (UD312) odpowiada na praktykę wyodrębniania w budynkach zamieszkania zbiorowego lokali pełniących funkcję substytutów mieszkań na terenach objętych planami dopuszczającymi wyłącznie funkcje usługowe. ZPP postulował, aby zaświadczenie o spełnieniu wymagań wynikających z uchwały rady gminy w przedmiocie zgody na wyodrębnienie takiego lokalu, wydawał organ wykonawczy gminy, a nie starosta. W stanowisku wskazano, że obecnie funkcjonujące zaświadczenie z art. 2 ust. 3 u.w.l. o samodzielności lokalu jest aktem wiedzy potwierdzającym fakty znane organowi, a nie rozstrzygnięciem opierającym się na wykładni aktu prawa miejscowego. Wskazano także na ryzyko rozejścia się w czasie zgody rady gminy i zaświadczenia starosty oraz na konieczność stałego monitorowania uchwał rad gmin w powiatach złożonych z kilkunastu gmin. UMP, ZMP i ZGWRP postulowały jednak za przyjęciem rozwiązania powierzającego tę kompetencję staroście. W ramach kompromisu przyjęto postulat ZPP o przywróceniu obowiązku niezwłocznego informowania właściwego miejscowo starosty przez radę gminy o podjęciu uchwały, o której mowa w dodawanym art. 2a ust. 2. Projekt otrzymał pozytywną opinię Zespołu.

Uregulowanie praw do gruntów spółdzielni mieszkaniowych

Projekt ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe odpowiada na potrzebę uregulowania stanu prawnego gruntów, na których spółdzielnie wzniosły budynki mieszkalne bez trwałego tytułu prawnorzeczowego. ZPP za pośrednictwem mec. **Mateusza Jabłońskiego** postulował, aby zwolnienie z należności za bezumowne korzystanie z gruntu nie miało zastosowania w razie wydania ostatecznej decyzji odmownej. W odpowiedzi na zgłaszane apele, resort zdecydował się, aby w najnowszej wersji projektu umieścić postanowienie, zgodnie z którym od możliwości zwolnienia z opłat wyłączone zostaną przypadki, kiedy postępowanie zakończy się jego umorzeniem albo decyzją odmowną. Projekt uzyskał pozytywną opinię Zespołu.

Zbiory danych przestrzennych oraz dopuszczenie pojazdów do ruchu

Projekt rozporządzenia w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego, stanowiący wykonanie delegacji z art. 67b u.p.z.p. oraz projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu - dostosowujący przepisy do zmian w Prawie o ruchu drogowym wchodzących w życie 10 czerwca 2026 r. oraz do ustawy o doręczeniach elektronicznych - pozostawiono do opiniowania na posiedzenie plenarne KWRiST z uwagi na trwające jeszcze konsultacje publiczne.

Sprawy różne - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

W ramach spraw różnych Departament Dróg Publicznych Ministerstwa Infrastruktury przedstawił informacje o naborze wniosków w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na 2026 r. Z przedstawionych danych wynika, iż dostępna pula środków wyniosła 2,7 mld zł, co stanowiło pokrycie ogólnego zapotrzebowania na poziomie 62%. W ramach tych środków udzielono dofinansowania w odpowiedzi na 918 wniosków w odniesieniu do dróg powiatowych o łącznej wartości 1,2 mld zł oraz w odpowiedzi na 1081 wniosków w odniesieniu do dróg gminnych o łącznej wartości 1,5 mld zł. Omówiono również wniosek strony samorządowej w sprawie rozszerzenia źródeł finansowania Funduszu, w tym o część wpływów z opłaty paliwowej. Resort wskazał, że opłata paliwowa nie jest źródłem wystarczającym, a jej dalszy podział nie jest możliwy. Podniesiono także kwestię konieczności podjęcia działań w zakresie regulacji dotyczących zmian kategorii dróg publicznych, w szczególności w odniesieniu do dróg historycznie zaliczonych do kategorii dróg powiatowych, które nie odpowiadają obecnie ustawowym, funkcjonalnym i technicznym cechom tej kategorii.

ZPP postulował skreślenie przepisu uprzywilejowującego inwestycje OZE w procesie budowlanym

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagę do projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UC118), opracowanego przez Ministerstwo Klimatu

i Środowiska. Uwaga została przekazana w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

ZPP postulował skreślenie projektowanego przepisu dodającego do art. 33 Prawa budowlanego ust. 7 i 8, które w odniesieniu do wniosków o pozwolenie na budowę dla inwestycji OZE przekształcają dotychczasowy instrukcyjny termin czternastu dni na wezwanie do uzupełnienia braków formalnych w termin zawity. Brak wezwania w tym terminie miałby oznaczać spełnienie warunków formalnych wniosku.

ZPP wskazuje trzy zastrzeżenia wobec projektowanego rozwiązania.

Po pierwsze, nowelizacja uprzywilejowuje inwestycje OZE w procesie budowlanym, dopuszczając procedowanie wniosków niespełniających wymagań formalnych. Termin instrukcyjny z art. 33 ust. 6 Prawa budowlanego stałby się zawitym wyłącznie w kontekście inwestycji OZE, co wprowadza nieuzasadnione zróżnicowanie między inwestorami.

Po drugie, czternastodniowy termin przewidziany w Prawie budowlanym jest znacznie krótszy niż termin wymagany dyrektywą RED III, która nakłada na właściwy organ obowiązek potwierdzenia kompletności wniosku w ciągu 30 dni – w przypadku elektrowni w obszarach przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych – albo 45 dni w przypadku pozostałych elektrowni. ZPP wskazał, że projektodawcy w odniesieniu do innych procedur (art. 4 projektu dotyczący Prawa energetycznego, art. 6 dotyczący ustawy środowiskowej, art. 11 dotyczący Prawa wodnego) dostosowali terminy wezwań do uzupełnienia wniosków do wymogów dyrektywy, natomiast w odniesieniu do Prawa budowlanego termin ten pozostał krótszy niż wymagany dyrektywą.

Po trzecie, ZPP zwrócił uwagę na błąd wskazania właściwego organu: wnioski o pozwolenie na budowę składa się do organów administracji architektoniczno-budowlanej, a nie organów nadzoru budowlanego, jak wynikałoby z kontekstu projektowanego przepisu.

ZPP zgłosił uwagi do projektu nowelizacji rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków, opracowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zbędny obowiązek publikacji danych w portalach otwartych danych (§ 1 pkt 1 - § 40 ust. 11 rozporządzenia zmienianego)

ZPP postulował wykreślenie z projektowanego przepisu wymogu udostępniania zarchiwizowanych plików GML w portalach otwartych danych i zastąpienie go odwołaniem wyłącznie do portali internetowych oraz stron internetowych prowadzonych przez starostę.

Organizacja wskazała, że portal otwartych danych został utworzony w celu publikowania danych nieudostępnianych poprzez publicznie dostępne usługi sieciowe i ocenia dodatkowy obowiązek publikacji na tym portalu jako pozbawiony uzasadnienia merytorycznego. ZPP wskazał ponadto, że usługi sieciowe umożliwiają wybór dowolnego przestrzennie zakresu pobieranych danych, natomiast plik na portalu starosty publikowany jest w całości. Organizacja zwróciła również uwagę na pojawiające się ze strony Unii Europejskiej sugestie ograniczenia udostępniania dużej ilości informacji w otwartych portalach.

Obowiązek dostosowania rejestru cen nieruchomości dla starych transakcji (§ 2)

ZPP postulował jednoznaczne wyłączenie spod obowiązku dostosowania danych rejestru cen nieruchomości tych transakcji, które zostały wprowadzone do rejestru przed dniem 31 lipca 2021 roku, tj. przed wejściem w życie rozporządzenia z dnia 27 lipca 2021 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków, na podstawie przepisów niewymagających uzupełniania geometrii.

Organizacja wskazała, że projektowany przepis przewiduje m.in. wymagalność określenia geometrii działek ewidencyjnych i budynków, jednak obowiązek uzupełniania geometrii funkcjonuje dopiero od dnia 31 lipca 2021 roku. Pozyskanie geometrii dla działek lub budynków, które od czasu dokonania starszych transakcji zmieniły swoją geometrię, prowadzić będzie do publikacji niewłaściwych danych lub konieczności wykonywania dodatkowych operacji pozyskiwania geometrii archiwalnych. Dodatkowym problemem jest uzupełnienie geometrii dla obiektów, które w dniu transakcji nie posiadały geometrii określonej współrzędnymi ze względu na prowadzenie bazy ewidencji gruntów i budynków w postaci nieobiektowej, czyli analogowej lub hybrydowej. ZPP zaproponował konkretne brzmienie przepisu uwzględniające to wyłączenie.

Niezgodność schematów danych w zakresie numeru porządkowego adresu (załącznik nr 1)

ZPP wskazał na sprzeczność między schematem danych rejestru cen nieruchomości (RCN) a schematem ewidencji gruntów i budynków (EGiB) w odniesieniu do obiektu Adres. W schemacie RCN wprowadzono obligatoryjność numeru porządkowego, podczas gdy w schemacie EGiB numer porządkowy nie jest obligatoryjny. Skutkuje to wykluczeniem możliwości wykazywania adresów działek, które nie posiadają numeru porządkowego.

ZPP postulował zmianę w treści załącznika nr 1 poprzez dopisanie w rubryce „RCN_Adres", w wierszu „numerPorządkowy: CharacterString", oznaczenia „[0.1]", co wskazywałoby na nieobligatoryjność tego pola.

Ochrona zdrowia i polityka społeczna

ZPP zgłosił uwagi do projektu nowelizacji ustawy o pomocy społecznej

Związek Powiatów Polskich przedstawił swoje uwagi w ramach uzgodnień Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej, przygotowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zgłoszone przez ZPP stanowisko obejmowało szereg zastrzeżeń oraz propozycji zmian odnoszących się do regulacji dotyczących organizacji i realizacji usług opiekuńczych, w tym zakresu obowiązków nakładanych na jednostki samorządu terytorialnego, standardów realizacji usług oraz przepisów przejściowych.

Monitoring i ocena usług opiekuńczych

ZPP odniósł się do projektowanych przepisów art. 1 pkt 1 w związku z art. 1 pkt 2 lit. c, w zakresie dotyczącym monitorowania i oceny realizacji usług opiekuńczych. Projekt zakładał nałożenie na gminy obowiązku monitorowania i oceny tych usług, przy jednoczesnym upoważnieniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego do określenia w drodze rozporządzenia sposobu realizacji tego zadania.

Zdaniem ZPP, z projektowanych regulacji nie wynikało, na czym konkretnie ma polegać nowe zadanie ani w jakim zakresie jego realizacja zostanie określona w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy. Organizacja wskazała również na brak informacji dotyczących potencjalnych kosztów administracyjnych, jakie samorządy będą musiały ponieść w związku z realizacją tego obowiązku.

W związku z tym ZPP postulował, aby zakres nowego zadania, zasady jego realizacji oraz sposób wykonania zostały określone bezpośrednio w przepisach ustawy. W ocenie Związku zaproponowane rozwiązanie naruszało zasady przyzwoitej legislacji poprzez przeniesienie do rozporządzenia wykonawczego zdefiniowania zakresu zadania nakładanego na gminy. Jak podkreślał ZPP w rozporządzeniu nie mogą być regulowane sprawy, które stanowią przedmiot tzw. wyłączności ustawy.

Dodatkowy warunek dla osób realizujących usługi opiekuńcze

W odniesieniu do art. 1 pkt 2 lit. w zakresie art. 50 ust. 4a i 4b ustawy o pomocy społecznej, ZPP zaproponował uzupełnienie przepisów o dodatkowy warunek. Związek postulował wprowadzenie wymogu niefigurowania w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Jako uzasadnienie wskazano potrzebę ograniczenia przypadków nadużyć wobec osób korzystających z usług opiekuńczych.

Szkolenia opiekunów

ZPP zgłosił również uwagę do art. 1 pkt 2 lit. b projektu, odnoszącą się do dodawanego art. 50 ust. 4c ustawy. Organizacja zaproponowała nowe brzmienie przepisu, zgodnie z którym w przypadku nieukończenia szkolenia, o którym mowa w ust. 4a pkt 4, organizacja szkolenia należałaby do organizatora usług

opiekuńczych. Uzasadnieniem tej propozycji jest rozszerzenie w projekcie obowiązku posiadania szkolenia na opiekunów, którzy nie realizują usług sąsiedzkich.

Sprzeciw wobec regulacji rozporządzeniowych

W odniesieniu do art. 1 pkt 2 lit. c projektu ZPP wniósł o jego skreślenie. Związek podkreślił, że co do zasady sprzeciwia się regulowaniu standardów realizacji usług publicznych przez samorządy na poziomie rozporządzeń wykonawczych. Wskazano, że doświadczenia samorządów pokazują, iż takie rozwiązania prowadzą do nakładania dodatkowych zadań i obowiązków bez oszacowania kosztów ich realizacji oraz bez wskazania źródeł ich finansowania poprzez zwiększenie dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego.

ZPP zwrócił również uwagę, że brzmienie upoważnienia do wydania rozporządzenia daje ministrowi bardzo szerokie kompetencje do szczegółowego określania zasad realizacji usług opiekuńczych, w tym nawet minimalnej liczby godzin tych usług. Podkreślono, że realizacja usług opiekuńczych stanowi zadanie własne samorządu terytorialnego, a sposób jego wykonywania powinien być określony w ustawie.

Vacatio legis

W odniesieniu do art. 2 projektu ZPP wniósł o wprowadzenie co najmniej trzymiesięcznego *vacatio legis*. Organizacja wskazała, że projekt przewiduje nowe wymagania wobec osób realizujących usługi opiekuńcze, w tym obowiązek posiadania szkolenia z zakresu pierwszej pomocy. Zdaniem Związku brak jest racjonalnego uzasadnienia dla skrócenia okresu *vacatio legis* do jednego dnia.

Stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich w sprawie braku możliwości realizacji przez powiaty zadań z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy

21 stycznia 2026 roku Zarząd Związku Powiatów Polskich przyjął stanowisko w sprawie braku możliwości realizacji przez powiaty zadań z zakresu aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Stanowisko było reakcją na dramatyczne cięcia w finansowaniu powiatowych służb zatrudnienia w roku 2026. Środki na realizację form pomocy zostały obcięte o 44% w porównaniu z rokiem 2025 - z 3,1 miliarda złotych do zaledwie 1,7 miliarda złotych. Po odliczeniu obowiązkowego współfinansowania projektów EFS+ powiatom pozostaje jedynie około 680 milionów złotych na wszystkie działania aktywizacyjne, co w przeliczeniu na jedną osobę bezrobotną daje niecałe 850 złotych rocznie.

ZPP zwrócił uwagę, że problem nie wynika z braku środków w Funduszu Pracy - jego stan na koniec 2026 r. ma wynieść blisko 28 miliardów złotych, a same wpływy ze składek przekroczą 11 mld zł. Związek podkreślał

także konstytucyjny wymiar problemu: powiaty otrzymały w ramach reformy rynku pracy więcej zadań, ale znacząco mniej pieniędzy na ich realizację.

Stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich w sprawie konieczności podjęcia przez rząd natychmiastowych działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia

21 stycznia 2026 roku Zarząd Związku Powiatów Polskich podjął stanowisko w sprawie konieczności podjęcia przez rząd natychmiastowych działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia.

Dokument stanowił reakcję na działania oszczędnościowe instytucji centralnych wymierzone w szpitale powiatowe, w tym: obniżanie kontraktów ryczałtowych, wycofanie się z programu „Dobry posiłek w szpitalu" przy przerzuceniu kosztów na placówki, planowaną likwidację współczynników korygujących oraz opóźnienia w płatnościach za świadczenia nielimitowane.

Związek Powiatów Polskich wskazywał, że problemy szpitali nie wynikają z ich złego zarządzania, lecz z wielu systemowych dysfunkcji - od nieefektywnej podstawowej opieki zdrowotnej, przez wadliwą konstrukcję sieci szpitali, po niewdrożenie wyroku Trybunału Konstytucyjnego i brak adekwatnego poziomu składki zdrowotnej. Samorządowcy ostrzegają, że bez systemowych zmian szpitale powiatowe nieuchronnie popadną w zadłużenie prowadzące do paraliżu lokalnej służby zdrowia.

Stanowisko zawierało konkretne postulaty, w tym apel o uruchomienie wojewódzkich planów transformacji jako narzędzia koordynacji zmian strukturalnych oraz wezwanie do Premiera o podjęcie realnych działań naprawczych. ZPP deklaruje jednocześnie gotowość do współpracy przy poszukiwaniu optymalnych rozwiązań.

ZPP zaapelował do Prezydenta RP o rozszerzenie wniosku do Trybunału Konstytucyjnego

Związek Powiatów Polskich wystąpił do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Karola Nawrockiego z prośbą o rozszerzenie wniosku skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego w trybie kontroli następczej ustawy budżetowej. Organizacja domagała się zbadania zgodności art. 31 pkt 10 ustawy w części dotyczącej załącznika nr 13 tabela 10 (Plan finansowy Funduszu Pracy) Część A w zakresie zadania 2.1. Formy Pomocy z art. 167 ust. 1 Konstytucji RP.

Skala obniżenia środków

Związek Powiatów Polskich wskazuje, że w budżecie państwa na rok 2026 obniżono o 1,5 miliarda złotych (tj. o 40%) względem roku 2025 środki Funduszu Pracy na formy pomocy kierowane do osób bezrobotnych

i poszukujących pracy. Stało się tak pomimo uchwalenia nowej ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, której skutkiem jest m.in. zwiększenie liczby osób, które mogą skorzystać z usług powiatowych urzędów pracy.

Dodatkowe obciążenia dla powiatów

Organizacja podkreślała, że sytuację powiatowych urzędów pracy dodatkowo pogarsza fakt, iż znaczna część środków z tej części Funduszu Pracy kierowana jest na projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Skutkiem tego w niektórych województwach na realizację zadań z zakresu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy powiaty otrzymały 0 zł, a w pozostałych województwach środki zostały znacząco okrojone.

Uzasadnienie wniosku

Związek Powiatów Polskich stwierdził, że obecna sytuacja finansowa uniemożliwia wykonywanie przez powiaty powierzonych im do realizacji zadań w obszarze aktywizacji zawodowej.

Do pisma załączono stanowisko Zarządu Związku Powiatów Polskich oraz stanowisko Ogólnopolskiego Konwentu Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy podjęte w tej sprawie.

Szpitale powiatowe nie chcą umierać na kolanach - protest przed Ministerstwem Zdrowia

3 marca 2026 r. przed siedzibą Ministerstwa Zdrowia w Warszawie odbył się ogólnopolski protest zorganizowany przez Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele szpitali powiatowych z całej Polski, reprezentanci środowiska samorządowego oraz Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich **Andrzej Płonka**.

Protest rozpoczął się o godz. 12:00 przed gmachem resortu zdrowia przy ul. Miodowej 15 i trwał około dwóch godzin. Uczestnicy, wyposażeni w transparenty, czarne flagi oraz czarne wstążki - symbol sprzeciwu wobec dramatycznej sytuacji finansowej placówek - apelowali o natychmiastowe działania rządu na rzecz stabilizacji systemu finansowania szpitali powiatowych.

Manifestacja przebiegała pod hasłem: „*Szpitale powiatowe nie chcą umierać na kolanach*”.

Kulminacyjnym momentem protestu było przekazanie postulatów stronie rządowej. W imieniu Ministerstwa Zdrowia dokument odebrał **Tomasz Maciejewski**, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia, który wyszedł do zgromadzonych uczestników, aby przyjąć petycję adresowaną do Ministra Zdrowia oraz Prezesa Rady Ministrów.

Przekazane postulaty:

- ✓ Żądamy natychmiastowej zapłaty za udzielone pacjentom w 2025 r. świadczenia medyczne zarówno limitowane, jak i nielimitowane oraz wprowadzenia od 1 kwietnia br. miesięcznych płatności za wszystkie udzielane pacjentom świadczenia nielimitowane.
- ✓ Żądamy zapewnienia wyodrębnionego, pełnego, przejrzystego i trwałego finansowania skutków wzrostu wynagrodzeń z budżetu państwa dla wszystkich pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych, niezależnie od formy ich zatrudnienia.
- ✓ Żądamy natychmiastowego zaprzestania działań prowadzących do obniżania przychodów i rentowności szpitali powiatowych, w tym likwidacji bądź obniżenia współczynników korygujących 1,07 i 1,06.
- ✓ Żądamy bezzwłocznego urealnienia wycen świadczeń lub wprowadzenia nie wliczanych w procedury nowych wskaźników dla szpitali powiatowych I, II i III poziomu do czasu wdrożenia nowej, kompleksowej wyceny świadczeń zdrowotnych opartej na rzeczywistych kosztach udzielanych świadczeń.
- ✓ Żądamy przywrócenia odrębnego finansowania podwyższonego standardu żywienia dla pacjentów z coroczną waloryzacją stawki żywieniowej o wskaźnik inflacji, ze stawką wyjściową na poziomie minimum 28 zł/osobodzień z wyrównaniem od 1 stycznia br.
- ✓ Żądamy zwiększenia od 1 kwietnia br. kontraktów podmiotom, którym pomimo 100% realizacji w 2025 r. NFZ zaproponował ich obniżenie na 2026 r.

Kolejny etap działań ZPP

Demonstracja stanowiła kolejny krok po wcześniejszych działaniach Zarządu Związku Powiatów Polskich. Były one związane z przyjęciem stanowisk dotyczących dramatycznej sytuacji w systemie ochrony zdrowia. Protest przed Ministerstwem Zdrowia był zatem nie tylko wyrazem sprzeciwu wobec obecnej polityki finansowej, lecz także konsekwentnym elementem szerszych działań samorządów powiatowych na rzecz zapewnienia stabilności funkcjonowania szpitali.

Głos w obronie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców

Wystąpienia przedstawicieli szpitali oraz samorządowców jednoznacznie wskazywały, że obecny model finansowania prowadzi do systemowego osłabiania placówek powiatowych, które stanowią fundament zabezpieczenia zdrowotnego mieszkańców mniejszych miast i obszarów wiejskich.

Obecność Prezesa Zarządu ZPP **Andrzeja Płonki** oraz licznych reprezentantów samorządów powiatowych podkreśliła, że problem ma charakter nie tylko branżowy, lecz także ustrojowy - dotyczy stabilności realizacji zadań publicznych i bezpieczeństwa obywateli.

Organizatorzy zapowiedzieli dalsze działania w przypadku braku pilnych i konkretnych decyzji ze strony rządu. Jak podkreślano podczas protestu - stawką jest nie tylko kondycja finansowa szpitali, ale realny dostęp pacjentów do świadczeń zdrowotnych w całej Polsce.

Związek Powiatów Polskich wskazuje na konieczność wprowadzenia systemowego ładu w ochronie zdrowia

Związek Powiatów Polskich wystosował pismo do Minister Zdrowia **Jolanty Sobierańskiej-Grendy** w sprawie konieczności wprowadzenia systemowego ładu w ochronie zdrowia.

W liście wskazano, że doraźne działania naprawcze nie zastąpią długofalowej reformy opartej na rzeczywistych potrzebach zdrowotnych mieszkańców. ZPP postuluje m.in. wdrożenie modelu lokalnych centrów zdrowia oraz pilne rozwiązanie problemów finansowych szpitali powiatowych:

„System ochrony zdrowia - i jest to w naszej ocenie bezdyskusyjne - wymaga przede wszystkim przywrócenia elementarnego ładu organizacyjnego. Bez jego wprowadzenia kolejne działania interwencyjne nie pozwolą ani ustabilizować funkcjonowania systemu, ani zapewnić trwałej poprawy dostępności świadczeń dla obywateli. System ochrony zdrowia musi być organizowany przede wszystkim w odpowiedzi na potrzeby obywateli i pacjentów. To realne potrzeby zdrowotne mieszkańców powinny być podstawą do określenia struktury systemu, a nie odwrotnie. Dlatego kluczowym elementem budowania ładu w systemie ochrony zdrowia powinno być rzeczywiste wykorzystanie wojewódzkich planów transformacji.

Jeżeli plany istnieją jedynie w sensie formalnym, a nie wyznaczają rzeczywistych kierunków organizacji systemu, to w istocie oznacza, że realnych planów transformacji po prostu nie ma. Dlatego punktem wyjścia do wprowadzenia ładu w systemie powinno być stworzenie rzeczywistych, aktualnych i operacyjnych wojewódzkich planów transformacji, które w sposób jednoznaczny określą potrzeby zdrowotne mieszkańców oraz strukturę systemu zdolną te potrzeby zabezpieczyć. W naszej ocenie plany te powinny w szczególności dokonać wyraźnego rozdziału potrzeb zdrowotnych mieszkańców na dwa zasadnicze obszary. Pierwszy obszar obejmuje działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców w sytuacjach pierwszego kontaktu oraz w sytuacjach o charakterze kryzysowym. Chodzi tu o świadczenia podstawowe, reagowanie na nagłe zachorowania, wypadki, zdarzenia losowe czy inne sytuacje wymagające natychmiastowej interwencji systemu ochrony zdrowia. W tym obszarze mieszczą się przede wszystkim świadczenia realizowane przez podstawową opiekę zdrowotną oraz przez szpitale powiatowe - w szczególności w zakresie podstawowych oddziałów szpitalnych, takich jak choroby wewnętrzne, chirurgia ogólna, pediatria czy ginekologia i położnictwo […]. Drugi obszar potrzeb zdrowotnych obejmuje świadczenia wysokospecjalistyczne oraz zaawansowane leczenie wymagające wysokiego poziomu specjalizacji. Są to działania realizowane przez szpitale wysokospecjalistyczne. W tym obszarze naturalnym mechanizmem organizacyjnym pozostaje system ubezpieczeniowy funkcjonujący w Polsce poprzez Narodowy Fundusz Zdrowia. Rozdzielenie tych dwóch obszarów pozwoliłoby uporządkować strukturę systemu oraz przypisać poszczególnym jego segmentom jasno określone funkcje.

Jednocześnie warto podkreślić, że sprowadzanie odpowiedzialności za funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia na poziomie lokalnym wyłącznie do dyrektorów szpitali czy samorządowców jest uproszczeniem, które nie oddaje rzeczywistej złożoności problemu.

Niezależnie od konieczności wprowadzenia długofalowego ładu w systemie ochrony zdrowia istnieje szereg działań o charakterze bieżącym, które wymagają pilnego podjęcia. W szczególności konieczne jest zapewnienie takiego poziomu finansowania świadczeń, który odpowiada rzeczywistym potrzebom systemu i uwzględnia rosnące koszty jego funkcjonowania. Równie istotne jest zapewnienie stabilnych warunków organizacyjnych funkcjonowania podmiotów leczniczych, w tym utrzymanie odpowiedniego poziomu kontraktów, adekwatnych wycen świadczeń oraz instrumentów korygujących, które pozwalają uwzględnić specyfikę funkcjonowania poszczególnych podmiotów systemu. Do pilnych kwestii wymagających rozstrzygnięcia należą również m.in. ustabilizowanie systemu podwyżek dla pracowników podmiotów leczniczych, zasady finansowania posiłków dla pacjentów, funkcjonowanie współczynników korygujących w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, a także sposób rozliczania świadczeń nielimitowanych."

Związek Powiatów Polskich wnioskował o pilne omówienie finansowania ochrony zdrowia na plenum KWRiST

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o wprowadzenie do porządku obrad posiedzenia plenarnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego tematyki finansowania systemu ochrony zdrowia. Organizacja prosiła o zapewnienie udziału w posiedzeniu przedstawicieli kierownictwa Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Zdrowia.

Wynagrodzenia w systemie ochrony zdrowia – brak działań rządu

Związek Powiatów Polskich wskazywał, że fakt głębokiego kryzysu finansowego Narodowego Funduszu Zdrowia jest powszechnie znany. Skutki lekkomyślnie podejmowanych decyzji politycznych dotyczących zasad wynagradzania pracowników podmiotów leczniczych nie mają wpływu wyłącznie na NFZ, ale przerzucane są na podmioty lecznicze.

Niestety zamiast ograniczać szkody związane z wprowadzeniem ustawy, która drenuje środki na leczenie pacjentów, Rząd nie robi praktycznie nic w tej sprawie.

Brak perspektywy rozwiązania

Organizacja wskazywała, że oczywistym było od wielu miesięcy, iż odbywające się sporadycznie spotkania w ramach Trójstronnego Zespołu ds. Ochrony Zdrowia (przy Ministerstwie Zdrowia) nie przyczynią się do osiągnięcia kompromisu. Przedstawiciele strony społecznej od początku jasno deklarowali, że nie zgodzą się na jakiekolwiek zmiany w zakresie zasad waloryzacji wynagrodzeń.
Pomimo że kolejne podwyżki będą miały miejsce w lipcu 2026 r., do dzisiaj nie pojawił się nawet projekt ustawy dotyczący zmiany zasad realizacji podwyżek. Oczywistym jest, że nie będzie możliwe przepracowanie zmian ustawowych do tego czasu, natomiast niepokojące jest to, że Rząd zdaje się nie zauważać, że bez zmiany przepisów problem będzie narastał każdego kolejnego roku.

Szukanie oszczędności na pacjentach

Związek Powiatów Polskich wskazywał, że z obecnych działań podejmowanych przez MZ i NFZ wynika, iż problem tegorocznych podwyżek w systemie ochrony zdrowia będzie załatwiany kosztem pacjentów i świadczeniodawców.

Projekt zmian w rozliczaniu świadczeń

Już pojawiają się zapowiadane projekty zmian w zakresie zasad rozliczania świadczeń, jak chociażby projekty zarządzenia Prezesa NFZ zmieniającego zarządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna. W projekcie przewiduje się zmiany zasad finansowania oraz rozliczenia (w konsekwencji terminu zapłaty) nadwykonań w zakresie rozliczania części świadczeń z obszaru ambulatoryjnych świadczeń diagnostycznych kosztochłonnych.

Brak uzasadnienia merytorycznego

W uzasadnieniu do projektu zarządzenia nie pojawiły się żadne wyliczenia mające uzasadnić rażące zmniejszenie płatności za świadczenia nielimitowane. Rozwiązanie zaproponowane przez NFZ stoi w sprzeczności z art. 31n ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, który Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji przypisuje wydawanie rekomendacji w zakresie określania lub zmiany poziomu lub sposobu finansowania świadczenia gwarantowanego oraz realizację zadań związanych z określeniem taryf świadczeń.

Naruszenie przepisów o terminach płatności

Organizacja wskazała, że sztuczne przesunięcie terminu zapłaty przez NFZ za świadczenia stanowi naruszenie art. 8a i 11 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

W Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych wskazano, że Dyrektywa zakazuje nadużywania swobody zawierania umów na niekorzyść wierzyciela, poprzez traktowanie jako nadużycie stosowania warunków umów lub praktyk przysparzających dłużnikowi dodatkowej płynności finansowej na koszt wierzyciela.

Związek ze zdumieniem przyjął propozycje, z której wynikało, że z jednej strony podmiot leczniczy ma 60 dni na zapłatę za świadczone na jego rzecz usługi, a z drugiej będzie czekał w niektórych przypadkach kilkanaście miesięcy na zapłatę przez NFZ za zrealizowane świadczenia i to w znacznie obniżonej wysokości.

Konsekwencje dla pacjentów

Oczywistym jest, że proponowana regulacja ma zniechęcić świadczeniodawców do realizacji świadczeń nielimitowanych w obszarze diagnostyki obrazowej i endoskopii przewodu pokarmowego, co w konsekwencji ograniczy dostęp pacjentów do świadczeń. To z kolei, w kolejnych latach, przyczyni się do wzrostu kosztów udzielania świadczeń zwłaszcza w zakresie chorób onkologicznych. Organizacja wskazała, że trudno w takim działaniu szukać logiki.

Restrukturyzacja podmiotów leczniczych i program pożyczkowy BGK

Na ostatnim posiedzeniu Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST na pytanie strony samorządowej o zapowiadany program pożyczkowy z Banku Gospodarstwa Krajowego ze strony przedstawiciela Ministerstwa Zdrowia usłyszano, że MZ i BGK są gotowe do uruchomienia takiego programu, a pytanie w tej sprawie należy kierować do Ministerstwa Finansów.

Związek Powiatów Polskich chciałby zatem usłyszeć jednoznaczną informację ze strony rządowej, czy program w ogóle zostanie uruchomiony.

ZPP ostrzegał, że nowe zasady NFZ ograniczą dostęp do diagnostyki

Związek Powiatów Polskich przedstawił negatywną opinię wobec projektu Zarządzenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna.

Brak merytorycznego uzasadnienia

Związek Powiatów Polskich wskazał, że materiał skierowany do uzgodnień jest lakoniczny i nie pozwala na ustalenie, jakimi danymi ekonomicznymi kierował się autor projektu przyjmując współczynnik korygujący 0,4 do rozliczenia świadczeń objętych zwiększeniem kwoty zobowiązania. W rzeczywistości dokument zatytułowany „uzasadnienie" nie zawiera żadnego uzasadnienia, tylko stanowi jedynie literacki opis zaproponowanych rozwiązań.

Sprzeczność z celem współczynników korygujących

Zgodnie z §16 ust. 2 zd. 1 ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej Prezes Funduszu może ustalać współczynniki korygujące mające na celu w szczególności polepszenie jakości i zwiększenie dostępności udzielanych świadczeń.

Związek wskazał, że co prawda przepis ten określa otwarty katalog sytuacji, w których mogą być zastosowane współczynniki, niemniej z treści rozporządzenia Ministra Zdrowia wynika, że celem

prawodawcy było co do zasady zastosowanie współczynników w celu polepszenia jakości i zwiększenia dostępu do świadczeń.

Tymczasem proponowana w projekcie zarządzenia regulacja zmierza w dokładnie odwrotnym kierunku, tj. faktycznego ograniczenia dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej dla pacjentów i to w zakresach obejmujących diagnostykę obrazową i endoskopię.

Długofalowe konsekwencje

Związek ostrzegał, że takie ograniczenia w przyszłości przełożą się na:

- ✓ wzrost kosztów leczenia pacjentów, zwłaszcza pacjentów onkologicznych,
- ✓ wzrost wydatków w obszarze ubezpieczeń społecznych oraz rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- ✓ spadek dochodów z tytułu podatków dochodowych.

ZPP określił krótkowzroczność tak prowadzonej polityki zdrowotnej jako zdumiewającą.

Naruszenie kompetencji Agencji Oceny Technologii Medycznych

ZPP podkreślił, że prawo do stosowania przez Prezesa NFZ współczynników nie może być realizowane w oderwaniu od przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym w sposób naruszający kompetencje innych organów i instytucji oraz w sposób powodujący pośrednio ograniczenie prawa pacjentów w dostępności do świadczeń, do których dostęp co do zasady nie jest limitowany.

Wydawanie rekomendacji w sprawie określania lub zmiany poziomu lub sposobu finansowania świadczenia gwarantowanego oraz realizacja zadań związanych z określeniem taryf świadczeń należy do zadań Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Związek nie kwestionował potrzeby efektywnego wydatkowania środków na ochronę zdrowia, ale wskazywał, że jest różnica pomiędzy efektywnym wydatkowaniem środków a arbitralną zmianą zasad finansowania świadczeń nie popartą żadną analizą finansową.

Naruszenie przepisów o terminach płatności

ZPP wskazał, że zmiana terminów rozliczenia świadczeń z kwartalnych na roczne oczywiście narusza przepisy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Już obecne zastosowanie praktyki rozliczeń po kwartale oraz utrudnianie przez NFZ możliwości wystawiania faktur przez świadczeniodawców budzi wątpliwości. Tymczasem proponowana w projekcie zmiana idzie dużo dalej.

Argumentacja na podstawie Dyrektywy UE

Związek powołał się na motyw 3 Preambuły do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, w którym

prawodawca unijny wskazał, że „*opóźnienia w płatnościach mają negatywny wpływ na płynność finansową i komplikują zarządzanie finansami przedsiębiorstw*". ZPP przytacza także, że w motywie 17 wskazano, iż: „*Płatność dłużnika powinna być uważana za opóźnioną, a zatem uprawniającą do odsetek za opóźnienia w płatnościach, w przypadku gdy wierzyciel nie dysponuje należną kwotą w stosownym terminie, pod warunkiem że wypełnił swoje zobowiązania prawne i umowne*".

W motywie 28 Preambuły do Dyrektywy wskazano, że „*dyrektywa powinna zakazać nadużywania swobody zawierania umów na niekorzyść wierzyciela. W konsekwencji w przypadku gdy jakiś warunek w umowie lub praktyka dotyczące daty lub terminu płatności, stopy procentowej odsetek za opóźnienia w płatnościach lub rekompensaty za koszty odzyskiwania należności nie są uzasadnione warunkami przyznanymi wierzycielowi lub służą przede wszystkim temu, aby przysporzyć dłużnikowi dodatkowej płynności finansowej na koszt wierzyciela, może to zostać uznane za takie nadużycie*". Myśl ta znajduje rozwinięcie w art. 7 Dyrektywy poświęconym nieuczciwym warunkom umów i praktyk.

Stanowisko doktryny prawniczej

Na gruncie ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych w art. 8a wskazano, że strony transakcji handlowej nie mogą ustalać daty doręczenia faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi.

Związek powołał się na doktrynę prawniczą, która przyjmuje, że „*celem omawianej regulacji jest wyeliminowanie możliwości zawierania porozumień, które prowadziłyby do nadmiernego odsuwania w czasie doręczania faktury*".

ZPP konkluduje: skoro strony transakcji nie mogą ustalać daty doręczenia faktury lub przyjmować rozwiązań mogących służyć omijaniu rozwiązań przewidujących maksymalne terminy zapłaty, to tym bardziej takich rozwiązań nie może jednostronnie narzucać dłużnik, w tym przypadku NFZ.

Podstawa prawna do konsultacji

Uzasadniając udział w konsultacjach projektu zarządzenia, Związek Powiatów Polskich powołał się na art. 4 ust. 6 Europejskiej karty samorządu lokalnego (ratyfikowana umowa międzynarodowa), zgodnie z którym wspólnoty lokalne powinny być konsultowane, na ile to możliwe, w dogodnym czasie i we właściwy sposób, podczas procesów planowania i podejmowania decyzji we wszystkich bezpośrednio je dotyczących kwestiach.

Z art. 9 ust. 6 Karty wynika, że wspólnoty lokalne powinny być konsultowane we właściwy sposób, co do sposobów przydzielania im redystrybuowanych zasobów. Związek dodaje, że zgodnie z art. 10 Karty w wypełnianiu swoich uprawnień wspólnoty lokalne mają prawo do współpracy oraz do zrzeszania się, w ramach prawa, z innymi wspólnotami lokalnymi, by urzeczywistniać zadania interesu wspólnego.

ZPP przypomniał, że zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

Z art. 6 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej wynika, że samorząd realizuje zadania z zakresu zdrowia m.in. poprzez prowadzenie podmiotów leczniczych.

Nie ulega zatem wątpliwości, że projekt zarządzenia znacząco zmieniającego zasady finansowania świadczeń opieki zdrowotnej wprost odnosi się do zadań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony zdrowia, które są realizowane przez podległe im podmioty.

Kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

7 kwietnia 2026 r. odbyło się dodatkowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST. Spotkanie w całości poświęcone było projektowi ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Sieci Onkologicznej oraz niektórych innych ustaw (UD258), co do którego zakończyły się już konsultacje publiczne i opiniowanie.

Projektowany akt miał częściowo charakter doprecyzowujący, a częściowo deregulacyjny. Zmiany miały na celu doprowadzenie do zmniejszenia obowiązków sprawozdawczych, ujednolicenia standardów dokumentacji oraz cyfryzacji procesów, a co za tym idzie realnie zmniejszyć obciążenie administracyjne podmiotów leczniczych zakwalifikowanych do Krajowej Sieci Onkologicznej (KSO) przy jednoczesnym zachowaniu efektywności koordynacji opieki onkologicznej i monitorowania jakości tej opieki.

Projekt przewidywał się m.in.: wprowadzenie definicji „ciągłości opieki onkologicznej”; doprecyzowanie definicji „planu leczenia onkologicznego”; zniesienie obowiązku zapewnienia przez Specjalistyczne Ośrodki Leczenia Onkologicznego (SOLO) możliwości umawiania oraz zmiany terminu udzielania świadczeń opieki onkologicznej za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, a także obowiązku wdrożenia przez SOLO „infolinii onkologicznej”; zniesienie obowiązku monitorowania jakości opieki onkologicznej przez podmioty lecznicze pełniące w ramach KSO rolę Krajowego Ośrodka Monitorującego (KOM) i Wojewódzkiego Ośrodka Monitorującego (WOM) czy zmiany dotyczące rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej zrealizowanej w ramach Krajowej Sieci Onkologicznej z kartą DILO – nowe przepisy mają zapewnić wystawianie kart DILO wszystkim uprawnionym świadczeniobiorcom, a także kompletność zbierania danych niezbędnych do obliczenia wskaźników jakości opieki onkologicznej.

Związek Powiatów Polskich nie miał uwag do projektu. Ze strony samorządowej zastrzeżenia zgłosiły za pośrednictwem Związku Województw RP Urzędy Marszałkowskie Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Województwa Śląskiego. Dotyczyły one m.in. karty DILO, terminu na opracowanie planu naprawczego czy definicji „planu leczenia onkologicznego”. Żadna z tych uwag nie została uwzględniona przez Ministerstwo Zdrowia. Mec. **Joanna Trzaska** zwróciła się z prośbą o szersze uzasadnienie odrzucenia uwagi dotyczącej współpracy SOLO I z SOLO III.

Ostatecznie Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego zaopiniuje akt na dodatkowym posiedzeniu plenarnym poświęconym w całości systemowi ochrony zdrowia.

ZPP domagał się uzupełnienia wykazu dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przez lekarzy z państw trzecich

Związek Powiatów Polskich skierował do Ministerstwa Zdrowia pismo z prośbą o pilną zmianę komunikatu w sprawie wykazu dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego przez lekarzy i lekarzy dentystów z państw trzecich wykonujących zawód w trybie uproszczonym.

Kontekst sprawy

Od 2020 roku obowiązują w Polsce przepisy umożliwiające uproszczony dostęp do wykonywania zawodów lekarza i lekarza dentysty obywatelom tzw. państw trzecich. Na ich podstawie ponad pięć tysięcy medyków zasiliło polskie szpitale i poradnie, przyczyniając się do wzrostu dostępności świadczeń zdrowotnych. ZPP wskazuje, że lekarze ci, bardzo często wykonują zawód w obszarach deficytowych, zarówno w związku ze słabnącym zainteresowaniem ich wyborem przez polskich lekarzy (chirurgia ogólna, choroby wewnętrzne, medycyna ratunkowa, pediatria), jak i dużym zapotrzebowaniem (anestezjologia i intensywna terapia, medycyna rodzinna).

Organizacja odnotowała, że przepisy regulujące system uproszczonego dostępu wielokrotnie podlegały zmianie, a od 2024 roku - w kierunku ograniczającym lub utrudniającym podjęcie pracy w Polsce. ZPP przywołuje zmianę wprowadzoną ustawą z dnia 15 maja 2024 roku o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, która nałożyła na lekarzy i lekarzy dentystów z państw trzecich - zarówno tych, którzy uzyskali już zgodę na wykonywanie zawodu w Polsce, jak i tych, którzy mieli o nią wystąpić - obowiązek znajomości języka polskiego na poziomie biegłości językowej co najmniej B1. Lekarze, którzy uzyskali prawo wykonywania zawodu przed wejściem w życie tej nowelizacji, zobowiązani są do przedłożenia stosownego dokumentu do dnia 1 maja 2026 roku pod rygorem utraty prawa wykonywania zawodu.

Istota problemu

ZPP uznał sam obowiązek potwierdzenia znajomości języka polskiego za uzasadniony. Zastrzeżenia organizacji dotyczyły natomiast wykazu dokumentów, którymi lekarz może się posłużyć w celu wykazania tej znajomości, publikowanego przez Ministra Zdrowia w Biuletynie Informacji Publicznej. ZPP ocenił ten wykaz jako niekompletny i znacząco utrudniający wywiązanie się z ustawowych zobowiązań. Wskazał przy tym, że wykaz wprowadzono w sposób niepodlegający konsultacjom publicznym, co wyeliminowało możliwość szerszej debaty i zgłoszenia uwag.

Zgodnie z komunikatem Ministra Zdrowia z dnia 24 października 2024 roku dokumentami poświadczającymi znajomość języka polskiego na poziomie co najmniej B1 są: wynik egzaminu przeprowadzanego przez Naczelną Radę Lekarską (ZPP zaznacza, że weryfikuje on poziom B2, a więc wyższy od wymaganego), świadectwo dojrzałości uzyskane po egzaminie w języku polskim, świadectwa zdania wybranych egzaminów lekarskich przeprowadzanych w języku polskim, dokument potwierdzający znajomość języka polskiego na poziomie B1 lub wyższym wydany po złożeniu z wynikiem pozytywnym egzaminu z języka polskiego jako

obcego przeprowadzonego przez podmiot uprawniony z główną siedzibą na terytorium Polski oraz dokument potwierdzający nabycie obywatelstwa polskiego.

Zarzut pominięcia egzaminu TELC

ZPP wskazał, że w wykazie zabrakło uznawanego w obrocie prawnym egzaminu TELC (The European Language Certificates), który stanowi międzynarodowy system certyfikatów potwierdzających znajomość języków obcych, w tym polskiego jako obcego, na poziomach A1–C2 według skali CEFR. Egzaminy TELC są organizowane przez licencjonowane ośrodki, w tym uniwersytety i szkoły językowe, i sprawdzają praktyczne umiejętności słuchania, czytania, pisania i mówienia.

ZPP podkreślił dostępność tego egzaminu: odbywa się on kilka razy w miesiącu, z możliwością zwiększenia liczby terminów przez ośrodki egzaminacyjne. Dla porównania organizacja wskazała, że w 2025 roku odbyły się jedynie cztery sesje egzaminacyjne przeprowadzane przez ośrodki z listy podmiotów uprawnionych.

Organizacja wskazała, że egzamin TELC uznawany jest jako wiarygodne źródło potwierdzające znajomość języka polskiego/obcego w takich obszarach jak:

- ✓ szkolnictwo wyższe: rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 2025 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach, które uwzględnia TELC jako dokument potwierdzający znajomość języka polskiego na poziomie co najmniej B2;
- ✓ procedury pobytowe rezydenta UE: rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 maja 2023 roku, które rozszerzyło katalog dokumentów uznawanych w postępowaniu o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE o certyfikaty TELC na poziomie B1;
- ✓ system edukacji: rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 roku w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, które wskazuje TELC jako jeden z egzaminów potwierdzających kwalifikacje do nauczania języków obcych w polskich szkołach.

Żądanie i jego zakres

ZPP zwrócił się z prośbą o pilną zmianę komunikatu w sprawie ogłoszenia wykazu dokumentów poświadczających znajomość przez lekarzy i lekarzy dentystów języka polskiego minimum na poziomie B1 poprzez uwzględnienie egzaminu telc GmbH, WBT Weiterbildungs-Testsysteme GmbH (TELC), w terminie umożliwiającym posłużenie się certyfikatem tego egzaminu w okręgowych izbach lekarskich do 1 maja 2026 r.

Organizacja zaznaczyła, że wielu lekarzy i lekarzy dentystów posiada zdany egzamin TELC z uwagi na konieczność legalizacji pobytu poprzez uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego, co po zmianie wykazu umożliwiłoby im kontynuację zatrudnienia i wykonywania zawodu w Polsce.

ZPP rozszerzył wniosek na analogiczną sytuację osób wykonujących zawody pielęgniarki i położnej, wnosząc o odpowiednie skorygowanie wykazu dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego dla tych zawodów. Organizacja przestrzegła przed utratą przez podmioty lecznicze zaadaptowanej

i zweryfikowanej kadry medycznej, która często ma decydujący wpływ na ciągłość udzielania świadczeń, zwłaszcza w mniejszych ośrodkach.

ZPP negatywnie ocenił projekt ustawy o koordynacji opieki długoterminowej

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych, opracowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. ZPP podtrzymał negatywną ocenę ogólną projektu, wyrażoną już na etapie konsultacji publicznych. Organizacja oceniła, że projekt nie rozwiązuje problemu braku powiązania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej w zakresie opieki długoterminowej, przerzucając skutki braku aktywności administracji rządowej w tym obszarze na samorządy powiatowe - bez zapewnienia im odpowiednich narzędzi, kompetencji do podejmowania skutecznych interwencji i źródeł finansowania.

ZPP wskazał, że wdrażanie ustawy, której koszt po stronie samorządów wyniesie - według ostrożnych szacunków - powyżej 100 milionów złotych rocznie, a która nie przyniesie realnych efektów poza wzrostem biurokracji, nie może zyskać jej poparcia. Organizacja z dezaprobatą odnotowała, że projekt zawiera skrajnie nierzetelną Ocenę Skutków Regulacji, co jest - w jej ocenie - powtarzającym się problemem w projektach z obszaru polityki społecznej. Odniesienie do zapisów decyzji wykonawczej KPO dotyczącej kamienia milowego ZPP uznaje za niewystarczające uzasadnienie dla procedowania tak niedopracowanego projektu.

Uwagi szczegółowe

Art. 4 - zakres wyłączenia

ZPP ocenił zakres wyłączenia przewidzianego w art. 4 jako zbyt szeroki. Wskazuje, że przepis jest wzorowany na art. 100 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, jednak autorzy projektu pominęli, że tamten przepis funkcjonuje w kontekście całego art. 100 tej ustawy – dotyczącego postępowania w sprawie przyznania konkretnych świadczeń konkretnym osobom – i ma na celu ochronę informacji o osobie korzystającej z pomocy społecznej.

Art. 5 ust. 2 - legislacja życzeniowa

ZPP podtrzymał uwagę zgłoszoną na etapie konsultacji publicznych, że przepis ma charakter legislacji życzeniowej. Organizacja ocenia odpowiedź KPRM na tę uwagę jako ogólną i nieodnoszącą się do meritum. ZPP wniósł o jednoznaczne wskazanie: kto jest adresatem przepisu, kto odpowiada za kompleksową i skoordynowaną realizację usług oraz jakie narzędzia, wynikające z projektowanej ustawy lub innych aktów prawnych, mają służyć realizacji wskazanego celu.

Art. 7 i 8 - brak finansowania nowych zadań

ZPP podtrzymał uwagę dotyczącą nakładania na samorządy nowych zadań bez zapewnienia środków finansowych na ich realizację, co dotyczy w szczególności samorządów powiatowych. Organizacja wnosi o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

- ✓ Gdzie w OSR zostały oszacowane koszty realizacji zadania po stronie gmin i powiatów oraz jakie jest ich źródło finansowania, w tym koszty organizacyjne?
- ✓ W jaki sposób z budżetu państwa mają być transferowane środki do powiatów na wynagrodzenia koordynatorów, a także gdzie w projekcie ustawy zawarto przepis określający zasady, terminy i wysokość przekazywanych środków?
- ✓ W jaki sposób oszacowano czas pracy koordynatorów, skoro z OSR wynika, że we wszystkich powiatach i miastach na prawach powiatu przyjęto wymiar 0,5 etatu – niezależnie od tego, czy powiat liczy mniej niż 20 tys. mieszkańców, czy ponad 1,9 mln?
- ✓ Gdzie w OSR uwzględniono koszty tzw. trzynastego wynagrodzenia czy nagród jubileuszowych?
- ✓ Dlaczego w stosunku do szacowaniu kosztów nowych etatów w KPRM zastosowano odmienną metodologię szacowania kosztów pracy i szacowania zapotrzebowania na nowe etaty?

ZPP stwierdził, że odpowiedzi KPRM na uwagi w tym zakresie były nieodpowiednie merytorycznie, i podkreślił, że pracownicy PCPR i MOPR nie pracują nieodpłatnie, obieg korespondencji generuje koszty, a do kosztów realizacji zadań należy zaliczyć również materiały biurowe i wyposażenie stanowisk pracy.

Art. 9 - organizacja zadania

ZPP podkreślił, że jeśli już wyznaczać koordynatora, to należy wskazać jednostkę organizacyjną realizującą zadanie, a nie kierownika tej jednostki. Organizacja zwróciła ponadto uwagę, że skoro zadanie ma być realizowane jako zadanie własne samorządu, powinien mieć on swobodę wyboru struktury organizacyjnej jego realizacji. ZPP powołał się na przykład zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności, które mogą funkcjonować w strukturze starostwa, PCPR lub jako samodzielna jednostka.

Art. 10 i kolejne - brak narzędzi koordynacji

ZPP podtrzymał uwagę, że koordynator nie będzie dysponował narzędziami niezbędnymi do faktycznej koordynacji opieki długoterminowej, oceniając odpowiedź KPRM jako ponownie nieodnoszącą się do meritum. Organizacja wniosła o precyzyjną odpowiedź na następujące pytania:

- ✓ Jakie narzędzia ma koordynator w przypadku braku odpowiedzi od adresata wystąpienia w terminie wskazanym w art. 10 ust. 2 oraz jaka jest sankcja za brak odpowiedzi?
- ✓ Jakie konsekwencje ponosi podmiot leczniczy POZ w przypadku braku realizacji zadania z art. 13 ust. 3 i co koordynator ma uczynić z pozyskaną informacją?
- ✓ Co w sytuacji, gdy POZ nie będzie zainteresowany podjęciem współpracy z koordynatorem (art. 16 ust. 3)?
- ✓ Jakie narzędzia będzie miał koordynator w przypadku zidentyfikowania ograniczeń w dostępności usług i świadczeń opieki długoterminowej, np. długiego czasu oczekiwania na miejsce w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub braku takich miejsc na terenie powiatu?
- ✓ Czy podmioty, do których koordynator będzie kierował rekomendacje i wnioski, będą zobowiązane do podjęcia działań, np. NFZ w kontekście zwiększenia liczby miejsc w zakładach opiekuńczo-leczniczych?
- ✓ Czy powstanie narzędzie informatyczne do gromadzenia i wymiany informacji, o których mowa w art. 10 pkt 3 oraz art. 32, czy też koordynator będzie samodzielnie kompilował dane otrzymywane od różnych podmiotów w różnych formatach?

Art. 13 - brak sankcji za brak współpracy POZ

ZPP zapytał ponownie, jakie konsekwencje spotkają podmiot POZ w przypadku braku współpracy, o której mowa w art. 13. Wskazał ponadto na praktyczny problem: co w sytuacji, gdy pacjent zmienił miejsce zamieszkania i w rzeczywistości nie korzysta z usług przychodni, choć nadal figuruje na liście aktywnej wybranego lekarza POZ.

Art. 18 - sprawozdawczość

ZPP podtrzymał uwagę dotyczącą nadmiernie szerokiego zakresu sprawozdania. Wskazał, że ogólność pojęć stosowanych w projekcie spowoduje nieporównywalność gromadzonych danych, a PCPR-y są już obciążone dużą liczbą sprawozdań resortowych i statystycznych. Organizacja podtrzymała wniosek, by wzór sprawozdania był określony w rozporządzeniu, i sprzeciwia się regulowaniu tej kwestii wytycznymi publikowanymi w BIP, które nie stanowią źródła prawa i dają dowolność w zakresie kształtowania szczegółowości dokumentu.

Rozdział 5 - bon senioralny

ZPP negatywnie ocenił odejście od ustawowej regulacji bonu senioralnego na rzecz czasowych programów rządowych. Zdaniem organizacji takie rozwiązanie nie przyczynia się do budowania trwałych rozwiązań w polityce społecznej, a może doprowadzić do zmniejszenia liczby miejsc opieki długoterminowej prowadzonej w innych formach, których szybkie odtworzenie w przypadku zakończenia programu może okazać się niemożliwe.

Art. 23, 27, 48 ust. 1 pkt 2 - brak limitu wydatków budżetowych

ZPP wskazał wewnętrzną niespójność projektu: z treści przepisów wynika, że Rada Ministrów powinna przyjmować program bonu senioralnego każdorazowo na trzy kolejne lata, jednak w OSR przyjęto, że bon będzie funkcjonował jedynie przez pierwsze 2,5 roku obowiązywania ustawy. Organizacja zakwestionowała brak określenia w projekcie ustawy limitu wydatków budżetu państwa w perspektywie dziesięcioletniej. ZPP wskazał na art. 50 ust. 1b zd. 1 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że w przypadku projektów ustaw, które przewidują obowiązywanie przepisów w okresie krótszym niż 10 lat budżetowych, maksymalne limity wydatków, o których mowa w ust. 1a, określa się na ten okres. Tymczasem, jak podkreślał ZPP, z przedstawionego projektu ustawy wynika, że rozdział 5 nie będzie miał ograniczenia czasowego jego obowiązywania.

Art. 48 - brak limitu wydatków JST

ZPP wskazał, że projekt nie zawiera zapisów wymaganych przez art. 50 ust. 1a pkt 2 ustawy o finansach publicznych, tj. brakuje szacowania limitu wydatków jednostek samorządu terytorialnego w związku z nałożeniem na nie nowych zadań.

Związek Powiatów Polskich wsparł protest podmiotów leczniczych

Związek Powiatów Polskich aktywnie włączył się w ogólnopolską akcję protestacyjną „Czarny tydzień", organizowaną przez Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych. Wezwał wszystkie powiaty i miasta na prawach powiatu do solidarnego udziału w tym wydarzeniu.

Kryzys systemowy, nie lokalny

Szpitale powiatowe funkcjonują dziś w modelu, który nie zapewnia im stabilności finansowej. Rosnące koszty, niewystarczające przychody z kontraktów z NFZ, narastające zadłużenie i utrata płynności finansowej, to rzeczywistość, z którą mierzy się dziś znaczna część podmiotów leczniczych w całej Polsce. Dane jednoznacznie wskazują, że nie mamy do czynienia z incydentalnymi trudnościami poszczególnych placówek, lecz z głębokim kryzysem systemowym o zasięgu ogólnokrajowym.

Źródłem tego kryzysu są decyzje podejmowane na poziomie centralnym: sposób wyceny świadczeń, zasady kontraktowania, regulacje płacowe, nakładanie nowych obowiązków bez zapewnienia adekwatnego finansowania. To te decyzje - a nie błędy zarządzających szpitalami czy organów tworzących - determinują obecną kondycję systemu ochrony zdrowia.

Samorządy nie mogą być buforem systemowym

Samorządy powiatowe, jako organy tworzące dla szpitali powiatowych, zmuszone są dziś do finansowania strat podmiotów leczniczych kosztem innych zadań publicznych - zadań, na realizację których również nie ma wystarczających środków. Przejmują w ten sposób konsekwencje decyzji, na które nie mają żadnego realnego wpływu. Taki model jest niesprawiedliwy i długofalowo niemożliwy do utrzymania.

Stawką jest bezpieczeństwo pacjentów

Skutki kryzysu nie dotykają wyłącznie instytucji - ich ostatecznym adresatem są pacjenci. Ograniczenia dostępności świadczeń, wydłużające się kolejki, zamykanie oddziałów, pogłębiające się problemy kadrowe - to bezpośrednie konsekwencje systemowej niewydolności finansowania ochrony zdrowia w Polsce.

ZPP wezwał do działania

ZPP zaapelował do wszystkich samorządów powiatowych o aktywne włączenie się w akcję „Czarny tydzień" oraz o podejmowanie działań informacyjnych na poziomie lokalnym. Tylko zmasowane, wspólne działanie całego środowiska samorządowego może przynieść realną zmianę.

Jednocześnie wezwał Premiera i Rząd RP do niezwłocznego podjęcia konkretnych działań naprawczych - adekwatnych do skali kryzysu i odpowiedzialnych wobec milionów pacjentów korzystających ze szpitali powiatowych w całej Polsce.

Konferencja prasowa ZPP i OZPSP o sytuacji w ochronie zdrowia

22 kwietnia 2026 r. w Warszawie odbyła się wspólna konferencja prasowa Związku Powiatów Polskich oraz Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Szpitali Powiatowych poświęcona trudnej sytuacji szpitali

powiatowych. Konferencja odbyła się w ramach ogólnopolskiej akcji protestacyjnej „Czarny tydzień" (20-24 kwietnia 2026 r.), mającej na celu zwrócenie uwagi na konieczność pilnych zmian systemowych w ochronie zdrowia. W trakcie spotkania zwrócono uwagę m.in. na ograniczoną dostępność świadczeń, wydłużające się kolejki, problemy kadrowe i zamykanie oddziałów. Wydarzeniu towarzyszyło hasło „*Szpitalne łóżko poczeka, choroba nie*", podkreślające rosnące zagrożenie dla bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów wynikające z pogarszającej się sytuacji szpitali powiatowych.

Organizatorzy podkreślali, że skala wyzwań finansowych, organizacyjnych i kadrowych w podmiotach leczniczych wymaga zdecydowanej reakcji na poziomie centralnym, a rządzący powinni niezwłocznie podjąć konkretne działania naprawcze - adekwatne do skali kryzysu.

Chory system

Na wstępie Prezes OZPSP **Waldemar Malinowski** zapewnił, że odbywająca się akcja protestacyjna nie szkodzi pacjentom, choć to właśnie oni są adresatami jej komunikatu. – *Chciałbym jeszcze raz podkreślić, że protest nie dotknie pacjentów, i na tym etapie absolutnie nie dotyka. Naszym celem było zwrócenie większej uwagi pacjentów na to, że ich szpital powiatowy może zniknąć z mapy powiatu. Sytuacja finansowa szpitali powiatowych na dzień dzisiejszy wygląda fatalnie* – tłumaczył.

O tym jak dramatyczny jest to stan świadczyć ma relacja placówek m.in. z dostawcami usług, dla których to szpitale powiatowe stały się nieprzewidywalnym partnerem. To z kolei zaczyna przekładać się na realną opiekę medyczną.

– *Mamy jeden szpital w Skarżysku-Kamiennej, który jednak nie otrzymał od dostawców bardzo ważnych leków na program lekowy w zakresie leczenia stwardnienia rozsianego. Pacjenci musieli szukać innego ośrodka. Jeżeli załamie się rynek dostaw do szpitali powiatowych - do jednego, do drugiego, do trzeciego - to szpitale przestaną leczyć. Jak przestaną leczyć, nie będą miały zdolności leczenia, to praktycznie wyłączają się z rynku* – mówił **Waldemar Malinowski**.

Prezes OZPSP przypomniał także, że jego organizacja oraz Związek Powiatów Polskich od kilku lat propagują ideę Lokalnego Centrum Zdrowia opierającego się na bezwzględnej współpracy Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Ambulatoryjnej Opieki Szpitala oraz szpitala. Jak dotąd nie było jednak zgody politycznej na wdrożenie tego typu rozwiązania.

– *Zakładaliśmy, że cała diagnostyka w powiecie powinna być skoncentrowana w tym centrum medycznym, bo szpitale mają sprzęt pozyskany ze środków unijnych, mają laboratoria, mają pracownie endoskopowe i te świadczenia wykonywane w szpitalu gwarantują to, że jeżeli pacjent zgłosi się na SOR, Izbę Przyjęć do nocnej i świątecznej opieki, pacjent przychodząc gdziekolwiek do szpitala, a lekarz wpisując jego PESEL, widzi wszystkie badania, które zawsze miał wykonane w danym ośrodku powiatowym, gdzie by one nie były pobrane. I to była nasza idea – próba koordynacji opieki nad pacjentem i dostosowanie szpitali powiatowych do potrzeb medycyny powiatowej* – mówił.

Waldemar Malinowski podkreślał także konieczność przeniesienia akcentu dyskusji z sytuacji pojedynczych szpitali na wadliwość całego systemu ochrony zdrowia. – *Nie mówi się o systemie. My mówimy tylko o szpitalnictwie. A to jest bardzo błędne myślenie, dlatego że pacjent w tej chwili nie umie znaleźć się w tym systemie. Stworzyliśmy tak przeregulowany system, że pacjent nie ma szans odnaleźć się i znaleźć drogi leczenia swojej choroby* – przekonywał.

Prezes OZPSP odniósł się także do powszechnej narracji, zgodnie z którą to dyrektorzy szpitali i starostowie są odpowiedzialni za złą sytuację placówek, przypominając, że to nie oni ustalają zasady. – *Mówimy, nie mamy pieniędzy, ale nikt nie mówi o zmianie koszyków. A my pamiętamy takie czasy, kiedy to lekarz przychodził do pracy i mówi: "Panie doktorze, ale po co pan ten sprzęt kupuje? Bo ja nie będę z tego korzystał". „Kupuję dlatego, że jest w koszyku i NFZ bez tego nie zakontraktuje świadczenia". My nie mamy żadnej woli, my nie zarządzamy, my administrujemy pracą szpitali. (...) obciążanie nas winą za wszystko jest trochę nieuczciwe.*

Na konferencji nie mogło zabraknąć również wątku dotyczącego obronności. Zdaniem OZPSP szpitale nie są przygotowane na ewentualne działania wojenne w naszym kraju.

– *Z jednej strony Ministerstwo Zdrowia mówi: "Za dużo jest łóżek, absolutnie szpitali jest za dużo" i tak dalej, po czym przyjeżdża wojsko i mówi: "Brakuje kilka tysięcy łóżek w województwie". I raczej się zgadzamy z nimi, bo gdyby, nie daj Boże, nastąpiły gdziekolwiek jakieś działania wojenne, kryzysowe, to rozproszenie szpitali powiatowych jest atutem, nie centralizacja w poszczególnych miejscach. Więc naszym argumentem, jeżeli chodzi o obronność, jest rozproszenie. I to pokazaliśmy w walce z COVID-em. (…) I naszym zdaniem powinna zafunkcjonować nowa ustawa o działalności leczniczej, która reguluje poszczególne zakresy, zbliżona do skoordynowanej opieki na poziomie powiatu, która na pewno przyniesie duże efekty i uproszczenie systemu maksymalnie jak się da, a nie jego komplikowanie* – mówił **Waldemar Malinowski**.

W czasie wydarzenia Prezes ZPP **Andrzej Płonka** podziękował przybyłym na spotkanie przedstawicielom mediów i wskazał, że samorządy nie mogą ponosić odpowiedzialności za konsekwencje decyzji systemowych, na które nie mają realnego wpływu, a które bezpośrednio odbijają się na zdrowiu pacjentów.

– *Proszę Państwa, bardzo Wam dziękuję, że tu jesteście, bo - powiem szczerze - strasznie nam ciężko jest przebić się przez materię, żeby dotrzeć do mieszkańców. (…) Cała narracja w Ministerstwie Zdrowia od pewnego czasu jest taka, iż winni tego, co się dzieje w szpitalach, są starostowie, są dyrektorzy szpitali* - wyznał. - *(…) Dzisiaj w kosztach szpitala płace to jest ponad 80%. Jak to powiedzieć? Jaka to nasza wina, jeżeli decyzje zapadają poza nami w Zespole Trójstronnym, Ministerstwie Zdrowia, rządzie tego kraju, a potem Sejmie - oczywiście i musimy je wykonać w czasie, który mamy na wykonanie. Różnymi drogami do nas przychodzą środki finansowe. Raz są większe, raz mniejsze. Nigdy nie są do końca kompletne. W związku z czym dosypujemy do systemu (...). A jak nie dosypujemy, to oczywiście zadłużają się szpitale.*

Andrzej Płonka zadał również kłam rozpowszechnionej opinii jakoby powiaty były przeciwne podwyżkom wynagrodzeń dla pielęgniarek. – *Chcę wyraźnie z tego miejsca powiedzieć, że żaden powiat nie jest przeciwny temu, że panie pielęgniarki mają zarabiać godne pieniądze. My mówimy, że dzisiaj zarabiają godnie, ale jeżeli mają zarabiać lepiej, to o tym stanowi rząd tego kraju. My mówimy o sytuacji zupełnie*

odmiennej. Jeżeli mamy dać środki finansowe na podwyżki, to dajmy je nie z worka Narodowego Funduszu Zdrowia, a z budżetu państwa. I jak państwo (...) chce pieniądze przeznaczać na podwyżki, jak najbardziej daje. Bo rozumiem, jest umowa, jest ustawa, tak musi się dziać. Zabierając te środki z worka Narodowego Funduszu Zdrowia, pomniejszamy środki na lecznictwo, na leki, na całą politykę lekową. I tych środków nie mamy tam, gdzie trzeba je dołożyć – wyjaśnił.

Prezes ZPP skrytykował także postawę resortu zdrowia. – *(…) Dzisiaj narracja, być może ucieka od odpowiedzialności Ministerstwa Zdrowia. Przez całe lata, idzie w kierunku: „no ktoś na końcu ten rachunek będzie musiał zapłacić. Najlepiej skierować ich do powiatów, bo oni i tak nic nie mogą się odezwać, nie mogą strajkować, nie mogą nic powiedzieć, mają zapłacić, a jak padną, no to restrukturyzacja może dosięgnąć również powiatu. Przecież to jest prosta rzecz". Za nie swoje grzechy, za nie swoje błędy, za brak odpowiedzialności na tej linii frontu zostajemy my, i z tym się nie zgadzamy. Jest to nieuczciwe w tym kraju, tak nie powinno być. Jeżeli mowa o dialogu, mowa o tym, że mamy ze sobą rozmawiać, to mówmy Polakom, tak jak jest, uczciwie* – zaapelował.

Szpitale na smyczy NFZ

W czasie konferencji Dyrektor ZOZ Strzyżów **Paweł Pikul** przypomniał o opublikowanym niedawno raporcie Związku Powiatów Polskich pt. „Szpitale powiatowe w kryzysie – analiza sytuacji finansowej w roku 2025", obrazującego sytuację ekonomiczno-finansową podmiotów leczniczych.

Badanie obejmowało dane dotyczące 163 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz 44 spółek prawa handlowego, dla których organem prowadzącym lub właścicielskim jest powiat bądź miasto na prawach powiatu. Przeprowadzona analiza doprowadziła do jednoznacznego wniosku: szpitale powiatowe funkcjonują w modelu, który nie zapewnia im stabilności finansowej. Rosnące koszty, brak pokrycia wydatków przychodami, narastające zadłużenie i utrata płynności tworzą mechanizm, który z roku na rok pogłębia kryzys.

Jak wynika z raportu, szpitale powiatowe uzależnione są od środków NFZ, które stanowią prawie 94% przychodów netto ze sprzedaży. Brak zróżnicowania źródeł finansowania czyni placówki podatnymi na decyzje płatnika publicznego oraz zmiany w taryfikacji świadczeń.

Koszty działalności operacyjnej badanych szpitali powiatowych przekroczyły w 2025 roku 30,8 mld zł, z czego największą część stanowiły: wynagrodzenia wraz z pochodnymi (48,8%) oraz usługi obce (30,5%). To pokazuje jak silna jest presja na wydatki związane z zatrudnieniem personelu w tych placówkach oraz jak niewielki margines pozostaje na elastyczne zarządzanie działalnością leczniczą, w tym podejmowanie decyzji inwestycyjnych, czy związanych z poprawą jakości i standardu usług świadczonych na rzecz pacjentów.

Przychody nie pokrywają kosztów działalności - łączna strata netto badanych podmiotów wyniosła ponad 1,26 mld zł, a strata ze sprzedaży przekroczyła 1,86 mld zł. Prawie 91% szpitali wykazało stratę operacyjną na działalności podstawowej. Dane te wskazują na pogorszenie sytuacji podmiotów względem poprzedniego roku.

Zobowiązania wymagalne ma aż 125 spośród 207 szpitali, mimo że jednostki sektora finansów publicznych nie powinny generować takich zaległości. Ich obecność to dowód na chroniczne niedofinansowanie systemu.

Prawie 79% szpitali wykazuje płynność bieżącą poniżej bezpiecznego progu 1,5, a 60% - płynność szybką poniżej 0,5, co oznacza utratę zdolności do regulowania krótkoterminowych zobowiązań.

ZPP wniósł o wyjaśnienie wymogu opinii o celowości inwestycji cyfrowych w ochronie zdrowia

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczącej Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, pismo z wnioskiem o uzupełnienie porządku obrad posiedzenia Zespołu zaplanowanego na 24 kwietnia 2026 roku.

Przedmiot wniosku

ZPP wniósł o uwzględnienie w punkcie spraw różnych posiedzenia Zespołu kwestii dotyczącej wymogu uzyskania opinii o celowości inwestycji, o której mowa w art. 95d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla Inwestycji D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia, realizowanej w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

Istota problemu

ZPP wskazał, że z regulaminu konkursu D1.1.2 nie wynikało, aby uzyskanie opinii stanowiło warunek uzyskania dofinansowania. Organizacja zaznacza, że w innych konkursach organizowanych w ramach KPO, dotyczących inwestycji bezpośrednio związanych z udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej, taki wymóg był wprost stawiany w zasadach konkursów. Tymczasem z pisma zastępcy Dyrektora Departamentu Analiz i Strategii z dnia 3 lutego 2026 roku wynika, że opinie o celowości inwestycji były wymagane również dla inwestycji D1.1.2.

ZPP wskazał ponadto, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 95d ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych opinia jest wymagana dla inwestycji innej niż określona w pkt 1, jeżeli dotyczy wykonywania działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń Z brzmienia tego przepisu, jak i z dalszych przepisów tej ustawy wynika, że intencją wprowadzenia ww. przepisu było objęcie opiniowaniem planowanych inwestycji bezpośrednio dotyczących udzielania świadczeń opieki zdrowotnej.

ZPP krytycznie o projekcie nowelizacji ustawy o pomocy społecznej

Związek Powiatów Polskich zgłosił obszerne uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw, przygotowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. ZPP wskazał m.in. na zagrożenia dla ochrony danych osobowych, błędną definicję deinstytucjonalizacji, nieczytelną ocenę skutków regulacji oraz przepisy grożące pozbawieniem osób potrzebujących realnej pomocy.

Ochrona danych osobowych i błędy legislacyjne

ZPP stoi na stanowisku, że proponowana zmiana art. 2 ust. 2 (art. 1 pkt 1) ustawy o pomocy społecznej powinna zostać skreślona lub zmodyfikowana. W opinii Związku należy pozostawić przepis w dotychczasowym kształcie. Jak wskazał ZPP, proponowana zmiana może być odczytywana jako próba wprowadzenia podstawy prawnej do wymiany informacji o potrzebach oraz pomocy udzielonej konkretnym osobom. Stanowienie tak ogólnych przepisów blankietowych jest sprzeczne z Rozporządzeniem ogólnym o ochronie danych osobowych.

Poważne zastrzeżenia ZPP budzi również definicja deinstytucjonalizacji. Zdaniem Związku proponowana definicja deinstytucjonalizacji jest nie do zaakceptowania. Proces deinstytucjonalizacji powinien zmierzać do tego, aby zapewnić osobom potrzebującym wsparcia formy pomocy adekwatne do ich potrzeb. Zaproponowana definicja stawia opiekę instytucjonalną w opozycji do wsparcia na poziomie społeczności lokalnej. Pobocznie ZPP zwrócił uwagę, że rosnąca liczba miejsc w opiece długoterminowej stacjonarnej w sektorze ochrony zdrowia wskazuje na odwrotny trend niż ten, który zaprezentowało MRPiPS w projekcie.

Plan rozwoju usług społecznych – problematyczny instrument

Regulacje dotyczące lokalnego planu rozwoju usług społecznych (art. 1 pkt 8 – dodawany art. 16 c) wymagają, zdaniem ZPP, zasadniczych korekt. Związek zaproponował m.in. wskazanie, który organ JST przyjmuje plan (sugestia, aby był to organ wykonawczy), zastąpienie wymogu porozumienia konsultacjami oraz skreślenie ust. 5 – nakładającego obowiązek ujęcia planu finansowego w wieloletniej prognozie finansowej (WPF).

ZPP ostrzegał, że umieszczenie w WPF planu finansowego dla planu rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji może ograniczyć możliwość szybkiego reagowania na zmieniające się potrzeby mieszkańców lub dostępność środków (np. fundusze unijne, projekty, granty). Proces deinstytucjonalizacji jest trudny do precyzyjnego zaplanowania finansowo (zmieniająca się liczba beneficjentów, koszty usług środowiskowych). Błędne założenia w prognozie mogą powodować konieczność częstych zmian WPF, co jest formalnie uciążliwe i czasochłonne.

Dostęp do domów pomocy społecznej – przepisy absurdalne

ZPP zgłosiło również uwagi do zmiany art. 54 (art. 1 pkt 26 lit. a i b), regulującego dostęp do domów pomocy społecznej (DPS). Związek ocenił, że literalne brzmienie proponowanych przepisów jest absurdalne,

wymaga bowiem wyczerpania przez gminę co najmniej trzech wskazanych w proponowanych przepisach form pomocy nawet jeżeli z uprzedniej oceny sytuacji osoby, która złożyła wniosek o skierowanie do domu pomocy społecznej, wynika, że żadna z proponowanych form wsparcia nie pozwoli na zapewnieniu tej osobie odpowiedniego poziomu wsparcia.

ZPP zaznaczył równocześnie, że popiera wprowadzenie rozwiązań mających na celu rozwój opieki świadczonej w środowisku lokalnym, niemniej jednak ich wdrażanie nie może odbywać się w sposób, który może pozbawić osobę wymagającą wsparcia realnej pomocy. Z uwagi na wysokie koszty pobytu w DPS, do tych placówek kierowane są osoby w stanie zdrowia wymagającym zapewnienia całodobowej opieki. Nie są to decyzje wydawane w sposób pochopny czy nadmiarowy.

Nadzór ministra

ZPP wniósł o skreślenie dodawanego art. 23a (art. 1 pkt 14), nakładającego na ministra nowe kompetencje nadzorcze. W ocenie Związku niepoważna jest propozycja, aby w 38-milionowym państwie wprowadzać tego typu regulacje, zwłaszcza, że przepis nie określa jakie kompetencje miałby minister w zakresie „konieczności natychmiastowego reagowania". Tego typu inicjatywy ZPP odbiera jako próbę budowania PR-u przez ministrów na taniej sensacji. Nie taka jest i powinna być rola ministrów.

Nierzetelna ocena skutków regulacji

W ocenie Związku OSR w zakresie skutków finansowych przygotowany jest nierzetelnie. Oczywistym jest, że wejście w życie niektórych przepisów będzie powodowało wzrost wydatków po stronie JST (np. szybki wzrost wydatków na zapewnienie dodatkowych miejsc w mieszkaniach wspomaganych, koszty wdrożenia planowanych standardów niektórych usług), wzrost kosztów funkcjonowania pieczy zastępczej.

Drugie kwietniowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

24 kwietnia 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazło się 9 punktów.

Z inicjatywy ZPP

W rezultacie wniosku Związku Powiatów Polskich o przedstawienie informacji przez Ministerstwo Zdrowia nt. stanu prac nad projektem dot. stwierdzania zgonów (koronera), głos zabrała Dyrektor Departamentu Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia **Anna Baumann-Popczyk**.

– Jeśli chodzi o Ustawę o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz innych niektórych ustaw, to ze względu na złożoność zagadnień, których ten projekt dotyka, trwały dosyć długo uzgodnienia i opiniowanie oraz konsultacje publiczne tej ustawy. Obecnie jesteśmy po konferencji uzgodnieniowej oraz dość licznych

uzgodnieniach roboczych, w szczególności z MSWiA, z GUS-em, z CeZ-em czy też z PUODO. Obecnie pracujemy nad dostosowaniem OSR-u do kwestii, które były podnoszone przez wojewodów w zakresie kosztów, które są związane z obsługą zadań, które będą wynikały z tego projektu ustawy w zakresie funkcjonowania urzędowego lekarza do spraw stwierdzania zgonów. Ten temat był takim trochę tematem przewodnim właśnie tej konferencji uzgodnieniowej, dlatego też obecnie jesteśmy na etapie dostosowania OSR-u w zakresie tych uwag, jak również pracujemy razem z Centrum e-Zdrowia, ponieważ jest tam kwestia elektronizacji karty zgonu, karty urodzenia, gdzie również musimy doprecyzować OSR w tym obszarze. Natomiast w planach mamy to, aby do końca kwietnia przekazać państwu i przedłożyć projekt ustawy – zapowiedziała Dyrektor.

Związek Powiatów Polskich wystosował także wniosek o omówienie tematyki związanej z wymogiem uzyskania opinii o celowości inwestycji, o której mowa w art. 95d ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla Inwestycji D1.1.2 Przyspieszenie procesów transformacji cyfrowej ochrony zdrowia poprzez dalszy rozwój usług cyfrowych w ochronie zdrowia, realizowanych w KPO. Regulamin konkursu nie wymagał posiadania opinii o celowości inwestycji, projekty są w trakcie realizacji. Z kolei od lutego trwa wymiana korespondencji pomiędzy departamentami Ministerstwa na temat tego czy opinia ta jest wymagana czy też nie. Sprawa jest o tyle istotna, że od jej rozstrzygnięcia zależy potencjalne rozliczenie otrzymanych środków, a także ewentualna odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych przez dyrektorów szpitali/samorządów w przypadku wkładów na sfinansowanie podatku VAT.

Ponieważ odpowiedzi udzielane w czasie posiedzenia przez przedstawicieli Ministerstwa nadal budziły wątpliwości, strona samorządowa zwróciła się z wnioskiem o udzielenie przez Minister Zdrowia pisemnej odpowiedzi na przedstawione pytanie do końca kolejnego tygodnia.

Opinia negatywna

Najwięcej emocji wzbudził punkt dotyczący projektu ustawy o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych (UD326), który m.in. wprowadza przepisy dotyczące ustanowienia programu rządowego w zakresie rozwijania i zapewniania usług wsparcia osobom, które ukończyły 65. rok życia, jako świadczenia niepieniężnego, zwanego „bonem senioralnym".
Uwagi do projektu zostały zgłoszone przez Związek Powiatów Polskich, Unię Metropolii Polskich oraz Związek Województw RP.

ZPP podtrzymał negatywną ocenę ogólną projektu ustawy wyrażoną już na etapie konsultacji publicznych; zgłosił także uwagi szczegółowe. Zdaniem Organizacji projekt nie rozwiązuje problemu braku powiązania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej w zakresie opieki długoterminowej, przerzucając skutki braku aktywności administracji rządowej w tym zakresie na samorządy powiatowe, bez zapewnienia odpowiednich narzędzi, kompetencji do podejmowania skutecznych interwencji i źródeł finansowania.

W ocenie ZPP, zapisy decyzji wykonawczej KPO w zakresie realizacji kamienia milowego nie stanowią wystarczającego powodu do zaopiniowania niedopracowanego projektu aktu prawnego, a wdrażanie ustawy, której koszt będzie wynosił powyżej 100 milionów zł rocznie (wedle ostrożnych szacunków) po stronie samorządów i która nie przyniesie żadnych efektów, poza wzrostem biurokracji nie może zyskać poparcia.

Organizacja z dezaprobatą odnotowała także, że po raz kolejny projekty z obszaru szeroko rozumianej polityki społecznej zawierają skrajnie nierzetelną ocenę skutków regulacji.

Ostatecznie Zespół zarekomendował negatywną opinię do projektu.

Inne sprawy w porządku obrad

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie rejestru endoprotezoplastyk (MZ DER 1804). Akt zastąpi rozporządzenie z 2019 r.

Głównym celem projektowanego rozporządzenia jest wdrożenie rozwiązań o charakterze deregulacyjnym, które umożliwią podmiotom obowiązanym raportowanie jedynie niezbędnych do funkcjonowania rejestru danych i identyfikatorów, eliminując przy tym obowiązek raportowania tych danych, których dalsze przetwarzanie jest niecelowe oraz nie charakteryzujące się wartością statystyczno-analityczną.

Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu:

- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego (MZ 1858).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag do projektu. Głównym celem aktu jest skrócenia czasu obsługi zgłoszeń przekazywanych do dyspozytorni medycznych z Centrów Powiadamiania Ratunkowego.

- ✓ rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie systemu zarządzającego trybami obsługi pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym (MZ 1863).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag do projektu. Celem aktu jest dostosowanie rozporządzenia do zmian w systemie TOPSOR, czyli Trybu Obsługi Pacjenta w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym, (funkcjonalności systemu, nazewnictwa) oraz uwzględnienie postępu technologicznego. Na podmioty lecznicze nałożono obowiązek: wykonywania kopii bezpieczeństwa danych przetwarzanych na poziomie lokalnym w TOPSOR; dwustronnej komunikacji systemu teleinformatycznego podmiotu leczniczego, w którego strukturach funkcjonuje SOR, z aktualną wersją aplikacji TOPSOR, zgodnie z dokumentacją techniczną udostępnioną przez administratora TOPSOR; dostosowania systemu teleinformatycznego podmiotu leczniczego, w którego strukturach funkcjonuje SOR, do aktualnej wersji aplikacji TOPSOR, w terminie 9 miesięcy od dnia udostępnienia dokumentacji technicznej z opisem zmian w systemie zarządzającym TOPSOR.

- ✓ rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wykazu państw, których obywatele posiadający zezwolenie na pracę nie są uprawnieni do wykonywania pracy w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach ruchu bezwizowego (98 w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Strona samorządowa nie zgłaszała uwag do projektu. Zgodnie z aktem, do wykonywania pracy w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach ruchu bezwizowego nie będą uprawnieni obywatele Boliwariańskiej Republiki Wenezueli, Republiki Gruzji oraz Republiki Kolumbii.

W ocenie projektodawców, w odniesieniu do obywateli tych państw, ruch bezwizowy jest w sposób systemowy wykorzystywany niezgodnie z jego przeznaczeniem, w szczególności do podejmowania pracy zarobkowej, z pominięciem obowiązujących wymogów prawnych. Skutkuje to wysoką skalą nielegalnego pobytu i zatrudnienia, rozwojem szarej strefy, destabilizacją rynku pracy oraz wzrostem liczby przypadków wyzysku i handlu ludźmi. Projekt został skierowany również do prac Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST.

W porządku obrad znalazł się projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (MZ 1841). Akt jest rozpatrywany również przez Zespół ds. Energii, Klimatu i Środowiska. Na spotkaniu **Anna Kamińska** z GIS-u przedstawiła odpowiedzi na uwagi OPOS-u do projektu. Strona rządowa zapowiedziała wystąpienie do KWRiST z wnioskiem o upoważnienie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska do wydania opinii wiążącej.

W przypadku projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (MZ 1883), Ministerstwo Zdrowia zadeklarowało, że na posiedzeniu plenarnym KWRiST odpowie na pytanie postawione przez mec. **Bernadetę Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich dotyczące tego, czy w Ocenie Skutków Regulacji do projektu może zostać wskazane, że wprowadzenie tego rozporządzenia nie będzie skutkowało zmniejszeniem wyceny świadczeń.

ZPP ponowił wniosek o uwzględnienie egzaminu TELC w wykazie dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przez medyków

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego pismo z wnioskiem o włączenie do porządku obrad najbliższego posiedzenia Zespołu tematu potwierdzania znajomości języka polskiego na poziomie B1 przez osoby wykonujące zawód lekarza, lekarza dentysty, pielęgniarki lub położnej.

Kontekst sprawy

ZPP wskazał, że na podstawie art. 30 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 15 maja 2024 roku o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, osoby wykonujące zawód lekarza, lekarza dentysty, pielęgniarki lub położnej zostały zobowiązane do przedłożenia odpowiednio właściwej okręgowej radzie lekarskiej albo okręgowej radzie pielęgniarek i położnych dokumentu poświadczającego znajomość języka polskiego do dnia 1 maja 2026 roku pod rygorem utraty prawa wykonywania zawodu. Wykaz dopuszczalnych dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego na poziomie B1 został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia.

Dotychczasowe działania ZPP i odpowiedź resortu

ZPP poinformował, że w dniu 16 kwietnia 2026 roku zwrócił się do Ministerstwa Zdrowia z wnioskiem o uzupełnienie wykazu dokumentów o egzamin TELC (The European Language Certificates) - międzynarodowy system certyfikatów potwierdzających znajomość języków obcych, w tym polskiego jako obcego, na poziomach A1-C2 według skali CEFR. Organizacja wskazała wówczas na zalety tego egzaminu: jego szeroką uznawalność przez pracodawców i uczelnie w Europie, weryfikację praktycznych umiejętności językowych oraz dostępność - egzamin odbywa się kilka razy w miesiącu.

Dla porównania ZPP wskazało, że w 2025 roku przeprowadzono jedynie cztery sesje egzaminacyjne przez ośrodki z listy podmiotów uprawnionych.

W odpowiedzi z dnia 8 maja 2026 roku dyrektor Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych z Ministerstwa Zdrowia lakonicznie poinformował, że resort nie planuje modyfikacji wykazu dokumentów, nie przedstawiając żadnego uzasadnienia tego stanowiska.

Wniosek

ZPP, wskazał na brak uzasadnienia stanowiska resortu oraz istotne znaczenie sprawy z punktu widzenia funkcjonowania podmiotów leczniczych, wniósł o uwzględnienie tej kwestii w punkcie spraw różnych posiedzenia Zespołu i oczekuje szczegółowego wyjaśnienia tematu przez Ministerstwo Zdrowia.

ZPP zgłasza zastrzeżenia do projektu rozporządzenia w sprawie oddziałów specjalnych w podmiotach leczniczych

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Niepełna Ocena Skutków Regulacji

ZPP wniósł o doprecyzowanie OSR poprzez wskazanie: rzeczywistej skali orzekania środków leczniczych i środków tymczasowych przez sądy dla nieletnich, opartej na oficjalnych danych Ministerstwa Sprawiedliwości, oraz liczby uczniów posiadających odpowiednie skierowania; a także sposobu wykazania dzieci, które miałyby trafić do nowych oddziałów we wrześniu 2026 roku, w sytuacji braku takich danych.

Organizacja wskazała, że informacje te są niezbędne do oszacowania liczby oddziałów, jakie miałyby zostać otwarte. Samorządy nie wiedzą, czy będą miały do czynienia z jednostkowymi przypadkami czy lawinowym wzrostem liczby uczniów wymagających umieszczenia w odrębnych oddziałach. ZPP zaznaczył, że niepewność co do sposobu weryfikowania liczby uczniów może doprowadzić do dużych i kosztownych

problemów ewidencyjnych. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między JST, szkoły przyszpitalne podają średnią liczbę uczniów z poprzedniego okresu funkcjonowania, co oznacza, że dane służące do podziału potrzeb oświatowych w 2027 roku będą pochodzić z okresu, w którym nowy rodzaj oddziału jeszcze nie będzie funkcjonował.

Brak finansowania nowych zadań

ZPP ocenił twierdzenie o braku skutków finansowych po stronie jednostek samorządu terytorialnego jako całkowicie nieuzasadnione i sprzeczne z realiami funkcjonowania placówek przyszpitalnych oraz z uzasadnieniem samego projektu. Organizacja wniosła o wyznaczenie dodatkowej wagi na uczniów nowych oddziałów.

ZPP wskazał, że projektodawca nie informuje o sposobach finansowania nowych zadań ani o podstawach ewentualnych wyliczeń. Samorządy będą musiały ponosić koszty organizacji oddziałów w okresie przejściowym, przed 2027 rokiem. Organizacja wskazała ponadto, że dwie i niewielkie wagi dedykowane szkołom przyszpitalnym nie nadążają za rosnącymi kosztami ich funkcjonowania, do których powiaty już obecnie „dokładają" setki tysięcy złotych rocznie.

Niejednoznaczność przepisu o obligatoryjności tworzenia oddziałów

ZPP wskazał, że zapis o organizowaniu oddziałów „wyłącznie" dla określonych uczniów wymaga doprecyzowania. Z przepisu, jego kontekstu i uzasadnienia projektu nie wynika jednoznacznie, czy projektodawcy chodzi tyko o niektóre podmioty udzielające dzieciom i młodzieży świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki psychiatrycznej lub leczenia uzależnień, czy wszystkich szkół zorganizowanych w podmiotach leczniczych, co wynika z literalnego brzmienia przepisu. Organizacja wskazała, że wątpliwości te mogą prowadzić do uruchamiania oddziałów bez faktycznego zapotrzebowania, a w konsekwencji do nieracjonalnego gospodarowania środkami publicznymi.

Luka między obowiązkiem organizacyjnym a finansowaniem

ZPP wskazał, że po wejściu rozporządzenia w życie organy prowadzące będą musiały niezwłocznie wyodrębnić oddziały i zorganizować odpowiednią kadrę, podczas gdy finansowanie miałoby być zapewnione dopiero w późniejszym okresie i na podstawie danych obarczonych dużym ryzykiem błędu. Organizacja oceniła, że tworzenie nowych obowiązków organizacyjnych po stronie JST przy braku finansowania na etapie tworzenia oddziałów narusza ogólną zasadę odpowiedniego udziału jednostek samorządu terytorialnego w kdochodach publicznych, wynikającą z art. 167 Konstytucji RP.

ZPP sprzeciwia się automatycznym sankcjom finansowym za braki w systemie CER

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagę do projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, opracowanego przez

Ministerstwo Zdrowia. Uwaga została przekazana w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwaga dotyczyła §1 pkt 2. ZPP wniósł o wycofanie się z proponowanych przepisów, ewentualnie o znaczące wydłużenie vacatio legis oraz wprowadzenie zmian wykluczających możliwość natychmiastowego wstrzymania płatności dla podmiotów leczniczych.

Organizacja wskazała, że system Centralnej Ewidencji Rezerwacji (CER) jest w fazie ciągłego usprawniania i wymaga poprawek organizacyjno-technicznych po stronie Centrum e-Zdrowia. Podmioty lecznicze zgłaszają m.in. problemy techniczne w zakresie wyznaczania terminów przez system CER, na które nie mają żadnego wpływu. W sytuacji zgłoszenia przez podmioty lecznicze szczegółowych problemów, często uzyskiwane są informacje, że system wymaga zmian. Powyższe oznacza, że stosowanie sankcji przez NFZ dotyczy systemu informatycznego, który nie jest w pełni dopracowany przez jednostkę podległą Ministrowi Zdrowia, a na powstałe problemy podmioty lecznicze w dużej mierze nie mają wpływu.

ZPP wskazał na dwie zasadnicze wady projektowanych przepisów.

Po pierwsze, projektowane przepisy przewidują, że NFZ będzie dokonywał wstrzymania płatności nawet w sytuacji, gdy nieprzekazanie danych do systemu wynikało z przyczyn leżących po stronie jednostki podległej Ministrowi Zdrowia lub z przyczyn niezależnych od podmiotu leczniczego, w tym spowodowanych siłą wyższą. Błędy API, przerwy w dostawie internetu czy awarie serwerów centralnych będą bowiem automatycznie generować raporty o „nieprzekazaniu harmonogramu".

Po drugie, wstrzymywanie płatności ma odbywać się automatycznie, bez przeprowadzania jakiegokolwiek postępowania wyjaśniającego przyczyny nieprzekazania danych do systemu.

ZPP wskazał, że sankcja powinna być nakładana wyłącznie w sytuacji uporczywego i zawinionego nieprzekazywania harmonogramów, dopiero po uprzednim wezwaniu do usunięcia uchybień w terminie umożliwiającym ich usunięcie, a nie automatycznie „na bieżąco” na podstawie informacji generowanej przez system.

Organizacja postulowała ponadto, że skoro państwo buduje scentralizowany system informatyczny CER, powinien on automatycznie blokować możliwość wielokrotnych zapisów na to samo świadczenie przez tego samego świadczeniobiorcę.

Ustrój samorządu, obszary miejskie i metropolitalne

Związek Powiatów Polskich o obowiązkowych służbowych e-mailach dla radnych i urzędników

Związek Powiatów Polskich zajął negatywne stanowisko wobec propozycji zawartych w petycji (P11-51/25), która dotyczy obowiązkowego posiadania i udostępniania adresów służbowych poczty elektronicznej

urzędników i radnych. Opinię w tej sprawie organizacja przedstawiła w odpowiedzi na pismo przewodniczącego Komisji Petycji Senatu RP z 26 listopada 2025 roku.

Zakres propozycji

Według Związku Powiatów Polskich petycja, poprzez brzmienie proponowanego art. 25c ustawy o samorządzie gminnym, sugerowała nie tylko obowiązkowe zakładanie skrzynek mailowych radnym gminnym, ale również ujawnianie służbowych adresów poczty elektronicznej każdego pracownika samorządowego gminy. Organizacja zwróciła uwagę, że kwestia ta została pominięta w ekspertyzie Kancelarii Senatu.

Argumenty przeciwko propozycji

Wykroczenie poza definicję informacji publicznej

Związek Powiatów Polskich wskazał, że służbowa poczta elektroniczna to kwestia wewnętrznej organizacji pracy danego urzędu, która pozostaje poza możliwością uznania jej za informację publiczną. W uzasadnieniu przywołano wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 23 lutego 2018 roku, zgodnie z którym sprawa publiczna oznacza przejaw działalności podmiotów ukierunkowany na wypełnianie określonych zadań publicznych, co nie jest tożsame z każdym przejawem aktywności tych podmiotów, w tym aktywnością związaną z wewnętrzną organizacją ich funkcjonowania.

Obciążenia organizacyjne

Obowiązek ujawniania adresów e-mail pracowników gminy wiązałby się z dużym nakładem pracy oraz koniecznością stałej kontroli aktualności takiej bazy danych. W dużych miastach na prawach powiatu, takich jak Warszawa, Łódź czy Wrocław, oznaczałoby to konieczność obsługi kilku tysięcy adresów.

Związek zwrócił również uwagę, że proponowany przepis mógłby być interpretowany jako nakładający obowiązek dla gmin jako takich, a nie tylko urzędów. Ustęp 1 stanowi bowiem, że to „gmina" udostępnia służbowe adresy e-mail. W konsekwencji znacząco zwiększałoby to liczbę osób objętych regulacją, gdyż należałoby ją rozumieć jako obejmującą każdego pracownika zatrudnionego przez gminę, w tym również pracowników administracji szkół.

Istota mandatu wolnego radnego

Organizacja podkreśliła, że głównym celem Petycji zdaje się być obowiązkowe ujawnienie adresów poczty elektronicznej radnych. Budzi to olbrzymie wątpliwości w kontekście charakteru sprawowanej funkcji przez takie osoby. Mandaty radnych, podobnie zresztą jak senatorów czy posłów, są wolne. Oznacza to, że to od danego radnego zależy sposób ich wykonywania. Choć z ustaw ustrojowych wynika obowiązek utrzymywania stałej więzi z mieszkańcami, to od samego radnego musi zależeć sposób utrzymywania tej

więzi, w tym sposoby kontaktu z mieszkańcami. Narzucanie ustawowego obowiązku korzystania z określonego kanału kontaktu narusza tę autonomię.

Obecny stan prawny nie zakazuje natomiast zakładania skrzynek e-mail dla radnych w domenie gminy czy powiatu. Wykorzystywane są one m.in. do przesyłania radnym materiałów na posiedzenia komisji lub samej rady. Ustawa nie zakazuje też ujawnienia takiego adresu przez samego radnego – jest to wyłącznie uprawnienie radnego, które oddaje charakter sprawowania przez niego mandatu.

Niejasności prawne

Związek wskazał na potencjalne problemy interpretacyjne dotyczące statusu wiadomości wpływającej na skrzynkę radnego. Pytania dotyczą tego, czy taka wiadomość byłaby skierowana do organu, czy pozostawałaby wiadomością prywatną, oraz czy radny musiałby sprawdzać taką pocztę regularnie i potwierdzać wpływ wiadomości. Pojawiają się również wątpliwości dotyczące przetwarzania i ochrony danych osobowych.

Zagrożenia bezpieczeństwa

Jak wskazał Związek obowiązkowe udostępnienie adresów służbowych wszystkich pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach obsługujących organy JST oraz jednostkach organizacyjnych łączy się z szeregiem potencjalnych ryzyk i niebezpieczeństw. Do najważniejszych z nich należą: paraliż organizacyjny jednostek w wyniku zalewu wiadomości niemających związku z zakresem obowiązków pracownika, zwiększone ryzyko ataków phishingowych i złośliwego oprogramowania, próby przełamywania systemów informatycznych przez wrogie w stosunku do Państwa Polskiego podmioty państwowe, utrudnienie realizacji podstawowych zadań publicznych przez konieczność obsługi dużej liczby wiadomości o charakterze masowym lub obraźliwym, przerzucanie odpowiedzialności za filtrację i obsługę korespondencji z poziomu instytucji na pojedynczych pracowników oraz kierowanie korespondencji do niewłaściwych komórek organizacyjnych.

Istniejące rozwiązania

Związek przypomniał, że wnoszenie podań i pism drogą elektroniczną w toku procedur administracyjnych jest obwarowane konkretnymi warunkami określonymi w art. 63 ust. 1 Kodeksu postępowania administracyjnego: podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, podania wniesione na adres poczty elektronicznej organu administracji publicznej pozostawia się bez rozpoznania.

Organizacja wskazała również, że dostępność administracji dla obywateli może być skutecznie realizowana poprzez adresy ogólne, formularze kontaktowe, biura obsługi interesanta oraz jasno określone procedury komunikacji. Jako rozwiązanie wymienia również wdrażany w całej Polsce system e-Doręczeń.

Rekomendacja

Związek Powiatów Polskich stanął na stanowisku, że prace nad przedmiotową petycją powinny zostać zakończone, a Senat nie powinien podejmować inicjatywy legislacyjnej w proponowanym w niej zakresie. Organizacja zadeklarowała gotowość zaprezentowania swojego stanowiska podczas posiedzenia senackiej Komisji Petycji.

ZPP zgłasza uwagi do projektu ustawy o radach kobiet w samorządach

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (UD219), w wersji z dnia 24 kwietnia 2026 roku, opracowanego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Uwaga pierwsza: zmiana nazwy „rady kobiet"

ZPP postulował zmianę nazwy „rady kobiet" na „rady ds. równego traktowania". Organizacja wskazuje, że kierunek proponowanej zmiany – w myśl której rady kobiet mają powstawać m.in. na wniosek środowisk działających na rzecz równego traktowania, w tym równej reprezentacji kobiet i mężczyzn w procesach decyzyjnych – dezawuuje cel, dla którego powstał projekt. ZPP ocenił, że po przyjęciu proponowanego rozwiązania tym bardziej aktualne pozostaje ryzyko, że w radach kobiet nie będzie zasiadać żadna kobieta.

Uwaga druga: systemowe uregulowanie ciał konsultacyjnych zamiast regulacji ad hoc

ZPP podtrzymał postulat, zgodnie z którym zamiast tworzenia zmian ad hoc dedykowanych poszczególnym grupom społecznym, właściwszym rozwiązaniem byłoby systemowe uregulowanie w ustawach ustrojowych kwestii tworzenia wszelkich ciał konsultacyjnych, doradczych i inicjatywnych – w zakresie, formie i sposobie ustalanym przez same jednostki samorządu terytorialnego.

Organizacja wskazała, że tworzenie w ustawach ustrojowych podstaw dla konkretnych typów rad podważa sens istnienia innych ciał konsultacyjnych, które takiego umocowania nie mają. Ogólna regulacja przyznająca JST prawo powoływania ciał konsultacyjnych wzmocniłaby samodzielność samorządu w sferze wewnętrznego ustroju.

Sprawy Międzynarodowe, Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej

ZPP negatywnie ocenił projekt Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.

Związek Powiatów Polskich przedstawił negatywną opinię dotyczącą projektu „Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.", który był przedmiotem obiegowego opiniowania przez stronę samorządową. Stanowisko zostało przekazane współprzewodniczącym Zespołu ds. Międzynarodowych Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Priorytet zatrudnienia w projekcie Strategii

W projekcie Strategii zatrudnieniu poświęcono cały Priorytet 1.4: Rynek pracy włączający różne grupy społeczne, wskazując na zmianę roli powiatowych urzędów pracy, kładąc nacisk na aktywizację zawodową osób młodych, osób z niepełnosprawnościami, w wieku 50+, czy rozwój ekonomii społecznej.

Rozbieżność między założeniami a polityką rządu

Związek Powiatów Polskich konsekwentnie podnosił, że oczekiwania te rażąco rozmijają się z aktualną polityką rządu.

W 2026 r. w ustawie budżetowej, bez żadnego uzasadnienia, zmniejszono środki na formy pomocy realizowane na podstawie ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia. Ponieważ z ograniczonej puli konieczne było dodatkowo zabezpieczenie środków na projekty EFS+, niektóre powiatowe urzędy pracy zostały zupełnie pozbawione środków na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy (województwo opolskie i łódzkie) albo środki te zostały drastycznie obniżone.

Obniżenie środków o 80% odnotowały m.in. województwo świętokrzyskie czy lubelskie. Są to województwa, w których nadal występuje wysoka stopa bezrobocia – w części powiatów powyżej 10%.

Stan Funduszu Pracy

Związek Powiatów Polskich zwrócił uwagę, że przyczyna limitowania środków na aktywizację zawodową nie leży w spadku przychodów z tytułu składki na Fundusz Pracy.

Zgodnie z ustawą budżetową stan środków Funduszu Pracy na początek roku wynosił 25,5 mld zł, a na koniec 2026 r. ma wynieść 27,8 mld zł. Tylko wpływy ze składek pracodawców mają wynieść przeszło 11 mld zł, a wszystkie wydatki Funduszu Pracy zostały zaplanowane na 10,1 mld zł. Odsetki od środków skumulowanych na rachunku Funduszu mają przynieść aż 420 mln zł – przeszło 50% kwoty, jaką wszystkie powiaty w Polsce będą dysponowały na realizację zadań w zakresie aktywizacji zawodowej poza EFS+.

Konsekwencje dla rozwoju terytorialnego

Organizacja wskazałą, że brak możliwości podjęcia działań w zakresie aktywizacji zawodowej będzie miał bezpośrednie przełożenie na niemożność realizacji jednego z celów horyzontalnych założonych w projekcie Strategii, tj. zapewnienia zrównoważonego rozwoju terytorialnego opartego na policentrycznej sieci osadniczej.

Kwestia zapisów finansowych w Strategii

Związek Powiatów Polskich zakwestionował argument, jaki padł ze strony rządowej na jednym z posiedzeń Zespołu, że w Strategii nie można zawierać zapisów odnoszących się do finansowania przewidzianych w niej zadań. Projekt Strategii już obecnie takie zapisy zawiera.

Dla przykładu, na stronie 129 znalazł się zapis odnoszący się do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, gdzie wskazano: „*Zadania z tego Funduszu będą realizowane do 2030 r., a przewidziane środki to ponad 30 mld zł. Działania będą kontynuowane również po 2030 r.*".

Stanowisko organizacji

Jako organizacja reprezentująca interesy powiatów Związek Powiatów Polskich nie może pozwolić sobie na to, aby powiaty były w przyszłości rozliczane z niezrealizowania założeń Strategii, jeżeli pozbawia się je podstawowych narzędzi finansowych.

Organizacja podkreślała, że jej opinia do projektu Strategii nie powinna być dla nikogo zaskoczeniem. Związek Powiatów Polskich na przestrzeni ostatnich miesięcy w trakcie prac parlamentarnych nad projektem budżetu, w trakcie prac nad projektem Strategii, w korespondencji kierowanej do Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, przez swoich przedstawicieli w Radzie Rynku Pracy oraz w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego wielokrotnie wskazywał na brak środków na aktywizację zawodową.

Związek stwierdził, że dotychczasowa postawa przedstawicieli rządu świadczy o bagatelizowaniu, a wręcz lekceważeniu problemu.

Europejscy samorządowcy debatowali w Mołdawii

Przedstawiciele samorządów lokalnych i regionalnych z całej Europy spotkali się 19 maja 2026 r. w mołdawskim Ialoveni podczas seminarium politycznego organizowanego przez Europejską Konfederację Lokalnych Władz Pośrednich (CEPLI). Wydarzenie odbyło się pod hasłem „Demokracja lokalna w działaniu: rejony - filary spójności terytorialnej" i było częścią oficjalnej wizyty CEPLI w Republice Mołdawii.

W centrum dyskusji znalazła się rola władz pośrednich - takich jak powiaty, prowincje czy departamenty - w budowaniu spójności terytorialnej, przeciwdziałaniu nierównościom regionalnym oraz wspieraniu lokalnych społeczności w obliczu wyzwań społecznych i gospodarczych.

Seminarium otworzyli **Natalia Eremia**, prezes Związku Rad Rejonowych Republiki Mołdawii (UCRM) i przewodnicząca prowincji Ialoveni, oraz **André Viola**, prezes CEPLI i przedstawiciel Zgromadzenia Departamentów Francuskich. Wśród uczestników znaleźli się także reprezentanci władz lokalnych z Francji, Włoch, Hiszpanii, Belgii, Niemiec, Rumunii i Polski.

Jednym z głównych tematów debaty były doświadczenia państw europejskich związane z reformami terytorialnymi i decentralizacją. Uczestnicy wskazywali, że skuteczne zarządzanie na poziomie pośrednim wymaga stabilnych ram prawnych, odpowiednich zasobów finansowych oraz partnerskiej współpracy między administracją centralną a samorządami.

Szczególną uwagę poświęcono także przyszłości współpracy Unii Europejskiej z Republiką Mołdawii. O możliwościach wsparcia finansowego oraz perspektywach dalszej integracji mówiła ambasador Unii Europejskiej w Republice Mołdawii, Iwona Piórko.

W wydarzeniu uczestniczył również przedstawiciel Związku Powiatów Polskich, **Grzegorz Kubalski**, który reprezentował polskie powiaty podczas międzynarodowej debaty poświęconej roli samorządów pośrednich w Europie. Obecność przedstawiciela ZPP podkreśliła aktywne zaangażowanie polskich samorządów powiatowych w europejską współpracę oraz wymianę doświadczeń dotyczących decentralizacji i rozwoju lokalnego.

Spotkanie zakończyło się przyjęciem politycznej deklaracji CEPLI oraz rozmowami dotyczącymi dalszej współpracy między europejskimi samorządami a partnerami z Republiki Mołdawii.

Społeczeństwo informacyjne

Lutowe posiedzenie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST

13 lutego 2026 r. zebrał się Zespół ds. Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST. Agenda spotkania obejmowała dwa projekty:

- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej (UD60)
- ✓ Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia strategii dotyczącej informatyzacji państwa (ID151).

W przypadku pierwszego projektu, ZSI wydał warunkową ocenę pozytywną. Do projektu zgłoszono bowiem ze strony samorządowej szereg uwag, które część Ministerstwo Rozwoju i Technologii przyjęło, część przyjęło z modyfikacją, a części nie uwzględniło. Dotyczyły one jednak głównie wątków infrastrukturalnych i organizacyjnych. W zakresie przepisów cyfryzacyjnych uwag było mniej i strona samorządowa w tym zakresie kierunkowo przyjęła ocenę pozytywną. Zastrzeżono jednak, że nadal mogą pojawić się uwagi lub odniesienia do odpowiedzi na uwagi po spotkaniach wewnątrz korporacji samorządowych pod kątem Zespołu Infrastruktury.

Jeśli chodzi o punkt drugi posiedzenia, korporacje samorządowe nie zgłosiły nowych uwag do najnowszej wersji projektu Strategii Cyfryzacji Państwa. Dokument ma stanowić wykonanie upoważnienia z ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Strategia ma przedstawiać aktualny stan informatyzacji państwa, wizję informatyzacji państwa, cele informatyzacji państwa, środki i działania służące realizacji celów informatyzacji państwa, sposoby i zasady współpracy podmiotów, których dotyczy informatyzacja państwa. Zespół wydał opinię pozytywną.

Na koniec, przedstawiciel Związku Powiatów Polskich poprosił o odpowiedź na pismo organizacji dotyczące skutków prawnych funkcjonowania systemu ePUAP po 1 stycznia 2026 r. kiedy to domyślne stały się e - doręczenia. Ministerstwo Cyfryzacji zapewniło, że odpowiedź jest w przygotowaniu.

Związek Powiatów Polskich w Komitecie Organizacyjnym Obchodów Międzynarodowego Roku Wolontariatu 2026

24 lutego 2026 r. w Warszawie odbyło się inauguracyjne posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Obchodów Międzynarodowego Roku Wolontariatu 2026. W gronie 50 przedstawicieli administracji publicznej, organizacji pozarządowych, środowiska naukowego i biznesu znalazł się również Związek Powiatów Polskich.

Międzynarodowy Rok Wolontariatu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju został ogłoszony przez ONZ. Koordynację działań w Polsce - zgodnie z decyzją Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów **Adriany Porowskiej** - powierzono Narodowemu Instytutowi Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Właśnie przy NIW-CRSO powołany został Komitet Organizacyjny, który będzie odpowiadał za przygotowanie i koordynację krajowych obchodów.

W skład Komitetu weszli m.in. przedstawiciele Senatu, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, kluczowych ministerstw, ONZ, Rady Działalności Pożytku Publicznego, ogólnopolskich organizacji społecznych, a także korporacji samorządowych - w tym Związku Powiatów Polskich oraz Związku Miast Polskich.

Udział ZPP w pracach Komitetu podkreśla istotną rolę powiatów w budowaniu i wspieraniu wolontariatu na poziomie lokalnym. To właśnie samorządy powiatowe współtworzą warunki do rozwoju aktywności społecznej - w obszarze edukacji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, kultury, sportu czy bezpieczeństwa.

Włączenie przedstawicieli powiatów do ogólnopolskiego gremium umożliwi skuteczniejsze powiązanie działań centralnych z realnymi potrzebami wspólnot lokalnych.

Podczas inauguracyjnego posiedzenia członkowie Komitetu odebrali akty powołania oraz zapoznali się z założeniami obchodów IVY 2026. Zaprezentowane zostały także wyniki badań dotyczących wolontariatu i aktywności społecznej w Polsce, przygotowane przez ekspertki z Uniwersytetu Warszawskiego.

Wśród planowanych działań znalazły się m.in.:

- ✓ włączenie tematyki wolontariatu do ogólnopolskich wydarzeń edukacyjnych i społecznych,
- ✓ wyróżnienia dla najbardziej zaangażowanych wolontariuszy,
- ✓ promocja wolontariatu w ramach konkursów dotacyjnych,
- ✓ rozwój wolontariatu pracowniczego,
- ✓ kampanie społeczne kierowane do młodzieży i studentów.

Związek Powiatów Polskich aktywnie uczestniczy w pracach Komitetu, wspierając działania, które przyczynią się do wzmocnienia wolontariatu oraz zwiększenia zaangażowania mieszkańców powiatów w inicjatywy służące dobru wspólnemu.

ZPP o przeniesieniu zadań w kwestii decyzji środowiskowych

Związek Powiatów Polskich skierował do współprzewodniczących Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST wniosek w sprawie omówienia podczas posiedzenia Zespołu, kwestii przygotowania systemów informatycznych do wdrożenia cyfrowego wniosku w sprawach rejestracji pojazdów.

ZPP wskazał, że zgodnie z ustawą z dnia 7 listopada 2025 roku o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym, dotychczasowy model oparty na wniosku papierowym ma zostać zastąpiony wnioskiem cyfrowym wizualizowanym na urządzeniu typu tablet lub dedykowaną usługą elektroniczną. Zmiana ta wejdzie w życie po 18 stycznia 2027 roku.

Organizacja poinformowała, że Centrum Obsługi Infrastruktury (COI) przedstawiło wydziałom komunikacji główne założenia funkcjonowania dedykowanej usługi elektronicznej. Natomiast w zakresie procesu rejestracji pojazdów odbywającego się przy stanowisku urzędnika, stronie samorządowej nie przedstawiono żadnych proponowanych rozwiązań, pomimo że zmiana ta oznacza fundamentalną przebudowę dotychczasowego sposobu obsługi.

ZPP wskazał, że pomimo zbliżającego się terminu wejścia przepisów w życie, samorządom nie zostały przekazane informacje dotyczące:

- ✓ docelowej organizacji pracy wydziałów komunikacji,
- ✓ procedury obsługi klienta na gruncie nowych regulacji,
- ✓ wytycznych dotyczących funkcjonowania systemów teleinformatycznych,

- ✓ wymagań sprzętowych, technicznych i organizacyjnych,
- ✓ sposobu archiwizacji cyfrowych wniosków o rejestrację pojazdów.

Organizacja oceniła, że brak tych informacji uniemożliwia jednostkom samorządu terytorialnego podjęcie realnych działań przygotowawczych do wdrożenia nowych rozwiązań.

Energia, Klimat i Środowisko

ZPP o przeniesieniu zadań w kwestii decyzji środowiskowych

Związek Powiatów Polskich przedstawił swoje stanowisko odnośnie przeniesienia kompetencji wydawania decyzji środowiskowych na starostów. ZPP rozumie potrzebę reformy, ale sceptycznie odnosi się do proponowanej formuły przejęcia zadań przez powiaty.

Związek Powiatów Polskich odniósł się do projektowanej nowelizacji ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (UD224), której kluczowym elementem jest przeniesienie większości kompetencji w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z gmin na powiaty. Obecnie domyślnym organem w tym zakresie jest wójt (burmistrz, prezydent miasta) - po planowanych zmianach ma być nim starosta. Jak podkreślał ZPP, z perspektywy ustrojowej, jest to zmiana o fundamentalnym znaczeniu w dotychczasowym modelu realizacji zadań administracji środowiskowej.

Związek zadeklarował zrozumienie dla argumentów projektodawców przemawiających za koncentracją kompetencji na poziomie powiatu, jednak jednoznacznie wskazał, że obecny projekt ustawy nie rozwiązuje dwóch kluczowych problemów: finansowania oraz realnych warunków wdrożenia reformy. W ocenie ZPP przekazanie zadania bez zapewnienia adekwatnych środków, w tym na koszty przystosowania administracji, narusza konstytucyjną zasadę odpowiedniości dochodów do zakresu zadań jednostek samorządu terytorialnego.

„*Odpowiedzialne realizowanie przewidzianych do przekazania zadań wymaga wysoko wykwalifikowanej kadry, która musi być godziwie opłacana. W naszej ocenie opłaty za wydawanie decyzji środowiskowych powinny być ustalone na poziomie zapewniającym pełne pokrycie kosztów realizacji zadania. Projekt nie gwarantuje osiągnięcia tego celu. W projektowanych ust. 5–8 w art. 74 planuje się co prawda wprowadzenie opłaty za rozpatrzenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ale sposób skonstruowania tych przepisów nie pozwala wyciągnąć żadnych wniosków odnośnie wielkości środków - tym bardziej, że w wytycznych zawartych w delegacji ustawowej nie ma mowy chociażby o tym, że opłata ma co najmniej pokrywać koszty prowadzonego postępowania. Jednocześnie w OSR znajduje się fragment: Zmiana w tym zakresie odbędzie się bez wpływu na budżet państwa, bowiem zapewnienie dodatkowych etatów powinno zostać zapewnione w ramach lokalnych budżetów., co sugeruje przerzucanie konsekwencji*

zmian na budżety powiatów. Lokalne budżety nie są studnią bez dna. Taka postawa jest też sprzeczna z Konstytucją, która w art. 167 ust. 4 wskazuje, że Zmiany w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi zmianami w podziale dochodów publicznych" – pisał ZPP w swoim stanowisku.

Drugim zasadniczym problemem jest tryb wdrożenia reformy. ZPP krytycznie ocenił krótkie *vacatio legis*, które nie daje starostwom realnego czasu na przygotowanie organizacyjne i kadrowe. Związek wskazał, że założenie o „automatycznym" przejściu pracowników z gmin do powiatów jest nierealne. Gminy nadal będą realizowały część zadań środowiskowych, a pracownicy zajmujący się dotąd decyzjami środowiskowymi wykonują zazwyczaj także inne obowiązki. Dla powiatów oznacza to konieczność zatrudnienia nowych osób, ich przeszkolenia w bardzo szerokim i złożonym zakresie przepisów oraz dostosowania zaplecza technicznego i informatycznego do obsługi nowych postępowań. Przepisy nowelizacji tych kwestii nie uwzględniają.

Związek Powiatów Polskich podkreślał, że powiaty nie uchylają się od przejmowania nowych zadań publicznych. Warunkiem ich efektywnej realizacji jest jednak zapewnienie odpowiednich środków finansowych, rzetelnej oceny skutków regulacji oraz realnej, dobrze zaprojektowanej procedury przejściowej. W przypadku braku takich rozwiązań ZPP zapowiada, że na dalszym etapie prac legislacyjnych jego stanowisko wobec projektu będzie musiało być negatywne.

Związek Powiatów Polskich wnioskował o rozwiązanie problemu braku planów urządzenia lasów osób prawnych

Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w sprawie braku sporządzania uproszczonych planów urządzenia lasów osób prawnych. Organizacja powołała się na art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, zgodnie z którym plan urządzenia lasu lub uproszczony plan urządzenia lasu sporządzany jest:

- ✓ dla lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych – na zlecenie i koszt Lasów Państwowych;
- ✓ dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty;
- ✓ dla pozostałych lasów – na zlecenie i koszt właścicieli.

Związek wyjaśnia, że oznacza to, iż prywatne lasy będące własnością osób prawnych powinny zostać objęte uproszczonymi planami urządzenia lasów sporządzanymi na zlecenie i koszt tych osób prawnych.

Zgłaszany problem

Ze starostw docierały sygnały, że parafie, przedsiębiorcy lub inne osoby prawne nie zawsze wypełniają obowiązek zlecenia wykonania uproszczonego planu urządzenia lasu z uwagi na konieczność ponoszenia właśnie kosztów z tego tytułu.

Brak narzędzi egzekucyjnych

Związek Powiatów Polskich wskazał, że w myśl art. 22 ust. 5 ustawy starosta nadzoruje wykonanie zatwierdzonych uproszczonych planów urządzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Organ ten nie ma jednak w zasadzie narzędzi, które pozwoliłyby zobligować dany podmiot do wykonania uproszczonego planu urządzenia lasu.

Na podstawie art. 24 ustawy starosta ma jedynie uprawnienie nadzorcze do egzekwowania obowiązków wynikających z art. 13 lub zadań zawartych w uproszczonym planie urządzenia lasu lub decyzji, o której mowa w art. 19 ust. 3. Nie dotyczy to więc obowiązku sporządzenia samego uproszczonego planu urządzenia lasu.

Postulowane rozwiązanie

Zdaniem organizacji wprowadzenie takiej możliwości wyeliminowałoby problemy z brakiem uproszczonych planów urządzenia lasów dla osób prawnych. W związku z tym Związek Powiatów Polskich zwrócił się z pytaniem, czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska rozważa zmiany legislacyjne w tym zakresie.

Związek Powiatów Polskich postulował zmianę właściwości organów w sprawie pozwoleń zintegrowanych dla energetyki jądrowej

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Związek Powiatów Polskich zgłosił do niego uwagę dotyczącą właściwości organów w zakresie wydawania pozwoleń zintegrowanych dla obiektów energetyki jądrowej.

Projekt przewiduje uchylenie art. 378 ust. 2ab ustawy Prawo ochrony środowiska, co w konsekwencji zmieni obecny stan prawny dotyczący właściwości organów wydających pozwolenia zintegrowane dla obiektów lub instalacji wchodzących w skład obiektów energetyki jądrowej. Obecnie takie pozwolenia są we właściwości ministra właściwego do spraw klimatu. Uchylenie przepisu spowoduje, że właściwymi - w zależności od skali przedsięwzięcia - mogą być starostowie, marszałkowie województw lub regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.

ZPP zaproponował przekazanie kompetencji GDOŚ

Związek Powiatów Polskich w swojej uwadze zaproponował, aby pozwolenia zintegrowane dla obiektów lub instalacji wchodzących w skład obiektów energetyki jądrowej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących wydawał Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

W uzasadnieniu swojego stanowiska ZPP wskazał, że energetyka jądrowa ma stać się jednym ze strategicznych filarów polskiego systemu energetycznego, można więc uznać ją za element strategiczny funkcjonowania państwa. Zdaniem Związku, decyzje związane z tego typu instalacjami powinny być podejmowane przez wyspecjalizowane organy państwowe, zwłaszcza biorąc pod uwagę ich specyfikę techniczną i środowiskową, w tym kwestię emisyjności.

ZPP podkreślił, że proponowane rozwiązanie będzie spójne systemowo z innymi projektowanymi zmianami legislacyjnymi. Związek powołał się na projektowaną nowelizację ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (projekt oznaczony jako UD224).

W projekcie przewidziano, że oceny środowiskowe w stosunku do inwestycji jądrowych ma przeprowadzać Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, a w stosunku do inwestycji towarzyszących - Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

ZPP zacytował projektowane brzmienie art. 61 ust. 3a-3b z projektu UD224:

Art. 61 ust. 3a: "*Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze i decyzji o pozwoleniu na budowę oraz dla inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, o których mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, przeprowadza Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.*"

Art. 61 ust. 3b: "*Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, stanowiącą część postępowania w sprawie wydania pozwolenia na prace przygotowawcze oraz decyzji o pozwoleniu na budowę dla inwestycji towarzyszącej, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, przeprowadza regionalny dyrektor ochrony środowiska.*"

Postulat kompleksowego podejścia do kompetencji organów

Zdaniem ZPP, skoro w zakresie ocen środowiskowych kompetencje mają być przekazane Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska (a w przypadku inwestycji towarzyszących - regionalnym dyrektorom), to analogicznie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (ewentualnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska) powinien wydawać również decyzje o pozwoleniach zintegrowanych, które będą dotyczyć tego typu instalacji.

Związek argumentował, że takie rozwiązanie zapewni spójność w zakresie właściwości organów odpowiedzialnych za różne aspekty środowiskowe związane z inwestycjami w energetykę jądrową, koncentrując kompetencje decyzyjne dotyczące strategicznej infrastruktury energetycznej w wyspecjalizowanych organach administracji rządowej.

Związek Powiatów Polskich zaproponował rozszerzenie katalogu zadań finansowanych ze środków Lasów Państwowych

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło 30 stycznia 2026 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska. Związek Powiatów Polskich zgłosił do niego uwagę ogólną dotyczącą możliwości poszerzenia katalogu zadań finansowanych ze środków przekazywanych przez Lasy Państwowe.

Przedłożony projekt zakładał zwiększenie środków przekazywanych przez Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wybrane działania na rzecz parków narodowych, parków krajobrazowych oraz wykonywanych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnych dyrektorów ochrony środowiska.

Postulat ZPP: objęcie również zadań realizowanych przez samorządy

Związek Powiatów Polskich, nie polemizując z kierunkiem zmiany, zasugerował, że przy okazji nowelizacji można rozważyć poszerzenie przeznaczenia środków z Lasów Państwowych przekazywanych do NFOŚiGW także na inne zadania związane z ochroną środowiska oraz gospodarką leśną, w tym realizowane przez samorządy.

ZPP zaproponował, aby przepisy skonstruować w ten sposób, by objąć także inne zadania finansowane w ramach art. 400a ustawy Prawo ochrony środowiska. Ewentualnie, aby w projektowanym art. 8a zawrzeć też wymienione zadania w ramach ich realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego.

Związek wskazał konkretne przykłady zadań, które - według projektu - są przypisane Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska i regionalnym dyrektorom ochrony środowiska, a które mogłyby być dofinansowane z planowanych środków także w ramach działań realizowanych przez organy ochrony środowiska funkcjonujących na poziomie samorządowym:

- ✓ ust. 1 pkt 19 – likwidacja skutków klęsk żywiołowych;
- ✓ ust. 1 pkt 29 – urządzanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień;
- ✓ ust. 1 pkt 32 – edukacja ekologiczna;
- ✓ ust. 1 pkt 36 – utrzymywanie specjalistycznego sprzętu służącego ochronie przyrody.

Charakter uwagi: konstruktywna propozycja rozszerzenia zakresu regulacji

Uwaga ZPP miała charakter konstruktywnej propozycji rozszerzenia zakresu projektowanej regulacji. Związek nie zakwestionował podstawowego kierunku zmian zakładającego zwiększenie finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska ze środków Lasów Państwowych, lecz postulował, aby mechanizm ten objął również analogiczne zadania realizowane na poziomie samorządowym.

Propozycja ta wpisuje się w szerszy kontekst podziału kompetencji i źródeł finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska pomiędzy organy administracji rządowej a organy samorządowe. ZPP wskazał, że wiele zadań wymienionych w projekcie jako właściwe dla organów rządowych jest również realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, co uzasadnia objęcie ich analogicznymi możliwościami dofinansowania.

ZPP zwrócił uwagę na nadmierną biurokrację w projekcie rozporządzenia o monitorowaniu planów adaptacji do zmian klimatu

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przedstawiło 30 stycznia 2026 r. projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników monitorowania i wskaźników monitorowania zawartych w miejskich planach adaptacji. Związek Powiatów Polskich zgłosił obszerną uwagę kwestionującą celowość znacznej części proponowanych wskaźników monitorowania.

Krytyka pięciu grup wskaźników jako nadmiarowych i biurokratycznych

ZPP sformułował szczegółową krytykę pięciu wskaźników monitorowania skuteczności wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu zawartych w załączniku nr 2 projektu rozporządzenia. Związek ocenił część z nich jako nadmiarowe, zbędne lub niemożliwe do praktycznej realizacji.

Udział terenów zieleni z niską częstotliwością koszenia

Pierwszym kwestionowanym wskaźnikiem jest udział terenów zieleni z liczbą koszenia nie większą niż 2 razy w roku w powierzchni terenów zieleni.

ZPP ocenił go jako zupełnie zbędne, biurokratyczne zadanie. Organizacji nie przekonałą argumentacja projektodawców o tym, że miasta zlecają lub wykonują własnymi siłami prace koszenia trawników o określonej powierzchni i w zdefiniowany sposób, dlatego policzenie wskaźnika jest możliwe, gdyż często jest to rozdzielone między różne podmioty.

Parki spacerowo-wypoczynkowe

Drugi kwestionowany wskaźnik to udział powierzchni parków spacerowo-wypoczynkowych w terenach zielonych (pkt 5).

ZPP wskazał, że nie jest wyjaśnione, jak należy rozumieć parki spacerowo-wypoczynkowe. Związek pytał, czy chodzi o definicję stosowaną przez Główny Urząd Statystyczny. W ustawie Prawo ochrony środowiska, na podstawie której jest wydawane rozporządzenie, takiego pojęcia nie ma.

Powierzchnia biologicznie czynna w pasach drogowych

Trzeci wskaźnik to udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni zrealizowanych robót budowlanych w pasach drogowych (pkt 6). ZPP nie widzi potrzeby takiego wskaźnika. Związek argumentował, że wiadomym jest, że głównym celem robót drogowych jest przygotowanie powierzchni drogowej dla pojazdów i pieszych, a powierzchnia biologicznie czynna jest kwestią dodatkową.

Organizacja zapytała czy nie można tego wliczać po prostu do innych powierzchni biologicznie czynnych.

Wiaty przystankowe

Czwarty kwestionowany wskaźnik to odsetek przystanków publicznej komunikacji miejskiej chroniących przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi (pkt 10).

Jako rozwinięcie (opis wskaźnika) wskazano liczbę wiat przystankowych. ZPP zauważył jednak, że samo pojęcie wiaty niewiele mówi. Zresztą, z perspektywy mieszkańców, niektóre wiaty niewiele zmieniają w kwestii osłonięcia przed deszczem czy śniegiem.

Związek wskazał, że istnieją różnego rodzaju wiaty - bardziej zabudowane lub mniej. Wskaźnik może być nadużywany przez same jednostki, zaliczając do tego jakiekolwiek konstrukcje ściankowe przy przystankach.

Ponadto ZPP podtrzymał opinię, że odsetek przystanków autobusowych z wiatami jest wskaźnikiem zupełnie zbędnym w kontekście oceny adaptacji do zmian klimatu.

Budynki użyteczności publicznej jako schronienia

Piąty wskaźnik to liczba budynków użyteczności publicznej udostępnionych mieszkańcom w celu schronienia się przed wysokimi temperaturami (pkt 12).

ZPP ocenił go jako wskaźnik w zasadzie nie do realizacji sprawozdawczej. Związek wskazał na kilka fundamentalnych problemów:

Problem zakresu podmiotowego: To nie są tylko budynki „publiczne" należące do miast i ich jednostek organizacyjnych, które jeszcze w jako taki sposób można próbować podliczyć. Mamy tu bowiem do czynienia z kategorią, która obejmuje dziesiątki tysięcy budynków, także prywatnych lub instytucji, które nie są instytucjami administracji.

Problem dostępu do danych: Jak wskazywał Związek miasta nie zbierają informacji, czy w przypadku upałów są one realnie dostępne dla mieszkańców (np. kościoły czy biurowce).

Problem definicji: wysokie temperatury można różnie rozumieć - brak jest precyzyjnego określenia od jakiego progu temperatur budynek powinien być uznawany za "schronienie przed wysokimi temperaturami".

Wobec powyższych problemów z realizacją tego wskaźnika ZPP postulował wykreślenie tego punktu z projektu rozporządzenia.

Stanowisko Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia koncentrowało się na praktycznych aspektach wdrażania systemu monitorowania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu. ZPP nie kwestionował sensu samego monitorowania działań adaptacyjnych, ale wskazywał na konkretne wskaźniki, które jego zdaniem są niemożliwe do rzetelnego zmierzenia, nieprecyzyjnie zdefiniowane lub nieadekwatne do celów, jakim mają służyć. Związek postulował ograniczenie biurokracji i koncentrację na wskaźnikach, które rzeczywiście mogą być zmierzone przez jednostki samorządowe i dostarczą wartościowych informacji o postępach w adaptacji do zmian klimatu.

ZPP zaproponował rozszerzenie uprawnień kontrolnych w zakresie rejestracji psów i kotów

Związek Powiatów Polskich przedstawił propozycję poprawki do rządowego projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (druk nr 2293), rozpatrywanego przez Sejm. Pismo skierowane zostało do Komisji Nadzwyczajnej do spraw Ochrony Zwierząt.

W art. 16, w którym mowa o podmiotach uprawnionych do kontrolowania oznakowania i rejestracji psów i kotów, Związek Powiatów Polskich zaproponował poszerzyć katalog w tym zakresie o wójta (upoważnionych pracowników obsługującego go urzędu gminy).

Szczegółowe brzmienie poprawki

Organizacja zaproponowała, aby:

Art. 16 ust. 1 przyjął brzmienie: „*1. Do kontroli w zakresie oznakowania i rejestracji psów i kotów są uprawnione organy Inspekcji Weterynaryjnej, funkcjonariusze Policji, strażnicy straży gminnej (miejskiej) oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub osoba przez niego upoważniona*."

Art. 16 ust. 4 i 5 przyjęły brzmienie: „*4. Jeżeli liczba psów lub kotów podana w deklaracji, o której mowa w ust. 3, nie odpowiada danym w KROPiK o liczbie psów lub kotów będących własnością tego mieszkańca gminy (miasta), wójt (burmistrz, prezydent miasta) zawiadamia o tej niezgodności Policję lub straż gminną (miejską). 5. Jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że mieszkaniec gminy (miasta) jest właścicielem większej liczby psów lub kotów niż podana w deklaracji lub zarejestrowana w KROPiK, wójt (burmistrz, prezydent miasta) może przeprowadzić kontrolę, o której mowa w ust. 1 lub zawiadomić o tym przypuszczeniu Policję lub straż gminną (miejską)*."

Dotychczasowe ust. 5, 6 i 7 otrzymałyby odpowiednio numer 6, 7 i 8.

Uzasadnienie propozycji

Problem braku straży gminnych

Związek Powiatów Polskich wskazał, że należy założyć, iż realna kontrola oznakowania i rejestracji zwierząt powinna odbywać się na poziomie lokalnym. Art. 16 przewiduje możliwość kontroli przez organy Inspekcji Weterynaryjnej, policję lub straż gminną, a także mechanizm powiadamiania policji lub straży miejskiej, jeśli w ocenie wójta liczba psów lub kotów w gospodarstwie nie zgadza się z danymi w KROPiK.

Organizacja podkreśliła jednak, że zdecydowana większość gmin nie posiada straży gminnej. W Polsce działa ich bowiem około 440 (dane MSWiA). Natomiast obciążanie na terenie reszty kraju policji zadaniami sprawdzenia pojedynczych przypadków nieoznakowania psów i kotów wydaje się niezbyt efektywne (choć taka możliwość powinna istnieć).

Precedensy w innych dziedzinach

Związek wskazał, że dlatego prawo do kontroli powinno być przyznane również pracownikom urzędu danej gminy. Nie byłoby to novum w kontekście szeroko pojętych kwestii środowiskowych - pracownicy samorządowi mają uprawnienia kontrolne m.in. w zakresie prawidłowości deklaracji w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków czy umów o odbiór odpadów komunalnych.

Cel propozycji

Organizacja wyjaśniła, że propozycja ma na celu przyznanie podstawy prawnej do kontroli rejestracji zwierząt przez urzędników gminnych, a w konsekwencji także modyfikację przepisów dotyczących zawiadamiania służb.

Związek podkreślał, że kontrola byłaby fakultatywna. Jednocześnie takie podejście pozwoli na potencjalnie szybką weryfikację informacji, które mogłyby pojawiać się w małych społecznościach, tam, gdzie nie funkcjonuje instytucja straży gminnej.

Związek Powiatów Polskich zgłosił uwagi do projektu ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o transgranicznym przemieszczaniu odpadów (UC 115), przygotowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Zbędne informacje w opinii organu

W odniesieniu do art. 19 ust. 2 pkt 1 i 2 Związek Powiatów Polskich wskazał, że instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego i tak muszą spełniać wymagania ochrony środowiska wynikające z hierarchii postępowania z odpadami (art. 17 ustawy o odpadach) oraz najlepszych dostępnych technik (art. 204 Prawa ochrony środowiska).

Organizacja zasugerowała rozważenie, czy te informacje w opinii, o której mowa w projektowanym artykule, są konieczne. O pozwolenie wstępne występuje właściciel instalacji odzysku. Są to więc osoby i podmioty posiadające już stosowne zezwolenia. Wszystkie instalacje odpadowe powinny stosować zasady związane z hierarchią postępowania z odpadami.

Związek przypomniał, że zgodnie z art. 204 Prawa ochrony środowiska - instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego spełniają wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik, a w szczególności nie mogą powodować przekroczenia granicznych wielkości emisyjnych. Instalacje mające pozwolenia „sektorowe" nie mają więc wymagań dotyczących spełnienia BAT.

Organizacja prosiła o wyjaśnienie konieczności przedkładania tych informacji przez organ opiniujący oraz czy nie spowoduje to konieczności podjęcia zbędnych czynności sprawdzających.

Brak definicji władającego powierzchnią ziemi

Związek wskazał, że pojęcie „władającego powierzchnią ziemi” używane w Projekcie jest w nim niezdefiniowane. Organizacja proponuje dodanie w słowniczku w art. 2 także tego pojęcia poprzez odwołanie do definicji w Prawie ochrony środowiska: „*7) władający powierzchnią ziemi – podmiot, o którym mowa w art. 3 pkt 44 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.*"

ZPP domniemywał, że używając pojęcia „władający powierzchnią ziemi" projektodawcy odwołują się do definicji z Prawa ochrony środowiska. Jednak ani w projekcie, ani w uzasadnieniu nie jest to wytłumaczone. Dlatego w ustawie powinno znaleźć się odwołanie do przepisu POŚ, który definiuje, kim władający powierzchnią ziemi jest.

Relacja do wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

W odniesieniu do art. 33 Związek wskazał, że przepis powinien mieć odniesienie do art. 24a ustawy o odpadach. Zgodnie z tym artykułem, w przypadku ujawnienia naruszenia przepisów o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, zatrzymany pojazd wraz z odpadami jest kierowany do najbliższego dostępnego miejsca wyznaczonego w wojewódzkim planie gospodarki odpadami spełniającego warunki magazynowania odpadów.

Organizacja zapytała, w którym momencie można wykorzystać procedurę z projektowanego art. 33 - gdy nie ma miejsc na najbliższym miejscu wyznaczonym w WPGO czy zamiast tego? Uzasadnienie sugeruje tę

drugą opcję, ale konstrukcja powoduje, że działanie to ma być na wniosek podmiotu uczestniczącego w przemieszczaniu odpadów.

Związek zaproponował rozważenie obowiązkowego przechowania przez podmiot, o którym mowa w art. 33 ust. 2 posiadającym stosowne zezwolenia, a dopiero przy niemożności zastosowania przepisów wykorzystanie miejsc przechowywania odpadów z art. 24a ustawy o odpadach.

Postulat podwyższenia opłat skarbowych

Odnosząc się do art. 48 - nowelizacji części III wiersz 39 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej - Związek Powiatów Polskich postulował podwyższenie opłat skarbowych.

Organizacja przypomniała, że obecne stawki opłaty skarbowej zostały wprowadzone ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw. Jak tłumaczono wtedy, podniesienie stawki do 14 tys. zł miało zapobiec obniżeniu opłacalności przywozu odpadów do Polski i - w konsekwencji - zmniejszeniu masy odpadów przywożonych w celu odzysku.

Od tamtego momentu minęło 8 lat. Można więc przemyśleć wzrost opłaty skarbowej w tym samym celu, zwłaszcza wobec poziomu inflacji jaki odnotowano w międzyczasie oraz rosnącej świadomości ekologicznej oraz ekonomicznej w kontekście przetwarzania odpadów. Skumulowana inflacja w tym okresie wyniosła ok. 51%, wobec czego kwoty powinny wynosić odpowiednio 21 000 zł i 3 000 zł.

Możliwość cofnięcia zezwolenia

W odniesieniu do art. 49 pkt 3 – w zakresie nowelizacji art. 47 ustawy o odpadach – Związek zaproponował rozważenie dodania możliwości cofnięcia zezwolenia po informacji od Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Organizacja argumentowała, że nadzór nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia 2024/1157 ma sprawować zgodnie z projektem GIOŚ. Wobec tego cofnięcie zezwolenia z powodu naruszeń w tym zakresie mogłoby się odbywać po informacji od GIOŚ.

Związek Powiatów Polskich zgłosił uwagi do projektu nowelizacji ustawy o lasach

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw (UD61), przygotowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Stanowisko ogólne – opinia sceptyczna

Związek Powiatów Polskich wskazał, że projekt nie uwzględnia głównych postulatów organizacji, regularnie przekazywanych stronie rządowej w kontekście ustawy o lasach. Wobec powyższego opinia ZPP co do projektu jest sceptyczna.

Organizacja stanowczo i konsekwentnie apeluje o uproszenie przepisów ustawy o lasach, m.in. w zakresie likwidacji inwentaryzacji stanu lasów i wprowadzenia jednego dokumentu urządzeniowego (UPUL). Brakuje również określenia, kto ponosi koszty przygotowania dokumentacji urządzeniowej.

Uwagi szczegółowe

Kwestia współwłasności lasów komunalnych

W odniesieniu do art. 1 pkt 4 (dodawany art. 7c ust. 1 ustawy o lasach) Związek pytał, co jeśli las komunalny jest współwłasnością? Czy współwłaściciel mniejszościowy również może zgłosić wniosek o wykonanie zadań z zakresu gospodarki leśnej w przypadku braku UPUL? Dotyczy to też art. 7a oraz wniosku o zatwierdzenie UPUL dla lasu komunalnego.

Organizacja przypomniała, że w wyjaśnieniach do poprzednich wersji projektu projektodawcy odwołali się do zasady, że „działania w ramach współwłasności są uregulowane przepisami polskiego prawa cywilnego". Tutaj mamy jednak do czynienia z procedurą administracyjną.

ZPP wskazał na praktyczny problem z zastosowaniem art. 7c ust. 1 w postaci decyzji administracyjnej w sytuacji wielości właścicieli/współwłaścicieli lasów komunalnych w kontekście właścicieli nieznanych z miejsca zamieszkania, właścicieli nieżyjących i nieobjętych spadków, w skład których wchodził udział we własności w lesie komunalnym.

Przesłanki decyzji odmownej

W odniesieniu do art. 1 pkt 4 (dodawany art. 7c ust. 6 i 8), organizacja wskazała, że przepis powoduje, iż są to jedyne przesłanki do wydania decyzji odmownej co do ww. czynności. Według ZPP nie obejmuje to wszystkich sytuacji, w których negatywna opinia RDOŚ lub decyzja odmowna powinny zostać wydane.

Mowa jest bowiem o znaczącym negatywnym oddziaływaniu. Być może w lasach komunalnych powinno to być po prostu negatywne oddziaływanie (co jest sformułowaniem występującym w prawie ochrony środowiska), przy czym starosta powinien mieć tu tzw. luz decyzyjny.

Czas działalności organizacji ekologicznych

W odniesieniu do art. 1 pkt 4 (dodawany art. 7c ust. 10) Związek postulował, by czas działalności organizacji uprawnionej do wniesienia skargi wynosił co najmniej 24 miesiące. Jest to wzmocnienie gwarancji, że potencjalne skargi będą składać organizacje doświadczone i których działalność w zakresie ochrony przyrody jest ugruntowana.

Opiniowanie planów urządzenia lasów przez rady powiatów

W odniesieniu do art. 1 pkt 7 (dodawany art. 18a), organizacja mimo wcześniejszego nieuwzględnienia tej uwagi konsekwentnie postulowała, by w art. 18a ust. 1 dodać kolejny punkt w brzmieniu: „*radę powiatu, w przypadku gdy obszar lasu objęty projektem planu urządzenia lasu znajduje się na terytorium co najmniej dwóch gmin wchodzących w skład tego powiatu*". Punkt taki wzmocniłby ponadgminne ujęcie opiniowania planu urządzenia lasu.

Media społecznościowe jako publikator ogłoszeń w sprawie planów urządzenia lasów

W odniesieniu do art. 1 pkt 5 (dodawany art. 18d) ZPP wnosi o wykreślenie art. 18d ust. 2 pkt 5: „5) swoje media społecznościowe, o ile takie prowadzi" ewentualnie proponuje modyfikację: „5) swoje wybrane media społecznościowe, o ile takie prowadzi".

Organizacja argumentowała, że „media społecznościowe" są pojęciem niezdefiniowanym, w dodatku nie mogą być traktowane jako oficjalny publikator, także ze względu na ich różnorodny charakter. Użycie mediów społecznościowych powinno być oczywiście możliwe, ale pozostawać dobrowolne.

Publikacja wykazu uwag w BIP

W odniesieniu do art. 1 pkt 10 i pkt 12, Związek zapytał, czy wskazany wykaz nie może stanowić po prostu załącznika do decyzji o zatwierdzeniu PUL/UPUL. Organizacja nie widzi sensu wcześniejszego zamieszczenia wykazu uwag w BIP, skoro potencjalna decyzja ma być zaskarżalna, a to samo znajdzie się przecież w uzasadnieniu decyzji.

Forma zatwierdzania UPUL

W odniesieniu do art. 1 pkt 11 (zmieniany art. 22 ustawy o lasach) Związek wskazał, że ustalenie jednej formy zatwierdzania wszystkich UPUL to krok w dobrym kierunku. Jednak samo ustalenie formuły w postaci decyzji administracyjnej to za mało.

Organizacja postulowała, że:

- ✓ decyzja powinna mieć walor ostateczności, jak inne decyzje zatwierdzające dokumenty urządzeniowe projektowane w projekcie ustawy;
- ✓ przepis powinien dookreślać strony postępowania, jak czyni to art. 22a;
- ✓ wydawanie decyzji ws. zatwierdzenia UPUL lasu prywatnego potrzebuje dedykowanego przepisu proceduralnego, który ograniczyłby się do kwestii wszczęcia postępowania, kosztów (ustawa tego aktualnie nie rozstrzyga, co powoduje sporne interpretacje), stron oraz wyłączenia możliwości zawieszania postępowań.

Relacja UPUL do inwentaryzacji stanu lasów

Związek mimo wyjaśnień do poprzedniej wersji nadal miał wątpliwość, czy konstruowane przepisy nie powodują, że decyzja dot. UPUL zastępuje w przypadku lasów komunalnych inwentaryzację stanu lasów (w przypadku lasów poniżej 10 ha). Wydaje się, że powinno to zostać wprost rozstrzygnięte.

Braki formalne wniosku a publikacja w BIP

W odniesieniu do art. 1 pkt 12 (art. 22a ust. 8) organizacja wskazała na niejasną kwestię braków formalnych wniosku a publikacji w BIP. Projekt zakłada zamieszczenie wniosku o zatwierdzenie UPUL dla lasów komunalnych niezwłocznie po jego otrzymaniu w BIP urzędu.

Związek pytał: co w przypadku braków we wniosku o zatwierdzenie UPUL (np. brak dokumentów wskazanych w ust. 6)? Mimo wyjaśnień do poprzedniej wersji projektu, nadal może to budzić wątpliwości.

Odpowiedzialność za wypadki w lesie

Projektowane wyłączenie odpowiedzialności nadleśniczego za niezawinione wypadki w lesie będzie dotyczyć tylko lasów stanowiących własność Skarbu Państwa. Podobne wyłączenie powinno dotyczyć innych zarządzających/właścicieli lasów - w tym lasów komunalnych, a więc publicznych - gdyż projektowane wyłączenia to obiektywne przesłanki do braku odpowiedzialności za wypadki.

ZPP zgłosił uwagi do projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych

Związek Powiatów Polskich przedstawił szereg uwag do projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100), opracowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Na wstępie Związek Powiatów Polskich wyraził poparcie dla wprowadzenia pełnego systemu Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta (ROP) jako elementu systemu gospodarki odpadami w Polsce, uznając projekt ustawy za „krok w dobrym kierunku". Organizacja podkreśliła, że system ROP powinien funkcjonować

równolegle do systemu kaucyjnego, o co samorządy postulowały od dawna. ZPP zaznaczył również, że nie wyklucza wypracowania wspólnego stanowiska z innymi reprezentatywnymi korporacjami samorządowymi działającymi w ramach KWRiST.

Szczegółowe uwagi do projektu

1. Procedura zatwierdzania Zasad Działania Organizacji ROP (art. 59).

ZPP postulował, aby procedura zatwierdzania Zasad Działania Organizacji ROP przewidywała co najmniej opiniowanie projektu Zasad przez interesariuszy, w tym przez samorządy. Organizacja wskazuje, że rozważyć należy, czy poza Radą ROP projekt Zasad nie powinien być przedmiotem opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Forma rozliczeń z gminami – umowy cywilnoprawne (art. 64).

ZPP kwestionował zasadność wymuszania zawierania umów cywilnoprawnych dotyczących finansowania w relacji między Organizacją ROP – którą ma być instytucja publiczna w postaci NFOŚiGW - a gminami. Organizacja pytała, czy nie właściwsze byłoby stworzenie ustawowego mechanizmu rozliczeń z gminami, bez dodatkowych komplikacji w postaci umów, zwłaszcza że umowy mają być co do zasady jednolite pod kątem warunków. Zdaniem ZPP obecne rozwiązanie zaburza klarowność systemu rozliczeń.

3. Brak mechanizmu milczącego załatwienia sprawy (art. 64 i kolejne, art. 72).

ZPP wskazał na lukę w projektowanych przepisach dotyczących finansowania systemu przez Organizację ROP. Przepisy wymagają złożenia wniosków i zawarcia umów, jednak nie regulują sytuacji, w której wniosek nie zostaje zatwierdzony w sposób bierny (a nie przez odmowę) albo gdy po jego zatwierdzeniu nie dochodzi do zawarcia umowy w wyznaczonym terminie. Organizacja postuluje wprowadzenie mechanizmu milczącego załatwienia sprawy – uznania braku działania za zatwierdzenie wniosku i powstanie obowiązku zawarcia umowy, do którego wypełnienia wnioskodawca, w tym gminy, mógłby wezwać Organizację ROP.

4. Przelicznik finansowania gmin oparty na liczbie mieszkańców (art. 64 ust. 4).

ZPP zgłosił wątpliwości wobec uzależniania poziomu finansowania gmin od prostego przelicznika opartego na liczbie mieszkańców według danych GUS. Organizacja podniosła dwa zastrzeżenia: po pierwsze, dane GUS mogą nie oddawać rzeczywistej liczby osób faktycznie przebywających na danym terenie - dotyczy to zwłaszcza miast na prawach powiatu; po drugie, liczba mieszkańców nie musi bezpośrednio przekładać się na liczbę wytwarzanych odpadów poddawanych recyklingowi, a przez to na koszty funkcjonowania systemów odbioru i przetwarzania odpadów.

5. Skład Rady ROP (art. 117 ust. 2 pkt 3).

ZPP postulował, aby w składzie Rady ROP znalazł się obowiązkowo przedstawiciel miast na prawach powiatu. Choć projekt przewiduje, że dwóch przedstawicieli wyłoni strona samorządowa KWRiST, organizacja ocenia, że specyfika gospodarki odpadami w największych ośrodkach miejskich - odmienna od zagospodarowania odpadów na wsi i w małych miastach - powinna znaleźć odzwierciedlenie w składzie Rady. Zdaniem ZPP strona samorządowa (poza urzędami marszałkowskimi) powinna mieć trzech przedstawicieli, w tym obowiązkowo przedstawiciela miast na prawach powiatu.

6. Przeznaczenie wpływów z kar administracyjnych (art. 189 ust. 2).

ZPP kwestionował konstrukcję, w której całość administracyjnych kar pieniężnych trafia do budżetu państwa. Organizacja zaproponowała, aby część kar - przynajmniej tych wymierzanych przez marszałków województw i Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska - zasilała budżety gminne w celu obniżania kosztów gminnych systemów gospodarki odpadami, ewentualnie trafiała również do budżetów samorządów województw jako podmiotów zaangażowanych w zadania związane z ROP.

7. Zakres informacji w analizie publikowanej w BIP (art. 197, nowelizacja art. 9tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

ZPP zapytał, czy zakres informacji, który ma zostać dopisany do analizy publikowanej w Biuletynie Informacji Publicznej, nie jest nadmiarowy. Organizacja wskazała, że uzasadnienie projektu nie wyjaśnia celu zamieszczania szczegółowych informacji dotyczących kontroli i postępowań, a wyszczególnione zestawienia ocenia jako dodatkowy obowiązek biurokratyczny.

8. Obowiązek zapewnienia wody z kranu - brak klauzuli wyłączenia (art. 202, dodawany art. 19a ust. 3 ustawy o odpadach).

ZPP postulował uzupełnienie przepisu nakładającego na lokale gastronomiczne obowiązek zapewnienia wody z kranu zdatnej do spożycia o regulację wyłączającą jego stosowanie w przypadkach, gdy zapewnienie takiej wody jest niemożliwe z przyczyn obiektywnych. Organizacja wskazała, że choć lokale gastronomiczne co do zasady powinny mieć dostęp do sieci wodociągowej lub własnego ujęcia, w praktyce mogą wystąpić sytuacje uniemożliwiające spełnienie tego wymogu, takie jak awaria sieci czy wykrycie bakterii.

ZPP zgłosił uwagi do projektu nowelizacji ustawy o ochronie przyrody

Związek Powiatów Polskich przedstawił uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (UD233), opracowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Uwagi zostały przekazane w ramach uzgodnień Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Bezpłatny wstęp do parków narodowych – utrata uprawnień przez mieszkańców gmin sąsiednich (art. 1 pkt 11, zmiana art. 12 ust. 7 pkt 4)

ZPP wskazał, że park narodowy oddziałuje nie tylko na mieszkańców gminy, na której terenie się znajduje, lecz również na mieszkańców gmin sąsiednich. Jeśli granica parku pokrywa się z granicą administracyjną gmin, mieszkańcy gminy graniczącej powinni korzystać z parku na równych prawach co mieszkańcy gmin, na których terenie park leży. ZPP ocenił pozbawienie ich uprawnienia do bezpłatnego wstępu jako prowadzące do sytuacji dyskryminacyjnej.

Opłata 15% za wstęp do parku – brak transparentności dla turysty (art. 1 pkt 12, dodawany art. 12a)

ZPP wskazał na brak doprecyzowania sposobu pobierania opłaty stanowiącej 15% ceny biletu. Organizacja wskazała, że jeśli opłata byłaby pobierana jako odrębna kwota, turysta dowiadywałby się o pełnej cenie dopiero w momencie zakupu, co może prowadzić do nieporozumień. Postuluje, by dodawana stawka była uwzględniona w cenie widocznej na cennikach, najlepiej z informacją, że 15% trafia na organizacje ratownicze. Organizacja zaproponowała rozważenie alternatywnego podejścia, w którym 15% ceny biletu jest odprowadzane na rzecz podmiotu świadczącego ratownictwo bez wprowadzania odrębnej opłaty.

Opiniowanie ustanowienia rezerwatów przez samorządy (art. 1 pkt 13, dodawany art. 13 ust. 8)

ZPP wskazała, że skoro dokumenty planistyczne dotyczące rezerwatów podlegają już uzgodnieniom z RDOŚ, to przy okazji projektowanej zmiany dodającej opiniowanie przez regionalną radę ochrony przyrody należy włączyć w ten proces również rady gmin i rady powiatów. Organizacja uzasadniała to tym, że utworzenie rezerwatu wpływa na szereg obowiązków organów samorządowych, o których mowa w ust. 3a i 3b art. 13 ustawy o ochronie przyrody.

Wyłączenia z zakazów w obszarach chronionego krajobrazu – pominięcie pracowników JST (art. 1 pkt 15 lit. b i c)

ZPP wskazał, że projekt przewiduje usunięcie dotychczasowej ogólnej przesłanki wyłączenia z zakazów dotyczących obszarów objętych ochroną krajobrazową i zastąpienie jej szczegółowym katalogiem podmiotów uprawnionych. Organizacja wskazała, że taka zmiana może prowadzić do znacznego ograniczenia działalności podmiotów publicznych, w tym samorządowych, i postuluje dodanie do katalogu wyłączeń w art. 15 ust. 2a pkt 1 wykonujących czynności służbowe pracowników organów jednostek samorządu terytorialnego – co jest szczególnie istotne w kontekście ogólnych zakazów przemieszczania się lub organizacji wydarzeń.

Uchylenie wyłączenia dla inwestycji przeciwpowodziowych (art. 1 pkt 15 lit. d)

ZPP postulował skreślenie projektowanego uchylenia przepisu, który dopuszcza inwestycje celu publicznego o nieliniowym charakterze związane z ochroną ludności przed powodzią i suszą na terenach przyrodniczo cennych. Organizacja wskazała, że tego rodzaju inwestycje mogą zapewniać bezpieczeństwo mieszkańców,

a eliminacja tej możliwości jest niefrasobliwa zwłaszcza w kontekście aktualnego zainteresowania kwestiami ochrony ludności i doświadczeń z ostatnich powodzi.

Wspólne uchwalanie aktów prawnych przez organy stanowiące JST – zarzut niekonstytucyjności (art. 1 pkt 17 lit. b, art. 1 pkt 23 lit. b, art. 1 pkt 43 lit. c)

ZPP ocenił projektowaną konstrukcję „wspólnego uchwalania" aktów prawa miejscowego przez organy stanowiące różnych JST jako nieznaną ustrojowi samorządu terytorialnego w Polsce i wymagającą zmian w ustawach ustrojowych. Organizacja wskazała, że projekt zakłada faktyczne „scalenie" organów stanowiących - sejmików lub rad gmin - w jeden organ na potrzeby uchwalania aktów dotyczących form ochrony przyrody położonych na terenie więcej niż jednej JST.

ZPP sformułował szczegółowe zastrzeżenia: trudność ustalenia jednolitych procedur zwoływania i prowadzenia takich sesji oraz kwestii kierowania nimi; problem reprezentatywności przy naturalnej różnicy w liczbie radnych między organami różnych JST, co zawsze dawałoby jednemu z nich przewagę liczebną; brak jasności co do właściwości sądu administracyjnego w razie wniesienia skargi; sprzeczność z orzecznictwem sądów administracyjnych wykluczającym wspólne sesje różnych organów.

Ograniczenie roli organów gminnych przy ustanawianiu form ochrony przyrody (art. 1 pkt 17 lit. c–f, art. 1 pkt 20 lit. e–h, art. 1 pkt 23 lit. c–f, art. 1 pkt 24 lit. b–3)

ZPP wskazał, że projektowane rozwiązanie zastępujące wymóg uzgodnienia z radą gminy zwykłą opinią jest ułomne, gdyż opinia - nawet gruntownie uzasadniona - może zostać zignorowana. Organizacja zwróciła uwagę, że proponowanym mechanizmem obrony gmin ma być skarga do sądu administracyjnego, jednak zakres kognicji sądu administracyjnego nie został zmieniony. Sąd administracyjny jest sądem prawa i ocenia wyłącznie legalność uchwały sejmiku, przy czym sejmik nie ma w delegacji ustawowej obowiązku uwzględniania możliwości rozwojowych gmin. ZPP wskazał, że lepszym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie możliwości kwestionowania odmowy uzgodnienia w przypadku przekroczenia zakresu swobody gminy przy uzgadnianiu projektu.

Zakazy dotyczące zadrzewień – brak wyłączenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia (art. 1 pkt 18 lit. a, zmiana art. 17 ust. 1 pkt 3)

ZPP zaproponował uzupełnienie przepisu dotyczącego zakazów likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych o dodatkowe przesłanki wyłączające: przypadek bezpośredniego zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych oraz konieczność zapewnienia funkcjonowania urządzeń przesyłowych. Organizacja wskazała, że obecna redakcja nie pozwala na usunięcie np. suchego lub pochylonego drzewa zagrażającego budynkowi mieszkalnemu sąsiadującemu z drogą, jeśli nie zagraża ono bezpośrednio ruchowi drogowemu. Proponowane przesłanki dotyczyłyby sytuacji ekstraordynaryjnych i byłyby stosowane wyłącznie w razie konieczności.

Wskazania i wymagania dla planów urządzeń lasów (art. 1 pkt 29 lit. f, zmiana art. 28 ust. 10 pkt 8 i 9)

ZPP zapytał o ratio legis dodawania wskazań i wymagań dla planów urządzeń lasów oraz uproszczonych planów urządzeń lasów, a także o skutek ich nieuwzględnienia.

Podmioty odpowiedzialne za wykonanie zadań ochronnych (art. 1 pkt 29 lit. g, dodawany art. 28 ust. 10b)

ZPP wskazał na niejednoznaczność redakcji przepisu w zakresie tego, czy wymóg uzyskania zgody dotyczy wszystkich wymienionych podmiotów, czy wyłącznie „innych podmiotów". Organizacja zaproponowała konkretne brzmienie przepisu, z którego jednoznacznie wynikałoby, że wskazanie jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zadań ochronnych następuje za zgodą wskazanego podmiotu we wszystkich przypadkach.

Znoszenie „słabszych" form ochrony przyrody – postulat uproszczenia procedury (art. 1 pkt 43 lit. d, zmiana art. 44 ust. 4 i dodawane art. 44 ust. 6–7)

ZPP wskazał, że zamiast projektowanej procedury nadzorczej wobec nieuchwalenia stosownych uchwał przez rady gmin, bardziej ekonomicznym rozwiązaniem byłoby przyjęcie, że przez utworzenie parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku kulturowego z mocy prawa znosi się słabsze formy ochrony przyrody ustanowione przez gminę. Takiego stwierdzenia mógłby dokonywać wojewoda. ZPP ocenił, że nie ma sensu tworzyć dodatkowej biurokratycznej procedury, skoro park lub rezerwat już powstają.

Jednocześnie ZPP postulował pozostawienie możliwości zniesienia formy ochrony przyrody w przypadku konieczności realizacji inwestycji celu publicznego przy braku rozwiązań alternatywnych lub dla zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, wskazując że usunięcie tej przesłanki może zablokować niezbędne inwestycje - zwłaszcza dla form ochrony ustanowionych kilkadziesiąt lat temu w innej przestrzeni miejskiej lub stanie zabudowy wiejskiej.

Obowiązek ustanawiania „małych" form ochrony przyrody na wniosek (art. 1 pkt 44, dodawany art. 44a)

ZPP postulował, by decyzja o ustanowieniu „małej" formy ochrony przyrody na wniosek pozostawała samodzielną decyzją rady, nieobwarowaną sztywnymi przesłankami co do odmowy. Organizacja wskazała, że można zachować termin rozpatrzenia wniosku, jednak nie należy narzucać sztywnych granic dla decyzji organu stanowiącego, co nadmiernie ingerowałoby w samodzielność rady i reprezentowanej przez nią lokalnej społeczności.

Strefy ochrony migracji – brak uzgodnienia z samorządami (art. 1 pkt 49, dodawane art. 59b–59e)

ZPP wskazał, że skoro ustanowienie stref ochrony migracji ma zakazywać lokalizowania ogrodzeń, budowli i nowych obiektów budowlanych, a projekty planów ogólnych i miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego w zakresie dotyczącym stref mają podlegać uzgodnieniu z RDOŚ, to ustanowienie tych stref powinno być uzgadniane z gminą, powiatem lub województwem, szczególnie gdy tereny w planowanej strefie są przeznaczone na inwestycje celu publicznego należące do samorządu. Organizacja zwróciła też uwagę na aspekt bezpieczeństwa publicznego.

W odniesieniu do odszkodowań (dodawany art. 59e) ZPP zgłosił dwa zastrzeżenia. Po pierwsze, organem prowadzącym postępowanie odszkodowawcze powinien być wojewoda, a nie starosta, ponieważ strefa migracji jest ustanawiana przez organ administracji rządowej szczebla wojewódzkiego, a zasada symetrii wymaga, by decyzje odszkodowawcze wydawał organ tego samego szczebla. ZPP dopuszcza odmienne rozwiązanie wyłącznie pod warunkiem wyraźnego wskazania w przepisach, że jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Po drugie, przepis nie określa podmiotu obowiązanego do wypłaty odszkodowania, choć odpowiedzialność w sposób oczywisty spoczywa na Skarbie Państwa. ZPP proponuje konkretne brzmienie przepisu wprost wskazującego Skarb Państwa reprezentowany przez wojewodę jako podmiot obowiązany.

Zaświadczenia o nabyciu okazu przed wpisem na listę CITES (art. 1 pkt 54, dodawany art. 61b)

ZPP zgłasza cztery wątpliwości praktyczne sygnalizowane przez praktyków ze starostw.

Po pierwsze: co ma zrobić organ, jeśli właściciel okazu przekroczy 3-miesięczny termin po wpisie gatunku na listę CITES – czy starosta odmawia wydania zaświadczenia w drodze decyzji administracyjnej, czy pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

Po drugie: zaświadczenie jest instytucją potwierdzającą fakty lub stany prawne na podstawie informacji dostępnych organowi. Proponowana konstrukcja wymaga potwierdzania przez organ okoliczności całkowicie od niego niezależnych i nieweryfikowalnych. ZPP pyta, na jakiej podstawie organ ma wydawać zaświadczenie, jeśli wnioskodawca nie przedłożył żadnej dokumentacji, i czy zaświadczenie może opierać się wyłącznie na oświadczeniu posiadacza okazu.

Po trzecie: weryfikacja, od kiedy dany gatunek widnieje na liście CITES, jest żmudnym procesem, gdyż załączniki do rozporządzenia Rady 338/97 były nowelizowane już kilkunastokrotnie. ZPP postuluje rozważenie wprowadzenia obowiązku wskazania przez wnioskodawcę daty objęcia okazu przez przepisy zmieniające rozporządzenie jako elementu wniosku.

Po czwarte: cel wydawania takich zaświadczeń nie jest wyjaśniony w uzasadnieniu projektu i wymaga pogłębienia.

Kontrola przez RDOŚ – rozszerzenie katalogu służb pomocniczych (art. 1 pkt 54, dodawany art. 61c ust. 3)

ZPP postulował dodanie do katalogu służb, do których pomocy może wzywać RDOŚ podczas kontroli, Policji jako podstawowej formacji utrzymującej porządek i bezpieczeństwo wewnętrzne oraz Straży Granicznej - zwłaszcza w przypadkach związanych z podejrzeniem przemytu zwierząt.

Fakultatywny wpis do rejestru okazów (art. 1 pkt 57, dodawany art. 64 ust. 1a)

ZPP zapytał, co w sytuacji, gdy posiadacz okazu złoży wniosek o wpis do rejestru prowadzonego przez starostę w odniesieniu do gatunku wyłączonego z obowiązku rejestracji na mocy rozporządzenia ministra - czy starosta powinien odmówić wpisu, czy pozostawić wniosek bez rozpatrzenia, a może dopuścić wpis fakultatywny, analogicznie do rozwiązania stosowanego w przypadku dobrowolnej rejestracji jednostek pływających.

Uśmiercanie zwierząt objętych ochroną gatunkową – uwaga językowa (art. 8 pkt 2, zmiana art. 33 ust. 1b ustawy o ochronie zwierząt)

ZPP zgłosił uwagę redakcyjno-językową, wskazując że sformułowanie „przy użyciu także broni myśliwskiej" jest niezgrabne językowo. Organizacja zaproponowała zmianę szyku zdania na „mogą być one uśmiercone także przy użyciu broni myśliwskiej", co płynniej sugeruje różne możliwe rodzaje broni i jednocześnie odpowiada właściwej technice legislacyjnej.

Termin dla RDOŚ na odniesienie się do projektu decyzji o warunkach zabudowy (art. 11 pkt 3, uchylenie art. 64 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego)

ZPP zaproponował zamiast uchylenia przepisu rozważenie przyznania RDOŚ dłuższego, czternastodniowego terminu na odniesienie się do projektu decyzji o warunkach zabudowy. Organizacja wskazała, że przedłużenie terminu do 21 dni przełoży się na długość wydawania decyzji o warunkach zabudowy, za które w społecznym odczuciu odpowiedzialne będą organy gminy, a nie RDOŚ.

ZPP poparł poselski projekt włączenia rad gmin w procedurę ustanawiania rezerwatów przyrody

Związek Powiatów Polskich skierował do Sejmu RP opinię w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (RPW/13032/2026).

ZPP, jako organizacja reprezentatywna dla samorządów szczebla powiatowego, poparł główne założenie projektu, tj. włączenie rad gmin - w tym rad miast na prawach powiatu - w tryb ustanawiania rezerwatów przyrody.

Organizacja wskazała, że projekt słusznie identyfikuje istotny problem w obowiązującej procedurze: w obecnym brzmieniu ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska może samodzielnie ustanowić lub zmienić obszar rezerwatu, zasięgając wyłącznie niewiążącej opinii regionalnej rady ochrony przyrody, bez formalnego udziału gminy ani jej mieszkańców. ZPP ocenił ten stan rzeczy jako budzący uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia zasad demokratycznego państwa prawa i pomocniczości, w tym partycypacji społecznej w systemie ochrony środowiska.

Organizacja podkreśla, że funkcjonowanie rezerwatu już teraz wpływa na kształt dokumentów planistycznych gminy i województw oraz niesie za sobą szereg ograniczeń korzystania z danego terenu. ZPP ocenił projekt pozytywnie również dlatego, że proponuje tryb uzgodnienia zamierzeń RDOŚ z organem stanowiącym gminy, co daje gminom realny wpływ na decyzje dotyczące ich terytorium, a jednocześnie wyznacza ramy czasowe na podjęcie uchwały przez radę gminy, co zabezpiecza sprawność procedury z perspektywy organu inicjatywnego.

ZPP odnotował, że równolegle toczą się prace nad rządowym projektem nowelizacji ustawy o ochronie przyrody (UD233), który w obecnym brzmieniu nie uwzględnia włączenia organów gmin w tryby ustanawiania rezerwatów przyrody. Organizacja wskazała, że w ramach prac KWRiST postuluje o włączenie rad gmin do tej procedury w ramach uwag do projektu UD233.

Uwaga merytoryczna – klauzula interesu społecznego (art. 1 pkt 3 projektu w zakresie projektowanego art. 13 ust. 3b ustawy o ochronie przyrody)

ZPP zgłosił zastrzeżenie wobec klauzuli „interesu społecznego", na podstawie której wojewodowie mogliby uchylać uchwały rad gmin. Organizacja oceniła tę klauzulę jako zbyt szeroką, znacząco osłabiającą instrument uzgodnieniowy, i postuluje jej usunięcie z projektu albo istotne doprecyzowanie.

ZPP wskazał, że zgodnie z art. 171 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organy nadzoru mogą ingerować wyłącznie w przypadku niezgodności z prawem, a ocena celowości działań samorządu pozostaje poza ich kompetencją. Organizacja oceniła pozytywnie zaproponowany w projekcie trzydziestodniowy termin na ewentualne działanie nadzorcze wojewody, zaznaczając jednak, że taki sam termin przewiduje rozstrzygnięcie nadzorcze z ustawy o samorządzie gminnym. ZPP postulował dogłębne przemyślenie proponowanego instrumentu nadzorczego pod kątem potrzeby systemowej oraz konstytucyjności jego wprowadzenia.

Rekomendacja końcowa

ZPP zarekomendował Sejmowi kontynuację prac nad projektem, traktując go jako ważny impuls legislacyjny. Jednocześnie postuluje, by w toku dalszych prac parlamentarnych uwzględnić postęp prac nad projektem UD233 i rozważyć skoordynowanie obu inicjatyw, tak by finalne rozwiązanie było spójne systemowo i możliwie jak najpełniej uwzględniało głos samorządu lokalnego w procesie tworzenia wszystkich form ochrony przyrody.

Majowe posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska KWRiST

11 maja 2026 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Celem spotkania było zaopiniowanie dyskutowanego już projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (MZ 1841).

Projekt rozporządzenia jest aktem wykonawczym do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zawiera przepisy techniczne, dotyczące jakości wody oraz metod i częstotliwości pobierana próbek.

Związek Powiatów Polskich nie zgłaszał uwag do projektu, a strona samorządowa, kierunkowo ustosunkowała się pozytywnie do nowej wersji aktu.

Na spotkaniu korporacje samorządowe zwróciły się jednak z prośbą o zmianę terminu wejścia w życie nowych przepisów.

– *Termin 14-dniowy jest nie do przyjęcia* – mówił sekretarz strony samorządowej **Marek Wójcik**. – *My mamy za sobą już główny problem związany z wdrożeniem ustawy i w związku z tym największy problem z punktu widzenia Unii Europejskiej kar za nami. Natomiast, niestety w tym przypadku, czy nam się to podoba, czy nie, my musimy się, tak jak nauczyciele w szkole, dostosować do najsłabszych, a ci najsłabsi nie są w stanie - absolutnie - wdrożyć zapisów tego rozporządzenia szybko.*

W toku dyskusji padła propozycja terminu 1 września 2026 r.

Anna Kamińska z GIS-u przypomniała, że większość terminów jest określona w ustawie i zwróciła się z prośbą o doprecyzowanie, które z nich budzą największe obawy. Kwestie te będą musiały być przedyskutowane z departamentem prawnym.

Anna Baumann-Popczyk z Ministerstwa Zdrowia zapewniła, że resort pochyli się nad propozycją samorządów. – *Trochę jesteśmy zaskoczeni tą państwa propozycją, ponieważ ona nie pojawiła się na wcześniejszym etapie, dotyczącym wydłużenia terminu wejścia w życie omawianego rozporządzenia. Natomiast ze strony Ministerstwa Zdrowia, oczywiście przyjmujemy państwa uwagę i zastanowimy się nad propozycjami otrzymanymi od państwa* – powiedziała.

Ostatecznie Zespół ustalił, że strona samorządowa prześle konkretną propozycję dotyczącą terminów, które miałyby zostać przedłużone.

Obszary Wiejskie, Wieś i Rolnictwo

ZPP warunkowo dopuszcza przejęcie przez powiaty zadań gmin w zakresie ochrony zwierząt

Związek Powiatów Polskich skierował do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismo w sprawie koncepcji przejęcia przez powiaty całości lub części zadań własnych gmin związanych z ochroną zwierząt.

Stanowisko ogólne

ZPP nie wykluczył przyjęcia przez powiaty do realizacji zadań dotychczas wykonywanych przez gminy w zakresie ochrony zwierząt, jednak uzależnia ewentualną zgodę od spełnienia odpowiednich warunków finansowych, prawnych i organizacyjnych. Organizacja kategorycznie wykluczyła przejęcie zadania jako zadania własnego finansowanego w ramach obecnych środków powiatów, wskazując że w zdecydowanej większości powiatów nie pozwalają one na finansowanie już obecnie przypisanych zadań.

Warunki niezbędne do przejęcia zadania

ZPP sformułował cztery zasadnicze zastrzeżenia i postulaty.

1. Finansowanie.

Organizacja wskazała, że przekazanie powiatom zadania musiałoby być powiązane ze zwiększeniem ich udziału w dochodach publicznych w zakresie umożliwiającym jego realizację. ZPP zaznacza, że w piśmie Ministra Rolnictwa nie znalazła informacji o proponowanym modelu finansowania zadania.

2. Zmiana modelu realizacji zadania.

ZPP wskazał, że obecny model realizacji zadania przez gminy jest nieefektywny. Katalog zadań określonych w ustawie jakie obecnie realizują gminy ma charakter typowo wykonawczy, a nie uchwałodawczy. Analiza rozstrzygnięć nadzorczych, orzeczeń sądów administracyjnych oraz praktyki przyjmowania i stosowania gminnych programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt wskazuje na niedookreśloność przepisów ustawy, problemy z ustaleniem podziału kompetencji pomiędzy radę gminy a wójta, brak elastyczności w realizacji zadania, brak możliwości szybkiej reakcji w przypadku zmiany stanu faktycznego oraz kolizję z przepisami dot. przyjmowania uchwały budżetowej przez JST. ZPP zaznaczył, że przeniesienie dotychczasowych zadań w niezmienionym kształcie na poziom powiatowy byłoby nie do zaakceptowania.

3. Lokalizacja schronisk.

ZPP wskazał na konieczność wprowadzenia przepisów ułatwiających lokalizację schronisk, które naturalnie spotykają się ze sprzeciwem lokalnych społeczności. Organizacja wskazała dwie przyczyny tego sprzeciwu: po pierwsze, obecne przepisy dotyczące lokalizacji schronisk ograniczają możliwość zagospodarowania terenów wokół schroniska; po drugie, obawy przed uciążliwością sąsiedztwa ze schroniskiem dla zwierząt, nawet przy zachowaniu odpowiednich odległości. W przypadku przejęcia realizacji zadania przez powiaty, uzależnienie lokalizacji schroniska od zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub od decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego mogłoby znacząco utrudnić realizację tych zadań. ZPP wskazał ponadto na potrzebę ułatwionej ścieżki nabywania przez powiaty nieruchomości Skarbu Państwa – również z części zasobu pozostającego w zarządzie innych niż starosta podmiotów gospodarujących mieniem Skarbu Państwa - na cele lokalizacji schronisk.

4. Skuteczność egzekwowania obowiązków właścicieli zwierząt.

ZPP wskazał na konieczność zwiększenia skuteczności i kontroli realizacji przez właścicieli obowiązku oznakowania psów w celu ograniczenia napływu zwierząt do schronisk. Jako przykład nieskutecznego rozwiązania organizacja wskazuje oparcie modelu karania właścicieli za niewykonywanie obowiązków wynikających z ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów na trybie wykroczeniowym zamiast administracyjnym, co z założenia czyni ten mechanizm mało efektywnym.

Dodatkowe działania wspierające powiaty

Działalność Związku Powiatów Polskich obejmuje również szeroko zakrojone **prace badawcze i analityczne**, które umożliwiają zbieranie tzw. twardych danych, niezbędnych do konceptualizacji oraz wspierania prac legislacyjnych.

Co więcej, eksperci Biura Związku niemal codziennie **udzielają** różnorodnych **porad** – zarówno za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych, jak i bezpośrednio w terenie, przy okazji **organizowania szkoleń i warsztatów**.

Siła Związku przejawia się także w jego **aktywnej obecności w przestrzeni medialnej**. W tym obszarze Związek Powiatów Polskich stale utrzymuje wysoką dynamikę działań.

Szczegółowe informacje dotyczące tych dodatkowych działań Związku Powiatów Polskich zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Prace konsultacyjno-badawcze w JST

W celu przygotowywania przez Biuro Związku Powiatów Polskich jak najbardziej precyzyjnych i dostosowanych do oczekiwań powiatów członkowskich wystąpień, stanowisk oraz opinii prawnych, podejmowane są działania konsultacyjno-badawcze dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych.

Proces ten obejmuje rozsyłanie projektów aktów prawnych drogą e-mailową do jednostek samorządu terytorialnego, tj. powiatów i miast na prawach powiatu, wraz z wnioskiem o przekazanie ich do odpowiednich komórek merytorycznych w celu dokonania analizy i przedstawienia opinii.

Zebrane uwagi są następnie agregowane przez Biuro ZPP i poddawane szczegółowej analizie przeprowadzanej przez prawników oraz ekspertów Biura. Finalny dokument, będący efektem tych działań, jest przekazywany w ramach procesu legislacyjnego do odpowiednich instytucji centralnych, z prośbą o uwzględnienie zawartych w nim uwag. Ponadto, analizy te wspierają pracowników Biura w argumentacji - często popartej twardymi danymi - prezentowanej podczas komisji, debat i innych spotkań.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich przeprowadził 59 działań konsultacyjno-badawczych.

W okresie sprawozdawczym zebrano uwagi do następujących projektów:

- ✓ Projektu ustawy o uregulowaniu praw do gruntów zabudowanych przez spółdzielnie mieszkaniowe, o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ projektu Narodowego Programu Leśnego (NPL);
- ✓ projektu ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości (UC127);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami (MZ 1853);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o własności lokali;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe w 2026 r.;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (UC89);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz niektórych innych ustaw (UD313);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratownictwa gaśniczego;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Centralnego Rejestru Umów Jednostek Sektora Finansów Publicznych;
- ✓ projektu ustawy o zrównoważonym rozwoju miast;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie korzystania z informacji geologicznej za wynagrodzeniem;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (UC99);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (nr UD233);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu unieważniania dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, wzorów zaświadczeń wydanych dla tych pojazdów, sposobu przechowywania zaświadczeń oraz prowadzenia ich ewidencji (WPL MI nr 149);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (UD315);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w prawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniający rozporządzenie w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań technicznych pojazdów oraz wzorów dokumentów stosowanych przy tych badaniach;
- ✓ projektu rozporządzenia w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości;

- ✓ projektu rozporządzenia w sprawie dodatkowych czynników, które należy uwzględniać przy dokonywaniu oceny, o której mowa w art. 204 ust. 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie Rejestru Urbanistycznego;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (UD365);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków technicznych użytkowania budynków mieszkalnych;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych kryteriów warunkujących przynależność podmiotu wykonującego działalność leczniczą do poziomu zabezpieczenia opieki onkologicznej Krajowej Sieci Onkologicznej Specjalistyczny Ośrodek Leczenia Onkologicznego (MZ 1897);
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (UDER 87);
- ✓ projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za udostępnienie danych z rejestrów mieszkańców oraz rejestru PESEL (RD289);
- ✓ projektu Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2027-2031;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie wzorów wniosków o udostępnienie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, licencji i Dokumentu Obliczenia Opłaty, a także sposobu wydawania licencji;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1907);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie poziomów zdolności wykonawcy do wykonania zamówienia na roboty budowlane;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz niektórych innych ustaw;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami;
- ✓ projektu rozporządzenia MI zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów wymagań dla tablic rejestracyjnych oraz wzorów innych dokumentów związanych z rejestracją pojazdów;
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych;
- ✓ projektu ustawy o zmianie ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych (UC 87);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (UD409).

Ponadto Związek Powiatów Polskich prowadził ogólnopolskie konsultacje dotyczące:

- ✓ programów priorytetowych dotyczących poprawy efektywności energetycznej budynków szpitalnych, edukacyjnych oraz mieszkalnych wielorodzinnych na terenach wiejskich;
- ✓ kluczowych problemów, potrzeb, wyzwań dla polskiego leśnictwa oraz działań, które powinny zostać podjęte w perspektywie krótko, średnio i długoterminowej (do roku 2030, 2035 i 2050) w zakresie leśnictwa;
- ✓ opinii Europejskiego Komitetu Regionów w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wsparcie Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego na lata 2028-2034;
- ✓ inicjatywy na rzecz kobiet w badaniach naukowych, innowacjach i start-upach;
- ✓ przygotowywanej opinii EKR w sprawie wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego „Rozporządzenia ustanawiającego program Globalny wymiar Europy", przedstawionego 17 lipca 2025 r. jako część Wieloletnich Ram Finansowych 2028-2034;
- ✓ aktualnego stanu kadr medycznych w polskich podmiotach leczniczych, w szczególności w zakresie dostępności lekarzy specjalistów;
- ✓ przygotowywanej opinii EKR w sprawie „Strategii Cyfrowego Uproszczenia i Unii Danych";
- ✓ sytuacji finansowej szpitali powiatowych (sprawozdania MZ-03);
- ✓ przygotowywanej opinii EKR w sprawie „Planu Transformacji Europejskiego Przemysłu Obronnego";
- ✓ aktualnego poziomu świadomości i przygotowania europejskich władz lokalnych i regionalnych (LRA) w zakresie technologii kwantowych: pt. „Świadomość i gotowość w zakresie technologii kwantowych";
- ✓ przygotowywanej opinii Europejskiego Komitetu Regionów pt. „Rozwój zrównoważonego i połączonego systemu transportowego Europy - perspektywa terytorialna";
- ✓ cyfrowej dojrzałości Centrów Usług Wspólnych (CUW) oraz ich wpływu na zarządzanie i nadzór w jednostkach samorządu terytorialnego;
- ✓ wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w kształtowaniu i rozwijaniu lokalnych polityk zdrowotnych: „Zdrowie w gminie - audyt lokalnych działań";
- ✓ przygotowywanej opinii Europejskiego Komitetu Regionów pt. „Agenda UE dla miast";
- ✓ przygotowania strategii „Right to Stay – Your Region, Your Future";
- ✓ VII edycji Wskaźnika Aktywności Rozwojowej Samorządów (WARS) – wiosna 2026;
- ✓ założeń do konkursu na wdrożenie open source w jednostkach samorządu terytorialnego.

Działalność doradcza i informacyjna

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich organizował lub współorganizował różnego rodzaju **konferencje i sympozja**, głównie o charakterze ogólnopolskim.

Odpowiadając na potrzeby zgłaszane przez powiaty i miasta na prawach powiatu, Związek przeprowadził również **kilka warsztatów i szkoleń** skierowanych do pracowników samorządowych.

Ważnym elementem wspierania samorządów terytorialnych są także **publikacje oraz artykuły prasowe** przygotowywane przez ekspertów ZPP. Często mają one charakter konsultacyjno-doradczy i są publikowane na portalu informacyjnym Dziennik Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl).

Szczegółowe informacje na temat wszystkich wspomnianych działań zostały opisane w dalszej części tego podrozdziału.

Konferencje z udziałem ZPP

W okresie sprawozdawczym **Związek Powiatów Polskich aktywnie angażował się w organizację i współorganizację różnorodnych konferencji**. Wybrane wydarzenia opisano szczegółowo poniżej.

Forum Bankowo-Samorządowe

9-10 lutego 2026 r. w Warszawie odbyło się Forum Bankowo-Samorządowe 2026, którego tematem przewodnim były „Samorządy i banki wobec wyzwań budowy odpornych i nowoczesnych społeczności oraz gospodarki lokalnej". W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele sektora bankowego i finansowego, sektora samorządowego, w tym skarbnicy jednostek samorządu terytorialnego, przedstawiciele administracji rządowej, a także dostawcy nowoczesnych technologii dla sektora publicznego i finansów.

Podczas forum podjęto próbę odpowiedzi na kluczowe pytania dotyczące budowania odporności społeczności lokalnych i JST z udziałem sektora bankowego, godzenia rosnących oczekiwań samorządów z koniecznością utrzymania rentowności instytucji finansowych, rozwoju dostępu do usług finansowych dla JST oraz tworzenia rynku nowoczesnych usług publicznych. Dyskusje dotyczyły również wykorzystania nowych technologii w kontekście zmian demograficznych i wyzwań finansowych samorządów, a także finansowania transformacji energetycznej środowisk lokalnych w warunkach dynamicznych zmian, rosnących ryzyk i nowych wyzwań regulacyjnych.

W programie znalazły się m.in. debata strategiczna „Od stabilności do odporności – czy system finansowania JST nadąża za nowymi wyzwaniami?", sesje poświęcone lokalnej infrastrukturze i energetyce w kontekście finansowania, a także panel dyskusyjny pn. „Technologia a finanse dla JST – w którym udział wziął przedstawiciel Związku Powiatów Polskich dr **Grzegorz Kubalski**, Zastępca Dyrektora Biura.

Integralną częścią wydarzenia była także Gala Liderów Finansowania Samorządu Terytorialnego oraz warsztaty tematyczne.

Związek Powiatów Polskich był partnerem wydarzenia.

Europejski Kongres Samorządów

2-3 marca 2026 r. w Mikołajkach odbyła się XI edycja Europejskiego Kongresu Samorządów - jednego z najważniejszych wydarzeń poświęconych problematyce samorządowej w Polsce i Europie. Związek Powiatów Polskich objął rolę partnera instytucjonalnego Kongresu.

Tegoroczna edycja, organizowana przez Fundację Instytut Studiów Wschodnich, odbyła się pod hasłem „Samorząd w czasach niepewności – lokalne odpowiedzi na globalne wyzwania". Motyw przewodni podkreślał znaczenie samorządów jako instytucji najbliższych mieszkańcom - zdolnych do szybkiego rozpoznawania lokalnych potrzeb i wdrażania elastycznych rozwiązań w obliczu narastających wyzwań społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Kongres zgromadził kilka tysięcy uczestników – przedstawicieli administracji lokalnej i regionalnej, administracji centralnej, środowisk eksperckich, świata nauki, biznesu, organizacji pozarządowych oraz mediów z kraju i zagranicy.

Program obejmował ponad 250 wydarzeń – sesje plenarne, panele dyskusyjne, debaty, warsztaty, prezentacje oraz ponad 20 spotkań autorskich z udziałem przedstawicieli życia publicznego, ekspertów i praktyków samorządowych. Tematyka została podzielona na osiem obszarów: Polityka i Bezpieczeństwo, Zrównoważony Rozwój, Inwestycje Regionalne, Gospodarka i Finanse, Społeczeństwo, Zdrowie, Cyfrowy Samorząd oraz Kultura, Rekreacja i Turystyka.

Europejski Kongres Samorządów był nie tylko przestrzenią debaty, ale także platformą wymiany doświadczeń i dobrych praktyk między samorządami z różnych krajów europejskich. Wydarzeniu towarzyszyły spotkania networkingowe oraz inicjatywy sprzyjające nawiązywaniu współpracy między samorządami, instytucjami publicznymi i partnerami prywatnymi.

VIII Krajowy Kongres Skarbników

12-13 marca 2026 r. odbył się Krajowy Kongres Forów Skarbników, w którym wzięło udział blisko 850 uczestników. Organizatorami byli Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego oraz Krajowa Rada Forów Skarbników JST. Kongres odbył się pod hasłem: „Finanse samorządowe: Odpowiedzialność, Współpraca, Innowacje, Przyszłość".

Wydarzenie oscylowało wokół zagadnień dotyczących roli i pozycji skarbnika w samorządzie, zmian w prawie finansowym, problemów strukturalnych związanych z budżetami jednostek samorządowych, a także nowoczesnych modeli zarządzania finansami publicznymi i AI.

Kongres otworzyła debata „Stan finansów JST – od algorytmów do realiów – co działa, a co wymaga zmiany?", podczas której omówiono zmiany wprowadzone przez nową ustawę o dochodach JST i ich praktyczne skutki dla funkcjonowania samorządów.

Uczestnicy dyskutowali również o wdrożeniu KSeF w samorządach – od kwietnia system startował w mniejszych jednostkach. Skarbnicy zwracali uwagę na ryzyko naruszenia dyscypliny finansów publicznych w przypadku błędów w obsłudze systemu e-faktur. Etap przygotowawczy oraz szkolenia organizowane przez Ministerstwo Finansów i FRDL pozwoliły na dobre przygotowanie się do uruchomienia systemu.

W trakcie dyskusji „Budżetowa sztafeta" omówiono problemy związane z wprowadzeniem nowej klasyfikacji budżetowej, m.in. koszty dostosowania systemów finansowo-księgowych, ryzyko błędów w okresie przejściowym oraz brak porównywalności danych w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Osobny panel poświęcono zdolności kredytowej JST. Wskazano, że o bezpieczeństwie finansowym decydują trwałość wyniku bieżącego, płynność, profil spłat oraz odporność na ryzyka. Podkreślono, że ocena zdolności kredytowej obejmuje także sytuację spółek komunalnych i zobowiązania pośrednie.

W trakcie Kongresu odbył się również panel poświęcony zadaniom starostw powiatowych i zasadom ich finansowania, w tym kwestiom opłaty geodezyjnej i komunikacyjnej. Udział w nim wziął Grzegorz Kubalski, Zastępca Dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich.

Dyskutowano także o roli i odpowiedzialności skarbników, którzy – zwłaszcza w miastach i powiatach - pełnią dziś rolę dyrektora finansowego JST, uczestnicząc w strategicznych decyzjach rozwojowych, oceniając ryzyka kontraktowe i modelując finansowanie inwestycji. Debata podsumowująca dotyczyła statusu skarbnika JST i granic jego odpowiedzialności – za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, odpowiedzialności pracowniczej, dyscyplinarnej, cywilnej oraz karnej.

Związek Powiatów Polskich objął wydarzenie patronatem honorowym.

XI Kongres Wyzwań Zdrowotnych

W dniach 12-13 marca 2026 roku w Katowicach odbył się XI Kongres Wyzwań Zdrowotnych (Health Challenges Congress – HCC) – jedno z największych i najbardziej prestiżowych wydarzeń poświęconych ochronie zdrowia w Polsce. Hasłem tegorocznej edycji było: „Nowe strategie dla zdrowia. Czas na redefinicję celów i wyzwań".

Kongres objął blisko 60 wydarzeń, w tym ponad 50 sesji podzielonych na 10 bloków tematycznych, z udziałem ponad 330 prelegentów. W debacie wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia, a także decydenci, menedżerowie placówek medycznych, lekarze, specjaliści zdrowia publicznego oraz przedstawiciele biznesu i nauki.

Podczas wydarzenia dyskusje koncentrowały się wokół najpoważniejszych wyzwań systemu ochrony zdrowia: presji demograficznej, napięć finansowych, tempa rozwoju technologii oraz kwestii bezpieczeństwa. Zaprezentowano również wyniki badania opinii publicznej dotyczącego m.in. największych wyzwań w ochronie zdrowia, wynagrodzeń lekarzy, gotowości Polaków do dopłat za świadczenia oraz poziomu zaufania do systemu.

Mocnym akcentem programu było zdrowie psychiczne oraz oddanie głosu młodym medykom i pacjentom. Obradowano również nad nowymi modelami opieki, rolą sektora prywatnego, dostępnością nowoczesnych technologii lekowych, cyfryzacją i sztuczną inteligencją w medycynie, a także projektami realizowanymi w ramach Krajowego Planu Odbudowy.

W pierwszym dniu Kongresu odbyła się sesja pt. „Reforma szpitali – jak zbudować nowy system, który będzie odpowiadał na potrzeby pacjentów, a nie polityków?". W debacie uczestniczyła m.in. **Bernadeta Skóbel**, radca prawny i kierowniczka Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura Związku Powiatów Polskich. W trakcie dyskusji poruszono kwestię barier utrudniających przeprowadzenie rzeczywistej reformy szpitalnictwa, w tym braku jasnych mechanizmów finansowania restrukturyzacji oraz trudności, z jakimi mierzą się samorządy i dyrektorzy placówek przy opracowywaniu programów naprawczych w warunkach niepewności prawnej i finansowej.

Nowością tegorocznej edycji był cykl spotkań Zdrowie w praktyce, przygotowany we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, skierowany do samorządowców i menedżerów placówek. Potrzeba takich rozmów okazała się ogromna – do redakcji Rynku Zdrowia wpłynęło ponad 300 pytań od samorządów i dyrektorów szpitali, dotyczących przede wszystkim Krajowego Planu Odbudowy, finansowania ochrony zdrowia i planowanej reformy szpitalnictwa.

XIII Ogólnopolska Konferencja Samorządu i Oświaty Edukacja Przyszłości

W dniach 18-19 marca 2026 roku w Lublinie odbyła się Ogólnopolska Konferencja Samorządu i Oświaty EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI.

Tematyka konferencji została podzielona na cztery główne ścieżki. Pierwsza dotyczyła finansów - kwestii, która nie schodzi z agendy samorządów borykających się z niżem demograficznym i rosnącymi kosztami utrzymania placówek. Eksperci zaprezentowali nowe narzędzia analityczne wspierające planowanie budżetów oraz przykłady skutecznego pozyskiwania funduszy krajowych i europejskich. Druga ścieżka poświęcona była zarządzaniu szkołą w realiach trwającej reformy – od zmieniającego się nadzoru pedagogicznego, przez wyzwania kadrowe, po cyfrową transformację administracji szkolnej z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Trzecia koncentrowała się na nauczaniu: wdrażaniu nowej podstawy programowej, zmianach w systemie oceniania i egzaminów oraz praktycznym wykorzystaniu technologii w klasie.

Największą nowością trzynastej edycji wydarzenia była czwarta ścieżka, poświęcona w całości bezpieczeństwu w szkołach. Dyskutowano o roli szkół w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej, o procedurach kryzysowych i ewakuacyjnych, a także o cyberbezpieczeństwie, ochronie danych uczniów i nauczycieli oraz o bezpieczeństwie psychicznym.

Formuła konferencji wykraczała daleko poza klasyczne prezentacje. Uczestnicy mogli liczyć na warsztaty prowadzone przez doświadczonych praktyków, debaty z udziałem ekspertów, strefy eksperckie i wystawy targowe.

Organizatorem konferencji było MUNICIPIUM S.A., wydawca Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota".

Związek Powiatów Polskich objął to wydarzenie patronatem honorowym.

Forum Nowoczesny Samorząd – Wyzwania Trendy Partnerstwa

30-31 marca 2026 r. w Jachrance odbyło się II Forum Nowoczesny Samorząd – Wyzwania, Trendy, Partnerstwa. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, administracji centralnej, środowisk finansowych oraz biznesu.

Forum stanowiło przestrzeń merytorycznej dyskusji na temat współczesnych wyzwań stojących przed samorządami oraz sposobów ich rozwiązywania w oparciu o innowacje, partnerstwa i najlepsze praktyki.

Dwudniowy program obejmował liczne panele, dyskusje i prezentacje poświęcone kluczowym zagadnieniom funkcjonowania samorządów. Pierwszy dzień skupił się na wyzwaniach dotyczących dochodów i finansowania zadań jednostek samorządu terytorialnego, inwestycji oraz organizacji systemu oświaty. Drugi dzień poświęcony był samowystarczalności energetycznej – uczestnicy poznali najlepsze praktyki w zakresie lokalnej transformacji energetycznej oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Forum tworzyło przestrzeń dialogu pomiędzy władzami samorządowymi, przedstawicielami rządu, instytucjami finansowymi i przedsiębiorcami, sprzyjając wymianie doświadczeń, identyfikacji nowych trendów oraz budowaniu partnerstw na rzecz rozwoju lokalnych społeczności.

Związek Powiatów Polskich objął wydarzenie honorowym patronatem.

Samorządowy Kongres Finansowy Local Trends

15-16 kwietnia 2026 r. w Sopocie odbyła się VI edycja Local Trends - Samorządowego Kongresu Finansowego, jednego z najważniejszych w Polsce wydarzeń poświęconych finansom lokalnym oraz strategicznym wyzwaniom rozwojowym stojącym przed samorządami. W wydarzeniu spotkali się

przedstawiciele administracji samorządowej i centralnej, eksperci ekonomiczni, reprezentanci biznesu oraz środowisk akademickich.

Kongres organizowany przez Centrum Myśli Strategicznych i Grupę MTP stanowi platformę dyskusji o polityce finansowej jednostek samorządu terytorialnego, możliwościach finansowania inwestycji oraz roli samorządów w kształtowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego.

Tegoroczna edycja szczególny nacisk położyła na współpracę międzysektorową jako kluczowy element długofalowego rozwoju lokalnych wspólnot. W kontekście prac nad Strategią Rozwoju Polski do 2035 roku oraz nowych wyzwań gospodarczych i społecznych – takich jak transformacja energetyczna, cyfryzacja czy zmiany demograficzne – podkreślano potrzebę partnerskiego modelu zarządzania rozwojem.

Jednym z najważniejszych punktów programu było wystąpienie inaugurujące prof. Paula Colliera z University of Oxford, poświęcone wyrównywaniu szans rozwojowych pomiędzy metropoliami a mniejszymi ośrodkami. W Sopocie odbyła się również premiera polskiego wydania jego książki „Pominięci. Nowa ekonomia dla zaniedbanych obszarów".

Program kongresu objął sesje plenarne, debaty tematyczne oraz spotkania w formule okrągłego stołu. Wśród omawianych tematów znalazły się m.in. sprawiedliwa transformacja gospodarcza regionów, niedofinansowanie zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego, finansowanie transformacji w sektorze ciepłowniczym oraz reforma dochodów JST. Drugiego dnia uczestnicy skupili się na ewaluacji reformy dochodów JST, nowych mechanizmach finansowania rozwoju lokalnego oraz przygotowaniu samorządów do korzystania ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2027–2034.

Związek Powiatów Polskich był partnerem wydarzenia.

Krajowy Kongres Sekretarzy

19-20 maja 2026 r. w Warszawie odbył się X Krajowy Kongres Sekretarzy, zorganizowany przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli administracji samorządowej, ekspertów, praktyków zarządzania publicznego oraz reprezentantów administracji rządowej. Kongres był jednym z najważniejszych ogólnopolskich spotkań środowiska sekretarzy jednostek samorządu terytorialnego - osób odpowiadających za organizację pracy urzędów, ciągłość działania administracji lokalnej oraz wdrażanie nowych obowiązków prawnych i cyfrowych.

Jednym z kluczowych punktów programu była prezentacja wyników badań FRDL, która pokazała skalę wyzwań stojących przed samorządami - demograficznych, finansowych, organizacyjnych, cyfrowych i związanych z bezpieczeństwem ludności. Wyniki stały się punktem wyjścia do dyskusji w panelu „Samorządy pod presją: wyzwania dla sekretarza JST", podczas którego dyskutowano o rosnącej liczbie zadań przekazywanych samorządom, relacjach między sekretarzem a organem wykonawczym oraz potrzebie lepszego umocowania sekretarzy w strukturze urzędu.

Ważnym wątkiem Kongresu była ochrona ludności i obrona cywilna. Uczestnicy podkreślali kluczowe znaczenie zabezpieczenia podstawowych potrzeb mieszkańców w sytuacjach kryzysowych - dostępu do wody, żywności, energii i informacji - oraz rolę powiatów w koordynacji działań gmin i znaczenie lokalnych liderów jako pierwszego punktu kontaktu dla mieszkańców w sytuacji zagrożenia.

Szczególne miejsce w programie zajęły cyberbezpieczeństwo i cyfryzacja. Wskazywano, że cyberbezpieczeństwo przestaje być wyłącznie zagadnieniem technicznym i staje się elementem strategicznego zarządzania samorządem. Omawiano program „Cyberbezpieczny Samorząd", Lokalne Centra Cyberbezpieczeństwa oraz praktyczne wyzwania związane z wdrażaniem e-Doręczeń, Krajowego Systemu e-Faktur i Centralnego Rejestru Umów. Uczestnicy zwracali uwagę, że nowe obowiązki wymagają nie tylko dostosowania systemów informatycznych, ale także zmian organizacyjnych, szkoleń pracowników i jasnej komunikacji z mieszkańcami.

Duże zainteresowanie wzbudziły sesje poświęcone sztucznej inteligencji w administracji lokalnej. Eksperci podkreślali, że AI może usprawniać pracę urzędów, wspierać tworzenie treści, komunikację z mieszkańcami i analizę danych, ale nie może zastępować odpowiedzialności człowieka. Wdrożenie AI w JST wymaga jasnych procedur, oceny ryzyka, zgodności z RODO oraz świadomych decyzji organizacyjnych.

Ważnym tematem była również jakość pracy urzędu i rola sekretarza jako osoby kształtującej kulturę organizacyjną oraz dyskusja o partycypacji społecznej. Zwracano uwagę, że skuteczna partycypacja wymaga nie tylko formalnych procedur, ale również edukacji mieszkańców, współpracy z lokalnymi liderami oraz realnego dialogu między władzami samorządowymi a wspólnotą lokalną.

X Krajowy Kongres Sekretarzy pokazał, że sekretarze JST znajdują się dziś w centrum najważniejszych procesów zachodzących w administracji lokalnej, a sprawny samorząd potrzebuje silnych, kompetentnych i dobrze umocowanych sekretarzy.

Związek Powiatów Polskich objął wydarzenie honorowym patronatem.

I Kongres Komunikacji o Zdrowiu

19 maja 2026 roku w Warszawie odbył się I Kongres Komunikacji o Zdrowiu, zorganizowany jako wielosektorowa przestrzeń dialogu ekspertów poświęconego nowoczesnej komunikacji w obszarze zdrowia publicznego.

Kongres był odpowiedzią na narastające wyzwania zdrowotne współczesnego świata - kryzysy demograficzne, wzrost zachorowalności na choroby cywilizacyjne, epidemię otyłości i cukrzycy oraz postępującą zapaść systemów opieki zdrowotnej. Organizatorzy podkreślali, że skuteczna komunikacja o zdrowiu nabiera dziś znaczenia, jakiego nie miała nigdy wcześniej w historii. Współczesny człowiek podejmuje codzienne decyzje dotyczące stylu życia w warunkach nadpodaży informacji, intensywnego

marketingu branży spożywczej oraz rosnącej presji dezinformacji w przestrzeni publicznej i mediach społecznościowych.

Mimo licznych działań systemu opieki zdrowotnej, samorządów, biznesu i organizacji społecznych spada zgłaszalność na badania profilaktyczne, a zalecenia specjalistów coraz częściej przegrywają z pseudoinformacją rozpowszechnianą w sieci. Odpowiedź na te wyzwania wymaga - jak podkreślano - skoordynowanego działania wielu sektorów: nauki, administracji centralnej i lokalnej, organizacji pozarządowych, biznesu oraz mediów.

W programie Kongresu znalazły się zagadnienia dotyczące komunikacji, która przekłada się na realne zmiany zachowań – dyskutowano o tym, jak mówić o zdrowiu i polityce zdrowotnej w sposób budujący kulturę odpowiedzialności. Osobnym obszarem tematycznym były wielosektorowe i międzypokoleniowe działania na rzecz redukcji otyłości – omawiano zarówno zagraniczne, jak i polskie doświadczenia, a także bariery hamujące przemiany społeczne i legislacyjne w tym zakresie. Wiele uwagi poświęcono komunikacji zdrowotnej prowadzonej przez samorządy – analizowano skuteczne programy lokalne, typowe błędy komunikacyjne oraz mechanizmy budowania koalicji na rzecz zdrowia.

Dyskutowano również o kampaniach zdrowotnych realizowanych w Polsce i na świecie, badając czynniki decydujące o ich skuteczności. Ostatnim omawianym zagadnieniem był influencer marketing w edukacji zdrowotnej – jego potencjał, zagrożenia związane z rozpowszechnianiem fałszywych przekazów oraz rola medinfluencerów w kształtowaniu decyzji zdrowotnych społeczeństwa.

Wydarzenie zostało zorganizowane w ramach Partnerstwa na rzecz Profilaktyki i Leczenie Otyłości „Stop otyłości”, którego partnerem jest Związek Powiatów Polskich.

BGK dla JST

20–21 maja 2026 roku w Warszawie odbyła się dziewiętnasta edycja konferencji „BGK dla JST", organizowanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Tegoroczne spotkanie przebiegało pod hasłem „Rozwój, finansowanie, bezpieczeństwo" i skierowane było do przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

W obliczu dynamicznych zmian społeczno-gospodarczych samorządy mierzą się z coraz bardziej złożonymi wyzwaniami, wymagającymi skutecznego zarządzania strategicznego oraz efektywnego działania. Odpowiedzią na rosnące potrzeby sektora publicznego była wymiana wiedzy i doświadczeń, dostęp do sprawdzonych rozwiązań oraz współpraca między instytucjami.

Konferencja stanowiła platformę do pogłębiania wiedzy na temat aktualnych rozwiązań finansowych, zarządczych i organizacyjnych wspierających rozwój samorządów. W wydarzeniu udział wzięli uznani eksperci, którzy podzielili się swoim doświadczeniem oraz najlepszymi praktykami w zakresie funkcjonowania JST. Program objął wystąpienia specjalistów oraz seminaria umożliwiające praktyczne

zgłębienie wybranych zagadnień. Konferencja była także przestrzenią do nawiązywania relacji i budowy sieci kontaktów pomiędzy przedstawicielami sektora publicznego i prywatnego.

W trakcie spotkania poruszono kluczowe tematy dotyczące nowej perspektywy unijnej, sytuacji demograficznej i migracyjnej, projektowanej ustawy o dochodach JST, mieszkalnictwa w kontekście zmian demograficznych, rozwoju płatności cyfrowych w sektorze publicznym oraz finansowania samorządów w kontekście budowania bezpieczeństwa i odporności lokalnych społeczności.

Podczas wydarzenia Wiceprezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, Starosta Łańcucki Adam Krzysztoń odebrał wyróżnienie „Drzewko Uznania" przyznane przez Bank Gospodarstwa Krajowego za wieloletnią działalność na rzecz samorządu terytorialnego oraz współpracę wspierającą rozwój lokalnych wspólnot. Wyróżnieniem „Drzewko Uznania" uhonorowany został również „Dziennik Warto Wiedzieć", wydawany przez Związek Powiatów Polskich – za wieloletnią działalność informacyjną na rzecz środowiska samorządowego, wspieranie debaty dotyczącej funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego oraz popularyzowanie wiedzy związanej z finansami publicznymi i rozwojem lokalnym.

II Ogólnopolski Kongres i Forum Samorządowe „Bezpieczna Polska i Obywatele. Nowy System Obrony Cywilnej"

25-26 maja 2026 r. w Krakowie odbył się II Ogólnopolski Kongres i Forum Samorządowe „Bezpieczna Polska i Obywatele. Nowy System Obrony Cywilnej". Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli administracji rządowej, służb mundurowych, wojska, ekspertów oraz reprezentantów samorządów z całego kraju. Wśród aktywnych uczestników debaty znaleźli się przedstawiciele Związku Powiatów Polskich oraz redakcji Dziennika Warto Wiedzieć.

Kongres był jedną z ważniejszych ogólnopolskich debat poświęconych wdrażaniu ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. W programie znalazły się rozmowy dotyczące infrastruktury krytycznej, systemów alarmowania, zarządzania kryzysowego, edukacji dla bezpieczeństwa oraz współpracy administracji rządowej i samorządowej w sytuacjach nadzwyczajnych. Wyraźnie widoczna była szczególna rola samorządów – zwłaszcza powiatów – w nowym modelu bezpieczeństwa państwa, które coraz częściej postrzegane są jako istotne ogniwo koordynacji działań kryzysowych i organizacji lokalnego systemu ochrony ludności.

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich uczestniczyli w najważniejszych panelach strategicznych Kongresu. W debacie poświęconej modernizacji infrastruktury jako elementowi zwiększania bezpieczeństwa państwa wystąpił Rudolf Borusiewicz, Dyrektor Biura Związku Powiatów Polskich. Dyskusja dotyczyła odporności infrastruktury publicznej, przygotowania państwa do sytuacji kryzysowych oraz współpracy administracji centralnej z samorządami. Głos reprezentanta ZPP wyraźnie akcentował praktyczny wymiar nowych obowiązków nakładanych na jednostki samorządu terytorialnego – podkreślano konieczność zapewnienia odpowiednich środków finansowych, jasnego podziału kompetencji oraz budowania trwałego modelu współpracy między samorządami a administracją państwową.

W panelu poświęconym wyzwaniom samorządów związanym z tworzeniem systemu ochrony ludności i obrony cywilnej udział wziął starosta bocheński Adam Korta. Debata koncentrowała się wokół finansowania zadań, organizacji struktur ochrony ludności, odpowiedzialności poszczególnych szczebli samorządu oraz przygotowania mieszkańców do działania w sytuacjach kryzysowych. Adam Korta zwracał uwagę, że skuteczny system ochrony ludności musi opierać się na ścisłej współpracy państwa i samorządów, ponieważ to właśnie samorządy najlepiej znają lokalne potrzeby i są najbliżej mieszkańców.

Krakowski Kongres pokazał, że bezpieczeństwo obywateli staje się dziś jednym z najważniejszych obszarów współpracy państwa i samorządów.

IV Konferencja Paradyplomatyczna

28 maja 2026 r. w Poznaniu odbyła się IV Konferencja Paradyplomatyczna. Tegoroczna edycja przebiegała pod hasłem „Międzynarodowe sieci miast i regionów" i skoncentrowała się na aktywności polskich jednostek samorządu terytorialnego w międzynarodowych zrzeszeniach społeczności lokalnych i regionalnych.

Po oficjalnym otwarciu odbył się panel dla samorządów, którego celem była wymiana doświadczeń jednostek uczestniczących w międzynarodowych sieciach. Uczestnicy podjęli m.in. zagadnienia dotyczące korzyści wynikających z członkostwa w takich zrzeszeniach oraz przyczyn przystępowania do i występowania z nich. W panelu udział wzięli przedstawiciele instytucji samorządowych.

W dalszej części odbyły się równoległe panele, w tym warsztat dla samorządów dotyczący współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych oraz panel naukowy poświęcony transnarodowym sieciom terytorialnym. Konferencja objęła również prezentację publikacji „The Routledge Handbook of Paradiplomacy" wraz z dyskusją z polskimi autorami opracowania.

W programie znalazł się także panel młodzieżowy, skierowany do studentów, doktorantów oraz przedstawicieli młodzieżowych rad miast i sejmików wojewódzkich, podczas którego uczestnicy zaprezentowali referaty oraz działania w zakresie współpracy międzynarodowej.

Związek Powiatów Polskich był partnerem wydarzenia.

Warsztaty i szkolenia

Kolejnym obszarem aktywności Związku Powiatów Polskich jest świadczenie usług doradczych i szkoleniowych na rzecz samorządów członkowskich. Realizowane jest to m.in. poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów i szkoleń.

W okresie sprawozdawczym, przez oraz we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, zorganizowano **dziewiętnaście szkoleń dla pracowników samorządowych,** w których uczestniczyło ponad **6400 osób.**

Szczegółowe informacje na temat warsztatów szkoleniowych zrealizowanych przez ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w dalszej części tematycznej.

Rodzicielstwo zastępcze

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Fundacją EY zorganizował cykl bezpłatnych webinarium online poświęconych tworzeniu i realizacji skutecznych kampanii społecznych promujących rodzicielstwo zastępcze:

- ✓ **21 stycznia 2026 r**. – Projektowanie kampanii społecznej.
- ✓ **4 lutego 2026 r.** – Działania online.
- ✓ **18 lutego 2026 r.** – Działania offline.
- ✓ **4 marca 2026 r.** – Dobre praktyki kampanii promujących rodzicielstwo zastępcze realizowanych w różnych typach powiatów.
- ✓ **18 marca 2026 r.** – Współpraca z mediami i ich roli jako kluczowego partnera w działaniach na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej.

Udział w nim wzięło łącznie **714 pracowników samorządowych.**

Szatnia na medal

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wielkopolską Akademię Nauki i Rozwoju zorganizował bezpłatne webinarium, pt. „Finansowanie działań związanych z aktywnością sportową w JST, w tym nowy program „Szatnia na medal”.

Webinar odbył się **22 stycznia 2026 r.**, w formule online.

Prelegentem był: **Robert Sobkowiak** – ekspert z wieloletnim doświadczeniem w obszarze funduszy zewnętrznych. Jest autorem wielu skutecznych wniosków o dofinansowanie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz członkiem zespołu ds. Kart Praw Podstawowych przy Komitecie ds. Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027.

Arkusz organizacyjny na rok szkolny 2026/2027

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Arkusz organizacyjny na rok szkolny 2026/2027 w świetle zmian prawnych – co musisz wiedzieć?”.

Szkolenie to odbyło się **3 lutego 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **1120 pracowników samorządowych.**

Prelegentką była: **Agata Piszko** – prawnik z wieloletnim doświadczeniem w zarządzaniu oświatą na szczeblu samorządowym, specjalizująca się w doradztwie i szkoleniach dla dyrektorów szkół, nauczycieli oraz pracowników administracji samorządowej.

Smart Village

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wielkopolską Akademię Nauki i Rozwoju zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Smart Village w praktyce – przygotowanie koncepcji i możliwości finansowania dla JST”.

Szkolenie to odbyło się **3 lutego 2026 r.**, w formule online.

Szkolenie poprowadzili **Joanna Mucha** oraz **Robert Sobkowiak** – eksperci z doświadczeniem w przygotowaniu i wdrażaniu projektów rozwojowych dla JST, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy europejskich i rozwoju obszarów wiejskich.

Kluby Rozwoju Cyfrowego

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wielkopolską Akademię Nauki i Rozwoju zorganizował bezpłatny webinar, pt. „Kluby Rozwoju Cyfrowego (KRC) - od pomysłu do efektów”.

Webinar odbył się **11 lutego 2026 r.**, w formule online.

Webinar poprowadzili: **Robert Sobkowiak**, **Cezary Tomczyk**, **Artur Nowicki**, **Michał Kasprzak**.

NIS 2 i UKSC

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Krajobraz prawny po NIS 2 i UKSC – odpowiedzialność kierownictwa i kluczowe obowiązki organizacji”.

Szkolenie to odbyło się **24 lutego 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **1509 pracowników samorządowych**.

Prelegentami byli: **Mateusz Jakubik** – prawnik łączący kompetencje prawne z IT, CISO w Bonnier Business Polska, Partner w InfinityLawTech, CIO w ODO Szkolenia, certyfikowany Auditor wiodący ISO/IEC 27001, ISO 22301 i ISO/IEC 42001 oraz dr **Rafał Tomasz Prabucki** – doktor nauk prawnych, inżynier, Menedżer Zarządzania Cyberbezpieczeństwem PTI, partner InfinityLawTech.

KSeF

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „KSeF w praktyce samorządowych Centrów Usług Wspólnych”.

Szkolenie to odbyło się **12 marca 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **326 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: **Agnieszka Bieńkowska** – doradca podatkowy z 30-letnim doświadczeniem w zakresie podatku VAT, uznany ekspert w doradztwie na rzecz jednostek sektora finansów publicznych, współpracująca z największymi polskimi miastami i gminami.

Czas pracy nauczycieli

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Rozliczanie czasu pracy nauczycieli i administracji”.

Szkolenie to odbyło się **16 marca 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **456 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: **Justyna Świder** – radca prawny specjalizująca się w prawie cywilnym, oświatowym, samorządowym i administracyjnym oraz w prawie pracy. Wieloletni pracownik samorządowy zajmujący się sprawami oświaty, autorka komentarzy eksperckich oraz doświadczony szkoleniowiec i praktyk w obszarze oświaty publicznej i niepublicznej.

PPP

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Ministerstwem Funduszy i Polityki Rozwoju zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Praktyczne aspekty i realizacja przedsięwzięć realizowanych w modelu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP)".

Szkolenie to odbyło się **8 kwietnia 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **70 pracowników samorządowych**.

Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Zadania i odpowiedzialność kierownictwa podmiotów kluczowych i ważnych w świetle UKSC".

Szkolenie to odbyło się **21 kwietnia 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **576 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: **Agnieszka Wachowska** – radczyni prawna z kilkunastoletnim doświadczeniem w obsłudze projektów IT, specjalizująca się w prawie nowych technologii. Kieruje zespołem prawa IT, Nowych Technologii i Zamówień Publicznych w ramach praktyki TMT.

Budowa i użytkowanie schronów

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich zorganizował bezpłatny webinar, pt. „Ochrona ludności w praktyce. Fińskie doświadczenia w budowie i użytkowaniu schronów".

Webinar odbył się **28 kwietnia 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **190 pracowników samorządowych.**

Prelegentem był: **Jarosław Chudyk**

IVY 2026

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Narodowym Instytutem Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego zorganizował bezpłatne webinarium, pt. „Międzynarodowy Rok Wolontariatu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2026 (IVY 2026)".

Webinar odbył się **13 maja 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **120 pracowników samorządowych**. Prelegentką była: **Marta Dermańska** z NIW.

Prowadzenie postępowań w OPS

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Upoważnienia dla dyrektora/kierownika OPS do prowadzenia postępowań”.

Szkolenie to odbyło się **19 maja 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **410 pracowników samorządowych**.

Prelegentem był: **Michał Bochenek** – ekspert ds. prawa administracyjnego i pomocy społecznej, autor licznych publikacji naukowych oraz prelegent na konferencjach naukowych.

Dieta planetarna

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Dieta planetarna – nowe przepisy od września 2026 r.”.

Szkolenie to odbyło się **26 maja 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **592 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: **Joanna Jaczewska-Schuetz** – dietetyczka, specjalistka ds. żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży oraz edukatorka żywieniowa. Wieloletni ekspert Instytutu Żywności i Żywienia, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH-PIB oraz Narodowego Centrum Edukacji Żywieniowej.

Urlopy

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne szkolenie, pt. „Urlopy pod kontrolą – jak prawidłowo rozliczać administrację i nauczycieli”.

Szkolenie to odbyło się **2 czerwca 2026 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **378 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: **Barbara Tomaszewska** – doradca podatkowy i ekspertka specjalizująca się w zagadnieniach prawa pracy, ubezpieczeń społecznych oraz naliczania wynagrodzeń.

Publikacje i wydawnictwa

Kolejnym elementem wsparcia dla samorządów członkowskich ze strony Związku Powiatów Polskich jest przygotowywanie różnego rodzaju opracowań i wydawnictw.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wydał pięć publikacji.

Dyrektor szkoły w systemie oświaty

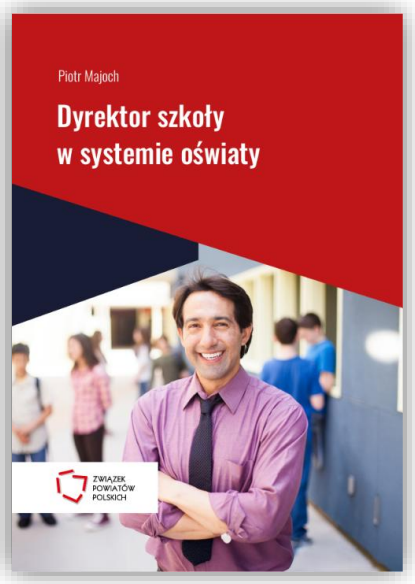

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wydał publikację pt. „Dyrektor szkoły w systemie oświaty". Książka poświęcona jest roli i pozycji dyrektora szkoły w polskim systemie oświaty, ze szczególnym uwzględnieniem szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Publikacja adresowana jest do szerokiego grona odbiorców, w tym osób zarządzających jednostkami samorządu terytorialnego, kierowników i pracowników wydziałów edukacji w starostwach powiatowych i urzędach gmin, pracowników centrów usług wspólnych obsługujących szkoły, dyrektorów szkół, a także osób rozważających kandydowanie na stanowisko dyrektora szkoły.

Celem książki jest omówienie pozycji dyrektora szkoły w systemie oświaty oraz jego relacji z innymi podmiotami, w szczególności z organem prowadzącym, kuratoriami oświaty, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły, rodzicami oraz uczniami. Autor uwzględnia przy tym dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą rolę szkoły, ukazując wielowymiarowość zadań i odpowiedzialności dyrektora.

W publikacji szeroko odwołano się do obowiązujących przepisów prawa oraz orzecznictwa, kładąc nacisk na usystematyzowany i przystępny sposób przekazu. Dzięki temu książka stanowi praktyczne wsparcie zarówno dla osób pełniących funkcję dyrektora szkoły, jak i dla tych, którzy współpracują z dyrektorami w ramach realizacji zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego.

Autorem publikacji jest: **Piotr Majoch** - aplikant radcowski, specjalista w Dziale Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura Związku Powiatów Polskich.

Słownik biograficzny współczesnych starostów – tom VII. Województwo mazowieckie

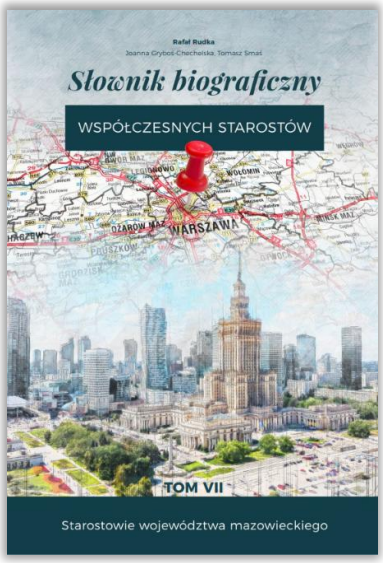

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wydał siódmy tom „Słownika biograficznego współczesnych starostów". Publikacja poświęcona jest starostom województwa mazowieckiego, którzy na przestrzeni lat swoją pracą i zaangażowaniem kształtowali i wzmacniali tożsamość lokalnych społeczności.

Od początku istnienia powiatów było jasne, że walka o umacnianie ich tożsamości oraz obrona interesów lokalnych społeczności to zadania wymagające, lecz bez wątpienia warte podjęcia. Na przestrzeni lat udało się stworzyć sprawnie funkcjonujące powiaty, które stały się filarami lokalnych społeczności i wielokrotnie dowiodły, że potrafią skutecznie działać nawet w najtrudniejszych sytuacjach.

Nie byłoby to możliwe bez starostów - ich zaangażowania, kreatywności, inicjatywy oraz chęci niesienia pomocy i realnego wpływu na zmiany w Polsce. To właśnie do nich - lokalnych liderów - mieszkańcy zwracają się ze swoimi problemami, ważnymi sprawami, ale także radościami.

"Słownik biograficzny współczesnych starostów" ma na celu upamiętnienie osób, które pełniły lub nadal pełnią funkcję starosty. Siódmy tom przedstawia sylwetki starostów województwa mazowieckiego. Publikacja stanowi cenny wkład w historię oraz dokumentację współczesnego samorządu w Polsce.

Autorami publikacji są: **Rafał Rudka** - Kierownik Działu Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura Związku Powiatów Polskich oraz **Joanna Gryboś-Chechelska** i **Tomasz Smaś** - Specjaliści w ww. Dziale.

„Szpitale powiatowe w kryzysie - analiza sytuacji finansowej w 2025 roku”. Warto wiedzieć więcej – Analiza samorządowa nr 26

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich opublikował najnowszą analizę pt. „Szpitale powiatowe w kryzysie - analiza sytuacji finansowej w 2025 roku”.

Opracowanie opiera się na danych pochodzących ze wstępnych sprawozdań finansowych MZ-03, sporządzanych przez podmioty lecznicze sektora publicznego i przekazywanych za pośrednictwem systemu Centrum e-Zdrowia, zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi systemu informacji w ochronie zdrowia.

Analiza podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy w obecnym modelu ochrony zdrowia możliwe jest utrzymanie funkcjonowania szpitali powiatowych na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców, czy też ich rola będzie stopniowo ograniczana, prowadząc do pogłębiania nierówności w dostępie do świadczeń.

Autorkami są: mec. **Bernadeta Skóbel** - Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura ZPP oraz **Ewelina Kocemba** - Specjalista w Dziale Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP.

„Nakłady JST na ochronę zdrowia - analiza trendów i struktury wydatków ze szczególnym uwzględnieniem wydatków na szpitale ogólne”. Warto wiedzieć więcej – Analiza samorządowa nr 27

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich opublikował analizę pt. „Nakłady JST na ochronę zdrowia - analiza trendów i struktury wydatków ze szczególnym uwzględnieniem wydatków na szpitale ogólne”. poświęcony nakładom jednostek samorządu terytorialnego na ochronę zdrowia. Opracowanie zawiera analizę trendów oraz struktury wydatków, ze szczególnym uwzględnieniem finansowania szpitali ogólnych.

Analiza opiera się na danych sprawozdawczych JST (RB-28S), przekazywanych do regionalnych izb obrachunkowych i następnie do Ministerstwa Finansów. Przedmiotem opracowania są wydatki w dziale 851 - ochrona zdrowia (dane za lata 2023-2025), ze szczególnym uwzględnieniem rozdziału 85111 - szpitale ogólne(dane za lata 2015-2025).

Celem analizy jest przedstawienie skali, struktury oraz dynamiki nakładów ponoszonych przez powiaty i miasta na prawach powiatu, a także identyfikacja kluczowych trendów w finansowaniu systemu ochrony zdrowia na poziomie samorządowym.

Autorkami są: mec. **Bernadeta Skóbel** - Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura ZPP oraz **Ewelina Kocemba** - Specjalista w Dziale Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP.

„Możliwości finansowania form pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy przez powiatowe urzędy pracy w 2026 r.”. Warto wiedzieć więcej – Analiza samorządowa nr 28

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich opublikował analizę pt. „Możliwości finansowania form pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy przez powiatowe urzędy pracy w 2026 r.”.

Opracowanie opiera się na danych GUS (liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia według województw i powiatów), planu finansowego Funduszu Pracy zawartego w ustawach budżetowych na 2025 i 2026 r. oraz informacji otrzymanej z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w odpowiedzi na wniosek o dostęp do informacji publicznej o podziale środków Funduszu Pracy w latach 2025 i 2026.

Celem analizy jest pokazanie skali kryzysu w finansowaniu form pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy zwłaszcza w tych województwach i powiatach, które borykają się z wysokim poziomem bezrobocia.

Autorkami są: mec. **Bernadeta Skóbel** - Kierownik Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura ZPP oraz **Ewelina Kocemba** - Specjalista w Dziale Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP.

Dziennik Warto Wiedzieć

Związek Powiatów Polskich jest wydawcą bezpłatnego internetowego portalu informacyjnego *Dziennik Warto Wiedzieć*, dostępnego pod adresem www.wartowiedziec.pl

***Dziennik Warto Wiedzieć* jest redagowany przez pracowników Biura Związku Powiatów Polskich. Skład redakcji przedstawia się następująco**:

- ✓ redaktor naczelny: **Rafał Rudka;**
- ✓ redaktorzy: **dr Grzegorz P. Kubalski, Bernadeta Skóbel, Katarzyna Liszka-Michałka, Patrycja Grebla-Tarasek, Adrian Pokrywczyński, Mateusz Jabłoński, Piotr Majoch, Katarzyna Sekuła-Jelito, Joanna Gryboś-Chechelska, Ewelina Kocemba, Tomasz Smaś, Alicja Cisowska oraz Anna Dąbrowska;**
- ✓ redaktor techniczny: **Anna Królikowska**.

W okresie sprawozdawczym w Dzienniku Warto Wiedzieć opublikowano ponad 1530 artykułów prasowych.

Współpraca

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich realizował liczne działania mające na celu wzmacnianie i pogłębianie współpracy zarówno z instytucjami publicznymi, jak i samorządowymi. Związek podejmował również inicjatywy wspierające samorządy terytorialne.

Najważniejsze działania realizowane przez ZPP zostały przedstawione w poniższych podrozdziałach.

Współpraca patronacka

Związek Powiatów Polskich jest cenionym partnerem w realizacji różnorodnych przedsięwzięć, co znajduje odzwierciedlenie w licznych wnioskach o objęcie patronatem wydarzeń organizowanych przez różne podmioty. Również *Dziennik Warto Wiedzieć* cieszy się dużym zainteresowaniem organizatorów, którzy chętnie zabiegają o jego patronat.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich objął patronat nad 22 inicjatywami, a *Dziennik Warto Wiedzieć* nad 17 wydarzeniami.

Szczegółowe **zestawienie patronatów udzielonych przez Związek Powiatów Polskich** przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	Śląski Związek Gmin i Powiatów	turniej	XX Samorządowy Turniej Piłki Siatkowej	4-6 marca 2026 r., Szczyrk
2	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego	kongres	VIII Krajowy Kongres Forów Skarbników	12-13 marca 2026 r., Warszawa
3	Grupa PTWP	kongres	XI Kongres Wyzwań Zdrowotnych	12-13 marca 2026 r., Katowice
4	MUNICIPIUM S.A.	konferencja	XIII Ogólnopolska Konferencja Samorządu i Oświaty Edukacja Przyszłości	18-19 marca 2026 r., Lublin
5	Targi Kielce S.A.	targi	XXVI Targi Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami EKOTECH	8-10 kwietnia 2026 r., Kielce
6	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji	konferencja	Zadania Wydziałów Komunikacji w praktyce	14-17 kwietnia 2026 r., Jachranka
7	Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.	kongres	Samorządowy Kongres Finansowy Local Trends	15-16 kwietnia 2026 r., Sopot

8	YIT Development Sp. z o.o.	konferencja	Schrony w budownictwie fundamentem bezpieczeństwa narodowego	16 kwietnia 2026 r., Warszawa
9	Stowarzyszenie ITS POLSKA	kongres	XVIII Polski Kongres ITS	18-19 maja 2026 r., Warszawa
10	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego	kongres	X Krajowy Kongres Sekretarzy	19-20 maja 2026 r., Warszawa
11	Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP	kongres	II Ogólnopolski Kongres i Forum Samorządowe „Bezpieczna Polska i Obywatele. Nowy System Obrony Cywilnej w Polsce”	25-26 maja 2026 r., Kraków
12	Polska Agencja Prasowa w likwidacji	konkurs	Innowacyjny Samorząd 2026	28 maja 2026 r., Warszawa
13	Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.	forum	Forum Samorządowych Centrów Usług Wspólnych	15 czerwca 2026 r., Warszawa
14	Dziennik Gazeta Prawna	kongres	Perły Samorządu 2026	15-16 czerwca 2026 r., Toruń
15	Manko - Głos Seniora	konferencja	XIII Międzynarodowe Senioralia	19 czerwca 2026 r., Kraków
16	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	konkurs	XV Ogólnopolski Konkurs PTTK Gmina Przyjazna Rowerzystom	lipiec-październik 2026 r.
17	Miesięcznik „Przetargi Publiczne”	konkurs	Kryształy Przetargów Publicznych	lipiec-październik 2026 r.
18	Presscom Sp. z o.o.	konkurs	Mistrz Finansów Publicznych	sierpień-listopad 2026 r.
19	Miasto Kraków	konferencja	25. edycja Konferencji Międzynarodowego Obserwatorium Demokracji Partycypacyjnej	21-23 września 2026 r., Kraków
20	Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.	forum	Europejskie Forum Samorządowe Local Trends	1-2 października 2026 r., Poznań
21	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego	kongres	IV Krajowy Kongres Współpracy Lokalnej	1-2 października 2026 r., Warszawa
22	Grupa MTP	targi	Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska POLECO	6-8 października 2026 r., Poznań

Szczegółowe **zestawienie patronatów udzielonych przez *Dziennik Warto Wiedzieć*** przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	EIB S.A.	konferencja	Ogólnopolska konferencja samorządowa „Przywództwo i Innowacje w Samorządzie”	11-13 marca 2026 r., Szczyrk
2	Municipium S.A.	konferencja	XIII edycja Ogólnopolskiej Konferencji Samorządu i Oświaty EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI	18-19 marca 2026 r., Lublin

3	Europejska Fundacja Inwestycji Zrównoważonych	kongres	Polski Kongres Klimatyczny 2026	25-27 marca 2026 r., Warszawa
4	Targi Kielce S.A.	targi	XXVI Targi Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami EKOTECH	8-10 kwietnia 2026 r., Kielce
5	Grupa MTP	kongres	Samorządowy Kongres Finansowy Local Trends	15-16 kwietnia 2026 r.., Sopot;
6	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Wydziałów Komunikacji (OSSWK)	konferencja	Konferencja OSSWK „Zadania Wydziałów Komunikacji w praktyce	14-17 kwietnia 2026 r., Jachranka
7	Stowarzyszenie ITS POLSKA	kongres	XVIII Polski Kongres ITS	18-19 maja 2026 r., Warszawa
8	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego	kongres	X Krajowy Kongres Sekretarzy	19-20 maja 2026 r., Warszawa
9	Green Warsaw Conferences	konferencja	Konferencja dla samorządów „Neutralność Klimatyczna 26”	21 maja 2026 r., Warszawa
10	Fundacja Ośrodek Wspierania Ekologii	kongres	XII Międzynarodowy Kongres EKOFORUM	21-24 maja 2026 r., Zamość
11	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	konferencja	IV Konferencia Paradyplomatyczna	28 maja 2026 r., Poznań
12	Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.	forum	Forum Samorządowych Centrów Usług Wspólnych	15 czerwca 2026 r., Warszawa
13	Lentewenc Sp. z o.o.	targi	Smart City Expo Poland 2026	16-17 września 2026 r., Warszawa
14	Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.	forum	Forum BEZPIECZEŃSTWA 360°. Ochrona ludności i cyberbezpieczeństwo sektora publicznego	21-22 września 2026 r., Warszawa
15	Wydawnictwo Newsline sp. z o.o.	kongres	26 Kongres Public Relations	24-25 września 2026 r., Rzeszów
16	Grupa MTP	forum	Europejskie Forum Samorządowe Local Trends	1-2 października 2026 r., Poznań
17	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	forum	16. Forum Rozwoju Mazowsza - Forum Funduszy Europejskich	6 października 2026 r.., Warszawa

Mniej formalną formą wsparcia, w którą angażuje się Związek Powiatów Polskich, jest rozsyłanie komunikatów od różnych organizacji za pośrednictwem wewnętrznej „sieci e-mail JST". Dzięki tego rodzaju działaniom marka ZPP cieszy się dużym prestiżem.

Współpraca z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej

Związek Powiatów Polskich wspierał Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w promocji działań upowszechniających model Partnerstwa Publiczno-Prywatnego w jednostkach samorządu terytorialnego, w tym w realizacji szkoleń tematycznych dotyczących tej tematyki.

Współpraca z Ministerstwem Finansów

Związek Powiatów Polskich wspierał Ministerstwo Finansów w zakresie promocji materiałów związanych z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 20 kwietnia 2026 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Współpraca z Ambasadą Finlandii

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał działania realizowane pod patronatem Ambasady Finlandii, a związane z organizacją konferencji pt. „Schrony w budownictwie fundamentem bezpieczeństwa narodowego", która odbyła się 16 kwietnia 2026 r. w Warszawie.

Współpraca z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w promocji opracowania, pt. „Polskie Projekty LIFE". Materiał ten prezentował dotychczasowe projekty LIFE, realizowane w latach 2007-2023, ale także stanowił źródło wiedzy i inspiracji dla przyszłych wnioskodawców i beneficjentów Programu LIFE. Ponadto ZPP przekazywał informacje dotyczące oferty programowej i finansowej NFOŚiGW, która jest adresowana do jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków.

Współpraca z Politechniką Bydgoską

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Politechnikę Bydgoską, w zakresie działań związanych z prowadzeniem ogólnopolskiego badania dotyczącego cyfrowej dojrzałości Centrów Usług Wspólnych (CUW) oraz ich wpływu na zarządzanie i nadzór w jednostkach samorządu terytorialnego.

Współpraca ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w promocji inicjatyw podejmowanych przez tą uczelnię skierowanych do pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

Współpraca z Narodowym Instytutem Wolności

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał działania realizowane przez Narodowy Instytut Wolności, a związane z Międzynarodowym Rokiem Wolontariatu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju.

Współpraca z Ogólnopolskim Związkiem Pracodawców Szpitali Powiatowych

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych, w zakresie działań związanych z organizacją demonstracji, która odbyła się 3 marca 2026 r. przed Ministerstwem Zdrowia w Warszawie. Ponadto ZPP wspierał OZPSP w orgazniacji konferencji prasowej poświęconej sytuacji szpitali powiatowych w Polsce i jej konsekwencjom dla pacjentów. Wydarzenie to odbyło się 22 kwietnia 2026 r. w Domu Dziennikarza przy ul. Foksal w Warszawie. Ponadto wspieraliśmy organiację „Czarnego tygodnia" w podmiotach leczniczych w całym kraju.

Współpraca z Wolters Kluwer Polska

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Wolters Kluwer Polska w promocji szkoleń dedykowanych pracownikom JST, a dotyczących: incydentów cyberbezpieczeństwa w świetle UKSC; urlopów dla administracji i nauczycieli; upoważnień dla dyrektora/kierownika OPS do prowadzenia postępowań; rozliczania czasu pracy nauczycieli i administracji; KSeF-u w praktyce samorządowych Centrów Usług Wspólnych; krajobrazu prawnego po NIS 2 i UKSC (odpowiedzialności kierownictwa i kluczowych obowiązków organizacji).

Współpraca z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Wielkopolską Akademię Nauki i Rozwoju w zakresie promocji szkolenia dedykowanego JST, a poświęconego koncepcji Smart Village i jej praktycznemu wykorzystaniu w projektach rozwojowych.

Odznaczenia, konkursy i rankingi

Nagroda im. Kazimierza Wielkiego za zasługi na rzecz współpracy samorządowo-bankowej

Podczas uroczystej Gali towarzyszącej jubileuszowemu Forum Bankowo-Samorządowemu, która odbyła się 9 lutego br. w Warszawie, Związek Powiatów Polskich otrzymał prestiżową Nagrodę im. Kazimierza Wielkiego, przyznawaną przez Zarząd Związku Banków Polskich. Wyróżnienie, wręczone z okazji 35-lecia polskiego samorządu bankowego, odebrał osobiście Prezes Zarządu ZPP **Andrzej Płonka**.

Partnerstwo, które buduje Polskę lokalną

Nagroda została przyznana Związkowi Powiatów Polskich „Za Zasługi na Rzecz Współpracy dla Rozwoju Rynku Finansowego dla Samorządu Terytorialnego" - to formuła, która oddaje istotę wieloletniego zaangażowania ZPP w budowanie mostów między światem finansów a polskimi samorządami. To właśnie ta współpraca - często niedostrzegana w codziennym dyskursie publicznym - stanowi jeden z filarów stabilnego rozwoju polskich wspólnot lokalnych.

Jubileusz 35-lecia polskiego samorządu bankowego stał się naturalną okazją do podsumowania drogi, jaką przeszły obie strony tego partnerstwa. Sektor bankowy i samorząd terytorialny, choć działające

w odmiennych realiach, od lat łączy wspólny cel: tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju lokalnych społeczności - od finansowania inwestycji infrastrukturalnych, przez wsparcie przedsiębiorczości, po budowanie bezpieczeństwa finansowego mieszkańców.

Kazimierz Wielki – patron, który zobowiązuje

Nagroda im. Kazimierza Wielkiego, ustanowiona przez Związek Banków Polskich w 2015 roku, nie jest przypadkowym wyróżnieniem. Jej patron to postać, która jak żadna inna w polskiej historii uosabia synergię między silną administracją lokalną a stabilnym systemem finansowym.

To Kazimierz Wielki stworzył trwałe fundamenty administracji terytorialnej, wzmocnił samodzielność miast, uporządkował system monetarny i stworzył ramy prawne dla obrotu gospodarczego. Jego reformy - oparte na przekonaniu, że bankowość i handel potrzebują bezpieczeństwa, przewidywalności prawa i stabilności politycznej - umożliwiły rozkwit instytucji finansowych, które z czasem przekształciły się w podwaliny nowoczesnej bankowości.

Władca, który „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną", był de facto pierwszym budowniczym zrębów lokalnej samorządności – tworzył model państwa opartego na silnych, dobrze zorganizowanych jednostkach lokalnych. To wizja, która po sześciu stuleciach wciąż pozostaje zaskakująco aktualna.

Wyróżnienie z przesłaniem

Nagroda im. Kazimierza Wielkiego honoruje instytucje, osobowości i inicjatywy, które - w duchu reform swojego patrona - wzmacniają lokalne wspólnoty, wspierają inwestycje i tworzą nowoczesne, bezpieczne warunki gospodarowania. To wyraz uznania dla tych, którzy łączą wizję z odpowiedzialnością i profesjonalizmem, budując trwałe podstawy rozwoju samorządów we współpracy z sektorem bankowym.

Przyznanie tego wyróżnienia Związkowi Powiatów Polskich potwierdza, że organizacja od lat konsekwentnie realizuje misję, która wykracza daleko poza bieżące zarządzanie sprawami powiatów. ZPP aktywnie współtworzy przestrzeń dialogu między samorządem a instytucjami finansowymi, przyczyniając się do tego, by polski rynek finansowy lepiej odpowiadał na potrzeby wspólnot lokalnych.

Jak pokazuje historia - od reform Kazimierza Wielkiego po współczesne partnerstwo bankowo-samorządowe - trwały rozwój rodzi się tam, gdzie struktury lokalne i instytucje finansowe potrafią ze sobą współdziałać. Nagroda wręczona podczas warszawskiej Gali jest tego najlepszym dowodem.

Samorządowiec Roku 2025

Podczas Uroczystej Gali XI Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach wręczono Nagrody Samorządowiec Roku 2025. Wydarzenie było okazją do uhonorowania osób szczególnie zasłużonych dla rozwoju lokalnych wspólnot. Patronem nagrody został **Jerzy Buzek** - były premier i przewodniczący

Parlamentu Europejskiego. Galę poprowadzili **Joanna Kwiatkowska** z Radia Leliwa oraz **Bogusław Chrabota**, Redaktor Naczelny Grupy Gremi Media.

W kategorii starosta wyróżniono dwóch laureatów.

W pierwszej kolejności nagrodę odebrał **Sławomir Jerzy Snarski** - Starosta Bielski, pełniący również funkcję Wiceprezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich. Wyróżnienie wręczyli mu **Jerzy Buzek** oraz **Witold Janiszewski**, General Counsel McDonald's Polska.

Nagrodę otrzymał także **Henryk Karwan** - Starosta Tomaszowski, który odebrał ją z rąk Wicemarszałka Sejmu **Krzysztofa Bosaka**.

W kategorii wójt nagrodę otrzymał **Stanisław Jastrzębski** - Wójt Gminy Długosiodło. Wyróżnienie wręczył **Marcin Kuchciński**, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego. **Stanisław Jastrzębski** został również uhonorowany nagrodą Ruchu Samorządowego Tak Dla Polski, którą przekazały **Janina Ewa Orzełowska** z zarządu mazowieckich struktur organizacji oraz **Dorota Zmarzlak** - sekretarz generalna Ruchu Samorządowego.

Tytuł Samorządowca Roku 2025 otrzymał **Patryk Jędrowiak** - Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów. Nagrodę wręczył **Piotr Wachowiak**, Rektor SGH Warsaw School of Economics.

W gronie wyróżnionych znalazł się również **Robert Raczyński** - Prezydent Lubina, który odebrał nagrodę z rąk **Andrzeja Szaraty**, Rektora Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki - Głównego Partnera Merytorycznego EKS.

Podczas gali przyznano także inne wyróżnienia.

Nagroda Forum Ekonomicznego trafiła do **Marcina Kulaska**, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wręczył ją **Zygmunt Berdychowski**, Przewodniczący Rady Programowej Forum Ekonomicznego.

Bożena Żelazowska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wręczyła odznaki „Za opiekę nad zabytkami”. Otrzymali je:

- ✓ **Iwona Stefaniak** – Dyrektor Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego w Warce,
- ✓ **Monika Patrowicz** – Dyrektor Europejskiego Centrum Artystycznego im. Fryderyka Chopina w Sannikach,
- ✓ **Agnieszka Kubiak-Falęcka** – Dyrektor Nowodworskiego Ośrodka Kultury,
- ✓ **Violetta Jarząbkowska** – Dyrektor Muzeum Piaseczna,
- ✓ **ks. Leszek Galica** – Proboszcz Parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Braniewie,
- ✓ **Aneta Majak** – Dyrektor Milanowskiego Centrum Kultury,
- ✓ **Michał Słowiński** – Zastępca Dyrektora Milanowskiego Centrum Kultury.

Nagrodę Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji (PIIT) „Mieszkańcy w zasięgu” z rąk prezesa Izby Andrzeja Dulki otrzymali:

- ✓ **Janusz Szczepański** – Zastępca Wójta Gminy Chojnice,
- ✓ **Edward Żuralski** – Starosta Nowomiejski,
- ✓ **Paweł Popłoński** – Burmistrz Szklarskiej Poręby.

Głównym Partnerem XI Europejskiego Kongresu Samorządów jest Warmia i Mazury. Wśród partnerów wydarzenia znajduje się m.in. Związek Powiatów Polskich, a patronat nad Kongresem sprawuje „Dziennik Warto Wiedzieć”.

Ogólnopolski Ranking Powiatów i Miast na prawach powiatu

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich ogłosił wynik tegorocznej edycji Ogólnopolskiego Rankingu Powiatów i Miast na prawach powiatu.

Główne zasady rankingu

Ranking organizowany jest nieprzerwanie od 2003 roku i jest jedynym w Polsce przedsięwzięciem tego typu prowadzonym w trybie online przez cały rok. Samorządy oceniane są przez ekspertów ZPP w siedmiu obszarach: rozwój i fundusze, polityka społeczna i zdrowotna, edukacja, kultura i sport, działania na rzecz mieszkańców, aktywność krajowa i międzynarodowa, działania ekoenergetyczne oraz promocja. Udział w rankingu jest bezpłatny.

Laureaci Rankingu typowani są w 4 kategoriach: powiaty do 60 tys. mieszkańców; powiaty od 60 do 120 tys. mieszkańców; powiaty powyżej 120 tys. mieszkańców; miasta na prawach powiatu.

Laureaci tytułu „Dobry Polski Samorząd 2025"

- ✓ Powiaty do 60 000 mieszkańców – zwyciężył **Powiat Drawski**.
- ✓ Powiaty od 60 000 do 120 000 mieszkańców – zwyciężył **Powiat Raciborski**.
- ✓ Powiaty powyżej 120 000 mieszkańców – zwyciężył **Powiat Cieszyński**.
- ✓ Miasta na prawach powiatu – zwyciężyło **Miasto Łódź**.

Wyróżnienia specjalne: „Super Powiat 2025" i „Super Miasto 2025"

Tytuły przyznawane za najwyższy procentowy poziom realizacji ocenianych zadań w swojej kategorii otrzymały:

- ✓ Super Powiat 2025: **Powiat Prudnicki**, **Powiat Raciborski**, **Powiat Piotrkowski**, **Powiat Kłodzki** oraz **Powiat Poznański**.
- ✓ Super Miasto 2025: **Miasto Jelenia Góra**.

Pełna lista laureatów

Powiaty do 60 000 mieszkańców

- ✓ **Powiat Drawski** (Dobry Polski Samorząd 2025)
- ✓ **Powiat Wałecki**
- ✓ **Powiat Hajnowski**
- ✓ **Powiat Prudnicki** (Super Powiat 2025)
- ✓ **Powiat Świdwiński**
- ✓ **Powiat Sępoleński**
- ✓ **Powiat Bielski (woj. podlaskie)**
- ✓ **Powiat Chełmiński**
- ✓ **Powiat Choszczeński**
- ✓ **Powiat Siemiatycki**

Powiaty od 60 000 do 120 000 mieszkańców

- ✓ **Powiat Raciborski** (Dobry Polski Samorząd 2025, Super Powiat 2025)
- ✓ **Powiat Słupski**
- ✓ **Powiat Toruński**
- ✓ **Powiat Stalowowolski**
- ✓ **Powiat Chojnicki**
- ✓ **Powiat Tomaszowski** (woj. lubelskie)
- ✓ **Powiat Piotrkowski** (Super Powiat 2025)
- ✓ **Powiat Szczecinecki**
- ✓ **Powiat Bytowski**
- ✓ **Powiat Tomaszowski** (woj. łódzkie)
- ✓ **Powiat Lęborski**
- ✓ **Powiat Niżański**
- ✓ **Powiat Policki**
- ✓ **Powiat Starachowicki**
- ✓ **Powiat Bełchatowski**

Powiaty powyżej 120 000 mieszkańców

- ✓ **Powiat Cieszyński** (Dobry Polski Samorząd 2025)
- ✓ **Powiat Wodzisławski**
- ✓ **Powiat Inowrocławski**

- ✓ **Powiat Kartuski**
- ✓ **Powiat Kłodzki** (Super Powiat 2025)
- ✓ **Powiat Poznański** (Super Powiat 2025)
- ✓ **Powiat Piaseczyński**
- ✓ **Powiat Kielecki**
- ✓ **Powiat Opolski**
- ✓ **Powiat Tarnogórski**
- ✓ **Powiat Koniński**
- ✓ **Powiat Bielski** (woj. śląskie)
- ✓ **Powiat Żywiecki**
- ✓ **Powiat Myślenicki**
- ✓ **Powiat Wrocławski**

Miasta na prawach powiatu

- ✓ **Miasto Łódź** (Dobry Polski Samorząd 2025)
- ✓ **Miasto Jelenia Góra** (Super Miasto 2025)
- ✓ **Miasto Płock**
- ✓ **Miasto Częstochowa**
- ✓ **Miasto Nowy Sącz**
- ✓ **Miasto Rybnik**
- ✓ **Miasto Tarnów**
- ✓ **Miasto Przemyśl**
- ✓ **Miasto Grudziądz**
- ✓ **Miasto Chorzów**

Patronaty

Ranking odbywa się pod patronatem medialnym: Dziennika Warto Wiedzieć, Prawo.pl, Wydawnictwa Wolters Kluwer Polska, Magazynu Gospodarczego Rynek Inwestycji oraz Serwisu Administracyjno-Samorządowego SAS.

Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego w Polsce

12 maja 2026 r. w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie odbyła się uroczysta Gala połączona z Prezentacją Rankingu Finansowego Samorządu Terytorialnego w Polsce. Wydarzenie, zorganizowane przez Fundację Instytut Studiów Wschodnich, przy zaangażowaniu Związku Powiatów Polskich, zgromadziło 250 znamienitych gości - liderów samorządowych, przedstawicieli administracji państwowej, świata biznesu, kultury, nauki, mediów oraz organizacji pozarządowych.

O Rankingu

Ranking Finansowy Samorządu Terytorialnego w Polsce to jedno z kompleksowych opracowań, które swoim zasięgiem obejmuje wszystkie jednostki samorządu terytorialnego. Od 2017 roku jest on cyklicznie przygotowywany w celu szczegółowej analizy kondycji finansowej samorządów. Zdolność do samodzielnego działania oraz stabilność finansowa samorządów w dużej mierze determinują skuteczność polityki regionalnej i jakość życia obywateli, dlatego monitorowanie tych wskaźników jest kluczowe w obliczu dynamicznie zmieniających się uwarunkowań legislacyjnych oraz społeczno-gospodarczych.

Ranking został opracowany na podstawie oficjalnych sprawozdań finansowych składanych przez same jednostki samorządu terytorialnego. Eksperci zbadali kondycję finansową, opierając się na stałym od lat zestawie siedmiu precyzyjnych wskaźników: udziale dochodów własnych w dochodach ogółem, relacji nadwyżki operacyjnej do dochodów ogółem, udziale wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, obciążeniu wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń, udziale środków europejskich w wydatkach ogółem (z pominięciem poręczeń), relacji zobowiązań do dochodów ogółem oraz udziale podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach bieżących.

Laureaci

Uroczysta ceremonia wręczenia nagród stanowiła kulminacyjny punkt Gali. W kolejnych kategoriach nagrody odbierali włodarze samorządów, które wyróżniły się najwyższą kondycją finansową spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Statuetki i dyplomy wręczali zaproszeni goście - przedstawiciele najwyższych władz państwowych, samorządowych oraz środowiska akademickiego, co podkreślało rangę i prestiż wyróżnień.

Powiaty

Statuetkę zwycięzcy wręczył prof. **Czesław Zając**, Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Wyróżnienia dla pozostałych miejsc na podium przekazał Rudolf Borusiewicz, Dyrektor Biura ZPP.

- ✓ 1 miejsce: Powiat Leszczyński
- ✓ 2 miejsce: Powiat Siedlecki
- ✓ 3 miejsce: Powiat Przemyski

Miasta na prawach powiatu

Nagrodę główną wręczył **Tomasz Mencina**, Zastępca Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy. Pozostałe wyróżnienia przekazał Senator RP **Krzysztof Kwiatkowski**.

- ✓ 1 miejsce: Miasto Bydgoszcz
- ✓ 2 miejsce: Miasto Gliwice
- ✓ 3 miejsce: Miasto Tychy

Laureaci w pozostałych kategoriach

Gminy wiejskie

- ✓ 1 miejsce: Gmina Zabór
- ✓ 2 miejsce: Gmina Konopnica
- ✓ 3 miejsce: Gmina Dobra Szczecińska

Gminy miejsko-wiejskie

- ✓ 1 miejsce: Gmina Choroszcz
- ✓ 2 miejsce: Gmina Konstancin-Jeziorna
- ✓ 3 miejsce: Gmina Jelcz-Laskowice

Gminy miejskie

- ✓ 1 miejsce: Gmina Józefów
- ✓ 2 miejsce: Gmina Radymno
- ✓ 3 miejsce: Gmina Mława

Wschodzące gwiazdy – liderzy postępu

Ostatnim, lecz niezwykle istotnym segmentem Gali było wręczenie tytułów „Wschodzące Gwiazdy – Liderzy Postępu". Wyróżnienia te dedykowane są samorządom, które w ciągu ostatniego roku dokonały największego postępu finansowego i zarządczego w obrębie swoich województw. Lista dynamicznie rozwijających się samorządów objęła cały kraj:

- ✓ Województwo łódzkie – Gmina Brzeziny
- ✓ Województwo śląskie – Powiat Wodzisławski
- ✓ Województwo świętokrzyskie – Gmina Słupia Jędrzejowska
- ✓ Województwo opolskie – Gmina Baborów
- ✓ Województwo podlaskie – Gmina Korycin
- ✓ Województwo dolnośląskie – Gmina Przeworno
- ✓ Województwo lubuskie – Gmina Gozdnica
- ✓ Województwo wielkopolskie – Gmina Dąbie
- ✓ Województwo małopolskie – Gmina Pałecznica
- ✓ Województwo kujawsko-pomorskie – Gmina Wielgie
- ✓ Województwo lubelskie – Miasto Biała Podlaska
- ✓ Województwo mazowieckie – Gmina Sanniki
- ✓ Województwo pomorskie – Gmina Pelplin

Nagroda Banku Gospodarstwa Krajowego

20 maja 2026 r., podczas XIX Ogólnopolskiej Konferencji BGK dla JST „Rozwój, finansowanie, bezpieczeństwo", Wiceprezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, Starosta Łańcucki **Adam Krzysztoń** odebrał wyróżnienie „Drzewko Uznania" przyznane przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Nagroda stanowi wyraz uznania dla wieloletniej działalności na rzecz samorządu terytorialnego oraz współpracy wspierającej rozwój lokalnych wspólnot.

„Drzewko Uznania" to inicjatywa BGK o symbolicznym i proekologicznym charakterze. Wyróżnienie podkreśla znaczenie partnerstwa, odpowiedzialności społecznej oraz działań służących budowaniu trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Odbierając nagrodę, **Adam Krzysztoń** podziękował za docenienie swojej pracy, ale jednocześnie zaznaczył, że traktuje wyróżnienie jako sukces całego zespołu współpracowników i samorządowców, z którymi na co dzień realizuje działania na rzecz mieszkańców.

– *To dla mnie ogromny zaszczyt i wielka satysfakcja. Przyjmuję to wyróżnienie z wdzięcznością, ale jednocześnie ze świadomością, że jest ono efektem wspólnej pracy wielu osób. Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim współpracownikom, samorządowcom oraz osobom zaangażowanym w rozwój naszych lokalnych wspólnot. Bez ich codziennego zaangażowania i odpowiedzialności nie byłoby możliwe osiąganie dobrych rezultatów* - mówił Starosta Łańcucki.

Już po oficjalnym wręczeniu nagrody, w rozmowie z przedstawicielem redakcji Dziennika Warto Wiedzieć, **Adam Krzysztoń** podkreślił, że wyróżnienie odbiera nie tylko osobiście, ale przede wszystkim jako wyraz uznania dla całego środowiska samorządów powiatowych.

– *To wyróżnienie traktuję jako podziękowanie dla całego środowiska powiatowego, które mam zaszczyt reprezentować. Powiaty każdego dnia wykonują ogromną pracę na rzecz mieszkańców – często w cieniu, bez rozgłosu, ale z ogromnym poczuciem odpowiedzialności. Ta nagroda jest dowodem na to, że wysiłek samorządów powiatowych jest dostrzegany i doceniany* – powiedział Adam Krzysztoń.

Wiceprezes Zarządu ZPP zaznaczył również znaczenie współpracy pomiędzy samorządami i instytucjami wspierającymi rozwój lokalny.

– *Samorząd to przede wszystkim ludzie i współpraca. To umiejętność wspólnego działania dla dobra mieszkańców, szukania rozwiązań i konsekwentnego budowania przyszłości naszych małych ojczyzn* – zaznaczył.

W swoim wystąpieniu **Adam Krzysztoń** zaprosił także uczestników konferencji do odwiedzenia Powiatu Łańcuckiego, wskazując na jego wyjątkowe walory historyczne, kulturowe i turystyczne.

– Korzystając z tej okazji chciałbym serdecznie zaprosić Państwa do Powiatu Łańcuckiego – miejsca wyjątkowego, pełnego historii, pięknej architektury i gościnnych ludzi. Oczywiście symbolem naszego regionu jest słynny Zamek w Łańcucie wraz z unikatową kolekcją powozów, ale warto zobaczyć także Muzeum Ulmów oraz poznać kulturę i tradycję naszego regionu – zachęcał.

Na zakończenie podkreślił, że największą wartością samorządu pozostaje troska o mieszkańców i rozwój lokalnych społeczności.

Tegoroczna konferencja BGK dla JST zgromadziła przedstawicieli administracji publicznej, samorządów oraz instytucji finansowych, stając się przestrzenią do rozmowy o wyzwaniach rozwojowych, bezpieczeństwie finansowym JST oraz możliwościach wspierania inwestycji lokalnych.

"Drzewko uznania"

Podczas XIX Ogólnopolskiej Konferencji BGK dla JST „Rozwój, finansowanie, bezpieczeństwo", która odbyła się 20 maja 2026 r. w Warszawie, Dziennik Warto Wiedzieć został uhonorowany prestiżowym wyróżnieniem „Drzewko Uznania" przyznawanym przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Nagrodę w imieniu redakcji odebrał redaktor naczelny **Rafał Rudka**.

Wyróżnienie zostało przyznane za wieloletnie zaangażowanie w informowanie środowiska samorządowego, wspieranie debaty dotyczącej rozwoju jednostek samorządu terytorialnego oraz rzetelne przybliżanie najważniejszych zagadnień związanych z funkcjonowaniem JST i finansami publicznymi.

„Drzewko Uznania" to szczególna inicjatywa BGK, mająca wymiar symboliczny i proekologiczny. Zamiast tradycyjnych statuetek instytucja przyznaje wyróżnienia, którym towarzyszy idea sadzenia drzew - jako symbolu trwałości, rozwoju oraz odpowiedzialności społecznej i środowiskowej.

Odbierając nagrodę, redaktor naczelny podkreślił, że jest ona wyrazem uznania dla całego zespołu tworzącego Dziennik Warto Wiedzieć.

– To ogromne wyróżnienie dla całej naszej redakcji i wielka satysfakcja, że praca, którą wykonujemy każdego dnia, została dostrzeżona i doceniona – powiedział **Rafał Rudka**.

W swojej wypowiedzi przypomniał również o osobie szczególnie ważnej dla historii portalu.

– Żałuję, że dziś nie ma z nami Marka Wójcika, pomysłodawcę, twórcę i pierwszego redaktora naczelnego Dziennika Warto Wiedzieć, od którego przejąłem pałeczkę, kontynuując tę swoistą sztafetę. I przez kolejne lata, z grupą wielu osób, mogliśmy budować markę tego dziennika i jego pozycję w środowisku samorządowym – podkreślił.

Redaktor naczelny zaznaczył także, że działalność redakcji od początku miała jeden najważniejszy cel - służbę czytelnikom. – *To wszystko robimy z myślą o Państwu - naszych Czytelnikach* – mówił.

Na zakończenie swojego wystąpienia zwrócił się do uczestników konferencji z krótkim, ale wymownym przesłaniem. – *Chciałbym, aby Państwo mieli nowe credo życiowe: warto wiedzieć!* – zakończył **Rafał Rudka**.

Dziennik Warto Wiedzieć od lat towarzyszy środowisku samorządowemu, publikując aktualne informacje, analizy oraz komentarze dotyczące zmian legislacyjnych, finansowania JST, ochrony zdrowia, edukacji czy infrastruktury. Portal stanowi jedno z najważniejszych źródeł wiedzy dla przedstawicieli samorządów lokalnych i administracji publicznej.

Tegoroczna konferencja BGK dla JST poświęcona była m.in. bezpieczeństwu finansowemu samorządów, wyzwaniom inwestycyjnym oraz możliwościom wspierania rozwoju lokalnego przy wykorzystaniu instrumentów oferowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

„Kobieta Rynku Zdrowia 2026”

12 marca 2026 r., podczas gali XI Kongresu Wyzwań Zdrowotnych w Katowicach, ogłoszono laureatki konkursu „Kobieta Rynku Zdrowia 2026”.

Laureatkami tegorocznej edycji zostały:

- ✓ **Jolanta Sobierańska-Grenda**, **Katarzyna Kacperczyk**, **Katarzyna Kęcka** – ministra i wiceministry zdrowia.
- ✓ **Marta Golbik** – posłanka na Sejm RP, przewodnicząca sejmowej Komisji Zdrowia.
- ✓ **prof. Grażyna Iwanowicz-Palus** – konsultantka krajowa w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego.
- ✓ **Dorota Korycińska** – prezeska zarządu Ogólnopolskiej Federacji Onkologicznej, prezeska zarządu Stowarzyszenia Neurofibromatozy Polska – Alba Julia.
- ✓ **dr Beata Małecka-Libera** – senatorka, przewodnicząca Senackiej Komisji Zdrowia.
- ✓ **Marta Nowacka** – prezeska zarządu Związku Szpitali Powiatowych Województwa Śląskiego, zarządu Szpitala Miejskiego w Siemianowicach Śląskich.
- ✓ **Maria Ochman** – członkini Komisji Krajowej, przewodnicząca Krajowego Sekretariatu Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność”.
- ✓ **Anna Rulkiewicz** – prezeska Grupy LUX MED, prezeska związku Pracodawcy dla Zdrowia, pierwsza wiceprezydentka Konfederacji Lewiatan.
- ✓ **Bernadeta Skóbel** – radczyni prawna, kierowniczka Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Związku Powiatów Polskich.
- ✓ **prof. Janina Stępińska** – dyrektorka Narodowego Instytutu Kardiologii.

- ✓ **Marta Winiarska** – prezeska zarządu, dyrektorka zarządzająca Polskiego Związku Innowacyjnych Firm Biotechnologii Medycznej BioInMed.

W gronie liderek polskiej ochrony zdrowia znalazła się przedstawicielka Związku Powiatów Polskich - **Bernadeta Skóbel**, radczyni prawna oraz kierowniczka Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz ZPP.

Ranking 50 najbardziej wpływowych prawników w 2025 roku

W „Dzienniku Gazecie Prawnej" opublikowano Ranking 50 najbardziej wpływowych prawników w 2025 roku. **Bernadeta Skóbel**, radczyni prawna oraz kierowniczka Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz ZPP zajęła 47. miejsce w tym rankingu. Wyróżnienie stanowi wyraz uznania dla Jej wieloletniej pracy eksperckiej przy tworzeniu i opiniowaniu przepisów - zarówno w obszarze ochrony zdrowia, jak i innych dziedzin - a także za konsekwentne reprezentowanie interesów powiatów.

Efekty realizowanych projektów

Jednym z obszarów działalności Związku Powiatów Polskich są projekty finansowane ze źródeł innych niż składki członkowskie. Dzięki ich realizacji Związek może skuteczniej wspierać samorządy, szczególnie powiatowe, w doskonaleniu profesjonalnego świadczenia usług publicznych. W rezultacie stale rośnie liczba starostw powiatowych i miast na prawach powiatu, które świadczą usługi publiczne na wysokim poziomie.

Cechą wspólną wszystkich realizowanych projektów jest ich zgodność z celami statutowymi Związku Powiatów Polskich. Każdy projekt skierowany jest przede wszystkim do samorządów terytorialnych - w pierwszej kolejności do powiatów i miast na prawach powiatu, ale również do współpracujących ze Związkiem Gmin.

Projekty dotyczą zagadnień kluczowych dla powiatów, wspierając je w rozwiązywaniu lokalnych problemów oraz w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, co wpisuje się w główne cele Związku.

Pozyskiwanie funduszy europejskich na realizację projektów pozwala ZPP na poszerzanie potencjału oraz możliwości działania, które wspiera pracę powiatów.

W okresie sprawozdawczym ZPP realizował działania związane z jednym projektem.

Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa

Cele projektu

Głównym celem projektu jest opracowanie i wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS) na podstawie i zgodnie z Architekturą Informacyjną Państwa (AIP), której aktualizacja i rozwój jest właściwością Ministra Cyfryzacji.

Celami szczegółowymi jest budowa czterech wzorcowych, skalowalnych modeli architektonicznych (TO-BE), Modeli AIS, dla różnych grup JST działających w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym oraz ustawę o samorządzie powiatowym, tj.: gminy wiejskiej (AISW), gminy miejsko-wiejskiej i miejskiej (AISM), miasta na prawach powiatu (AISMP), powiatu (AISP) oraz ich pilotażowe wdrożenie poprzez:

- ✓ opracowanie czterech pilotażowych modeli architektonicznych (AS-IS), Modeli Architektury Informacyjnej Instytucji Samorządu Terytorialnego (Modeli AIST), dla wyznaczonych jednostek reprezentujących ww. grupy JST we wskazanych przez nie obszarach działalności,
- ✓ identyfikacji luk (braków lub niedoborów) w rozwoju cyfrowym JST objętych pilotażem w ww. obszarach działalności oraz identyfikacji przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie dotyczących zbudowania lub zmodernizowania systemów teleinformatycznych,

- ✓ zbudowanie nowych lub zmodernizowanie istniejących systemów teleinformatycznych w JST biorących udział w pilotażu zidentyfikowanych w ramach pilotażowego wdrażania Modelu AIS przy zapewnieniu ich skalowalności, wyższego poziomu interoperacyjności i wykorzystania nowoczesnych technologii.

Modele te będą wspierały osiągnięcie korzyści wynikających z realizacji celów transformacji cyfrowej określonych w polskich i europejskich dokumentach strategicznych, tj.: poprawę relacji państwa z obywatelem; usprawnienie zaplecza elektronicznej administracji; zwiększenie dostępności i jakości zasobów informacyjnych państwa; wzmocnienie rozwoju kompetencji cyfrowych.

Założenia projektu

Według założeń projekt będzie odpowiadał na potrzeby administracji publicznej, zwłaszcza JST, które w efekcie pozwolić mają na:

- ✓ przyspieszenie integracji lub interoperacyjności systemów teleinformatycznych w administracji publicznej w celu ułatwienia realizacji zadań w sposób w pełni elektroniczny i wzmocnienia elektronizacji realizowanych procesów;
- ✓ opracowanie standardów, wytycznych, rekomendacji pozwalających na wzmocnienie rozwoju cyfrowego urzędu na poziomie JST, m.in. pozwalających na identyfikację i priorytetyzację przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie;
- ✓ dostosowanie JST do obsługi całego procesu będącego podstawą realizacji e-usług do możliwości realizacji usług w sposób w pełni elektroniczny, zachowującego kontrolę nad nim przez podmioty, które odpowiadają za dane oraz ostateczne zakończenie sprawy (zrealizowanie usługi);
- ✓ pozyskanie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie systemów teleinformatycznych w JST oraz rejestrów i źródeł danych, określenie ich struktury oraz wskazanie unikalnych i referencyjnych źródeł informacji wpływających na jakość danych przetwarzanych w JST;
- ✓ rozwój skoordynowanej współpracy administracji samorządowej z administracją rządową, mającej na celu tworzenie wspólnych rozwiązań cyfrowych i organizacyjnych wzmacniających transformację cyfrową państwa.

Bezpośrednimi beneficjentami projektu są: JST, organizacje JST, administracja centralna, dostawcy oprogramowania wspierającego realizację zadań JST. Z kolei pośrednimi beneficjentami będą: obywatele i przedsiębiorcy.

Wdrażanie projektu: Realizacja projektu rozpoczęła się w 2025 r. i potrwa do 2027 r. (z możliwością ew. przedłużenia czasu trwania).

Partnerzy projektu

Ministerstwo Cyfryzacji (lider), Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy (partner) oraz inni partnerzy reprezentujący korporacje samorządowe zrzeszające różne rodzaje JST.

Finansowanie projektu pochodzi z funduszy zewnętrznych w ramach Działania 02.04 Współpraca międzysektorowa na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027. Całkowita wartość projektu wynosi 41 mln zł.

W okresie sprawozdawczym zostały przygotowane procesy dla jednego obszaru biznesowego (procesy rejestracji pojazdów i wydawania uprawnień kierujących), a drugiego (architektura i budownictwo) są w trakcie przygotowania. Dla obu obszarów zostali pozyskani eksperci dziedzinowi. W ramach opracowywania procesów odbywają się warsztaty, na których są szczegółowo omawiane modelowane procesy. Ponadto przygotowywane karty procesów i diagramy są uwagowane i weryfikowane przez ekspertów.

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

Siedziba:
Pałac Kultury i Nauki, 27 piętro, 00-901 Warszawa,
Plac Defilad 1, skr. poczt. 7,
tel. 22 656 63 34

Adres do korespondencji:
33-303 Nowy Sącz, skr. poczt. 87
tel. 18 477 86 00

e-mail: biuro@zpp.pl

www.zpp.pl